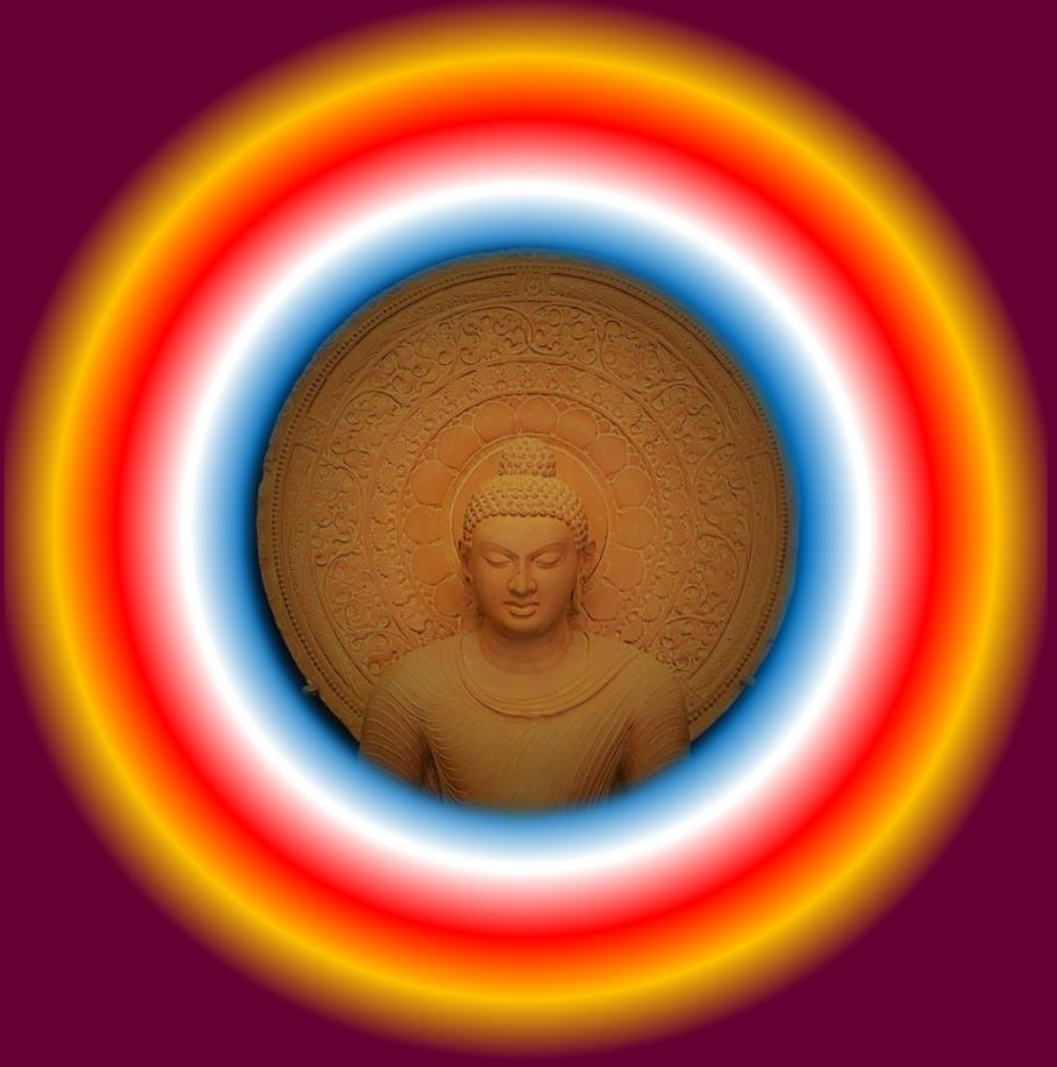

මහාවග්ග පාළි සන්නය.

නමොත්‍ථුස්ස භගවතෝ
අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ භගවා උරුවෙලායං විහරති නජ්ජා තෙරක්ඛ්‍රාය තීරෙ බොධිරුක්ඛමූලෙ පඨමාභි සම්බුද්ධෝ. අථඛෝ

සමන්තචක්ඛුං සම්බුද්ධං ඤත්වා විනය දෙසකං
පවක්ඛාමි මහාවග්ග පාළිඤ අත්ථවණ්ණනං.

විනයඤ්ඤථාදිඤව දිඨාපකරණානිව
ඔලොකෙත්වාන සඤ්ඤාවං සිහළාඤ නිරුත්තිඤ.

1. තෙන සමයෙන, (යම්කාලෙකැ අප බුදුරජාණෝ සියලු කෙලෙසුන් මුල්සිඳ බුඩරාජ්‍යයට පැමිණ වදුළසේක්ද) එකල්හි; බුද්ධෝ, චතුරාර්‍යසත්‍ය ධර්මයන් සර්වඥතඥානයෙන් අවබොධකළාවූ; භගවා, (භගවා රාගොති භගවා යනාදීන් විශිෂ්ටතර ගුණොපලක්ෂිතවූ) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තෙරක්ඛ්‍රාය, (මඩ සෙවෙල් පණකාදි) දෙෂවිරහිතවූ ජලය ඇති; නජ්ජා, නදියගේ; තීරෙ, ඉවුරෙහිවූ; උරුවෙලායං, මහත්සීමා ඉවුරක්සේ පිහිටි වැලිරැස සම්පයෙහිවූ; බොධිරුක්ඛමූලෙ, බෝරුක් මුල්හි පැනනැඟි විදුරස්නෙහි; (බොධිවුච්චති චතුසු මග්ගෙසු ඤාණං, තං බොධිං භගවා එත්ථ පත්තොති රුක්ඛොපි බොධිරුක්ඛොත්වෙව නාමං ලභි යනු අටුවා හෙයින් ඥෝවාන් ආදි සතරමඟ ඥාණතෙම බොධියයි කියනු ලැබේ, භගවත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ සිවිමඟ ඥාණට මේ රුක්මුලදී පැමිණියේක් යයි රුක් හෙතම්ද බෝරුක් මයයි

භගවා බොධිරුක්ඛමූලෙ සත්තාහං එකපල්ලඞ්කෙන නිසීදි විමුත්තිසුඛ පටිසංවෙදී. අථඛෝ භගවා රත්තියා පඨමං යාමං පටිචචසමුප්පාදං

නම් ලැබුයේය, මෙසේ එකදෙසයකින්ම අට්ඨවාචාර්යයන් වහන්සේ ඉසින් දක්වනලදි. "බොධිවුච්චති චතූසු මග්ගෙසු ඤාණන්ති එත්ථ ඒකාඤාණං බොධීති වුත්තං, "පපෙපාති බොධිං වරභූරිමෙධසෝ"ති එත්ථ සබ්බඤ්ඤුතඤාණං, උභයම්පි භගවා එත්ථ පත්තොති රුක්ඛොපි බොධි රුක්ඛොත්වෙව නාමං ලභති අථවා සත්තබොජ්ඣඞ්ගෙ බුජ්ඣතීති භගවා බොධි, තෙන බුජ්ඣනත්තෙන සන්තිස්සිතත්තා සෝ රුක්ඛෝ බොධි රුක්ඛොති නාමං ලභති" යනු සාරත්ථදීපනී ටීකායෙ "බොධිවුච්චති චතූසු මග්ගෙසු ඤාණං" යන මෙහි ඒකාඤාණය බොධි යයි කියනලදි, "පපෙපාති බොධිං වරභූරි මෙධසෝ" යන මෙහි සබ්බඤ්ඤුතඤාණය කියනලදි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ රුක්මූලදී ඒ දෙකටම පැමිණි සේක් යයි රුක්තෙමේද බෝරුක් මයයි නම් ලබයි නොහොත් සපත බොධ්‍යඞ්ගයන් අවබොධ කෙළේ යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොධිනම්, අවබොධකරන්නාවූ උන්වහන්සේ හා සන්නිශ්‍රිතභාවයෙන් ඒ රුක් තෙමේ බෝරුක් යයි නම්ලැබී) අභිසම්බුද්ධෝ, සම්‍යක්සම්බුද්ධවූයේම්; පඨමං, සිඟිල්ලට පලමුවම; (පඨමං අභිසම්බුද්ධෝ, අභිසම්බුද්ධෝ හුත්වා සබ්බපඨමං යෙවාති අත්ථෝ යනු අට්ඨවාසි). විහරති, වැඩවාසය කරවදරනසේක; අථඛෝ, එකල්හි; නොහොත් ඉක්බිති; ("අථාති තස්මිං සමයෙති එවමත්ථෝ ගහෙතබ්බෝ අනෙකාත්ථතානිපාතානං, යස්මිං සමයෙ අභිසම්බුද්ධෝ හුත්වා බොධිරුක්ඛමූලෙ විහරති තස්මිං සමයෙති අත්ථෝ, තෙනෙව උදානපාළියං තෙන ඛොපන සමයෙන භගවා සත්තාහං එකපල්ලඞ්කෙන නිසින්නෝ හොති විමුත්තිසුඛං පටිසංවෙදීති වුත්තං, අථාතිවා පච්ඡාති ඉමස්මිං අත්ථෙ නිපාතෝ, තස්මා අභිසම්බොධිතෝ පච්ඡාති එවමත්ථෝ ගහෙතබ්බෝ, ඛොති පදපූරණෙ නිපාතෝ" යනු සාරත්ථදීපනී ටීකායෙ, අථ යනු ඒ කාලයෙහි යයි මේ ආකාරයෙන් අර්ථයතෙම ගතයුත්තේය නිපාතශබ්ද අනෙකාර්ථ හෙයිනි, යම්කලෙක සම්මාසම්බුදුවී බෝරුක්මුල් අසල වැඩවසූ සේක්ද එකල්හිය යන අර්ථයි එබැවින්ම උදානපාළියෙහිදී "තෙන ඛෝ —පෙ— පටිසංවෙදී" යනු වදරනලද්දේය, නොහොත් අථ යනු පසුවය යන මේ අර්ථයෙහි නිපාත යෙකි, එබැවින් සම්‍යක්සම්බොධිය කෙරෙන් පසුව යයි මේ ආකාර යෙන් අර්ථයතෙම ගතයුත්තේය, ඛෝ යනු පදපූරණාර්ථයෙහි නිපාත යයි) භගවා, භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ; බොධිරුක්ඛමූලෙ, බොධිවෘක්ෂමූල සමීපයෙහි; සත්තාහං, සතියක්තුළ; විමුත්තිසුඛං, ඵල සමාපත්ති සැපය; (තදඞ්ග වික්ඛම්භන සමුච්ඡෙද පටිප්පස්සද්ධි නිස්සරණ යන පඤ්ච විමුත්තීන් අතුරෙන් පටිප්පස්සද්ධි විමුත්ති සංඛ්‍යාත භාග්‍ය වතුන් වහන්සේගේ ඵලවිමුක්තිසුඛෝ මෝ කාමතිවත ලද්දී යයි "විමුත්ති සුඛං, ඵලසමාපත්තිසුඛං පටිසංවෙදයමානෝ" යි අට්ඨවාසයෙහි කියේය, විමුත්ති යනුද පඤ්චනීවරණයන් කෙරෙන් පටිප්පස්සද්ධි විමුත්තියගේ

අනුලොමපටිලොමං මනසාකාසි— අවිජ්ජාපච්චයා සඞ්ඛාරා, සඞ්ඛාර පච්චයා විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණපච්චයා නාමරූපං, නාමරූපපච්චයා සළායතනං, සළායතනපච්චයා ඵස්සො, ඵස්සපච්චයා වෙදනා, වෙදනා

විෂයෙන් චිත්තයාගේ මිදීම්බවවේ, සිතම හෝ එසේ මිදීම දනයුතු, ඒ මිදිම හා ගටගත්තාවූ හෝ සම්ප්‍රයුක්තවූ සැපය විඳුතති සැපයවේ, "යායං භන්තෙ උපෙක්ඛා සන්තෙ සුඛෙ වුත්තා භගවතා" යනු කි හෙයින් මෙහි උපෙක්ෂා තොමෝද සැපම යයි දනයුතු. ඒ එසේමය, සමෙමාහවිනොදනියෙහි "උපෙක්ඛාපන සංතත්තා සුඛම්වේවම භාසිතා" යි කියනලදි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ චතුර්ථ්‍යානිකවූ රහත්පල සමවතට සමවදින සේක අනික් සමවතහට සමනොවදින සේක නොහොත් "තෙසංවුප සමොසුඛො" යනාදි තන්හි යම්සේ සංඝාර දුඃඛයන්ගේ ව්‍යපසමනය සැපයයි නියනු ලැබේද, එසේ සියලු කෙලෙස් දුක් සන්සිඳවීම බැවින් අග්‍ර ඵලයෙහි ලබන්නාවූ පරිප්පස්සඩි විඳුතති තොමෝම මෙහි සැපයයි දතයුත්තිය.) පටිසංවෙදි, විදිනසේක්; එන පලලඛෙකන, එක පය්‍යඞ්කයෙන්; නිසිදි, වැඩඋන්සේක; (සකිමපිඅනුඛ භිත්වා යථා ආභුජිතෙන එකෙනෙව පලලඛෙකන යනු අටුවා බැවින් එකවරකුදු නොනැඟිට බෝසත්කලැ විදුරජුන් මතුයෙහි වැඩහුන් පරිදි වෙනස් නොකොට වැඩහුන්සේක යන අර්ථයි.) අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවත්තෙම; රත්තියා, රාත්‍රියගේ; (අවයැව සම්බන්ධියෙහි සාම්වචනයි) පඨමංයාමං, ප්‍රථමයාමය මුළුල්ලෙහි; (අත්‍යන්ත සංයොගයෙහි දුතියා බැවින් එදවස් රැපිළිබඳ සකල ප්‍රථමයාමයෙහිම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රතීත්‍ය සමුත්පාද මනසිකාරයෙන් යුතුවූ සේකැයි ප්‍රකාශ කෙරේ) පටිවචසමුපපාදං, ප්‍රත්‍යයාකාරය; (ඔවුනොවුන්නිසා එක්වූ ධර්මයන් ඉපදවීමය යන අර්ථයි) අනුලොම පටිලොමං, අනුලොම ප්‍රතිලොමය; මනසි, සිත්හි; අකාසි, කළසේක; අවිජ්ජාපච්චයා, (අවිඤ්ඤං කායදුච්චරිතාදිං විඳනතීති අවිජ්ජා— නොවින්දයුතු කායදුශ්චරිතාදිය විඳීනුයි අවිද්‍යා නම් යනාදීන් කියනලද) අවිද්‍යා ප්‍රත්‍යයෙන්; සඞ්ඛාරා, සංස්කාරයෝ වෙත්; (සංඛරොනතීති සංඛාරා මනාකොට රැස්කෙරෙත් නුයි සංස්කාරයෝ නම් වෙති ලෞකික කුශලා කුශල චෙතනාවෝයි, ඔව්හු පුණ්‍යාභිසංස්කාර අපුණ්‍යාභිසංස්කාර ආනෙඤ්ජාභි සංස්කාර යන්ගේ වශයෙන් ත්‍රිවිධවේ) සංඛාරපච්චයා, සංස්කාර ප්‍රත්‍යයෙන්; විඤ්ඤාණං, ප්‍රතිසන්ධි විඥානය හෙවත් ප්‍රතිසන්ධි වශයෙන් එකුන්විසි වැදෑරුම්වූ ප්‍රවෘත්තිවශයෙන් දෙතිස් වැදෑරුම්වූ විපාක විඤ්ඤාණයේවේ; විඤ්ඤාණපච්චයා, (යථොකත) විඤ්ඤාණ ප්‍රත්‍යයෙන්; නාමරූපං, නාමය හා රූපයවේ; (වෙදනාදිසඤ්ඣිත්‍රය නාමය නම්, භූත රූපද වඤ්ඣු ආදි උපාදු රූපද රූප නම්) නාමරූපපච්චයා, නාම රූප ප්‍රත්‍යයෙන්; සළායතනං (චක්ඛු සොත ඝාන ජිවහා කාය මන ඉන) ෂඩායතනයවේ; සළායතනපච්චයා, ෂඩායතන ප්‍රත්‍යයෙන්; ඵස්සො, (චක්ඛු සොත ඝාන ජිවහා කාය මන ඵස්ස) ෂඩ්විධ ස්පර්ශයවේ; ඵස්සපච්චයා, ස්පර්ශ ප්‍රත්‍යයෙන්; වෙදනා, (චක්ඛුසම්ඵස්සජාදින්ගේ වශයෙන් ෂඩ්විධවූ හෝ

පච්චයා තණ්හා, තණ්හාපච්චයා උපාදානං, උපාදානපච්චයා භවෝ, භවපච්චයා ජාති, ජාතිපච්චයා ජරා මරණ සොක පරිදෙව දුක්ඛදෝම නයසුපායාසා සම්භවන්ති, එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයෝ හොති, අවිජ්ජායත්වේව අසෙසවිරාගනිරෝධා සඞ්ඛාරනිරෝධෝ, සඞ්ඛාරනිරෝධා විඤ්ඤාණනිරෝධෝ, විඤ්ඤාණනිරෝධා නාමරූපනිරෝධෝ, නාමරූපනිරෝධා සළායතනනිරෝධෝ, සළායතනනිරෝධා ඵස්ස නිරෝධෝ, ඵස්සනිරෝධා වෙදනානිරෝධෝ, වෙදනානිරෝධා තණ්හා නිරෝධෝ, තණ්හානිරෝධා උපාදානනිරෝධෝ, උපාදානනිරෝධා භව

නොහොත් සුඛ දුක්ඛ උපෙක්ඛා විශයෙන් ත්‍රිවිධවූ) වෙදනාතොමෝ වන්නීය; වෙදනාපච්චයා, වෙදනා ප්‍රත්‍යයෙන්: තණ්හා, (කාමතණ්හා භවතණ්හා විභවතණ්හා යයි සංක්ෂේපවශයෙන් ත්‍රිවිධවූ විස්තර හෙයින් එක්සිය අට් ප්‍රභෙදවූ) තෘෂ්ණා තොමෝ වන්නීය; තණ්හා පච්චයා, තෘෂ්ණා ප්‍රත්‍යයෙන්: උපාදානං, (කුමහිරග්‍රාහයක්මෙන් අරමුණු දැඩි කොට ගැනීම් ලක්ෂණවූ කාමුපාදානාදීන්ගේ වශයෙන් චතුර්විධවූ උපාදානයවේ; උපාදානපච්චයා, උපාදාන ප්‍රත්‍යයෙන්; භවෝ, (පුණ්‍යාභි සංස්කාර අපුණ්‍යාභිසංස්කාරාදීන්ගේ වශයෙන් එකුන්තිස් වැදෑරුම්වූ) කර්මභවයද (කාමභවය යනාදි වශයෙන් නවවිධවූ) උපපත්තිභවයදවේ; භවපච්චයා, (මේ මිවිධවූ භවයන් අතුරෙන්) කර්මභව ප්‍රත්‍යයෙන්; ජාති (ඒ ඒ භවයෙහි සත්ත්වයන්ගේ පහළවීම් සංඛ්‍යාත) සඤ්ඤාතතන්ති තොමෝ වන්නීය; ජාතිපච්චයා, ජාතිප්‍රත්‍යයෙන්; ජරා මරණ සොක පරිදෙව දුක්ඛ දෙමනස්ස පායාසා,- ජරා, සත්ත්වයන්ගේ මිහිකිරීම් සංඛ්‍යාතවූ) ජරාවද; මරණ, (සත්ත්වයන්ගේ බිඳීම් සංඛ්‍යාත) මරණයද; සොක, (මට යමක් පළමුවිද ඒ මට දැන් නැතිවිය යි ඇතුළත සිතීම් වශයෙන් උපදනාවූ) සොකයද; පරිදෙව, හඬනිශ්‍රිත ආලාපයයි කියන ලද) පරිදෙවයද; දුක්ඛ, කායික දුඃඛයද; දෙමනස්ස, (සිත පෙළීම් ලක්ෂණ ඇති) දෙමනසද; උපායාසා, දැඩි ආයාසයද යන මොහු; සම්භවන්ති, දෙන්; එවං, මෙසේ; එතස්ස, මේ කියනලද්දාවූ; කෙවලස්ස, අසංමිශ්‍රවූ නොහොත් සියලු; දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස, දුක්ඛරාශියේ; සමුදයෝ හොති, හටගැනීමවේ.

අවිජ්ජායත්වේව, අවිද්‍යාවේමේ වතාහි; අසෙසවිරාගනිරෝධා, නිරවශෙෂ නිරෝධයෙන්; සංඛාරනිරෝධෝ, සකල සංස්කාරයන්ගේ අනුපපාද නිරෝධයවේ; සංඛාරනිරෝධා, සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; විඤ්ඤාණනිරෝධෝ, ප්‍රතිසන්ධිවිඤ්ඤාණයන්ගේ නිරෝධයවේ; විඤ්ඤාණනිරෝධා, ප්‍රතිසන්ධි විඤ්ඤාණයන්ගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; නාමරූප නිරෝධෝ, නාමරූපයන්ගේ නිරෝධයවේ; නාමරූප නිරෝධා, නාමරූපයන්ගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; සළායතන නිරෝධෝ, ෂඩායතනයන්ගේ නිරෝධයවේ; සළායතන නිරෝධා, ෂඩායතනයන්ගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; ඵස්ස නිරෝධෝ, ස්පර්ශයාගේ නිරෝධයවේ; ඵස්ස නිරෝධා, ස්පර්ශයාගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; වෙදනා නිරෝධෝ, වෙදනාවන්ගේ නිරෝධයවේ;

නිරෝධෝ, භවනිරෝධා ජාතිනිරෝධෝ, ජාතිනිරෝධා ජරා මරණ සෝක පරිදෙව දුක්ඛදෝමනස්සූපායාසා නිරුජ්ඣන්ති, එවමෙතස්ස කේවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරෝධෝ හොතීති. අථඛෝ භගවා එත මත්ථං විදිත්වා තායං වේලායං ඉමං උදානං උදානෙසි.

යදා හවේ පාතු භවන්ති ධම්මා
ආතාපිනෝ ඣායතෝ බ්‍රාහ්මණස්ස
අථස්ස කඞ්ඛා වපයන්ති සබ්බා
යතෝ පජානාති සහෙතු ධම්මන්ති.

වේදනා නිරෝධා, වේදනාවන්ගේ නිරුද්ධ හෙතුවෙන්; තණ්හා නිරෝධෝ, තෘෂ්ණාවගේ නිරුද්ධයවේ; තණ්හා නිරෝධා. තෘෂ්ණාවගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; උපාදාන නිරෝධෝ, උපාදානයන්ගේ නිරුද්ධයවේ; උපාදාන නිරෝධා, උපාදානයන්ගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; භව නිරෝධෝ භවයාගේ නිරෝධයවේ; භව නිරෝධා, භවයාගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; ජාති නිරෝධෝ, ජාතිහුගේ නිරුද්ධයවේ; ජාති නිරෝධා, ජාතිහුගේ නිරෝධ හෙතුවෙන්; ජරා මරණ සෝක පරිදෙව දුක්ඛ දෝමනස්සූපායාසා, ජරාවය මරණය සෝකය පරිදෙවය දුඃඛය දෝමනස්සය උපායාසය යන මොහු; නිරුජ්ඣන්ති, නිරුද්ධවෙත්; එවං, මෙසේ; එතස්ස, මේ කියනලද්දාවූ; කේවලස්ස, සියලුම; දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස, දුක්ඛස්කන්ධයාගේ; නිරෝධෝ හොති ඉති, නිරෝධය වේයයි; (මේසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුලෝම ප්‍රතිලෝම වශයෙන් මෙනෙහි කළසේක.) අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං අත්ථං, මේ කාරණය; විදිත්වා, දැන; තායං වේලායං, ඒ වෙලායෙහි; ඉමං උදානං, මේ ප්‍රීතිවාක්‍යය; උදානෙසි, පහළකළසේක.

භවේ, එකාන්තයෙන්; යදා, යම් කලෙක්හි; (නොහොත්) යදාභවේ, යම් කෙලෙස යුද්ධයෙක්හි; (යදාභවෙති එත්ථභවෙති බ්‍යත්තනන්ති ඉමස්මිං අත්ථේ නිපාතෝ, කෙවිපන භවේති ආභවේ යුද්ධෙති අත්ථං වදන්ති යනු ටීකායි) ආතාපිනෝ, කෙලෙස්තවන වීර්‍යඇත්තාවූ; ඣායිනෝ, ආරම්මණූපනිධ්‍යාන ලක්ෂණූපනිධ්‍යානයන් සවභාවකොට ඇති ධ්‍යානයෙන්) ධ්‍යානකරන්නාවූ; බ්‍රාහ්මණස්ස, දුරුකරතලද පවිඇති ක්ෂීණාශ්‍රවයන් වහන්සේහට; ධම්මා, අනුලෝම ප්‍රත්‍යයාකාර ප්‍රතිවේධ සාධකවූ බොධිපාක්ෂික ධර්මයෝ; නොහොත් චතුරාර්‍යසත්‍ය ධර්මයෝ; පාතුභවන්ති, පහළවෙත්ද; අථ, එකල්හි; නොහොත් ඉක්බිති; අස්ස, මේ රහත්හුගේ; සබ්බාකඞ්ඛා, සියලු සැකයෝ; වපයන්ති, දුරුවෙත්; (කෙසේද) යතෝ, යම් හෙයකින්; සහෙතු ධම්මං, අවිද්‍යාදිවූ හෙතුවෙන් සහෙතුකවූ මේ සංස්කාරාදිවූ සකල දුඃඛඝාතක ධර්මයන්; (අවිජ්ජාදිසෙන හෙතුනා සහෙතුකං ඉමං සංඛාරාදිං කෙවලං දුක්ඛක්ඛන්ධධම්මං යනු අට්ඨවාසි) පජානාති, දනීද; අවබොධ කෙරේද; එහෙයිනි.

අථඛෝ භගවා රත්තියා මජ්ඣිමං යාමං පටිච්චසමුප්පාදං අනුලෝම පටිලෝමං මනසාකාසි- අවිජ්ජාපච්චයා සඞ්ඛාරා, සඞ්ඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණපච්චයා නාමරූපං, නාමරූපපච්චයා සළායතනං —පෙ— එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයෝ හොති —පෙ— නිරෝධෝ හොතීති. අථඛෝ භගවා එතමත්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි.

යදා හවෙ පාතු භවන්ති ධම්මා
ආතාපිනෝ ඣායතෝ බ්‍රාහ්මණස්ස
අථස්ස කඞ්ඛා වපයන්ති සබ්බා
යතෝ ඛයං පච්චයානං අවෙදි.

අථඛෝ භගවා රත්තියා පච්ඡිමං යාමං පටිච්චසමුප්පාදං අනුලෝම පටිලෝමං මනසාකාසි— අවිජ්ජාපච්චයා සඞ්ඛාරා, සඞ්ඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං —පෙ— එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයෝ හොති —පෙ— නිරෝධෝ හොතීති. අථඛෝ භගවා එතමත්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි.

යදා හවෙ පාතු භවන්ති ධම්මා
ආතාපිනෝ ඣායතෝ බ්‍රාහ්මණස්ස
විධූපයං තිට්ඨති මාරසෙනං
සූරියොව ඔභාසය මන්තලික්ඛන්ති.

බොධිඤ්ඤා නිඞ්ඨිතා.

අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රත්තියා, රැපිළි බඳ; මජ්ඣිමංයාමං, මැදයම මුළුල්ලෙහි; පටිච්චසමුප්පාදං —පෙ— උදානං උදානෙසි, (පළමු කී සේ අර්ථ දතයුතු.)

පළමු ගාථාවට කී සේ මෙහිදු අරුත් බිණිඅයුතු, ඊට වෙනස්වූ සතරවෙනි පාදයට අර්ථ දක්වනු ලැබේ. යතෝ, යම් හෙයකින්; පච්චයානං, (අවිද්‍යාදි) ප්‍රත්‍යයන්ගේ; ඛයං, ක්ෂයකිරීම් සංඛ්‍යාත නිර්වාණය; අවෙදි, අවබොධකළ සේක්ද; එනෙහිනි.

අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රත්තියා, රැපිළි බඳ; පච්ඡිමංයාමං, පශ්චිමයාමය මුළුල්ලෙහි; පටිච්චසමුප්පාදං —පෙ— උදානං උදානෙසි, (පළමු කී සේ අර්ථ දතයුතු.)

මීටද පළමු ගාථාවට කී සේ අර්ථ දතයුතු, ඊට වෙනස්වූ තුන්වෙනි සතරවෙනි පාදවලට පමණක් අර්ථ දක්වනු ලැබේ. (තදා, එකල්හි; ඒ ක්ෂීණාශ්‍රව බ්‍රාහ්මණතෙම උපන්නාවූ ඒ බොධිපාක්ෂික ධර්මයන්හෙන් හෝ යම් ආර්‍යමාර්ගඵලට වතුරාර්‍යසත්‍ය ධර්මයෝ පහළවූවාහුද ඒ ආර්‍ය මාර්ගයෙන්) මාරසෙනං, ("කාමා තෙ පඨමා සෙනා" ආදීන් කියනලද පරිදිවූ) මරසෙනාව; (කෙලෙස්සමූහය) විධූපයං, නසමින්; තිට්ඨති, පවතී;

අථඛෝ භගවා සත්තාහස්ස අච්චයෙන තම්හා සමාධිම්හා වුට්ඨහිත්වා බොධිරුක්ඛමූලා යෙන අජපාලනිග්‍රොධෝ තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා අජපාලනිග්‍රොධමූලෙ සත්තාහං එකපල්ලඞ්කෙන නිසීදි විමුත්තිසුඛ පටිසංවෙදී. අථඛෝ අඤ්ඤතරෝ හුහුඞ්කජාතිකෝ බ්‍රාහ්මණෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මෝදි, සම්මෝදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, එකමන්තං ඨිතො ඛෝ සො බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං එතදවොච, කිත්තාවතා නුඛෝ භො ගොතම බ්‍රාහ්මණෝ හොති, කතමෙ චපන බ්‍රාහ්මණකරණා ධම්මාති– අථඛෝ භගවා එතමත්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි

සෙසේද? අන්‍යාලිකඛං, අඝස; ඔනාසයං, බබ්‍රුඑවන්නාවූ; සුරියොඉව, හිරුමෙනි. (මෙහි පළමුවෙනි උදානය ප්‍රතීත්‍යධර්මයන් ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා වශයෙනි දෙවෙනි උදානය නිවන්පසක් කිරීම් වශයෙනි තුන්වෙනි උදානය මාගීය ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කිරීම් වශයෙනි)

බොධිඝථාකොමෝ නිවනලදි.

අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භගවත් බුදුරජාණෝ; සත්තාහස්ස අවසෙසා, සතියක් ඇවැමෙන්; තම්හා සමාධිම්හා, ඒ පල සමවත කෙරෙන්; වුට්ඨහිත්වා, නැගීසිට; බොධිරුක්ඛමූලා, බෝරුක්මූල කෙරෙන්; අජපාල නිග්‍රොධෝ, අජපල් නුගරුක් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේක; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; අජපාල නිග්‍රොධමූලෙ, අජපල් නුගරුක්මුල; සත්තාහං, සතියක්තුළ; විමුත්ති සුඛපටිසංවෙදී, පලසමවත්සුව විඳිනසේක්; එකපල්ලඞ්කෙන, එකපයීඞ්කයෙන්; නිසීදි, වැඩඋන්සේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; හුහුඞ්කජාතිකෝ, හුහුඞ්ක සවභාව ඇති; අඤ්ඤතරෝ බ්‍රාහ්මණෝ, එක්තරා බමුණෙක්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේඇ; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවතා සද්ධිං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා; සම්මොදි, සතුටුවූයේය; සම්මෝදනීයං, සතුටුවිය යුතුවූ; සාරාණීයං, සිහිකටයුතුවූ; කථං, කථාව; වීතිසාරෙත්වා, කොටනිමවා; එකමන්තං අට්ඨාසි, එකත්පසෙක සිටියේය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; ඨිතොඛෝ, සිටියාවූ; සෝ බ්‍රාහ්මණෝ, ඒ බමුණුතෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මේ වදන්; අවොච, සැලසෙළේය; භොගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; කිත්තාවතා නුඛෝ, කෙපමණකින්; (කෙතෙක් ධර්මයන්ගෙන්) බ්‍රාහ්මණෝ හොති, බමුණුවේද; බ්‍රාහ්මණකරණා, බමුණන් කරන්නාවූ; ධම්මා, සවභාවයෝ; කතමෙචපනත්ථකි, කවරහුදැයි; අථඛෝ, එකල; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං අත්ථං, මේ කරුණ; විදිත්වා, දැන; තායං වෙලායං, ඒ වෙලාවෙහි; ඉමං උදානං, මෙ ප්‍රීතිවාක්‍යය; උදානෙසි, ප්‍රකාශ කළසේක.

(භගවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒපලසමංකින් නැගිසිට අනතුරු වම බෝරුක්මුල කෙරෙන් අජපල්නුගරුකතරු තොවැඩසේත යම්සේ විළඳ සැතපේ යයි කීතල වැළඳීමෙන් පසුව සැතපීම ඔදුවී යයි ප්‍රකාශ කළ පමණවූත් අත්මුව තොසෝදා යහනවෙත නොපැමිණ අන්කිසි කතාබහක් නොකොට සැතපේම යයි නොකියනලද්දේ වේද? එසේම මෙහිදු ඒ සෘවතින් නැගී සිට අනතුරුවම වැඩසේකැයි නොකියන ලද්දේවේ සමවතින් නැගිසිටි පසු වැඩසේකැයි මෙයම මෙහිදී දක්වන ලද්දේය, අනතුරුව නොවැඩ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුමක් කළ සේක්දයත්? අතිකුදු සතිතුණක් බෝමුල අසලම කල්ගැවූසේක, මෝ තොමෝ එහි පිළිවෙළ කථාවන්නිය; භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බුදුබැව් පැමිණ සතියක් මුළුල්ලෙහි එකපයින්ඬකයෙන් වැඩහුන්කල හගවත් තෙමේ විදුරස්තෙන් නැගී නොසිටිනසේක, කිමෙක්ද? අතිකුදු බුදු බැව්කරන ධම්මෝ දේත්දූයි කිසි දෙවිතෙණෙකුන්හට සැකයක් උපති ඉක්බිති බුදුරජාණෝ අටවෙනි දිනයෙහි සමවතින් නැගී සිට දෙවි යන්ගේ සැකය දුන වදරා සැක දුරලනු පිණිස අහසට පැනනැගී යමා මහ පෙළහරදක්වා ඒ දෙවියන්ගේ සැකය දුරලා විදුරස්තෙන් මඳක් තැගෙනහිරට බරවූ උතුරුදිග වැඩසිට සරුසැකිකප්පුවහස් මුළුල්ලෙහි රැස්කරනලද පාරමී ධම්මයන්ගේ ප්‍රයෝජන සිඳියට කරුණුවූ විදුරස්න හා බෝරුක අනිමිසවූ ඇස්වලින් යුකතව බලනසේක් සතියක් මුළුල් ලෙහි කල්ගැවූසේක ඒ ඉඩම අනිමිසවෙතිය නම්වී, ඉක්බිති විදුරස් තට හා වැඩසිටි සථානය අතුරෙහි පෙරදිග සක්වළමුවවිට පටන් පසු දිගසක්වළමුවවිට දක්වා දික්වූ රුවන්සක්මනෙහි සතියක් කල්ගැවූ සේක, ඒ ඉඩම රතනවඩ්ක්‍රමණ චෛත්‍යනම් වී, ඒ රතනවඩ්ක්‍රමණය කෙරෙන් පසුදිග්හි දෙවියෝ රුවන්ගෙයක් මැවූහ සිව්වෙනි සතියෙහි ඒ රුවන්ගෙයි පලක්බැඳ වැඩහිද විජම්පිටකෘද විශෙෂ වශයෙන් අන නතනය සමනතපඨානය විමසමින් සතියක් කල්ගැවූසේක, ඒ ඉඩම රතනඝර චෛත්‍යනම් වී, මෙසේ බෝරුක් අසලම සිව්සතියක් කල්යවා පස්වෙනි සතියෙහි බෝරුක් කෙරෙන් අජපාල නුගරුක්තෙමේ යම් තැනකවිද එහි වැඩසේක, අජපාලයෝ අනවරතයෙන් පැමිණ යම් නයග්‍රොධයක් පිළිබඳ සෙවනෙහි හිඳිත්ද එබැවින් ඒ රුකට අජපාල නයග්‍රොධ යයි නම්වී, මේ රුක වනාහී බොධිය කෙරෙන් පූජිදිශාභාග යෙහි පිහිටියේවේ, මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ රුක්මුල වැඩහුන් කල නම්ගොත් වශයෙන් ප්‍රකටනොවූ එක් බමුණෙක් පැමිණ උන් වහන්සේගෙන් පැන පිළිවිසි, එබැවින් "අථඛෝ අඤඤතරෝ" යනාදිය කියනලදී. නෙසේනම් මේ බමුණුතෙම එකෙණෙහි පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ගොත්‍රය දත්තේදයත්? හෙතෙම එකෙණෙහි පැමිණි යෙක් නොවේ, සයඅවුරුද්දක් ප්‍රදන් විචාරීවබනකල උපසථායක පස් වග මහණුන් හා වසන්නාවූද ඉන්පසුකල ඒ ව්‍රතය හැරදමා උරුවෙල් දනවියෙහි සෙනානම් නියම්ගම තනිව වෙසෙමින් පිඬුසිඟා වඩනාවූද

යො බ්‍රාහ්මණෝ බාහිතපාපධම්මෝ
නිහුහුංකකෝ නික්කසාවෝ යතත්තෝ
වේදන්තගූ වුසිතබ්‍රහ්මචරියෝ
ධම්මේන සෝ බ්‍රහ්මවාදං වදෙය්‍ය
යස්සුස්සදා නත්ථි කුහිඤ්චි ලෝකෙ'ති.

අජපාලකථා නිට්ඨිතා.

අථඛෝ භගවා සත්තාහස්ස අච්චයෙන තම්හා සමාධිම්හා වුට්ඨහිත්වා අජපාලනිග්‍රොධමූලා යෙන මුචලින්දෝ තෙනුපසංකමි, උපසංකමිත්වා මුචලින්දමූලෙ සත්තාහං එකපල්ලඞ්කෙන නිසීදි විමුත්තිසුඛපටිසංවෙදී

භගවත් බුදුරජ තෙම ඒ බවුණු විසින් දැන කතාතරන ලද්දේය, එබැවින් ඒ බමුණු තෙම පෙර පස්වග මහණුන් විසින් කියනු ලබන්නාවූ භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්ගේ ගොත්‍රය සිහිකෙරෙමින් හෙ ගොතම කියා භගවත්වූ බුදුරදුන්ට ගොත්‍රයෙන් ඇමතුයේය; වැලිදු භගවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ යම් දිනක පටන් මහබිනික්මන් කොට අනොමා නම් ගංතෙරදී පැවිදිවූසේක්ද එවක්පටන් සමණෝ ගොතමෝ කියා සඳ හිරුමෙන් ප්‍රකටවී.)

යෝ, යමෙක්; බාහිතපාපධම්මෝ, බැහැරකරනලද පාපධර්මයන් ඇත්තාවූ; නිහුහුංකකෝ, හුහුංකාරයන්ගේ ප්‍රහාණයෙන් නිහුහුංකවූ; නික්කසාවෝ, රාගාදිකසටතැත්තාවූ; යතත්තෝ, භාවනායෙහි එක්වන් යෙදුනු බැවින් හෝ සීලසංවරයෙන් සඤ්ඤත සිත්ඇති බැවින් හෝ සංයමවූ ආත්මඇති; වෙදන්තගූ, චතුර්මාගී ඥානසංඛ්‍යාත වෙදවලින් හෝ වෙදයන්ගේ කෙළවරට පැමිණි බැවින් වෙදන්තගූනම්වූ; වුසිත බ්‍රහ්මචරියෝ, වැසනිමවනලද මාගී බ්‍රහ්මචරියා ඇති; බ්‍රාහ්මණෝ, ක්ෂීණාශ්‍රව බ්‍රාහ්මණවේද; යස්ස, යමෙකුගට, ලොකෙ, ලෙව්හි; කුහිඤ්චි, එකාරම්මණෙක්හිදු; උස්සදා, (රාගුස්සද දෙසුස්සද මොහුස්සද මානුස්සද දිට්ඨුස්සද යන) උස්සදයෝ; නත්ථි, නැත්තාහුද; සෝ, ඒ පුද්ගලතෙම; බ්‍රහ්මවාදං, බම බ්‍රාහ්මවෙමි යන මේ කිම; වදෙය්‍ය, (ධර්මයෙන් කියන්නේය.

මේගහින් උදන්වැනු පමණවූත් ඒ බවුණුහට දහම් කොදෙසුසේක කුමක්හෙයිනයත් සිව්සස්දහම් පිළිවිදීමට නුසුදුසුබැවිනි, ඒ එසේමය, මේ උදම්කතා අසා ඒ බවුණුහට නිවන්දහම් පසක් නොවීය, එසේම උපකානම් ආජීවකයාහටද බුදුගුණවැනුම් අසා නිවන්සාත් නොවීය. දම්සක් පැවැත්වීමෙන් පෙර බුදුරදුන් විසින් වදරනු ලැබුවක් ඇසූ සත්නට තපස්සු-භල්ලික වෙළඳුන්හට සරණදීමමෙන් වාසනාභාගියමමුත් අසෙඛභාගිය හෝ නිබ්බෙධභාගිය නුවූයේය, මෝ වනාහි ධර්මතාවකි.

අජපාලකථානොමෝ නිමවිය.

තෙනඛොපන සමයෙන මහාඅකාලමෙඝො උදපාදි සත්තාහවද්දලිකා සිතවාතදුද්දිනි, අථඛො මුචලින්දෙ නාගරාජා සකභවනා නික්ඛමිත්වා භගවතො කායං සත්තඛත්තුං භොගෙහි පරික්ඛිපිත්වා උපරිමුඛනි මහන්තං ඵණං කරිත්වා අඨාසි- මා භගවන්තං සිතං, මා භගවන්තං උණ්හං, මා භගවන්තං ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සොති. අථ ඛො මුචලින්දෙ නාගරාජා සත්තාහස්ස අච්චයෙන විඩං විගතවලාහකං දෙවං විදිත්වා භගවතො කායා හොගෙ විනිවෙඨෙත්වා සකවණ්ණං පටිසංහරිත්වා මාණවකවණ්ණං අභිනිම්මිනිත්වා භගවතො පුරතො අඨාසි පඤ්ජලිකො භගවන්තං නමස්සමානො, අථඛො භගවා එත මත්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදානං උදානෙසි.

(අථඛො —පෙ— විමුත්තිසුඛපටිසංවෙදි මිට 7 පිටේ 15 පෙල පටන් බලනු ඊට වෙනස්වූ වචනදෙකට මෙසේ දතයුතු. අජපාලනිග්‍රොධමූලා, අජපල්නුගරුක කොරෙන්; මුචලින්දෙ, මිදෙල්රුක්තෙම්;) තෙනඛොපන සමයෙන, එසමයෙහි; සත්තාහවද්දලිකා, සතියක් නොකඩව පවත්නා වැසිඇති; සිතවාතදුද්දිනි, දියඹිඳු ඇසුරුකළ සුලන් හා වැලලිදිනඇති; මහාඅකාලමෙඝො, මහත් නොකල් වැස්සෙක්; උදපාදි, පහළවි; (වස්සාන සෘතුව නොපැමිණිකල හටගත් මෙඝය අකාලමෙඝ නම්; මේ මෙඝය වසාහි ගිම්හානයාගේ පශ්චිම මාසයෙහි ඇතිවිය.) අථඛො, ඉක්බිති; මුචලින්දෙ නාගරාජා, මුචලින්දනම් නාරජ තෙමේ; සකභවනා, සිය විම නින්; නික්ඛමිත්වා, නික්මී; භගවතො, භාග්‍යවත් වූ බුදුන්ගේ; කායං, සිරුර; සත්තඛත්තුං, සත්වරක්; භොගෙහි, දරණයන්; පරික්ඛිපිත්වා, භාත්පසින් වටකොටගෙන; උපරිමුඛනි, මුදුනමතුයෙහි; මහන්තං ඵණං, මහත් පෙණයක්; කරිත්වා, කොට; (විදහා) අඨාසි, සිටියේය; භගවන්තං, භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්ට; සිතං, සිත; මා, නොවේවා; භගවන්තං, භාග්‍ය වත් වූ බුදුරදුන්ට; මාඋණ්හං, උෂ්ණ නොවේවා; භගවන්තං, භාග්‍ය වත් වූ බුදුරදුන්ට; ඩංසමකස වාතාත පසිරිංසපසම්ඵස්සො, ඩැහැලේ බොන මැසිය මදුරුය සුලඟය අවිවය සපීය යන මොවුන්ගේ සපහී යෙක්; මාඉති, නොවේවාසි; අථඛො, ඉක්බිති; මුචලින්දෙ නාගරාජා, මුචලින්දනම් නාරජ තෙම; සත්තාහස්ස අච්චයෙන, සතියහුගේ ඇවැ මෙන්; විඩං, දුරුවූ; විගතවලාහකං, පහවූ වලාපටලඇති; දෙවං, අහස; විදිත්වා, (දැන් අහස දුරුවූ වලාපටල ඇත්තේය භගවත්හට සිතාදි උව දුරෙක් නැතියසි) දැන; භගවතො, බුදුරදුන්ගේ; කායා, සිරුරණකරෙන්; හොගෙ, දරණයන්; විනිවෙඨෙත්වා, ඉවත්කොට; සකවණ්ණං, සිය පැහැය; පටිසංහරිත්වා, අතුරුදහන්කොට; මාණවකවණ්ණං, මානවක වණ්ණයක්; අභිනිම්මිනිත්වා, නිර්මිතකොට; භගවතො, බුදුන්ගේ; පුරතො, ඉදිරියෙන්; පඤ්ජලිකො, ඇදිලිබැඳීම් ඇත්තේ; භගවන්තං, බුදුන්ට; නමස්සමානො, වඳිමින්; අඨාසි, සිටියේය; අථඛො භගවා —පෙ— උදානං උදානෙසි මිට 5 පිටේ 20 පෙල පටන් බලනු.

සුඛෝ විවෙකෝ තුඨස්ස සුතධම්මස්ස පස්සතෝ
අබ්‍යාපජ්ඣං සුඛං ලොකෙ පාණභූතෙසු සංයමෝ.

(මුවලිඳමූලෙති එත්ථ මුවලිඳෙ වුච්චති නීපරුක්ඛෝ යෝ නිච්ඵලෝ කිපි වුච්චති තස්ස සමීපෙති අත්ථෝ, මුවලිඳමූලෙ යත්ත මෙහි මුවලිඳ නම් මිදෙල් (බක්මී) රුක්තෙමෙ කියනුලැබේ. යම් රුකෙක් නිවුලකියාත් කියනුලැබේද ඒ රුක් අසලය යන අර්ථයි සෙවී පන මුවලොති තස්ස රුක්ඛස්ස නාමං, වනජෙට්ඨකතාය පන මුවලිඳෙති වුත්තත්තා වදන්ති. ඇතැම් ඇදුරෝ වනාහි මුවලො යනු ඒ රුකට නම්, වනයට ප්‍රධාන බැවින් මුවලිඳ යනු කියනාලද්දේ යයි කියත්. භගවත් බුදුරජාණෝ සවෙනි සතියෙහි මුවලිඳ විල්තෙර අසල මිදෙල් (බක්මී) රුක්මූල වැඩ හුන්සේක සක්විති රජෙකුගේ හෝ බුදුවරයන් වහන්සේ තමකගේ ලොවපහළවීමෙන් ඇතිවන චාතුර්වීපික මහාමෙඝයෙක් එදවස් පටන් හෙන සතියක් නොකඩව ධාරානිපාතයෙන් වැස්සේ ය, ඒ විලගේ අධෝ භාගයෙහි පිහිටි නාවිමන උපන් මුවලිඳනම් නාරජතෙමේ තම විමනින් නික්ම බුදුන්ගේ සිරුරට වැසි. සුලන් මැසි මදුරුවන්ගෙන් පීඩාතොවන සේ මෙසත්දින රැකගනිමිගි සත්දරණපටකින් බුදුන් වටකොට ගෙන මහත් පෙණයකින් මුදුන්පෙදෙස වසාගෙන සිටියේය. ඒ නාරජ වනාහි දෙවිනාරජෙකු බැවින් සත්රුවණින් පහයක් සද, බුදුන් පුදන්ට තරම් සමතෙක් නමුදු තමකය වෙහෙසීමෙන් බුදුන් පිදීම උතුම්කොට සලකා මෙසේ කෙළේය ඒ නාදරණය තුළ සිව්ඉරියව්වෙන් කැමතිසේ විසීමට සුදුසු පරිදි නිමිතකෙළේනමුදු එහි තුළවූ රුවන් අස්නෙහි වැඩහිඳ ඒ සතිය එක් ඉරියව්වකින්ම ඉක්මෙවිසේක. ඒ නාදරණය ඇතුළත පමණ ලෝවාමහපායෙහි භාණ්ඩාගාරය පමණය යනු සමන්තපාසාදිකායෙහිද යටමාලය පමණවේයයි මැදුම්සඟි අට්ඨකථායෙහිද කියනාලදි. කැමති කැමති ඉරියව්වකින් භගවත් තෙමේ වැඩවසන්නේ යයි නාරජුගේ අදහසම් එසේ හෙයින් මේසා මහත් අවකාසයක් වටකෙළේය. ඒ මැද රුවන්අස්නක් පනවනාලදි උඩ රන්තරුයෙන් විසිතුරුවූ එල්ඛෙන සුවඳදම් හා මල්ඇති රෙදිවියනක් වී සිව්කොණ සුවඳ තෙල්පහන් ඇවිලූ නාග සිව්දිගවහුන්හල සදුන්කරඬු තුබූහ. උණුසුම් වලක්වාලීම පිණිස නාදරණය මහත්කෙළේයයි ඇතැම් ඇදුරුකෙණෙක් කියත් ඒ නාදරණින් වටකිරීම කුඩාවූකල භගවත් බුදුරදුන් නාරජුගේ සිරුරෙහි හට ගත් උණුසුම පෙළන්නේය මහත් කිරීමෙන් එබදු උණුසුමක් නොපෙළාවයි නාරජුගේ අදහස වී යනු ඒ ඇදුරුමතයෙහි අභිප්‍රායයි.)

විවෙකෝ, නිස්සාණසංඛ්‍යාත උපධිවිවෙකයතෙමේ; සුඛෝ, සැප ඇත් තේවේ; තුඨස්ස, සිව්මග නුවණ සතුටින් සතුටුවූ; සුතධම්මස්ස, ප්‍රකාශ කරනලද ධර්මය පිළිබඳව; පස්සතෝ, (ඒ උපධිවිවෙකය හෝ දුක්කයුත්තු සියල්ල තමන්ගේ ඉර්ධීබලයෙන් පැමිණියාවූ නුවණ නම්‌ැති ඇසින්) දක්නාහුට්; අබ්‍යාපජ්ඣං, නොකිපීම; සුඛං, සුවවේ; ලොකෙ, ලෙව්හි; පාණභූතෙසු, සතුන් කෙරෙහි; සංයමෝ, හිංසානොකිරීමද සුවවේ.

සුඛා විරාගතා ලොකෙ කාමානං සමතික්කමෝ
අස්මිමානස්සයෝ විනයෝ එතං වෙ පරමං සුඛන්ති.

මූලපණ්ණාසකථා නිට්ඨිතා.

අථඛෝ භගවා සත්තාහස්ස අච්චයෙන තම්හා සමාධිම්හා වුට්ඨහිත්වා මූලපිළුමූලා යෙන රාජායතනං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා රාජායතනමූලෙ සත්තාහං එකපල්ලඞ්කෙන නිසීදි විමුත්තිසුඛ පටිසංවෙදී, තෙන ඛොපන සමයෙන තපස්සුභල්ලිකා වාණිජා උක්කලා තං දෙසං අද්ධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති, අථඛෝ තපස්සුභල්ලිකානං වාණිජානං ඤාතිසාලොහිතා දෙවතා තපස්සුභල්ලිකෙ වාණිජෙ එතදවොච: අයං මාරිසා භගවා රාජායතනමූලෙ විහරති පඨමාභිසම්බුද්ධා, ගච්ඡථ තං භගවන්තං මච්චෙනව මධුපිණ්ඩිකායව පටිමානෙථ, තං වෝ භවි

ලොකෙ, ලෙවිහි; කාමානං, වසතුකාම කෙලෙසක මයන්ගේ; සමතික්කමෝ, ඉක්මවීමෙක්වේද; විරාගතා, ඒ නොඇලීම්තොමෝ; සුඛා, සැපවන්නීය, අස්මිමානස්ස, අහංකාරයාගේ; යෝ විනයෝ, යම් අතව ශෙෂ ප්‍රහාණයෙක් වේද; එතං, මේ අනවශෙෂ ප්‍රහාණය තෙමේ; වෙ, ඒකාන්තයෙන්; පරමං, උතුම්වූ; සුඛං, සැපයෙක්වේ. (සුඛාවිරාගතා ලොකෙ කාමානං සමතික්කමෝ යන්නෙන් අනාගාමි මාර්ගයද අස්මිමානස්ස යෝ විනයෝ යන්නෙන් අර්හත්මාර්ගයද ප්‍රකාශිතයි ඒ අර්හත්මාර්ගයටවඩා අධිකතර සැපයෙක් නැත්තේය යනු දක්වනු පිණිස "එතං වෙ පරමං සුඛං" යනු වදාරනලදි.)

මූලපණ්ණාසකථානෙමෝ නිට්ඨිතා.

(අථඛෝ —පෙ— විමුත්තිසුඛපටිසංවෙදී- මේට 7 පිටේ 15 පෙල පටන් කීසේ දතයුතු. රාජායතනං, කිරිපලුරුක;) තෙන ඛොපන සමයෙන, එසමයෙහි; තපස්සුභල්ලිකා, තපස්සුග භල්ලිකග යන නම් ඇති; වාණිජා, වෙළඳ දෙබෑයෝ; උක්කලා, උක්කලාදනවිව කෙරෙන්; තංදෙසං, ඒ මධ්‍යදෙසයට යනු පිණිස; අධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති, දික්මගට පිළිපන්නෝවෙත්; (අඩයොදුනද අධානමාගීයයි විනයවිභඞ්ගයෙහි හා සුමඞ්ගලවිලාසිනියෙහි කියනලදි) අථඛෝ, ඉක්බිති; තපස්සුභල්ලිකානං, තපස්සුග භල්ලිකග යන නම්ඇති; වාණිජානං, වෙළඳදෙබෑන්ගේ; ඤාතිසාලොහිතා, සහලේනෑවූ; (කිට්ටුවර නැයෙක්වසිට දෙව්අත්බැවට පැමිණි) දෙවතා, දෙවඟනක් තොමෝ; තපස්සුභල්ලිකෙ වාණිජෙ, තපස්සුග භල්ලිකග යන දෙබෑවෙළඳුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, කීය; මාරිසා, නිදුකානෙනි; අයං භගවා, මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඨමාභි සම්බුද්ධා, සම්‍යක්සම්බොධියට පැමිණ ප්‍රථමකොට; රාජායතනමූලෙ, කිරි පලුරුක්මූල; විහරති, වැඩවසනසේක; ගච්ඡථ, යව්; තං භගවන්තං, ඒ භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්ට; මච්චෙනව, අත්සුණුසෙන්ද; මධුපිණ්ඩිකායව, මීපිඬුසෙන්ද; පටිමානෙථ, පුදව්; තං, ඒ පිදීම; වෝ, තොපහට; දීඝ

සසති දිසරත්තං හිතාය සුඛාය‍ාති. අථඛො තපස්සුභල්ලිකා වාණිජා මත්ථකව මධුපිණ්ඩිකඤ්ච ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසංකමිංසු, උප සඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු, එකමන්තං ඨිතාඛො තපස්සුභල්ලිකා වාණිජා භගවන්තං එතදවොචුං, පතිග ණ්හාතු නො භන්තෙ භගවා මත්ථකව මධුපිණ්ඩිකඤ්ච යං අම්හාකං අස්ස දිසරත්තං හිතාය සුඛාය‍ාති. අථඛො භගවතො එතදහොසි, නඛො තථාගතා හත්ථෙසු පතිගණ්හන්ති, කිමහිනුඛො අහං පතිග ණ්හෙය්‍යං මත්ථකව මධුපිණ්ඩිකඤ්චාති. අථඛො චත්තාරො මහාරාජා භගවතො චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය චතුද්දිසා චත්තාරෝ සෙලමයෙ පත්තෙ භගවතො උපනාමෙසුං ඉධ භන්තෙ භගවා පති ගණ්හාතු මත්ථකව මධුපිණ්ඩිකඤ්චාති. පටිග්ගහෙසි භගවා පවව්හෙ

රත්තං, බොහෝකලක් මුළුල්ලෙහි; හිතාය, හිත පිණිසද; සුඛාය, සැප පිණිසද; භවිස්සතිඉති, වන්නේයයි; අථඛො, ඉක්බිති; තපස්සුභල්ලිකා වාණිජා, තපස්සුය භල්ලිකය යන වෙළඳදෙබෑරෝ; මත්ථංව, අත්සුණුද; මධුපිණ්ඩිකංව, මීපිඬුද; ආදාය, ගෙන; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමිංසු, එළඹියාහුය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්ට; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; අට්ඨංසු, සිටියාහුය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; ඨිතාඛො, සිටියාවූ; තපස්සුභල්ලිකා වාණිජා, තපස්සුය භල්ලිකය යන වෙළඳ දෙබෑරෝ; භගවන්තං, භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොචුං, සැළ හළහ. යං, (නුඹවහන්සේගේ) යම් පිළිගැනීමක්; අම්හාකං, අපහට; දීඝරත්තං, දික්කලක්මුළුල් ලෙහි; හිතාය, හිත පිණිසත්; සුඛාය, සැප පිණිසත්; අස්ස, වන්නේද; භන්තෙ, සවාමිනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; නො, අපගේ; මත්ථංව, අත්සුණුද; මධුපිණ්ඩිකංව, මීපිඬුද; පතිගණ්හාතුඉති, පිළිගන්නා සේක්වාසි; අථඛො, එකල්හි; භගවතො, භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්ට; එතංඅහොසි මෙබඳු සි තක්වී; තථාගතා, තථාගතයෝ; හත්ථෙසු, අසින්; නඛො පති ගණ්හන්ති, නොපිළිගනිත්; අහං, මම; කිමහිනුඛො, කුමකින්; මත්ථංව, අත්සුණුද; මධුපිණ්ඩිකංව, මීපිඬුද; පතිගණ්හෙය්‍යංඉති, පිළිගන්නෙම් දැයි; අථඛො, එකල; චත්තාරො මහාරාජා, සතරවරම් මහරජවරු; චෙත සා, තම සිතින්; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; චෙතො පරිවි තක්කං, සිත පිළිබඳ නොනිමි කල්පනාව; අඤ්ඤාය, දැන; චතුද්දිසා, සිව් දිසින්; සෙලමයෙ, ශෛලමයවූ; චත්තාරෝ පත්තෙ, පාත්‍රා සතරක්; භග වතො, භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්හට; උපනාමෙසුං, එළෙව්වෝය; භන්තෙ, සවාමිනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉධ, මෙයින්; මත්ථංව, අත් සුණුද; මධුපිණ්ඩිකංව, මීපිඬුද; පතිගණ්හාතුඉති, පිළිගන්නාසේක්වාසි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පවව්හෙ, එකෙණෙහි උපන්නාවූ; **"පවව්හෙඤ්ඤි පඞ්ඞ අගහයම්හි පාටෙකඤ්ඤං මහගඝඤ්ඤිඤ්ඤි අඤ්ඤෙ, අථ වා පවව්හගඝඤ්ඤි අඝිඤවෙ අඛ්ඤ්ඤඤ්ඤ්ඤ නංඛඤ්ඤ නිඛ්ඛඤ්ඤඤ්ඤඤ්ඤිඤ්ඤි**

සෙලමයෙ පත්තෙ මත්ථකඩ මධුපිණ්ඩිකඤ්ච, පටිග්ගහෙත්වාව පරිභුඤ්ජි, අථඛො තපස්සුභල්ලිකා වාණිජා භගවන්තං එතදවොචුං, එතෙ මයං භන්තෙ භගවන්තං සරණං ගච්ඡාම ධම්මඤ්ච, උපාසකෙ නො භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතෙ සරණං ගතෙති, තෙව ලොකෙ පඨමං උපාසකා අහෙසුං වෙවාචිකා.

රාජාභිනන්දකථා නිට්ඨිතා.

අත්ථෝ" යනු විතය අටුවාසි. "පටිග්ගණ්හාති එත්ථ පුරිමං අත්ථවිකප්පං කෙචි න ඉච්ඡන්ති, තෙනෙව අවිසයභම්මපාලත්ථෙරෙන වුත්තං- පටිග්ගණ්හාති අභිනවෙ, පත්තෙකා මහග්ඝභාවෙ පටිග්ගණ්හාති කෙචි, තං න සුන්දරං, නහි බුද්ධා භගවන්තා මහග්ඝං පටිග්ගහණභාවෙ පරිභුඤ්ජන්ති වා" ති යනු සාරත්ථදීපනී ටීකායි, මින් ආචාර්‍ය්‍ය ධම්මපාල තෙරතුමන්ගේ මතය මහායසි හැගේ ඒ මතය ටීකාවාර්‍ය්‍ය සාරිපුත්‍ර මහාසාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේටත් අභිවතවිය. "පඨමං භගවෙතා අභිනවෙ, අඤ්ඤෙව අත්ථෝ, පඤ්ඤත්ථෝ, න පුරිමෝ, නහි බුද්ධා මහග්ඝං පත්තං පරිභුඤ්ජන්ති" යනු විමතිවිනොදනී ටීකායි. සෙලමයෙ, ශෛලමයවූ; පත්තෙ, පාත්‍රයෙන්; මත්ථකං, අග්‍රභූතය; මධුපිණ්ඩිකංච, මීපිඬුද; පටිග්ගහෙසි, පිළිගත්තේක; පටිග්ගහෙත්වාව, පිළිගෙනද; පරිභුඤ්ජි, වැළඳුවේක; අථඛො, ඉක්බිත්; තපස්සුභල්ලිකා වාණිජා, තපස්සුත භල්ලිකත යන වෙළඳදෙබෑයෝ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මේ වදන; අවොචුං, සැළකළෝත; භන්තෙ, ස්වාමිනි; එතෙමයං, ඒ අපි; භගවන්තං, භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්ද; ධම්මංච, ධර්මයද; සරණං ගච්ඡාම, සරණකොට යමු; භගවා; භාග්‍යවත් තෙම; අජ්ජතග්ගෙ, අද පටන්; (කදලිඝු ගජං රක්ඛති යන තැනමෙන් අපාදනාඵලයෙහි අදරවිබත්වූ තැනි. මෙහි අග්ගශබ්දත "අජ්ජතග්ගෙ සම්ම දෙවාරික ආචරාහි වාරං නිග්ගණ්හානං නිග්ගණ්හිතං" යනාදි තන්හිමෙන් ආදි ශබ්දපර්‍යායත වේ.) පාණුපෙතෙ, දිවිහිමි කොට; සරණං ගතෙ, සරණකොට ගියාවූ; නෙ, අප; උපාසකෙ, උපාසකයන් කොට; ධාරෙතුඉති, සලකනසේක්වාසි; තෙව, ඔහු දෙදෙනම; ලොකෙ, ලෙව්හි; පඨමං, පළමුකොට; වෙවාචිකා උපාසකා, වෙවාචික උපාසකයෝ; අහෙසුං, වූහ.

(සවෙනි සතියෙහි වැඩඋන් මුවලින්දමූලයෙන් පැනනැඟී සත්වන සතියෙහි දකුණුදිග මහත් කිරිපලුවණයකට වැඩවදරා කිරිපලුරුකක් මූල හල්අස්නෙක්හි නිල්වලාගබක්යට දිලියෙන පුන්සඳක්සේ දිලිහිදිලිහි ධ්‍යානසුවයෙන් වැඩහුන්සේක, මෙසේ මේ සත්වන සතියෙහි බුදුවූ එකුන්පනස්දින මුළුල්ලෙහි අහරකිස නැතිව නිවන් සුවම වලඳ දවස් ඇවූකල බුදුවූ පන්සවනදා උදැසන අරුණනැඟී වේලෙහි සක්දෙව් රජතෙමේ බෙහෙත් අරළු පිළිගැන්වීය, ඒ අමාඅරලු වැළඳූ කෙණෙහිම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සිරුරුපිළිදැගුම්විය, එවිට බුදුරජණෝ හිමාලය

වනයෙහි අනොතත්තවිලට වැඩවිදරා සුගත්තම්වූ බුදුරජාණන් වහන් සේලාටම නියවවතුබූ තොටට බැස ශ්‍රීවූඛ ඩොවනයකොට සක්දෙව් රජුන් විසින්ම දෙනලද නාලිය දඟැවි වලඳ ඉක්බිති කිරිපලුරුක්මූල වැඩහුන්සේක, එසමයෙහි බුදුකෙණෙකුන් වහන්සේහට අග්‍රහොජනයක් දන්දෙමිසි කල්පලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි පෙරුම්පුරා ආ තපසසුය හලලිකය යන වෙළඳදෙබෑයෝ උතුරුදිග පිහිටි උක්කලා නම් දන්වී වෙහි සිට පන්සියයක් ගැල්පුරා බඩුගෙන මඩ්‍ය දෙසෙහි යන්නෝ ඒ කිරිපලුවනයට පැමිණියෝය පෙර ඔවුන්ගේ නැවූ ඒ වෙනෙහි වසන දෙවඟනක් තොමෝ ගැල්වලින් බඩු ගෙනයන්නාවූ ඒ වෙළඳදෙබෑයන් දැක උන්ලවා මාගේ බුදුරජාණන්හට අදදනක් පිළිගන්වා ඔවුන්ට මහත් පින් ලබාදෙමිසි උන්කෙරේ අනුකම්පායෙන් ඒ ගැල් පන්සියයම් නැබ (බොස්ගෙඹිය) දන්වා පොළොවෙහි ගිල්වී හැල් අදනා ගොන් දනබිම ගසා නැවැත්නාහ එවේලෙහි වෙළඳදෙබෑයෝ කියපත්ව මේ වෙනෙහි අරක්ගත් දෙවියෙකු විසින් සැරසූ ලද්දක් යයි සිතන්නාහු ගඳදුම්මල් පහන් දූප දෙවියන්ට ආරාධනා කළහ එකෙණෙහි දිව්‍යාඟනා තොමෝ දෙවිපිරිස් පිරිවරා අහසෙහි සිට ඔවුන්ට පෙනී පෙනී හඬ හරවා මාගේ බුදුරජාණෝ බුදුවූ දින පටන් එකුන් පනස් දිනක් මුළුල්ලෙහි මේ දක්වාම අතර නැතිව සත්සතියක් ගෙවා සමපනස් දිනයවූ අද අපගේ මේ වෙනෙහි උතුම් පින්කෙත්ව වැඩහිඳිනාසේක තොපහා අපට පින් ලැබ පරලෝ වැඩ පිණිස භගවත් බුදුරජාණන්හට අග්‍රදානය තොපලවා දෙවනු කැමැත්තෙමියි මෙසේ බුදුගුණ කියා භගවත් බුදුරජාණන්හට දනක්දෙනසේ ඔවුන් ගිවිස්වා ඒ ගැල් පන්සියයම හැරියේය එකල ඒ වෙළඳදෙබෑයෝ පැහැද මීපිඬු ඉගන ගොස් බුදුරදුන් පෙරටුව සිට හිමිවූ බුදුරජාණන් වහන්ස! අපට බොහෝකලක් මුළුල්ලෙහි හිතවැඩ පිණිස මේ මීපිඬු පිළිගත මැනවැයි ආරාධනා කළහ. දැවිදිවූ දූ මහබඹු පිළිගැන්වූ පාත්‍රය සුජාතාවන් කිරිපිඬු පිළිගැන්වූ විගසම අතුරුදහන්විය ඒ කිරිපිඬු පිළිගැන්වූ තලිය නෙරඤ්ජරා නදියෙහි පූකල තාලොව බලා ගියේය. එබැවින් බුදුවරයෝ පාණිපාත්‍රඥන් (අතින්) තොපිළිගනිති කිසිම් පාත්‍රයකින් පිළිගනිම්දැයි සිතා වදළසේක. එකෙණෙහි සතරවරම් මහරජහු ඉඳුනිල්මුවාවූ පාත්‍රා සතරක් ගෙනාවෝය බුදුරජාණෝ පෙර බුදුරදුන්ගේ සිරිත් බලා ඒ තොපිළිගත්තේක. ඉක්බිති මුන්වන් පැහැඇති ශෛලමය පාත්‍රා සතරක් ගෙනවුත් පිළිගැන්වූහ, බුදුරජාණෝ සිව්වරම් මහරජුන්ට අනුකම්පා පිණිස ඒ පාත්‍රා සතරම එකක් වේවයි අධිෂ්ඨාන කළසේක එකෙණෙහි පාත්‍රා සතරම එකාබඳව් සතර මුවවිට රෙඛාපෙණි එක් පාත්‍රයක්විය. එකල බුදුරජාණෝ ඒ පාත්‍රයෙන් මීපිඬු පිළිගෙන පළමුවන බොදුන වලඳ ඒ වෙළඳදෙබෑයන්ට අනුමෙවෙනි දම්දෙසා බුදුසරණ දහම්සරණ දෙක්හි පිහිටුවා වෙවාචික නම් උපාසකයන් කළසේක. ඉක්බිති ඒ වෙළඳදෙබෑයෝ සාමිනි! නිතර වැඳපුදගැනීමට පූජනීය වසතුවක් දුන මැනවැයි ඉල්වූහ එවිට බුදු

අථඛෝ භගවා සතතාහස්ස අච්චයෙන තම්හා සමාධිම්හා වුට්ඨහිත්වා රාජායතනමූලා යෙන අජපාලනිග්‍රොධෝ තෙනුපසඞ්කමි, තත්‍රසුදං භගවා අජපාලනිග්‍රොධමූලෙ විහරති, අථඛෝ භගවතෝ රහොගතස්ස පතිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසෝ පරිවිතක්කෝ උදපාදි, අධිගතොඛෝ ම්‍යායං ධම්මෝ ගම්භීරෝ දුද්දසෝ දුරනුබොධෝ සන්තෝ පණීතෝ අතක්කාවචරෝ නිපුණෝ පණ්ඩිතවෙදනීයෝ, ආලයරාමා ඛොපනායං පජා ආලයරතා ආලයසම්මුදිතා, ආලයරාමාය ඛොපනපජාය ආලය රතාය ආලයසම්මුදිතාය දුද්දසං ඉදං ඨානං යදිදං ඉදප්පච්චයතා පටිච්චසමුප්පාදෝ, ඉදම්පිඛෝ ඨානං සුදුද්දසං යදිදං සබ්බසඞ්ඛාරසමථෝ සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගෝ තණ්හක්ඛයෝ විරාගෝ නිරොධෝ නිබ්බාණං, අහඤ්චෙවඛොපන ධම්මං දෙසෙය්‍යං, පරෙ ච මෙ න ආජානෙය්‍යුං, සෝ මමස්ස කිලමථෝ, සා මමස්ස විහෙසාති, අපිස්සු භගවන්තං ඉමා අනච්ඡරියා ගාථායෝ පටිභංසු පුබ්බෙ අසුතපුබ්බා.

රජාණෝ ශ්‍රීහස්තයෙන් සිරස පිරිමැද කෙශධාතු මිටක්ගෙන තෙපි මීට පුදව්යයි ඒ වෙළඳදෙබැයන්ට දුන්හ, ඒ වෙළඳදෙබැයෝ අමෘතයෙන් අභිෂෙක කරනු ලැබුවාක්මෙන් තුටුපහටුවී තුන්ලෝ තිලක බුදුරජාණන් වැඳ පුදා නික්ම ගියෝය.

රාජායතන කථානොමෝ නිමවිණ.

(අථඛෝ —පෙ— තෙනුපසඞ්කමි- මිට 7 පිටේ 15 පෙළ පටන් කියේ අර්ථ දතයුතු.) තත්‍රසුදං, එහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අජපාල නිග්‍රොධමූලෙ, අජපාල නාම න්‍යග්‍රොධ මූලයෙහි; විහරති, වැඩවසන්සේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; රහොගතස්ස, රහසිගතවූ; පතිසල්ලීනස්ස, පලසමවතින් සමාධිමත්වූ; භගවතෝ, භාග්‍යවත් වූ බුදුරදුන්ගේ; චෙතසෝ, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කෝ, නොනිමිකල්පනාවෙක්; එවං, මෙසේ; උදපාදි, පහළවිය; මෙ, මා විසින්; අධිගතෝ, (මේ දුක්ඛසත්‍යය ආදී තත්වූ පරිදි) අවබොධකරන ලද්දාවූ; අයං ධම්මෝ, මේ සිව්සස් දහම්තෙම; ගම්භීරෝ, ගැඹුරුවේ; දුද්දසෝ, දුකින් දතයුතුවේ; දුරනුබොධෝ, දුකින් අවබොධ කටයුතුවේ; සන්තෝ, (සංසිඳවූ සියලු කෙලෙස්දහ ඇතිබැවින් සාන්තවේ; පණීතෝ, ප්‍රණීතවේ; (තෘප්තිනොකිරීම් අතීයෙන් මිහිරි බොජුනක්මෙන් නොපිනවන්නේකි) අතක්කාවචරෝ, (උතුම් නුවණට විසය බැවින්) තර්කයෙන් නො දතහැකිවේ; නිපුණෝ, (දක්ෂනුවණට ගොදුරු බැවින් හා සිලුවූ බැවිනුත්) සියුම්වේ; පණ්ඩිතවෙදනීයෝ, (මනාව පිළිපන්) පණ්ඩිතයන් විසින්ම දතයුතුවේ; අයංපජාඛොපන, මේ ප්‍රජාතොමෝ වනාහි; ආලයරාමා, පස්කම්සැපය තෘෂ්ණාවය යන දෙක හා ඇලෙන්නීය; ආලයරතා, පස්කම්සැපයෙහි හා තෘෂ්ණායෙහි ඇලුනීය; ආලයසම්මුදිතා, පස්කම්සැපයෙහි හා තෘෂ්ණායෙහි ඔදවැඩුනීය; (යම්සේ මනාව සැදුම්ලද මල්ගෙඩිවලින් බරවූ රුක් ආදියෙන් හෙබී සාවූ උයන්බිමකට පිවිසි රජතෙමේ ඒ ඒ සම්පතින් ඇලේද වෙසෙසින්

කිලෙජ්ජන මෙ අධිගතං හලංඤාති පකාසිතුං
රාගදෝසපරෙතෙහි නායං ධම්මෝ සුසම්බුද්ධෝ.

ප්‍රබුදිතවේද සවස්කල්බිදු නික්මෙනු නොකැමැතිවේද එපරිදි මේ පස් කාමසැපයෙන් හා තෘෂ්ණායෙන් සම්බන්ධතාසම්පයෝ සංසාරවාත්තයෙහි සැලනොකිරෙනෝ වී වෙසෙන් එහෙයින් භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ පස්කාමසැපයෙහි ඇල්ම හා තෘෂ්ණායෙහි ඇල්මත් යන දෙවැදෑරුම්වූම ඇල්ම උපන්බිමක් සේ දක්වා වදාරනසේක් ආලයරාමා යනාදිය වදාළහ්) ආලයරාමාය ඛෝපන, පස්කාමසැපය තෘෂ්ණාවය යන දෙකා හා ඇලෙන්නීවූ; ආලයරතාය, පස්කාම්සැපය හා තෘෂ්ණායෙහි ඇලුනාවූ; ආලයසම්මුදිතාය, පස්කාම්සැපය හා තෘෂ්ණායෙන් මදවැඩුනාවූ; පජාය, ප්‍රජාව විසින්; යංඉදං, යම්මේ; ඉදප්පච්චයතා. මේ සංස්කාරදින්ට ප්‍රත්‍යයවූ; පටිච්චසමුප්පාදෙ, ප්‍රතීත්‍යසමුත්පාදයෙක් වේද; ඉදං ඨානං, මේ (සංස්කාරාදීන්ට ප්‍රත්‍යයවූ අවිද්‍යාදි) හෙතුව; දුද්දසං, දුකින් දනයුතුවේ; යං ඉදං, යම් මේ; සබ්බසඞ්ඛාරසමථෝ, සකල සංස්කාරයන්ගේ සංසිදීමෙක් වේද; සබ්බූපධිපටිනිස්සග්ගෝ, සකල උපධීන්ගේ දුරැවීමෙක් වේද; තණ්හාක්ඛයෝ, (සංක්ෂපනයෙන් තුන්අයුරුවූ විස්තර හෙයින් එක්සියඅටක් ප්‍රභෙදවූ) සකල තෘෂ්ණාවන්ගේ ක්ෂයවීමෙක් වේද; විරාගෝ, සකල කෙලෙසරාගයන්ගේ නොඇල්මෙක් වේද; නිරොධෝ, (ජරා මරණාදි ප්‍රභෙදවූ) සකල දුඃඛයන්ගේ නැතිවීමෙක් වේද; නිබ්බානං, (භවය හා අන්භවයක් හෝ ඵලය හා කම්ය හෝ එකිනෙකා මිනාකොට ගලපන එක්සියඅටක් ප්‍රභෙදවූ) තෘෂ්ණාවෙන් නිදහස්වීමෙක් වේද; ඉදම්පිඛෝඨානං, මේ හෙතුවද; සුදුද්දසං, වැඩියක් දුකින් දනයුතුවේ; අහංවෙව ඛෝපන, මම ද වනාහි; ධම්මං දෙසෙය්‍යං, දහම් දෙසන්නෙම් නම්; පරෙව, අන්‍යයෝද; මෙ, මාගේ දහම්; න අජානෙයුං, නොදන්නාහුනම්; සෝ, හේ තෙමේ; මම මට; කිලමථෝ, පෙළීමෙක්; අස්ස, වන්නේය; සා, ඕ තොමෝ; මම, මට; විඝෙසාඅස්සඉති, වෙහෙසක්ද වන්නේ යයි (මෙබඳු පරිවිතර්කයෙක් පහළවී), අපිස්සු, නැවතද; භගවන්තං, භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ට; පුබ්බෙ, පෙර; අස්සුතපුබ්බං, නොඇසුවිරූ; අනච්ඡරියා, අතිශයින් ආශ්චර්‍යවූ; ඉමාගාථාඅභාසිං, මේ ගාථාවෝ; පටිභංසු, වැටහුනෝය.

මෙ, මා විසින්; කිලෙජ්ජන, දුකින්; අධිගතං, අවබොධ කරනලද දහම්; ඉදානි, දැන්; පකාසිතුං, ප්‍රකාශකිරීම; හලං, කම්නැත; (මෙසේ දුකින් අවබොධ කරනලද දහම් දෙසීම ප්‍රයෝජන නොවේ දෙසීමෙන් වැඩක් නොවේ යනු භාවයි, හෙතුකිමයත්?) රාගදෝසපරෙතෙහි, රාග වෙෂයන්ගෙන් පෙළෙන්නන් විසින්; (රාගයෙන් හා වෙෂයෙන් මඩනලද්දවුන් විසින් නොහොත් රාගය හා ද වෙෂය හා ද ලුහුබැන්දවුන් විසින්) අයං ධම්මෝ, මේ දහම් තෙමේ; නසුසම්බුද්ධෝ, සුවයෙන් අවබොධ කරනු නොහැක්කේය

පටිසොතගාමිං නිපුණං ගම්භීරං දුද්දසං අණුං
රාගරත්තා න දක්ඛිහන්ති තමොක්ඛන්ධේන ආවටා.

ඉතිහ භගවතො පටිසංවික්ඛතො අපෙපාසුක්කතාය චිත්තං නමති නො ධම්මදෙසනාය, අථඛො බ්‍රහ්මුනො සහම්පතිස්ස භගවතො චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය එතදහොසි— නස්සන්ති වත හො ලොකා විනස්සන්ති වත හො ලොකා, යත්‍රහිනාම තථාගතස්ස අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස අපෙපාසුක්කතාය චිත්තං නමති, නො ධම්මදෙසනායාති. අථ ඛො බ්‍රහ්මා සහම්පති සෙය්‍යථාපිනාම බලවා පුරිසො සම්මිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය, පසාරිතං වා බාහං සම්මිඤ්ජෙය්‍ය. එවමෙවං බ්‍රහ්ම

නිපුණං, සියුම්වූ; ගම්භීරං, ගැඹුරුවූ; දුද්දසං, දැකිම දුෂ්කරවූ; අණුං, සියක්වරපැලූ ලොම්අග්‍රයක්සේ සියුම්වූ; පටිසොතගාමිං, හෙලෙස් නම්වැති සැඵපහරට විරුඬවූ (අනිත්‍ය දුක්ඛ අනාත්ම අශුභ යයි මෙසෙයින් පැමිණියාවූ) සිව්සස් දහම්; රාගරත්තා, කාමරාග භවරාග දෘෂ්ටිරාගයෙන් රත්වූ; තමොක්ඛන්ධේන, අවිද්‍යාස්කන්ධයෙන්; ආවටා, වතුරාවනලද සත්ත්වයෝ; න දක්ඛිහන්ති, (අනිත්‍ය දුඃඛ අනාත්ම අශුභ වශයෙන්) නොදක්නෝය.

ඉති, මෙසේ; ඉහ, මෙහිදී; පටිසංවික්ඛතො, සලකන්නාවූ; භග වතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; චිත්තං, සිත; අපෙපාසුක්කතාය, අල්පොත්සාහී භාවයට; නමති, නැමෙයි; ධම්මදෙසනාය, දහම් දෙසනු පිණිස; නො, නොනැමෙයි; (කුමක් හෙයින් සම්බුදුරජාණන්ගේ සිත මෙසේ දහම්දෙසීමට නොනැමුනේද මේ සම්බුදුරජාණෝ "මුනෙනාහං මොනෙයසාම් තිණ්ණොහං තාරෙසසාම්—

"කිඤ්හි මම අසඤ්ඤුනෙවෙසනා ධම්මං සච්ඡිකතෙනිධ
සබ්බඤ්ඤුනං පාපුණිත්වා නාරධිසසං සදේවකං"යි.

"මම සසරින් මිදුනේම් අනුන් මුදවන්නෙම් මම සසරින් එතරවූයෙම් අනුන් එතරකරන්නොම් මෙහිදී අප්‍රාප්ත වෙශයෙන් දහම්සාත් කිරීමෙන් මට ප්‍රයොජනයෙක් නම් නැති සඳ්ඵලභාවයට පැමිණ දෙවියන් සහිත මිනිසුන් සසර සයුරෙන් එතරකරන්නෙම්" යි මෙසේ දිවිකුරු බුදුන් පාවුලදී පැතුම් කොට පෙරැම්දම් පුරා බුදුබැව් පැමිණියේක් නොවේද? මේ සියල්ල සැබව ප්‍රත්‍යවෙක්ෂානු භාවයෙන් බුදුරදුන්ගේ සිත මෙසේ දහම් නොදෙසීමට නැමුනේය, බුදුබැව් පැමිණ සතුන් කෙලෙසුන්ගෙන් ගහණබැව්ද තමන් පිළිවිදී සිව්සස්දහම් ගැඹුරුබැව්ද ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරන්නාවූ ඒ බුදුරදුන්ට සතුන් කෙලෙසුන්ගෙන් ආකුල බැව් හා දහම් ගැඹුරුබැව්ද සළකාප්‍රකාරයෙන් ප්‍රකටවී, එකල මේ සත්ත්ව නම් කැඳින් පිරූ ලබුමෙන්ද මෝරුපිරූ ඇලිමෙන්ද වුරුණුතෙලින් තෙත්වූ රෙදිකඩක්මෙන්ද අදුන්තැවරී අතක්මෙන්ද කෙලෙසුන්ගෙන් බරවූහ ඉතා කිළිටිවූහ රාගයෙන් රත්වූහ වෙශයෙන් දූෂ්‍යවූහ මොහ යෙන් මුලාවූහ ඒ සත්ත්ව කුමක්නම් ප්‍රතිවෙධ කරන්නෝදැයි මෙසේ සල කන්නාවූ භගවත් බුදුරදුන්ගේ සිත කෙලෙශග්‍රහණය ප්‍රත්‍යවෙක්ෂානු භාව

යෙනුදු මෙසේ දහම් නොදෙසිමට නැමුනේය, මේ දහම්තම් පොළොව දරන්නාවූ දියකඳක් සේ ගැඹුරුය පර්වතයකින් වසාතුබු අඹැටක් සේ දැකීම දුෂ්කරය සියස්වර පැලූ ලොම්අගක් සේ සියුම්ය මේ දහම් පිළිවිදිනු පිණිස උත්සාහ වඩන්නාවූ මා විසින් නොදෙනලද දනක් නම් නැයි නොරක්ෂාලද සිලයක් නම් නැති නොපුරනලද සිහි පෙරුම් දමස් නම් නැති එසේවූ මාගේ නිරුත්සාහය මෙන් මරණයෙන් දුරලද්දිද පොළෝ කම්පානොවී, පෙරයම පෙර විසූ සැදපිළිවෙළ සිහිකරද්දිද සැළ්පානොවී, මැදයම දිවැස පිරිසිදුකරද්දිද කම්පානොවී, පසුයම මා ප්‍රතීත්‍යසමුත්පාදය අවබොධකරද්දීම දසදහස් ලෝද, කම්පාවී, මෙසේ මාවැනිවූද තියුණු නුවණැතියකු විසින් දුකින්ම මේ දහම් පිළිවිදින ලද්දේය, එවැනි ඒ සිවිසස් දහම් ලෞකික මහාජනයෝ කෙසේ පිළිවිදින් නෝදැනි ධර්මගම්භීරත්වය ප්‍රත්‍යවෙක්ෂානු භාවයෙනුදු මෙසේ දහම් නොදෙසිමට සිත නැමුනේ යයි දතයුතු වැලිදු මහබඹු අයදුමෙන් දෙසනු ඇැිති බැව්නුදු බුදුරදුන්ගේ සිත මෙසේ නැමුනේය, ඒ එසේමය භග වත් බුදුරජාණෝ දන්නාසේක, නිරුත්සාහී භාවය පිණිස මා සිත නැමෙන්නකල මහබඹු තෙමේ දහම් දෙසිමට අයදින්නේය මේ සත්හුද මහබඹු හරුකොට ඇතියහ, එබැවින් ඒ සත්හු ශාස්තෘන් වහන්සේ දහම් නොදෙසනු කැමැතිවූහ, එකල මහබඹු උන්වහන්සේට අයැද දහම් දෙසවූයේය, ඒකාන්තයෙන් ඒ දහම් තෙමේ ඥානයෙවි ඒකාන්තයෙන් ඒ දහම් තෙමේ ප්‍රණීතවේ යයි සලකන්නෝ මනාකොට අසන්නාහයි මෙකරුණ නිසාද භගවත් බුදුරදුන්ගේ සිත නිරුත්සාහී භාවයට නැවුනේය දහම්දෙසනු පිණිස නොනැවුණේ යයි දතයුතු.) අථඛෝ, එකන්තී; සහම්පතිස්ස බ්‍රහ්මුනෝ, සහම්පතී බ්‍රහ්මට; (මේ තෙම් වනාහී කසුප් බුදුරදුන් සමයෙහි සහකාතම් තෙරහමක්වී හේ දුර්ථම්‍යානය උපදවා ප්‍රථම ධ්‍යාන භූමියෙහි කල්පායුෂක බ්‍රහ්මයෙක්ව උපනී එහිදී ඕහට සහම්පතී බ්‍රහ්ම යනී ව්‍යවහාරකලෝ) වෙතසා, තම සිතින්; භගවතෝ, භගවත් බුදුන්ගේ; චෙතෝ, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කං, නොනිම් කල්පනාව; අඤ්ඤාය, දැන; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; (කෙසේදයත්?) යන්නහිතාම, යම් ලොවෙක; අරහන්තෝ, අර්හන්වූ; සම්මාසම්බුද්ධස්ස, සම්‍යක් සම්බුදුවූ; තථාගතස්ස, තථාගතයන් වහන්සේගේ; චිත්තං, සිත; අප්පස්සක්කානාය, (දහම්දෙසීමෙහි) නිරුත්සාහී භාවයට; නමති, නැමේද; ධම්මදෙසනාය, දහම්දෙසනු පිණිස; නෝ, (සිත) නොනැමේද; හෝ, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; ලොකෝ (ඒ) ලෝකය තෙම; නස්සති, නැසේ; හෝ, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; ලෝකා, (ඒ) ලෝකය තෙම; විනස්සති, වැඩියක් නසියයි; (එතංඅහොසි යනු හා සම්බන්ධයි) අථඛෝ, ඉක්බිති; සහම්පතිබ්‍රහ්මා, සහම්පති බ්‍රහ්මතෙම; බලවාපුරිසෝ, ශක්තිමත් පුරුෂයෙක්; සම්මිඤ්ජිතං, හැකිලුවාවූ; බාහං, අතක්; සෙය්‍යථාපිපසාරෙය්‍යවා, යම්සේ දිගුහරන්නේ හෝ වේද; පසාරිතං; දිගු කළාවූ; බාහං, අතක්; සෙය්‍යථාපිසම්මිඤ්ජෙය්‍යවා, යම්සේ හකුලන්නේ

ලොකෙ අන්තරහිතෙ භගවතො පුරතො පාතුරහොසි, අථ ඛො බ්‍රහ්මා සහම්පති එකංසං උත්තරාසංගං කරිත්වා දක්ඛිණජණ්ණුමණ්ඩලං පුථ්ථවියං නිහන්ත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං එතදවොච, දෙසෙතු භන්තෙ භගවා ධම්මං, දෙසෙතු සුගතො ධම්මං, සන්ති සත්තා අපරජක්ඛජාතිකා අස්සවණතා ධම්මස්ස පරිහායන්ති, භවිස්සති. ධම්මස්ස අඤ්ඤාතාරොති, ඉදමවොච බ්‍රහ්මා සහම්පති ඉදං වත්වා අථාපරං එතදවොච.

හෝ වේද; එවමෙවං, එපරිද්දෙන්; බ්‍රහ්මලොකෙ, බඹලොවෑ; අන්තරහිතෙ, අතුරුදහන්වූයේ; භගවතො, භගවත් බුදුරදුන්ගේ; පුරතො, ඉදිරියෙහි; පාතුරහොසි, පහළවූයේය; අථඛො, ඉක්බිති; සහම්පතිබ්‍රහ්මා, සහම්පති නම් මහබඹු තෙමේ; උත්තරාසඞ්ගං, උතුරුසළුව; එකංසං කරිත්වා, එකස්කොට පොරවා; දක්ඛිණජාණුමණ්ඩලං, දකුණු දනමඩල; පුථුවියං, පොළොවෙහි; නිහන්ත්වා, ගසා; භගවා, භාග්‍යවත් බුදුරජතෙමේ; යෙන, යම්හෑනකද; තෙන, එහන්හි; අඤ්ජලිං පණාමෙත්වා, ඇදිලිබැඳ; භගවන්තං, බුදුරදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, සැලකෙළේය; භන්තෙ, සවාමීනි; භගවා, භගවත්තෙමේ; ධම්මං, දහම්; දෙසෙතු, දෙසනාසේක්වා; සුගතො, සුගත්වූ බුදුරජ තෙමේ; ධම්මං, දහම්; දෙසෙතු, දෙසනාසේක්වා; අපරජක්ඛජාතිකා, ත්‍රුවණ නමැති ඇසෙහි සවලපවූ රාග ද්වේෂ මොහ රජසැබෑව ඇති; සත්තා, සත්ත්‍වයෝ; සන්ති, වෙත්; ධම්මස්ස, දහම්; අස්සවණතා, අශ්‍රවණ භාවයෙන්; (කරණත්‍ථයෙහි ප්‍රථමායි) පරිහායන්ති, (ඒ සත්ත්‍ව නවලොවුතුරුදහම් පිළිලැබීමෙන්) පිරිහෙත්; ධම්මස්ස, දහම්; අඤ්ඤාතාරො, අවබොධකරන්නෝ; භවිස්සන්තීති, වන්නාහුයි; (ඒ සහම්පති නම් මහබඹු තෙමේ දසදහසක් ලෝදෑ ඇසෙනසේ "නාසාති වත භො ලොකො" යනාදින් හඬගා කියා ඒ අසා රැස්වූ දෙව්බඹුකාලන්හා වක්තළ අතක් දිගුකරන්නාට පෙරටුව බුදුරදුන් ඉදිරියට පැමිණ සඤ්ඤා වැද පුදා දෙහොත් මුදුන්දී සිට "දෙසෙතු භන්තෙ භගවා ධම්මං —පෙ— භවිස්සන්ති අඤ්ඤාතාරෙ" යි දහම් දෙසනු පිණිස ආරාධනා කොට පෙර බුදුවරුන් විසයෙහි දසපින්කිරියවත් සැපයිමි වශයෙන් කාතාධිකාරවූ සත්ත්‍ව මූකුරුයිය පියුම් නිරුරැස් පහසමෙන් දම්මුව හැමැසිවැන්නෝ සිව්පාඇති ගගක්හුනේ අවසන්හි අරියබිම් සාක්කරනු හැක්කෝ එකෙක්ද නොවේ දෙදෙනෙක්ද නොවෙත් නොයෙක් සිය දහස් සත්ත්‍ව දහම් පිළිවිදින්නෝ යයි සැලෙළේය.) සහම්පතිබ්‍රහ්මා, සහම්පති මහබඹු තෙම; ඉදං, මේ වදන; අවොච, කීයේය, ඉදං, ටේ වදන; වත්වා, කියා; අථ, නැවත; අපරං, අන්‍යවූ; එතං, මේ ගාථා බන්ධනය; අවොච, කීයේය. (මහාසුප් මහරහතන් වහන්සේ විසින් මේ පාඨය එනම් "ඉදමවොච බ්‍රහ්මා —පෙ— එතදවොච" යනු රජගහ නුවර සප්තපණ්ණි ගුහාව රමයෙහි අජාසත් මහරජුණන් විසින් කරවන ලද ධම්මසඞ්ගායනාගෙහිදී පිහිටුවන ලද්දේය.)

පාතුරහොසි මගධෙසු පුබ්බෙ
ධම්මො අසුඛො සම්ලෙහි විනතිතො
අවාපුරෙතං අමතස්ස වාරං
සුණන්තු ධම්මං විමලෙනානුබුඛං.

සෙලෙ යථා පබ්බතමුඛනිට්ඨිතො
යථාපි පඒසෙ ජනතං සමන්නතතො
තථූපමං ධම්මමයං සුමෙධ
පාසාදමාරුයහ සමන්නතවක්ඛු
සොකාවතිණ්ණං ජනතමපෙතසොකො
අවෙක්ඛසසු ජාතිජරාභිභූතං.

පුබ්බෙ, පෙර; මහධෙසු, මගද දනව්වෙහි; සම්ලෙහි, රාගාදි කෙලෙස් මලින්යුක්ත (පූරණ කාශ්‍යපාදි අට ශාස්තෘවර) යන් විසින්; විනතිතො, සිත්නාලද්දුවු; අසුඛො, අපිරිසිදුවූ; ධම්මො, ධර්මය තෙම; පාතුරහොසි, පහළවිය; (බුදුරදුන් ලොව පහළවීමට පෙරාතුවම පූරණකාශ්‍යපාදි තීර්ථකයෝ සියලු දඹදිව කටු අතුරන්නාක් මෙන් හා විසවත්කරන්නාක් මෙන් මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ධර්මය පතුරුවා හැරියෝය, ඒ නිවටහු බුදුරදුන්ගේ ලෝ පහළවීමි අසා හටගත් කුනුල් ඇත්තෝ ලොව මූලාකොට කුහන බැවිහි පිහිටා තමන් සර්ව්ඥභාවය ප්‍රතිඥාකරමින් යම්කිසි අධර්මයක්ම ධර්මයයි ප්‍රකාශකළෝ) අමතස්සවාරං, නිවන්දොරටුවවූ; එතං, මේ ආර්ය්‍ය මාර්ගය; අවාපුර, (භාග්‍යවත්වූ බුඛවහන්සේ) විවෘතකළ මැනව; විමලෙන, දුරුවූ රාගාදි කෙලෙස් මලඇති බුදුන් විසින්; අනුබුඛං, අවබොධකරන ලද්දුවූ; ධම්මං, (ඕවිසස්) දහම්; සුණන්තු, (සත්හු) අසත්වා; (සසුප් සම් බුදුන්ගේ ශාසනනාඩීහයෙහි පටන් වසනලද නිර්ව්ණපුරයාගේ මහා වාරයක්වූ මේ ආර්ය්‍ය මාර්ගය සදහම් දෙසුන් නමැති අතින් භාග්‍යවත් වූ බුඛවහන්සේ විවෘතකළ මැනව)

සෙලෙ, ශෛලමය එකඝනවූ; (මින් පාංශු පර්වත හා මිශ්‍ර පර්වත බැහැරකරේ, ශෛලමය පර්වතය උසින් හා ස්ථිරත්වයෙන් සෙසු පර්වත පරදවා සිටින්නේය) පබ්බතමුඛනි, පර්වත මස්තකයෙහි; යථාසිතො, සිටි පරිදි සිටියාවූ ඇස්ඇති පුරුෂයෙක්; (චක්ඛුමා යනු අධ්‍යාහාරයි) සමන්නතතො, හාන්පස; ජනතං, ජනසමූහයා; යථාපිපඒසෙ, යම්සේ දක්නේද; සුමෙධ, සුන්දර ප්‍රඥාඇති භාග්‍යවතුන් වහන්ස; සමන්නතචක්ඛු, සමතැස් ඇති බුඛවහන්සේ; (එවං යනු අධ්‍යාහාරයි) තථූපමං, ඒ ශෛලමය පර්වතය වැනිවූ; ධම්මමයං, ප්‍රඥාමයවූ; (විදසුන් පැණින් හටගත්) පාසාදං, (රහත් මගවූ) පහයට; ආරුයහ, නැඟී; අපෙතසොකො, (තමන් වහන්සේ) පහවූ සොක ඇත්තේ; සොකාවතිණ්ණං, සොකයට බැසගත්; ජාතිජරාභිභූතං, ජාති ජරායෙන් මඩනාලද; ජනතං, ජනසමූහයා; අවෙක්ඛසසු, විමසනසේක්වා! (යම්සේ පර්වත පාදයක හැම පසින් විසාලවූ තැනක් මොට එහි කෙත්නියරවල නිළි සාදා රැකල ගිනිදැල්විනම් ඕව අතින් යුත් අදු

උවෙඤි වීර විජිතසඞ්ගාම සත්ථවාහ අනණවිචරලොකෙ,
දෙසස්සු භගවා ධම්මං අනුකම්පකානෙ භවිඤ්ඤතීති.

අථ ඛො භගවා බ්‍රහ්මුනොව අජ්ඣෙසනං විදිත්වා සත්තෙසුව කාරුඤ්ඤතං පටිච්ච බුබවකඛුනා ලොකං ඔලොකෙසි, අද්දසා ඛො භගවා බුබවකඛුනා ලොකං ඔලොකෙන්තො සත්තෙ අප්පරජක්ඛෙ මහාරජක්ඛෙ තික්ඛින්ද්‍රියෙ මුදින්ද්‍රියෙ සවාකාරෙ මාකාරෙ සුවිඤ්ඤාපයෙ දුවිඤ්ඤාපයෙ අප්පෙකච්චෙ පරලොකවජ්ජභයදස්සාවිනො විහරන්තෙ

රෙක් වී නමුදු ඒ උතුම් මුදුනේ සිට හිමබලන ඇස් ඇති දුරුෂයක් හට ඒ කෙතද නියරද කිළිද නිදිගත් මිනිස්හුද නොපැණෙන්නෝ නමුත් ඒ කිළිවල දැල්වූ ගිනිදැල් පමණක්ම පැණෙන්නාක් මෙන් ප්‍රඥා නමැති පහසට නැඟී සත්කැල බලන බුදුරදුන්හට පෙර නොහලාවූ කුසල්ඇති සත්හු එකවෙහෙර දකුණුලයෙහි වසන්නෝ නමුදු රැවිදිහි දක්වැරද පිහන්නාසේ බුදුඇසට හමුනොවන්නෝය මුකුරාගිහ කුසල්ඇති විනය ජනයෝ දුරසිටියෝ නමුදු ඒ නිනිදැල් හා හිමවත් පඬිතය මෙන් හමු බවට පැමිණෙන්නාහ. එහෙයින් වදුරනලදි:-

"දූරෙ සතෙනා පකාසෙන්ති හිමවන්තොව පබ්බතො
අසතෙනෙත්ථ න දිස්සන්ති රත්තිඛිත්තා යථාසරා" ති.

(දුර සිටියාවුද දැන සිලාදි වශයෙන් පෙර කළ පින් ඇති සත්පුරුෂයෝ හිමවත් පඬිතය මෙන් බුදුඇසට ප්‍රකටවෙති, මේ ලෙව්හි මේ අත් බැවම් ගරුකොට සලකන අසත්පුරුෂයෝ දකුණු දනමඩල සමීපයෙහි සිටියෝ නමුදු සිව්අහින් යුත් ගනදුරෙහි වැදි හිමෙන් නොපැණෙත්.)

විජිතසඞ්ගාම, දිනකලද පස්මරුන් ඇති; සත්ථවාහ, (ජාතිකන්තාරාදීන් විනෙදනකාලන් එතරකරා නිප්පීණන සංඛ්‍යාත නිභීය ස්ථානයට පමුණුවන හෙයින්) සාර්ථවාහකයකු වැනිවූ; අනණ, (කම්සැප නමැති නය දුරුකළ බැවින්) නය නැත්තාවූ; (යමෙක් අන්හට නය ගැතිවීනම් ඒ නය නිමියන් විසින් නය දෙවයි තජ්නය කරනු ලබන්නේ නමුදු ගරහනු ලබන්නේ නමුදු පෙළනු ලබන්නේ නමුදු නය ගැති බැවින් ඒ කිසිවකු පෙළන්ට නොහැකි වූයේ සියල්ලක් ඉවසාද එපරිද්දෙන්ම යමෙක් යමකු කෙරෙහි කාමාසාවෙන් ඇලේද තෘෂ්ණා ග්‍රහණයෙන් ඒ වසඟවගනීද හේ තෙමේ ඔහු විසින් රලුබස් කියනු ලබන්නේ නමුදු ගරහනු ලබන්නේ නමුදු පෙළනු ලබන්නේ නමුදු සියල්ල ඉවසයි මොහුගේ ඉව සිමට කරුණ නම් ගේහිම්යන් විසින් පෙළනු ලබන සත්‍රින්ගේ මෙන් ඒ කාමවජ්ජභය වේ.) වීර, (ඝාතිසය වතුර්විධ සම්‍යක්ප්‍රධානවීර්‍යයෙන්) වීර්‍යවත් වූ බුදුරජාණන් වහන්ස; උවෙඤි, (දහම් දෙසීමට අලෙප්‍රාප්‍ත සංඛ්‍යාත මැලිකමින්) නැඟී සිටිනු මැනව; ලොකෙ, ලෙව්හි; විචර, (දහම් දෙසනු පිණිස නුඹවහන්ගේ) හැසිරෙනු මැනව; භගවා, භාග්‍යවත් වූ නුඹවහන්සේ; ධම්මං, දහම්; දෙසස්සු, දෙසනු මැනව; අනුකම්පකානෙ, දහම් අවබොධ කරන්නෝ; භවිඤ්ඤතීති, වන්නාහ.

අපෙපකවේව -න පරලොකවජ්ජභයදස්සාවිනෝ විහරන්ති සෙය්‍යථාපි නාම උපපලිනියං වා පදුමිනියං වා පුණ්ඩරීකිනියං වා අපෙපකවානි උපපලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරීකානි වා, උදකෙ ජාතානි උදකෙ සංවඩ්ඪානි උදකානුග්ගතානි අන්‍තොනිමුග්ගපොසීනි, අපෙපකවානි උපප

අථඛෝ, ඉක්ඛිති; භගවා, භාග්‍යවාන් බුදුරජාණන් වහන්සේ; මුත්තූ නෝ, බඹුනුවෙහි; අජ්ඣෙසනංව, ඉල්ලීමද; (ගරුතර උතුමන්ගෙන් පැමිණ ගරුතර ප්‍රයෝජනයක් උදෙසා වේවැසියන් පැතීම අජ්ඣෙසනා නම්, ඒ වනාහී අර්‍හත්ඵලයෙන් ඉල්ලීමම වේ) විදිත්වා, දැන; සත්තෙසු, සතුන් කෙරෙහි; කාරුඤ්ඤතංව, කාරුණිකබවද; පටිච්ච, නිසා; බුද්ධචක්ඛුනා, (ඉන්‍ද්‍රිය පරෝපරියත්ත ඤාණ ආසයානුසය ඤාණසඞ්ඛ්‍යාත) බුදුඇසින්; (ඉන්‍ද්‍රිය පරෝපරියත්ත ඤාණය ආසයානුසය ඤාණය යන මේ බුද්ධචක්ඛු යයි ද සත්ත්වඥානයට සමන්තචක්ඛු යයි ද සොවාන් සකදාගාමී අනාගාමී යන මාර්ගත්‍රය දිළිඹද නුවණට ධර්මචක්ඛු යයි ද කියනු ලැබේ, **"බුද්ධචක්ඛුනාති ඉන්‍ද්‍රියපරෝපරියත්තඤාණඤ්ච ආසයානුසයඤාණඤ්ච, ද්වෙමෙ ධම්මා බුද්ධිඤාණා බුද්ධචක්ඛුන්ති නාමං. සබ්බඤ්ඤුතඤාණස්ස සමන්තචක්ඛුන්ති. තීණිඤාණානි මග්ගඤාණානං ධම්මචක්ඛු"** ති. යනු පපඤ්චසූදනී අට්ඨකථාවයි.) ලොකං, සත්ත්වලෝකය; ඔලොකෙසි, බැලූසේක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; බුද්ධචක්ඛුනා, බුදු ඇසින්; ලොකං, සත්ලොව; ඔලොකෙන්තෙනා, බලනසේක්; අපරජකෙඛ ප්‍රඥනමැති ඇසෙහි සවලපවූ රාග වෙෂ මෝහ රජස් ඇත්තාවූද; මහාරජකෙඛ, ප්‍රඥනමැති ඇසෙහි මහත්වූ රාග වෙෂ මෝහ රජස් ඇත්තාවූද; තික්ඛින්‍ද්‍රියෙ, ශ්‍රද්ධා ආදි තියුණු ඉඳුරන් ඇත්තාවූද; මුදින්‍ද්‍රියෙ, ශ්‍රද්ධාආදි මෘදු ඉඳුරන් ඇත්තාවූද; සවාකාරෙ, ශ්‍රද්ධා ආදි සුහදවූ (යහපත්) ආකාර ඇත්තාවූද; වාකාරෙ, අයහපත් ආකාර ඇත්තාවූද; සුවිඤ්ඤාපයෙ, සුවශෙන් හඟවනුහැකිවූද; දුවිඤ්ඤාපයෙ, දුකින් හඟවනුහැකිවූද; අපෙපකෙවෙව, සමහර; පරලොකවජ්ජභයදස්සාවිනෝ, පරලොව හා වරද බිය වශයෙන් දක්නා සුලුව; විහරන්ති, වසන්නාවූද; අපෙපකවේව, සමහර; පරලොකවජ්ජභයදස්සාවිනෝ, පරලොව හා වරද බියවශයෙන් දක්නා සුලුව; න විහරන්ති, නොවසන්නාවූද; සත්තෙ, සතුන්; අද්දසාඛෝ, දුටුසේක්මය; සෙය්‍යථාපිනාම, යම්සේ නම්; උපපලිනියං වා, උපුල් වන යක හෝ; (උපපලිනී ශබ්දයෙන් පැලැටි හෝ ජලාශය කියනු ලැබේ, මෙහිදී ජලාශය අභිප්‍රේතයි, එබැවින් උපුල්වනයෙහිය යන අර්‍ථය ගත යුතු. **"උපලානි එත්ථ සන්තීති උපලිනි, ගච්ඡොපි ජලාසයොපි; ඉධ පන ජලාසයෝ අධිප්පෙතෝ, නඞ්ගා උපලිනියන්ති උපලව නෙති එවමත්ථෝ ගහෙතබ්බෝ"** යනු සාරත්‍ථදීපනී ටීකාවයි) පදුමිනියං වා, පියුම් වනයක හෝ; පුණ්ඩරීකිනියං වා, හෙලපියුම් වනයක හෝ; අපෙපකවානි, සමහර; උපලානි වා, උපුල් හෝ; පදුමානි වා, පියුම් හෝ; පුණ්ඩරීකානි වා, හෙල පියුම් හෝ; උදකෙ, දියෙහි; ජාතානි, හට ගත්තාහු; උදකෙ, දියෙහි; සංවඩ්ඪානි, මොනවට වැඩුනාහු; උදකා, දිය

ලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩරීකානි වා උදකෙ ජාතානි උදකෙ සංවද්ධා නි සමොදකං ඨිතානි, අපෙකචවානි උපපලානි වා පදුමානි වා පුණ්ඩ රීකානිවා උදකෙ ජාතානි උදකෙ සංවද්ධානි උදකා අච්චුග්ගම්ම තිඨන්ති අනුපලිත්තානි උදකෙන එව මෙව භගවා බුඩවකඛුනා ලොකං ඔලෝ කෙත්තා අද්දස සත්තෙ අපරජකෙ මහාරජකෙ තික්ඛින්ද්‍රියෙ මුදින්ද්‍රියෙ සවාකාරෙ වාසාරෙ සුවිඤ්ඤපයෙ දුවිඤ්ඤපයෙ අපෙපකවෙව පරලොකවජ්ජභයදස්සාවිනො විහරන්තෙ අපෙපකවෙව න පරලොක වජ්ජභයදස්සාවිනො විහරන්තෙ දිසවාන බ්‍රහ්මානං සහම්පතිං ගාථාය පච්චභාසි.

නොරෙන්; අතුග්ගතානි, නොනික්ඛන්නානුග්; අන්තො, ඇතුළත; නිමුග්ග පොසිනි, ගැලී (වැඩෙන්නානුග්) මුග්ගතරන්නානුග් වෙත්ද; අපෙකචවානි, —පෙ— සමොදකං, දියසමව; (ජලමට්ටමේහි) ඨිතානි, සිටියානුද; අපෙ කචවානි—පෙ— උදකා, දිය කෙරෙන්; අච්චුග්ගම්ම, උඩටනැඟී; උදකෙන, දිය හා; අනුපලිත්තානි, නොදූවට්ටනානුග්; තිඨන්ති සිටින් ද; එවං එව, එප රිද්දෙන්ම; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; බුඩවකඛුනා —පෙ— විහර නෙත (කිසේ අජී දතයුග්) දිසවාන, දැක; සහම්පතිං බ්‍රහ්මානං, සහම්පති බ්‍රහ්මයාට; ගාථාය, ගයක්; පච්චභාසි, නැවත වදාළසේකි. (මෙහි පියුම් සිවිකොටසෙකි. දිය ඉක්මවා දිය හා නොදූවටි සිටි පියුම්ද දිය සම සමව සිටි පියුම්ද දිය මතු බලා එමින් දියතුළ සිටි පියුම්ද දිය මතුවට නොපැමිණ දියතුළම මස්කැසුබුවන්ට ගොදුරුවන පියුම් දැසි යන මොහු වෙති, මින් පළමුවෙනි කොටසට අයත් දිය ඉක්මවා සිටි පියුම් එදවස පිපෙන්නාවූ තිරුරැස් පහස බල බලා සිටියෝ වෙති, දිය සම සමව සිටි පියුම් දෙවෙනි දින විකසිතවන්නෝ වෙති, දිය මතු බලා එමින් සිටි පියුම් තුන්වෙනි දින විකසිතවන්නෝ වෙති, දිය මතු බලා නොඑමින් සිටි ලෙඩ සහිත පියුම් මස්කැසුබුවන්ට ගොදුරුවන්නෝ වෙති, මෙකී සිව් ආකාර පියුම්වැනි උග්ඝටිතඤ්ඤය විපචිතඤ්ඤය ඤෙය්‍යය පදපරම යකි පුද්ගලයෝද සතරදෙනෙක් වෙති, යම් පුද්ගලයකුගෙට උදාහරණ සහිතව දහම් දෙසුකල නිවන් අවබොධය වේද මේ සතරසති පට්ඨානය යනාදි නයින් සංක්ෂිප්ත නයින් මාතෘකා දක්වනු ලැබූකල දෙසනානු සාරයෙන් තුවණ යවා රහත්බැව් ගැනීමට සමත්වූ මේ පුද් ගල තෙමේ උග්ඝටිතඤ්ඤ නම්, යම් පුද්ගලයකුගෙට සැකෙවින් දෙසූ ධර්ම යාගේ විස්තර නයින් අර්ථය බෙදනු ලබන කල නිවන් අවබොධ වේද මේ පුද්ගල තෙම විපචිතඤ්ඤ නම්, උදෙසන්නාවූ නැවත නැවත පිළි විසින්නාවූ තුවණින් මෙනෙහි කරන්නාවූ කලණ මිතුරන් සෙවනය භජනය පයිරුපාසනය කරන්නාවූ යම් පුද්ගලයෙකුගෙට පිළිවෙළින් නිවන් අවබොධ වේද, මේ පුද්ගල තෙම ඤෙය්‍ය නම්, බොහෝ අසන් නාවූද බොහෝ කියන්නාවූද බොහෝ දරන්නාවූද බොහෝ උපසංහ කරන්නාවූද යම් පුද්ගලයෙකුගෙට ඒ අත්බැවිහි නිවන් අවබොධය නොවේද ඒ අත්බැවින් මාණියක් හෝ ඵලයක් හෝ යවත්පිරිසෙසින්

අපාරුතා තෙසං අමතස්ස වාරා
යෙ සොතවඤ්ඤා පමුඤ්චන්තු සද්ධං
විහිංසසඤ්ඤී පඨුණං න භාසිං
ධම්මං පණීතං මනුජෙසු බ්‍රහෙති.

අථ ඛො බ්‍රහ්මා සහම්පති කතාවකාසොඛොමනි භගවතා ධම්මදෙසනායාති භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා තත්ථෙවන්තරධායි.

බ්‍රහ්මායාචනකථා නිට්ඨිතා.

ධ්‍යානයක් හෝ විදර්ශනාවක් හෝ නිපදවනු නොහැකිවිය මේ පුද්ගලතෙම පදපරම නම්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උපුල්වනයක් සේ දසදහසක් ලෝදැ බලා වදාරනසේක් එදවස් පිපෙන මල් මෙන් උග්ඝටිතඤ්ඤ පුද්ගලයන්ද දෙවෙනි දින පිපෙන මල්මෙන් විපචිතඤ්ඤ පුද්ගලයන්ද තෙවෙනි දින පිපෙන මල්මෙන් ඤෙය්‍ය පුද්ගලයන්ද මස්කැසුබුවන්ට ගොදුරුවූ මල්මෙන් පදපරම පුද්ගලයන්ද දුටුසේක්ද, මෙසේ දක්නා සේක් අල්පරජස්කයෝ මෙතෙක්දෙන වෙත් මහාරජස්කයෝ මෙතෙක් දෙන වෙති එහි උග්ඝටිතඤ්ඤ පුද්ගලයෝ මෙතෙක් දෙන වෙතියි මෙසේ සවිප්‍රකාරයෙන් දුටුසේකි, ඔවුනතුරෙහි පුහුලන් තුන්කොටසකට මේ අත්බැව්හිම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් දම්දෙසුම් වැඩ වඩන්නේය පදපරමයන්ට මතු කල් පිණිස වාසනා වන්නීය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සිව්පුහුලන්ටම දම්දෙසුම් වැඩවඩායයි දැන වදාරා දෙසනු කැමැතිබැව් උපදවා නැවත සියලු තුන්බැව් සතුන් භව්‍ය අභව්‍ය වශයෙන් දෙකොටසක් කළසේකි, එහි යම් සත්තොණෙක් කම්මාවරණයෙන් සමන්විතවූවාහු විපාකාවරණයෙන් සමන්විතවූවාහු කෙලෙසාවරණයෙන් සමන්විතවූවාහු ශ්‍රද්ධානැත්තාහු ඡන්දතුකම්‍යතා නැත්තාහු දුෂ්ප්‍රාඥවූවාහු නිවන් දහම් පසක් කොකරන්නෝ වෙත්ද ඒ සත්හු අභව්‍යයෝ වෙති, යම් සත්තොණෙක් කම්මාවරණාදීන් සමන්විත නුවූවාහු වෙත්ද ඒ සත්හු භව්‍යයෝ වෙති, එහි සියලුම අභව්‍ය පුද්ගලයන් හැර භව්‍ය පුද්ගලයන්ම නුවණින් ගෙන මෙහි මෙතෙක් දෙන රාග චරිතයෝය මෙතෙක් දෙන දෙෂ චරිතයෝය මෙතෙක් දෙන මොහ චරිතයෝය මෙතෙක් දෙන විතකී චරිතයෝය මෙතෙක් දෙන ශ්‍රද්ධා චරිතයෝය මෙතෙක් දෙන බුද්ධි චරිතයෝ යයි සයකොටසක් කළසේක, මෙසේ කොට දහම් දෙසන්නෙම්යි සිතා "අපාරුතා" යනාදි ගාථ වදාළ සේකි.)

යෙ, යම් කෙණෙක්; සොතවන්නො, කන් ඇත්තෝ නම්; සද්ධං, ශ්‍රද්ධාව; මුඤ්චන්තු, මුදත්වා හෙවත් ප්‍රකාශ කෙරෙත්වා; (මා විසින් දෙසනුලැබූ දහම්හිද මා හොරෙහිද තමන් පිළිබඳ ඇදහිම් අයුරු එළවත්වා) තෙසං, ඒ සත්නට; අමතස්සවාරා, අමෘත යයි කියනලද නිවන් පිළිබඳ වාරසංඛ්‍යාත ආයතී මාගීහෝ; අපාරුතා, විවෘතකරන ලද්දේය; (අමතස්සවාරා යන්නෙන් ආයතීමාගීය ප්‍රකාශිතයි, ඒ ආයතීමාගීය භාග

අථ ඛො භගවතො එතදහොසි, භයස්ස නුඛො අහං පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං, කො ඉමං ධම්මං ඛිප්පමෙව ආජානිස්සතීති, අථ ඛො භගවතො එතදහොසි- අයං ඛො ආළාරො කාලාමො පණ්ඩිතො ව්‍යත්තො මෙධාවී දිඝරත්තං අපරජක්ඛජාතිකො, යංනූනාහං ආළාරස්ස කාලාමස්ස පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං, සො ඉමං ධම්මං ඛිප්පමෙව ආජානිස්සතීති. අථ ඛො අන්තරහිතා දෙවතා භගවතො ආරොචෙසි— සත්තාහ

වත් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මහා කරුණා උපනිශ්‍රයවූ සව්‍යඤ්ඤුතඥානයෙන් අවබොධකොට ප්‍රයෝගඥාන ලද්දේය) ඉහෙම, ඉහමරුජය; පහුණං, ප්‍රහුණුවූ; පණීතං, උතුම්වූ; ධම්මං, (සිව්යස්) දහම්; විහිංස සඤ්ඤී, භය වදන් දෙකට වෙහෙසෙන කල්පනා ඇත්තේ; මනුජෙසු, මිනිසුන්ට; නහාසිං, නොවදාරන්නෙමියි සිතුයෙමි. (**"අහංහි අත්ත නො පහුණං සුපවත්තතිමපි ඉමං පණීතං උත්තමං ධම්මං කායෙවාචා කිලමථසඤ්ඤී හුත්වා න භාසිස්සාමීති චිත්තෙනඛිං. ඉදානි පන සබ්බෙ ඤ්ඤො සබ්බභාජනං උපනෙ තු යුත්තරෙසාමි නෙසං සංඛ්‍යාසන්ති"** යනු සාරත්ථදීපනී ටීකාසි.)

අථඛො, ඉක්ඛිති; සහම්පතිබ්‍රහ්මා, සහම්පති නම් බ්‍රහ්ම තෙම්; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; ධම්මදෙසනාය, දහම් දෙසනු පිණිස; සත්තාවනාසො ඛො අම්හි ඉති, කරනලද අවකාස ඇත්තෙම් වෙමියි; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණු කොට; තත්ථෙව, එහිම; අන්තරධායි, අතුරුදහන් වූයේය.

බ්‍රහ්මායාචන කථා නොමෝ නිමවිය.

අථඛො, ඉක්ඛිති; භගවතො, භගවත් බුදුරදුන්හට; අහං, මම; කස්ස, කවරෙකුහට; ධම්මං, දහම්; පඨමං, පළමු කොට; දෙසෙය්‍යං නුඛො, දෙසන්නෙමිද; නො, නවරෙක්; ඉමංධම්මං, මේ (සිව්සස්) දහම්; ඛිප්පංඑව, වහාම; ආජානිස්සතීනු ඛො ඉති, අවබොධ කරන්නේදැයි; එතං, මෙබදු සිතෙක්; අහොසි, වී; අථඛො, එකල්හි; භගවතො, භගවත් බුදුරදුන්හට; කාලාමො, කාලාමගොත්‍රයෙහිවූ; අයං ඛො ආළාරො, මේ ආළාර නම් තවුස්තෙම; (උස්වූ හිරුරු හා පිහුවන් ඇස් ඇති බැවින් ආළාර යයි නම් වී **"සො කිර තුඛහසරීරතාය දිඝො, පිඛහලචක්ඛුතාය පිඛහලො නෙතසස ආළාරොති නාමං අහොසි"** යනු සාරත්ථදීපනී ටීකාසි.) පණ්ඩිතො, පණ්ඩිතවේ; (සමාපත්ති ප්‍රතිලාභයෙන් සිඳුවූ අධිගමයෙන් හා බාහුසච්චඝ සඞ්ඛ්‍යාත පාණ්ඩිත්‍යයෙන් සමන්විතය යන අර්ථයි) ව්‍යත්තො, ව්‍යක්තවේ; (සමාපත්ති ප්‍රතිලාභයට හෙතුවූ පාරිභාරික ප්‍රඥාසඞ්ඛ්‍යාත ව්‍යක්තභාවයෙන් සමන්විතවී) මෙධාවී, (ත්‍රිහෙතුක ප්‍රතිසන්ධි ප්‍රඥාවෙන් හා කර්තව්‍යතා ප්‍රඥාවෙනුත් සමන්විත හෙයින්) නුවණැතිවේ; දිඝරත්තං, බොහෝ කලක් මුළුල්ලෙහි; අපරජක්ඛජාතිකො,

කාලකතෝ භන්තෙ ආළාරෝ කාලාමෝති. භගවතොපි ඛො සුණං උදපාදි— සත්තාහකාලකතෝ ආළාරොකාලාමොති. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි— මහාජානියො ඛො ආළාරෝ කාලාමෝ, සචෙ හි සෝ ඉමං ධම්මං සුණෙය්‍ය, ඛිප්පමෙව ආජානෙය්‍යාති. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි— කාස්ස ඛ්‍වඛෝ අහං පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං, සෝ ඉමං ධම්මං ඛිප්පමෙව ආජානිස්සතීති— අථ ඛො භගවතො එතදහොසි— අයං ඛො උද්දකො රාමපුත්තො පණ්ඩිතො ව්‍යත්තො මෙධාවී දීඝරත්තං අප්පරජක්ඛජාතිකො, යන්නූනාහං උද්දකස්ස රාමපුත්තස්ස පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං, සෝ ඉමං ධම්මං ඛිප්පමෙව ආජානිස්සතීති. අථ ඛො අන්න

සවලපවූ රුගාදි රජස් ඇත්තේවේ; (සම්‍යක්ත්‍ව වශයෙන් දීකඛ්මිත කෙලෙස් ඇත්තෙක යන අභිප්‍රාය යයි) අහං, මම; කාලාමස්ස, කාලාම ගොත්‍රයෙහිවූ; ආළාරස්ස, ආළාර නම් තවුස්හට; පඨමං, පළමුවොට; ධම්මං දෙසෙය්‍යං, දහම් දෙසන්නෙමි නම්; යන්නූන, යෙහෙක; සෝ, හෙතෙම; ඛිප්පංඑව, වහාම; ඉමං ධම්මං, මේ දහම්; ආජානිස්සති ඉති, අවබොධ කරන්නේ යයි; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; අථඛෝ, එකල්හි; අන්තරහිතා, නොපෙනෙන්නීවූ; දෙවතා, දෙවතාවක් තොමෝ භගවතො, භගවත්හට; භන්තෙ, ස්වාමිනි; කාලාමෝ, කාලාම ගොත්‍රයෙහිවූ; ආළාරෝ, ආළාර නම් තවුස්තෙම; සත්තාහකාලකතෝ ඉති, මළසතියක් වේ යයි; (එදිනට මැරී සතියක් ගතවී යයි) ආරොචෙයි, සැලකළාය; භගවතොපිඛෝ, භගවත් හටද; කාලාමෝ, කාලාම ගොත්‍රයෙහිවූ; ආළාරෝ, ආළාර නම් තවුස් තෙම; සත්තාහකාලඞතොති, මළසතියක් වේ යයි; සුණං, සිඟුහතාණෙනය; උදපාදි, පහළ වූයේය; (දෙවියාගේ වදන් පමණින් නිමාවට නොගොස් සමාධියෙන් බලා විදර්ශන බුදුරදුන්හට ඔහු ළඟ සතියකින් පෙර කලුරිය කොට ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයෙහි උපන් බැව් පෙණුනේය) අථඛෝ, එකල්හි; භගවතො, භගවත් හට; එතං. මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; කාලාමෝ, කාලාම ගොත්‍රයෙහිවූ; ආළාරෝ, ආළාර නම් තවුස් තෙම; මහාජානියොඛෝ, මහත් පිරිහීම් ඇත්තේවේ; (දම්දෙසනාඥානයට පැමිණීමට පා හා ඇසිමට කන් නැතිබැවිනි) සචෙහි, ඉදින් වනාහි; සෝ, හෙතෙම; ඉමං ධම්මං. මේ දහම්; සුණෙය්‍ය, අසන්නේ නම්; ඛිප්පංඑව, වහාම; අජානෙය්‍යඉති, අවබොධ කරන්නේයයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවතෝ, භගවත් හට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; අහං, මම; කාස්ස, කවරෙකුහට; පඨමං, පළමුකොට; ධම්මංදෙසෙය්‍යං නුඛෝ, දහම් දෙසන්නෙම්ද; සෝ, කවරෙක්; ඉමංධම්මං, මේ දහම්; ඛිප්පංඑව, වහාම; ආජානිස්සතිනුඛෝඉති, අවබොධ කරන්නේදැයි; අථඛෝ, එකල්හි; භගවතෝ. භගවත් හට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; රාමපුත්තොපා, රාම පුත්වූ; අයං ඛෝ උද්දකෝ, මේ උද්දක නම් තවුස් තෙම; පණ්ඩිතෝ, පණ්ඩිත වේ; ව්‍යත්තෝපා, ව්‍යක්තවේ; මෙධාවී, නුවණැත්තේ වේ; (පණ්ඩිත- ව්‍යක්ත- මෙධාවී යන වචනත්‍රයෙහි විස්තර 26 පිටේ 32 පෙළ පවන් කී සේ දතයුතු)

රහිතා දෙවතා භගවතො ආරොචෙසි, අභිදෙසකාලඝතො භන්තෙ උද්දකො රාමපුත්තොති භගවතොපි ඛො ඤාණං උදපාදි— අභිදෙස කාලකතො උද්දකො රාමපුත්තොති. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි මහාජානියො ඛො උද්දකො රාමපුත්තො, සචෙ හි සො ඉමං ධම්මං සුණෙය්‍ය, ඛිප්පමෙව ආජානෙය්‍යාති. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි කස්ස නුඛො අහං පඨමං ධම්මං දෙසෙය්‍යං, කො ඉමං ධම්මං ඛිප මෙව ආජානිස්සතීති. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි- බහුකාරා ඛො මෙ පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ යෙ මං පධානපහිතත්තං උපට්ඨහිංසු, යන්නූනාහං පඨමං පඤ්චවග්ගියානං භික්ඛූනං ධම්මං දෙසෙය්‍යන්ති. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි- කහං නුඛො එතරහි පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ

දීඝරත්තං, දික්කලක් මුළුල්ලෙහි; අපරජ්ඣකඛජාතිකො, සවලපවූ රාගාදි රජස් ඇත්තේ වේ; අහං, මම; උද්දකස්ස රාමපුත්තස්ස, රාමපුත් වූ උද්දක නම් තවුස්හට; පඨමං, පළමුකොට; ධම්මං දෙසෙය්‍යං, දහම් දෙසන්නෙම් නම්; යන්නූන, හෙහෙක; සො, හෙතෙම්; ඉමං ධම්මං, මේ දහම්; ඛිප්පංඑව, වහාම; ආජානිස්සතීති, අවබොධ කරන්නේ යයි; අථඛො, ඉක්බිති; අන්තරහිතා, අතුරුදහන්වූ; දෙවතා, දෙවතාවක්; භගවතො, භගවත් හට; භන්තෙ, ස්වාමිනි; උද්දකො රාමපුත්තො, රාම පුත් වූ උද්දක තවුස් තෙම; අභිදෙසකාලඝතොති, රෑ මැදයම කලුරිය කෙළේ යයි; ආරොචෙසි, සැලකළාය; භගවතොපිඛො, භගවත් හටද; උද්දකො රාමපුත්තො, රාමපුත් වූ උද්දක නම් තවුස් තෙම; අභිදෙස කාලකතොඉති, රෑ මැදයම කලුරිය කෙළේ යයි; ඤාණං උදපාදි, සම්තැස් නුවණ පහළවී; (ඔහුගේ ඉපදීම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනයෙහිවී) අථඛො, එකලැ; භගවතො, භගවත් හට; උද්දකො රාමපුත්තො, රාම පුත් වූ උද්දක නම් තවුස් තෙම; මහාජානියො ඛො, මහත් හානි ඇත් තේය; සචෙහි, ඉඳින් වනාහි; සො, හෙතෙම; ඉමං ධම්මං, මේ දහම්; සුණෙය්‍ය, අසන්නේ නම්; ඛිප්පංඑව, වහාම; ආජානෙය්‍යඉති, අවබොධ කරන්නෝ යයි; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක්වී; අථඛො, ඉක්බිති; භගවතො, භගවත් හට; අහං, මම; කස්ස, කවරෙකුහට; පඨමං, පළමු කොට, ධම්මං, දහම්; දෙසෙය්‍යං නුඛො දෙසන්නෙම්ද; කො, කවරෙක්; ඉමං ධම්මං, මේ දහම්; ඛිප්පං එව, වහාම; ආජානිස්සතිඉති, අවබොධ කරන්නේදැයි; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; අථඛො, එකල්හි; භගවතො, භගවත් හට; යෙ, යම් කෙණෙක්; පධානං පහිතත්තං, ප්‍රදන් වීයත්වඛන්නාවූ; මං, මට; උපට්ඨහිංසු, උපස්ථාන කළෝද; ඉමෙ පඤ්ච වග්ගියා භික්ඛූ මේ පස්වග මහණහු; බහුකාරා ඛො, බොහෝ උපකාර ඇත්තෝමය; අහං, මම; (තෙසං) පඤ්චවග්ගියානං භික්ඛූනං, (ඒ) පස් වග මහණුන්හට; පඨමං, පළමුකොට; ධම්මං දෙසෙය්‍යං, දහම් දෙසන් නෙම් නම්; යන්නූනඉති, යෙහෙකැයි; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; අථඛො, ඉක්බිති; භගවතො, භගවත් හට; එතරහි, මෙකල්හි; පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, පස්වග මහණහු; කහං නුඛො, කොතැන්හි; විහ

විහරන්තීති. අද්දසා ඛො භගවා දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ බාරාණසියං විහරන්තෙ ඉසිපතනෙ මිගදායෙ. අථ ඛො භගවා උරුවෙලායං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන බාරාණසී තෙන චාරිකං පක්කාමි, අද්දසා ඛො උපකො ආජීවකො භගවන්තං අන්තරා ච ගයං අන්තරා ච බොධිං අඩ්ඪානමග්ග පටිපන්නං, දිස්වාන භගවන්තං එතදවොච– විප්පසන්නානි ඛො තෙ ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණො පරියොදාතො, කංසි ත්වං ආවුසො උද්දිස්ස පබ්බජිතො, කො වා තෙ සත්ථා, කස්ස වා ත්වං ධම්මං රොචෙසීති, එවං වුත්තෙ භගවා උපකං ආජීවකං ගාථාහි අජ්ඣභාසි.

රහති ඉති, වෙසෙත්දයි; එතං අහොසි, වේබදු සිතෙක් වී; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; විසුද්ධෙන, පිරිසිදුවූ; අතික්කන්තමානුසකෙන, මිනිසැස ඉක්ම පවත්නාවූ; දිබ්බෙන චක්ඛුනා, දිවැසින්; බාරාණසියං, බරණැස; මිගදායෙ, (මුවන්ට අභය පිණිස දුන් හෙයින්) මෘගදාය නම්වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනයෙහි; විහරන්තෙ, වසන්නාවූ; පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ, පස්වග මහණුන්; අද්දසා ඛො, දුටුසේක; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ, උරුවෙලායං, උරුවෙලායෙහි; යථාභිරන්තං, කැමැතිපරිදිදෙන්; විහරිත්වා, වැස; බාරාණසී, බරණැස් නුවර; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි; චාරිකං, චාරිකායෙහි; පක්කාමි, වැඩිසේක; (කාශ්‍යප ආදි පෙර බුදුවරයෝ දහම් දෙසනු පිණිස බරණැසට අභසින් වැඩවදාළෝය අප බුදුරජාණන් උපක නම් ආජීවකයාගේ හෙතු සම්පත් දැක උපක නම් ආජීවක තෙමේ මේ දික්මගට පිළිපන්නේය, හේ මා දැක පිළිසඳර කථා කොට යන්නේය ඉක්බිති කලකිරි මාකරු පැමිණ රහත්බැව් සාත් කරන්නේ යයි දැන අවලොස් යොදුන් මග පාගමනින්ම වැඩිසේක.) උපකො ආජීවකො, උපක නම් ආජීවක තෙම; අන්තරාව ගයං, ගයාව අතරෙහි වූද; අන්තරාව බොධිං, බොධිය අතරෙහි වූද; අඩ්ඪානමග්ගපටිපන්නං, දික්මගට පිළිපන්නාවූ; භගවන්තං, බුදුරදුන්; අද්දසාඛො, දුටුයේය; (බෝමැඩ සිට ගයාවට තුන්ගව්වකි) දිස්වාන, දැක; භගවන්තං, බුදුරදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, සැලකෙළේය; ආවුසො, ඇවැත්නි; තෙ, නුඹ වහන්සේගේ; ඉන්ද්‍රියානි, ඉඳුරෝ; විප්පසන්නානිඛො, විශෙෂයෙන් ප්‍රසන්නතයෝමය; පරිසුද්ධො, නිදොස්වූ; ඡවිවණ්ණො, සිරුරු පැහැය; පරියොදාතො, නිමිලවේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; ත්වං, නුඹ; කංඋද්දිස්ස, කවරෙකු උදෙසා; පබ්බජිතොඅසි, පැවිදිවූයෙහිද; තෙ, නුඹගේ; සත්ථා, ශාස්තෘ තෙම; කොවා, සාවරෙක් හෝ වේද; ත්වං, නුඹ; කස්ස, කවරෙකුගේ; ධම්මංවා, ධර්මයට හෝ; රොචෙසිඉති, රුචි කොරෙහිදැයි; එවංවුත්තෙ, මෙසේ කී කල්හි; භගවා, බුදුරජ තෙමේ; උපකං ආජීවකං, උපක නම් ආජීවකයාට; ගාථාහි, ගාථාවන්; අජ්ඣභාසි, වදාළසේක.

සබ්බාභිභූ සබ්බවිදූ හමිසම්-සබ්බෙසු ධම්මෙසු අනූපලිත්තෝ
සබ්බඤ්ජහෝ තණ්හාක්ඛයෙ විමුත්තෝ-සයං අභිඤ්ඤාය කමුද්දිසෙය්‍යං.

න මේ ආචරියෝ අත්ථි සදිසෝ මේ න විජ්ජති
සදෙවකස්මිං ලෝකස්මිං නත්ථි මේ පටිපුග්ගලෝ.

අහං හි අරහා ලොකෙ අහං සත්ථා අනුත්තරෝ,
එකොමහි සම්මා සම්බුද්ධෝ සීතිභූතොඝම් නිබ්බුතෝ.

ධම්මචක්කං පවත්තෙතුං ගච්ඡාමි කාසිනං පුරං,
අන්ධභූතස්මිං ලෝකස්මිං ආහඤ්ඡන්දිං අමතදුන්දුභිනාති.

අහං, මම; සබ්බාභිභූඅස්මි, සකල ත්‍රෛභූමික ධර්මය මැඩපවත්වා සිටියෙමි; සබ්බවිදූඅස්මි, සකල චාතුර්භූමික ධර්මය දන්නෙමි; (සමීප්‍රකාරයෙන් ඥෙය්‍යාවරණය ප්‍රහීණ බැවිනි) සබ්බෙසු ධම්මෙසු, සකල ත්‍රෛභූමික ධර්මයන්හි; අනූපලිත්තෝ, (රජ්ජන දුස්සන මුය්හනාදි) කෙලෙස ලෙපයෙන් තැවරීම් රහිතවූ මෙම්; සබ්බං ජහෝ, සකල ත්‍රෛභූමික ධර්මය දුරුකොට සිටියෙම් වෙම්; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤාය, සකල චාතුර්භූමික ධර්මය විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන; තණ්හාක්ඛයෙ, තෘෂ්ණාක්ෂයකිරීම් සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණයෙහි අරමුණුකිරීම් වශයෙන්; විමුත්තෝ, මිදුනෙම්; (එබැවින්) කං, (මේ තෙමේ අෂ්මත්හුගේ ඇදුරුවේ යයි) අන් කවරෙකු; උද්දිසෙය්‍යං, දක්වන්නෙම්ද?

මෙ, මාහට; ආචරියෝ, (ලොකොත්තර ධර්මයෙහි) ඇදුරෙක්; නත්ථි, නැත්; (නිර්වාණ ප්‍රතිලාභයෙහි බුදුරදුන්හට ඇදුරෙක්නම් නැත්; ඒ එසේමය කිසිසේත් ලෞකික ධර්මයන් පිළිබඳව ද ලොක ස්වාමීන් වහන්සේ හට යම් බඳු අධිගමයෙක් විනම් අනුන්ගේ උපදෙස්වූ එබඳු අධිගමයෙක් නැති ලොකොත්තර ධර්මයෙහි ලෙසයකුත් නැති) මෙ, මාහට; සදිසෝ, සදෘශයෙක්; නවිජ්ජති, විද්‍යමාන නොවේ; සදෙවකස්මිං, දෙවියන් සහිතවූ; ලෝකස්මිං, ලෙව්හි; මෙ, මාහට; පටිපුග්ගලෝ, සතුරු පුද්ගලයෙක්; නත්ථි, නැත්; (**"නත්ථි මෙ පටිපුග්ගලොති මය්‍හං පටිපුග්ගලෝ නාම නත්ථි, අසදිසොති අත්ථො, මම සබ්බඤ්ඤුතාවෙ දෙසං දස්සෙත්වා ලොකෙ ඨාතුං අසමත්ථතාය මම පටිපත්තිසාධනෝ වා නත්ථීති අත්ථො"** යනු වජිරබුද්ධි ටීකායි.)

අහංහි, මම වනාහි; ලොකෙ, ලෙව්හි; අරහා, රහත්වෙම්; අහං, මම; අනුත්තරෝ, නිරුත්තරවූ; සත්ථා, ශාස්තෘවෙම්; එකෝ, හුදකලාව; සම්මාසම්බුද්ධොඅමහි, (හේතුවූ ක්‍රමයෙන්) සිව්සස් තෙමේම අවබොධ කෙළේ වෙම්; සීතිභූතොඅස්මි, සියලු කෙලෙස් නමැති ගිනි නිවීමෙන් සිහිල්වූයෙම්; නිබ්බුතෝ අස්මි, කෙලෙසුන් නිවූබැවින් නිවුනේ වෙම්.

ධම්මචක්කං, දම්සක; පවත්තෙතුං, පවත්වන්ට; කාසිනං පුරං, කාසී රට බරණැස් නුවරකරු; ගච්ඡාමි, යෙම්; අන්ධභූතස්මිං, අන්ධවූ; ලෝකස්මිං, ලොකයෙහි; අමතදුන්දුභිං, අමාබෙරය; ආහඤ්ඡන්දිංඉති, ගසන්නෙමියි.

යථාඛො තං ආවුසො පටිජානාසි අරහසි අනන්තජිනොති.

මාදිසා වෙ ජිනා හොන්ති යෙ පත්තා ආසවක්ඛයං;
ජිතා මෙ පාපකා ධම්මා තස්මාහං උපකා ජිනොති.

එවං වුත්තෙ උපකො ආජීවකො න්‍හවෙය්‍යපාවුසොති වත්වා සිසං ඔනමෙත්වා උම්මග්ගං ගහෙත්වා පක්කාමි.

අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන බාරාණසී ඉසිපත්තනං මිගදායො යෙන පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ තෙන්‍හුපසඞ්කමි. අද්දසංසු ඛො පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ භගවන්තං දූරතොව ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන අඤ්ඤමඤ්ඤං සණ්ඨපෙසුං— අයං ආවුසො සමණො ගොතමො ඉමං ආගච්ඡති බාහුලිකො පධානවිබ්භන්තො ආවත්තො බාහුල්ලාය සො නෙව අභිවාදෙතබ්බො, න පච්චුට්ඨාතබ්බො, නාස්ස පත්තචීවරං

ආවුසො, ඇවැත්නි; ඛං, නුඹ; යථාඛො, යම්සේ; පටිජානාසි, පිළිඟෙහෙරෙහිද? අනන්තජිනොඉති අරහසි, අනන්තජිනඑම්ට සුදුස් සෙහිය.

යෙ, යම් කෙණෙක්; ආසවක්ඛයං, කාමාදි ආශ්‍රවයන් ක්ෂයකිරීමට; පත්තා, පැමිණියෝද? මාදිසා, මා වැනිවූ ඔහුතුමූ; වෙ, එකාන්තයෙන්; ජිතා හොන්ති, තෙලෙස් දිනුවෝ වෙක්; මෙ, මා විසින්; පාපකා ධම්මා, අකුශල ධර්මයෝ; ජිතා, දිනන ලද්දේය; උපක, උපකය; තස්මා, එබැවින්; අහං, මම, ජිනොඉති, තෙලෙසුන් දිනුයෙම් වෙමිසි.

එවංවුත්තෙ, මෙසේ වදාළකල; උපකොආජීවකො, උපක නම් ආජීවක තෙම; ආවුසො, ඇවැත්නි; න්‍හවෙය්‍යඅපිඉති, එසේ නමුදු වන්නේ යසි; වත්වා, කියා; සීසං ඔනමෙත්වා, හිස නමා; උම්මග්ගං ගහෙත්වා, නොමග ගෙන; පක්කාමි, (වඩහඬාර දනව්වකරා) ගියේය.

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙළින්; චාරිකාංචරමානො, සැරිසරා වඩනාසේක්; බාරාණසිං, බරණැස් නුවරවූ; ඉසිපත්තනං, ඍෂීන්ගේ පතන ස්ථානයවූ; මිගදායො, මෘගදය තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, පස්වග භික්ෂූහු; යෙන යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි; උපසංකමි, එළඹි සේක; පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, පස්වග මහණහු; ආගච්ඡන්තං, වඩින්නාවූ; භගවන්තං, බුදුන්; දූරතොව, දුරින්ම; අද්දසංසු ඛො, දුටුවෝමය; දිස්වාන, දැක; අඤ්ඤමඤ්ඤං, ඔවු තොවුන්; සණ්ඨපෙසුං, කතිකා කළෝය; ආවුසො, ඇවැත්නි; අයං සමණො ගොතමො, මේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ; ආගච්ඡති, වඩනාසේක; බාහුලිකො, චීවරාදි ප්‍රත්‍යය බහුලකොට ඇත්තේය; පධානවිබ්භන්තො, ප්‍රදන් ත්‍යාග කරණයෙන් බැහැර වූයේය; බාහුල්ලාය, ප්‍රත්‍යයන්ගේ බහුලත්වය පිණිස; ආවත්තො, කරකැවුනේය; සො, ඒ මහණ ගොයුම් තෙමේ; නෙව අභිවාදෙතබ්බො, නොවැඳිය යුත්තේය; න පච්චුට්ඨාතබ්බො, හුනස්නෙන්

පටිග්ගහෙතබ්බං, අපි ච ඛො ආසනං ඨපෙතබ්බං, සචෙ අංකංඛිස්සති නිසීදිස්සතීති,— යථා යථා ඛො භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ උපසඞ්ඝමති. තථා තථා තෙ පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ නාසක්ඛිංසු සකාය කතිකාය සණ්ඨාතුං, අසණ්ඨහන්තා භගවන්තං පච්චුග්ගන්ත්වා එකො භගවතො පත්තචීවරං පටිග්ගහෙසි, එකො ආසනං පඤ්ඤපෙසි, එතො පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකථලිකං උපනික්ඛිපි. නිසීදි භගවා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ, නිසජ්ජ ඛො භගවා පාදෙ පක්ඛාලෙසි, අපිච්ඡු භගවන්තං නාමෙන ච ආවුසොවාදෙන ච සම්බුදවරන්ති. එවං වුත්තෙ භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ එතදවොච, මා භික්ඛවෙ තථාගතං නාමෙන ච ආවුසොවාදෙන ච සම්බුදවරිත්ථ, අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මාසම්බුඩ්ඩො, ඔදහථ භික්ඛවෙ සොතං, අමතමධිගතං, අහමනුසාසාමි, අහං ධම්මං දෙසෙමි, යථානුසිට්ඨං තථා පටිපජ්ජමානා නචිර සෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජන්ති, තදනුත්තරං බ්‍රහමචරිය පරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සඞං අභිසදසු සචඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සථාති. එවං වුත්තෙ පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොචුං, තාඅපි ඛො ඕං ආවුසො ගොතම ඉරියාය තාය පටිපදය තාය දුක්කරකාරිකාය නෙවඣ්ඣගා

තොනැගිටිය යුත්තේය; අස්ස, මේ මහණ හොයුම්හුගේ; පත්තචීවරං, පාසිවිරු; න පටිග්ගහෙතබ්බං, නො පිළිගතයුත්තේය; අපිච්ඡො, එසේ නමුදු; ආසනං ඨපෙතබ්බං, (උසස් කුලයෙහි උපන්නෙකු බැවින්) අස්නක් තැබියයුතු; සචෙ, ඉදින්; ආකංඛිස්සති, කැමැති වන්නේ නම්; නිසීදිස්සතීඉති, වැඩහින්නේ යයි; (අඤ්ඤමඤ්ඤං සණ්ඨපෙසුං යනු මෙහි සම්බන්ධයි.) යථා යථා ඛො, යම් යම් පරිද්දෙකින්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ උපසඞ්කමති, පස්වග මහණුන් කරා එළඹින්නේද; තථා තථා, ඒ ඒ පරිද්දෙන්; තෙ පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, ඒ පස්වග මහණහු; සකාය කතිකාය සණ්ඨාතුං, සවකිය කතිකාගෙහි සිටින්ට; නාසක්කිංසු, නොහැකිවූහ; අසණ්ඨහන්තා, නොසිටින්නෝ; භගවන්තං පච්චුග්ගන්ත්වා, බුදුන්කරා එළඹ; එකො, එක් තමක්; භගවතො, භගවත්හුගේ; පත්තචීවරං, පා සිවුරු; පටිග්ගහෙසි, පිළිගත්තේය; එකො, එක් තමක්; ආසනං පඤ්ඤපෙසි, අස්නක් පැනවී; එකො, එක් තමක්; පාදෙදකං, පා දෙනා පැන් ද; පාදපීඨං, පා පුටුවක් ද; පාදකථලිකං උපනික්ඛිපි, පාදෙනා කථලිකාවක්ද එළවී; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඤ්ඤත්තෙආසනෙ, පනවනලද අස්නෙහි; නිසීදි, වැඩඋන්සේක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; නිසජ්ජ ඛො, වැඩහිඳ; පාදෙ පක්ඛාලෙසි, පාදේනා කළසේකි; අපිච්ඡු, එසේ නමුදු; භගවන්තං, බුදුන්ට; නාමෙනච, (ගොතම කියා) නම්න්ද; ආවුසොවාදෙනච, (ආවුසො ගොතම කියා) ආවුසො වාදයෙන්ද; සම්බුදවරන්ති, (ඒ පස්වග මහණහු) කථා කෙරෙත්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එවං වුත්තෙ, මෙසේ (නාමයෙන් හා ආවුසො වාදයෙන්) කියනු ලැබුවාවූ; පඤ්ච

උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං, කිං පන භිං එත රහි බාහුලිකො පධානවිබ්භන්තො ආවත්තො බාහුල්ලාය අධිගමිස්සති උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සන විසෙසන්ති. එවං වුත්තෙ භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ එතදවොච, න භික්ඛවෙ තථාගතො බාහුලිකො න පධානවිබ්භන්තො න ආවත්තො බාහුල්ලාය, අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මාසම්බුද්ධො, ඔදහථ භික්ඛවෙ සොතං අමතමධිගතං

වග්ගියෙ භික්ඛූ, පස්වග මහණුන්ට; එතං අවොච, මේ මතු කියන කරුණ වදාළසේකි; (කොසේද යත්?) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තථාගතං, තථාගතයන්ට; නාමෙනව, නාමයෙන්ද; ආවුසොවාදෙනව, ආවුසොවාදයෙන්ද; මා සම්මදවරිත්ථ, (හෙපි) කථා නොතරව්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරහං, අගීත්වූ; තථාගතා, තථාගතවූ; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක් සම්බුදුවිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සොතා, කණ; ඔදහථ, පිහිටුවව්; අමතං, නිවණ; අධිගතං, අවබොධ කරන ලද්දේය; අහං, මම; අනුසාසාමි, අනුසාසනා කෙරෙමි; අහං, මම; ධම්මා දෙසෙමි, දහම් දෙසමි; අනුසිට්ඨං, අනුශාසනය; යථා, යම්සේද; තථා, එපරිද්දෙන්; පටිපජ්ජමානා, පිළිපදින්නාවූ තෙපි; නවිරසෙසව, නොබෝ කලකින්ම; යස්සත්ථාය, යම්ක් පිණිස; කුලපුත්තා, කුලපුත්‍රයෝ; සම්මාඑව, මනාකොටම; අගාරසමා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, (සිසැම් ගෙරිරැකීම් ආදි කුටුම්බ පොෂණ කර්මාන්ත නැතිහෙයින්) අනගාරිය සංඛ්‍යාත පැවිද්දට; පබ්බජන්ති, එළඹෙත්ද; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං, මාගී බ්‍රහ්මචර්‍යාවගේ අවසානයවූ; තං, ඒ අගීත්ඵලය; (මේ අගීත්ඵලය නිසාම කුලපුත්හු පැවිදිවන්නෝය) දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහත්ම යෙහිම; සයං, තමු; අභිඤ්ඤා, විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන; සච්ඡිකත්වා, සාක්ෂාත් කොට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරිස්සථඉති, වාසය කරන්නවි යයි; එවං වුත්තෙ, මෙසේ වදාළකල; පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, පස්වග මහණහු; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං අවොචුං, මේ කරුණ කීහු; ආවුසො ගොතම, ඇවැත් ගෞතමයන් වහන්ස; තුවං, නුඹ; තායපි ඛො ඉරියාය, ඒ දුෂ්කර ඉරියව්වෙන්ද; තායපටිපදාය, ඒ දුෂ්කර ප්‍රතිපදාවෙන්ද; තායදුක්කර කාරිකාය, ඒ දුෂ්කරක්‍රියාවෙන්ද; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මනුෂ්‍යධර්මයෙන් අධිකවූ; අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං, ආර්‍යඥානය කිරීමට සුදුසුවූ ඥන දර්ශන විශෙෂයක් හෙවත් සමාධිඥානය; (මෙහිදී ඥානදර්ශනයන්නෙන් සමාධිඥානය ප්‍රකාශිතයි) නෙවඅජ්ඣගා, අවබොධ නොකෙළෙහිය; එතරහි, මෙකල්හි; ඉමං, නුඹ; බාහුලිකො, විවරුදි ප්‍රත්‍යය බහුලකොට ඇත්තෙහි; පධානවිබ්භන්තො, ප්‍රදන් හිඳීයෙහි කලකිරුනෙහි; බාහුල්ලාය, ප්‍රත්‍යයන්ගේ බහුලත්වය පිණිස; ආවත්තො, කරකැවුනෙහි; උත්තරිමනුස්සධම්මා, මනුෂ්‍ය ධර්මයෙන් අධිකවූ; අලමරියඤාණදස්සන විසෙසං, ආර්‍යඥානය කිරීමට සුදුසුවූ ඥනදර්ශන විශෙෂයක් හෙවත් සමාධිඥානය; කිමපන, කෙසේනම්; අධිගමිස්සසිඉති, අවබොධ කරන්නෙහිදැයි; (එතං අවොචුං යනු මෙහි සම්බන්ධය) එවං වුත්තෙ, මෙසේ

අහමනුසාසාමි, අහං ඛව්මිං දෙසෙමි යථානුසිට්ඨං තථා පටිපජ්ජමානා නච්චිරසෙසෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජන්ති, තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා, උපසම්පජ්ජ විහරිස්සථාති, දුතියම්පි ඛො පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොචුං —පෙ— දුතියම්පි ඛො භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ එතදවොච —පෙ— තතියම්පි ඛො පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ භගවන්තං එතදවොචුං, තාගපි ඛො එවං ආවුසො ගොතම ඉරියාය තාය පටිපදාය තාය දුක්කරකාරිකාය නෙවඤ්ඤා උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං, කිඹපන එං එතරහි බාහුලිකො පධානවිබ්භන්තො ආවත්තො බාහුල්ලාය අධිගම්ස්සසි උත්තරි මනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසන්ති, එවං වුත්තෙ භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ එතදවොච, අභිඤ්ඤාථ මෙ නො තුම්හෙ භික්ඛවෙ ඉතො පුබ්බෙ එවරූපං භාසිතමෙතන්ති, නො හෙතං භන්තෙ,

---

කියනු ලැබුවාවූ; පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ, පස්වග මහණුන්ට; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ; එතං අවොච, මේ කාරුණ ව ළුසේන; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තථාගතො, තථාගතවූ මම; බාහුලිකො, චීවරාදි ප්‍රත්‍යයන් බහුලකොට ඇත්තෙක්; න, නොවෙමි, පධානවිබ්භන්තො, ප්‍රදන් පියවීයෙන් කරනාවූතෙක්; න, නොවෙමි; බාහුල්ලාය, ප්‍රත්‍යයන්ගේ බහුලත්වය පිණිස; ආවත්තො, කරනාවූතෙක්; න, නොවේමි; භික්ඛවෙ; මහණෙනි; අරහං, – පෙ— විහරිස්සථ ඉති, වාසය කරන්නව් යයි; (එතදවොච යනු මෙහි සම්බන්ධයි) දුතියම්පි ඛො, දෙවෙනි වරද; පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, පස්වග මහණහු; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතා අවොචුං, මේ කාරුණ කිහු; —පෙ— දුතියම්පි ඛො, දෙවෙනි වරද; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ, පස්වග මහණුන්ට; එතං අවොච, මේ කාරුණ වදළසේක; —පෙ— තතියම්පි ඛො, තුන්වෙනි වරද; පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, —පෙ— අභිඤ්ඤාථ ඉති, අවබොධ කරන්නෙහිදැයි; (එතදවොචුං යනු මෙහි සම්බන්ධයි;) එවං වුත්තෙ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නියුලැබුවා වූ; පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ, පස්වග මහණුන්ට; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉතො පුබ්බෙ, මින් පෙර; එවරූපං, ("අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මාසම්බුද්ධො" යි) මේ ආකාරවූ; මෙ, මාගේ; එතං භාසිතං, මේ තෙපුලක්; තුම්හෙ, තෙපි; අභිඤ්ඤාථානුඉති, දනිව්දැයි; එතං අවොච, මේ කරුණ වදළසේකි; භගෙන, සවාමිනි, එතං, ("අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මාසම්බුද්ධො" යි) මෙබඳු තෙපුලක්; නොහි, නොවදුළ සේක්මය; (මුන්වහන්සේ උරුවෙලායෙහි වීයවීකරණ සමයෙහි පවා අප සිත් ගන්නා පිණිස රෑ හෝ දහවල් අප ඉදිරියට පැමිණ ඇවිත්නි නෙපි කලනොකිරෙව් යම් කිසි තැනකට යමුය කියා අදහස් නොකරව් මට ආලොකයෙක් හෝ කමටහන් නිමිත්තක් හෝ පෙණේ යයි මෙබඳුවූද වචන මාත්‍රයක් පවා නොවදුලසේකි එබැවින් මුන්වහන්සේ විද්‍යමානවූම සර්ඥතාඥානය ප්‍රතිඥා කරන සේක් යයි

අරහං භික්ඛවෙ තථාගතො සම්මාසම්බුද්ධො, ඔදහථ භික්ඛවෙ සොතං අමතමධිගතං, අහමනුසාසාමි, අහං ධම්මං දෙසෙමි, යථානුසිට්ඨං තථා පටිපජ්ජමානා න චිරසෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජන්ති, තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරිස්සථාති, අසක්ඛි ඛො භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ සඤ්ඤාපෙතුං, අථ ඛො පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ භගවන්තං පුච්ඡිංසු, සොතං ඔදහිංසු, අඤ්ඤාය චිත්තං උපට්ඨාපෙසුං, අථ ඛො භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ ආමන්තෙසි.

වෙ මෙ භික්ඛවෙ අන්තා පබ්බජිතෙන න සෙවිතබ්බා, යොවායං කාමෙසු කාමසුඛල්ලිකානුයොගො හීනො ගම්මො පොථුජ්ජනිකො අනරියො අනත්ථසංහිතො, යොවායං අත්තකිලමථානුයොගො දුක්ඛො අනරියො අනත්ථසංහිතො, එතෙ තෙ භික්ඛවෙ උභො අන්තෙ අනුපගම්ම මජ්ඣිමා පටිපදා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා චක්ඛුකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තති,

---

එක වදනින්ම සිහි එළවා ගත් පස්වග මහණහු බුදුන් කෙරේ ගරුබුහුමන් ආදර ඇතියෝ "නොහෙතං හතෙන" යි එබඳු තෙපුලක් නොවදළ සේක්ම යයි ප්‍රකාශ කළෝ) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරහං —පෙ— විහරිස්සථාති, වාසයකරන්නට් යයි වදළසේක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ, පස්වග මහණුන්ට; සඤ්ඤාපෙතුං, (තමන් වහන්සේ බුදුබැව්) හඟවාලන්ට; අසක්ඛි ඛො, ඇකිවූ සේක්මය; අථ ඛො, එකල්හි; පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, පස්වග මහණහු; භගවන්තං, බුදුන්ගේ වදන; සුස්සූසිංසු, මනාකොට ඇසූහු; සොතං ඔදහිංසු, කන් යොමූකළහු; අඤ්ඤාය, රහත්බැව් ලබනු පිණිස; චිත්තං උපට්ඨාපෙසුං, සිත් පිහිටෙව්වෝය; අථ ඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ පස්වග මහණුන්; ආමන්තෙසි, ඇමතූ සේක.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; හීනො, (රූපාදි පඤ්චකාමයෙහි ඇලුම් ඇති නීවැසුන්ට සුදුසු හෙයින්) ලාමකවූ; ගම්මො, පස්නම් සැපයෙහි ඇලුම් කළ ගෘහස්ථයන්ගේ සවභාව ධර්මය වූයෙන් ග්‍රාම්යවූ; පොථුජ්ජනිකො, බාල ජනයන් විසින් පුරුදුකරන ලද්දවූ; අනරියො, (බුද්ධාදි ආර්‍යයන් විසින් හරනලද බැවින්) අනාර්‍යවූ; අනත්ථසංහිතො, (හිත සැප දෙන දෙන ලෞකික ලොකොත්තර සැපයෙන් පිරිහුනු හෙයින්) අනර්‍ථයෙන් යුක්තවූ; කාමෙසු, වස්තුකාමයන්හි; යොව අයං, යම් මේ; කාමසුඛල්ලිකානුයොගො, කෙලෙසකාම සැපයාගේ යෙදීමෙක් වේද; (ඒද) දුක්ඛො, (කණටකාපස්සයෙහි සයනාදි ආත්මයට පීඩා හෙන දෙන) දුක් එළවන්නාවූ; අනරියො, ආර්‍යයන් සතුනුවූ; අනත්ථසංහිතො, සැප එළවන කරුණු ඇසුරු නොකළාවූ; යොව අයං, යම් මේ; අත්තකිලමථානුයොගො, ආත්මක්ලමථයෙහි යෙදීමෙක් වේද; (ඒද යන) ඉමෙ වෙ

සතමා ව සා භික්ඛවෙ මජ්ඣිමා පටිපදා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා චක්ඛු කරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තති, අයමෙව අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො, සෙය්‍යථිදං? සම්මා දිට්ඨි සම්මාසංකප්පො සම්මාවාචා සම්මාකම්මන්තො සම්මාආජීවො සම්මාවායාමො සම්මාසති සම්මාසමාධි, අයං ඛො සා භික්ඛවෙ මජ්ඣිමා පටිපදා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා චක්ඛුකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තති, ඉදං ඛො පන භික්ඛ

අනතා, මේ(ලාමක)කොටසවය; පබ්බජිතෙන, පැවිද්දහු විසින්; න සෙවිතබබා, නොඑසවිය යුත්තෝය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තො එතෙ උභො අන්තෙ, ඒ මේ (ලාමක) කොටසවයට; අනුපගම්ම, නොපැමිණ; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; අභිසම්බුද්ධා, අවබොධ කරන ලද්දාවූ; චක්ඛුකරණී, දැකීන මාගී ඥානය කරන්නීවූ; ඤාණකරණී, භාවනා මාගී ඥානය කරන්නීවූ; මජ්ඣිමා පටිපදා, (සංසාරලිඟ සුඛදුඃඛ යන්ගේ අභාවයෙන්) මධ්‍යම නම්වූ නිවන් ගෙනදෙන ප්‍රතිපදාතොමෝ; උපසමාය, කෙලෙසුන් සන්සිඳීම පිණිසද; අභිඤ්ඤාය, සිවිසස් මහාඤාණට දැනීම පිණිසද; සම්බොධාය, සිවිසස් මහාඤාණට අවබොධය පිණිසද; නිබ්බානාය, නිවන් සාක් කරනු පිණිසද නොහොත් අනුපාදිසෙස නිබ්බාණය පිණිසද; සංවත්තති, පවතී; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; අභිසම්බුද්ධා, අවබොධ කරන ලද්දාවූ; චක්ඛුකරණී, දැකීන මාගී ඥානය කරන්නීවූ; ඤාණකරණී, භාවනා මාගී ඥානය කරන්නීවූ; සතමා ව සා මජ්ඣිමා පටිපදා, ඒ කිනම් මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවක් තොමෝ; උපසමාය, කෙලෙසුන් සන්සිඳීම පිණිසද; අභිඤ්ඤාය, සිවිසස් මහාඤාණට දැනීම පිණිසද; සම්බොධාය, සිවිසස් මහාඤාණට අවබොධය පිණිසද; නිබ්බානාය, නිවන් පිණිසද; සංවත්තති, පවතීද; අයං එව, මේ ම; (මෙහි එව ශබ්දය අවධාරණාර්ථ හෙයින් මේ සම්මාදිට්ඨි ආදී මාගාඞ්ග හැර නිවන්යාමට අන් මගෙක් නැති යයි ප්‍රකාශිතයි) අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො, (කෙලෙස් දුරුකළ හෙයින් ද කෙලෙස් සතුරන් නැසීම පිණිස පවත්නා හෙයින් ද පවසන්නේ මේ මාගාඞ්ගවලින් නැතිවන බැවින් ද ඝනාදී නැති) ආර්‍යවූ අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයවේ; සෙය්‍යථිදං? ඒ කවරේ ද යත්? සම්මාදිට්ඨි, (මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන් පහවූ) සම්‍යක් දෘෂ්ටිය; සම්මාසංකප්පො, මිථ්‍යා කල්පනාවෙන් තොරවූ සම්‍යක් සංකල්පනාවය; සම්මාවාචා, මිථ්‍යාවචනයෙන් තොරවූ සම්‍යක් වචනය; සම්මා කම්මන්තො, මිථ්‍යා කර්මාන්තයෙන් තොරවූ සම්‍යක් කර්මාන්තය; සම්මා ආජීවො මිථ්‍යා ආජීවයෙන් තොරවූ සම්‍යක් ආජීවය; සම්මාවායාමො, මිථ්‍යා ව්‍යායාමයෙන් තොරවූ සම්‍යක් ව්‍යායාමය; සම්මාසති, මිථ්‍යා සමෘතියෙන් තොරවූ සම්‍යක් සමෘතිය; සම්මාසමාධි, මිථ්‍යා සමාධියෙන් තොරවූ සම්‍යක් සමාධිය; (යන මොළුහු වෙත්) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; අභිසම්බුද්ධා, අවබොධ කරන ලද්දාවූ; චක්ඛුකරණී, දැකීන මාගී ඥානය කරන්නීවූ; ඤාණකරණී,

මෙ දුක්ඛං අරියසච්චං, ජාතිපි දුක්ඛා ජරාපි දුක්ඛා ව්‍යාධිපි දුක්ඛෝ මරණම්පි දුක්ඛං අප්පියෙහි සම්පයොගෝ දුක්ඛෝ පියෙහි විප්පයොගෝ දුක්ඛෝ යම්පිච්ඡං න ලභති තම්පි දුක්ඛං සංඛිත්තෙන පඤ්චුපාදාන ක්ඛන්ධා දුක්ඛා, ඉදං ඛෝ පන භික්ඛවෙ දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං, යායං තණ්හා පොනොභවිකා නන්දිරාගසහගතා තත්‍රතත්‍රාභිනන්දිනී, සෙය්‍යථිදං? කාමතණ්හා භවතණ්හා විභවතණ්හා. ඉදං ඛෝ පන භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං, යෝ තස්සායෙව තණ්හාය අසෙසවිරාග නිරොධෝ චාගෝ පටිනිස්සග්ගෝ මුත්ති අනාලයෝ, ඉදං ඛෝ පන භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං, අයමෙව අරියෝ

භාවනා මිංහි ඥනය කරන්නීවූ; අයං ඛෝ සා මජ්ඣිමා පටිපදා, ඒ මේ මධ්‍යම ප්‍රතිපදා නොමෝ; උපසමාය, නෙලෙස්‍සුන් සන්සිඳීම පිණිසද; අභිඤ්ඤාය, සිව්සස් මනාකොට දැනීම පිණිසද; සම්බොධාය, සිව්සස් මනාකොට අවබොධය පිණිසද; නිබ්බානාය, නිවන් පිණිසද; සංවත්තති, පවතී; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඛෝ පන දුක්ඛං අරියසච්චං, මේ (මතු කියනු ලබන්නේ දුඃඛයයි සත්‍යයමේ; ජාතිපි, උපතපතියද; දුක්ඛා, දුක් වන්නීය; ජරාපි, ජරාවද; දුක්ඛා, දුක් වන්නිය; ව්‍යාධිපි, ව්‍යාධියද; දුක්ඛෝ, දුක් වේ; මරණම්පි, මරණයද; දුක්ඛං, දුක් වේ; අප්පියෙහි, අප්‍රියයන් හා; සම්පයොගෝ, සම්ප්‍රයොගයද; දුක්ඛෝ, දුක්වේ; පියෙහි, ප්‍රියයන්ගෙන්; විප්පයොගෝ, විප්‍රයොගයද; දුක්ඛෝ, දුක් මේ; ඉච්ඡං, කැමැත්තාවූ; යං, යමක්; න ලභති, නොලබා ද; තම්පි, එයද; දුක්ඛං, දුක් වේ; සංඛිත්තෙන, සංක්ෂේප වශයෙන්; පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා, පඤ්චූ උපාදානස්කන්ධයෝ; දුක්ඛා, දුක්වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඛෝ පන දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං, මේ (මතු කියනු ලබන්නේ) දුඃඛ සමුදය යයි සත්‍යය මේ; යා අයං තණ්හා, යම් මේ තෘෂ්ණාවක් නොමෝ; පොනොභවිකා, මතු උපතපතිය කරන්නීද; නන්දිරාගසහගතා, නන්දි රාගය හා එක්වන්නීද; තත්‍රතත්‍රාභිනන්දිනී, ඒ ඒ භවයෙහි ඇල්ම කරන්නීද; සෙය්‍යථිදං, ඒ තෘෂ්ණා කොමෝ කවරිද; කාමතණ්හා, රූපාදි පඤ්චකාමයන් පිළිබඳ තෘෂ්ණාවය; භවතණ්හා, සාස්වතදෘෂ්ටිය හා එක්ව පැවති තෘෂ්ණාවය; විභවතණ්හා, උච්ඡේද දෘෂ්ටිය හා එක්ව පැවති තෘෂ්ණාවය යන මොහු වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඛෝ පන දුක්ඛ නිරොධං අරියසච්චං, මේ (මතු කියනු ලබන්නේ) දුඃඛනිරෝධායයි සත්‍යය නම් වේ; යායං එව තණ්හාය, සමුදය සත්‍යයයෙහි දක්වනලද ඒ කාමතෘෂ්ණාදීන්ගේ වශයෙන් ත්‍රිවිධාකාර තෘෂ්ණාවගේම; යෝ අසෙස විරාගනිරොධෝ, යම් නිරවශෙෂ වශයෙන් ආලය රහිත නැතිමෙක් වේ ද; චාගෝ, හැරීමෙක් වේ ද; පටිනිස්සග්ගෝ, නිදහස්භාවයෙන් හැරි මෙක් වේ ද; මුත්ති, මිදීමෙක් වේ ද; අනාලයෝ, ආලය නොකිරීමෙක් වේ ද; (යන මොහු වෙත්) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඛෝ පන දුක්ඛ නිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං, මේ (මතු කියනු ලබන්නේ) දුඃඛ නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදා ආර්‍යය සත්‍යය මේ; (ඒ කෙසේද?) අයමෙව

අඬඹිකෝ මඟෙහා, සෙය්‍යපිදං? සම්මාදිට්ඨි සම්මාසංකප්පෝ —පෙ— සම්මාසමාධි ඉදං දුක්ඛං අරියසච්චන්ති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලොකෝ උදපාදි. තං ඛෝ පනිදං දුක්ඛං අරියසච්චං පරිඤ්ඤෙය්‍යන්ති මෙ භික්ඛවෙ —පෙ— පරිඤ්ඤාතන්ති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලොකෝ උදපාදි. ඉදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චන්ති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලොකෝ උදපාදි. තං ඛෝ පනිදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං පහාතබ්බන්ති මෙ භික්ඛවෙ —පෙ— පහීනන්ති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලොකෝ උදපාදි. ඉදං දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චන්ති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලොකෝ උදපාදි. තං ඛෝ පනිදං දුක්ඛනිරොධං

අරියෝ අඬඹිකෝ මඟෙහා, මේම ආර්‍ය්‍ය අෂ්ටාඞ්ගික මාර්ගයේ; සෙය්‍යපිදං, ඒ කවරේද; සම්මාදිට්ඨි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටියෙන් පහවූ සම්‍යක්දෘෂ්ටිය; සම්මාසංකප්පෝ, මිථ්‍යා කල්පනාවෙන් පහවූ සම්‍යක් සංකල්පනාවය; —පෙ— සම්මාසමාධි, මිථ්‍යාසමාධියෙන් පහවූ සම්‍යක්සමාධිය (යන මොහු වෙත්) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; ඉදං දුක්ඛං අරියසච්චන්ති, මේ දුඃඛාර්‍ය්‍ය සත්‍ය යයි; පුබ්බෙ, පෙර; අනනුස්සුතෙසු, නොඇසුවිරූ; ධම්මෙසු, ධර්ම්ම යන්හි; චක්ඛුං උදපාදි, (සිව්සස් දන්නා) නුවණැස උපන; ඤාණං උදපාදි, (තත්ත්‍වාර්‍ථ දන්නා) නුවණ උපන; පඤ්ඤා උදපාදි, (ප්‍රකාරයෙන් දන්නා) ප්‍රඥව උපන; විජ්ජා උදපාදි, (කෙලෙසයන් නැතිකරන) විද්‍යාව උපන; ආලොකෝ උදපාදි, (මොහඳුරු දුර ලන ප්‍රඥ නමැති) ආලෝකය උපන; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තං ඛෝ පන ඉදං දුක්ඛං අරියසච්චං, ඒ මේ දුක්ඛාර්‍ය්‍ය සත්‍යය; පරිඤ්ඤෙය්‍යන්ති, පිරිසිඳ දතයුතු යයි; මෙ, මට; —පෙ— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පරිඤ්ඤාතන්ති, පිරිසිඳ දන්නා ලද් දේ යයි; මෙ, මට; පුබ්බෙ —පෙ— ආලොකෝ උදපාදි (කිසේ අර්‍ථ දතයුතු) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චන්ති, මේ දුඃඛ සමුදයාර්‍ය්‍ය සත්‍ය යයි; මෙ, මට; පුබ්බෙ —පෙ— ආලොකෝ උදපාදි (කිසේ දතයුතු) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තං ඛෝ පන ඉදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං, ඒ මේ දුඃඛ සමුදයාර්‍ය්‍ය සත්‍යය; පහාතබ්බන්ති, දුරුකට යුතු යයි; මෙ, මට; —පෙ— භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පහීනන්ති, ප්‍රහීන වූයේ යයි; මෙ, මට; පුබ්බෙ —පෙ— ආලොකෝ උදපාදි (කිසේ මය) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චන්ති, මේ දුඃඛනිරොධාර්‍ය්‍ය සත්‍ය යයි; මෙ, මට; පුබ්බෙ —පෙ— ආලොකෝ උදපාදි (කිසේ අරුත් බිඳිය යුතු) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තං ඛෝ පන ඉදං දුක්ඛ

අරියසච්චං සච්ඡිකාතබ්බන්ති මේ භික්ඛවේ —පෙ— සච්ඡිකතන්ති මේ භික්ඛවේ පුබ්බේ අනනුස්සුතේසු ධම්මේසු චක්ඛුං උදපාදි —පෙ— ඤාණං උදපාදි. ඉදං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චන්ති මේ භික්ඛවේ පුබ්බේ අනනුස්සුතේසු ධම්මේසු චක්ඛුං උදපාදි —පෙ— ඤාණං උදපාදි. තං ඛෝ පනිදං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං භාවෙතබ්බන්ති මේ භික්ඛවේ —පෙ— භාවිතන්ති මේ භික්ඛවේ පුබ්බේ අනනුස්සුතේසු ධම්මේසු චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලොකෝ උදපාදි. යාවකීවඤ්ච මේ භික්ඛවේ ඉමේසු චතූසු අරියසච්චේසු එවං තිපරිවට්ටං වාදසාකාරං යථාභූතං ඤාණදස්සනං න සුවිසුද්ධං අහොසි. නෙව තාවාහං භික්ඛවේ සදේවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදේවමනුස්සාය අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධොති පච්චඤ්ඤාසිං, යතෝ ච ඛෝ මේ භික්ඛවේ ඉමේසු චතූසු අරියසච්චේසු එවං තිපරිවට්ටං

නිරොධං අරියසච්චං, ඒ මේ දුඃඛ නිරොධායෂී සත්‍යය; සච්ඡිකාතබ්බං ඉති, සාක්ෂාත් කටයුතු ය යි; මේ, මට; —පෙ— භික්ඛවේ, මහණෙනි; සච්ඡිකතංඉති, සාක්ෂාත්කරන ලද්දේ යයි; මේ, මට; පුබ්බේ —පෙ— අලොකෝ උදපාදි (කිසේ අර්‍ථී දෘෂ්‍යතු) භික්ඛවේ, මහණෙනි; ඉදං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චංඉති, මේ දුඃඛ නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදා ආර්‍ය්‍ය සත්‍ය යයි; මේ, මට; පුබ්බේ —පෙ— ආලොකෝ උදපාදි (කිසේ අරුත් බිණිය යුතු) භික්ඛවේ, මහණෙනි; තං ඛෝ පන ඉදං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං, ඒ මේ දුඃඛ නිරොධගාමිනී ප්‍රතිපදා ආර්‍ය්‍ය සත්‍යය; භාවෙතබ්බංඉති, වැඩිය යුතු යයි; මේ, මට; —පෙ— භික්ඛවේ, මහණෙනි; භාවිතංඉති, වඩන ලද්දේ යයි; මේ, මට; පුබ්බේ —පෙ— ආලොකෝ උදපාදි (කිසේ මැසි) භික්ඛවේ, මහණෙනි; යාවකීවංච, යම්තාක්කල්; එවං, මෙසේ; තිපරිවට්ටං, (සත්‍යඥාන කෘත්‍යඥාන කෘතඥාන යයි කියනලද) ත්‍රිපරිවර්තයක් ඇති; වාදසාකාරං, (සත්‍ය ඥාන යෙහි ආකාර සතරක්ද කෘත්‍ය ඥානයෙහි ආකාර සතරක්ද කෘත ඥාන යෙහි ආකාර සතරක්ද යි මෙසේ ආකාර වශයෙන්) දෙලොස් ආකාර යක් ඇති; ඉමේසු චතූසු අරියසච්චේසු, මේ සිව්සස් දහමිහි; යථාභූතං ඤාණදස්සනං, යථාභූත ඥාන දර්‍ශනය; මේ, මට; න සුවිසුද්ධං අහොසි, පිරිසිදු නොවිද; භික්ඛවේ, මහණෙනි; තාව, ඒතාක් කල්; සදෙවකෙ, දෙවියන් සහිතවූ; සමාරකෙ, මාරයා සහිතවූ; සබ්‍රහ්මකෙ, බ්‍රහ්මයා සහිතවූ; ලොකෙ, සත්ත්වලොකයෙහිද; සස්සමණ බ්‍රාහ්මණියා, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිතවූ; සදෙවමනුස්සාය, දෙව් මිනිසුන් සහිතවූ; පජාය, ප්‍රජා සංඛ්‍යාතවූ ලොකයෙහි ද; අහං, මම; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; සම්මා සම්බොධිං, සම්‍යක් සම්බෝධිය; අභිසම්බුද්ධොති, අවබෝධ කෙළෙමියි; නෙව පච්චඤ්ඤාසිං, ප්‍රතිඥ නොකෙළෙමි; භික්ඛවේ, මහණෙනි; යතෝ ච ඛෝ, යම් දිනක පටන්; එවං, මෙසේ; තිපරිවට්ටං, ත්‍රිපරිවර්ත්‍යයක් ඇති; වාදසාකාරං, වාදසාකාරයක් ඇති; ඉමේසු චතූසු අරියසච්චේසු,

මාදසාකාරං යථාභූතං ඤාණදස්සනං සුවිසුද්ධං අහොසි, අථාහං භික්ඛවේ සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධොති පච්චඤ්ඤාසිං, ඤාණඤ්ච පන මෙ දස්සනං උදපාදි අකුප්පා මෙ චෙතොවිමුත්ති අයමන්තිමා ජාති නත්ථි දානි පුනබ්භවොති.

ඉමස්මිඤ්ච පන වෙය්‍යාකරණස්මිං භඤ්ඤමානෙ ආයස්මතො කොණ්ඩඤ්ඤස්ස විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි— යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති. පවත්තිතෙ ච පන භගවතා ධම්මචක්කෙ භුම්මා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං— එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදායෙ අනුත්තරං ධම්මචක්කං පවත්තිතං අප්පටිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනචි වා ලොකස්මින්ති. භුම්මානං දෙවානං සද්දං

මේ සිව්සස් අරිය දහම්හි; යථාභූතං ඤාණදස්සනං, යථාභූත ඥාන දර්ශනය; මෙ, මට; සුවිසුද්ධං අහොසි, පිරිසිදුවූයේ ද; නික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථ, එකල්හි; අහං, මම්; සදෙවකෙ ලොකෙ —පෙ— සම්මාසම්බොධිං (යියේ දනසුහු) අභිසම්බුද්ධොති, අවබොධ කොළෙමියි; පච්චඤ්ඤාසිං, ප්‍රතිඥ කෙළෙමි; මේ, මට; ඤාණංච, මාගේ ඥානය ද; දස්සනං, (ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා වශයෙන්) දැකීමද; උදපාදි, පහළවූයේය; මෙ, මාගේ; චෙතොවිමුත්ති, අර්හත් ඵලයෙන් මිදීම; අකුප්පා, නොකිපුනිය; අයං, මෝ තොමෝ; අන්තිමා ජාති, පශ්චිම ජාතිය වන්නීය; ඉදානි, දැන්; පුනබ්භවොති, මතු භවයෙක්; නත්ථි ඉති, නැති යයි.

ඉමස්මිං ච පන වෙය්‍යාකරණස්මිං, මේ නිගාඨක සූත්‍රය; භඤ්ඤමානෙ, දෙසනු ලබනකල; ආයස්මතො කොණ්ඩඤ්ඤස්ස, ආයුෂ්මත් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙරුන්හට; යං කිඤ්චි, යම් කිසි; සමුදය ධම්මං, හට ගැනීම් සහිතවයක් වේද; තං සබ්බං, ඒ සියල්ල; නිරොධ ධම්මංඉති, නිරුඩවීම් සහිත ඇති යයි; විරජං, අපායගමනිය රාගාදි රජස් රහිතවූ කොහොත් ප්‍රථම මාර්ගයෙන් නැසිය යුතු කෙලෙස රජස් රහිතවූ; වීත මලං, පහවූ නිරවශෙෂ දෘෂ්ටි විචිකිච්ඡා මලඇති කොහොත් පහවූ පඤ්ච විධ දුසිල්ය මල ඇති; ධම්මචක්ඛුං, සොවාන් මාර්ග ඥානය; උදපාදි, පහළවූයේය; භගවතා, භාග්‍යවත් බුදුරදුන් විසින්; ධම්මචක්කෙ, ධර්ම චක්‍රය; පවත්තිතෙ ච පන, පවත්වනු ලැබූකල; භුම්මාදෙවා, භූම්නිශ්‍රිත දෙවිවරු; භගවතා, භාග්‍යවත්හු විසින්; බාරාණසියං, බරණැස් නුවර; මිගදායෙ, මෘගදාය නම්වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහිදී; ලොකස්මිං, ලොවිහි; සමණෙනවා, ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බ්‍රාහ්මණ යකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මරහු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මුනා වා, බඹහු විසින් හෝ; කෙනචි වා, අන් කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පටිවත්තියං, නොපැවැත්විය හැකිවූ; අනුත්තරං, නිරුත්තරවූ; ධම්මචක්කං, ධර්මචක්‍රය; පවත්තිතංඉති, පවත්වන ලද්දේ යයි;

සුත්වා චාතුම්මහාරාජිකා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං —පෙ— චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං සද්දං සුත්වා තාවතිංසා දෙවා= යාමා දෙවා= තුසිතා දෙවා= නිම්මානරතී දෙවා= පරනිම්මිත වසවත්තිනෝ දෙවා= බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා සද්දමනුස්සා වෙසුං— එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදායෙ අනුත්තරං ධම්මචක්කං පවත්තිතං අප්පතිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනචි වා ලොකස්මිනති. ඉතිහ තෙන ඛණෙන තෙන මුහුත්තෙන යාව බ්‍රහ්මලොකා සද්දො අබ්භුග්ගඤ්ඤි. අයඤ්ච දසසහස්සිලොකධාතු සඞ්කම්පි සම්පකම්පි සම්පවෙධි, අප්පමාණෝ ච උළාරෝ ඔභාසෝ ලොකෙ පාතුරහොසි- අතික්කම්ම දෙවානං දෙවානුභාවං. අථ ඛො භගවා උදානං උදානෙසි— අඤ්ඤාසි වත භො කොණ්ඩඤ්ඤො අඤ්ඤාසි වත භො කොණ්ඩඤ්ඤොති. ඉතිහිදං ආයස්මතො කොණ්ඩඤ්ඤස්ස

සද්දමනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය ඇස්වූහ; භුම්මානං දෙවානං, භූමිනිශ්‍රිත දෙවියන්ගේ; සද්දං සුත්වා, ශබ්දය අසා; චාතුම්මහාරාජිකා දෙවා, සිව්මහ රජය වැසි දෙවියෝ; සද්දමනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය ඇස්වූහ —පෙ – චාතුම්මහාරාජිකානං දෙවානං, සිව්මහරජය වැසි දෙවියන්ගේ; සද්දංසුත්වා, ශබ්දය අසා; තාවතිංසා දෙවා, තව්තිසා වැසි දෙවියෝ —පෙ— යාමා දෙවා, යාමවැසි දෙවියෝ; —පෙ— තුසිතා දෙවා, තුසිතවැසි දෙවියෝ; —පෙ – නිම්මානරතී දෙවා, නිම්මානරතී දෙවියෝ; පරනිම්මිතවසවත්තිනෝ දෙවා, පරනිම්මිත වසවත්තී වැසි දෙවියෝ; බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා, (අසඤ්ඤසත්ත දෙවියන් හා අරූපාවචර දෙවියන් හැර) සියලු බඹලෝ වැසි දෙවියෝ; භගවතා, භාග්‍යවත් බුදුරදුන් විසින්; බාරාණසියං, බරණැස්නුවර; මිගදායෙ, මෘගදාය නම්වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහිදී; ලොකස්මිං, ලෙවිහි; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බ්‍රාහ්මණයකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මරහු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මුනා වා, බඹහු විසින් හෝ; කෙන චි වා, අන් කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නොපැවැත්විය හැකිවූ; එතං ධම්මචක්කං, මේ ධර්මචක්‍රය; පවත්තිතංඉති, පවත්වන ලද්දේයයි; සද්දමනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය ඇස්වූහ; ඉතිහ, මේ ප්‍රකාරයෙන්; තෙන ඛණෙන, ඒ ක්ෂණයෙහි; තෙන මුහුත්තෙන, ඒ මොහොතෙහි; යාව බ්‍රහ්මලොකා, බඹලොව දක්වා; සද්දො, ශබ්දය නෙම; අබ්භුග්ගඤ්ඤි, උස්ව පැනනැංගේය; අයඤ්ච දසසහස්සි ලොකධාතු; මේ දසදහස් ලෝදෑ; සංකම්පි, කම්පාවිය; සම්පකම්පි, විශෙෂයෙන් කම්පාවිය; සම්පවෙධි, වෙසසින් වෙව්ලීය; දෙවානං, දෙවියන්ගේ; දෙවානුභාවං, දිව්‍යානුභාවය; අතික්කම්ම, ඉක්මවා; ලොකෙ, ලෙවිහි; අප්පමාණෝ, ප්‍රමාණ රහිතවූ; උළාරෝ, මහත්වූ; ඔභාසෝ, ආලොකයෙක්; පාතුරහොසි, පහළවී; අථ ඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; භො කොණ්ඩඤ්ඤස්ස, භවත් කොණ්ඩඤ්ඤයන හෙව; වත, එකාන්නාමයෙහි; අඤ්ඤාසි, (සිව්සස් දහම්) අවබොධ කෙළේය; භො කොණ්ඩඤ්ඤස්ස, භවත් කොණ්ඩඤ්ඤයන තෙම; වත,

අසුදුසොණඩසුදුසුනෙවෙ නාමං අහොසි. අථ ඛො ආයසමා අසුදු සොණඩසුදුසු දිට්ඨධමෙමා පත්තධමෙමා විදිතධමෙමා පරියොගාළහා ධමෙමා තිණණවිචිකිචෙජා විගතකථංකථො වෙසාරජ්ජප්පත්තො අප රප්පච්චයො සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච– ලභෙය්‍යාහං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යං උපසම්පදන්ති. එහි භික්ඛුති භගවා අවොච සවාක්ඛාතො ධම්මෙමා චර බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති. සාව තස්ස ආයස්මතො උපසම්පද අහොසි

අථ ඛො භගවා තදවසෙසෙ භික්ඛූ ධම්මියා කථාය ඔවදි අනුසාසි අථ ඛො ආයස්මතො ච වප්පස්ස ආයස්මතො ච භද්දියස්ස භගවතා ධම්මියා කථාය ඔවදියමානානං අනුසාසියමානානං විරජං විතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි— යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධ ධම්මන්ති. තෙ දිට්ඨධම්මා පත්තධම්මා විදිතධම්මා පරියොගාළහධම්මා තිණණවිචිකිචජා විගතකථංකථා වෙසාරජ්ජප්පත්තා අපරප්පච්චයා

එකාන්තයෙන්; අසුදුසුසිඉති, අවබොධ කෙළේ යයි; උදානං, ප්‍රීතිවාක්‍යය; උදානෙසි, පැවැත්වූයේය; ඉතිහ, මෙසේ; ආයසමතො කොණඩසුදුසුස්ස, ආයුෂ්මත් කොණඩසුදුසු සථවිරයන් වහන්සේට; අසුදුසුකොණඩසුදුසු නෙව, අසුදුසුකොණඩසුදුසු යයි කියාම; ඉදං නාමං, මේ නමෙක්; අහොසි, වී; අථඛො, ඉක්බිති; ආයසමා, ආයුෂ්මත්වූ; අසුදුසුකොණඩ සුදුසු. අසුදුසුකොණඩසුදුසු නෙම; දිට්ඨධමෙමා, දක්නාලද (සිව්සස්) දහම් ඇත්තේ; පත්තධමෙමා, පැමිණෙනලද (සිව්සස්) දහම් ඇත්තේ; විදිතධමෙමා, අවබොධකරනලද (සිව්සස්) දහම් ඇත්තේ; පරියොගාළහ ධමෙමා, විශෙෂයෙන් බැසගන්නාලද (සිව්සස්) දහම් ඇත්තේ; තිණණ විචිකිචෙජා, දුරුකළ සැකඇත්තේ; විගතකථංකථො, ප්‍රවෘත්ති ආදීන්හි මෙසේ වීද නොවීදැයි පැවති (මූලොචිත්තන) සැක කථා ඇත්තේ; සත්ථු සාසනෙ, ශාස්තෘ ශාසනයෙහි; වෙසාරජ්ජප්පත්තො, (භාරජ්ජකරවූ පාප ධම්මයන් ප්‍රහීණ කළබැවින් හා ඊට සතුරුවූ සීලාදි ගුණයන්හි මනාව පිහිටි බැවිනුත්) විසාරද භාවයට පැමිණියේ; අපරප්පච්චයො, පරප්‍ර ත්‍යය රහිතවූයේ (බුදුසස්තෙන් පිටත් ඇදහීමක් නැත්තේ යනුයි) භන්තෙ, සවාමිනි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; සන්තිකෙ, සමී පයෙහි; පබ්බජ්ජං, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව; ලභෙය්‍යං, ලබන්නෙම්; උපසම්පදං, උප සම්පදාව; ලභෙය්‍යංඉති, ලබන්නෙම්සි; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන් සේට; එතං, මෙය; අවොච, කිවේය; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛු, මහණ; එහිඉති, එවයි; (නුඹ ඉල්ලූ මහණ උපසපන් පිළිගනුවයි) අවොච, වදාළසේක; ධම්මෙමා, ධර්ම තෙම; සවාක්ඛාතො, මනාව දෙසන ලද්දේය; සම්මා, මනාකොට; දුක්ඛස්ස, දුකගේ; අන්තකිරියාය, කෙළ වර කිරීම පිණිස; බ්‍රහ්මචරියං, මතුමාගීත්‍රය සංඛ්‍යාත බඹසර; චරථති, හැසිරෙවයි වදාළසේක; සාව, ඒ වදන් තොමෝම; තස්ස ආයස්මතො, ඒ ආයුෂ්මතුන්හට; උපසම්පද අහොසි, (එහි භික්ඛු) උපසම්පදාව.

සඤ්ඤාණෙන භගවන්තං එතදවොචුං, ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති. අථ භික්ඛවොති භගවා අවොච, සවාක්ඛාතො ධම්මො චරථ බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරිය යාති සාව තෙසං ආයස්මන්තානං උපසම්පදා අහොසි.

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තදවසෙසෙස, ඉන් අවශෙෂවූ; භික්ඛූ, භික්ෂූන්ට; ධම්මියා කථාය, දහැම් කථායෙන්; ඔවදි, අවවාද කළසේක; අනුසාසි, අනුශාසනය කළසේක; අථඛො, එකල්හි; භගවතා, බුදුරදුන් විසින්; ධම්මියා කථාය, දහැම් කථායෙන්; ඔවදියමානානං, අවවාදකරනු ලබන්නාවූ; අනුසාසියමානානං, අනුශාසනය කරනුලබන්නාවූ (වප්පඅද්දීය මහාතාම අඤ්ඤී යන) සිව්දෙනා වහන්සේ අතුරෙන්; අයස්මතොව වප්පස්ස, ආයුෂ්මත් වප්පතෙරුන්හටද; අයස්මතො ච භද්දියස්ස, ආයුෂ්මත් භද්දිය තෙරුන්හටද; යං කිඤ්චි, යම්කිසි; සමුදයධම්මං, හටගැනීම් සභාවයක් වේද; තංසබ්බං, ඒ සියල්ල; නිරොධ ධම්මං ඉති, නිරුඩවීම් සභාව ඇති යයි; විරජං, අපායගමනීය රාගාදි රජස් රහිතවූ නොහොත් ප්‍රථම මාර්ගයෙන් තැසිය යුතු කෙලෙස රජස් රහිතවූ; විතමලං, පහවූ නිරවශෙෂ දෘෂ්ටි විචිකිච්ඡා මලඇති නොහොත් පහවූ පඤ්චවිධ දුශ්ශීල්‍ය මලඇති; ධම්මචක්ඛුං, සෝවාන් මාර්ග ඥානය; උදපාදි, පහළවූයේය; තෙ, ඒ දෙනම; දිට්ඨධම්මා, දක්නාලද (සිව්සස්) දහම් ඇත්තෝ; පත්තධම්මා, පැමිණෙනලද (සිව් සස්) දහම් ඇත්තෝ; විදිතධම්මා, අවබොධ කරනලද (සිව්සස්) දහම් ඇත්තෝ; පරියොගාළ්හධම්මා, වෙසෙසින් බැසගන්නාලද (සිව්සස්) දහම් ඇත්තෝ; තිණ්ණවිචිකිච්ඡා, දුරු කළ සැක ඇත්තෝ; විගතකථංකථා, ප්‍රවෘත්ති ආදීන්හි මෙසේ විද නොවිදුයි පැවති මූලොවිච්ඡා සැක ඛාථා ඇත්තෝ; සත්ථුසාසනෙ, ශාස්තෘශාසනයෙහි; වෙසාරජ්ජප්පත්තා, (සාරජ්ජකරවූ පාපධම්මයන් ප්‍රහීණ කළ බැවින් භා ඊට සතුරුවූ සීලාදි ගුණයන්හි මනාව පිහිටි බැවින්නත්) විශාරද භාවයට පැමිණියාහු; අපරපච්චයා, පරප්‍රත්‍යය නැත්තාහු; භන්තෙ, සවාමීනි; මයං, අපි; භගවතො, භගවත්හුගේ; සන්තිකෙ, සමීපයෙහි; පබ්බජ්ජං, පැවිද්ද; ලභෙය්‍යාම, ලබන්නෙමු; උපසම්පදං, උපසම්පදව; ලභෙය්‍යාමඉති, ලබන්නෙමුයි; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං අවොචුං, මේ වදන් කිහු; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; භික්ඛවොති, මහණෙනි; එථ ඉති, එව් යයි; (තෙපි ඉල්ලූ මඟඵල උපසපන් පිළිගනිව් යයි) අවොච, වදාළේය; ධම්මෙො, දහම් තෙම; සවාක්ඛාතො, මොනවට දෙසනලද්දේය; සම්මා, මනාකොට; දුක්ඛස්ස දුකඟේ; අන්තකිරියාය, කෙළවර කිරීම පිණිස; බ්‍රහ්මචරියං, ශ්‍රුතමාර්ගය සංඛ්‍යාත බඹසරෙහි; චරථඉති, හැසිරෙව් යයි වදාළසේක්; සාඑව, ඒ වදන් තොමෝම; ආයස්මන්තානං, ආයුෂ්මත්වූ; තෙසං, උන් වහන්සේලා දෙනමට; උපසම්පදා අහොසි, උපසම්පදාව විය.

අථ ඛො භගවා තදවසෙසෙ භික්ඛූ නීහාරහතෙතා ධම්මියා කථාය ඔවදි අනුසාසි. යං හයො භික්ඛු පිණ්ඩාය චරිත්වා ආහරති, තෙන ඡබ්භගෙහා යාපෙති, අථ ඛො ආයස්මතො ච මහානාමස්ස ආයස්මතො ච අස්සජිස්ස භගවතා ධම්මියා කථාය ඔවදියමානානං අනුසාසියමානා නං විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි— යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධ ධම්මන්ති. තෙ දිට්ඨධම්මා පත්තධම්මා විදිතධම්මා පරියොගාළ්හධම්මා තිණ්ණවිචිකිච්ඡා විගතකථංකථා වෙසාරජ්ජප්පත්තා අපරප්පච්චයා සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොචුං ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති. එථ භික්ඛවොති භගවා අවොච, සවාකඛාතො ධම්මො චරථ බ්‍රහ්ම චරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති සාව තෙසං ආයස්මන්තානං උපසම්පදා අහොසි.

අථ ඛො භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ ආමන්තෙසි – රූපං භික්ඛවෙ අනත්තා, රූපඤ්චිදං භික්ඛවෙ අත්තා අභවිස්ස, නයිදං රූපං ආබාධාය සංවත්තෙය්‍ය, ලබ්භෙථව රූපෙ එවං මෙ රූපං හොතු එවං

අථඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; නීහාරහතෙතා, ගම්න්සිහා ගෙනවුත් භික්ෂූන් විසින් පිළිගන්වනලද බත් ඇත්තේ; තදව සෙසෙ භික්ඛූ, ඉන් ඉතිරි මහානාම- අස්සජී යන භික්ෂූන්ට; ධම්මියා කථාය, දැහැමි කථායෙන්; ඔවදි, අවවාද කළසේක; අනුසාසි, අනුශාසනා කළසේක; තයො භික්ඛූ, භික්ෂූහු තුන් නමක්, පිණ්ඩාය චරිත්වා, පිඬු පිණිස හැසිර; (පිඬු සිහාගෙන) යං ආහරති, යම් අහරක් ගෙන එත්ද; තෙන, එයින්; ඡබ්භගෙහා, සයහමි; යාපෙති, යැපෙයි; අථඛො —පෙ— උපසම්පදා අහොසි- (43 වෙනි පිටේ 11 වෙනි පෙළ පටන් කිසේ දතයුතු.) බුදුරජණො ලදරු කුමරුවන්සේ ඒ පස්වග මහණුන් රත්නාසේක් පැලඳ දින පටන් විසේනිය හෙවත් පස්වෙනි දින දක්වා පිඬු පිණිසද ගමට නොවැඩ ඇතුල් වෙහෙරම වැඩහිඳ අවවාදානුශාසනා කළසේකි.)

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ, පස්වග මහණුන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුවේහ; (මේ ඇමතීම වනාහි පසුමය පිළිබඳ පස්වෙනි දිනයෙහිවී; කුමට ඇමතුවේක්ද යත්? ඇසළ මස පුණුපොහෝදින දම්සක්සුතුරු දෙසුනැන්හිට පිළිවෙළින් සෝවාන් පෙලෙහි පිහිටි අසූකුනොණඩසැදෑ හඳුනිය වපස මහානාම අස්සජී යන පස්දෙනා වහන්සේට ආශ්‍රවක්ෂය (අර්හත්ඵලය) පිණිස දහම් දෙසනු පිණිසය) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රූපං, රූපය; අනත්තා, අනාත්ම වේ; (අවශ්‍ය වන්නාහ්ථියෙන් ද අසවාම්කාහ්ථියෙන් ද ශූන්‍යාහ්ථියෙන් ද ආත්මප්‍රතිෂේපාහ්ථියෙන් දැයි මෙසේ සිවි කරුණකින් අනාත්ම වේ, එහි උපන් රූපය සිතියට නොපැමිණේ වා සිතියට පැමිණි රූපය නොදිරා වා ජරාවට පැමිණි රූපය නොබිඳේ වා උදයව්‍යය දෙකින් නොපෙළාවයි

මේ රූපං මා අහොසීති. යස්මාව ඛෝ භික්ඛවේ රූපං අනත්තා තස්මා රූපං ආබාධාය සංවත්තති, නවලබ්භති රූපේ එවං මේ රූපං හොතු එවං මේ රූපං මා අහොසීති. වේදනා භික්ඛවේ අනත්තා, වේදනාව හිදං භික්ඛවේ අත්තා අභවිස්ස, නාසිදං වේදනා ආබාධාය සංවත්තෙය්‍ය, ලබ්භෙථව වේදනාය එවං මේ වේදනා හොතු, එවං මේ වේදනා මා අහොසීති. යස්මාව ඛෝ භික්ඛවේ වේදනා අනත්තා, තස්මා වේදනා ආබාධාය සංවත්තති, නවලබ්භති වේදනාය එවං මේ වේදනා හොතු, එවං මේ වේදනා මා අහොසීති, සඤ්ඤා භික්ඛවේ අනත්තා —පෙ— සඞ්ඛාරා භික්ඛවේ අනත්තා, සඞ්ඛාරාවහිදං භික්ඛවේ අත්තා අභවිස්සංසු, නාසිමේ සඞ්ඛාරා ආබාධාය සංවත්තෙය්‍යුං, ලබ්භෙථව

මෙහි කිසිවෙකුගේ වසීභාවයෙක් නැති ද ඒ හෙයි මේ රූපයාගේ අවශ වනීතතාඥීය වේ, සවාමිවූ කිසිවකුගේ අවිද්‍යමානත්වය අසවාම්කාඥීය වේ, විසීම් ඇත්තාය කරන්නාය විදින්නාය අධිෂ්ඨායකය යන මොවුන් ගේ අවිද්‍යමානත්වයෙන් ශූන්‍යතාව ශූන්‍යතාඥීය වේ, පරපරිකල්පිත ආත්ම සභාවා භාවයම ආත්ම ප්‍රතිඝෙපාඥීය වේ.) භික්ඛවේ, මහණෙනි; හි, යම් හෙයකින්; ඉදං රූපං ච, මේ රූපය ද; අත්තා අභවිස්ස, ආත්මය වීනම්; ඉදං රූපං, මේ රූපය; ආබාධාය, ආබාධ පිණිස; න සංවත්තෙය්‍ය, නොපවත්නේය; මේ, මාගේ; රූපං, රූපය; එවං, මෙසේ; හොතු, වේවා; මේ, මාගේ; රූපං, රූපය; එවං, මෙසේ; මා අහොසි ඉති, නොවේවා යි; රූපේ, රූපයෙහි; ලබ්භෙථ ව, ලබනු ලබන්නේය; භික්ඛවේ, මහණෙනි; යස්මා ච ඛෝ, යම් හෙතුවකින්; රූපං, රූපය; අනත්තා, අන්‍යාත්ම වේ ද; තස්මා, ඒ හෙතුවෙන්; රූපං, රූපය; ආබාධාය, ආබාධ පිණිස; සංවත්තති, පවතී; මේ, මාගේ; රූපං, රූපය; එවං, මෙසේ; හොතු, වේවා; මේ, මාගේ; රූපං, රූපය; එවං, මෙසේ; මා අහොසීති, නොවේවා යි; රූපේ, රූපයෙහි; න ච ලබ්භති, නොලබනු ලැබේ; භික්ඛවේ, මහණෙනි; වෙදනා වෙදනා තොමෝ; අත්තා, අන්‍යාත්ම වේ; භික්ඛවේ, මහණෙනි; හි, යම් හෙයකින්; ඉදං වෙදනා, මේ වේදනා තොමෝ; අත්තා අභවිස්ස, ආත්මය වී නම්; ඉදං වෙදනා, මේ වේදනා තොමෝ; ආබාධාය, ආබාධ පිණිස; න සංවත්තෙය්‍ය, නොපවත්නේය; මේ, මාගේ; වෙදනා, වෙදනා තොමෝ; එවං, මෙසේ; හොතු, වේවා; මේ, මාගේ; වෙදනා, වෙදනා තොමෝ; එවං, මෙසේ; මා අහොසීති, නොවේවා යි; වෙදනාය, වෙදනායෙහි; ලබ්භෙථ ව, ලබනු ලබන්නේය; භික්ඛවේ, මහණෙනි; යස්මා ච ඛෝ, යම් හෙතුවකින්; වෙදනා, වෙදනා තොමෝ; අනත්තා, අන්‍යාත්ම වේ ද; තස්මා, ඒ හෙතුවෙන්; වෙදනා, වෙදනා තොමෝ; ආබාධාය, ආබාධ පිණිස; සංවත්තති, පවතී; මේ, මාගේ; වෙදනා, වෙදනා තොමෝ; එවං, මෙසේ; හොතු, වේවා; මේ, මාගේ; වෙදනා, වෙදනා තොමෝ; එවං, මෙසේ; මා අහොසි ඉති, නොවේවා යි; වෙදනාය, වෙදනායෙහි; න ච ලබ්භති, නොලබනු ලැබේ; භික්ඛවේ, මහණෙනි; සඤ්ඤා, සංඥා තොමෝ; අනත්තා, අන්‍යාත්ම වේ; —පෙ—

සඞ්ඛාරෙසු එවං මෙ සඞ්ඛාරා හොන්තු, එවං මෙ සඞ්ඛාරා මා අහෙසුන්ති යඤ්හි ඛො භික්ඛවෙ සඞ්ඛාරා අනත්තා, තස්මා සඞ්ඛාරා ආබාධාය සංවත්තන්ති, නවලබ්භති සඞ්ඛාරෙසු එවං මෙ සඞ්ඛාරා හොන්තු, එවං මෙ සඞ්ඛාරා මා අහෙසුන්ති. විඤ්ඤාණං භික්ඛවෙ අනත්තා විඤ්ඤාණඤ්ච හිදං භික්ඛවෙ අභවිස්ස, නයිදං විඤ්ඤාණං ආබාධාය සංවත්තෙය්‍ය, ලබ්භෙථව විඤ්ඤාණෙ එවං මෙ විඤ්ඤාණං හොතු, එවං මෙ විඤ්ඤාණං මා අහොසීති. යස්මාච ඛො භික්ඛවෙ විඤ්ඤාණං අනත්තා, තස්මා විඤ්ඤාණං ආබාධාය සංවත්තති, නව ලබ්භති විඤ්ඤාණෙ එවං මෙ විඤ්ඤාණං හොතු, එවං මෙ විඤ්ඤාණං මා අහොසීති.

තං කිම්මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ රූපං නිච්චං වා අනිච්චං වාති, අනිච්චං භන්තෙ, යම්පනානිච්චං දුක්ඛං වා තං සුඛං වාති, දුක්ඛං භන්තෙ, යම්පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මං, කල්ලන්නු තං සමනුපස්සිතුං එතං මම එසොහමස්මි එසො මෙ අත්තාති, නොහෙතං භන්තෙ, වෙදනා —පෙ— සඤ්ඤා —පෙ— සඞ්ඛාරා —පෙ— විඤ්ඤාණං නිච්චං වා අනිච්චං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සංඛාරා, සංඛාරයෝ; අනත්තා, අනාත්ම වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; හි, යම් හෙයකින්; ඉදං සංඛාරා ච, මේ සංඛාරයෝ ද; අත්තා අභවිස්සංසු; ආත්මවූවාහු නම්; ඉමෙ සංඛාරා, මේ සංඛාරයෝ; ආබාධාය, ආබාධ පිණිස; න සංවත්තෙය්‍යුං, නො පවත්නෝය; මෙ, මාගේ; සංඛාරා, සංඛාරයෝ; එවං, මෙසේ; හොන්තු, වෙත්වා; මෙ, මාගේ; සංඛාරා, සංඛාරයෝ; එවං, මෙසේ; මා අහෙසුං ඉති, නො වෙත්වා සි; සංඛාරෙසු, සංඛාරයන් කෙරෙහි; ලබ්භෙථ ච, ලබනු ලබන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මා ච ඛො, යම් හෙතුවකින්; සංඛාරා, සංඛාරයෝ; අනත්තා, අනාත්ම වෙත් ද; තස්මා, ඒ හෙතුවෙන්; සංඛාරා, සංඛාරයෝ; ආබාධාය, ආබාධ පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්; මෙ, මාගේ; සංඛාරා, සංඛාරයෝ; එවං, මෙසේ; හොන්තු, වෙත්වා; මෙ, මාගේ; සංඛාරා, සංඛාරයෝ; එවං, මෙසේ; මා අහෙසුංඉති, නො වෙත්වා සි; සංඛාරෙසු, සංඛාරයන් කෙරෙහි; න ච ලබ්භති, නො ලබනු ලැබේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; විඤ්ඤාණං, විඥානය; අනත්තා, අනාත්ම වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; හි, යම් හෙයකින්; ඉදං විඤ්ඤාණං ච, මේ විඥානය ද; අත්තා අභවිස්ස, ආත්මය වීනම්; ඉදං විඤ්ඤාණං, මේ විඥානය; ආබාධාය, ආබාධ පිණිස; න සංවත්තෙය්‍ය, නො පවත්නේය; මෙ, මාගේ; විඤ්ඤාණං, විඥානය; එවං, මෙසේ; හොතු, වේවා; මෙ, මාගේ; විඤ්ඤාණං, විඥානය; එවං, මෙසේ; මා අහොසි ඉති, නො වේවා සි; විඤ්ඤාණෙ, විඥානයෙහි; ලබ්භෙථ ච, ලබනු ලබන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යස්මා ච ඛො, යම් හෙතුවකින්; විඤ්ඤාණං, විඥානය; අනත්තා, අනාත්ම වේ ද; තස්මා, ඒ හෙතුවෙන්; විඤ්ඤාණං, විඥානය; ආබාධාය, ආබාධ පිණිස; සංවත්තති, පවතී; මෙ, මාගේ; විඤ්ඤාණං, විඥානය; එවං, මෙසේ; හොතු වේවා; මෙ, මාගේ; විඤ්ඤාණං, විඥානය; එවං, මෙසේ; මා අහොසි ඉති, නො වේවා සි; විඤ්ඤාණෙ, විඥානයෙහි; න ච ලබ්භති, නො ලබනු ලැබේ.

වාති, අනිච්චං භන්තෙ, යම්පනානිච්චං දුක්ඛං වා තං සුඛං වාති, දුක්ඛං භන්තෙ, යම්පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මං, කල්ලන්නු තං සමනුපස්සිතුං එතං මම, එසෝ හමස්මි, එසෝ මෙ අත්තාති, නොහෙතං භන්තෙ, තස්මා තිහ භික්ඛවෙ යං කිඤ්චි රූපං අතීතානාගත පච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තං වා බහිද්ධා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා යං දූරෙ සන්තිකෙ වා, සබ්බං රූපං නෙතං මම නෙසෝ හමස්මි, න මෙ සෝ අත්තාති, එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං. යා කාචි වෙදනා = යා කා චි සඤ්ඤා = යෙ කෙ චි සඞ්ඛාරා= යං කිඤ්චි විඤ්ඤාණං අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තං

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තංකිම්මඤ්ඤථ, ඒ කුමැයි සිතව් ද; රූපං, රූපය; නිච්චං වා, නිත්‍ය හෝ වේ ද; අනිච්චං වා ඉති, අනිත්‍ය හෝ වේ දැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අනිච්චං, අනිත්‍ය වේ; යං පන, යම්ක්; අනිච්චං, අනිත්‍ය වේ ද; තං, එය; දුක්ඛං වා, දුක් හෝ වේ ද; සුඛං වා ඉති, සැප හෝ වේ දැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; දුක්ඛං, දුක් වේ; යං පන, යම්ක්; අනිච්චං, නිත්‍ය නො වේ ද; දුක්ඛං, දුක් වේ ද; විපරිණාමධර්මං, පෙරළෙන සුභාව ඇත්තේ ද; එතං, මෙය; මම, මාගේ වෙයි; එසෝ, මේ තෙම; අහං අස්මි, මම වෙමි; එසෝ, මේ තෙමේ; මෙ, මාගේ; අත්තා ඉති, ආත්ම යයි; තං, එය; සමනුපස්සිතුං, දක්නට; කල්ලන්නු, සුදුසු වේ ද; භන්තෙ, ස්වාමිනි; එතං, මෙය; නො හි, සුදුසු නොවේ මය; වෙදනා, වෙදනා නොමෝ; —පෙ— සඤ්ඤා, සංඥා නොමෝ; —පෙ— සඞ්ඛාරා, සංස්කාර යෝ; —පෙ— විඤ්ඤාණං, විඥානය; නිච්චා වා, නිත්‍ය හෝ වේ ද; අනිච්චං වා ඉති, අනිත්‍ය හෝ වේ දැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අනිච්චං, අනිත්‍ය වේ; යං පන, යම්ක්; අනිච්චං, අනිත්‍ය ද; තං, එය; දුක්ඛං වා, දුක් හෝ; සුඛං වා ඉති, සැප හෝ වේ දැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; දුක්ඛං, දුක් වේ; යං පන, යම්ක්; අනිච්චං, අනිත්‍ය ද; දුක්ඛං, දුක් වේ ද; විපරිණාම ධම්මං, පෙරළෙන සුභාව වේ ද; එතං, මෙය; මම, මාගේ වෙයි; එසෝ, මේ තෙම; අහං අස්මි, මම වෙමි; එසෝ, මේ තෙම්; මෙ, මාගේ; අත්තා ඉති, ආත්ම යයි; (මෙසේ) තං, එය; සමනුපස්සිතුං, දක්නට; කල්ලන්නු, සුදුසු වේ ද; භන්තෙ, ස්වාමිනි; එතං, මෙය; නො හි, සුදුසු නො වේ මය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තස්මා, එහෙයින්; ඉහ, මේ ලෝකයෙහි; අජ්ඣත්තං වා, ආධ්‍යාත්මික වූ හෝ; බහිද්ධා වා, බැහැර වූ හෝ; ඔළාරිකං වා, මහත් වූ හෝ; සුඛුමං වා, සියුම් වූ හෝ; හීනං වා, හීන වූ හෝ; පණීතං වා, ප්‍රණීතවූ හෝ; අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං, අතීතානාගත ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ; යං කිඤ්චිරූපං, යම් කිසි රූපයක් වේ ද; යං, යමක්; දූරෙ, ඈත්නි හෝ; සන්තිකෙ වා, සමීපයෙහි හෝ වේ ද; එතං සබ්බං රූපං, මේ සියලු රූපය; මම, මාගේ; න, නො වේ; එසෝ, මේ තෙම; න අහං අස්මි, මම නො වෙමි; එසෝ, මේ තෙම; න මෙ අත්තා ඉති, මාගේ ආත්මය නො වේ යයි; එවං, මෙසේ; එතං, මෙය; යථාභූතං, තත් වූ පරිදි; සම්මප්පඤ්ඤාය, සම්‍යක් ප්‍රඥාවෙන්; දට්ඨබ්බං, දතයුතු; යා කා චි වෙදනා, යම් කිසි වෙදනා වක් වේ ද; යා කා චි සඤ්ඤා, යම් කිසි සංඥාවක් වේ ද; = යෙ කෙ චි

වා බහිඛා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා යං දූරෙ සන්තිකෙ වා, සබ්බං විඤ්ඤාණං නෙතං මම, නෙසොහමස්මි, න මෙ සො අත්තාති, එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං, එවං පස්සං භික්ඛවෙ සුතවා අරියසාවකො රූපස්මිම්පි නිබ්බින්දති, වෙදනායපි නිබ්බින්දති, සඤ්ඤායපි නිබ්බින්දති, සඛ්ඛාරෙසුපි නිබ්බින්දති විඤ්ඤාණස්මිම්පි නිබ්බින්දති, නිබ්බින්දං විරජ්ජති, විරාගා විමුච්චති, විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති, ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාති.

ඉදමවොච භගවා අත්තමනා පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ භගවතො භාසිතං අභිනන්දුං. ඉමස්මිඤ්ච පන වෙය්‍යාකරණස්මිං භඤ්ඤමානෙ පඤ්ච වග්ගියානං භික්ඛූනං අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තානි විමුච්චිංසු.

සංඛාරා, යම් කිසි සංස්කාරයෝ වෙත් ද; අජ්ඣත්තං වා, ආධ්‍යාත්මික වූ හෝ; බහිඛා වා, පිටත්හි වූ හෝ; ඔළාරිකං වා, ඔළාරික වූ හෝ; සුඛුමං වා, සියුම් වූ හෝ, හීනං වා, හීන වූ හෝ; පණීතං වා, ප්‍රණීත වූ හෝ; අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං, අතීතානාගත ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ; යං කිඤ්චි විඤ්ඤාණං, යම් කිසි විඥානයක් වේ ද; යං, යමක්; දූරෙ, දුර හෝ; සන්තිකෙ වා, සම්පයෙහි හෝ වේ ද; එතං සබ්බං විඤ්ඤාණං, මේ සියලු විඥානය; මම, මාගේ; න, නො වෙයි; එසො, මේ තෙම; න අහං අස්මි, මම නො වෙමි; එසො, මේ තෙම; න මෙ අත්තාති, මාගේ ආත්මය නො වේ යයි; එවං, මෙසේ; එතං, මෙය; යථාභූතං, තත් වූ පරිදි; සම්මප්පඤ්ඤාය, මනා නුවණින්; දට්ඨබ්බං, දතයුතු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං, මෙසේ; පස්සං, දක්නාවූ; සුතවා අරියසාවකො, ශ්‍රැතවත් ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවක තෙමේ; රූපස්මිං අපි, රූපය කෙරෙහි ද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; වෙදනායපි, වේදනාව කෙරෙහි ද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; සඤ්ඤායපි, සංඥාව කෙරෙහි ද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; සඛ්ඛාරෙසුපි, සංස්කාරයන් කෙරෙහි ද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; විඤ්ඤාණස්මිංපි, විඥානය කෙරෙහි ද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; නිබ්බින්දං, කලකිරුනේ; විරජ්ජති, නො ඇලේ; විරාගා, නො ඇල්මෙන්; විමුච්චති, මිදේ; විමුත්තස්මිං, මිදුනුකල්හි; විමුත්තං ඉති, මිදුනේ යයි; ඤාණං හොති, නුවණ වේ; ජාති, ජාති තොමෝ; ඛීණා, ක්ෂයවූවාය; බ්‍රහ්ම චරියං, බඹසර; වුසිතං, වැස නිමවනලදි; කරණීයං, කටයුතු; කතං, කරනලදි; ඉත්ථත්තාය, මේ ආත්මය පිණිස; අපරං, අනිකක්; න ඉති, නැතැයි; පජානාති, දනී.

භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; අත්තමනා, සතුටුසිත් ඇති; පඤ්චවග්ගියා භික්ඛූ, පස්වග මහණහු; භගවතො, බුදුන්ගේ; භාසිතං, වචනය; අභිනන්දුං, සතුටුවූවාහුය; ඉමස්මිඤ්ච පන වෙය්‍යාකරණස්මිං, මේ නිගමනය සූත්‍රය; භඤ්ඤමානෙ, දෙසනු ලැබුකල; පඤ්චවග්ගියානං භික්ඛූනං, පස්වග මහණුන්ගේ; අනුපාදාය, ගැණීම් රහිතව; ආසවෙහි, ආශ්‍රවයන් කෙරෙන්; විත්තානි, චිත්තයෝ; විමුච්චිංසු, විදුනෝය.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡ ලොකෙ අරහන්තො හොන්ති.

පඨමභාණවාරං.

තෙන ඛො පන සමයෙන බාරාණසියං යසො නාම කුලපුත්තො සෙට්ඨිපුත්තො සුඛුමාලො හොති, තස්ස තයො පාසාදා හොන්ති- එකො හෙමන්තිකො, එකො ගිම්හිකො, එකො වස්සිකො, සො වස්සිකෙ පාසාදෙ වස්සිකෙ චත්තාරො මාසෙ නිප්පුරිසෙහි තූරියෙහි පරිවාරිය මානො න හෙට්ඨාපාසාදං ඔතරති, අථ ඛො යසස්ස කුලපුත්තස්ස

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; ලොකෙ, ලෙව්හි; අරහන්තො, රහත්හු; ඡ හොන්ති, සය නමක් වෙත්.

ප්‍රථම බණවර නිමි.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එකල්හි; බාරාණසියං, බරණැස් නුවර; සෙට්ඨිපුත්තො, සිටු පුත්වූ; සුඛුමාලො, සිවිමැලිවූ; යසො නාම කුල පුත්තො, යස නම් කුලපුතෙක්; හොති, වේ; තස්ස, ඔහට; තයො පාසාදා හොන්ති, ප්‍රාසාදයෝ තිදෙනෙක් වෙත්; (කෙසේවූ ප්‍රාසාදයෝ ද යත්) එකො, එක් ප්‍රාසාදයෙක්; හෙමන්තිකො, හෙමන්ත ඍතුවට සුදුසුවූයේ වේ; (“යඤ්හි සුඛං හොති හෙමන්තකාලෙ වසිතුං අයං හෙමන්තිකො” යනු සාරත්ථදීපනී ටීකායි. හෙමන්තෙ වාසො හෙමන්තං, උත්තර පදලොපයි, හෙමන්තං අරහතීති හෙමන්තිකො-යනු වචනාර්ථයි) එකො, එක් ප්‍රාසාදයෙක්; ගිම්හිකො, ග්‍රීෂ්ම ඍතුවට සුදුසුවූයේ වෙයි; එකො, එක් ප්‍රාසාදයෙක්; වස්සිකො, වර්ෂා ඍතුවට සුදුසුවූයේ වේ; (වර්ෂා ඍතු වට සුදුසු වූ පහස තෙම ඉතා උස් නො වේ, ඉතා මිටි ද නො වේ, ඒ පහසගේ දෙරටු හා ජනෙල් කවුලු ඉතා වැඩි නො වෙත්, ඉතා වසා ද නො වෙත්, එහි බුම්තුරුණු පසතුරුණු හා ඛාද්‍යභොජ්‍යාදිහු මිශ්‍රකයෝ ම වෙත්. හෙමන්ත ඍතුවට සුදුසු ප්‍රාසාදයෙහි කණු ද භිත්තිහු ද මිටි නො වෙත්, වාරවාතපානයෝ මඳ වෙත්, සියුම් සිදුරු ඇත්තාහ, උළණ ඇතුල්වීම පිණිස භිත්තිවල රැඳි පිනි බැහැර කෙරෙත්, පසතුරුණු හා හැඳි පොරෝනා වත් ද උණුසුම් ඇති කම්බිලි ආදීහු වෙත්, ඛාද්‍යභොජ්‍ය ඛිනිදු කාටකදේ ඇසුරු කෙළේ වේ. ගිම්හික ප්‍රාසාදයෙහි කණු හා භිත්තීහු උස් වෙත්, එහි වාරවාතපානයෝ බොහෝ වෙත්, බුම්තුරුණු දුහුල් මය වෙත්, ඛාද්‍යභොජ්‍යයෝ මිහිරි රස සිහිල් ඇතියාහ, එහි ජනෙල් අසල අලුත් බදුන්වල දියපුරවා නිල්උපුල් ආදිය ඔහන්නාහ, ඒ ඒ පෙදෙස්හි ජලයන්ත්‍ර පිහිටුවත්, ඉන් වැසි වස්නාකල මෙන් දිය දුරු නික්මෙන්නාහ) සො, ඒ යස නම් කුලපුත් තෙමේ; වස්සිකෙ පාසා දෙ, වැසිකාලට සුදුසු පහසෙහි; වස්සිකෙ චත්තාරො මාසෙ, වැසිකලට අයත් හිවි මසෙහි; නිප්පුරිසෙහි තූරියෙහි, පුරුෂයන් විසින් වාදනය නො කරනලද්දාවූ තූර්‍යයන් හා; පරිවාරයමානො, හැමලෙසින් සතුටු

පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමප්පිතස්ස සමඞ්ගීභූතස්ස පරිචාරයමානස්ස පටිගච්චෙව නිද්දා ඔක්කමි, පරිජනස්සපි නිද්දා ඔක්කමි, සබ්බරත්තියො ව තෙලපදීපො ඣායති, අථ ඛො යසො කුලපුත්තො පටිගච්චෙව පබුජ්ඣිත්වා අද්දස- සකං පරිජනං සුපන්නං, අඤ්ඤදිස්සා කච්ඡෙ වීණං, අඤ්ඤදිස්සා සණ්ඩෙ මුදිඞ්ගං, අඤ්ඤදිස්සා කච්ඡෙ ආළම්බරං, අඤ්ඤං විකෙසිකං, අඤ්ඤං විකෙඛලිකං, අඤ්ඤ විපලපන්තියො, හත්ථප්පත්තං සුසානං මඤ්ඤේ. දිස්වානස්ස ආදීනවො පාතුරහොසි නිබ්බිදාය චිත්තං සණ්ඨාසි. අථ ඛො යසො කුලපුත්තො උදානං උදානෙසි— උපද්දුතං වත හො උපස්සට්ඨං වත කොති. අථ ඛො යසො කුලපුත්තො සුවණ්ණපාදුකායො ආරොහිත්වා යෙන නිවෙසනද්වාරං තෙන්ව

වෙමින්; හෙට්ඨාපාසාදං, යට පහයට; න ඔරොහති, නො බසියි; (හුදෙක් තුයාමයෝ ම පුරුෂයන් නැත්තෝ නො වෙති, ඔහුගේ පියහු විසින් උප සථානාදියට පැමිණි පුරුෂයන් දැන මෙසේ ඉසුරු සම්පත් විඳින මා පුත් හට සැක නුපදිවයි ඒ පහය පිළිබඳ දෙරටුපාලාදි සියලු කටයුතුවලම සත්‍රීහු ගොදවන ලදදහ) අථඛො ඉක්ඛිති; පඤ්චහි කාමගුණෙහි, රූප ශබ්දාදි පස් නම් කොටසින්; සමපිතස්ස, යුක්තවූ; සමඞ්ගීභූතස්ස, සම්පන්නවූ; පරිචාරයමානස්ස, භෑලෙසින් සතුටුවන්නාවූ; යසස්ස කුල පුත්තස්ස, යසකුල පුත්හට; පටිගච්චෙව, පළමුකොටම, නිද්දා ඔක්කමි, නිද්‍රාව පැමිණියාය; පරිජනස්සපි, පිරිවර ජනයාටද; නිද්දා ඔක්කමි, නිද්‍රාව පැමිණියාය; සබ්බරත්තියො ව, සියලු රෑ මුළුල්ලෙහි ම; තෙලපදීපො, තෙල් පහන්; ඣායති, ඇවිලෙයි; අථඛො, ඉක්බිති; යසො කුලපුත්තො, යස කුලපුත් තෙමේ; පටිගච්චෙව, පළමුකොටම; පටිබුජ්ඣිත්වා, පිබිද; අඤ්ඤදිස්සා, අන් සත්‍රීයකගේ; කච්ඡෙ, කිසිල්ලෙහි; වීණං, වීණාවද; අඤ්ඤදිස්සා, අන් තැනැත්තියකගේ; කණ්ඩෙ, බොටුවෙහි; මුදිඞ්ගං, මිහිඟු බෙරයද; අඤ්ඤදිස්සා, අන් තැනැත්තියකගේ; කච්ඡෙ, කිසිල්ලෙහි; ආළම්බරං, පණාබෙරයද; විකෙකසිකං, විසුරුනු හිසකේ ඇති; අඤ්ඤං, අන් සත්‍රියක්ද; විකෙඛලිකං, වහනය වන තෙල ඇති; අඤ්ඤං, අන් සත්‍රියක්ද; විපලපන්තියො, නන්දෙඩන්නාවූ; අඤ්ඤ, අන් සත්‍රීන්ද; හත්ථප්පත්තං, අතටපත්; සුසානං මඤ්ඤේ, අමුසොහොකක් වැනිවූ; සුපන්නං, නිදන්නාවූ; සකං පරිජනං, සවකිය පරිවාර ජනයා; අද්දස, දුටුයේය; දිස්වාන, දැක; අස්ස, ඒ යස නම් කුලපුත්හට; ආදීනවො පාතුරහොසි, ආදීනවය පහළවිය; නිබ්බිදාය, සසර කලකිරීමෙහි; චිත්තං සණ්ඨාසි, සිත් පිහිටියේය; අථඛො, ඉක්බිති; යසො කුලපුත්තො, යස නම් කුලපුත් තෙමේ; හො, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; උපද්දුතං, (තෘෂ්ණාදි කෙලසුන් විසින්) උපද්‍රැත කරනලද්දේය; හො, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; උපසට්ඨං ඉති, (තෘෂ්ණාදි කෙලසුන් විසින්) දූෂිත කොට ගන්නාලද්දේ යැ; උදානං උදානෙසි, (සංවේගවශයෙන්) උදන් වැකුයේය; (සංවේග වසභාවට පත් වදන් නිකුත් කෙළේය යන අර්ථයි) අථඛො, ඉක්බිති; යසො කුලපු.පුත්‍රා, යස කුල පුත් තෙමේ; සුවණ්ණ

පඤ්ඤාසු, අමනුස්සා චාරං විවරිංසු– මා යසස්ස කුලපුත්තස්ස කෝචි අන්තරායමකාසි— අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති. අථ ඛෝ යසෝ කුලපුත්තෝ යේන නගරද්වාරං තේනුපසංකම්, අමනුස්සා චාරං විවරිංසු– මා යසස්ස කුලපුත්තස්ස සෝ වි අන්තරාය මකාසි– අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති. අථ ඛෝ යසෝ කුලපුත්තෝ යේන ඉසිපත්තනං මිගදායෝ තේනුපසංකම්, තේන ඛෝ පන සමයේන භගවා රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය අජ්ඣෝකාසේ චඞ්කමති, අද්දස ඛෝ භගවා යසං කුලපුත්තං දූරතෝව ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන චඞ්කමා ඔරෝහිත්වා පඤ්ඤත්තේ ආසනේ නිසීදි, අථ ඛෝ යසෝ කුලපුත්තෝ භගවතෝ අවිදූරේ උදානං උදානෙසි – උපද්දුතං වත භෝ උපස්සට්ඨං වත භෝති. අථ ඛෝ භගවා යසං කුලපුත්තං එතදවොච— ඉදං ඛෝ යස අනුපද්දුතං ඉදං අනුපස්සට්ඨං, එහි යස නිසීද, ධම්මං තෙ දෙසිස්සා

පාදුකාගෙ ආරොහිත්වා, රන්මිරිවැඩි සඟලට නැඟී; (රන්මිරිවැඩි සඟල පයලා ගෙන) නිවෙසනාචාරා, ගෘහචාරය; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තේන උපසංකම්, එහි එළඹියේය; අමනුස්සා, අමනුෂ්‍යයෝ; යසස්ස කුල පුත්තස්ස, යස කුල පුත්‍රයාගේ; අගාරස්මා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, සන්නෙහි; පබ්බජ්ජාය, පැවිද්දට; කෝචි, කිසිවෙක්; අන්තරායං මා ආකාසි ඉති, අනතුරු නො කෙරේවයි; චාරං විවරිංසු, දොරහළුහු; අථ ඛෝ, ඉක්බිති; යසෝ කුලපුත්තෝ, යසකුල පුත්තෙම; නගරද්වාරං යෙන, නුවර දොර යම් තැනෙක්හිද; තේන උපසංකම්, එහි එළඹියේය; අමනුස්සා චාරං —පෙ— අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති, (පළමු කී සේ මැයි) අථඛෝ, ඉක්බිති; යසෝ කුලපුත්තෝ, යස කුලපුත් තෙමේ; ඉසිපත්තනං, ඍෂීන්ගේ පතන සථානය වූ; මිගදායෙ, මෘගදාය තෙව්; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තේන උපසඞ්කම්, එහි එළඹියේය; තේන ඛෝ පන සමයෙන, එ සමයෙහි වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රත්තියා, රෑ පිළිබඳ; පච්චූසසමයං, අලුයම් වේලෙහි; පච්චුට්ඨාය, නැඟිසිට; අජ්ඣෝකාසෙ, අභ්‍යවකාසයෙහි; චඞ්කමති, සක්මන් කරනසේක; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ; ආගච්ඡන්තං, එන්නාවූ; යසං කුලපුත්තං, යස කුල පුතු; දූරතොව, දුරදීම; අද්දස ඛෝ, දුටුසේක්මය; දිස්වාන, දැක; චඞ්කමා, සක්මනින්; ඔරොහිත්වා, ඉවත්වී; පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි, පනවනලද අසුනෙහි වැඩහුන්සේකි; අථඛෝ, එකලැ; යසෝ කුලපුත්තෝ, යස කුලපුත් තෙමේ; භගවතෝ අවිදූරෙ, බුදුන්ට නුදුරුතැන සිට ගෙන; හෝ, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; උපද්දුතං, (තෘෂ්ණාදි කෙලෙශයන් විසින්) උපද්‍රැත කරන ලද්දේය; හෝ, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; උපස්සට්ඨං, (තෘෂ්ණාදි කෙලෙශයන් විසින්) දූෂිතයොට ගන්නා ලද්දේ යැයි; උදානං උදානෙසි, (සංවෙග වශයෙන්) උදන් වැනුයේය; අථඛෝ, එකල; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යසං කුලපුත්තං, යස කුලපුතුට; යස, යසය; ඉදං ඛෝ, මේ වනාහි; අනුපද්දුතං, (තෘෂ්ණාදි කෙලෙශයන් විසින්) උපද්‍රැත නොකරන ලද්දේය; ඉදං, මේ; අනුපස්සට්ඨං, (තෘෂ්ණාදි කෙලෙශ

මිහි. අථ ඛෝ යසෝ කුලපුත්තෝ ඉදං කිර අනුපදුතං ඉදං අනුපසසථනති භඤ්ඤෝ උදඝෝ සුවණ්ණපාදුකාහි ඔරොහිත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි, එකමන්තං නිසින්නස්ස ඛෝ යසස්ස කුලපුත්තස්ස භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි— සෙය්‍යථිදං? දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි. යදා භගවා අඤ්ඤාසි— යසං කුලපුත්තං කල්ලචිත්තං මුදුචිත්තං විනීවරණචිත්තං උදග්ගචිත්තං පසන්නාචිත්තං. අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා, තං පකාසෙසි— දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපිනාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිග්ගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව යසස්ස කුලපුත්තස්ස තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි— යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති.

යන් විසින්) දැඩිකොට නො ගන්නා ලද්දේය; යස, යසය; එහි, (මෙහි) එව; නිසිද, හිඳුව; තෙ, තුඹට; ධම්මිං දෙසිස්සාමි ඉති, දහම් දෙසන්නෙ මිසි; එතං, මේ වදන; අවොච, වදළසේක; අථඛෝ, එකල; යසෝ කුලපුත්තෝ, යස කුලපුත් තෙමේ; ඉදං කිර, මේ වනාහි; අනුපදුතං, උපද්‍රැත නො කරන ලද්දේය; ඉදං, මේ වනාහි; අනුපසසථං ඉති, දැඩිකොට නො ගන්නා ලද්දේ යසි; භඤ්ඤ, සතුටුවූයේ; උදඝෝ, ඔද්වැඩියේ; සුවණ්ණපාදුකාහි, රන්මිරිවැඩි සහලින්; ඔරොහිත්වා, ඉවත්ව; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකම්, එළඹියේය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; එකමන්තං නිසිදි, එකත්පසෙක හුන්නේය; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නිසින්නස්ස ඛෝ, උන්නාවූ; යසස්ස කුලපුත්තස්ස, යස කුලපුත් හට; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි, පිළිවෙළ කතාව වදළසේකි; සෙය්‍යථිදං, ඒ කවරේද; දානකථං, දන කථාව ද; සීලකථං, සිල කථාව ද; සග්ගකථං, සඟී කථාව ද; කාමානං, කාම ගන්හේ; ආදීනවං, දෙස් ද; ඔකාරං, ලාමක බව ද; සංකිලෙසං, කෙලෙසිම ද; නෙක්ඛම්මෙ, නෙෂක්‍රම්‍යයෙහි; ආනිසංසං, අනුසස් ද; පකාසෙසි, ප්‍රකාශකළ සේක; යදා, යම් කලෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; කල්ලචිත්තං, (කාමවිෂදය පහවීමෙන්) නිරොගි සිත් ඇති; මුදුචිත්තං, (ව්‍යාපාදය දුරුවීමෙන් මෛත්‍රී වශයෙන්) රළුනුවූ සිත් ඇති; විනීවරණ චිත්තං, (උඩවැකුණුකුවව දුරුවීමෙන් වික්ෂෙපයෙන්) නොවසනලද සිත් ඇති; උදග්ගචිත්තං, (ථීනමිඛය පහවීමෙන් වීර්‍යාරම්භයෙන්) නොහැකුලුනු සිත්ඇති; පසන්නාචිත්තං, (විචිකිච්ඡාවගේ දුරුවීමෙන්) සම්‍යක් ප්‍රතිපත්තියෙහි යෙදුනු සිත් ඇති; යසං කුලපුත්තං, යස කුල පුතු; අඤ්ඤාසි, දත් සේක් ද; අථ, එකල්හි; බුද්ධානං, බුදුවරයන්ගේ; සාමුක්කංසිකා, සවයම්භූ ඥානයෙන් දක්නාලද; යා ධම්මදෙසනා, යම් ධර්මදේශනාවක් ඒද; දුක්ඛං, දුඃඛ සත්‍යය ද; සමුදයං, සමුදය සත්‍යය ද;

අථ ඛෝ යසස්ස කුලපුත්තස්ස මාතා පාසාදං අභිරුහිත්වා යසං කුලපුත්තං අපස්සන්තී යෙන සෙට්ඨී ගහපති තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා සෙට්ඨිං ගහපතිං එතදවොච— පුත්තෝ තෙ ගහපති යසෝ න දිස්සතීති. අථ ඛෝ සෙට්ඨී ගහපති චතුද්දිසා අස්සූනි උග්ගෝසෙත්වා සාමඤ්ඤෙව යෙන ඉසිපතනං මිගදායෝ තෙනුපසඞ්කමි. අද්දසා ඛෝ සෙට්ඨී ගහපති සුවණ්ණපාදුකානං නික්ඛිපං, දිස්වාන තඤ්ඤෙව අනුගමා. අද්දසා ඛෝ භගවා සෙට්ඨිං ගහපතිං දූරතොව ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන භගවතො එතදහොසි= ඨානඤ්හිතං තථාරූපං ඉද්ධාභිසඞ්ඛාරං අභිසඞ්ඛරෙය්‍යං, යථා සෙට්ඨී ගහපති ඉධ නිසින්නෝ ඉධනිසින්නං යසං කුලපුත්තං න පස්සෙය්‍යාති. අථ ඛෝ භගවා තථාරූපං ඉද්ධාභි

නිරොධං, නිරොධ සත්‍යයද; මඟහං, මාඟී සත්‍යයද යන; තං, ඒ සිව්සස් දහම්; පකාසෙසි, ප්‍රකාශ කළ සේක; අපගතකාළකා, පහවූ කාලවණ ඇති; සුඛං වත්ථං, පිරිසිදු වතක්; සම්මාඑව, මනාකොටම; රජනං, නිල පීතාදි සායම් වර්ගයක්; සෙය්‍යථාපි පතිගණ්හෙය්‍ය, යම්සේ පිළිගන්නේද; එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; යසස්ස කුලපුත්තස්ස, යස කුල පුත්තණට; තස්මිං යෙව ආසනෙ, ඒ අස්නෙහිම; සවුදග ධම්මං, හවගැනීම් සහභාවය වූ; යං කිඤ්චි, යම් කිසිවක්වී ද; තං සබ්බං, ඒ සියල්ල; නිරොධ ධම්මං ඉති, නිරුඬිවීම් සහභාව ඇති යයි; විරජං, රාගාදි රජස් රහිතවූ; විතමලං, පහවූ මලඇති; ධම්මචක්ඛුං, සෝවාන් මාඟී ඥානය; උදපාදි, උපන්නේය; (මින් ඒ යස කුල පුත්හුගේ ශ්‍රුතසුලු විදර්ශනා භාවය ද තීක්ෂණ ප්‍රඥව ද සුබ ප්‍රතිපදාව ද චතා අවබොධය ද දැක්වී.)

අථඛෝ, ඉක්බිති; යසස්ස කුලපුත්තස්ස, යස කුල පුත්හුගේ; මාතා, මව් තොමෝ; පාසාදං, අභිරුහිත්වා, පහයට නැඟී; යසං කුලපුත්තං, යස කුල පුත්හු; අපස්සන්තී, නො දක්නී; සෙට්ඨි ගහපති, සිටු ගැහැවි තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන උපසඞ්කමි, එහි එළඹියාය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; සෙට්ඨිං ගහපතිං, සිටු ගැහැවියාට; ගහපති, ගෘහපතියා තෙනි; තෙ, නුඹගේ; පුත්තෝ යසෝ, පුත්වූ යස තෙමේ; න දිස්සති ඉති, නෝ දක්නා ලැබේ යයි; එතං අවොච, මේ වදන් කීය; අථඛෝ, ඉක්බිති; සෙට්ඨි ගහපති, සිටු ගැහැවි තෙමේ; චතුද්දිසා, සිව් දිගට; අස්‍ය දූතෙ, අසුන් නැඟි දූතයන්; උග්ගෝසෙත්වා, පිටත් කොට; සාමඤ්ඤෙව, තෙමේම; මිගදායෙ, මුවන්ට අභය දුන් හෙයින් මිගදාය නම් වූ; ඉසිපතනං, ඉසිපතනය; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; සෙට්ඨි ගහපති, සිටු ගැහැවි තෙමේ; සුවණ්ණපාදුකානං, රන් මිරිවැඩි සහලගේ; නික්ඛිපං, සටහන්; අද්දසා ඛෝ, දුටුගේ මය; දිස්වාන, දැක; තං එව අනුගමා, එයම අනුව ගියේය; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ; ආගච්ඡන්තං, එන්නාවූ; සෙට්ඨිං ගහපතිං, සිටු ගෘහ පතියා; දූරතොව, දුරදීම; අද්දසා ඛෝ, දුටු සේක්මය; දිස්වාන, දැක; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; (කෙබඳු සිතෙක් ද යත්?) ඉධ, මෙහි; නිසින්නෝ, හුන්නාවූ; සෙට්ඨි ගහ

සඞ්ඛාරං අභිසඞ්ඛාසි. අථ ඛො සෙඨී ගහපති යෙන භගවා තෙනුප සඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච— අපි භන්තෙ භගවා යසං කුලපුත්තං පස්සෙය්‍යාති. තෙනහි ගහපති නිසිද අප්පෙවනාම ඉධ නිසින්නො ඉධ නිසින්නං යසං කුලපුත්තං පස්සෙය්‍යාසීති. අථ ඛො සෙට්ඨි ගහපති ඉධෙව කිරාහං නිසින්නො ඉධ නිසින්නං යසං කුලපුත්තං පස්සිස්සාමීති හට්ඨො උදග්ගො භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එක මන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නස්ස ඛො සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි. —පෙ— අපරප්පච්චයා සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච. අභික්කන්තං භන්තෙ අභික්කන්තං භන්තෙ සෙය්‍යථාපි භන්තෙ නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා

පති, සිටු ගැහැව් තෙමේ; ඉධ, මෙහි; නිසින්නං, හුන්නාවූ; යසං කුල පුත්තං, යස කුල පුතු; යථා, යම්සේ; න පස්සෙය්‍ය, නො දක්නේ ද; අහං, මම, තථාරූපං, එබඳුවූ; ඉඞ්ඝභිසඞ්ඛාරං, සෘඩියක්; "(ඉඞ්ඝභිසඞ්ඛා රං අභිසඞ්ඛරොහි" ති ඉඞ්ං අකාසි යනු සාරත්ථපකාසිනි අට්ඨවාසි) අභිසඞ්ඛරෙය්‍යං, කරන්නෙම් සැම්; ඝන්හුනඉති, යෙහෙක යනු ඝි; අථ ඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; තථාරූපං, එබඳුවූ; ඉඞ්ඝභිසඞ්ඛා රං, සෘඩියක්; අභිසඞ්ඛාසි, කෙළේය; (පිය පුතු යන දෙදෙන විසින් ලැබිය යුතු මාගී ඵල අතුරෙහි වලකන්නා පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ සෘඩියක් කළසේකි, යම් හෙයකින් ඒ සිටු තෙමේ පුතු දිවි නම් සිටුහුගේ සෝවාන්මග ලැබීම ද පුත් තෙමේ සිටු දිවි නම් පුත්හුගේ රහත්මග ලැබීම ද එ දවස්හි නො වන්නේය) අථඛො, ඉක්බිති; සෙඨී ගහපති, සිටු ගැහැව් තෙමේ; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන, එතන්හි; උපසංකම්, එළඹියේය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අවොච, මේ වදන සැළ කෙළේය; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අපි, කිමෙක්ද; භගවා, භාග්‍යවත් බුදුරජා ණෝ; යසං කුලපුත්තං, යස කුල පුත්හු; පස්සෙය්‍ය ඉති, දුටුසේක් දැයි; ගහපති, ගෘහපතිය; තෙනහි, එසේ වීනම්; නිසීද, හිඳුව; ඉධ, මෙහි; නිසින්නො, හුන් නුඹ; ඉධ, මෙහි; නිසින්නං, හුන්නාවූ; යසං කුලපුත්තං, යස කුලපුත්හු; අප්පෙවනාම, එකාන්තයෙන්; පස්සෙය්‍යාසි ඉති, දක් නෙහි යයි; අථඛො, එසැල්හි; සෙඨී ගහපති, සිටු ගැහැව් තෙමේ; අහං, මම; ඉධෙව කිර, මෙහිම; නිසින්නො, හුන්නෙම්; ඉධ නිසින්නං, මෙහි හුන්නාවූ; යසං කුලපුත්තං, යස කුල දුත්හු; පස්සිස්සාමි කිර ඉති, දකින් නෙමිලු යයි; හට්ඨො, සතුටුවූයේ; උදග්ගො, ඔදවැනියේ; භගවන්තං, බුදුන්; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; එකමන්තං නිසීදි, එකක් පසෙක හුන්නේය; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නිසින්නස්ස ඛො, හුන්නාවූ; සෙට්ඨිස්ස ගහ පතිස්ස, සිටුගැහැව්හට; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආනුපුබ්බිකථං, පිළිවෙළ කතාව; කථෙසි, වදාළසේක; —පෙ— සත්ථුසාසනෙ, ශාස්තෘ ශාස නයෙහි; අපරප්පච්චයො, පරප්‍රත්‍යය රහිතවූයේ; භගවන්තං, බුදුන්ව; එතං අවොච, මේ වදන සැළ කෙළේය; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අභික්කන්තං,

විවරෙය්‍ය මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආවිකෙරය්‍ය අන්ධකාරෙ වා තෙල පජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛින්තීති. එව මෙව භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො එසාහං භන්තෙ භග වන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච, උපාසකං මං භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති. සො ච ලොකෙ පඨමං උපාසකො අහොසි තෙවාචිකො.

ඉතා මැනවි; භාග්‍යවත, සවාමීනි; අභික්ක්‍රාන්තං, ඉතා මැනවි; භාග්‍යවත, සවාමීනි; නික්කුජ්ජිතං, යටිකුරු කරතලද්දක්; සෙය්‍යථාපි උක්කුජ්ජෙය්‍ය වා, යම්සේ උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේ ද; පටිච්ඡන්නං, වසතලද්දක්; සෙය්‍යථාපි විවරෙය්‍ය වා, යම්සේ විවෘත කරන්නේ හෝ වේ ද; මූළ්හස්ස, මන්මුළා වූ වෙකුහට; මග්ගං, මග; සෙය්‍යථාපි ආවික්ඛෙය්‍ය වා, යම්සේ කියන්නේ හෝ වේ ද; චක්ඛුමන්තො, ඇස් ඇත්තෝ; රූපානි, රූපයන්; දක්ඛින්ති ඉති, දකින්නාහු යයි; අන්ධකාරෙ, ඕවරණින් යුත් ගෘහදුරෙහි; තෙලපජ්ජොතං, තෙල් විලක්කුවක්; සෙය්‍යථාපි ධාරෙය්‍ය වා, යම්සේ දරන්නේ හෝ වේ ද; එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; භගවතා, බුදුන් විසින්; අනෙකපරියායෙන, නොයෙක් ක්‍රමයෙන්; ධම්මො, ධර්මය තෙම; පකාසිතො, ප්‍රකාශ කරන ලද්දේය; (ඒ සිටුපොමේ සෝවාන් මාඟී ඥානයෙන් නිවන් ධර්ම දැක ප්‍රීතියෙන් පිනාගිය සිත් ඇත්තේ මහත් වැසිවට කල ගහ පිරීමෙන් දිය ඉතිරී යන්නා සේ " අභික්කන්තං හො ගොතම " යනාදීන් තමන්ගේ පැහැදීම් අයුරු ප්‍රකාශ කරමින් බුදුරදුන්ට පස සන්නේ ගෞතම ගොත්‍රයෙහි උපන් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්ස සියලු දෙස පහවීමෙන් අසන විත්තෙදනයන්ට මාඟීධර්මයට හෙතුවූ ශ්‍රද්ධාව හා ඥාණ උපදවන්නාවූ සාර්ථකව්‍යඤ්ජනාදීන් සම්පූර්ණවූ කරුණාදි අනෙක ගුණයන්ට ප්‍රතිඤ්ඤාධාර වූ නුඹවහන්සේගේ දම් දෙසුම ඉතා මැනවි, ගෞතම ගොත්‍ර ඇති තථාගතයන් වහන්ස නුඹ වහන්සේගේ නෙක ගුණොපලක්ෂිත මේ ධර්මදෙශනාව අසනු පිණිස මට උපන් ප්‍රසාදය දික්කලක් මුළුල්ලෙහි හිත සැප පිණිස පවත්නා හෙයින් ඉතා මැනවි, සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්ස යම් කිසිවකු විසින් යටිකුරු කොට තබන්නාවූ බඳුනක් උඩුකුරුකොට තබන්නෙක් මෙන් සබර්මයට විමුඛ වූ අසබර්මයෙහි පිහිටි මා ඉන් බැහැරකොට සබර්මයෙහි පිහිටෙවි පරිදි ඉතා මැනවි, තෘණ පණ්ඩාදියෙන් වසතලද්දක් විවෘත කොට දක්වන්නෙක් මෙන් කසුප් සම්මා සම්බුදුන්ගේ සසුන් නටබුන් වූ තැන් සිට මිසදිටු ගහණින් වැසී තිබූ සත්‍ය විවෘතකොට දක්වූ පරිදි මනාවේ, මං මුළා වූ පුරුෂයකුගේ අත අල්වා ගෙන මේ මාඟීය වේ මෙසේ යවයි මග කියන්නෙක් මෙන් මිථ්‍යාමාඟීයෙහි ගමන්කළ මට සවර්ගීමොක්ෂ මාඟීය මේ යයි දැක්වූ පරිදි ඉතා මැනවි, චතුරඞ්ගයෙන් සමන්විත ගෘහදුරෙහි ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් නීල පීතාදි රූපයන් දකින් වසි තලතෙල් විලක්කුවක් දරන්නෙක් මෙන් මොහාන්ධකාරයෙහි ගැලි සිටි මට දහම් දෙසීමෙන් ඒ මොහාන්ධකාරය දුරු කොට සබර්ම නමැති ප්‍රදීපය දැල්වී

අථ ඛො යසස්ස කුලපුත්තස්ස පිතුනො ධම්මෙ දෙසියමානෙ යථා දිඨං යථාවිදිතං භූමිං පච්චවෙක්ඛිත්වාන අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තං විමුච්චි. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි— යසස්ස ඛො කුලපුත්තස්ස පිතුනො ධම්මෙ දෙසියමානෙ යථාදිට්ඨං යථාවිදිතං භූමිං පච්චවෙක්ඛිත්වාන අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තං විමුත්තං, අභබ්බා ඛො යසො කුලපුත්තො හීනායාවත්තිත්වා කාමෙ පරිභුඤ්ජිතුං, සෙය්‍යථාපි පුබ්බෙ අගාරිකභූතො, යන්නූනාහං තං ඉඛානිසඞ්ඛාරං පටිපස්සෙය්‍යන්ති අථ ඛො භගවා තං ඉඛානිසඞ්ඛාරං පටිපස්සමොහසි. අද්දසා ඛො සෙඨී ගහපති යසං කුලපුත්තං නිසින්නං, දිස්වාන යසං කුලපුත්තං එතදවොච- මාතා තෙ තාත යස පරිදෙවමොකා සම්පන්නා දෙහි මා තුය්හා ජීවිතන්ති. අථ ඛො යසො කුලපුත්තො භගවන්තං උල්ලෝ

මෙන් බුඩාදි රතන නමැති සාර රූපයන් පෙන් වූ පරිදි ඉතා මැනවැයි මෙසේ පැහැදුයේය.) භන්තෙ, සවාමිනි; එසො අහං, ඒ මම; භගවන්තං, බුදුන් ද; ධම්මං ච, ධර්මය ද; භික්ඛුසඞ්ඝං ච, මහ සඟන ද; සරණං ගච්ඡාමි, සරණ කොට යමි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අජ්ජ අග්ගෙ, අද පටන්; පාණුපෙතං, දිවිහිමි කොට; සරණං ගතං, සරණ ගියාවූ; මං, මා; උපාසකං, උපාසකයෙකු කොට, ධාරෙතු, දරන (දන්නා) සේක්වා; සොව, මෙතෙමේද; ලොකෙ, ලෙව්හි; පඨමං, පළමුකොට; තෙවාචිකො උපාසකො අහොසි, තෙවාචික උපාසක විය; (බුඩං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි යි මෙසේ සරණගිය උපාසකය යන අර්ථයි.)

අථඛො, ඉක්බිති; පිතුනො, පියහට; ධම්මෙ දෙසියමානෙ, දහම් දෙසනු ලබනකල; යථාදිඨං, දුටුපරිදි; යථාවිදිතං අවබොධ කළ පරිදි; භූමිං, ආර්‍යභූමිය; පච්චවෙක්ඛිත්වාන, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරන්නාවූ; යසස්ස කුලපුත්තස්ස, යස කුල පුත්හුගේ; චිත්තං, සිත; අනුපාදාය, ගැනීම් රහිතව; ආසවෙහි, කාමාදි ආශ්‍රවයන් කෙරෙන්; විමුච්චි, මිදුනේය; අථඛො, එකල්හි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අහොසි, මෙබදු සිතෙක් වී; (කොබදු සිතෙක් ද යත්?) පිතුනො, පියහට; ධම්මෙ දෙසියමානෙ, දහම් දෙසනු ලබනකල; යථාදිට්ඨං, දුටුපරිදි; යථාවිදිතං, අවබොධකළ පරිදි; භූමිං, ආර්‍ය භූමිය; පච්චවෙක්ඛිත්වාන්ස්ස, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරන්නාවූ; යසස්ස ඛො කුලපුත්තස්ස, යස කුල පුත්හුගේ; චිත්තං, සිත; ආසවෙහි, (කාමාදි) ආශ්‍රවයන් කෙරෙන්; අනුපාදාය, ගැනීම් රහිතව; විමුත්තං, මිදුනේය; යසො කුලපුත්තො, යස කුල දුව් තෙමේ; පුබ්බෙ, පෙර; අගාරිකභූතො, ගිහිවූයේ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ ද එපරිද්දෙන්; හීනායාවත්තිත්වා, ගිහි වී; කාමෙ පරිභුඤ්ජිතුං, කාම්සැප විඳීමට; අහඛබා ඛො, නුසුදුසුම වේ; අහං, මම; තංඉඛානි සඞ්ඛාරං, ඒ ගෘහිය; පටිපස්ස මෙහෙය්‍යං, සංසිදුවන්නෙමි නම්; යන්නූන ඉති, යෙහෙකැයි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තං ඉඛානිසඞ්ඛාරං, ඒ ගෘහිය; පටිපස්සමොහසි, සංසිඳෙවි සේක; (එහි උන් සිටු ගැහැවි තෙමේ එහි

කෙසි. අථ ඛෝ භගවා සෙට්ඨිං ගහපතිං එතදවොච, තං කිම්මඤ්ඤසි ගහපති යස්සස්ස සෙඛෙන ඤාණෙන සෙඛෙන දස්සනෙන ධම්මෝ දිට්ඨෝ සෙය්‍යථාපි තයා, තස්ස යථාදිට්ඨං යථාවිදිතං භූමිං පච්චවෙක්ඛණානස්ස අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තං විමුත්තං, හඬ්බෝ නුඛෝ සෝ ගහපති තිණ්ණාගාවතතිච්ඡෝ කාමේ පරිභුඤ්ජිතුං සෙය්‍යථාපි පුබ්බෙ අගාරිකභූතොති, නොහෙතං භන්තෙ, යස්සස්ස ඛෝ ගහපති කුලපුත්තස්ස සෙඛෙන ඤාණෙන සෙඛෙන දස්සනෙන ධම්මෝ දිට්ඨෝ සෙය්‍යථාපි තයා, තස්ස යථාදිට්ඨං යථාවිදිතං භූමිං පච්චවෙක්ඛණානස්ස අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තං විමුත්තං, අහඬ්බෝ ඛෝ ගහපති යසෝ කුලපුත්තෝ තීණාගාවතතිච්ඡෝ කාමේ පරිභුඤ්ජිතුං සෙය්‍යථාපි පුබ්බෙ අගාරිකභූතොති. ලාභා භන්තෙ යස්සස්ස කුලපුත්තස්ස, සුලද්ධං භන්තෙ යස්සස්ස කුලපුත්තස්ස, යථා යස්සස්ස කුලපුත්තස්ස අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තං විමුත්තං, අධිවාසෙතු මෙ භන්තෙ භගවා අජ්ජතනාය භත්තං සඞ්ඝෙන

උන් යස කුල පුතු දකිද එසේ අදිටන් කළසේකි.) සෙසි ගහපති, සිටු ගැහැවි තෙමේ; නිසින්නං, හුන්නාවූ; යසං කුල පුත්තං, යස කුල පුත්හු; අද්දසා ඛෝ, දුටුසේමය; දිසවාන, දැන; යසං කුලපුත්තං, යස කුලපුතුට; එතං අවොච, මේ වදන කීසේය; තාත යස, පුත් යසය; තෙ, නුඹගේ; මාතා, මව් තොමෝ; පරිදෙවසොකසමාපන්නා, වැලපිම් සොකයට පැමිණියාය; (තදින් සොකාතුරවී) මාතුයා, මවිගේ; ජීවිතං, ජීවිතය; දෙහි ඉති, දෙව යි; අථඛෝ, එකල්හි; යසෝ කුලපුත්තෝ, යස කුලපුත් තෙමේ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උල්ලොකෙසි, බැලුයේය; අථ ඛෝ, එකලෙ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සෙට්ඨිං ගහපතිං, සිටුගැහැවියාට; එතං අවොච, මේ කරුණ වදළසේක; ගහපති, ගෘහපතිය; තං කිං මඤ්ඤසි, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහි ද; යස්සස, යස කුලපුතු විසින්; සෙඛෙන ඤාණෙන, ශෛක්ෂ ඥනයෙන් ද; සෙඛෙන දස්සනෙන, ශෛක්ෂ දර්ශනයෙන් ද; ධම්මෝ දිට්ඨෝ, සිව්සස් දහම් දක්නා ලද්දේද; තයා, නුඹ විසින්; (සිව්සස් දහම් දක්නා ලද්දේ) සෙය්‍යථාපි, යම්සේද එමෙනි; යථාදිට්ඨං, දක්නාලද පරිදි; යථාවිදිතං, අවබොධ කරන ලද පරිදි; භූමිං, ආර්‍ය්‍ය භූමිය; පච්චවෙක්ඛණානස්ස, ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරන්නාවූ; තස්ස, ඒ යස කුලපුත්හුගේ; චිත්තං, සිත; ආසවෙහි, (කාමාදි) ආශ්‍රව යන් කෙරෙන්; අනුපාදාය, ගැනීම් රහිතව; විමුත්තං, මිදුනේය; ගහපති, ගෘහපතිය; භෝ, ඒ යස කුලපුත් තෙමේ; පුබ්බෙ, පෙර; අගාරිකභූතෝ, ගිහිවූයේ; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ ද එමෙන්; තීණාගාවතතිච්ඡෝ, ගිහිවීම; කාමෙ, කම්සැප; පරිභුඤ්ජිතුං, විඳින්ට; හඬ්බෝ නුඛෝ ඉති, සුදුස් සෙක් වේ දැයි; (සිටුගැහැවියන් පිළිවිසිසේක) භන්තෙ, ස්වාමිනි; එතං, මෙය; නො හි, නොවේමය; යස්සස්ස ඛෝ ගහපති, —පෙ— අගාරිකභූතොති, (කියේ දනයුතු;) යථා, යම්සේ; යස්සස්ස කුලපුත්තස්ස, යස කුල පුත්හුගේ; චිත්තං, සිත; ආසවෙහි, (කාමාදි) ආශ්‍රවයන් හෙරෙන්; අනුපාදාය, ගැනීම් රහිතව; විමුත්තං, මිදුනේද; භන්තෙ, ස්වාමිනි; යස්සස්ස

කුලපුත්තෙනත පඤ්ඤා සමණෙනාති, අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවේන අථ ඛෝ සෙසී ගහපති භගවතෝ අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. අථ ඛෝ යසෝ කුලපුත්තෝ අචිරපක්කන්තෙ සෙඨිම්හි ගහපතිම්හි භගවන්තං එතදවොච, ලභෙය්‍යාහං භන්තෙ භගවතෝ සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යං උපසම්පදන්ති. එහි භික්ඛූති භගවා අවොච— සාවක්කාතෝ ධම්මෝ, චර බ්‍රහ්මචරියන්ති. සාව තස්ස ආයස්මතෝ උපසම්පදා අහොසි. තෙන ඛෝ පන සමයෙන සත්ත ලොකෙ අරහන්තෝ හොන්ති.

යසස්ස පබ්බජ්ජා නිට්ඨිතා.

කුලපුත්තස්ස, යස කුලපුත්තට; ලාභා, ලාභයෝවෙත්; භන්තෙ, ස්වාමීනි; යසස්ස කුලපුත්තස්ස, යස කුලපුත් විසින්; සුලඬං, මනාකොට ලබන ලද්දේය; භන්තෙ, ස්වාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඤ්ඤා සම්ණෙන, පසු මහණ වූ: යසෙන කුලපුත්තෙන, යස කුල පුතු හා; අජ්ජතග්ගෙ, අද පිණිස; මෙ, මාගේ; භන්තං, ඔත; අධිවාසෙතු ඉති, ඉවසන සේක්වා යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තුණ්හීභාවෙන, නිශබ්ද භාවයෙන්; අධිවාසෙසි, ඉවසූ සේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; සෙඨි ගහපති, සිට්ඨි ගැහැවි තෙමේ; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; අධිවාසනං, ඉවසීම; විදිත්වා, දැන; ආසනා උට්ඨාය, හුනස්නෙන් නැඟිට; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, බුදුරදුන් අභිවාදනය කොට; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණු කොට; පක්කාමි, ගියේය; අථඛෝ, එකල්හි; යසෝ කුලපුත්තෝ, යස කුල පුත් තෙමේ; සෙට්ඨිම්හි ගහපතිම්හි, සිට්ඨි ගැහැවියන්; අචිරපක්කන්තෙ, ගිය තොබෝ වේලකදි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; භගවතෝ සන්තිකෙ, බුදුන් වෙත; අහං, මම; පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යං, පැවිද්ද ලබන්නෙමි; උපසම්පදං ලභෙය්‍යං ඉති, උපසම්පදාව ලබන්නෙමියි; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං අවොච, මේ වදන සැලකෙළේය; එහි භික්ඛූති —පෙ— උපසම්පදා අහොසි— මිට 12 පිටේ 33 පෙළ පටන් (කීසේ දතයුතු.) තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එකල්හි; ලොකෙ, ලෙව්හි; අරහන්තෝ, රහත්හු; සත්ත හොන්ති, සත්නමක් වෙත්.

යස කුලපුත් තෙමේ තම පියාණන්ට දහම් දෙසන කල ඒ දහම් අනුව තුවණ මෙහෙයා රහත් බැව් සාක්කොට ගත්තේය, රහත් බැව් ලැබුවෝ සතියක් තුළ දී ගිහිවෙස් හැර දමා පැවිදිවන්නාහ, එසේ තැත පිරිනිවෙන්නාහ, එසේ කෙසින් බුදුරජාණෝ පෙර යස කුලපුත් පස්කම් සැපයෙන් කල්ගැවූසේ මින් මතු කල්ගවති කියා තුඹ සිතන්නෙහි දැයි යස කුලපුත්හුගේ පිය වූ සිටාණන් අතින් පිළිවිසි, ඔහුට සොවාන් මාගී ඥානයෙන් නිවන් බිම් පෙණෙන කෙසින් එබඳු අමාරසයක් විඳිනෙක් ඒ හැර දමා හිතවූ පස්කම් සැපය කිසිසේත් නො පතා යසි ප්‍රත්‍යක්ෂ බැවින්ම හිමි වූ සම්බුදුරජාණන් වහන්ස එසේ නො සිතම් යි පිළිවදන් දිනි, එකල සම්බුදුරජාණෝ මහසිටාහුනති! නොපමෙන් යස කුලපුත්

අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය ආයස්මතා යසෙන පච්ඡා සමණෙන යෙන සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො ආයස්මතො යසස්ස මාතා ච පුරාණදුතියිකා ච යෙන භගවා තෙනුපසංකමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, තාසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි. සෙය්‍යථිදං? දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං තෙසඤ්ඤෙව ආනිසංසං පකාසෙසි. යදා තා භගවා අඤ්ඤාසි කල්ලචිත්තා මුදුචිත්තා විනීවරණචිත්තා උදග්ගචිත්තා පසන්නචිත්තා. අථ යා බුද්ධානං සාමුක්

තෙමේ සෝවාන් මාර්ග ඥානයෙන් නිවන් දිටි, ඒ අරිය ධර්ම ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කරමින් රහත් බැව් සාක්කෙළේය, මහසිටානෙනි! යස කුල පුත්තෙමේ පෙර මෙන් පස්කම් සැප විඳිනට නුසුදුස්සෙකැයි වදලෝ. හිමි වූ බුදු රජාණන් වහන්ස! යස කුල පුත්ගට රහත් බැව් වීනම් හේ ඔහුට මහත් ලාභයෙක හේ ඔහු විසින් යහපතක් ලබනලද්දේය, හිමි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යස කුල පුතු හා අද මාගේ ගෙයි දී දන් වලඳන සේක්වයි සිටු තෙමේ අයැද සිටි, බුදුරජාණෝ මුවෙන් නොබිණීමෙන් එය පිළි ගත්සේකි, සිටු ගැහැවි තෙමේ බුදුරදුන් වැඳ පැදකුණුකොට නික්ම ගියේය. ඉක්බිති යස කුල පුත් තෙමේ එහි භික්ෂුභාවයෙන් මහණ උප සපන් ලැබී.

යස කුල පුත්හුගේ පැවිදි නොමෝ නිමවී.

———:o:———

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරු; නිවාසෙත්වා, හැඳ; පත්තචීවරං, පා සිවුරු; ආදාය, ගෙන; පච්ඡා සමණෙන, පසු මහණ වූ; ආයස්මතා යසෙන, ආයුෂ්මත් යස තෙරුන් හා; සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස, සිටු ගැහැවිහුගේ; නිවෙසනං, නිවෙස්න; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙනුපසංකමි, එහි එළඹියේක; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ, පනවනලද අස්නෙහි; නිසීදි, වැඩහුන්සේක; අථඛො, ඉක්බිති; ආයස්මතො යසස්ස, ආයුෂ්මත් යස තෙරහුගේ; මාතා ච, මව් තොමෝ ද; පුරාණ දුතියිකා ච, පුරාණ භාර්‍යාව තොමෝ ද; භගවා, භගවත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන උපසඞ්කමිංසු, එහි එළඹියෝය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, බුදුරදුන් වැඳ; එකමන්තං නිසීදිංසු, එකත්පසෙක උන්හ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තාසං, ඇලාට; ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි, පිළිවෙළ කතාව දෙසුසේක; සෙය්‍යථිදං? දානකථං —පෙ— ආනිසංසං පකාසෙසි (52 පිටේ 26 පෙළ පටන් බලනු.) යදා, යම් කලෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; කල්ලචිත්තා, සුදුසු සිත් ඇති; මුදුචිත්තා, මෘදු සිත් ඇති; විනීවරණචිත්තා, නීවරණරහිත සිත් ඇති; උදග්ගචිත්තා, ඔදවැඩි සිත් ඇති; පසන්නචිත්තා, පහන් සිත් ඇති; තා, ඒ සත්‍රීන්; අඤ්ඤාසි, දත්තේක් ද; අථඛා බුද්ධානං —පෙ— පතිගණෙහය්‍ය, (52 පිටේ

සාංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි— දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපිනාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව තාසං තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්ම චක්ඛුං උදපාදි— යං කිංචි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධධම්මන්ති. තා දිට්ඨධම්මා පත්තධම්මා විදිතධම්මා පරියොගාළ්හධම්මා තිණ්ණවිචිකිච්ඡා විගතඛථංකථා වෙසාරජ්ජප්පත්තා අපරප්පච්චයා සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොචුං. අභික්කන්තං භන්තෙ අභික්කන්තං භන්තෙ —පෙ— එතා මයං භන්තෙ භගවන්තං සරණං ගච්ඡාම ධම්මඤ්ච භික්ඛු සඞ්ඝඤ්ච උපාසිකායො නො භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතා සරණං ගතාති. තා ච ලොකෙ පඨමා උපාසිකා අහෙසුං තෙවාචිකා.

අථ ඛො ආයස්මතො යසස්ස මාතා ච පිතා ච පුරාණදුතියිකා ච භගවන්තඤ්ච ආයස්මන්තඤ්ච යසං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදිංසු. අථ ඛො භගවා ආයස්මතො

---

37 පෙළ පටන් බලනු) එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; තාසං, ඇයට; තස්මිං එව ආසනෙ, —පෙ— නිරොධ ධම්මන්ති (53 පිටේ 16 පෙළ පටන් බලනු) දිට්ඨධම්මා, දුටු (සිවුසස්) දහම් ඇති; පත්තධම්මා, පැමිණි දහම් ඇති; විදිතධම්මා, අවබොධකළ දහම් ඇති; පරියොගාළ්හධම්මා, දැඩිකොට බැසගත් දහම් ඇති; තිණ්ණවිචිකිච්ඡා, දුරුකළ විචිකිච්ඡා ඇති; විගත කථා කථා, පහවූ සැක කථා ඇති; සත්ථුසාසනෙ, ශාස්තෘ ශාසනයෙහි; වෙසාරජ්ජප්පත්තා, විසාරද භාවයට පැමිණියා වූ; අපරප්පච්චයා, පර ප්‍රත්‍යය රහිත වූ; තා, ඇය දෙදෙන; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං අවොචුං මේ වදන සැළකළෝය; භන්තෙ, සවාමිනි; අභික්කන්තං, ඉතා මැනවි; භන්තෙ, සවාමිනි; අභික්කන්තං, ඉතා මැනවි; —පෙ - භන්තෙ, සවාමිනි; එතා මයං, ඒ අපි; භගවන්තං, බුදුන් ද; ධම්මං ච, ධර්මය ද; භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච, භික්ෂු සඞ්ඝයා ද; සරණං, සරණ කොට; ගච්ඡාම, යමු; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ; අජ්ජ අග්ගෙ, අද පටන්; පාණුපෙතා, දිවිහිමිකොට; සරණං ගතා, සරණ ගියා වූ; නො, අප දෙදෙන; උපාසිකායෙ, උවැසියන් කොට; ධාරෙතු ඉති, සලකන සේක්වා යි සැළකළෝ; තා ච, ඇය දෙදෙන; ලොකෙ, ලෙව්හි; පඨමං, පළමුවැනි වූ; තෙවාචිකා උපාසිකා, තෙවාචික උවැසියෝ; අහෙසුං, වූහු

අථ ඛො, ඉක්බිති; ආයස්මතො යසස්ස, ආයුෂ්මත් යස තෙරුන්ගේ; මාතා ච, මව් තොමෝ ද; පිතා ච, පිය තෙමේ ද; පුරාණදුතියිකා ච, පුරාණ භාර්‍යා තොමෝ ද; භගවන්තං ච, බුදුන් ද; ආයස්මන්තං යසං ච, ආයුෂ්මත් යස තෙරුන් ද; පණීතෙන, ප්‍රණීත වූ; ඛාදනීයෙන, කෑමුතු දෙයින් ද; භොජනීයෙන, අනුභව කටයුතු දෙයින් ද; සහත්ථා, සිය අතින්; සන්තප්පෙත්වා, මනාකොට තර්පණය කරවා; (පරිපූර්ණ කරවා ගැනී පමණ වලඳවා) සම්පවාරෙත්වා, මනාකොට පවාරණය කරවා (කම් නැත කම්නැත යි අතින් ප්‍රතික්ෂේප කරන තුරු දී) භුත්තාවිං, වළඳා

යසස්ස මාතරඤ්ච පිතරඤ්ච පුරාණදුතියිකඤ්ච ධම්මියා කථාය සන්දස්සේසි සමාදපේසි සමුත්තේජේසි සම්පහංසේසි උය්යාසනා පක්කාමි. අස්සෝසුංඛෝ ආයස්මතෝ යසස්ස වත්ථාරෝ ගිහී සහායකා බාරාණසියං සෙට්ඨානුසෙට්ඨිනං කුලානං පුත්තා විමලෝ සුබාහු පුණ්ණජී ගවම්පති, යසෝ කිර කුලපුත්තෝ කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝති, සුත්වාන තෙසං එතදහොසි— නහනූන සෝ ඔරකෝ ධම්මවිනයෝ, න සා ඔරකා පබ්බජ්ජා, යත්ථ යසෝ කුලපුත්තෝ කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතෝති. තෙ යෙනා යසමා යසෝ තෙනුපසංකම්මිංසු, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං යසං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු, අථ ඛෝ ආයස්මා යසෝ තෙ වත්ථාරෝ

නිම වූ; ඔනීතපත්තපාණිං, පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති; (ශ්‍රී හස්තය හා පාත්‍රය සෝදා, එකත්පසෙක පාත්‍රය තබා වැඩ හුන් යන අර්ථයි) භගවන්තං, බුදුන්කරු එළඹ; එකමන්තං නිසිදිංසු, එකත්පසෙක හුන්නාහුය; අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; ආයස්මතෝ යසස්ස, ආයුෂ්මත් යස තෙරුන්ගේ; මාතරං ච, මව් ද; පිතරං ච, පියා ද; පුරාණදුතියිකං ච, පුරාණ භාර්‍යාව ද; ධම්මියා කථාය, දහැම් කථායෙන්; සන්දස්සේසි, ඉදිරියෙහි මෙන් කොට දක්වා; සමාදපේසි, සමාදන් කරවා; සමුත්තේජේසි, උනන්දු වඩිනය කරවා; සම්පහංසේසි, සතුටු කරවා; උය්යාසනා, හුනස්නෙන් නැඟිට; පක්කාමි, වැඩියේය; ආයස්මතෝ යසස්ස, ආයුෂ්මත් යස තෙරුන්ගේ; ගිහි සහායකා, ගිහිකල යහළු වූ; බාරාණසියං, බරණැස; සෙට්ඨානු සෙට්ඨිනං කුලානං, සිටු අනුසිටු කුල යන්ගේ; පුත්තා, පුත් වූ; විමලෝ, විමලය; සුබාහු, සුබාහුය; පුණ්ණජී, පුණ්ණජීය; ගවම්පති, ගවම්පතිය යන; වත්ථාරෝ, සතරදෙන; යසෝ කිර කුලපුත්තෝ, යස කුල පුත් තෙමේ; කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා, හිසකේ රැවුල් ඉවත් කරවා; කාසායානි වත්ථානි, කසටවත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගාරස්මා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, සස්නෙහි; පබ්බජිතෝ ඉති, පැවිදිවූයේ යයි; අස්සෝසුං ඛෝ, ඇසුවාහුවිය; සුත්වාන, අසා; තෙසං, ඒ සිවුජනයන්හට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; යත්ථ, යම් සස්නෙක්හි; යසෝ කුලපුත්තෝ, යස කුල පුත් තෙමේ; කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා, හිසකේ රැවුල් ඉවත් කරවා; කාසායානි වත්ථානි, කසටවත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගාරස්මා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, සස්නෙහි; පබ්බජිතෝ, පැවිදිවූයේ ද; සෝ ධම්මවිනයෝ, ඒ ධර්මවිනය තෙම; නූන, එකාන්තයෙන්; නහි ඔරකෝ, හීන නො වේ; සා පබ්බජ්ජා, ඒ පැවිදිකම; න ඔරකා ඉති, හීන නොවන්නී යයි; තෙ, ඒ යහළුවෝ සිවුදෙන; ආයස්මා යසෝ, ආයුෂ්මත් යස තෙර තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන උපසංකම්මිංසු, එහි එළඹියේය; උපසංකම්මිත්වා, එළඹ; ආයස්මන්තං යසං, ආයුෂ්මත් යස තෙරුන්; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; එකමන්තං, එකත් පසෙක; අට්ඨංසු, සිටියාහුය; අථ ඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මා යසෝ,

ගිහි සහායකෙ ආදාය ගෙන භගවා තෙනුපසංකම්, උපසංකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි, එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ආයස්මා යසෝ භගවන්තං එතදවොච, ඉමෙ මේ භන්තෙ චත්තාරෝ ගිහි සහායකා බාරාණසියං සෙට්ඨානුසෙට්ඨීනං කුලානං පුත්තා විමලෝ සුබාහු පූණණජී ගවම්පති, ඉමෙ භගවා ඔවදතු අනුසාසතූති. තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි, සෙය්‍යථිදං ? දානකථං සීලකථං සග්ග කථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි, යදා තෙ භගවා අඤ්ඤාසි, කල්ලචිත්තෙ මුදුචිත්තෙ විනීවරණචිත්තෙ උදග්ගචිත්තෙ පසන්නාචිත්තෙ, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි— දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං, සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව තෙසං තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්ම චක්ඛුං උදපාදි, යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති. තෙ දිට්ඨධම්මා පත්තධම්මා විදිතධම්මා පරියොගාළ්හධම්මා තිණ්ණවිචිකිච්ඡා විගතඛථංකථා වෙසාරජ්ජප්පත්තා අපරප්පච්චයා සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොචුං— ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති. අථ ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ ධම්මියා කථාය ඔවදි අනුසාසි. තෙසං භග

ආයුෂ්මත් යස තෙර තෙමේ; ගිහි සහායකෙ, ගිහිකල යහළුවූ; තෙ චත්තාරෝ, ඒ සිවුදෙන; ආදාය, ගෙන; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; ගෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන උපසංකම්, එහි එළඹියේය; උපසංකම්ත්වා එළඹ; භගවන්තං, බුදුරදුන්; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; එකමන්තං එකත් පසෙක; නිසීදි, උන්නේය; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නිසින්නෝ, ඛෝ, උන්නා වූ; ආයස්මා යසෝ, ආයුෂ්මත් යස තෙර තෙමේ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අවොච, මේ වදන සැළකෙළේය; භන්තෙ සවාමීනි; බාරාණසියං, බරණැස; සෙට්ඨානුසෙට්ඨීනං කුලානං, සිටු අනු සිටු කුලයන්ගේ; පුත්තා, පුත් වූ; විමලෝ, විමලය; සුබාහු, සුබාහුය; පූණණජී, පුණණජීය, ගවම්පති, ගවම්පතිය යන; ඉමෙ චත්තාරෝ, මොහු සිවුදෙන; මෙ, මාගේ; ගිහි සහායකා, ගිහිකල යහළුවෝ වෙත්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉමෙ, මොවුන්ට; ඔවදතු, අවවාද කරන සේක්වා; අනුසාසතු ඉති, අනුශාසනය කරන සේක්වා යි සැළකෙළේය; භගවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තෙසං, ඔවුන්ට; ආනුපුබ්බිකථං, පිළිවෙළකතාව; කථෙසි, වදාළසේක; සෙය්‍යථිදං, ඒ කෙසේද යත්; දානකථං, —පෙ— නිරොධධම්මන්ති, (52 පිටේ 26 පෙළ පටන් කී සේ දතයුතු.) තෙ දිට්ඨ ධම්මා —පෙ— උපසම්පදං අහොසි, (53 පිටේ 19 පෙළ පටන් බලනු.) අථ ඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූන්; ධම්මියා කථාය, දහැමි කථායෙන්; ඔවදි, අවවාද කළසේක; අනුසාසි,

වතා ධම්මියා කථාය ඔවදියමානානා අනුසාසියමානානං අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තානි විමුච්චිංසු. තෙන ඛො පන සමයෙන එකාදස ලොකෙ අරහන්තො හොන්ති.

චතුගිහි සහාය පබ්බජ්ජා නිට්ඨිතා.

අස්සොසුං ඛො ආයස්මතො යසස්ස පඤ්ඤාසමත්තා ගිහි සහායකා ජානපදා පුබ්බානුපුබ්බකානං කුලානං පුත්තා, යසො කිර කුලපුත්තො කෙසමස්සුං මහාරහානි කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතොති, සුත්වාන තෙසං එතදහොසි— නහනූන සො ඔරකො ධම්මවිනයො න සා ඔරතා පබ්බජ්ජා, යත්ථ යසො කුල පුත්තො කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගා රසමා අනගාරියං පබ්බජිතොති. තෙ යෙනායස්මා යසො තෙනුප සඞ්කමිංසු උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං යසං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං

අනුශාසනය කළසේක; භගවතා, බුදුන් විසින්; ධම්මියා කථාය, දහැම් කථායෙන්; ඔවදියමානානං, අවවාද කරනු ලබන්නාවූ; අනුසාසියමානා නං, අනුශාසනය කරනු ලබන්නාවූ; තෙසං, ඒ භික්ෂූන්ගේ; චිත්තානි, සිත්; ආසවෙහි, ආශ්‍රවයන් කෙරෙන්; අනුපාදාය, ඇතිම් රහිතව; විමුච්චිංසු, මිදුනෝය; තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; ලොකෙ, ලෙවිහි; අරහන්තො, රහත්හු; එකාදස හොන්ති, එකොළොස් නමක් වෙත්.

ඔවිගිහි සහඵවන්ගේ පැවිදිනොමෝ නිමවි.

ආයස්මතො යසස්ස, ආයුෂ්මත් යස තෙරුන්ගේ; ජානපද, දනව් වැසි; පුබ්බානුපුබ්බකානං කුලානං, පුළුන්නු පුළුවු කුලයන්ගේ; පුත්තා, පුත් වු; පඤ්ඤාසමත්තා, පනසක් පමණ; ගිහිසහායකා, ගිහි යහළුවෝ; යසො කිර කුලපුත්තො, යස කුලදුව් තෙමේ; කෙසමස්සුං, හිසකේරුවුල්; ඔහාරෙත්වා, බැහැර කරවා; කාසායානි වත්ථානි, කසට වත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගාරසමා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, සස්නෙහි; පබ්බජිතොති, පැවිදිවූයේයයි; අස්සොසුං ඛො, ඇසුවාහුමය; සුත්වාන, අසා; තෙසං ඔවුන්ට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් විය; යසො කුලපුත්තො, යස කුල පුත් තෙමේ; යත්ථ, යම් සස්නෙක්හි; කෙසමස්සුං, හිසකේ රුවුල්; ඔහා රෙත්වා, බැහැරකරවා; කාසායානි වත්ථානි, කසට වත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳ; අගාරසමා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං, සස්නෙහි; පබ්බජිතොති, පැවිදිවූයේද; සො ධම්මවිනයො, ඒ ධර්මවිනය තෙම; නූන, එකාන්න යෙන්; නහි ඔරකො, ලාමක නොවේ; සා පබ්බජ්ජා, ඒ පැවිදි තොමෝ න ඔරකා ඉති, ලාමක නොවන්නී යයි; (එතං අහොසි යනු මෙහි සම්බ න්ධය) තෙ, ඒ යහළුවෝ; ආයස්මා යසො, ආයුෂ්මත් යස තෙර තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; උපසඞ්කමිංසු, එළඹියාහු; උප

අඤ්ඤු, අථ ඛෝ ආයස්මා යසෝ තෙ පඤ්ඤුසමත්තෙහා ගිහී සහායකෙ ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවා දෙත්වා එකමන්තං නිසිදි, එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ ආයස්මා යසෝ භගවන්තං එතදවොච— ඉමෙ මෙ භන්තෙ පඤ්ඤුසමත්තා ගිහී සහායකා ජානපද පුබ්බානුපුබ්බකානං කුලානං පුත්තා, ඉමෙ භගවා ඔවදතු අනුසාසතූති. තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි, සෙය්‍යථිදං? දාන කථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සඞ්කිලෙසං නෙක්ඛ මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි — පෙ— දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං, සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පති ග්ගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව තෙසං තස්මිං යෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි— යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං තං නිරොධ ධම්මන්ති. තෙ දිට්ඨධම්මා පත්තධම්මා විදිතධම්මා පරියොගාළ්හධම්මා

සඞ්කමිත්වා, එළඹ; ආයස්මන්තං යසං, ආයුෂ්මත් යස තෙරුන්; අභිවා දෙත්වා, සකසා වැඳ; එකමන්තං අඤ්ඤු, එකත් පසෙක සිටියාහුය; අථ ඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මා යසෝ, ආයුෂ්මත් යස තෙර තෙමේ; පඤ්ඤු සමත්තෙහා, පහසක් පමණ වූ; තෙ ගිහී සහායකෙ, ඒ ගිහි යහළුවන්; ආදාය, ගෙන; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන උපසඞ්කමි, එහි එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදු රදුන්ට; අභිවාදෙත්වා, අභිවාදනය කොට; එකමන්තං නිසීදි, එකත් පසෙක හුන්නේය; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නිසින්නෝ ඛෝ, හුන් නා වූ; ආයස්මා යසෝ, ආයුෂ්මත් යස තෙර තෙමේ; භගවන්තං, බුදු රදුන්ට; එතං, මෙකරුණ; අවොච, කීයේය; භන්තෙ, සවාමීනි; ජානපද, දනව්වැසි; පුබ්බානු පුබ්බකානං කුලානං, පුළුන්ගු පුළුවු කුලයන්ගේ; පුත්තා, පුත් වූ; පඤ්ඤුසමත්තා, පහසක් පමණ වූ; ඉමෙ, මොවුහු; මෙ, මාගේ; ගිහිසහායකා, ගිහි යහළුවෝ වෙත්; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; ඉමෙ, මොවුන්ට; ඔවදතු, අවවාද කෙරේවා; අනුසාසතූති, අනුශාසනය කෙරේවා සී; (සෙසු කෙළේය) භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තෙසං, ඔවුනට; ආනුපුබ්බිකථං, පිළිවෙළ කතාව; කථෙසි, වදාළසේක; සෙය්‍ය පිදං, මේ සෙසේ ද; දානකථං, දානකථාව ද; සීලකථං, සීලකථාව ද; සග්ගකථං, සවඟී කථාව ද; කාමානං, කාමයන්ගේ; ආදීනවං, දෙස් ද; ඔකාරං, ලාමක බව ද; සංකිලෙසං, කෙලෙසීම ද; නෙක්ඛම්මෙ, නෙෂ්ක්‍රම්‍යයෙහි; ආනිසංසං, අනුසස් ද; පකාසෙසි, ප්‍රකාශකළ සේක; —පෙ— දුක්ඛං, දුඃඛ සත්‍යය ද; සමුදයං, සමුදය සත්‍යය ද; නිරොධං, නිරොධ සත්‍යය ද; මග්ගං, මාර්ග සත්‍යය ද ප්‍රකාශකළ සේකි; සුද්ධං, පිරිසිදුවූ; අප ගතකාළකං, පහවූ කාලවණ ඇති; වත්ථං, වස්ත්‍රයක්; සෙය්‍යථාපි නාම, යම්සේ; සම්මා එව, මනාකොට ම; රජනං, රංගජාති; පටිග්ගණ්හෙය්‍ය, රඳන්නේ ද; එවං එව, එපරිද්දෙන් ම; තෙසං, ඔවුනට; තස්මිං යෙව ආසනෙ, ඒ අස්නෙහිදීම; යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං, යම් කිසි හටගැනීම් සභාවයක් වේ ද; තං සබ්බං, ඒ සියල්ල; නිරොධධම්මං ඉති, නිරුඬවන

තිණ්ණංවිචිකිච්ඡා විගතකථං කථා වෙසාරජ්ජප්පත්තා අපරප්පච්චයා සත්ථුසාසනෙ, භගවන්තං එතදවොචුං— ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති. එථ භික්ඛ වොති භගවා අවොච, සවාකඛාතො ධම්මො, චරථ බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති. සාව තෙසං ආයස්මන්තානං උපසම්පදා අහොසි. අථ ඛො භගවා තෙ භික්ඛූ ධම්මියා කථාය ඔවදි අනුසාසි. තෙසං භගවතා ධම්මියා කථාය ඔවදියමානානං අනුසාසියමානානං අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තානි විමුච්චිංසු. තෙන ඛො පන සමයෙන එකසට්ඨි ලොකෙ අරහන්තෙහා හොන්ති.

සවභාවඇති යසි; විරජං, අපායගමනීය රාගාදි රජස් රහිතවූ නොහොත් ප්‍රථම මාගීයෙන් නැසියයුතු කෙලෙස රජස් රහිතවූ; විතමලං, පහවූ තීර වශෙෂ දෘෂ්ටි විචිකිච්ඡා මල ඇති නොහොත් පහවූ පඤ්චවිධ දුශ්ශීල්‍ය මලඇති; ධම්මචක්ඛුං, සෝවාන් මාගී ඥානය; උදපාදි, පහළවී; දිට්ඨධම්මා දක්ෂාලද (සිව්සස්) දහම් ඇති; පත්තධම්මා, පැමිණෙනලද දහම් ඇති; විදිතධම්මා, අවබොධ කරනලද දහම් ඇති; පරියොගාළ්හධම්මා, වෙසෙසින් බැසගන්නාලද දහම් ඇති; තිණ්ණවිචිකිච්ඡා, දුරුකළ සැකඇති; විගතකථං කථා, ප්‍රවෘත්ති ආදීන්හි මෙසේ වී ද නො වී දැයි පැවති මූලෝ පදිත්‍යා සැක කථා ඇති; සත්ථුසාසනෙ, ශාස්තෘ ශාසනයෙහි; වෙසාරජ්ජ පත්තා, (සාරජ්ජකරවූ පාප ධර්මයන් ප්‍රහීණ කළ බැවින් හා ඊට සතුරු වූ සීලාදි ගුණයන්හි මනාව පිහිටි බැවිනුත්) විශාරද භාවයට පැමිණියා වූ; අපරප්පච්චයා, පරප්‍රත්‍යය රහිත වූ; තෙ, ඔව්හු; භගවන්තං, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේට; එතං අවොචුං, මෙ කරුණ සැළකළෝ; භන්තෙ, සවාමිනි; මයං, අපි; භගවතො සන්තිකෙ, බුදුන් සමීපයෙහි; පබ්බජ්ජං, පැවිද්ද; ලභෙය්‍යාම, ලබන්නෙමු; උපසම්පදං, උපසම්පදාව; ලභෙය්‍යාම ඉති, ලබන්නෙමුයි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛවො, මහණෙනි; එථඉති, එව් යයි; (තෙපි ඉල්ලූ මහණ උපසපන් පිළිගනිව් යයි) අවොච, වදාළසේක; ධම්මො, දහම් තෙම; සවාකඛාතො, මනාව දෙසන ලද්දෙය; සම්මා, මනාව; දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය, දුක් කෙළවර කරනු පිණිස; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචරියායෙහි; චරථ ඉති, හැසිරෙව් යයි; (අවොච වදාළසේක;) සාඑව, ඒ වදන් තොමෝම; තෙසං ආයස්මන්තානං, ඒ ආයු ෂ්මත්වරුන්ට; උපසම්පදා අහොසි, උපසම්පදාව වී; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූන්ට; ධම්මියා කථාය, දහැමි කථායෙන්; ඔවදි, අවවාද කළසේක; අනුසාසි, අනුශාසනය කළසේකි; භගවතා, බුදුරදුන් විසින්; ධම්මියා කථාය, දහැමි කථායෙන්; ඔවදියමානානං, අවවාද කරනු ලබන්නා වූ; අනුසාසියමානානං, අනුශාසනය කරනු ලබන්නා වූ; තෙසං, උන්වහන්සේලාගේ; චිත්තානි, චිත්තයෝ; ආසවෙහි, ආශ්‍රවයන් කෙරෙන්; අනුපාදාය, ගැනීම් රහිතව; විමුච්චිංසු, මිදුනාහ; තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; ලොකෙ, ලෙවිහි; අරහන්තෙහා, රහත්හු; එකසට්ඨි හොන්ති, සැටඑක් නමක් වෙත්.

අථඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි— මුත්තොහං භික්ඛවෙ සබ්බ පාසෙහි යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා, තුම්හෙපි භික්ඛවෙ මුත්තා සබ්බ පාසෙහි යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා, චරථ භික්ඛවෙ චාරිකං බහුජන හිතාය බහුජන සුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙව මනුස්සානං, මා එකෙන ද්වෙ අගමිත්ථ, දෙසෙථ භික්ඛවෙ ධම්මං ආදි කල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සව්‍යඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං, පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙථ, සන්ති සත්තා අප රජක්ඛජාතිකා, අස්සවන්තා ධම්මස්ස පරිහායන්ති, භවිස්සන්ති ධම්මස්ස අඤ්ඤාතාරො, අහම්පි භික්ඛවෙ යෙන උරුවෙලා සෙනානිගමො තෙනුපසඞ්කම්සාමි ධම්මදෙසනායාති. අථ ඛො මාරො පාපිමා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම්, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣභාසි.

අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛූ ආම න්තෙසි, භික්ෂූන් ඇමතූසේකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දිබ්බා, දිව්‍ය වූ; යෙ, යම් කෙලෙස පාසතෙණෙක් වෙත් ද; මානුසා, මිනිස් වූ; යෙව, යම් කෙලෙස පාසතෙණෙක් වෙත් ද; සබ්බපාසෙහි, (ඒ) සකල කෙලෙස පාස යන්හෙගේ; අහං, මම; මුත්තොම්හි, මිදුනෙමි වෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තුම්හෙපි, තෙපි ද; දිබ්බා, දිව්‍ය වූ; යෙ, යම් කෙලෙස පාසතෙණෙක් වෙත් ද; මානුසා, මිනිස් වූ; යෙ, යම් කෙලෙස පාසතෙණෙක් වෙත් ද; සබ්බපාසෙහි, (ඒ) සකල කෙලෙස පාසයන්ගෙන්; මුත්තා, මිදුනව්ය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බහුජනහිතාය, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස ද; බහුජනසුඛාය, බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස ද; ලොකානුකම්පාය, ලොවට අනුකම්පා පිණිස ද; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන්හට; අත්ථාය, අර්ථ පිණිස ද; හිතාය, හිත පිණිස ද; සුඛාය, සැප පිණිස ද; චාරිකං, චාරිකායෙහි; චරථ, (තෙපි) හැසිරෙව්; මෙ, දෙනමක්; එකෙන, එක්මග; මා අගමිත්ථ, නොයව්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ආදිකල්‍යාණං, ආදියෙහි කල්‍යාණ වූ; මජ්ඣෙකල්‍යාණං, මධ්‍යයෙහි කල්‍යාණ වූ; පරියොසාන කල්‍යාණං, අවසානයෙහි කල්‍යාණ වූ; සාත්ථං, අර්ථ සහිත වූ; සව්‍යඤ්ජ නං, ව්‍යඤ්ජන සහිත වූ; කෙවලපරිපුණ්ණං, සියල්ලෙන් සම්පූර්ණ වූ; ධම්මං දෙසෙථ, දහම් දෙසව්; පරිසුද්ධං, පිරිසිදු වූ; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්ම චර්‍යාව; පකාසෙථ, ප්‍රකාශ කරව්; අප්පරජක්ඛජාතිකා, නුවණ තමැති ඇසෙහි සවල්ප වූ රාගාදි රජසවභාව ඇති; සත්තා, සත්ත්‍ව; සන්ති, වෙත්; ධම්මස්ස, දහම්; අස්සවන්තා, නො ඇසීම් බැවින්; පරිහායන්ති, පිරි හෙත්; ධම්මස්ස, දහම්; අඤ්ඤාතාරො, අවබෝධ කරන්නෝ; භවිස්සන්ති, වන්නාහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහම්පි, මම ද; උරුවෙලා, උරුවෙල් දනව්ව; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; සෙනානිගමො, සෙනානිගමය තෙම; (ඒ සථානයෙහි ප්‍රථම කල්පිකයන්ගේ සෙනානිවෙසය වූයෙන් සෙනානි ගම යයි නම් වී. සෙනානිගාම යයි ද පාඨයි, සෙනානි නම් සුජාතාවගේ පියා වේ ඔහුගේ ග්‍රාමය යන අර්ථයි.) යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; ධම්මදෙසනාය, දහම් දෙසනු පිණිස; උපසඞ්කම්සාමි ඉති,

බඩොසි සබබපාසෙහි යෙ දිබබා යෙ ව මානුසා
මහාබන්ධනබඩොසි න මෙ සමණ මොක්ඛසීති,

මුත්තොහං සබබපාසෙහි යෙ දිබබා යෙ ව මානුසා
මහාබන්ධනමුත්තොමහි නිහතො ත්වමසි අන්තකාති,

එළඹෙන්නෙමිසි; (බික්සඟනට වදාළෝ) අථඛා, එකල්හි; මාරෙ, (තමන් විසය ඉක්මවනු පිණිස පිළිපන් සතුන් මරණ බැවින්) මාර නම් වූ; පාපිමා, (පව්කම්හි යොදවන බැවින් හෝ තෙමේ පව්කම්හි යෙදුනු බැවින්) පාපිමා නම් වූ වසවත් තෙමේ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද: තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුරදුන්ට; ගාථාඤ, ගාථාවක්; අභාසි, කීයේය.

සැට එක් නමක් රහතන් ලෙව්හි ඇති වූ කල සම්මා සම්බුදුරජාණෝ බික්ඛසඟනට අඩගහ වදාරා මහණෙනි මා හා තෙපි දිව්‍ය වූ ද මානුසික වූ ද සකල කෙලෙස පාසඟන් තෙරෙන් මිදුනාව්ය තෙපි වැලඳු අමාරසය ලෝවැසි දනන්හට බෙදා දෙනු පිණිස ගම් නියම්ගම් රාජධානිවල සැරි සරා වඩිමින් දහම් දෙසව් දෙනමක් එකමග නොයව් බුදුරුවන් දම් රුවන් සඟුරුවන් ලෝ පහළ බැව් ප්‍රකාශ කරව් මම ද දහම් දෙසනු පිණිස උරුවෙල් දනවියෙහි සෙනානිගම නම් ගම බලා යන්නෙමි සි වදාළෝ ඒ ඇසූ වසවත් මරුහට ඒ වදන් තුරුස්නේ මේ මහණ ගොයුම් තෙමේ මහත් යුදයක් කරන්නෙකු සේ දහම් දෙසීමෙහි සැට නමක් යොදවන්නේය මින් එක නමකු වූ දහම් දෙසන කල මාෂිතට සැපයෙක් නම් නැති සැට දෙනෙකුන් වහන්සේ දහම් දෙසන කල්හි කියනුම කිම? එසේ හෙයින් ඒ වලසා ලන්නෙමි සි සිතා අන් වෙසක් ගෙන බුදුරදුන් ඉදිරියේ සිට මතු ප්‍රකාශවන ගය කීයේය.

සබබපාසෙහි, සකල කෙලෙස පාසවලින්; බඩොඅසි, බඳනා ලද්දෙක් වෙහිය; දිබබා, දිව්‍ය වූ; යෙ, යම් කෙලෙස පාසකෙණෙක් වෙත් ද; මානුසා, මිනිස් වූ; යෙ ව, යම් කෙලෙස පාසකෙණෙක් වෙත් ද; මහා බන්ධනබඩොඅසි, ඒ මහත් කෙලෙස බන්ධනයෙන් නොහොත් මහත් කෙලෙස බන්ධනයෙහි බඳනා ලද්දෙක් වෙහිය; සමණ, ශ්‍රමණයන් වහන්ස; මෙ, මාගේ විෂය කෙරෙන්; න මොක්ඛසි ඉති, නොමිදෙන්නෙහි යයි.

සබබපාසෙහි, සකල කෙලෙස පාසඟන් කෙරෙන්; අහං, මම; මුත්තොමිදුනෙමි වෙමි; දිබබා, දිව්‍ය වූ; යෙ, යම් කෙලෙස පාසකෙණෙක් වෙත්ද; මානුසා, මිනිස් වූ; යෙ ව, යම් කෙලෙස පාසකෙණෙක් වෙත් ද; මහා බන්ධනමුත්තොඅමහි, ඒ මහත් කෙලෙස බන්ධනයෙන් මිදුනෙමි වෙමි; අන්තක, වසවත්නිවාරය; ත්වං, තුඹ; නිහතොඅසි ඉති, නසන (පරදවන) ලද්දෙහි යයි.

අනහලිකඛවරෙ පාසො ඨවායං වරති මානසො
තෙන තං බාධයිස්සාමි න මෙ සමණ මොකඛසීති,

රූපා සද්දා රසා ගන්ධා පොට්ඨබ්බා ච මනොරමා
එත්ථ මෙ විගතෙඡා ජනෙතු නිහතො ත්වමසි අන්තකාති.

අථ ඛො මාරෙ පාපිමා ජානාති මං භගවා ජානාති මං සුගතොති දුක්ඛී දුම්මනො තත්ථෙවන්තරධායිත්ථ.

මාරකථා එකාදසමී නිට්ඨිතා.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ නානාදිසා නානාජනපදා පබ්බජ්ජාපෙඛෙ උපසම්පදාපෙඛෙ ආනෙන්ති, භගවා තෙ පබ්බාජෙස්සති උපසම්පාදෙස්සතීති. තත්ථ භික්ඛූ වෙව කිලමන්ති පබ්බජ්ජාපෙඛා ච උපසම්පදාපෙඛා ච, අථ ඛො භගවතො රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස

අනහලිකඛවරෙ, අහස හැසිරෙන පඤ්චාභිඥලාභීන් පවා බඳනා බැවින්; අනහලිකඛවර නම් වූ; මානසො, සිතෙහි හටගත්තා වූ; යො අයං පාසො, යම් මේ රාගපාසයෙක්; වරති, හැසිරේ ද; තෙන, එයින්; තං, තුඹ වහන්සේ; බාධයිස්සාමි, පෙළන්නෙමි; සමණ, ශ්‍රමණයන් වහන්ස; මෙ, මාගේ විෂය කෙරෙන්; න මොකඛසි ඉති, නො මිදෙන් නෙහි යයි.

මනොරමා, සිත්කලු වූ; රූපා, රූප කෙණෙක් වෙත් ද; සද්දා, ශබ්ද කෙණෙක් වෙත් ද; රසා, රස කෙණෙක් වෙත් ද; ගන්ධා, ගඳ කෙණෙක් වෙත් ද; පොට්ඨබ්බා ච, ස්පර්ශ කෙණෙක් වෙත් ද; එත්ථ, මේ පඤ්චකාමයන් කෙරෙහි පැවති; මෙ, මාගේ; ඡන්දං, ආලය තෙම; විගතෙඡා, වෙසෙසින් පහවනිමියේය; අන්තක, වශවර්ත්තිමාරය; ත්වං, තුඹ; නිහතො අසි, (මා විසින්) තසන (පරදවන) ලද්දෙහි යයි (සම්බුදුරජාණෝ වදාළසේක.)

අථඛා, එකලැ; මාරෙ, (තමන් විසය ඉක්ම වනු පිණිස පිළිපන් සතුන් මරණ බැවින්) මාර නම් වූ; පාපිමා, (පව් කම්හි යොදවන බැවින් හෝ තෙමේ පව් කම්හි යෙදුනු බැවින්) පාපිමා නම් වසවත් මරු තෙමේ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මං, මා; ජානාති, දන්නාසේක; සුගතොං, සුගත් බුදුරජාණෝ; මං, මා; ජානාති ඉති, දන්නාසේකැයි; දුක්ඛී, දුක් ඇත්තේ; දුම්මනොං, නො සතුටු සිත් ඇත්තේ; තත්ථ එව, එහි ම; අන්තරධායි, අතුරැ දහන් වී.

එකොළොස් වෙනි වූ මාරකථා නොමෝ නිම විය.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; නානාදිසා, නොයෙක් දිගින්; නානාජනපදා, නොයෙක් දනව් කෙරෙන්; පබ්බජ්ජාපෙඛෙ, ප්‍රව්‍රජ්‍යාපෙක්ෂකයන් ද; උපසම්පදාපෙඛෙ, උපසම්පදා පෙක්ෂකයන් ද; ආනෙන්ති, ගෙන එත්; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; තෙ, ඔවුන්;

එවං වෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි- එතරහි ඛො භික්ඛූ නානාදිසා නානාජනපද පබ්බජ්ජාපෙක්ඛෙ උපසම්පදාපෙක්ඛෙ ආනෙන්ති, භගවා නෙ පබ්බාජෙස්සති උපසම්පාදෙස්සතීති. තත්‍ර භික්ඛූ වෙව කිලමන්ති පබ්බජ්ජාපෙක්ඛා ච උපසම්පදාපෙක්ඛා ච, යන්නූනාහං භික්ඛූනං අනුජානෙය්‍යං තුමෙහවදන්ති භික්ඛවෙ තාසු තාසු දිසාසු තෙසු තෙසු ජනපදෙසු පබ්බාජෙථ උපසම්පාදෙථාති. අථ ඛො භගවා සායණ්හසමයං පතිසල්ලානා වුට්ඨිතො එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි. ඉධ මයහං භික්ඛවෙ රහොගතස්ස පතිසල්ලීනස්ස එවං වෙතසො පරිවිත කක්කා උදපාදි— එතරහි ඛො භික්ඛූ නානාදිසා නානාජනපද පබ්බ ජ්ජාපෙක්ඛෙ උපසම්පදාපෙක්ඛෙ ආනෙන්ති භගවා නෙ පබ්බාජෙස්සති

පබ්බාජේස්සති, පැවිදි කරන්නේය; උපසම්පාදෙස්සති ඉති, උපසම්පද කරන්නේය; තත්‍ර, එහි; භික්ඛූ වෙව, භික්ෂූහු ද; පබ්බජ්ජාපෙක්ඛා ච, ප්‍රව්‍රජ්‍යා පෙක්ෂකයෝ ද; උපසම්පදාපෙක්ඛා ච, උපසම්පදා පෙක්ෂකයෝ ද; කිලමන්ති, විඩාවට පැමිණෙත්; අථ ඛො, ඉක්බිති; රහොගතස්ස, රහසි ගත වූ; පතිසල්ලීනස්ස, විවෙකයෙන් යුතුව වැඩ උන්නා වූ; භගවතො භගවත්හුගේ; වෙතසො, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කො, පරිවිතර්කයෙක්; එවං, මෙසේ; උදපාදි, පහළ විය; (කොඝේද යත් ?) එතරහි ඛො, මෙකල වහාහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; නානාදිසා, නොයෙක් දිගින්; නානාජනපද, නොයෙක් දනව් කෙරෙන්; පබ්බජ්ජාපෙක්ඛෙ, ප්‍රව්‍රජ්‍යා පෙක්ෂකයන් ද; උපසම්පදාපෙක්ඛෙ, උපසම්පදා පෙක්ෂකයන් ද; ආනෙන්ති, ගෙන එත්; භගවා, භගවත් තෙමේ; නෙ, ඔවුන්; පබ්බාජෙස්සති, පැවිදි කරන්නේය; උපසම්පාදෙස්සති ඉති, උපසම්පදා කරන්නේ යයි; තත්‍ර, එහි; භික්ඛූ වෙව, භික්ෂූහු ද; පබ්බජ්ජාපෙක්ඛා ච, ප්‍රව්‍රජ්‍යා පෙක්ෂකයෝ ද; උපසම්පදා පෙක්ඛා ච, උපසම්පදා පෙක්ෂකයෝ ද; කිලමන්ති, පීඩා වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදානි, මෙකලැ; තුමෙහ එව, තෙපි ම; තාසු තාසු දිසාසු, ඒ ඒ දික්හි; තෙසු තෙසු ජනපදෙසු, ඒ ඒ දනවිහි; පබ්බාජෙථ, පැවිදි කරව්; උපසම්පාදෙථ, උපසම්පදා කරව් යයි; අහං, මම; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; අනුජානෙය්‍යං, අනුදන්නෙම් නම්; යන්නූන ඉති, යෙහෙකැයි; අථ ඛො, ඉක්බිති, භගවා, භගවත් තෙමේ; සායණ්හසමයං, සවස් කලැ; පතිසල්ලා නා, විවෙක ස්ථානයෙන්; වුට්ඨිතො, නැඟී සිටි සේක්; එතස්මිං නිදානෙ, මේ නිදානයෙහි; එතස්මිං පකරණෙ, මේ ප්‍රකරණයෙහි; භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා, බික්සඟන රැස් කරවා; ධම්මිං කථං කත්වා, දහැම් කතාවක් වදාරා; භික්ඛූ ආමන්තෙසි, මහණුන් ඇමතූසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මෙහි; රහොගතස්ස, රහසි ගත වූ; පතිසල්ලීනස්ස, විවෙ කයෙන් යුතුව උන්නා වූ; මයහං, මාගේ; වෙතසො, සිත පිළිබඳ; පරි විතක්කො, පරිවිතර්කයෙක්; එවං, මෙසේ; උදපාදි, පහළ විය; එතරහි ඛො, මෙකල්හි; භික්ඛූ, මහණුනු; නානා දිසා, නොයෙක් දිගින්; නානා ජනපද, නොයෙක් දනව් කෙරෙන්; පබ්බාජ්ජාපෙක්ඛෙ, ප්‍රව්‍රජ්‍යා පෙක්ෂක

උපසම්පාදෙස්සතීති. තත්ථ භික්ඛූ වෙව කිලමන්ති පබ්බජ්ජාපෙක්ඛා ච උපසම්පදාපෙක්ඛා ච යාහන්නානාගං භික්ඛූනං අනුජානෙය්‍යං තුම්හෙවදානි භික්ඛවෙ තාසු තාසු දිසාසු තෙසු තෙසු ජනපදෙසු පබ්බාජෙථ උපසම්පාදෙථාති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තුම්හෙවදානි තාසු තාසු දිසාසු තෙසු තෙසු ජනපදෙසු පබ්බාජෙථ උපසම්පාදෙථාති. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ පබ්බාජෙතබ්බා උපසම්පාදෙතබ්බා පඨමං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කාරාපෙත්වා භික්ඛූනං පාදෙ වන්දාපෙත්වා උක්කුටිකං නිසීදාපෙත්වා අඤ්ජලිං පග්ගණ්හාපෙත්වා එවං වදෙහීති වත්තබ්බා බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමීති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි තීහි සරණාගමනෙහි පබ්බජ්ජං උපසම්පදන්ති.

තීහි සරණාගමනෙහි උපසම්පදා කථා ච්‍ාදසම් නිට්ඨිතා.

යන් ද; උපසම්පදාපෙඛෙ, උපසම්පදා පෙක්ඛකයන් ද; ආහෙනානි, ගෙන එත්; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; නෙ, ඔවුන්; පබ්බාජෙයාසි, පැවිදි කරන්නේය; උපසම්පාදෙස්සති ඉති, උපසම්පදා කරන්නේ යයි; තත්ථ, එහි; භික්ඛූ වෙව, භික්ෂූහු ද; පබ්බජ්ජාපෙක්ඛා ච, ප්‍රව්‍රජ්‍යා පේක්ෂයෝ ද; උපසම්පදාපෙක්ඛා ච, උපසම්පදා පේක්ෂකයෝ ද; කිලමන්ති, විඛාවට පැමිණෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදානි, දැන්ම; වෙසාල්හි; තුම්හෙ එව, තෙපි ම; තාසු තාසු දිසාසු, ඒ ඒ දික්හි; තෙසු තෙසු ජනපදෙසු, ඒ ඒ දනව්හි; පබ්බාජෙථ, පැවිදි කරව්; උපසම්පාදෙථ, උපසම්පදා කරව් යයි; අහං, මම; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; අනුජානෙය්‍යං, අනුදන්නෙමි නම්; යාහන්නානා ඉති, යෙහෙක කියා සි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අනුජානාමි, අනුදනිමි; ඉදානි, මෙකලැ; තුම්හෙ එව, තෙපිම; තාසු තාසු දිසාසු, ඒ ඒ දික්හි; තෙසු තෙසු ජනපදෙසු, ඒ ඒ දනව්හි; පබ්බාජෙථ, පැවිදි කරව්; උපසම්පාදෙථ ඉති, උපසම්පදා කරව් යයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවඤ්ච පන, මෙසේද වනාහි; පබ්බාජෙතබ්බා, පැවිදි කළ යුත්තේය; උපසම්පාදෙතබ්බා, උපසම්පදා කළයුත්තේය; පඨමං, පළමු කොට; කෙසමස්සුං, හිසකේ රැවුල්; ඔහාරෙත්වා, ඉවත් කරවා; කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා, කාසාය වස්ත්‍රයන් අන්දවා; උත්තරාසඞ්ගං, උතුරුසඵව; එකංසං කාරාපෙත්වා, එකස් කොට පෙරවවා; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ගේ; පාදෙ වන්දාපෙත්වා, පා වන්දවා; උක්කුටිකං නිසීදාපෙත්වා, උක්කුටිකයෙන් හිඳුවවා; අඤ්ජලිං පග්ගණ්හාපෙත්වා, ඇදිලිබන්දවා; එවං වදෙහි ඉති වත්තබ්බා, මෙසේ කියවයි කියයුතු; බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, බුදුන් සරණකොට යෙමි; ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, දහම් සරණකොට යෙමි; සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි, සඞ්ඝයා සරණකොට යෙමි; දුතියම්පි, දෙවෙනි වරද; බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි, (කියේ

අථ ඛො භගවා වස්සං වුට්ඨො භික්ඛූ ආමන්තෙසි— මයහං ඛො භික්ඛවෙ යොනිසො මනසිකාරා යොනිසො සම්මප්පධානා අනුත්තරා විමුත්ති අනුප්පත්තා, අනුත්තරා විමුත්ති සච්ඡිකතා, තුම්හෙපි භික්ඛවෙ යොනිසො මනසිකාරා යොනිසො සම්මප්පධානා අනුප්පාදං විමුත්තිං අනුපාපුණාථ. අනුත්තරං විමුත්තිං සච්ඡිකාරෙථාති. අථ ඛො මාරෙ පාපිමා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම් උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣභාසි.

අඞ්ගී දතයුතු) තතියම්පි, තුන් වෙනුවද; බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි සඞ්ඝං සරණං (කිරස් මය) ගච්ඡාමි, ඉති, යෙමියි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි තීහි සරණාගමනෙහි, මේ තුන් සරණාගමනයෙන්; පබ්බජ්ජං, පැවිදි නම් ද; උපසම්පදං, උපසම්පදාව ද; අනුජානාමි ඉති, අනුදනිමි සි වදළසේකි.

සම්මා සම්බුද්ධරජණෝ බරණැස ඉසිපතන අරමිහි පළවූ වසැ මහන සේක් පැවිදිකම් හා උපසපන් තුන් සරණාගමනින් අනුදන වදළේ පැවිදිකම් කරන මහණ විසින් "න භික්ඛවෙ පඤ්චහි ආබාධෙහි ඵුට්ඨො පබ්බාජෙතබ්බො" ගතාදීන් මතු ප්‍රව්‍රජ්‍යාඛණ්ඩයෙහි ප්‍රකාශ වන තහනම් කළ කිසිවෙක් පැවිදි නො කළ යුත්තේය, උපසපන් නො කළ යුත්තේය, මව්පියාදි අවසර ගතයුත්තන්ගෙන් අවසර ගෙනා එකෙක් ම පැවිදි කළ යුතු, උපසපන් ද කළ යුතු, එහි පැවිදි කම් තම් හිසකේ කැපි මඟ සිවුරු හැන්ද මී මය සරණදී මය ආදි තුන් කරුණකින් යුතුවේ. හිසකේ කැපීම නිෂ්ප්‍රවක් හෝ හෙරණුන්දැ තමක් හෝ ගිහියෙක් හෝ යන යම් කිසිවෙකු විසින් කළ යුතු දඟුල් පමණට වැඩි නුවූ හිසකේ ඇතියෙක් නම් නො කැපුව ද වරද නැති. සිවුරු හැන්ද වීම උපසපන් මහණෙකු විසින් කළයුතු. ඇදුරු තෙරණුවන්ගේ නොහොත් උපසපන් මහණක්හුගේ නියමයෙන් හෙරණුන්දැ තමක් විසින් හෝ උපාසකයකු විසින් හෝ කළයුතු. නියමයලෙස පැවිදි වන් නහුගේ හැඳගැනීම ද වරද නැති. සරණදීම උපසපන් නිෂ්ප්‍රවක් විසින්ම කළ යුතු. මෙහෙණින්නක් විසින් පුරුෂයෙකු පැවිදිකිරීම ද නිෂ්ප්‍රවක් විසින් ස්ත්‍රියක් පැවිදි කිරීම ද නො කළ යුතු.

දෙළොස් වැනි වූ තුන් සරණාගමනින් (වදළ)
උපසම්පදා කථා නොමෝ නිම වි.

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; වස්සං වුට්ඨො, වස් විසූසේක්; භික්ඛූ ආමන්තෙසි, භික්ෂූන් අමතා වදළසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යොනිසො මනසිකාරා, අනිත්‍යාදීන්ගේ වශයෙන් මෙනෙහි කිරීමෙන් ද; යොනිසො, නුවණින්; සම්මප්පධානා, (නුපන් අකුසල් නොසිපදවීම් සංඛ්‍යාත) උපායවීර්‍යයෙන් ද; අනුත්තරා, නිරුත්තර වූ; විමුත්ති, අහිත් ඵල විමුක්ති තොමෝ; අනුප්පත්තා, ලබනලද්දීය; අනුත්තරා, නිරුත්තර වූ; විමුත්ති, අහිත් ඵල විමුක්ති තොමෝ; සච්ඡිකතා,

බඩොසි මාරපාසෙහි යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා
මාරබන්ධනබඩොසි න මෙ සමණ මොක්ඛසීති.

මුත්තොහං මාරපාසෙහි යෙ දිබ්බා යෙ ව මානුසා
මාරබන්ධනමුත්තොමෙහි නිහතො ත්වමසි අන්තකාති.

අථ ඛො මාරෙ පාපිමා ජානාති මං භගවා ජානාති මං සුගතොති දුක්ඛී දුම්මනො තත්ථෙවන්තරධායි.

සාත් කරන ලද්දිය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තුමෙහිපි, තෙපි ද; යොනිසො මනසිකාරා, අනිත්‍යාදින්ගේ වශයෙන් මෙනෙහි කිරීමෙන් ද; යොනිසො, නුවණින්; සම්මප්පධානා, (නුපන් අකුසල් නොසිපදවීම් සංඛ්‍යාත) උපාය වියර්‍යයෙන් ද; අනුප්පාදා, නිරුත්තර වූ; විමුත්තිං, අර්හත් ඵල විමුක්තියට; අනුප්පාදුණාථ, පැමිණෙව්; අනුප්පාදා, නිරුත්තරවූ; විමුත්තිං අර්හත් ඵල විමුක්තිය; සච්ඡිකරෙථ ඉති, සාත් කරව් යයි; (භික්ඛූ ආම තෙතසි යනු ඉමහි සම්බන්ධයි) අථඛො, ඉක්බිති; මාරෙ, (තම විසය ඉක්ම වනු පිණිස පිළිපන් සතුන් මරන බැවින්) මාර නම් වූ; පාපිමා, (පව්කම්හි යොදවන බැවින් හෝ තෙමේ පව්කම්හි යෙදුනු බැවින්) පාපිමා නම් වස වත් මරු තෙමේ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම්තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය, උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්ට; ගාථාහි අජ්ඣභාසි, ගාථාවක් කීයේය; (ඉක්බිති භගවත් සම්බුදුරජාණෝ වැසිසැල නිමාව ගිය පසු භික්ෂූන්ට අඩගහ වදාරා මහණෙනි අනිත්‍ය දුඃඛ අනාත්ම සංඛ්‍යාත ත්‍රිලක්ෂණය මෙනෙහි කිරීමෙන් හා නුපන් අකුසල් නොසිපදවීමය උපන් අකුසල් නැතිකිරීමය නුපන් කුසල් ඉපදවීමය උපන් කුසල් තහවුරුකිරීමය යන සතර සම්‍යක්ප්‍රධාන වියර්‍යයෙනුත් මා විසින් සම්බෝධතාඥානය ලබන ලද්දේය සාක්කරන ලද්දේය. මහණෙනි තෙපි දු එසේ ත්‍රිලක්ෂණය මෙනෙහි කිරීමෙන් හා සතර සම්‍යක් ප්‍රධාන වියර්‍යයෙනුත් අර්හත් ඵලයට පැමිණෙව් රහත් බැව් සාත් කරව් යයි වදාළසේක. එකල වසවත් මරුතෙමේ ඒ වදන් කවන්ට නුරුස්නේ උන්වහන්සේ වෙතට පැමිණ මතු ප්‍රකාශවන ගය කීයේය.)

මාරපාසෙහි, කෙලෙස පාසවලින්; බඩොඅසි, බඳනා ලද්දෙක් වෙහිය; දිබ්බා, දිව්‍ය වූ; යෙ, යම් කෙලෙස පාසකෙණෙක් වෙත් ද; මානුසා, මිනිස් වූ; යෙ ව, යම් කෙලෙස පාසකෙණෙක් වෙත් ද; මාර බන්ධනබඩොසි, කෙලෙස බන්ධනයෙන් නොහොත් කෙලෙස බන්ධනයෙහි බඳිනා ලද්දෙහිය; සමණ, ශ්‍රමණයන් වහන්ස; මෙ, මාගේ විෂය කෙරෙන්; න මොක්ඛසි, නොමිදෙන්නෙහි යයි.

මාරපාසෙහි, කෙලෙස පාසයන්ගෙන්; අහං, මම; මුත්තොම්හි, මිදුනෙමි වෙමි; දිබ්බා, දිව්‍ය වූ; යෙ, යම් කෙලෙස පාසකෙණෙක් වෙත් ද; මානුසා, මිනිස් වූ; යෙව, යම් කෙලෙස පාසකෙණෙක් වෙත් ද; මාරබන්ධන මුත්තොම්හි, ඒ සියලු කෙලෙස බන්ධනයෙන් මිදුනෙමි වෙමි; අන්තකා මාරය; එවං, මුඛ; නිහතො අසි ඉති, නසන (පරදවන) ලද්දේ වෙහිය්‍යි.

අථ ඛෝ භගවා බාරාණසියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන උරු වෙලා තෙන චාරිකං පක්කාමි. අථ ඛෝ භගවා මග්ගා ඔක්කම්ම යෙන අඤ්ඤතරෝ වනසණ්ඩෝ තෙනුපසංකමි, උපසංකමිත්වා තං වන සණ්ඩං අජ්ඣොගාහෙත්වා අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසීදි. තෙන ඛෝ පන සමයෙන තිංසමත්තා භද්දවග්ගියා සහායකා සපජාපතිකා තස්මිං වනසණ්ඩෙ පරිවාරෙන්ති, එකස්ස පජාපති නාහොසි. තස්ස අත්ථාය වෙසී ආනීතා අහොසි. අථ ඛෝ සා වෙසී තෙසු පමත්තෙසු පරිවාරෙනෙතසු භණ්ඩං ආදාය පලායිත්ථ, අථ ඛෝ තෙ සහායකා සහායකස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරොන්තා තං ඉත්ථිං ගවෙසන්තා තං වන

අථඛෝ, එකලඳ මාරෝ, තමන් විසය ඉක්ම වූ පිණිස පිළිපන් සතුන් මරන බැවින් මාර නම් වූ; පාපිමා, පව්කම්හි යොදවන බැවින් හෝ තෙමේ පව්කම්හි යෙදුනු බැවින් පාපිමා නම් වසවත් මරු තෙමේ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මං, මා; ඤාසි, දන්සේක; සුගතො, සුගත් බුදුරජාණෙනි; මං, මා; ඤාසි ඉති, දන්සේකැයි; දුක්ඛී, දුක් ඇත්තේ; දුම්මනො, නො සතුටු සිත් ඇත්තේ; තත්ථ එව, එහි ම; අන්තරධායී, අතුරුදහන්විය; (වසවත් මරු හෙමේ කපට කම්න් බුදුරදුන් වඤ්චා කොට භික්ෂු සඟනට දෙවා වදුරන ඔවාබස් වලකා ලන්නෙ මිසි "ඛඩ්ඩොසි මාරපාසෙකි" යනාදි ගය අන්වෙසකින් බුදුරදුන් අභිමුවැ සිට ගෙන ප්‍රකාශ කෙළේය. ඉක්බිති බුදුරජාණෝ තමන් වහන්සේ මරහු හඳුනා ගත් බැවි ගහවාලනසේක් "මුත්තොසාහං මාර පාසෙකි" යනාදි ගය වදාළෝ. ඒ ඇසූ වසවත් තෙමේ බුදුරජාණෝ තමන් හඳුනාගත්සේකැයි දුකට පත්වැ එහි නො සිට අතුරුදහන් වී.)

අථඛෝ, එකලැ; බාරාණසියං, බරණැස; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; යථාභිරන්තං, සිත්සේ; විහරිත්වා, වාසයකොට; උරුවෙලා, උරුවෙල් දනව්ව; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; චාරිකං, චාරිකායෙහි පක්කාමි, වැඩිසේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මග්ගා ඔක්කම්ම, මගින් බැහැරව; අඤ්ඤතරෝ වනසණ්ඩෝ, එක්තරා වන ලැහැබෙක්; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසංකමි, එළඹි සේක; උපසංකමිත්වා, එළඹ; තං වනසණ්ඩං, ඒ වනලැහැබට; අජ්ඣොගාහෙත්වා, පිවිස; අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ, එක්තරා රුක්මූලෙක; නිසීදි, වැඩහුන්සේක; තෙන ඛෝ පන සමයෙන, ඒ සමයෙහි; තිංසමත්තා, තිසක් පමණ; සහායකා, යහළුවු; භද්දවග්ගියා, භද්‍රවර්ගීයකයෝ; සපජාපතිකා, ප්‍රජාපතීන් සහිතවූවාහු; තස්මිං වනසණ්ඩෙ, ඒ වනලැහැබෙහි; පරිවාරෙන්ති, හැසිරෙත්; එකස්ස, එකෙකුහට; පජාපති, බිරින්දක් නොමෝ; නාහොසි, නොවිය; තස්ස අත්ථාය, ඔහුසඳහා; වෙසී, වෙසඟනක්; ආනීතා ගෙනෙන ලද්දී; අහොසි, වීය; අථඛෝ, එකල්හි; සා වෙසී, ඒ වෙසඟන නොමෝ; තෙසු, ඔවුන්; පමත්තෙසු, පමාව; පරිවාරෙනෙතසු, හැසිරෙන කල්හි; භණ්ඩං, බඩු; ආදාය, ගෙන; පලායිත්ථ, පලාගියාය; අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙ සහායකා, ඒ යහළුවෝ; සහායකස්ස, යහළුවාගේ; වෙය්‍යා

සණ්ඩං ආහිණ්ඩන්තා අද්දසංසු-- භගවන්තං අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛ මූලෙ නිසින්නං, දිස්වාන යෙන භගවා තෙනුපසංකම්මිංසු, උපසංකම්මිත්වා භගවන්තං එතදවොචුං- අපි භන්තෙ භගවා ඉත්ථිං පස්සෙය්‍යාති. කිමපන වො කුමාරා ඉත්ථියාති? ඉධ මයං භන්තෙ තිංසමත්තා හද්දවග්ගියා සහායකා සපජාපතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩෙ පරිවාරිම්හා. එකස්ස පජාපති නාහොසි, තස්ස අත්ථාය වෙසී ආනීතා අහොසි, අථ ඛො සා භන්තෙ දෙසී අඤ්ඤෙසු පමත්තෙසු පරිවාරෙත්වාසු භණ්ඩං ආදාය පලා සිත්ථ. තෙ මයං භන්තෙ සහායකා සහායකස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරොන්තා තං ඉත්ථිං ගවෙසන්තා ඉමං වනසණ්ඩං ආහිණ්ඩාමාති. තං කිම්පන තුම්හෙ කුමාරා, කතමන්නුඛො තුම්හාකං වරං, යං වා තුම්හෙ ඉත්ථිං ගවෙසෙය්‍යාථ, යං වා අත්තානං ගවෙසේය්‍යාථාති. එතදෙව භන්තෙ අම්හාකං වරං, යං මයං අත්තානං ගවෙසෙය්‍යාමාති. තෙනහි

වච්චං, වතාවත්; කරොන්තා, කරමින්; තං ඉත්ථිං, ඒ සත්‍රිය; ගවෙසන්තා, සොයමින්; තං වනසණ්ඩං, ඒ වනලැහැබෙහි; ආහිණ්ඩන්තා, ඇවිදින්නෝ; අද්දසංසු, එක්තරු; රුක්ඛමූලෙ, රුක්මූලෙක්හි; නිසින්නං, වැඩහුන්; භගවන්තං, බුදුන්; අද්දසංසු, දුටුවාහුය; දිස්වාන, දැක; භගවා, භගවත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; උපසංකම්මිංසු, එළඹියාහුය; උපසංකම්මිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මේ කරුණ; අවොචුං, සැලසාලාහුය; අපි, කිමෙක් ද; භන්තෙ, සවාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉත්ථිං, සත්‍රියක්; පස්සෙය්‍යාථනි, දුටුයේත් දැයි; කුමාරා, කුමාරවරුනි; වො, තොපට; ඉත්ථියා, සත්‍රියගෙන්; කිමපන, ඉනි, කවර ප්‍රයෝජනදැයි; භන්තෙ, සවාමීනි; ඉධ, මෙහි; තිංසමත්තා, තිස්ස් පමණ වූ; සපජාපතිකා, ප්‍රජාපතීන් සහිතවූ; හද්දවග්ගියා සහා යකා, හද්‍රවර්ගීය යහළුවෝ වූ; මයං, අපි; ඉමස්මිං වනසණ්ඩ, මේ වන ලැහැබෙහි; පරිවාරිම්හා, හැසිරුනෙමු; එකස්ස, එකෙකුහට; පජාපති කිරින්දක්; නාහොසි, නොවිය; තස්ස අත්ථාය, ඔහු පිණිස; වෙසි ආනීතා අහොසි, වෙසහන්ක් ගෙනෙනලද්දීය; භන්තෙ, සවාමීනි; අථඛො, ඉක්බිති; සාවෙසී, ඒ වෙසහන ගතාමෝ; අඤ්ඤෙසු, අප; පමත්තෙසු, පමාව; පරිවාරෙත්වාසු, හැසිරෙනකල්හි; භණ්ඩං, බඩු; ආදාය, ගෙන; පලායිත්ථ, පලාගියාය; භන්තෙ, සවාමීනි; සහායකා, යහළු වූ; තෙ මයං, ඒ අවු; සහායකස්ස, යහළුවාගේ; වෙය්‍යාවච්චං, වතාවත්; කරොන්තා, කරමින්; තං ඉත්ථිං, ඒ සත්‍රිය; ගවෙසන්තා, සොයමින්; ඉමං වනසණ්ඩං, මේ වන ලැහැබෙහි; ආහිණ්ඩාම ඉති, ඇවිදිමුයි; කුමාරා, කුමාරවරුනි; වෙ, තොපි; තං කිම්මඤ්ඤථ, ඒ කුමකැයි හඟින්නව් ද; තුම්හෙ, තෙපි; යං යම්හෙයකින්; ඉත්ථිං වා, සත්‍රියක් හෝ; ගවෙසෙය්‍යාථ, සොයව් ද; යං යම්හෙයකින්; අත්තානං වා, තමන් හෝ; ගවෙසෙය්‍යාථ, සොයව් ද; තුම්හාකං, තොපට; කතමන්නුඛො, කවරක්; වරං ඉති, උතුම් වේදැයි; භන්තෙ, සවාමිනි; යං, යම්හෙයකින්; මයං, අපි; අත්තානං, තමන්; ගවෙසෙය්‍යාම, සොයන්නෙමු නම්; එතංඑව, මෙයම; අම්හාකං, අපට; වරං

වා කුමාරා නිසිදථ, ධම්මං වෝ දෙසෙස්සාමීති. එවං භන්තෙති ඛෝ තෙ භද්දවග්ගියා සහාඝකා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු, තෙසං භගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි. සෙය්‍යථිදං? දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි, යදා තෙ භගවා අඤ්ඤාසි කල්ලචිත්තෙ මුදුචිත්තෙ විනීවරණචිත්තෙ උදග්ගචිත්තෙ පසන්නචිත්තෙ, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි— දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව තෙසං තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි— යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධ ධම්මන්ති. තෙ දිට්ඨධම්මා පත්තධම්මා විදිතධම්මා පරියොගාළ්හධම්මා තිණ්ණවිචිකිච්ඡා විගතකථංකථා වෙසාරජ්ජප්පත්තා අපරප්පච්චයා සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොචුං— ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති. එථ භික්ඛවොති භගවා අවොච, සවාක්ඛාතො ධම්මො, චරථ බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති. සාව තෙසං ආයස්මන්නානං උපසම්පදා අහොසි.

භද්දවග්ගිකභාණවාරෙ වත්ථු නිට්ඨිතං.

———:o:———

දුතියභාණවාරං.

ඉති, උතුම්වේ යසි; කුමාරා, කුමාරවරුනි; තෙනහි, එසේවිනම්; වෝ, ඔතපි; නිසිදථ, හිඳිව්; වෝ, තොපට; ධම්මං, දහම්; දෙසෙස්සාමි ඉති, දෙසන්නෙමිසි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; එවං ඉති ඛෝ, එසේ යසි; සහායකා, යහළු වූ; තෙ භද්දවග්ගියා, ඒ භද්‍රවර්ගීයෝ; භගවන්තං, බුදුරදුන්ට; අභිවාදෙත්වා, අභිවාදනය කොට; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නිසිදිංසු, හුන්හ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තෙසං, ඔවුනට; ආනුපුබ්බිකථං —පෙ— පකාසෙසි (52 පිටේ 26 පෙළ පටන් කීසේ දතයුතු) යදා, යම් කලෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; කල්ලචිත්තෙ, සුදුසු සිත් ඇති; මුදුචිත්තෙ, මෘදු සිත් ඇති; විනීවරණචිත්තෙ, නීවරණරහිත සිත් ඇති; උදග්ගචිත්තෙ, ඔදවැඩි සිත් ඇති; පසන්නචිත්තෙ, පහන් සිත් ඇති; තෙ, ඔවුන්; අඤ්ඤාසි, දත්සේක් ද; අථ යා බුද්ධානං —පෙ— ධම්මචක්ඛුං උදපාදි (52 පිටේ 37 පෙළ පටන් බලනු) තෙ දිට්ඨධම්මා —පෙ— උපසම්පදා අහොසි (43 පිටේ 19 පෙළ පටන් බලනු)

භද්‍රවර්ගීය සහළුවන්ගේ කථාවතුව නිමවන ලදි.

———:o:———

දෙවෙනි භාණවාර නිමි.

———

අථ ඛො භගවා අනුප්පුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන උරුවෙලා තදවසරි, තෙන ඛො පන සමයෙන උරුවෙලායං තයො ජටිලා පටිවසන්ති උරුවෙලකස්සපො නදිකස්සපො ගයාකස්සපොති. තෙසු උරුවෙලකස්සපො ජටිලො පඤ්චන්නං ජටිලසතානං නායකො හොති විනායකො අග්ගො පමුඛො පාමොක්ඛො, නදිකස්සපො ජටිලො තිණ්ණං ජටිලසතානං නායකො හොති විනායකො අග්ගො පමුඛො පාමොක්ඛො, ගයාකස්සපො ජටිලො වීසානං ජටිලසතානං නායකො හොති විනායකො අග්ගො පමුඛො පාමොක්ඛො. අථ ඛො භගවා යෙන උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස අස්සමො තෙනුපසංකමි, උපසංකමිත්වා උරුවෙලකස්සපං ජටිලං එතදවොච, සචෙ තෙ කස්සප අගරු වසෙය්‍යාම එකරත්තිං අග්ගිහුතෙති, න ඛො මෙ මහාසමණ ගරු වණ්ණස්ස

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අනුප්පුබ්බෙන, පිළිවෙළින්; චාරිකං චරමානො, සැරිසරා වඩිනාසේක්; උරුවෙලා, උරුවෙලා නම් දනව්ව; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තදවසරි, එහි වැඩිසේක; තෙන ඛො පන සමයෙන, එකල්හි; උරුවෙලායං, උරුවෙලාගමෙහි; උරුවෙලකස්සපො, උරුවෙල කාශ්‍යපයා; නදිකස්සපො, නදී කාශ්‍යපයා; ගයාකස්සපොති, ගයා කාශ්‍යපයා යන; තයො ජටිලා, ජටිලයෝ (ජ්වාදර තවුසෝ) තිදෙනෙක්; පටිවසන්ති, වෙසෙත්; තෙසු, ඔවුන් තිදෙන අතුරෙන්; උරුවෙල කස්සපො ජටිලා, උරුවෙල කාශ්‍යප ජටිල තෙම; පඤ්චන්නං ජටිලසතානං, පන් සියයක් ජටිලයන්ට; නායකො හොති, පමුණුවන බැවින් නායක වේ; විනායකො, තමලබ්ධිය ඉගන්වන බැවින් විනායක වේ; අග්ගො, අග්‍රවෙයි; පමුඛො, ප්‍රමුඛම වෙයි; පාමොක්ඛො, විසුබ ප්‍රඥ ඇත්තේ වෙයි; නදිකස්සපො ජටිලො, නදී කාශ්‍යප ජටිල තෙම; තිණ්ණං ජටිලසතානං, තුන් සියයක් ජටිලයන්ට; නායකො හොති, පමුණුවන බැවින් නායක වේ; විනායකො, තම ලබ්ධිය ඉගන්වන බැවින් විනායක වේ; අග්ගො, අග්‍රවෙයි; පමුඛො, ප්‍රමුඛම වෙයි; පාමොක්ඛො, විසුබ ප්‍රඥ ඇත්තේ වෙයි; ගයාකස්සපො ජටිලො, ගයා කාශ්‍යප ජටිල තෙම; වීසානං ජටිලසතානං, දෙසියයක් ජටිලයන්ට; නායකො හොති, පමුණුවන බැවින් නායක වේ; විනායකො, තමලබ්ධිය ඉගන්වන බැවින් විනායක වෙයි; අග්ගො, අග්‍රවෙයි; පමුඛො, ප්‍රමුඛම වෙයි; පාමොක්ඛො, විසුබ ප්‍රඥඇත්තේ වෙයි; අථඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කස්‍යප ජටිලයාගේ; අස්සමෙ. ආශ්‍රමය තෙහි; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹිසේක; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; උරුවෙලකස්සපං ජටිලං, උරුවෙල් කස්‍යප ජටිලයාට; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක; කස්සප, කාශ්‍යපය; සචෙ, ඉඳින්; තෙ, නුඹට; අගරු, කිසි බරෙක් නොවේ නම්; අග්ගිහුතාරෙ, ගිනිහල්ශාලය; එකරත්තිං, එක් රැයක්; වසෙය්‍යාම ඉහි, වසන්නෙමුයි; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; මෙ, මට ගරු, කිසි බරෙක්; නඛො, නැත; එත්ථ, මෙහි; වණ්ණො, කොස්සල්ලදෙන

නාගරාජා ඉඞ්ඝිමා ආසිවිසෝ ඝෝරවිසෝ, සෝ තං මා විහෙඨේසීති, දුතියම්පි ඛෝ භගවා උරුවෙලකස්සපං ජටිලං එතදවෝච— සචේ තෙ කස්සප අගරු වසෙය්‍යාම එකරත්තිං අග්ග්‍යාගාරෙති, න ඛෝ මේ මහා සමණ ගරු වණ්ණඤ්ඤූ නාගරාජා ඉඞ්ඝිමා ආසිවිසෝ ඝෝරවිසෝ, සෝ තං මා විහෙඨේසීති. තතියම්පි ඛෝ භගවා උරුවෙලකස්සපං ජටිලං එතදවෝච— සචේ තෙ කස්සප අගරු වසෙය්‍යාම එකරත්තිං අග්ග්‍යාගාරෙති. න ඛෝ මේ මහාසමණ ගරු වණ්ණඤ්ඤූ නාගරාජා ඉඞ්ඝිමා ආසිවිසෝ ඝෝරවිසෝ, සෝ තං මා විහෙඨේසීති. අපෙපවකාමෝ මං න විහෙඨේය්‍ය, ඉඞ්ඝ ත්වං කස්සප අනුජානාහි අග්ග්‍යාගාරන්ති. විහර මහාසමණ යථාසුඛන්ති. අථ ඛෝ භගවා අග්ග්‍යාගාරං පවිසිත්වා තිණසන්ථරකං පඤ්ඤපෙත්වා නිසීදි— පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, අථ ඛෝ සෝ නාගෝ අද්දස

ක්‍රොධ ඇති; ආසිවිසෝ, දළෙහි විස ඇති; ඝෝරවිසෝ, දරුණු විස ඇති; ඉඞ්ඝිමා, යෘඞ්ධි ඇති; නාගරාජා, නා රජෙක් වෙසෙයි; සෝ, හෙතෙම; තං, නුඹවහන්සේ; මා විහෙඨේසීති, නො පෙළාවයි; දුතියම්පි ඛෝ, දෙවනුව ද; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපං ජටිලං, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාට; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක්; කස්සප, කාශ්‍යපය; සචෙ, ඉදින්; තෙ, තොපට; අගරු, කිසි අපහසුවෙක් නැති නම්; අග්‍යාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙයි; එකරත්තිං, එක් රැයක්; වසෙය්‍යාම ඉති, වසන්නෙමු යයි; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; මේ, මට; ගරු, කිසි බරෙක්; න ඛෝ, නැත; එත්ථ, මෙහි; වණ්ණඤ්ඤූ, නොසන්සිඳෙන ක්‍රොධ ඇති; ආසිවිසෝ, දළෙහි විස ඇති; ඝෝරවිසෝ, දරුණු විස ඇති; ඉඞ්ඝිමා, යෘඞ්ධි ඇති; නාගරාජා, නා රජෙක් වෙසෙයි; සෝ, හෙතෙම; තං, නුඹවහන්සේ; මාවිහෙඨෙසීඉති, නොපෙළාවයි; තතියම්පි ඛෝ, තුන්වෙනුව ද; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපං ජටිලං, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාට; එතං, මෙය; අවොච, වදාළසේක්; කස්සප, කාශ්‍යපය; සචෙ, ඉදින්; තෙ, නුඹට; අගරු, කිසි බරෙක් නැති නම්; අග්‍යාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙයි; එකරත්තිං, එක් රැයක්; වසෙය්‍යාම ඉති, වසන්නෙමුයි; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; මෙ, මට; ගරු, කිසි බරෙක්; නඛෝ, නැත; එත්ථ, මෙහි; වණ්ණඤ්ඤූ, නොසන්සිඳෙන ක්‍රොධ ඇති; ආසිවිසෝ, දළෙහි විස ඇති; ඝෝරවිසෝ, දරුණු විස ඇති; ඉඞ්ඝිමා, යෘඞ්ධි ඇති; නාගරාජා, නා රජෙක් වෙසෙයි; සෝ, හෙතෙම; තං, නුඹවහන්සේ; විහෙඨේසීඉති, නො පෙළාවයි; මං, මා; අපෙපවකාමෝ, එකානතයෙන්; න විහෙඨේය්‍ය, නොපෙළන්නේය; කස්සප, කාශ්‍යපය; ත්වං, තෝ; ඉඞ්ඝ, එබැවින්; අග්‍යාගාරං, ගිනිහල්ගෙය; අනුජානාහි ඉති, අනුදනුවයි; මහා සමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; යථාසුඛං, සැපසේ; විහර ඉති, වාසය කරවයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; අග්‍යාගාරං, ගිනි හල්ගෙට; පවිසිත්වා, පිවිස; තිණසන්ථරකං, තණ ඇතිරියක්; පඤ්ඤපෙත්වා, පනවා; පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා, පළක් බැඳ; කායං, ශරීරය; උජුං,

භගවන්තං පච්චක්ඛං, දිස්වාන දුම්මනෝ පධූපායි. අථ ඛෝ භගවතෝ එතදහොසි— යන්නූනාහං ඉමස්ස නාගස්ස අනුපහවව ඡවිඤ්ච චම්ම ඤ්ච මංසඤ්ච නහාරුඤ්ච අට්ඨිඤ්ච අට්ඨිමිඤ්ජඤ්ච තෙජසා තෙජං පරියා දියෙය්‍යන්ති. අථ ඛෝ භගවා තථාරූපං ඉද්ධාභිසඞ්ඛාරං අභිසඞ්ඛරිත්වා පධූපායි. අථ ඛෝ සෝ නාගෝ මක්ඛං අසහමානෝ පජ්ජලි. භගවාපි තෙජෝධාතුං සමාපජ්ජිත්වා පජ්ජලි. උභින්නං සජෝතිභූතානං අග්ගාගාරං ආදිත්තං විය හොති සම්පජ්ජලිතං සජෝතිභූතං, අථ ඛෝ තෙ ජටිලා අග්ගාගාරං පරිවාරෙත්වා එවමාහංසු— අභිරූපෝ වත හෝ මහාසමණෝ නාගෙන විහෙඨියතීති. අථ ඛෝ භගවා තස්සා රත්තියා අච්චයෙන තස්ස නාගස්ස අනුපහවව ඡවිඤ්ච චම්මඤ්ච මංසඤ්ච නහා රුඤ්ච අට්ඨිඤ්ච අට්ඨිමිඤ්ජඤ්ච, තෙජසා තෙජං පරියාදියිත්වා පත්තෙ

සෑපූ කොට; පණ්ඩිත, පඬිවූවා; සතිං, සිහිය; පරිමුඛං, ඉදිරියෙහි; උපට්ඨපෙත්වා, පිහිටුවා; නිසීදි, වැඩහුන්නේය; අථඛෝ, එකල්හි; සෝ නාගෝ, ඒ නාග තෙමේ; පච්චක්ඛං, ප්‍රත්‍යක්ෂයාවූ; භගවන්තං, බුදුන්; අදැක, දුටුයේය; දිස්වාන, දැක; දුම්මනෝ, නොසතුටු සිත් ඇත්තේ; පධූපායි, දූමාන්වියේය; අථ ඛෝ, එකල්හි; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මේබඳු සිතෙක්; අහොසි, වූයේය; අහං, මම; ඉමස්ස නාගස්ස, මේ නාගයාගේ; ඡවිඤ්ච, සිවිය ද; චම්මඤ්ච, සම ද; මංසඤ්ච, මාංස ද; නහා රුඤ්ච, නහර ද; අට්ඨිඤ්ච, ඇට ද; අට්ඨිමිඤ්ජඤ්ච, ඇටමිදුලු ද; අනුපහවව, නොපෙළා; තෙජසා, තම් තෙදින්; (ආනුභාවයෙන්) තෙජං, ඔහුගේ (ආනුභාවය) තෙද; පරියාදියෙය්‍යං, ක්ෂය කරන්නෙම් නම්; යන්නූන ඉති, යෙහෙයැයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; තථා රූපං, එබඳුවූ; ඉද්ධාභිසඞ්ඛාරං, සෘඬියක්; අභිසඞ්ඛරිත්වා, කොට; පධූපායි, දුම්බැඳියේය; අථඛෝ, එකල්හි; සෝ නාගෝ, ඒ නා තෙමේ; මක්ඛං, (සෘද්ධානුභාව) ගුණ මැකීම; අසහමානෝ, නොඉවසන්නේ; පජ්ජලි, ඇවිලෙන්නේය; භගවාපි, භගවත් තෙමේ ද; තෙජෝ ධාතුං, තෙජෝ ධාතුවට; සමාපජ්ජිත්වා, සම්වැද; පජ්ජලි, ඇවිල ගත්තේය; උභින්නං, දෙදෙන; සජෝතිභූතානං, ඇවිල ගත්කල; අග්ගාගාරං, ගිනිගෙය; ආදිත්තංවියහොති, ගිනි ගෙන ඇවිලගත්තාක් මෙන් වෙයි; සම්පජ්ජලිතං, ප්‍රකාශයෙන් දිලිහෙන්නේ වෙයි; සජෝතිභූතං, ගිනිදැල් සහිත වෙයි; අථඛෝ, එකල්හි; තෙ ජටිලා, ඒ ජටිලයෝ; අග්ගාගාරං, ගිනිගෙය; පරිවාරෙත්වා, පිරිවරා; එවං, මෙසේ; ආහංසු, කීහු; හෝ, පින් වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; අභිරූපෝ, විශිෂ්ට රූ ඇති; මහාසමණෝ, මහා ශ්‍රමණ යෙහි; නාගෙන, නාගයා විසින්; විහෙඨියතීති, පෙළනු ලැබේ යයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තස්සා රත්තියා, ඒ රාත්‍රියේ; අච්චයෙන, ඇවැමෙන්; තස්ස නාගස්ස, ඒ නාග රජයාගේ; ඡවිඤ්ච, සිවිය ද; චම්මඤ්ච, සම ද; මංසඤ්ච, මාංස ද; නහා රුඤ්ච, නහර ද; අට්ඨිඤ්ච, ඇට ද, අට්ඨිමිඤ්ජඤ්ච, ඇටමිදුලු ද; අනුපහවව, නොපෙළා; තෙජසා, තමාගේ තෙදින්; තෙජං, ඔහුගේ තෙද; පරියාදි

පක්ඛිපිත්වා උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස දස්සෙසි, අයං තෙ කස්සප නාගො පරියාදිණ්ණො අස්ස තෙජසා තෙජෙනාති. අථ ඛො උරුවෙල කස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි— මහිද්ධිකො ඛො මහාසමණො මහානුභාවො යත්‍රහිනාම වණ්ඩස්ස නාගරාජස්ස ඉද්ධිමතො ආසිවිසස්ස ඝොරවිසස්ස තෙජං පරියාදිස්සතීති, නමෙවමව ඛො අරහා යථා අහනති.

නෙරඤ්ජරායං භගවා උරුවෙලකස්සපං ජටිලමවොච,
සවෙ තෙ කස්සප අගරු විහරෙවු අජ්ජුණ්හා අග්ගිසරණමිතිති.

න ඛො මෙ මහාසමණ ගරු ඵාසුකාමොව තං නිවාරෙහි,
වණ්ඩඤ්ච නාගරාජ ඉච්ඡා ආසිවිසං ඝොරවිසං සෙ තං
මාවිහෙඨෙසීති.

සිත්වා, නසා; පත්තෙන, පාත්‍රයෙහි; පක්ඛිපිත්වා, බහා; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාට; දස්සෙසි, දැක්වූයේය; (පියුම්පෙතින් ඒ නාරජු ගෙනවුත් උරුවෙල් කසුප්හට දැක් වී යනු ද භගවත් බුදුරජාණෝ එහි පියුම් ලැහැබක වැඩ සිටිසේක් යයි ද පෞරාණිකාචාර්‍යවරු මත යෙකි, එහෙයින් වජිරබුද්ධි ටීකායෙහි **'පඨෙන්තානඤ්ච සද්දබ්‍යවෙත්තානඤ්ච පොරාණා, පදුම්නිනණ්ඩ සිනොහි භගවා තඤ්ච අභොසිත්ථ නෙසං මතී''** යි කියනලදි.) කස්සප, කාශ්‍යපය; අයං, මේ; තෙ, නාගේ; නාගො, නාග තෙම් වෙයි; අස්ස, මොහුගේ; තෙජෙ, තෙද; (ආනුභාවය) තෙජසා, අප තෙදින්; (ආනුභාවයෙන්) පරියාදිණ්ණාති, ක්ෂය කරන ලද්දේවි යයි; අථඛො, එකල්හි; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාහට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වූයේය; (කෙබඳු සිතෙක් ද යත්) යත්‍රහිනාම; යමෙක්; වණ්ඩස්ස, භොසඟ්ගියෙන ක්‍රොධි ඇති; ආසිවිසස්ස, දළෙහි විස ඇති; ඝොර විසස්ස, දරුණු විස ඇති; ඉද්ධිමතො, ඍද්ධි ඇති; නාගරාජස්ස, නාරජුගේ; තෙජං, තෙද; (ආනුභාවය) තෙජසා, (තමන්ගේ) තෙදින්; (ආනුභාවයෙන්) පරියාදිස්සති, ක්ෂය කරන්නේද; මහාසමණො, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙමේ; මහිද්ධිකො ඛො, මහත් ඍද්ධි ඇත්තේ මය; මහානුභාවො, මහත් ආනුභා ඇත්තේ මය; අහං යථා, මම මෙන්; තතු එවව ඛො අරහා, රහත් නො වේ ම ය කියා ය.

භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; නෙරඤ්ජරායං, නෙරඤ්ජරා නම් නදිය සමීපයෙහි විසූ; උරුවෙලකස්සපං ජටිලං, උරුවෙල් කසුප් නම් ජටිලයාට; කස්සප, කාශ්‍යපය; සචෙ, ඉඳින්; තෙ, නුඹට; අගරු, කිසි බරෙක් නැති නම්; අජ්ජුණ්හා, අද එක් දිනක්; අග්ගිසරණාගාරෙ, ගිනි හල්ගෙයි; විහරෙමු ඉති, වසමු යයි එදුළුවේක්.

මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; මෙ, මට; න ඛො අගරු, කිසි අපහසුවෙක් නැති මය; ඵාසුකාමං එව, (නුඹවහන්සේට) පහසු කැමැත්ත තෙම්ම; තං, නුඹ; නිවාරෙමි, වලකා ලන්නෙමි; එතං, මේ ගිනිහල්ගෙයි;

අදපපව මං න විහෙඨෙය්‍ය ඉඛ සචං කස්සප අනුජානාති අග්‍යාගාරන්ති, දින්නාදානි නං විදිත්වා අසමේතෝ පාවිසි භගවතිතෝ.

දිසවා ඉසිං පවිට්ඨං අඛිනාගෝ දුම්මනෝ පධූපායි,
සුමන මනසෝ අධිමනෝ මනුස්සනාගොපි තත්ථ පධූපායි.

මිකඛුඤව අසඤමානෝ අඛිනාගෝ පාවකොව පජ්ජලි,
තෙජොධාතුසු කුසලෝ මනුස්සනාගොපි තත්ථ පජ්ජලි.

උණ්හානං සජොතිභූතානං අග්‍යාගාරං උදිච්චරෙ ජවිලා,
අභිරූපෝ වත භෝ මහාසමණෝ නාගෙන විහෙඨියතීතිභණන්ති.

චණ්ඩා, නොසන් ගිය දැඩ ක්‍රොධ ඇති; ආසිවිසෝ, දළෙහි විස ඇති; සොරවිසෝ, දරුණු විස ඇති; ඉඩ්මා, යකි ඇති; නාගරාජ, නා රජෙක් වෙසෙයි; භෝ, ඒ නාරජ තෙමේ; තං, නුඹ; මාවිහෙඨෙසි ඉති, නො පෙළාවයි කියේය. (ගිනිහල්ගෙයි නුඹවහන්සේගේ විසීමෙන් මට කිසි යම් අපහසුවෙක් නම් නැති එකඟුදු උවත් එහි වසන වණ්ඩ වූ රෞද්‍ර ඍද්ධිමත් නාරජුගෙන් නුඹවහන්සේට අනතුරක් වේ දෝ යන බියෙන් වලක්වා ලන්නෙම් යනු ගාවයි.)

මං, මට; අපෙපව, එකාන්තයෙන්ම; න විහෙඨෙය්‍ය, (ඒ නාරජ තෙමේ) නො පෙළන්නේවේය; කස්සප, කාශ්‍යපය; චං, නුඹ; ඉඩ්ඝ, එබැවින්; අග්‍යාගාරං, ගිනිහල්ගෙය; අනුජානාමි ඉති, අනුදනුවමි; (ගිනිහල් ගෙයි විසිමට නුඹ මට අවසර දෙවයි) නං, ඒ ගිනිහල්ගෙය; දින්නං ඉති, දෙනලද්දේ යයි; විදිත්වා, දැන; භගවං අනිතෝ, (සියලු) බිය ඉක්මෙව් සිටියදයන් වහන්සේ; අසමිනිතෝ, තැනිගැනීම් නැත්තේ; පාවිසි, (ගිනි හල්ගෙට) පිවිසියේක.

පවිට්ඨං, (ගිනිහල්ගෙට) පිවිසි; ඉසිං, බුදුරදුන්; දිස්වා, දැක; අභි නාගෝ, සජීරුජ තෙමේ; දුම්මනෝ, නො සතුටු සිත් ඇත්තේ; පධූපායි, දුමාගියේය; තත්ථ, එකොණෙහි; සුමනමනසෝ, සුන්දර චිත්ත සඞ්ඛ්‍යාත මනස් ඇති; අධිමනෝ, අධික සිත් ඇති; මනුස්සනාගෝ අපි, ශ්‍රෙෂ්ඨ මනුෂ්‍ය වූ බුදුරජාණන් ද; පධූපායි, දුමාගියසේක.

මිකඛිංව, (යාඛ්‍යනුභාව) ගුණමැකිමද; අසඤමානෝ, නො සිවසන්නා වූ; අභිනාගෝ, සජීරුජ තෙමේ; පාවකෝ ඉව, ලැව් ගින්නක් සේ; පජ්ජලි, ඇවිලුණේය; තත්ථ, එකොණෙහි; තෙජොධාතුසු, තෙජොකසිණ සමාපත්තීන්හි කුසලෝ, දක්ෂ වූ, මනුස්සනාගෝපි, ශ්‍රෙෂ්ඨ මනුෂ්‍ය වූ බුදු රජාණන් ද; පජ්ජලි, ඇවිලුනුසේක්.

උණ්හානං, දෙදෙන; සජොති භූතානං, ගිනිමෙන් ඇවිලෙද්දි; ජවිලා, ජ්වාදර තවුසෝ; අග්‍යාගාරං, නිහිහල්ගෙය; උදිච්චරෙ, බැලූහ තොහොත් පිරිවැරූහ; භෝ, පින්වත්නි; වත, එකාන්තයෙන්; අභිරූපෝ, විශිෂ්ට රූ ඇති; මහාසමණෝ, මහා ශ්‍රමණ තෙම; නාගෙන, නා රජු විසින්; විහෙඨියති ඉති, පෙළනු ලැබේ යයි; භණන්ති, කියත්.

අථ රහනියා අවවයෙන අගිනාගසස අවචියෝ න හොනති,
ඉඩිමතෝ පනුටඨිතා අනෙකවණණා අවචියෝ හොනති.

නීලකා අථ ලොහිතිකා මඤඡට්ඨා පිතිකා ඵලිකවණණායෝ,
අඞගිරසසස කායෙ අනෙකාවණණා අවචියෝ හොනති.

පතතමහි ඔදහිතවා අගිනාගං බ්‍රාහමණසස දසෙසි,
අයං තෙ කසසප කායෝ පරියාදිණණා අසස තෙජසා
තෙජෝති.

අථ ඛෝ උරුවෙලකසසපෝ ජටිලෝ භගවතෝ ඉමිනා ඉඞිපාටිහාරියෙන අභිපපසනනෝ භගවනතං එතදවොච, ඉධෙව මහාසමණ විහර අහං තෙ ධුවභතතෙනාති.

පඨමං පාටිහාරියං.

අථ, ඉක්බිති; රහනියා අවවයෙන, රහ ඉක්මිමෙන්; අගිනාගසස, සජී රුජ්ඣාගේ; අවචියෝ, ගිතිදුල්; න හොනති, නොවෙත්; ඉඩිමතෝ පන, ඍඩිමත් සම්බුදුන්ගේ; (සිරුරෙන්) උපදිතා, පැනනැඟි; අනෙකාවණණා, නොයෙක් පැහැ ඇති; අවචියෝ හොනති, රසමිහු (බුදුරැස්) වෙත්.

අථ, එකල්හි; අඞගිරසසස, සම්මා සම්බුදුන්ගේ; කායෙ, සිරුරෙහි භවගත්; නීලකා, නිල්වන් වූ ද; ලොහිතිකා, ලේවන් වූ ද; මඤඡට්ඨා, මදවිවන් වූ ද; පිතිකා, රන්වන් වූ ද; ඵලිකවණණායෝ, ඵලිකවණිණ වූ ද; අවචියෝ: රසමිහු (බුදුරැස්) අනෙකවණණා, නොයෙක් පැහැ ඇත් තියෝ; හොනති, වෙත්.

අගිනාගං, සජී රජ්ජු; පතතමහි, පාත්‍රයෙහි; ඔදහිතවා, බහා; කසසප, කාශ්‍යපය; තෙ, නුඹගේ; අයංකායෝ, මේ නාරජ වෙයි; අසස, මොහුගේ, තෙජෝ, තෙජස තෙම; තෙජසා, අපගේ තෙජසින්; පරියාදිණණොති; හාත්පසින් යටපත්කොට ගන්නා ලද්දේ යයි; බ්‍රාහමණසස, බමුණුහට; දසෙසි, පෙන්වා වදළසේකි.

අථඛෝ, ඉක්බිති; උරුවෙලකසසපෝ, උරුවෙල් කසුප්තම්; ජටිලෝ ජටාදර තවුස් තෙම; භගවතෝ, භගවත් සම්බුදුන්ගේ; ඉමිනාඉඞිපාටි හාරියෙන, මේ ඍඩිප්‍රාතිහාර්‍යයෙන්; අභිපපසනනෝ, වෙසෙසින් ප්‍රසන්න වූයේ; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; ඉධඑව, මෙහිම; විහර, වසුව මැනව; අහං, මම; තෙ, නුඹවහන්සේට; ධුවභත්තෙනඉති, නිති බතින් උවටැම් කෙරෙම්මි; භගවනතං, භගවත් බුදුරදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, සැළකෙළේය.

සම්බුදුරජාණෝ උරුවෙල්කසුප් ආදි තුන්බෑ ජටිලයන් දමනය කොට ඔවුනට නිවන් සාදා දෙනු පිණිස උරුවෙල් දනවිහි විසූ උරුවෙල් කසුප් ජටාදර තවුස්හුගේ අසපුවට වැඩ වදාරා ඍඬ්ධ්‍යනුභාවසම්පන්න මහත් තෙද ඇති දරුණු නාරජෙක් වසන ගිනිහල්ගෙහි එදවස් විසිමට ඔහුගෙන් අවසර ඉල්ලූයේකි ඒ තවුස් තෙමේ බුදුරදුන්ගේ දර්ශනයෙන්

ම රූපකාය සමපත්තියෙහි තමන් වෙසෙසින් පහන්වූයෙන් නාරජු ගෙන් අතතුරු වේ දෝ යන සැකයෙන් තෙවරක් ම තමන් හෝ සතුටු බැව් කියා සිවිවෙනිවර බුදුරජාණන් හිඟින් නාරජුගෙන් තමන් වහන් සේට උවදුරුනැති බැව් වදාරනු ලැබූකල කැමතිසේ වැඩ සිසිමට අව සාසදුනි, බුදුරජාණෝ එදින රෑ නාරජු දමාගය කොට උදෑසනම පාත්‍ර යෙහි ලා ගෙන වුත් උරුවෙල් කසුප් තවුසන් අමතා වදාරනසේක් තවුසෙනි බලව්! තොපගේ මහස් තෙදුනි දරුණු නාරජු තැලීම් බිඳීම් ආදි කිසියම් පීඩාවක් නො කොට අපගේ තෙදින් ඔහුගේ තෙද (අනු භාවය) යට පත් කරනලදුයි වදාළෝ, ඒ නාගදමන ප්‍රාතිහාර්‍යයෙහි පහන් සිත් ඇති උරුවෙල් කසුප් තෙමේ මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස! නුඹ වහන්සේ මෙහි වැඩ විසුව මැනව මම නිසිබතින් උවටැම් කෙරෙමියි සැළෙනාලේය, හැම ජටිලයෝ ම බුදුරදුන් කෙරේ වෙසෙසින් පහන් සිත් ඇතිවූහු, මේ නාගදමනය ඒ තවුසන්ගේ පැවිදිකම් ලැබීමට හා නිවන් සාත් නිරිමට හෙතුවිය. මේ උරුවෙල් කසුප් නම් තවුස් තෙම අප බුදුරදුන්ගෙන් එතදග්ග තනතුරු ලැබූ අසූ මහසව්වන් වහන්සේ ගෙන් එක් නමක් වේ මුන්වහන්සේ වනාහි මේ මහා භද්‍රකල්පයෙන් කප් ලක්‍ෂයකින් පෙර පියුමතුරු නම් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පාමුල දී අප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මෙන් පිරිවර ඇති සව්වන් වහන්සේ අතුරෙන් අගසව් වෙමි යි පැතුම් කොට දානාදි පින්කම් රැස් කෙරෙමින් සසර සැරිසරන සේක් මීට දෙසාතු සපයින් මතුයෙහි ලෝ පහළ වූ ඵුස්ස නම් සම්බුදුරජාණන්ට පිය වූ මහින්ද නම් රජුනිසා අන් කිසවක් කුසින් බුදුරදුන්ට මලණුවෙක්වැ උපති, අනිකුදු බාල සොහොයුරෝ දෙදෙණෙක්වූහු, මොහු තිදෙන තෙමසක් මුළුල්ලෙහි තම පරිවාර ජනයන් දහස සමග දසසිල් ගෙන බුදුන් ඇතුළු පිරිවර භික්සඟනට තෙමසක් මුළුල්ලෙහි සිව්පසයෙන් උවටැම් කරවා වස්කෙළ වර පිරිකර පුදා දිවිහිමියෙන් බොහෝ පින්කම්කොට ඒ දහසක් පිරිවර දනන් කැටිව දෙව්ලොවැ උපන්හු, ඉක්බිති අප බුදුරදුන් ලොව පහළ වීමට පෙරතුවම බඹුණුකුලයෙහි ඉපිද ඔවුන්ගේ ගොත්‍ර වශයෙන් කස්සප යන නාමය තිදෙනම ලැබූහු, ඉන් වැඩිමහල් කුමරුට පන්සිය යක් හා දෙවෙනි කුමරුට තුන් සියයක් ද තෙවෙනි කුමරුට දෙසියයක් දැසි තිදෙනට පරිවාර ජනයෝ දහසක් දෙන වූහ, මොහු වනාහි පෙර තමන් හා කැටිව පින්කළ පරිවාර ජනයෝ වෙත් ඔවුන් හා වැඩිවිය පැමිණ වෙදයාගේ කෙලවර දැක සසර කලකිරුනෝය, ඉන් වැඩිමහල් තෙම පන් සියයක් පරිජනයන් හා උරුවෙල් දනවහි පැවිදිවූයේ උරු වෙල කාශ්‍යප යයි නම් වී, දෙවෙනි තැනැත්තේ තම පිරිස් ගෙන මහා ගඞ්ගානදිය වක්ව ගිය තැන පැවිදිවූයේ නදී කාශ්‍යප යයි නම් වී. තෙවෙනි තැනැත්තේ තම පිරිස් ගෙන ගයාශීර්ෂයෙහි පැවිදිවූයේ ගයා කාශ්‍යප නම්වී.

ප්‍රථම ප්‍රාතිහාර්‍ය නිමි.

අථ ඛො භගවා උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස අස්සමස්ස අවිදූරෙ අඤ්ඤතරස්මිං වනසණ්ඩෙ විහාසි. අථ ඛො චත්තාරො මහාරාජා අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං වනසණ්ඩං ඔභාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසංකම්ංසු, උපසංකම්මිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා වතුද්දිසා අට්ඨංසු, සෙය්යථාපි මහන්තා අග්ගික්ඛන්ධා. අථ ඛො උරුවෙලකස්සපො ජටිලො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන යෙන භගවා තෙනුපසංකම්, උපසංකම්මිත්වා භගවන්තං එතදවොච, කාලො මහාසමණ නිට්ඨිතං භත්තං, මෙ නුඛො තෙ මහාසමණ අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං වනසණ්ඩං ඔභාසෙත්වා යෙන භවං තෙනුපසංකම්ංසු, උපසංකම්මිත්වා තං අභිවාදෙත්වා වතුද්දිසා අට්ඨංසු, සෙය්යථාපි මහන්තා අග්ගික්ඛන්ධාති. එතෙ ඛො තස්සප චත්තාරො මහාරාජා යෙනාහං තෙනුපසංකම්ංසු ධම්මසවණාය‍ාති. අථ

අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්ස පස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාගේ; අස්සමස්ස, ආශ්‍රමයට; අවිදූරෙ, නුදුරුතන්හි; අඤ්ඤතරස්මිං වනසණ්ඩ, එක්තරා වනලැහැබෙක්හි; විහාසි, වැසූසේක; අථඛෝ, එකල්හි; චත්තාරෝ මහාරාජා, සතරවරම් මහ රජවරු; රත්තියා, රාත්‍රිය; අභික්කන්තාය, ඉක්මගියකල; (රෑ පෙරයම ඉක්මගිය පසු) අභික්කන්තවණ්ණා, විශිෂ්ට ශරීරවර්ණ ඇත්තෝ; කෙවල කප්පං, සියලු; වනසණ්ඩං, වනලැහැබ; ඔභාසෙත්වා, (වස්ත්‍රාලඞ්කාර ශරීර සමුච්චිත වූ ආලෝකයෙන් සඳහිරුමෙන්) බබුළුවා; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එ තන්හි; උපසඞ්කම්ංසු, එළඹියෝය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; වතුද්දිසා, සිව්දිග; අට්ඨංසු, සිටියාහුය; ඔභන්තා, මහත්වූ; අග්ගික්ඛන්ධා, ගිනිකඳන්; සෙය්යථාපි, යම්සේ ද එමෙනි; අථඛෝ, ඉක්බිති; උරුවෙලකස්සපො ජටිලො, උරුවෙල් කසුප් ජටිලතෙම; තස්සා රත්තියා, ඒ රාත්‍රියගේ; අච්චයෙන, ඇවැමෙන්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේය; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; කාලො, සුදුසු කාලයවේ; භත්තං, බත; නිට්ඨිතං, නිමවී; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; රත්තියා, රාත්‍රිය; අභික්කන්තාය, ඉක්ම ගියකල; අභික්කන්තවණ්ණා, විශිෂ්ට ශරීර වර්ණ ඇති; මෙ නුඛො තෙ, ඒ කවර කෙණෙක්; කෙවල කප්පං, සියලු; වනසණ්ඩං, වනලැහැබ; ඔභාසෙත්වා, බබුළුවා; භවං, නුඹ වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කම්ංසු, එළඹියෝ ද; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තං, නුඹ වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; මහන්තා, මහත් වූ; අග්ගික්ඛන්ධා, ගිනිකඳන්; සෙය්යථාපි, යම්සේ ද එමෙන්; වතුද්දිසා, සිව්දිග; අට්ඨංසුඉති, සිටියෝදැයි; (බුදුරදුන් පිළිවිසි) කස්සප, කාශ්‍යපය; එතෙ ඛෝ, ඉඕවිහු වනාහි; චත්තාරෝ මහා රාජා, සතරවරම් මහරජවරු වෙත්; අහං, මම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද;

ඛො උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි, මහිද්ධිකො ඛො මහා සමණො මහානුභාවො, යත්‍රහි නාම චත්තාරොපි මහාරාජා උපසංකමිස්සන්ති ධම්මස්සවණාය, නනෙවව ඛො අරහා යථා අහන්ති. අථ ඛො භගවා උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස භාවඤ්ඤාය චිත්තමඤ්ඤාය තස්මිංයෙව වත්‍යසණ්ඩෙ විහාසි.

දුතියං පාටිහාරියං.

තෙන, එතන්හි; ධම්මස්සවණාය, දහම් ඇසීම පිණිස; උපසංකමිංසු ඉති, එළඹියෝ යයි; වදලයේකි අථඛො, එකල්හි; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාහට; එතං, මෙබඳු සිතක්; අහොසි, වූයේය; යත්‍රහිනාම, යම්කුසරු; චත්තාරො මහාරාජා, සතරවරම් මහ රජවරු; ධම්මස්සවණාය, දහම් ඇසීම පිණිස; උපසංකමිස්සන්ති, එළඹෙන් නාහු ද; මහා සමණො, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහිද්ධිකො ඛො, මහත් ඍද්ධි ඇත්තේම වෙයි; මහානුභාවො, මහත් අනුභාව ඇත්තේම වෙයි; අහං යථා, මම මෙන්; නතු එවව ඛො අරහා ඉති, රහත් නොවේම යයි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාගේ; චත්තං, බත; භුඤ්ජිත්වා, වළඳා; තස්මිංයෙව වත්‍යසණ්ඩෙ, ඒ වනලැහැබෙහිම; විහාසි, වාසය කළසේක.

දෙවියෝ මිනිස්ලොවට එන්නෝ ප්‍රකෘති වර්ණය ද ප්‍රකෘති ඍද්ධිය ද හැර අත්බැව මහත් කොට ගෙන අධිකතර වර්ණවත් වස්ත්‍රාලඞ්කාර ශරීරාදියෙන් ආලොක පැතිරවීම් වශයෙන් දිව්‍යඍද්ධ්‍යනුභාවය නිර්මිත කොට ගෙන නෘත්‍ය බැලීමට යන මිනිසුන් මෙන් ලක්ෂණ වශයෙන් සරසා ගත් සිරුරෙන් යුතුවූ පැමිණෙන්ත් මේකි දෙවතා ශබ්දයෙන් කාමාවචර රූපාවචර දෙපළයම සංගෘහීතය, ඔවුනතුරෙන් කාමාවචර දෙවියෝ මහත් රූ ඇති බැවින් ප්‍රකෘති ශරීරයෙහුදු පැමිණෙන්ට හැකි වෙත් ඔහු වත්‍යාහි කබළීකාරාහාර අනුභව කරන්නෝය රූපාවචර දෙවියෝ වත්‍යාභි ඉතා සියුම් රූ ඇති බැවින් ප්‍රකෘති ශරීරයෙන් පැමිණෙන්ට නොහැකිවෙත් ඔවුන්ගේ අත්බැව ඉතාම සියුම් බැවින් ඉරියව් පවත් වනු නො හැකි වේ එබැවින් බ්‍රහ්මයෝ බඹලොව්හිදු බොහෝ සෙයින් නිර්මිත රූපයෙන් ම කල්යවත් ඒ බ්‍රහ්මයන්ගේ මුල් ප්‍රතිසන්ධි රූපය වැඩියක් ම සියුම් මහා රූපයකි හුදෙක් ඒ රූපය චිත්තජපාදයට නිශ්‍රයාධිෂ්ඨාන වූ සටහන් ඇත්තක් වී පවතී. භගවත් බුදුරජුන්ගේ ප්‍රභාවෙන් ආලොක නො කළතැන් ම දෙවියෝ තමන්ගේ ප්‍රභාවෙන් ආලොක කෙරෙත් බුදුරජුන්ගේ ප්‍රභාව කිසියම් ප්‍රභාවකින් යට පත් නොවේ හිරු ආදීන්ගේ කාන්තිය පවා බුදුරජුන්ගේ කාන්ති තොමෝ යට පත් කොට ගෙන පවතී, දෙවියන්ගේ ශරීරාලොකය හා වස්ත්‍රාභරණාදීන්ගේ ආලොකයත් යොදුන් දසයක් හෝ දෙලසක් තැන නොහොත් ඉන් වැඩියක් තැන පැතිර පවතී.

දෙවැනි ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍ය යයි.

අථ ඛො සක්කො දෙවානමින්දො අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං වනසණ්ඩං ඔභාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, සෙය්‍යථාපි මහා අග්ගික්ඛන්ධො පුරිමාහි වණ්ණනීහාහි අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො ච. අථ ඛො උරුවෙලකස්සපො ජටිලො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසංකමිත්වා භගවන්තං එතදවොච, කාලො මහාසමණ නිට්ඨිතං භත්තං, නො චුඛො සො මහාසමණ අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං වනසණ්ඩං ඔභාසෙත්වා යෙන භවං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, සෙය්‍යථාපි මහා අග්ගික්ඛන්ධො පුරිමාහි වණ්ණනීහාහි අභික්කන්තතරො ච පණීතතරො වාති. එසො ඛො කස්සප සක්කො දෙවානමින්දො යෙනාහං

අථඛො, ඉක්බිති; සක්කා දෙවානමින්දො, ශක්‍රදිව්‍යරාජ තෙම; රත්තියා, රාත්‍රිය; අභික්කන්තාය, ඉක්ම ගියකල; (පෙරයම ඉක්මුනුපසු) අභික්කන්තවණ්ණා, විශිෂ්ට ශරීරවර්ණ ඇත්තේ; කෙවලකප්පං, සියලු; වනසණ්ඩං, වනලැහැබ; ඔභාසෙත්වා, බබුළුවා; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උප සඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුරදුන්; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; එක මන්තං, එකත් පසෙක; අට්ඨාසි, සිටියේය; මහාඅග්ගික්ඛන්ධො, මහත් ගිනි කඳෙක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ ද එමෙන්; පුරිමාහි, පළමු වූ; වණ්ණ නීහාහි, වර්ණයන්ට වඩා; අභික්කන්තතරෝ ච, අතිශයින් විශිෂ්ටවූයේ ද; පණීතතරෝ ච, අතිශයින් ප්‍රණීතවූයේ ද වී; අථඛො, ඉක්බිති; උරු වෙලකස්සපො ජටිලො, උරුවෙල් කසුප් ජටිල තෙම; තස්සා රත්තියා, ඒ රාත්‍රියගේ; අච්චයෙන, ඇවැමෙන්; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, කියේය; මහා සමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; කාලො, සුදුසු කල්වෙයි; භත්තං, බත; නිට්ඨිතං, නිමිණි; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; රත්තියා, රාත්‍රිය; අභික්කන්තාය, ඉක්මගියකලැ; (රෑ පෙරයම පසුවූ විට) අභික්කන්ත වණ්ණා, විශිෂ්ට ශරීරවර්ණ ඇති; කො නුඛො සො, ඒ කවරෙක්; කෙවල කප්පං, සියලු; වනසණ්ඩං, වනලැහැබ; ඔභාසෙත්වා, බබුළුවා; භවං, නුඹ වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේ ද; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තං, නුඹ වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; එකමන්තං, එකත් පසෙක; අට්ඨාසි, සිටියේ ද; මහාඅග්ගික්ඛන්ධො මහත් ගිනි කඳෙක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ ද එමෙන්; පුරිමාහි, පළමු වූ; වණ්ණනීහාහි, වර්ණයන්ට වඩා; අභික්කන්තතරෝ ච, අතිශයින් විශි ෂ්ටවූයේ ද; පණීතතරෝ ච ඉහි, අතිශයින් ප්‍රණීතවූයේ ද වී යයි; (බුදු රදුන් අතින් පිළිවිසි) කස්සප, කාශ්‍යපය; එසො ඛො, මේ තෙම වනාහි; සක්කො දෙවානමින්දො, සක්දෙව් රජ වේ; අහං, මම; ඉමා, යම්

තෙනුපසඞ්කම් ධම්මස්සවණායාති. අථ ඛෝ උරුවේලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි, මහිද්ධිකෝ ඛෝ මහාසමණෝ මහානුභාවෝ, යන්නූනාහං සකෙකාපි දෙවානම්පෙ, උපසඞ්කමිස්සාති ධම්මස්සවණාය, නනෙව ඛ්වේව ඛෝ අරහා යථා අහන්ති. අථ ඛෝ භගවා උරුවේලකස්සපස්ස ජටිලස්ස භත්තං භුඤ්ජිත්වා තස්මිංයෙව වනසණ්ඩෙ විහාසි.

නතිසංපාවිහාරිසං.

අථ ඛෝ බ්‍රහ්මා සහම්පති අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං වනසණ්ඩං ඔභාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම්, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, සෙය්‍යථාපි මහාඅගග්ගික්ඛන්ධෝ පුරිමාහි වණ්ණනිභාහි අභික්කන්තතරෝ ච පණීතතරෝ ච. අථ ඛෝ උරුවේලකස්සපෝ ජටිලෝ තස්සා රත්තියා අච්චයෙන යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම්, උපසඞ්කමිත්වා භග

තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැන්හි; ධම්මස්සවණාය, දහම් ඇසීම පිණිස; උපසඞ්කම් ඉති, එළඹියේ යයි; (වදළසේක) අථඛෝ, එකල්හි; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාහට; එතං, මේබඳු සිතෙක්; අහොසි, වූයේය; යන්නූනාහං, යමෙකු කරා; සකෙකාපි දෙවානම්පෙ, ශක්‍රදිව්‍යරාජයා පවා; ධම්මස්සවණාය, දහම් ඇසීම පිණිස; උපසඞ්කමිස්සති, එළඹෙන්නේ ද; මහාසමණෝ, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහිද්ධිකෝ ඛෝ, මහත් ඍඩි ඇත්තේ මය; මහානුභාවෝ, මහත් අනුභාව ඇත්තේ මය; අහං යථා, මම මෙන්; නතුළුවව ඛෝ අරහා ඉති, අනීත්නොවේම යයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාගේ; භත්තං, බත; භුඤ්ජිත්වා, වළඳා; තස්මිංයෙව වනසණ්ඩෙ, ඒ වනලැහැබෙහිමැ; විහාසි, වාසයකළ සේක.

නොවැනි ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍ය යකි.

අථඛෝ, ඉක්බිති; සහම්පති බ්‍රහ්මා, සහම්පති නම් බ්‍රහ්ම තෙම; රත්තියා, රාත්‍රිය පිළිබඳ පෙරයම; අභික්කන්තාය, ඉක්ම ගියකල්හි; අභික්කන්තවණ්ණා, විශිෂ්ට ශරීර වණ් ඇත්තේ; කෙවලකප්පං, සියලු; වනසණ්ඩං, වනලැහැබ; ඔභාසෙත්වා, බබුළුවා; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; අට්ඨාසි, සිටියේය; මහාඅගග්ගික්ඛන්ධෝ, මහත් ගිනිකඳෙක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ ද එමෙන්; පුරිමාහිවණ්ණනිභාහි, පළමු වණ්ණනයන්ට වඩා; අභික්කන්තතරෝච, අතිශයින් විශිෂ්ටවූයේ ද; පණීතතරෝච, අතිශයින් ප්‍රණීතවූයේ ද වී; අථඛෝ, ඉක්බිති; උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ, උරුවෙල් කසුප් ජටිල තෙම; තස්සා රත්තියා, ඒ රාත්‍රියගේ; අච්චයෙන, ඇවැමෙන්; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි

වන්නං එතදවොච, කාලො මහාසමණ නිසිතං භත්තං, මකා භුඤ්ඣ සො මහාසමණ අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවල කප්පං වනසණ්ඩං ඔභාසෙත්වා යෙන තිං හෙග්ගුපසඞ්කම්, උපසඞ්කමිත්වා තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, සෙය්‍යථාපි මහාඅගදිකා ඤඤා පුරිමාහි වණ්ණනිහාහි අභික්කන්තතරෝ ච පණීතතරෝ මාසි. එසෝ ඛො කස්සප බ්‍රහ්මා සහම්පති යෙනාහං තෙනුපසඞ්කම් ධම්මසවණාය. අථ ඛො උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි, මහිඞ්ඞිකො ඛො මහාසමණො මහානුභාවො යත්‍රහිනාම බ්‍රහ්මාපි සහම්පති උපසඞ්කම්සති ධම්මසවණාය, නත්වෙවම ඛො අරහා යථා අහන්ති. අථ ඛො භගවා උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස භත්තං භුඤ්ජිත්වා තායිං යෙව වනසණ්ඩෙ විහාසි.

චතුත්ථං පාඨිහාරියං.

ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපසඞ්කම්ත්වා, එළඹ; භග වන්තං, බුදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, කීයේය; මහාසමණ, මහා ශ්‍රම ණයන් වහන්ස; කාලො, සුදුසු කල්වෙයි; භත්තං, බත; නිසිතං, නිමිණි; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; රත්තියා, රාත්‍රිය පිළිබඳ පෙරයම; අභික්කන්තාය, ඉක්මනියකල්හි; අභික්කන්තවණ්ණා, විශිෂ්ට ශරීරවණ් ඇති; කෙවලකප්පං, සියලු; වනසණ්ඩං, වනලැහැබ; ඔභාසෙත්වා, බබුළුවා; තං, නුඹවහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේ ද; උපසඞ්කම්ත්වා, එළඹ, තං, නුඹවහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, වැඳ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; අට්ඨාසි, සිටියේ ද; මහාඅගදිකා ඤඤා, මහත් ගිලිකදෙක්; සෙය්‍යථාපි, යම්සේ ද එමෙන්; පුරිමාහි වණ්ණනිහාහි, පළමු වණ්ණයන්ටවඩා; අභි ක්කන්තතරොච, අතිශයින් විශිෂ්ටවූයේ ද; පණීතතරොච, අතිශයින් ප්‍රණීතවූයේ ද වී ය; (පිළිවිසි) කස්සප, කාශ්‍යපය; එසොඛො, මේ තෙමේ වනාහි; සහම්පතිබ්‍රහ්මා, සහම්පති නම් බ්‍රහ්මයා වේ; අහං, මම; ගෙත, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; ධම්මසවණාය, දහම් ඇසිම පිණිස; උපසඞ්කමි ඉති, එළඹියේ යයි; (පිළිවදාදිති) අථඛො, එකල්හි; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කාශ්‍යප ජටිලයාහට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වූයේය; ඔත්‍රහිත්වාම, යමෙකු කරු; සහම්පති බ්‍රහ්මා අපි, සහම්පති නම් බ්‍රහ්මයා පවා; ධම්මසවණාය, දහම් ඇසීම පිණිස; උපසඞ්කම්සති, එළඹෙන්නේ ද; මහාසමණො, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහිඞ්ඞිකො ඛො, මහත් ඍඩි ඇත්තේ මය; මහානුභාවො, මහත් අනු භාව ඇත්තේ මය; අහං යථා, මම මෙන්; නතු එවම ඛො අරහා ඉති, අහිත් නොවේම යයි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කාශ්‍යප ජටිලයාගේ; භත්තං, බත; භුඤ්ජිත්වා, වළඳා; තස්මිං යෙව වනසණ්ඩ, ඒ වනලැහැබෙහිමැ; විහාසි, වාසය කළ සේක.

ඔව්වැනි ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍ය යයි.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස මහා යඤ්ඤෝ පච්චුපට්ඨිතෝ හොති, සෙවලකප්පා ච අඞ්ගමගධා පහූතං ඛාදනීයං භොජනීයං ආදාය අභික්කමිතුකාමා හොන්ති, අථ ඛෝ උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි, එතරහි ඛෝ මේ මහා යඤ්ඤෝ පච්චුපට්ඨිතෝ සෙවලකප්පා ච අඞ්ගමගධා පහූතං ඛාදනීයං භොජනීයං ආදාය අභික්කමිස්සන්ති, සචේ මහාසමණෝ මහාජන කායෙ ඉද්ධිපාටිහාරියං කරිස්සති, මහාසමණස්ස ලාභසක්කාරෝ අභිවඩ්ඪිස්සති, මම ලාභසක්කාරෝ පරිහායිස්සති, අහෝ නූන මහාසමණෝ සඞ්ඝාතඤ්ඤාය නාගච්ඡෙය්‍යාති. අථ ඛෝ භගවා උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස චෙතසා චෙතෝ පරිවිතක්කමඤ්ඤාය උත්තරකුරුං ගන්ත්වා තතෝ පිණ්ඩපාතං ආහරිත්වා අනොතත්තදහෙ පරිභුඤ්ජිත්වා තත්ථෙව දිවාවිහාරං අකාසි. අථ ඛෝ උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එකල්හි; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාගේ; මහායඤ්ඤෝ, මහා යාගය තෙම; පච්චුපට්ඨිතෝ හොති, එළඹ සිටියේ වෙයි; සෙවලකප්පා ච, සියලුම, අඞ්ගමගධා, අඟුමිගද දනඹ මැස්සෝ; පහූතං, බොහෝ වූ; ඛාදනීයං, කැපුතුදේ ද; භොජනීයං, අනුභව කටයුතු දේ ද; ආදාය, ගෙන; අභික්කමිතුකාමා හොන්ති, එළඹෙනු කැමැත්තෝ වෙත්; අථඛෝ, එකල්හි; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් තවුස් හට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වූයේය; එතරහි ඛෝ, දැන් වනාහි; මේ, මාගේ; මහායඤ්ඤෝ, මහා යාගය තෙම; පච්චුපට්ඨිතෝ, එළඹ සිටියේ වෙයි; සෙවලකප්පා ච, සියලු ම; අඞ්ගමගධා, අඟුමගද දනව්වැස්සෝ; පහූතං, බොහෝ වූ; ඛාදනීයං, කැපුතුදේ ද; භොජනීයං, අනුභව කටයුතු දේ ද; ආදාය, ගෙන; අභික්කමිස්සන්ති, එළඹෙන්නාහුය; සචේ, ඉඳිරිත්; මහාසමණෝ, මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහාජනකායෙ, මහා ජන සමූහයා මධ්‍යයෙහි; ඉද්ධිපාටිහාරියං, සෘද්ධි ප්‍රාතිහාර්‍යයක්; කරිස්සති, කරන්නේ ද; මහාසමණස්ස, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේට; ලාභසක්කාරෝ, ලාභසත්කාර තෙම; අභිවඩ්ඪිස්සති, මොනවට වැඩෙන්නේය; මම, මට; ලාභසක්කාරෝ, ලාභසත්කාර පරිහායිස්සති, පිරිහෙන්නේය; නූන, එකාන්තයෙන්; මහාසමණෝ, මහා ශ්‍රමණ තෙම; සඞ්ඝාතඤ්ඤාය, සෙට පිණිස; න ආගච්ඡෙය්‍ය, නො එන්නේ නම්; අහෝ ඉති, යෙහෙකැයි; අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාගේ; චෙතෝ පරිවිතක්කං, සිත පිළිබඳ නොනිමි කල්පනාව; චෙතසා, තම සිතින්; අඤ්ඤාය, දැන; උත්තරකුරුං ගන්ත්වා, උතුරුකුරු දිවයිනට වැඩ; තතෝ, එයින්; පිණ්ඩපාතං, පිණ්ඩපාතය; ආහරිත්වා, ගෙනවුත්; අනොතත්තදහෙ, අනොතත් දහතළාවෙහි; පරිභුඤ්ජිත්වා, වළඳා; තත්ථෙව, එහිමැ; දිවාවිහාරං, දිවාවිහරණය; අකාසි, කළසේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ, උරුවෙල් කසුප් ජටිලතෙම; තස්සා රත්තියා, ඒ රාත්‍රියගේ; අච්චයෙන, ඇවැමෙන්; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; යෙන,

භාසයා රත්තියා අච්චයෙන ගෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච්, කාලෝ මහාසමණ නිට්ඨිතං භත්තං, කින්නුඛෝ මහාසමණ හියෙය්‍යා නාගමිසි, අපිච මයං තං සරාම කින්නු ඛෝ මහාසමණා නාගච්ඡතීති, ඛාදනීයස්ස ච භොජනීයස්ස ච තෙ පටිවිංසෙ ඨපිතොති. භාත්‍ර තෙ භාසස්ස එතදහොසි, එතරහි ඛෝ මෙ මහායඤ්ඤදා පච්චුපට්ඨිතෙ සෙවලනඤ්ඤා ච අඞ්ගමගධා පහූතං ඛාදනීයං භොජනීයං ආදාය අනිච්ඡකාමිස්සන්ති, සචෙ මහාසමණෙ මහාජනකායෙ ඉමිපාටිහිරියං හරිස්සති, මහාසමණස්ස ලාභසක්කාරෙ අභිවඩ්ඪිස්සති, මම ලාභසක්කාරෙ පරිහායිස්සති, අහො භූත මහාසමණෙ සවත්‍තාය නාගච්ඡෙය්‍යාති. සො ඛෝ අහං භාස්සප තව චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය උත්තරකුරුං ගන්ත්වා තතො පිණ්ඩපාතං ආහරිත්වා අනොතත්තදහෙ පරිභුඤ්ජිත්වා තත්ථෙව දිවා

යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, කියේය, මහාසමණ; මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; කාලෝ, සුදුසු කල්වෙයි; භත්තං, බත; නිට්ඨිතං, නිමිණි; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; කින්නුඛෝ, කුමක්නිසා; හියෙය්‍යා, ඊයේ; න අගමාසි, නොවැඩමවා ද; අපිච, එසේ ද; මයං, අපි; තං, නුඹවහන්සේ; සරාම, සිහිකෙරෙමු; මහාසමණා, මහා ශ්‍රමණ තෙම; කින්නුඛෝ, කුමක්නිසා; න ආගච්ඡතීති, නොවැඩියසැයි; ඛාදනීයඤ්ච, කෑයුතු දෙයින් ද; භොජනීයඤ්ච, අනුභව කටයුතු දෙයින් ද; හෙ, නුඹවහන්සේගේ; පටිවිංසෙ, කොටස; ඨපිතොති, තබන ලද්දේ යයි; භාස්සප, කාශ්‍යපය; තෙ, තට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; භාත්‍ර අහොසි, නුවූයේ ද; එතරහි ඛෝ, දැන් වනාහි; මෙ, මාගේ; මහායඤ්ඤදා, මහා යාගය තෙම; පච්චුපට්ඨිතෝ, එළඹ සිටියේය; කෙවලකප්පා ච, සියලුම; අඞ්ගමගධා, අඟමගද දනව් වැස්සෝ; පහූතං, බොහෝ වූ; ඛාදනීයං, කෑයුතු දේද; භොජනීයං, අනුභව කටයුතු දේද; ආදාය, ගෙන; අනිච්ඡකා මිස්සන්ති, එළඹෙන්නාහුය; සචෙ, ඉදින්; මහා සමණෙ, මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහාජනකායෙ, මහා ජනසමූහයා මධ්‍යයෙහි; ඉද්ධිපාටිහාරියං, යෘඩි ප්‍රාතිහාර්‍යයක්; කරිස්සති, කරන්නේ ද; මහාසමණස්ස, මහා ශ්‍රමණයාහට; ලාභසක්කාරෙ, ලාභසත්කාර; අභිවඩ්ඪිස්සති, මොනවට වැඩෙන්නේ ය; මම, මට; ලාභසක්කාරෙ, ලාභසත්කාර; පරිහායිස්සති, පිරිහෙන්නේය; භූත, එකාන්තයෙන්; මහාසමණෙ, මහා ශ්‍රමණ තෙම; සවාත්‍තාය, ඇසට පිණිස; න ආගච්ඡෙය්‍ය, නො එන්නේ නම්: අහො ඉති, යෙහෙකැයි; භාස්සප, කාශ්‍යපය, සො ඛෝ අහං, ඒ මම; තව, තාගේ; චෙතො, සිත දිළිබඳ; පරිවිතක්කං, තොනිමි කල්පනාව; චෙතසා, අප සිතින්; අඤ්ඤාය, දැනැ; උත්තරකුරුං, උතුරුකුරු දිවයිනට; ගන්ත්වා, වැඩැ; තතො, එයින්; පිණ්ඩපාතං; පිණ්ඩපාතය; ආහරිත්වා, ගෙනවුත්; අනොතත්තදහෙ, අනොතත් දහතළායෙහි; (ඒ විල්හි දිය හිරුරැස් පහස ලදින් කිනම් දිනකවත් රත්නොවන බැවින් අනොතත්තදහ නම් වී.)

විහාරං අභාසිත්ථ. අථ ඛෝ උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතද හොසි, මහිද්ධිකෝ ඛෝ මහාසමණෝ මහානුභාවෝ, යත්‍රහිනාම මේත සාපි චිත්තං පජානිස්සති, නත්ථේවව ඛෝ අරහා යථා අහන්ති. අථ ඛෝ භගවා උරුවේලකස්සපස්ස ජටිලස්ස චිත්තං ඤත්වා තස්මිං යේව විහාරමණ්ඩ විහාසි.

පඨමං පාටිහාරියං.

තේන ඛෝ පන සමයේන භගවතෝ පංසුකූලං උප්පන්නං හොති අථ ඛෝ භගවතෝ එතදහොසි — කත්ථ නුඛෝ අහං පංසුකූලං ධෝවෙය්‍යන්ති. අථ ඛෝ සක්කෝ දේවානමින්දෝ භගවතෝ චේතසා චේතෝ පරිවිතක්කමඤ්ඤාය පාණිනා පොක්ඛරණිං ඛණිත්වා භගවන්තං එතදවෝච, ඉධ භන්තේ භගවා පංසුකූලං ධෝවතූති. අථ ඛෝ භගවතෝ එතදහොසි — කිමඝිත්‍රඛෝ අහං පංසුකූලං පරිමද්දෙය්‍යන්ති.

පරිභුඤ්ජිත්වා, වළඳ; තත්‍රේව, එහිමැ; දිවාවිහාරං, දිවාවිහරණය; අභාසිං ඉති, කෙළෙමිති විදහ්ලේය; අථඛෝ, එකල්හි; උරුවෙලකස්ස පස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාට; එතං, මෙබඳු; සිතෙක්; අහොසි, වී; යත්‍රහිනාම, යමෙක්; චෙතසාපි, තම සිතින් පවා; චිත්තං, අනුන්ගේ සිත; පජානිස්සති, දනී ද; මහාසමණෝ, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහිද්ධිකෝ ඛෝ, මහත් ඍද්ධි ඇත්තේ මය; මහානුභාවෝ, මහත් අනුභාව ඇත්තේ මය; අහංඤථා, මම මෙන්; නතුඑවව ඛෝ අරහා ඉති, අනේත් නොවේ මැ යි; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවේල කස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් ජටිලයාගේ; චිත්තං, සිත; ඤත්වා, වළඳා; තස්මිංයෙව වනසණ්ඩ, එම වනලැහැබෙහිම; විහාසි, වාසය කළසේක.

පළවැනි ප්‍රාතිහාර්‍ය කථා.

තේන ඛෝ පන සමයේන, එසමයෙහි; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට; පංසුකූලං, පංසුකූලයක්; උප්පන්නං හොති, උපන්නේ වෙයි; (මේ පංසුකූලය බුදුරදුන්ගේ සෙවීමෙන් පහළ වූ වකි, ඒ සෙවීම නම් උරුවෙල් කසුප්හට විවිත්‍ර ප්‍රාතිහාර්‍ය දක්වනු පිණිසය. ඒ වනාහි ඍද්ධි ප්‍රාතිහාර්‍යය ආදෙසනා ප්‍රාතිහාර්‍යය අනුසාසනී ප්‍රාතිහාර්‍ය යයි තුන්වැදෑරුම් වේ එකෙක් වී බොහෝ දෙනෙක් වීම බොහෝ දෙනෙක් වී තනිකෙක් වීම ප්‍රකට වීම අප්‍රකට වීම යනාදි නොයෙක් පුදුම දේ කිරීම ඍද්ධිප්‍රාතිහාර්‍ය නම් අනුන් සිතූ දේ දැන කිම ආදෙසනා ප්‍රාතිහාර්‍ය නම් දහම් දෙසීම අනුසාසනී ප්‍රාතිහාර්‍ය නම්.) අථඛෝ, එකලැ; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; අහං, මම; කත්ථ නුඛෝ, කොතැන්හි; පංසුකූලං, පංසුකූලය; ධොවෙය්‍යං ඉති, ධොවනය කරන්නෙම් දැයි; අථඛෝ, එකල්හි; සක්කෝ දේවා

අථ ඛො සක්කා දෙවානමින්දො භගවතො චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය මහන්තං සිලං උපනික්ඛිපි— ඉධ භන්තෙ භගවා පංසුකූලං පරිමද්දතූති. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි— කිම්හි නු ඛො අහං ආලම්බිත්වා උත්තරෙය්‍යන්ති අථ ඛො කකුධෙ අධිවත්ථා දෙවතා භගවතො චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය සාඛං ඔනාමෙසි— ඉධ භන්තෙ භගවා ආලම්බිත්වා උත්තරතූති. අථ ඛො භගවතො එතදහොසි— කිම්හි නු ඛො අහං පංසුකූලං විසඤ්ඤෙය්‍යන්ති. අථ ඛො සක්කො දෙවානමින්දො භගවතො චෙතසා චෙතො පරිවිතක්ක මඤ්ඤාය මහන්තං සිලං උපනික්ඛිපි— ඉධ භන්තෙ භගවා පංසුකූලං

නම්දෙ, සක්දෙවිරජ තෙමේ; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; චෙතො, සිත පිළිබඳ, පරිවිතක්කං, නොනිම් සල්පනාව; චෙතසා, තම සිතින්; අඤ්ඤාය, දැන; පාණිනා, අතින්; පොක්ඛරණිං, පොකුණක්; ඛණිත්වා, හාරා; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, කීය; භන්තෙ, සවාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉධ, මෙහි; පංසුකූලං, පංසුකූලය; ධොවතු ඉති, ධොවනය කරනසේක්වා සි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතක් වී; කිම්හි නුඛො, කොහි වනාහි; අහං, මම; පංසුකූලං, පංසුකූලය; පරිමද්දෙය්‍යං ඉති, පිරිමදින්නෙමි දැයි; (පොඛරන්තෙම් දැයි) අථඛො, ඉක්බිති; සක්කො දෙවානමින්දෙ සක්දෙව් රජ තෙමේ; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; චෙතො, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කං, පරිවිතර්කය; චෙතසා; තම සිතින්; අඤ්ඤාය, දැන; මහන්තං සිලං, මහත් වූ ගලක්; උපනික්ඛිපි, එළවූයේය; භන්තෙ, සවාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉධ, මෙහි; පංසුකූලං, පංසුකූලය; පරිමද්දතු ඉති, පිරිමදින සේක්වා සි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවතො, භාග්‍යවත්හට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතක් වී; අහං, මම; කිම්හි නුඛො, කොහි වනාහි; ආලම්බිත්වා, එල්බගෙන; උත්තරෙය්‍යං ඉති, ගොඩනඟින්නෙමි දැයි; අථඛො, ඉක්බිති; සාකුධෙ කුඹුක් රුකෙහි; අධිවත්ථා, අරක්ගත්; දෙවතා, දෙව් තෙමේ; භගවතො භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; චෙතො, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කං, පරිවිතර්කය; චෙතසා, තම සිතින්; අඤ්ඤාය, දැන; සාඛං, සාඛාවක්; ඔනාමෙසි, නැමුයේය; භන්තෙ, සවාමීනි; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; ඉධ, මෙහි; ආලම්බිත්වා, එල්බී; උත්තාරතු ඉති, ගොඩ නැගේවායි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතක් වී; කිම්හි නුඛො, කොහි වනාහි; අහං, මම; පංසුකූලං, පංසුකූලය; විසඤ්ඤෙය්‍යං ඉති, (විසඳිම පිණිස) දිගහරින්නෙමි දැයි; අථඛො, ඉන්බිති; සක්කො දෙවානමින්දෙ, සක්දෙව් රජ තෙමේ; භගවතො, භාග්‍යවත් හුගේ; චෙතො, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කං, පරිවිතර්කය; චෙතසා, තම සිතින්; අඤ්ඤාය, දැන; මහන්තං සිලං, මහත් වූ ගලක්; උපනික්ඛිපි, එළවූයේය; භන්තෙ, සවාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉධ, මෙහි; පංසුකූලං, පංසුකූලය; විසඤ්ඤෙතු ඉති, දිගහරින සේක්වා සි; අථඛො, ඉක්

දිසුපජ්ජතූති. අථ ඛෝ උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ තස්සා රත්තියා අච්චයෙන යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච, කාලෝ මහාසමණ නිට්ඨිතං භත්තං, කිඤ්චුඛෝ මහාසමණ නාගං පුබ්බෙ ඉධපොක්ඛරණී, නාගං ඉධ පොක්ඛරණී, නදිමා සිලා දුබ්බෙ උපනික්ඛිත්තා, කෙනිමා සිලා උපනික්ඛිත්තා, නදිමස්ස කකුධස්ස පුබ්බෙ නාධා ඔතතා, නාගං නාධා ඔතතාති. ඉධ මෙ කස්සප පංසුකූලං උප්පන්නං අහොසි. තස්ස මයහං කස්සප එතදහොසි— කාහ නුඛෝ අහං පංසුකූලං ධොවෙය්යන්ති, අථඛෝ කස්සප සක්කෝ දෙවානමින්දෝ මම චෙතසා චෙතොපරිවිතක්කමඤ්ඤාය පාණිනා පොක්ඛරණිං ඛණිත්වා මං එතදවොච— ඉධ භන්තෙ භගවා පංසුකූලං ධොවතූති, නාගං අමනුස්සෙන පාණිනා ඛතා පොක්ඛරණී, තස්ස මයහං

ඛිනි; උරුවෙලකස්සපෝ, උරුවෙල කාශ්‍යපතෙම්; ජටිලෝ, ජටිල තෙමේ; තස්සා රත්තියා, ඒ රාත්‍රියගේ; අච්චයෙන, ඇවැමෙන්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනක ද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකමි, එළඹියේය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, කීය; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; කාලෝ, සුදුසු කල් වෙයි; භත්තං, බත; නිට්ඨිතං, නිමියේය; මහාසමණ. මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; කිඤ්චුඛෝ, කිමෙක් ද; අයං පොක්ඛරණී, මේ පුෂ්කරණී තොමෝ; පුබ්බෙ, පෙර; ඉධ. මෙහි; න, නොවිය; නා අයං, ඒ මේ; පොක්ඛරණී, පුෂ්කරණියක්; ඉධ, මෙහි වී; පුබ්බෙ, පෙර; ඉමා සිලා, මේ ගල; න උපනික්ඛිත්තා; නො තබන ලද්දීය; කෙන, කවරක්හු විසින්; ඉමා සිලා, මේ ගල; උපනික්ඛිත්තා, තබන ලද්දී ද; පුබ්බෙ, පෙර; ඉමස්ස කකුධස්ස, මේ කුඹුක් වෘක්ෂයාගේ; නාධා, නාධා තොමෝ; න ඔතතා, නො නැමුනියය; නා අයං, ඒ මේ; නාධා, නාධා තොමෝ; ඔතතා ඉති, නැමුනී යයි; කස්සප, කාශ්‍යපය; ඉධ, මෙහිදී; මෙ, මට; පංසුකූලං, පංසුකූලයක්; උප්පන්නං අහොසි, උපන්නේ වීය; තස්සප, කාශ්‍යපය; තස්ස මයහං, ඒ මට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; කාහ නුඛෝ, කොතැනක; අහං, මම; පංසුකූලං, පංසුකූලය; ධොවෙය්‍යං ඉති, ධෝවනය කරන්නෙමි දැයි; කස්සප, කාශ්‍යපය; අථඛෝ, ඉක්බිති; සක්කෝ දෙවානමින්දෝ, සක්දෙව් රජ තෙමේ; චෙතසා, තම සිතින්; මම, මාගේ; චෙතොපරිවිතක්කං, නො නිමි නලපනාව; අඤ්ඤාය, දැන; පාණිනා, අතින්; පොක්ඛරණිං, පෙකුණක්; ඛණිත්වා, හාරා; මං, මට; එතං, මේ වදන; අවොච, කීය; භන්තෙ, සවාමිනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉධ, මෙහි; පංසුකූලං, පංසුකූලය; ධොවතූති, ධෝවනයකරන සේක්වා සි; නා අයං පොක්ඛරණී, ඒ මේ පුෂ්කරණී තොමෝ; අමනුස්සෙන, නො මිනිසෙකු විසින්; පාණිනා, අතින්; ඛතා, සාරනලදී; කස්සප, කාශ්‍යපය; තස්ස මයහං, ඒ මට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; කිමඞ්ග නුඛෝ, කොහි වතාහි; අහං, මම; පංසුකූලං, පංසුකූලය; පරිභෙදාය ඉති, පිරිමැදිනෙමි දැයි; කස්සප, කාශ්‍යපය; අථඛෝ, ඉක්බිති;

කස්සප එතදහොසි— කිමහි නුඛො අහං පංසුකූලං පරිමදෙය්‍යන්ති, අථ ඛො කස්සප සකෙකා දෙවානම්ඉන්‍දෙ මම චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය මහතිං සිලං උපනික්ඛිපි— ඉධ හන්‍තෙ භගවා පංසුකූලං පරිමද්දතූති, සායං අමනුස්සෙන උපනික්ඛිත්තා සිලා, තස්ස මයහං කස්සප එතදහොසි— කිමහි නුඛො අහං ආලම්බිත්වා උත්තරෙය්‍යන්ති, අථ ඛො කස්සප කකුධෙ අධිවත්ථා දෙවතා මම චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය සාධු ඔනාමෙසි— ඉධ හන්‍තෙ භගවා ආලම්බිත්වා උත්තරතූති, සච්චං ආහරහන්‍තො කකුධො, තස්ස මයහං කස්සප එතදහොසි— කිමහි නුඛො අහං පංසුකූලං විස්සජ්ජෙය්‍යන්ති, අථ ඛො කස්සප සකෙකා දෙවානම්ඉන්‍දෙ මම චෙතසා චෙතො පරිවිතක්කමඤ්ඤාය මහතිං සිලං උපනික්ඛිපි— ඉධ හන්‍තෙ භගවා පංසුකූලං විස්සජ්ජෙතූති, සායං අමනුස්සෙන උපනික්ඛිත්තා සිලාති. අථ

සකෙකා දෙවානම්ඉන්‍දෙ, සක්දෙවි රජ තෙමේ; චෙතසා, තම සිතින්; මම, මාගේ; චෙතො, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කං, පරිවිතර්කය; අඤ්ඤාය, දැන; හන්‍තෙ, සවාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉධ, මෙහි; පංසුකූලං, පංසුකූලය; පරිමද්දතු ඉති, පිරිමදිනාසේක්වා සි; මහතිං සිලං, මහත් වූ ගලක්, උපනික්ඛිපි, එළවූසේය; සා අයං සිලා, ඒ මේ ශෛලය; අමනුස්සෙන, නො මිනිසෙකු විසින්; උපනික්ඛිත්තා, එළවනලදි; කස්සප, කාශ්‍යපය; තස්ස මයහං, ඒ මට; එතං, මේබදු සිතෙක්; අහොසි, වී; කිමහි නුඛො, කොහි වනාහි; අහං, මම; ආලම්බිත්වා, එල්ලී; උත්තරෙය්‍යං ඉති, ගොඩ නඟිනෙමි දැයි; කස්සප, කාශ්‍යපය; අථඛො, ඉක්බිති; කකුධෙ, කුඹුක් රුකෙහි; අධිවත්ථා, අරක්ගත්; දෙවතා, දෙවි තෙමේ; චෙතසා, තම සිතින්; මම, මාගේ; චෙතො, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කං, නො නිමි කල්පනාව; අඤ්ඤාය, දැන; සාධු, සා යහපතක්; ඔනාමෙසි, නැමූසේය; හන්‍තෙ, සවාමීනි; භගවා, භගවත් තෙමේ; ඉධ, මෙහි; ආලම්බිත්වා, එල්ලී; උත්තරතු ඉති, ගොඩ නැඟේවා සි; සො අයං කකුධො, ඒ මේ කුඹුක; ආහරහන්‍තො, (සවාමීනි අනදික්නළ මැනවැයි මෙසේ කියන්නාක් මෙන්) නැමුනේය; කස්සප, කාශ්‍යපය; තස්ස මයහං, ඒ මට; එතං, මෙබදු සිතෙක්; අහොසි, විය; කිමහි නුඛො, කොහි වනාහි; අහං, මම; පංසුකූලං, පංසුකූලය; විස්සජ්ජෙය්‍යං ඉති, දිගහරිනෙමි දැයි; කස්සප, කාශ්‍යපය; අථඛො, ඉක්බිති; සකෙකා දෙවානම්ඉන්‍දෙ, සක්දෙවි රජ තෙමේ; චෙතසා, තම සිතින්; මම, මාගේ; චෙතො, සිත පිළිබඳ; පරිවිතක්කං, නො නිමි කල්පනාව; අඤ්ඤාය, දැන; හන්‍තෙ, සවාමීනි; ඉධ, මෙහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පංසුකූලං, පංසුකූලය; විස්සජ්ජෙතු ඉති, දිගහරින සේක්වාසි; මහතිං සිලං මහත් ශෛලයක්; උපනික්ඛිපි, එළවූසේය; සා අයං සිලා, ඒ මේ ශෛලය; අමනුස්සෙන, නො මිනිසෙකු විසින්; උපනික්ඛිත්තා ඉති, එළවන ලද්දී යැයි; අථඛො, ඉක්බිති; උරුවෙලකාස්සපස්ස, උරුවෙල කාශ්‍යප නම්; ජටිලස්ස, ජටිලයාට; එතං,

ඛෝ උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි— මඤ්ඩිකෝ ඛෝ මහා සමණෝ ඕතාදුහාවෝ යත්‍රහි නාම සකෙකාපි දෙවානමම්පි වෙය්‍යාවච්චං කරිස්සති, නතෙවව ඛෝ අරහා යථා අහන්ති. අථ ඛෝ භගවා උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස හත්තං භුඤ්ජිත්වා තස්මිං යෙව වණසණ්ඩ විහාසි.

අථඛෝ උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ තස්සා රත්තියා අච්චයෙන යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසංකම්ත්වා භගවතෝ කාලං ආරොචෙසි— කාලෝ මහාසමණ නිට්ඨිතං භත්තන්ති. භවඤ් කස්සප ආයා මිහන්ති උරුවෙලකස්සපං ජටිලං උය්‍යාජෙත්වා යාය ජම්බුයා ජම්බුදීපෝ පඤ්ඤායති තතෝ ඵලං ගහෙත්වා පඨමතරං ආගන්ත්වා අග්‍යාගාරෙ නිසීදි, අද්දසා ඛෝ උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ භගවන්තං අග්‍යාගාරෙ නිසින්නං, දිස්වාන භගවන්තං එතදවොච, කතමෙන භන්ං මහාසමණ මග්ගෙන ආගතෝ අහං තෙන පඨමතරං පඤ්ඤත්තොම්හි, සොහං පඨමතරං ආගන්ත්වා අග්‍යාගාරෙ නිසින්නොම්හි. ඉධාහං කස්සප

ඇබඩදු සිටියේ; අවෝසි, විය; සකෙකාපි දෙවානම්පෙ, සක්දෙව් රජ තෙමේ ද; යත්‍රහිනාම, යම් මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේ නමක්ව; වෙය්‍යාවච්චං. වතාවත්; කරිස්සති, කරන්නේ ද; මහාසමණෙ, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙමේ; ඔතිණ්ණකෝ ඛෝ, මහත් ඇබඩ ඇත්තේ මය; මහානුභාවෝ, මහත් අනුභාව ඇත්තේ මය; අහං යථා මම මෙන්; තතු එවව ඛෝ අරහා ඉති, අසිත් නො වේමැ යයි; අථ ඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භගවත් තෙමේ; උරුවෙලකස්සපං, උරුවෙල කාශ්‍යප නම්; ජටිලන්ං, ජටිලයාගේ; භත්තං, බත; භුඤ්ජිත්වා, වළඳා; තස්මිං යෙව වනසණ්ඩ, ඒ වනලැහැබෙහි ම; විහාසි, විසුවේක.

අථඛෝ, ඉක්බිති; උරුවෙල කස්සපෝ, උරුවෙල කාශ්‍යප නම්; ජටිලෝ, ජටිල තෙමේ; තස්සා රත්තියා, ඒ රාත්‍රියගේ; අච්චයෙන, ඇවැමෙන්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකම්, එළඹියේය; උපසංකම්ත්වා, එළඹ; මහා සමණ, මහා ශ්‍රමණය; කාලෙ, සුදුසු කල් ය්; භත්තං, බත; නිට්ඨිතං ඉති, නිමියේ ය හි; භගවතෝ, බුදුන්ට; කාලං, කාලය; ආරොචෙසි දැන් වී; කස්සප, කාශ්‍යපය; භවඤ්. (නුඹ) ය; අහං, මම; ආයාමි ඉති, පසුව) එම්හි; උරුවෙල කස්සපං, උරුවෙල කාශ්‍යප නම්; ජටිලං, ජටිලයා; උය්‍යෝජෙත්වා, පිටත් කර යවා; යාය ජම්බුයා, යම් දඹරුකකින්; ජම්බුදීපෝ, ජම්බුවීපය; පඤ්ඤායති, ප්‍රකටවේ ද; තතෝ, ඒ දඹරුතෙන්; ඵලං, ඵලයක්; ගහෙත්වා ගෙන; පඨමතරං, ප්‍රථම කොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; අග්‍යාගාරෙ, ගිනිහල් ගෙහි; නිසීදි, හුන්නේක්ක; උරුවෙල කස්සපෝ, උරුවෙල කාශ්‍යප නම්; ජටිලෝ, ජටිල තෙමේ; අග්‍යාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙහි; නිසින්නං, හුන්නා වූ; භගවන්තං, භගවන් බුදුරදුන්; අද්දසා ඛෝ, දුටුවේ මය; දිස්වාන, දැක; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එසං, මේ වදන; අවොච, කීය;

තං උය්‍යොජේත්වා යාව ජම්බුයා ජම්බුදීපෝ පඤ්ඤායති. තතෝ ඵලං ගහෙත්වා පඨමතරං ආගන්ත්වා අග්ගාගාරෙ නිසිඤ්ඤා, ඉදං ඛෝ කස්සප ජම්බුඵලං වණ්ණසම්පන්නං ගන්ධසම්පන්නං රසසම්පන්නං, සචෙ ආකඞ්ඛසි පරිභුඤ්ජාහි. අලං මහාසමණ තුවං යෙවෙතං ආහරසි තුවං යෙවෙතං පරිභුඤ්ජාහි. අථ ඛෝ උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි— මහිද්ධිකෝ ඛෝ මහාසමණෝ මහානුභාවෝ යත්‍රහි නාම මං පඨමතරං උය්‍යොජේත්වා යාව ජම්බුයා ජම්බුදීපෝ පඤ්ඤායති තතෝ ඵලං ගහෙත්වා පඨමතරං ආගන්ත්වා අග්ගාගාරෙ නිසීදිස්සති, තථෙව ච ඛෝ අරහා යථා අහන්නි. අථ ඛෝ භගවා උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස භත්තං භුඤ්ජිත්වා තස්මිං යෙව වනසණ්ඩෙ විහාසි. අථ ඛෝ උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ තස්සා රත්තියා අච්චයෙන යෙන

මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; තුවං, නුඹවහන්සේ; කතමෙන මග්ගෙන, කවර මගකින්; ආගතෝ, ආයේවෙහි ද; අහං, මම; තයා, නුඹ වහන්සේට වඩා; පඨමතරං, පළමු කොට; පක්කන්තා, පිටත් වූයෙම් වෙමි; සෝ තුවං, ඒ නුඹ වහන්සේ; පඨමතරං, ප්‍රථම කොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; අග්ගාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙහි; නිසීදිස්සති, හුන්නේ වෙහි යයි; (කියේය) කස්සප, කාශ්‍යපය; ඉධ, මෙහි; අහං, මම; තං, නුඹ; උය්‍යොජේත්වා, පිටත් කොට යවා; යාව ජම්බුයා, යම් දඹරුකක් කරණ කොට ගෙන; ජම්බුදීපෝ, ජම්බුව්පය; පඤ්ඤායති, ප්‍රකට වේ ද; තතෝ, ඒ දඹරුකින්; ඵලං, ඵලයක්; ගහෙත්වා, ගෙන; පඨමතරං, ප්‍රථම කොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; අග්ගාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙහි; නිසිඤ්ඤා, හුන්නෙම් වෙමි; කස්සප, කාශ්‍යපය; ඉදං ජම්බුඵලං ඛෝ, මේ ජම්බුඵලය වනාහි; වණ්ණසම්පන්නං, වර්ණයෙන් සම්පූර්ණය; ගන්ධසම්පන්නං, ගඳයෙන් සම්පූර්ණය; රසසම්පන්නං, රසයෙන් සම්පූර්ණය; සචෙ, ඉදින්; ආකඞ්ඛසි, (නුඹ) කැමැත්තෙහි නම්; පරිභුඤ්ජ ඉති, අනුභව කරවයි; (ඒදෘශෝක්ත) මහා සමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; අලං, (දඹ) සාර්‍යාත; තුවං යෙව, නුඹ වහන්සේ ම; එතං, මේ දඹගෙඩිය; ආහරසි, ගෙන ආයෙහි ය; එතං, මේ දඹගෙඩිය; තුවං එව, නුඹ වහන්සේ ම; පරිභුඤ්ජ ඉති, වළඳනු මැන වැයි; (උරුවෙල් කසුප් තවුස් තෙමේ නියෝය) අථඛෝ, ඉක්බිති; උරුවෙල කස්සපස්ස, උරුවෙල කාශ්‍යප තම්; ජටිලස්ස, ජටිලයාට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, විය; යත්‍රහි නාම, යම්සේක්; මං, මා. පඨමතරං, ප්‍රථම කොට; උය්‍යොජේත්වා, පිටත් කොට යවා; යාව ජම්බුයා, යම් දඹරුකක් කරණ කොට ගෙන; ජම්බුදීපෝ, ජම්බුව්පය; පඤ්ඤායති, ප්‍රකට වේ ද; තතෝ, ඒ දඹරුකින්; ඵලං, ඵලයක්; ගහෙත්වා, ගෙන; පඨමතරං ප්‍රථම කොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; අග්ගාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙහි; නිසීදිස්සති, හිඳින්නේ ද; මහාසමණෝ, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙමේ; මහිද්ධිකෝ ඛෝ, මහත් ඍද්ධි ඇත්තේ මය; මහානුභාවෝ, මහත් අනුභාව ඇත්තේ මය; අයං යථා, මම මෙන්; නතු එව ඛෝ අරහා ඉති, අනිත් මහරහන්වේමි යයි; අථ ඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; උරුවෙලකස්සපස්ස උරුවෙල

සඟමා හෙනුපසඞ්කමි, උපසංකම්ත්වා භගවතෝ කාලං ආරොචෙසි— කාලෝ මහාසමණ නිට්ඨිතං භත්තන්ති. ඉවඡ කස්සප ආයාමිහනති උරුවෙලකස්සපං ජටිලං ඒතයාමෙජත්වා යාය ජම්බුයා ජම්බුදීපෝ පඤ්ඤායති තස්සා අවිදූරෙ අමෙබා —පෙ— තස්ස අවිදූරෙ ආමලකී —පෙ— තස්සා අවිදූරෙ හරීටකී —පෙ— තාවතිංසං ගන්ත්වා පාරිච්ඡත්තකඤ්ච පුප්ඵං ගහෙත්වා පඨමතරං ආගන්ත්වා අග්ගාගාරෙ නිසීදි. අථ ඛෝ උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ භගවන්තං අග්ගාගාරෙ නිසින්නං, දිස්වාන භගවන්තං එතදවොච— කතමෙ නු ඛෝ මහාසමණ මඤ්ඤන ආගතෝ, අහං තයා පඨමතරං පඤ්ඤත්තෝ, සෝ ඛෝ පඨමතරං ආගන්ත්වා අග්ගාගාරෙ නිසින්නොති. ඉධාහං කස්සප තං ඒතයාමෙජත්වා තාවතිංසං ගන්ත්වා පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵං ගහෙත්වා පඨමතරං ආගන්ත්වා අග්ගාගාරෙ නිසින්නොතා, ඉදං ඛෝ කස්සප පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵං වණ්ණ

කාශ්‍යප නම්; ජටිලස්ස, ජටිලයාගේ; භත්තං, බත; හුයදිච්ඡා, වළඳ; තයිදං එව වතසෙණඩ, ඒ වතුලැහැබෙහිමි; විහාසි, (වැඩ) විසුසේක; අථ ඛෝ, ඉක්බිති; උරුවෙල කසසපෝ, උරුවෙල කාශ්‍යප නම්; ජටිලෝ, ජටිල තෙමේ; කස්සා රත්තියා අවචයෙන, ඒ රාත්‍රියගේ ඇවැමෙන්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකම්, එළඹියේය; උපසංකම්ත්වා, එළඹ; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; කාලං, කාලය; ආරොචෙසි, දන්විය; මහා සමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; කාලෝ, සුදුසු කල්වේ; භත්තං, බත; නිට්ඨිතං ඉති, නිමිණේ යයි; කස්සප, කාශ්‍යපය; ඉවඡ, (තුඹ) යව; අහං, මම; ආයාමිඉති, පසුව එමි සි; උරුවෙල කස්සපං, උරුවෙල කාශ්‍යප නම්; ජටිලං, ජටිලයා; උයෙය්‍යාමජත්වා, පිටත් කොට යවා; යාය ජම්බුයා, යම් දඹරුකක් කරණ කොට ගෙන; ජම්බුදීපෝ, දඹදිව; පඤ්ඤායති, ප්‍රකට වේ ද; තස්සා, ඒ ජම්බුවෘක්ෂයාගේ; අවිදූරෙ, නුදුරෙහි; අමෙබා, අඹරුකෙක් වේ; —පෙ— තස්ස, ඒ අඹවෘක්ෂයාගේ; අවිදූරෙ, නුදුරෙහි; ආමලකී, නෙල්ලි වෘක්ෂයෙක් වේ; —පෙ— තස්සා, ඒ නෙල්ලි වෘක්ෂයාගේ; අවිදූරෙ, නුදුරෙහි; හරීටකී, අරළු වෘක්ෂයෙක් වේ; —පෙ— තාවතිංසං, තව්තිසා දෙව්ලොවට; ගන්ත්වා, ගොස්; පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵං ගහෙත්වා, පරසතුමලක් ගෙන; පඨමතරං, ප්‍රථම කොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; අග්ගාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙහි; නිසීදි, හුන් සේක; උරුවෙල කස්සපෝ ජටිලෝ, උරුවෙල් කසුප් තවුස් තෙම; අග්ගාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙහි; නිසින්නං, හුන්නාවූ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේව; අද්දසා ඛෝ, දුටුසේ මය; දිස්වාන, දැක; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, කිය; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; ඒවං, තුඹ වහන්සේ; කත මෙන මඤ්ඤන, කිනම් මඟකින්; ආගතෝ, ආයෙහි ද; අහං, මම; තයා, තුඹවහන්සේට වඩා; පඨමතරං, ප්‍රථම කොට; පඤ්ඤත්තෝ, පිටත්වූයෙම් වේවා; සෝ ඛෝ, ඒ තුඹවහන්සේ; පඨමතරං, ප්‍රථම කොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; අග්ගාගාරෙ, ගිනිහල්ගෙහි; නිසින්නොති ඉති, හුන්නෙහි යයි;

සම්පන්නං ගණිසම්පන්නානි. අථ ඛො උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි— මහිඞ්ඛො ඛො මහාසමණො මහානුභාවො යත්‍රහි නාම මං පඨමතරං උය්‍යොජෙත්වා තාවතිංසං ගන්ත්වා පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵං ගහෙත්වා පඨමතරං ආගන්ත්වා අග්ගාගාරෙ නිසීදිස්සති නමෙවව ඛො අරහා යථා අහන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජටිලා අග්ගිං පරිවරිතුකාමා න සක්කොනාති කථාති ඵාලෙතුං, අථ ඛො තෙසං ජටිලානං එතද හොසි. නිස්සංසයං ඛො මහාසමණස්ස ඉඛානුභාවො යථා මයං න සක්කොම කථානි ඵාලෙතුන්ති. අථ ඛො භගවා උරුවෙලකස්සපං ජටිලං එතදවොච, ඵාළියතු කස්සප කථානීති, ඵාළියතු මහා සමණාති, සකිදෙව පඤ්චකථසතානි ඵාළිසිංසු, අථ ඛො උරුවෙල

කස්සප, කාශ්‍යපය; අහං, මම්; ඉඛ, මෙහි; තං, නුඹ; උය්‍යොජෙත්වා, පිටත්කොට යවා; තාවතිංසංගන්ත්වා, තාවතිංසයට ගොස්; පාරිච්ඡත්තක පුප්ඵං, පාරිච්ඡත්තක පුෂ්පයක්; ගහෙත්වා, ගෙන; පඨමතරං, ප්‍රථමකොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; අග්ගාගාරෙ, හිනිහල්ගෙහි; නිසිදිස්සති, හුන්නෙම් වෙමි; කස්සප, කාශ්‍යපය; ඉදං ඛො පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵං, මේ පාරිච්ඡත්තක පුෂ්පය වතාහි; වණ්ණසම්පන්නං, වර්ණයෙන් සම්පන්නය; ගන්ධ සම්පන්නං ඉති, ගන්ධයෙන් සම්පන්න යයි; අථඛො, ඉක්බිති; උරුවෙල කස්සපස්ස, උරුවෙල කාශ්‍යප නම් ජටිලස්ස, තවුස්හුට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, විය; යත්‍රහිනාම, යමෙක්; මං, මා; පඨමතරං, ප්‍රථම කොට; උය්‍යොජෙත්වා, පිටත්කොට යවා; තාවතිංසං ගන්ත්වා, තාවතිංස යට ගොස්; පාරිච්ඡත්තක පුප්ඵං, පාරිච්ඡත්තක පුෂ්පයක්; ගහෙත්වා, ගෙන; පඨමතරං, ප්‍රථමකොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; අග්ගාගාරෙ, හිනිහල් ගෙහි; නිසීදිස්සති, හිඳින්නේ ද; මහාසමණො, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහිඞ්ඛො ඛො, මහත් ඍඞි ඇත්තේ මය; මහානුභාවො, මහත් අනු භාව ඇත්තේ මය; අහං යථා, මා මෙන්; අරහා නතු එවව ඛො ඉති, අහීත් නොවේම යයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එකල්හි; ජටිලා, තවුසෝ; අග්ගිං, හිනි; පරිවරිතුකාමා, පුදනුකැමැත්තාහු; කථානි, දර; ඵාලෙතුං, පලන්ට; නසක්කොනාති, නොහැකිවෙත්; අථඛො, ඉක්බිති; තෙසං ජටිලානං, ඒ තවුසන්ට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; යථා, යම් සේ; කථානි, දර; ඵාලෙතුං, පලන්ට; මයං, අපි; න සක්කොම, නො හැකි වෙමු ද; (එය) නිස්සංසයං ඛො, එකාන්තයෙන්; මහාසමණස්ස, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේගේ; ඉඛානුභාවො ඉති, ඍඞ්ධානුභාවයෙක් වේ යයි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපං ජටිලං, උරු වෙල් කසුප් තවුස්හුට; එතං අවොච, මේ වදන් වදාළසේක; කස්සප, කාශ්‍යපය; කථානි, කාෂ්ඨයෝ; ඵාළියතු ඉති, පැලෙත්වා යයි ද; මහා සමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; ඵාළියතු ඉති, පැලෙත්වාහි; (කියේය)

කස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි, මහිද්ධිකො ඛො මහාසමණො මහානුභාවො යත්‍රහි නාම කවඨානිපි න ඵාළිසිස්සන්ති න තෙව ව ඛෙ, අරහා යථා අහන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන තෙ ජටිලා අග්ගිං පරිවරිතුකාමා න සක්කොන්ති අග්ගිං ජාලෙතුං, අථ ඛො තෙසං ජටිලානං එතදහොසි, නිස්සංසයං ඛො මහාසමණස්ස ඉඛ්ඛානුභාවො යථා මයං න සක්කොම අග්ගිං ජාලෙතුන්ති. අථ ඛො භගවා උරුවෙලකස්සපං ජටිලං එතදවොච, උජ්ජාලියතු කස්සප අග්ගීති, උජ්ජාලියතු මහාසමණාති, සකිදෙව පඤ්චඅග්ගී සන්තානි උජ්ජලිංසු, අථ ඛො උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි, මහිද්ධිකො ඛො මහාසමණො මහානුභාවො යත්‍රහි නාම අග්ගීපි න උජ්ජලිසිස්සන්ති න තෙව ව ඛො අරහා යථා අහන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන තෙ ජටිලා අග්ගිං පරිවරිතුං න සක්කොන්ති අග්ගිං විජ්ඣාපෙතුං, අථ ඛො තෙසං ජටිලානං එතදහොසි— නිස්සංසයං ඛො මහාසමණස්ස

සකිං එව, එකවරම්; පඤ්චකවඨසතානි, කාෂ්ඨ පන්සියගක්; ඵාළිසිංසු, පැළෙනාහුය; අථඛො, ඉක්බිති; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් තවුස්හුට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; යත්‍රහිනාම, යමෙකුගේ ආනුභාවයෙන්; කවඨානිපි, කාෂ්ඨයෝ; නඵාළිසිස්සන්ති, ඵො පැළෙන්නෝ ද; මහාසමණෙ, (ඒ) මහා ශ්‍රමණතෙම; මහිද්ධිකො ඛො, මහත් ඍඩි ඇත්තේම වෙයි; මහානුභාවො, මහත් අනුභාව ඇත්තේම වෙයි; අහං යථා, මා මෙන්; අරහා, රහත්වූයේ; නතු එව ච ඛො, නොවේ මය; තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; තෙ ජටිලා, ඒ තවුසෝ; අග්ගිං, ගිනි; පරිවරිතුකාමා, පුදනු කැමැත්තාහු; අග්ගිං, ගිනි; ජාලෙතුං දල්වන්ට; න සක්කොන්ති, නො හැකි වෙත්; අථඛො, ඉක්බිති; තෙසං, ජටිලානං, ඒ තවුසන්ට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; යථා, යම්සේ; මයං, අපි; අග්ගිං, ගිනි; ජාලෙතුං, දල්වන්ට; න සක්කොම, නො හැකි වෙමු ද; (එය) නිස්සංසයං ඛො, එකාන්තයෙන්; මහාසමණස්ස, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේගේ; ඉඛ්ඛානුභාවො, ඍද්ධ්‍යනුභාවය වෙයි; අථඛො ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපං ජටිලං, උරුවෙල් කසුප් තවුස්ට; එතං, මෙ වදන; අවොච, වදළසේක; කස්සප කාශ්‍යපය; අග්ගී, ගිනි; උජ්ජාලියතු ඉති, දැල්වෙත්වා දැයි; මහාසමණ මහාශ්‍රමණයන් වහන්ස; උජ්ජාලියතුඉති, දැල්වෙත්වා ගසි; සකිං එව, එකවරම; පඤ්චඅග්ගිසතානි, ගිනි පන්සියගක්; උජ්ජලිංසු, ඇවිලගත්හු; අථඛො, ඉක්බිති; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල්කසුප් තවුස්හුව; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; යත්‍රහිනාම, යමෙකුගේ ආනුභාවෙන්; අග්ගී අපි, ගිනි ද; න උජ්ජලිසිස්සන්ති, නො දැල්වෙන්නෝ ද; මහාසමණෙ, (ඒ) මහා ශ්‍රමණතෙම; මහිද්ධිකො ඛො, මහත් ඍඩි ඇත්තේම වෙයි; මහානුභාවො, මහත් අනුභාව ඇත්තේම වෙයි; අහං යථා, මා මෙන්; අරහා, රහත්වූයේ; නතු එව ච ඛො, නොවේ මය; තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; තෙ ජටිලා, ඒ තවුසෝ; අග්ගිං, ගිනි; ජ.ව

ඉද්ධානුභාවෝ, යථා මයං න සක්කොම අග්ගිං විජ්ඣාපෙතුන්ති. අථ ඛෝ භගවා උරුවේලකස්සපං ජටිලං එතදවොච— විජ්ඣාහග්ගතු කාශ්‍යප අග්ගීති. විජ්ඣාහග්ගතු මහාසමණාති. සකිදෙව පඤ්චඅග්ගී සතානි විජ්ඣාසිංසු. අථ ඛෝ උරුවේලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතද හොසි— මහිද්ධිකෝ ඛෝ මහාසමණෝ මහානුභාවෝ යත්‍රහි නාම අග්ගීපි න විජ්ඣාසිස්සන්ති න චෙව ච ඛෝ අරහා යථා අහන්ති. එත්තා ඛෝ පන සමයෙන තෙ ජටිලා සිතාස්සු හෙමන්තිකාස්සු රත්තීස්සු අන්තරට්ඨකාස්සු හිමපාතසමයෙ නජ්ජා නෙරඤ්ජරාය උම්මුජ්ජන්තිපි නිම්මුජ්ජන්තිපි උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජම්පි කරොන්ති, අථ ඛෝ භගවා පඤ්ච මන්තානි මඤ්ඤිඞ්සතානි අභිනිම්මිනි, යත්ථ තෙ ජටිලා උත්තරිඤ්ඤා

රිඤ්ඤා, පුදෝ; අග්ගිං, ගිනි; විජ්ඣාපෙතුං, නිවන්ට; න සක්කොන්ති, නොහැකි වෙත්; අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙසං ජටිලානං, ඒ තවුසන්ට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; යථා, යම්හෙයකින්; මයං, අපි; අග්ගිං, ගිනි; විජ්ඣාපෙතුං, නිවන්ට; න සක්කොම, නොහැකි වෙමු ද; (එය) නිස්සංසයං ඛෝ, නිසැකවම; මහාසමණස්ස, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේගේ; ඉද්ධානුභාවෝ ඉති, සෘද්ධ්‍යනුභාවයෙක් වේ යයි; අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවේලකස්සපං ජටිලං, උරුවෙල් කසුප් තවුස්හට; එතං, මෙවදන්; අවොච, වදාළසේක; කස්සප, කාශ්‍යපය; අග්ගී, ගිනි; විජ්ඣාපනතු ඉති, නිවෙත්වා දැයි; (පිළිවිසිසේකි) මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; විජ්ඣාපනතු ඉති, නිවෙත්වා යයි; (තවුස්තෙම කියේය) සකිං එව, එකවරම; පඤ්චඅග්ගිසතානි, ගිනි පන්සියය; විජ්ඣාසිංසු, නිවුනාහ; අථඛෝ, ඉක්බිති; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් තවුස්ට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; යත්‍රහිනාම, යම් ආනුභාවයක් හෙතුකොට ගෙන; අග්ගී අපි, ගිනි ද; න විජ්ඣායිස්සන්ති, නොදැල්වෙන්නෝ ද; මහාසමණෝ, (ඒ) මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහිද්ධිකෝ ඛෝ, මහත් ඍද්ධි ඇත්තේම වෙයි; මහානුභාවෝ, මහත් අනුභාව ඇත්තේම වෙයි; අහං යථා, මා මෙන්; අරහා, රහත්වූ යෙක්; තනු එව ඛෝ, ඉඳා වේ මය; තෙඤ්ඤා ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි; තෙ ජටිලා, ඒ තවුසෝ; සිතාස්සු, සිත වූ; හෙමන්තිකාස්සු, හෙමන්ත ඍතුයෙහි වූ; අන්තරට්ඨකාස්සු, මැදින් නවන් දෙමස අතරෙහි වූ; රත්තීස්සු, රාත්‍රිවලැ; හිමපාත සමයෙ, පිනිවැටෙනකල; (මැදින් මස අවසාන සිව්දින හා නවන් මස මුල සිව්දිනත් යන මේ අට හිමපාත සමය වේ, ඒ කාලය තුළ අධිකව පිනි වැටෙන්නේය.) නෙරඤ්ජරාය නජ්ජා, නෙරඤ්ජරා නදියෙහි; උම්මුජ්ජන්තිපි, මතුවීම ද කෙරෙත්; නිම්මුජ්ජන්තිපි, කිදීම ද කෙරෙත්; උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජම්පි, මතුවීම හා කිදීමත්; කරොන්ති, කෙරෙත්; (කිසි තවුස් කෙණෙක් කරවටක් පමණ දියෙහි ගැලී එකවරකින්ම නික්මයෙත්, සමහර තවුස් කෙණෙක් හිස පමන් දියෙහි ගැලී එකවරකින් නික්ම යෙත්, කිසි තවුස් කෙණෙක් නැවත නැවතත් දියෙහි ගිලීම හා මතුවීම කෙරෙමින් සතුටක් කෙරෙත්, මේ සියලු තවුසෝ ම ඒ හෙතු

විසිවෙසුං. අථ ඛො තෙසං ජටිලානං එතදහොසි, නිස්සංසයං ඛො මහාසමණස්ස ඉඛාඤ්ඤනාවො යථාසිමා මඤ්ඣිඛියො නිම්මිතාති. අථ ඛො උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි— මහිඛිතො ඛො මහා සමණො මහාඤ්ඤභාවො යඤ්ඤ නාම තාව බහූ මඤ්ඣිඛියො අභිනිම්මි නිස්සඤ්ති න තෙව ව ඛො අරහා යථා අහනති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මහාඅකාලමෙඝො පාවස්සි, මහාඋදක වාහකො සඤ්ජාති, යස්මිං පදෙසෙ භගවා විහරති සො පදෙසො උද කෙන ඔත්ථටො හොති, අථ ඛො භගවතො එතදහොසි, යන්නූනාහං සමන්තා උදකං උස්සාදෙත්වා මජ්ඣ රෙණුගතාය භූමියා වඩ්ඪමෙ යන්නති, අථ ඛො භගවා සමන්තා උදකං උස්සාදෙත්වා මජ්ඣ රෙණු ගතාය භූමියා වඩ්ඪම්, අථ ඛො උරුවෙලකස්සපො ජටිලො මාභෙව ඛො මහාසමණෙ උදකෙන වූළෙහා අභාසිති නාවාය සම්බහුලෙහි

වෙන් පාපපුඩිය වන්නේ යයි දැනී ගත්තෝය.) අථඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තෙ ජටිලා, ඒ තවුසෝ; උත්තරිත්වා ගොඩතැඟී; යත්ථ, යම් තැනෙක්හි; විසිවෙසුං, හිඳිතැප්පෝ ද; (තත්ථ, එහි;) පඤ්චමත්තානි මඤ්ඣිඛියතානි, හිඳි බඳුන් පන්සියයක් පමණ; අභිනිම්මිති, මැවූසේක; අථඛො, එකල්හි; තෙසං ජටිලානං, ඒ තවුසන්ට එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; යථා, යම් හෙයකින්; ඉමා මඤ්ඣිඛියො, මේ හිඳිබඳුන්; නිම්මිතා, නිර්මිත වූවාහු නම්; (ඒ නිර්මිතය වනාහි) නිස්සංසයං ඛො, නිසැකවම; මහාසමණස්ස, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේගේ; ඉද්ධාභිසඞ්ඛාරොවා, ඍද්ධ්‍යභිසංස්කාරය වෙයි; අථඛො, ඉක්බිති; උරුවෙල කස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කසුප් තවුස්හුට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; යත්තහිනාම, යම්හෙයකින්; තාව බහූ මඤ්ඣිඛියො, එපමණ බොහෝ හිඳිබඳුන්; අභිනිම්මිනිස්සන්ති, නිර්මිත කරන්නෝ ද; මහා සමණො, (ඒ) මහා ශ්‍රමණතෙම; මහිඛිතො ඛො, මහත් ඍද්ධි ඇත්තේ මය; මහාඤ්ඤභාවො, මහත් අභිභාව ඇත්තේ මය; අහං යථා, මා මෙන්; අරහා, රහත් වූයේ; නතු එව ඛො ඉති, නොවේම යයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; මහාඅකාලමෙඝො, මහත් වූ අකාලමේඝයෙක්; පාවස්සි, වැස්සේය; මහාඋදකවාහකො, මහත් ජල ගැල්මෙක්; සඤ්ජාති, හටගත්තේය; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යස්මිං පදෙසෙ, යම් ප්‍රදේශයෙක්හි; විහරති, වැඩවාසය කරනසේක් ද; සො පදෙසො, ඒ ප්‍රදේශය; උදකෙන, ජලයෙන්; ඔත්ථටො හොති, වතු රුවන ලද්දේ වෙයි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන් සේට. එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; අහං, මම; සබ්බන්තා, හැම්පස; උදකං, දිය; උස්සාදෙත්වා, ඉවත් කොට. මජ්ඣ, මැද; රෙණුගතාය, රජසින් ආකීර්ණ වූ; භූමියා, බිම; වඩ්ඪමෙය්‍යං, සම්මත් කරන්නෙමි නම්; යන්නූන ඉති, යෙහෙක කියායි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ; සබ්බන්තා, හැම්පස; උදකං, දිය; උස්සාදෙත්වා, ඉවත්

ජටිලෙහි සද්ධිං යස්මිං පදෙසෙ භගවා විහරති තං පදෙසං අගමාසි, අදසා ඛො උරුවෙලකස්සපො ජටිලො භගවන්තං සමන්තා උදකං උස්සාදෙත්වා මඤ්ඤෙ රෙණුගතාය භූමියා වඩ්ඪමානං, දිස්වාන භගවන්තං එතදවොච, ඉදනනු ඛං මහාසමණාති, අයමහමස්මි කස්සපාති භගවා වෙහාසං අබ්භුග්ගන්ත්වා නාවාය පච්චුට්ඨාසි, අථ ඛො උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස එතදහොසි, මහිද්ධිකො ඛො මහාසමණො මහානුභාවො යත්රහින්නාම උදකම්පි නප්පසහිස්සති, නත්ථෙව ච ඛො අරහා යථා අහන්ති, අථ ඛො භගවතො එතදහොසි, චිරම්පි ඛො ඉමස්ස මොඝපුරිසස්ස එවං භවිස්සති මහිද්ධිකො ඛො මහාසමණො

කොට; රෙණුගතාය, රජසින් ආකිණ්ණ වූ; භූමියා, භූමිතලයෙහි; මඤ්ඤෙ, මැද; වඩ්ඪමානං, සක්මන් කළසේක; අථඛො, ඉක්බිති; උරුවෙලකස්සපො ජටිලො, උරුවෙල් කස්සප් ජටිලතෙම; මහාසමණො, මහා ශ්‍රමණ තෙම; උදකෙන, දියෙන්; වුළ්හා, ගෙන යන ලද්දේ: මාහෙව ඛො අහොසි ඉති, නොවේ වාම යයි; නාවාය, නැවකින්; සම්බහුලෙහි, බොහෝ වූ; ජටිලෙහි සද්ධිං, ජටිලයන් සමඟ; යස්මිං පදෙසෙ, යම් පෙදෙසෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; විහරති, වැඩවසන සේක් ද; තං පදෙසං, ඒ පෙදෙසට; අගමාසි, ගියේය; උරුවෙලකස්සපො ජටිලො, 'උරුවෙල් කස්සප් ජටිලතෙම; සමන්තා, හාත්පස; උදකං, දිය; උස්සාදෙත්වා, ඉවත් කරවා; රෙණුගතාය, රජසින් ආකිණ්ණ වූ; භූමියා මඤ්ඤෙ, බිම මැද; වඩ්ඪමානං, සක්මන් කරන්නා වූ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අද්දසා ඛො, දුටුයේ මය; භගවන්තං, බුදුරදුන්; දිස්වාන, දැක; එතං, මේ වදන; අවොච, කීයේය; මහාසමණ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්ස; ඉදං, මේ; නවිංනුඉති, නුඹවහන්සේ දැයි පිළිවිසි; කස්සප, කාශ්‍යපය; අයං, මේ; අහමස්මි ඉති, මම වෙමි සි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; වෙහාසං, අහසට; අබ්භුග්ගන්ත්වා, පැනනැඟී; නාවාය, නැවෙහි; පච්චුට්ඨාසි, වැඩසිටි සේක; අථඛො, එකල්හි; උරුවෙලකස්සපස්ස ජටිලස්ස, උරුවෙල් කස්සප් තවුස් හට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වූයේය; යත්රහින්නාම, යම් උතු දෙකු සිටිනැනක්; උදකම්පි, ජලය පවා; නප්පසහිස්සති, වතුරුවනු නොඇකිවන්නේ ද; (අනිභවනය නොකරන්නේ ද) මහාසමණො, (ඒ උතුම්) මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහිද්ධිකො ඛො, මහත් ඍඩි ඇත්තේම වෙයි; මහානුභාවො, මහත් අනුභාව ඇත්තේම වෙයි; (එසේ කමුදු) අහං යථා, මා මෙන්; නත්ථ එව ච ඛො අරහා ඉති, අනේත් නො වේම යයි; (සිතී) අථඛො, එකල්හි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; චිරම්පි ඛො, බොහෝ කලක් ම; ඉමස්ස මොඝපුරිසස්ස, මේ හිස් පුරිස්හට; (යමෙකුට එම අත්බැව්හි මාර්ගඵලයන්ට උපනිශ්‍රයෙක් නැති නම් බුදුවරයෝ බහුට මොඝපුරිස යයි වදාරත් උපනිශ්‍රය ඇතිකල්හිදු එකෙණෙහි මාර්ගයක් හෝ ඵලයක් නැතිකල මොඝපුරිස යයි වදාරත් මය. " මොඝපුරිසොති ඛුද්දපුරිසො; සෙය්‍යථා හි නාම්ං අත්තභාවෙව මග්ගඵලානං උපනිස්සයෝ නත්ථි තං බුධා මොඝ

මහානුභාවෝ නසේව ච බෝ අරහා සථා අහනති, යනහුනාහං ඉමං ජටිලං සංවේජෙය්‍යනති, අථ බෝ භගවා උරුවෙලකස්සපං ජටිලං එතදවොච, නෙව බෝ ත්වං කස්සප අරහා නපි අරහමගගං සමා පන්නොසි, සාපි තෙ පටිපදා නත්ථි, යාය ත්වං අරහා වා අස්සසි අරහ මග්ගං වා සමාපන්නොසීති, අථ බෝ උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ භග වතෝ පාදෙසු සිරසානිපතිත්වා භගවන්තං එතදවොච, ලභෙය්‍යාහං භන්තෙ භගවතෝ සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යං උපසම්පදනන්ති, ත්වං බෝසි කස්සප පඤ්චන්නං ජටිලසතානං නායකෝ විනායකෝ අග්ගහා පත්තෝ පාමොක්ඛෝ, තෙපි තාව අපලොකෙහි යථා තෙ මඤ්ඤිස්සනති තථා කරිස්සනතීති. අථ බෝ උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ

සුමිනොති වදනති උපනිස්සයෙ සතිපි නස්සමිං බණෙ මඥෙග ව, එලෙ වා අසති මොඝසුමිනොති වදනති සෙව " යි පඤ්චසූදනි අට්ඨවාසි)
එවං, මෙබඳු සිතෙක්; භවිස්සති, වන්දේය; (සොබඳු සිතෙක් ද යත්?) මහාසම්මණෙ, මහා ශ්‍රමණ තෙම; මහිද්ධිකෝ බෝ, මහත් සෘද්ධි ඇත්තේම වේ; මහානුභාවෝ, මහත් අනුභාව ඇත්තේම වේ; (එසේ නමුදු) අහං සථා, මා මෙන්; නතු එව ච බෝ අරහා ඉති, අහිත් නො වේ ම ය කියා සි; අහං, මම; ඉමං ජටිලං, මේ තවුස්; සංවෙජෙය්‍යං, සංවෙගයට පමුණුවන්නෙම් නම්; සනහුත ඉති, යෙහෙනැසි; (බුදුරදුන්ට අදහස් වී) අථබෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලකස්සපං ජටිලං, උරුවෙල්කසුප් තවුස්ට; එතං, මේ වදන අවොච, වදළ ශ්‍රේෂ්ඨ; කස්සප, කාශ්‍යපය; ත්වං, නුඹ; නෙව බෝ අරහා, අහිත් නො වෙහිය; අරහමගගං, රහත් මඟට; නපි සමාපන්නොසි, පැමිණියෙක් ද නො වෙහිය; ත්වං, නුඹ; යාය, යම්බඳු ප්‍රතිපදාවකින්; අරහා වා අස්සසි, අහිත් හෝ වන්නෙහි ද; අරහමග්ගං, අහිත් මාර්ගඵල හෝ; සමාපන්නොසි, පැමිණියෙක් හෝ වන්නෙහි ද; තෙ, තට; සාපි පටිපදා, ඒ ප්‍රතිපදාවකුදු; නත්ථි ඉති, නැති යයි; අථබෝ, එකල්හි; උරුවෙලකස්සපෝ ජටිලෝ, උරුවෙල් කසුප් ජටිල තෙම; භගවතෝ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; පාදෙසු, පාදමූලයෙහි; සිරසා, ඳිසින්; නිපතිත්වා, වැටී; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මෙ වදන්; අවොච, සැළකෙළේය; භන්තෙ, සවාමීනි; භගවතෝ සන්තිකෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි; පබ්බජ්ජං, ප්‍රව්‍රජ්‍යාව; ලභෙය්‍යං, ලබත්නෙම්; උපසම්පදං, උපසම්පදාව; ලභෙය්‍යං ඉති, ලබන්නෙම් කියා සි; කස්සප, කාශ්‍යපය; ත්වං බෝ, නුඹ වහාහි; පඤ්චන්නං ජටිලසතානං, පන්සියයක් ජටිලයන්ට; නායකෝ අසි, පමුණුවන බැවින් නායකවූයෙහිය; විනායකෝ අසි, නමල් බුඩිය උගන්වන බැවින් විනායකවූයෙහිය; අග්ගහා අසි, අග්‍රවූයෙහිය; පමුඛෝ අසි, ප්‍රමුඛභාවවූයෙහිය; පාමොක්ඛෝ අසි, විසුඛප්‍රාප්ත ඇත්තෙහිය; තාව, පළමු කොට; තෙපි (අතවැසි) ඒ තවුසන් ද; අපලොකෙහි, බලව; තෙ, ඔහු තුමූ; යථා ඉච්ඡසේ; මඤ්ඤිස්සනති, සලකන්නෝ ද; තථා, එසේ; කරිස්සනති ඉති, කරන්නාහුය යයි; (වදළසේකි කුමක්නිසා මෙසේ වදළෝ ද යත්? ඒ තවු

යෙන තෙ ජටිලා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා තෙ ජටිලෙ එතදවොච, ඉච්ඡාමහං භො මහාසමණෙ බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං, යථා භවන්තො මඤ්ඤන්ති, තථා කරොන්තූති, විරපටිනා මයං භො මහාසමණෙ අභිපස්සන්නා, සචෙ භවං මහාසමණෙ බ්‍රහ්මචරියං චරිස්සති සබ්බෙනව මයං මහාසමණෙ බ්‍රහ්මචරියං චරිස්සාමාති, අථ ඛො තෙ ජටිලා කොසම්බිඤ්ච ජටාමිඤ්ච ඛාරිකාජම්බිඤ්ච අග්ගිහුත්තානම්බිඤ්ච උදකෙ පවාහෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා භගවන්තං එතදවොචුං, ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති, එථ නික්ඛවොති භගවා අවොච, සවාක්ඛාතො ධම්මො, චරථ බ්‍රහ්මචරියං සම්මාදුක්ඛක්ඛයස්ස අන්තකිරියායාති. සාව තෙසං ආයස්මන්තානං උපසම්පදා අහොසි.

සෝ පන්සියය රහත් බැව් ඇත් කිරීමට පින් ඇතියාහු බුදුරදුන්ගේ පළමු නාගදමනයෙහි පටන් උන්වහන්සේ කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් සිත් ඇතිවූහු එබැවින් මේ උරුවෙල් කසුප් පැවිදිවන්නේ යයි කී කල හැමදෙනම එකපැහැර පැවිදිකම් ලැබීමට සතුටු වන්නාහ එහෙයිනි) අථඛො, එනල්හි; උරුවෙලකස්සපො ජටිලො, උරුවෙල් කසුප් ජටිල තෙම; තෙ ජටිලා, ඒ (බුදුන් කෙරෙහි පහන්) ජටිලයෝ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කම්, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තෙ ජටිලෙ, ඒ තවුසන්ට; එතං, මෙ වදන්; අවොච, කියේය; භො, පින්වත්නි; අහං, මම; මහාසමණෙ, මහා ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යායෙහි; චරිතුං, හැසිරෙන්ට; ඉච්ඡාම්, කැමැත්තෙම්; භවන්තො, පින්වත්හු; යථා, යම්සේ; මඤ්ඤන්ති, හඟින් ද; තථා, එසේ; කරොන්තු ඉති, කෙරෙත්වා කි; භො, පින්වත් ආචාරීන් වහන්ස; මයං, අපි; විරපටිකා, බොහෝ කල් පටන්; නාගදමනයෙහි පටන්ය යන අර්ථයි) මහාසමණෙ, මහා ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; අභිප්පසන්නා, විශෙෂයෙන් පැහැදුනෝ වෙමු; සචෙ, ඉදින්; භවං, පින්වහුන් වහන්සේ; මහාසමණෙ, මහා ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යායෙහි; චරිස්සති, හැසිරෙන්නේ නම්; මයං සබ්බෙ එව, අපි සියල්ලෝ ම; මහාසමණෙ, මහා ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යායෙහි; චරිස්සාම ඉති, හැසිරෙන්නෙමු යයි; (කිහු) අථඛො, ඉක්බිති; තෙ ජටිලා, ඒ තවුසෝ; කොසම්බිඤ්ච, හිසකේ ද; (“කොසා එව කොසම්බිඤ්ච” යි අටුවායි. “කොසම්බිඤ්චාති ඇදිමනි අබ්බොකිණ්ණං විත්‍රු විත්‍රු බඳිත්වා උක්ඛිත්තතාය කොසාදයොව කොසම්බිඤ්චාති පොරාණා” යනු විජිරබුද්ධි ටීකායි.) ජටාමිඤ්ච, ජටාමඩලු ද; (අවුල් හිසකේ ද) ඛාරිඤ්ච ජම්බිඤ්ච, තවුස් පිරිකර හා එය ගෙන යන කත් ද; (තවුස් පිරිකරතම හිනිගාන දණ්ඩ කෙණ්ඩිය ඉදිකටු යනාදි යයි) අග්ගිහුත්තානම්බිඤ්ච, සෑන්ද ආදි ගිනි පිදීම් උපකරණ ද; උදකෙ, දියෙහි; පවාහෙත්වා, පාකොට හැර; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන,

අද්දසා ඛෝ නදීකස්සපෝ ජටිලෝ කෙසම්ස්සං ජටාම්ස්සං ඛාරිකා ජම්ස්සං අග්ගිහුත්තම්ස්සං උදකෙ වුය්හමානෙ, දිස්වානස්ස එතද හොසි— මාගෙවි මේ භාතුනෝ උපස්සගෙහා අහොසීති. ජටිලෙ පාහෙසී හවිජ්ථ මෙ භාතරං ජානාථාති. සාමඤ්ඤ තීහි ජටිලසතෙහි සෙකායසමා උරුවෙලකස්සපෝ තෙනුපසඞ්කම්, උපසඞ්කම්ත්වා ආයස්මන්තං උරුවෙලකස්සපං එතදවොච— ඉදන්හුඛෝ කස්සප සෙය්‍යාති. ආමාවුසෝ ඉදං සෙය්‍යෝති. අථඛෝ තෙ ජටිලා කෙසම්ස්සං ජටාම්ස්සං ඛාරිකාජම්ස්සං අග්ගිහුත්තම්ස්සං උදකෙ පවාහෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම්ංසු, උපසඞ්කම්ත්වා භගවතා පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා භගවන්තං එතදවොචුං— ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතා සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති. එථ භික්ඛවොති භගවා අවොච, සවාක්ඛාතෝ ධම්මෝ, චරථ බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය්‍යාති. සාව තෙසං ආයස්මන්තානං උපසම්පදා අහොසි

එතන්හි; උපසඞ්කම්ංසු, එළඹියෝය; උපසඞ්කම්ත්වා, එළඹ; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; පාදෙසු, පාදමූලයෙහි; සිරසා, හිසින්; නිපතිත්වා, වැටී; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මේ වදන්; අවොචුං, සැළ කළහු; ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ, —පෙ— උපසම්පදා අහොසි, (43 වෙනි පිටේ 11 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

නදීකස්සපෝ ජටිලෝ, නදීකාශ්‍යප තවුස් තෙම; කෙසම්ස්සං, හිස කේ ද; ජටාම්ස්සං, ජටාමවුලු ද; ඛාරිකාජම්ස්සං, තවුස් පිරිකර හා එය ගෙන යන කත් ද; අග්ගිහුත්තම්ස්සං, සැන් ද ආදී ගිනි පිදීම් උපකරණ ද; උදකෙ, දියෙහි; වුය්හමානෙ, පාව යන කල; අද්දසා ඛෝ, දුටුයේ මය; දිස්වාන, දැක; අස්ස, ඔහුට; එතං, මෙබඳු සිතක්; අහොසි, ඒ; මෙ, මාගේ; භාතුනෝ, සොහොයුරුට; උපස්සගෙහා, උවදුරෙක්; මාහි එව අහොසි ඉති, නොවේවා ඒ යයි; හවිජ්ථ, ඇව; මෙ, මාගේ; භාතරං, සොහොයුරු; ජානාථ ඉති, දනිව් යයි; ජටිලෙ, තවුසන්; පාහෙසි, (දෙතුන් දෙනෙකු) පිටත්කෙළේය; සාමඤ්ඤ, තෙමේ ද; තීහි ජටිලසතෙහි, තවුසන් තුන්සියයක් සමඟ; ආයස්මා උරුවෙලකස්සපෝ, ආයුෂ්මත් උරුවෙල කාශ්‍යප තවුස් තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙනුපසඞ්කම්, එහි එළඹියේය; උපසංකම්ත්වා, එළඹ; ආයස්මන්තං උරුවෙලකස්සපං, ආයුෂ්මත් උරුවෙල් කසුප් තවුස්ට; එතං, මේ වදන; අවොච, කීයේය; කස්සප, කාශ්‍යපය; ඉදං, මේ පැවිදිකම්; සෙය්‍යෝ නුඛෝ ඉති, වැඩියක් උතුම් වේ දැයි; (පළමු තවුස්කමට වඩා මහණ ගොයුම්වෙතැ මේ පැවිදි කම් වැඩියක් උතුම්වේ දැයි සිළිවිසි) ආවුසෝ, ඇවැත්නි; ආම, එසේය; ඉදං, මේ පැවිදිකම්; සෙය්‍යෝ ඉති, වැඩියක් උතුම් වේ යයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙ ජටිලා, ඒ තවුසෝ; කෙසම්ස්සං, හිසකේ ද; ජටාම්ස්සං, ජටාමවුලු ද; ඛාරිකාජම්ස්සං, තවුස් පිරිකර හා එය ගෙන යන කත් ද;

අද්දසා ඛෝ ගයාකස්සපෝ ජටිලෝ කෙසමිස්සං ජටාමිස්සං ඛාරිකාජමිස්සං අග්ගිහුත්තමිස්සං උදකෙ වුය්හමානෙ, දිස්වානස්ස එතද හොසි— මාහෙව මෙ භාතූනං උපස්සගෙහා අහොසිති. ජටිලෙ පාහෙසි— ගච්ඡථ මෙ භාතරෙ ජානාථාති. සාමඤ්ච විහි ජටිලසතෙහි යෙනායස්මා උරුවෙලකස්සපෝ තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතො උරුවෙලකස්සපස්ස එතදවොච— ඉදන්නුඛෝ කස්සප සෙය්‍යොති. ආමාවුසෝ ඉදං සෙය්‍යොති. අථ ඛෝ තෙ ජටිලා කෙසමිස්සං ජටාමිස්සං ඛාරිකාජමිස්සං අග්ගිහුත්තමිස්සං උදකෙ පවාහෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසංකමිංසු, උපසංකමිත්වා භගවතෝ පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා භගවන්තං එතදවොචුං— ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතෝ සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති. අථ ඛො භික්ඛවොති භගවා අවොච, ස්වාකඛාතෝ ධම්මෙඝ, චරථ බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති. සාව තෙසං ආයස්මන්තානං උපසම්පදා අහොසි.

අග්ගිහුත්තමිස්සං, සැන් ද ආදි ගිනි පිදීම් උපකරණ ද; උදකෙ පවාහෙත්වා, දියෙහි පා කොට හැර; භගවා, භගවත් තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන උපසංකමිංසු, එහි එළඹියාහ; උපසංකමිත්වා, එළඹ; භගවතෝ, බුදුන්ගේ; පාදෙසු, පාදයන්හි; සිරසා, හිසින්; නිපතිත්වා, වැතිර; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මෙ වදන්; අවොචුං, සැළකළහු; ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ —පෙ— උපසම්පදා අහොසි, (43 වෙනි පිටේ 11 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

අද්දසා ඛෝ ගයාකස්සපෝ ජටිලෝ —පෙ— උදකෙ වුය්හමානෙ, (104 වෙනි පිටේ 20 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) දිස්වාන, දැක; අස්ස, ඔහුට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; මෙ, මාගේ; භාතූනං, සොහොයුරන්ට; උපස්සගෙහා, උවදුරෙක්; මා හිඑව අහොසි ඉති, නොවේවා ම යයි; ගච්ඡථ, යව්; මෙ භාතරෙ, මාගේ සොහොයුරන්; ජානාථ ඉති, දනිව් යයි; ජටිලෙ, තවුසන්; පාහෙසි, පිටත් කෙළේය; සාමඤ්ච, තෙමේ ද; විහි ජටිලසතෙහි, දෙසියයක් තවුසන් හා; ආයස්මා උරුවෙල කස්සපෝ, ආයුෂ්මත් උරුවෙල් කසුප් තවුස් තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙනුපසඞ්කමි, එහි එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; ආයස්මතො උරුවෙලකස්සපං, ආයුෂ්මත් උරුවෙල් කසුප් තවුස්ට; එතං අවොච, මේ කරුණ කීයේය; ඉදන්නුඛෝ කස්සප —පෙ— භගවන්තං එතදවොචුං, (104 වෙනි පිටේ 33 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ —පෙ— උපසම්පදා අහොසි, (43 වෙනි පිටේ 11 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

භගවත් බුදුරජාණෝ කුමක් හිසා ඔවුනට මෙතෙක් ප්‍රාතිහාර්‍ය්‍ය දක්වා වදාළසේක් ද? පළමු වැනි දිනම දහම් නොදෙසූ සේක් ද යත්? මහද දනවි වැසි බොහෝ දෙන උරුවෙල්කසුප්ට රහත් යයි සම්භාවනා කළහු එයින් හේ තෙමේ ද තමන් තො රහත් වූ සේම රහත් යයි තර

නොවේ ඔබේ ඒ සිහිවිල්ල බැහැර යන හැරෑ ඔහුට වැඩ සාදා දෙනු නොහැකි බැවින් පළමුව නොට දහම් නොදෙසුවේක, එසේ වැරදී සිහිවිල්ලක් හැකි වී නම් පළමු නාගදමනයෙහි ම පෑහැදී බුදුරදුන් නොවේ පැමිදිවිණි නේය කේ හෙතෙම් තමන් රහත්ය යනා වැරදී සිතා ගෙන්වේකි වුවත් කම් නිනා ඒ සා ඔහුන් බුදුරදුන්ගේ ප්‍රාතිහාර්‍යය දැනත් ඔසඟ ගොදුවී හෙම් ප්‍රාතිහාර්‍යයි නාරණෙහි ගමනෙකි එසේ උව අප කේ රහස් නොවා මෙ යයි සිතී. ඒ ප්‍රාතිහාර්‍යයෙහි නරයේම සැදුවූ බැව් බුදුරදුහුට නිසි බවින් පවරා එහි වැඩ විසීමට අයැදීමෙන් ප්‍රසාදවිය හෙතු සැදුග්ගණියා මහාකි බුදුරදුන් හෙරේ පැහැද එ දවස් ම පැමිදිවියු හැරිකි වූයේ නවූදු උරුවෙල් කසුප්ප්‍රභෘතියෝ අවසර ඉල්ලීමට අපොහොසත්වී, දෙවෙනි සිවිවරම් උළුන්ගේ පැමිණීමෙන් සිදුවූ ප්‍රාතිහාර්‍ය දැකීමෙන් පළමුවූ ප්‍රාතිහාර්‍යය දැනත් වැණියන් උන්වහන්සේගේ නෑනියන්ය හා තෙද ගැන පහන් වූවා මිස බුදුරජාණෝ රහත් සේකැයි අදහස් නොවී. එකල බුදුරජාණෝ මේ නවුස් ගුණයෙන් හිස්වූ බවදැනී ඔබැවින් ඔහුගේ තරම් ඔහුට අභවා ලන්ට දැන් කල් වේ මැයි යන්නනු හාවාගෙහි වෙසෙසින් පැහැද සිවිනාබැමින් පෙරපිනින් මිං කිවසක් නොවෙනිරු යයි එහාතතාසෙහි ම දැන් සිතාගන්නේ යහි සම කැසිනි බිලා ඳදුරු මිනකුළුණෙන් අමිතා වදුරනසේක් එම්බා කාශ්‍යපය නුඹ රහපා නොවෙහිය නුඹ තෙරේ රහත් මග සාදා ලත ප්‍රතිපදව කුදු නැකියයි වදාළේ එකල සාප්ලක්ෂයක් මුළුල්ලෙහි ගුරුබැව් නිසා පැහුම් කොට ආ එම අත්බැවිහි අමාරණය සාදා දෙන තුන්ලෝ හිලක බුදුරදුන්ගේ අමාවැකි එවදන් ඇසූ නවුස්ව පෙරපිනින් මෙහෙයන ලද හෙයින් හා ඕහැහින් බුදුරදුන්ගේ සමත්කම් තමන් දැක පුරුදු හෙයි නුත් එකාවිටම මේ උතුමාණෝ මට වැඩ සාදා දෙනු පිණිස මෙහි වැඩ වදාරා මෙයෙක් ප්‍රාතිහාර්‍යයන් දක්වා වදාළෝය. එකානතයෙන් ම මුන්වහන්සේගේ වදන් බොරු නොවන්නේය මුන්වහන්සේ තම් දෙවියන්වත් වඩා දෙමිහෙණෙක ශක්‍රයන්ටත් වඩා ශක්‍ර හෙණෙක බ්‍රහ්මයන්වත් වඩා බ්‍රහ්ම හොණෙක මුන්වහන්සේට සම්හෙණෙක් තුන් ලොවෙහිම නැතියාය මුන්වහන්සේ තිලොවට අගතැන් පත් සම්මා සම් බුදුරජාණෝ යයි නිසැකව සිතා පැමිණි වැඳ වැටී "ලභෙය්‍යාහං භගවතෝ සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යං උපසම්පදං" යි පැවිදි කම් හා උපසපන් ඉල්වී, එකල සම්බුදුරජාණෝ ඔවුන් අහට්ඨි පන් සියනක් තවුස්ගණයා නිවන් දහම් පසක් කාරණට පින් ඇතිනියා සම නැසින් දැන වදාළ හෙයින් වදාරනසේක් නවුසානෙනී! තොප වහාහි බොහෝ අහවැසියන් ඇත්තෙක් වෙති එබැවින් ඔවුන්ට තොප අද හස් කියා බලව යි වදාළසේක ඉක්බිති ඒ නවුස් තෙමේ තම අතවැසි තවුසන් මෙනට ගොස් "මුදිජ්ඡාමහං හො මිකාසමණ බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං" යනාදීන් පින්වත්නි! මම මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේ තෙරෙහි සසර දුකින් ගැලවිහන්නා පිණිස බඹසර විසීමට කැමැත්තෙමි උන්

භගවතො අධිට්ඨානෙන පඤ්චසතානි භ එාළිසිංසු,
එාළිසිංසු අංගි භ උජුජලිංසු උජුජලිංසු භ විජ්ඣාසිංසු.

විජ්ඣාසිංසු පරමිඤ්ඤිඛිසභානි අභිනිබ්භිජි,
එතෙන භයෙන අඛ්ඛුසි පාටිහාරිය සභාභාභි භහාභභි.

වහන්සේ නම් සෙස්සෙන් නො වේ බුන්ලොවට නැඟූ පහනක් වැනි සිරිලල දත් සම්මා සම්බුදු නෙණැති එතුමන් පින්වත්හු නමස්කාරාර්ථ අභිමතයන් නෙරෙත්වා සිතියේය එහලා ඔහු සියලු දෙන එකපැහැර කියන්නෝ " විරජවිරාභා මයං හෝ මහාසමණෙන අභිසඤ්ඤුතා " යනාදීන් පින්වත් ආචාරීන් වහන්ස! අපි පළමු නාගදීපයෙහි පවත්නා ඒ මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේ කෙරේ මෙසැසින් දැකලූනෝ වෙමු ඉදින් නුඹවහන්සේ මහා ශ්‍රමණයන් හෙරේ පැවිදිවන්නෙහුසේක් නම් අපි සියල්ලෝම එක්ව ගෙන මහා ශ්‍රමණයන් කෙරේ පැවිදිවන්නෙමු සි කිහු ඉක්බිති ඒ තවුසෝ හිඟසේක් ජටාමඬුලු තවුස් පිරිකර ආදිය ගඟදියට දමා බුදුරදුන්ගේ පාමුල වැතිර " ලභෙය්‍යාම භයං භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදං " සි සඟවිනි! අපි භගවත් නුඹවහන්සේගේ ශාසනයෙහි පැමිදිනම් ලබන්නෙමු උපසපන් ලබන්නෙමු සි කෑලකලිහු බවුනට බුදුරජාණෝ එහි නිසැසුනාවිසෙන් මහණ උපසපන් දෙවා වදුළහ්හි, ගඟදිය පාව යන තවුස් පිරිනර යටිගඟ විසූ නදීකස්සප නම් ඔහු මුල් තවුස් දැන සිමෙන අප දෙවු සොහොයුරුට විපතෙක් පැමිණි නියා ද ගඟදිය මේ තවුස් පිරිනර පාව යන නියා මට නම් නොරිසි වේ අප සොහොයුරුට විපතක් නම් නොවේවා මැ සි කියමින් පින්වතුනි! තෙපි හොස් අප සොහොයුරුගේ පුවත් දැන එම් යයි තවුසන් දෙතුන් දෙනෙකු යවා උන් එනතුරු බලා නිදිනු නො හැකියේ පෙර පිනින් මේගඟයන ලදුව තුන්සියයක් පමණ තවුස් ගණ ගත් හා එහි හොස් පැමිදෙවෙස් ගෙන හුන් බවුන් දැන මදවැඩි සිත් ඇත්තේ " ඉදානුදෙබා භසසභ සෙයෙය්‍යා " සි මෙ සොහොයුරු කාශ්‍යප ශ්‍රේෂ්ඨ වහන්ස! මේ පැවිදිකම් පළමු තවුස් හමට වැඩියක් උතුම් වේ දැයි පිළිවිසි, එතල උරුවෙල් කසුප් කියනුයේ "ආමාවුසො ඉදං සෙය්‍යෝ" සි එසේය ඇවැත්නි! මේ පැවිදිකම් නම් අමාරස භෝග සෙදන ගෙයින් සැමූ තවුස් කවිව වඩා සිංගොලොමයන් දශසහස්‍රකල්පයක් අගෙන් යැදි කිමල්ය ඉක්බිති ඒ හැම තවුසන් ද හිඟසේක් ජටාමඬුලු තවුස් පිරිකර ආදිය ගඟදියට දමා පළමු තවුසන් සේ බුදුරදුන් කෙරේ මහණ උපසපන් ලැබුනු හඟනකුත් තවුසන්ගේ ද ගඟදිය පාව යන බවින් පිරිකර දැන නදීකස්සප් සේ සිය සිටුවර කෙළිවූ මහාස් බුදුරදුන් සමීපයෙහි මහණ උපසපන් ලැබූහ.

භගවතො, භාගයවතුන් වහන්සේගෙන්; අධිට්ඨානෙන, අධිෂ්ඨාන කෙරෙන්; පඤ්චකවග්ගසභානි, පන්සියයක් භාණ්ඩයෝ: න එාළිසිංසු, නො පැළුනාහ; එාළිසිංසු, (අධිෂ්ඨානයෙන්) පැළුනාහ; අයඤ්, මේ කිනිසු;

අථ ඛො භගවා උරුවෙලායං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන ගයා සීසං තෙන පක්කාමි— මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං භික්ඛුසහස්සෙන සබ්බඵෙව පුරාණජටිලෙහි, තත්‍රසුදං භගවා ගයායං විහරති ගයා සීසෙ සද්ධිං භික්ඛු සහස්සෙන, තත්‍රඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි—

න උජ්ජලිංසු, (අධිෂ්ඨානයෙන්) නොම ඇවිලුනෝය; උජ්ජලිංසු, (අධිෂ්ඨානයෙන්) ඇවිලුනාහ; න විජ්ඣායිංසු, (අධිෂ්ඨානයෙන්) නොම නිවුනාහ; විජ්ඣායිංසු, (අධිෂ්ඨානයෙන්) නිවුනෝය; පඤ්චමානුමූඛිසතානි, ගිනිබදුන් පන්සියයක්; අභිනිම්මිනි, (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අධිෂ්ඨාන යෙන්) නිර්මිතකළසේකි; එතෙන නයෙන, මේ ක්‍රමයෙන්; අඩ්ඪුඩ්ඪපාටිහාරියසහස්සානි, තුන් දහස් පන්සියයක් ප්‍රාතිහාර්‍යයෝ වෙත්. (මේ දක්වනලද තුන්දහස් පන්සියයක් ප්‍රාතිහාර්‍යයෝ නාගදමනාදි සොළොස් ප්‍රාතිහාර්‍යයන් හැර වෙත් ඒ සොළොසත් සමඟ තුන්දහස් පන්සිය සොළොස් ප්‍රාතිහාර්‍ය කෙණෙක් වන්නාහ. ඒ මෙසේය- දර නො පැළීමෙන් පන්සියයක් ද දර පැළීමෙන් පන්සියයක් ද ගිනි නො දැල්වීමෙන් පන්සියයක් ද ගිනි දැල්වීමෙන් පන්සියයක් ද ගිනි නො නිවීමෙන් පන්සියයක් ද ගිනි නිවීමෙන් පන්සියයක් ද ගිනි බදුන් මැවීමෙන් පන්සියයක් දැයි මෙසේ තුන්දහස් පන්සියයෙකි. 1 පළමු නාග දමනය, 2 දෙවෙනි නාගදමනය, 3 සිව්වරම් රජුන්ගේ පැමිණීමය, 4 සක්දෙව් රජුගේ පැමිණීමය, 5 මහබඹුගේ පැමිණීමය, 6 පරසිත් දැනීමය, 7 පොකුණය, 8 ගලය, 9 පඬිපෙලය, 10 අත්ත නැවීමය, 11 දඹ ගෙනීමය, 12 අඹ ගෙනීමය, 13 නෙල්ලි ගෙනීමය, 14 අරලු ගෙනීමය, 15 පරසතුමල් ගෙනීමය, 16 ජලගැල්මය යන මෙසේ එකී එකී ප්‍රාතිහාර්‍ය සොළසෙකි

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; උරුවෙලායං, උරුවෙල් දනව්වෙහි; යථාභිරන්තං, කැමති පරිදි; විහරිත්වා, වැස; ගයා සීසං, ගයාසිස නම් ගල්පොත්ත; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; සම්බඵහි, සියලු; පුරාණජටිලෙහි එව, පුරාණ ජටිලයන් වූම; භික්ඛුසහස්සෙන, භික්ෂූන් දහසක් වූ; මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං, මහත් භික්ෂු සඞ්ඝයා සමඟ; පක්කාමි, වැඩිසේක; තත්‍රසුදං, එහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ගයාඅං, ගයා ගම සම්පයෙහි වූ; ගයාසීසෙ, ගයාසීස නම් ගල්පොත්තෙහි; භික්ඛුසහස්සෙන සද්ධිං, භික්ෂූන් දහස සමඟ; විහරති, වැඩවසත සේක; (ගයා යන නමින් නදියක් හා පොකුණක් විය ගයා සීස නම් ඇත් කුඹක සටහන් ඇති ගල්පොත්තෙක් ද ඇති, (එහි භික්ෂූන් දහසකට වැඩ හිඳීමට අවකාශ පහසු ඇත්තේය, ගයා නම් නදිය අසල පිහිටි බැවින් ඒ ගම ගයා නම් වී.) තත්‍රඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතූසේක; (උන්වහන්සේලාට හිත වූ දම්දෙසුම් විමසා එය දෙසනු පිණිස ඇමතූසේකි, ඒ එසේමය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෘද්ධිමය පාඝිවුරු දුරු ඔහු භික්ෂූන් දහස ගෙන ගයා ශීර්ෂයට වැඩ වදාරා උන්වහන්සේලා පිදිවරාගෙන

සබබං භික්ඛවෙ ආදිත්තං, කිඤ්ච භික්ඛවෙ සබබං ආදිත්තං? චක්ඛුං භික්ඛවෙ ආදිත්තං, රූපා ආදිත්තා, චක්ඛු විඤ්ඤාණං ආදිත්තං, චක්ඛු සම්ඵස්සො ආදිත්තො, යම්පිදං චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා, තම්පි ආදිත්තං, කෙන ආදිත්තං? රාගග්ගිනා දොසග්ගිනා මොහග්ගිනා ආදිත්තං, ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි ආදිත්තන්ති වදාමි. සොතං ආදිත්තං, සද්දා ආදිත්තා —පෙ—

වැඩ හිඳ මේ මහණුන්ට කිනම් දම්දෙසුම් හිතදැයි (සම්තැසින් බලා වදාරන සේක් මොහු ඔයල්ලෝ උදේ සවස ගිනි පිටුහ මොවුනට වාදසා යතනයන් ඇවිලගත්තවුන් ගිනිදැල් මෙන් සොට දක්වන්නෙමි එසේ දෙසූ කල මොහු රහත් බවට පැමිණෙන්නාහුම සතිටුහන් කළසේකි ඉක්බිති ඔවුනට එසේ දම් දෙසතු පිණිස ‘ සබබං භික්ඛවෙ ආදිත්තං ” යනාදීන් මේ ආදිත්තපරියාය දෙසනාව වදාළසේක) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සබබං, ඔයල්ල තෙමේ; ආදිත්තං, (එකොළොස් ගින්නකින්) එකට ඇවිල ගත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කිඤ්ච සබබං, කිනම් ඔයල්ලෙක්; ආදිත්තං, එකට ඇවිල ගත්තේ ද: භික්ඛවෙ, මහණෙනි; චක්ඛු, (චක්ෂුර්ඥානාදීන්ට වසතුවාරභාව සාධමින් පැවති දකිනු කැමති බව යහි කියනලද රූප තෘෂ්ණාව නිදන කොට ඇති කර්මයෙන් හටගත් භූත ප්‍රසාද ලක්ෂණවූ) චක්ෂුඃ ප්‍රසාදය තෙමේ; ආදිත්තං, (එකොළොස් ගින්නකින්) එකට ඇවිලගත්තේය; රූපා, රූපයෝ; ආදිත්තා, එකට ඇවිල ගත්තෝය; චක්ඛුවිඤ්ඤාණං, (රූපදර්ශනයට හෙතුවූ චක්ෂුඃප්‍රසාදය අස්සුරු කොට පැවති) චක්ෂුර්විඥානය; ආදිත්තං, එකට ඇවිල ගත්තේය; චක්ඛු සම්ඵස්සො, චක්ෂුඃස්පර්ශය; ආදිත්තො, එකට ඇවිල ගත්තේය; චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා, චක්ෂුඃස්පර්ශය මූලප්‍රත්‍යය කොට ගෙන; යම්පිදං, යම් මේ; සුඛං වා, සැපවූ හෝ; දුක්ඛං වා, දුක් වූ හෝ; අදුක්ඛං වා, දුක් නුවූ හෝ; අසුඛං වා, සැප නුවූ හෝ; වෙදයිතං, ආවර්ජන වේදනාව හා ජවන වේදනාවක් (හවඞ්ගසම්ප්‍රයුක්ත වේදනාවගේ වනාහි ගැන්මෙහි කියයුත්තක්ම නැති ආවර්ජනය හෝ හවඞ්ගය කෙරෙන් නුමුදු මනෝ යතු ආවර්ජනය සහිත භවඞ්ගය දතයුතු) උප්පජ්ජති, උපදී ද; තම්පි, ඒද; ආදිත්තං, එකට ඇවිලගත්තේය; (චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං යතු චක්ෂුඃස්පර්ශය මූලප්‍රත්‍යය කොට ගෙන උපන් සම්පටිච්ඡන සන්තීරණ ඵොඨබ්බන ජවන වේදනාවෝහි, චක්ෂුර්ඥානය හා සම්ප්‍රයුක්ත වේදනාව චක්ෂුඃස්පර්ශයට ප්‍රත්‍යයභාවයෙහි කියයුත්තක්ම නැති, ඒ එසේමය චක්ෂුඃස්පර්ශය සහජාත වේදනාවට සහජාතාදි වශයෙන් ද අසහජාත වේදනාවට උපනිශ්‍රයාදි වශයෙන් ද ප්‍රත්‍යයවේ, එබැවින්ම “චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා” යි වදාරන ලදි.) කෙන, කුමනින්; ආදිත්තං, එකට ඇවිලගත්තේ ද; රාගග්ගිනා, රාග නමැති ගින්නෙන් ද; දොසග්ගිනා, ද්වේෂ නමැති ගින්නෙන් ද; මොහග්ගිනා, මෝහ නමැති ගින්නෙන්

සානං ආදිත්තං, ගන්ධා ආදිත්තා, ජිව්හා ආදිත්තා, රසා ආදිත්තා, කායෝ ආදිත්තෝ, ඵොට්ඨබ්බා ආදිත්තා, මනෝ ආදිත්තෝ, ධම්මා ආදිත්තා, මනෝ විඤ්ඤාණං ආදිත්තං. මනොසම්ඵස්සෝ ආදිත්තෝ, යම්පිදං මනෝ සම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා, තම්පි ආදිත්තං, කේන ආදිත්තං? රාගග්ගිනා දෝසග්ගිනා මොහග්ගිනා ආදිත්තං, ජාතියා ජරාය මරණේන සෝකේහි පරිදේවේහි දුක්ඛේහි දෝමනස්සේහි උපායාසේහි ආදිත්තන්ති වදාමි. එවං පස්සං භික්ඛවේ සුතවා අරියසාවකෝ චක්ඛුස්මිම්පි නිබ්බින්දති රූපෙසුපි නිබ්බින්දති චක්ඛුවිඤ්ඤාණේපි නිබ්බින්දති චක්ඛුසම්ඵස්සෙපි නිබ්බින්දති, යම්පිදං චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා, තස්මිම්පි නිබ්බින්දති, සොතස්මිම්පි නිබ්බින්දති සද්දෙසුපි නිබ්බින්දති ඝානස්මිම්පි නිබ්බින්දති ගන්ධේසුපි නිබ්බි

ද; ආදිත්තං, එකට ඇවිලගත්තේය; ජාතියා, ඉපදීමෙන් ද; ජරාය, ජරා යෙන් ද; මරණේන, මැරීමෙන් ද; සොකේහි, සොකවලින් ද; පරිදේවේහි, විලාපවලින් ද; දුක්ඛේහි, දුක්වලින් ද; දෝමනස්සේහි, දෝමනස් වලින් ද; උපායාසේහි, සිත්තැවිලිවලින් ද; ආදිත්තං ඉති, එකට ඇවිල ගත්තේ යයි; වදාමි, කියමි; සොතං, ශ්‍රෝතස්ත්‍රාණාදිය; ආදිත්තං, එකට ඇවිලගත්තේය; සද්දා, ශබ්දයෝ; ආදිත්තා, එකට ඇවිලගත්හු; — පෙ— ඝානං, ඝ්‍රාණප්‍රසාදය; ආදිත්තං, එකට ඇවිලගත්තේය; ගන්ධා, ගන්ධයෝ; ආදිත්තා, එකට ඇවිල ගත්තෝය; ජිව්හා, ජිහ්වා ප්‍රසාදය; ආදිත්තා, එකට ඇවිල ගත්තිය; රසා, රසයෝ; ආදිත්තා, එකට ඇවිල ගත්හු; කායෝ, කාය ප්‍රසාදය තෙම; ආදිත්තෝ, එකට ඇවිල ගත්තේය; ඵොට්ඨබ්බා, ස්පෘෂ්ටයෝ; ආදිත්තා, එකට ඇවිලගත්හු; මනෝ, හදවඟ සිත තෙම; (මනොචාරය අධිප්‍රේත බැවිනි) ආදිත්තෝ, එකට ඇවිලගත් තේය; ධම්මා, ධම්මාරම්මණය; ආදිත්තා, එකට ඇවිලගත්හු; මනෝ විඤ්ඤාණං, ජවන විඤ්ඤාණය; ආදිත්තං, එකට ඇවිලගත්තේය; මනෝ සම්ඵස්සෝ, භවඞ්ග ආවර්ජන සඵස්ස ත්‍රිපඤ්ච; ආදිත්තෝ, එකට ඇවිල ගත්තේය; මනොසම්ඵස්සපච්චයා, භවඞ්ග ආවර්ජන සඵස්ස ත්‍රිපඤ්ච මූලප්‍රත්‍යය කොට ගෙන; යම්පිදං —පෙ— ආදිත්තන්ති වදාමි — කීසේ දැයයුතු. භික්ඛවේ, මහණෙනි; එවං, මෙසේ; පස්සං, දක්නා වූ; සුතවා, ශ්‍රැතවත් වූ; අරියසාවකෝ, ආර්‍ය ශ්‍රාවක කෙම; චක්ඛුස්මිම්පි, චක්ෂුස් ප්‍රසාදය කෙරෙහිද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; රූපෙසුපි, රූපයන් කෙරෙහි ද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; චක්ඛුවිඤ්ඤාණේපි, චක්ෂුර්විඥාන යෙහිද; නිබ්බි න්දති, කලකිරේ; චක්ඛුසම්ඵස්සෙපි, චක්ෂුස්සඵස්ස යෙහිද; නිබ්බි න්දති, කලකිරේ; චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා, චක්ෂුස්සඵස්ස මූලප්‍රත්‍යය කොට ගෙන; යම්පිදං, යම් මේ; සුඛං වා, සැප වූ හෝ; දුක්ඛං වා, දුක් වූ හෝ; අදුක්ඛං දුක්සුඛ නොවූ හෝ; අසුඛං, සැපනුවූ හෝ; වෙදයිතං, ආවර්ජන වේදනාව හා [illegible] ද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; සොත ස්මිම්පි, ශ්‍රෝතස්ප්‍රසාදය කෙරෙහි ද; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; සද්දෙසුපි,

සැති ජිව්හායපි නිබ්බින්දති රූපෙසුපි නිබ්බින්දති කායසම්ඵස්සෙපි නිබ්බින්දති ඵොට්ඨබ්බෙසුපි නිබ්බින්දති, මනසම්ඵස්සෙපි නිබ්බින්දති ධම්මෙසුපි නිබ්බින්දති මනොවිඤ්ඤාණෙපි නිබ්බින්දති මනොසම්ඵස්සෙසුපි නිබ්බින්දති, යම්පිදං මනොසම්ඵස්ස පච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා, තස්මිම්පි නිබ්බින්දති, නිබ්බින්දං විරජ්ජති විරාගා විමුච්චති විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති, ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාතීති.

ඉමිස්සාපි පන වෙය්‍යාකරණස්මිං භඤ්ඤමානෙ තස්ස භික්ඛුනො අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තානි විමුච්චිංසු.

ආදිත්ත පරියායං නිට්ඨිතං.

උරුවෙල පාටිහාරියං නිකිණිත්වා භාණවාරං නිට්ඨිතං.

ශබ්දයන් කෙරෙහිදු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; ඝානසම්ඵස්සෙපි, ඝ්‍රාණප්‍රසාදය කෙරෙහිදු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; ගන්ධෙසුපි ඝ්‍රාණප්‍රසාදයට විෂය වූ ගන්ධයන් කෙරෙහි දු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; ජිව්හාසම්පි, ජිහ්වා ප්‍රසාදය කෙරෙහි දු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; රසෙසුපි, ජිව්හාප්‍රසාදයට විෂය වූ රසයන් කෙරෙහි දු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; කායසම්ඵස්සෙපි, කායප්‍රසාදය කෙරෙහි දු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; ඵොට්ඨබ්බෙසුපි, කායප්‍රසාදයට විෂය වූ ස්පර්ශයන් කෙරෙහි දු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; මනසම්ඵස්සෙපි, සිතසම්ඵස්සෙපි, සඩ්ඩායතනයෙහි දු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; ධම්මෙසුපි, ධම්මාරම්මණයෙහිදු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; මනොවිඤ්ඤාණෙපි, ජවන විඤ්ඤාණයෙහි දු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; මනොසම්ඵස්සෙසුපි, භවඩ්ඩා ආවජ්ජන සහජාත ස්පර්ශයෙහිදු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; මනොසම්ඵස්ස පච්චයා, භවඩ්ඩා ආවජ්ජන සහජාත ස්පර්ශය මූලප්‍රත්‍යය කොට ගෙන; යම්පිදං —පෙ— අදුක්ඛමසුඛං වා— කියේ දනයුතු. තස්මිම්පි, එහි දු; නිබ්බින්දති, කලකිරේ; නිබ්බින්දං, කලකිරුණේ; විරජ්ජති, නො ඇලේ; විරාගා, නොඇල්මෙන්; විමුච්චති, මිදේ; විමුත්තස්මිං, මිදුනුකල; විමුත්තමිති ඉති, මිදුනේ යයි; ඤාණං හොති, ඤාණය වෙයි; ඛීණා ජාති, ඛීණ වේ; ජාති, ජාති තොමෝ; ඛීණා, ක්ෂයවිය; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යාව; වුසිතං, මැස නිමවන ලද්දේය; කරණීයං, (ශ්‍රේෂ්ඨඵලාර්ථ) කරයුතු; කතං, කරණලද්දේය; ඉත්ථත්තාය, මේ අත්බැව පිණිස; අපරං, අනිකෙක්; නඉති, නැති යයි; පජානාති ඉති, ප්‍රකාරයෙන් දනී යනු මදුළුසේකි.

ඉමස්සාපි පන වෙය්‍යාකරණස්මිං, මේ නිති එහා පුහුදු; භඤ්ඤමානෙ, දෙසනු ලැබූකල; තස්ස භික්ඛු සහස්සස්ස, ඒ තෙදහසක්; චිත්තානි, චිත්තයෝ; ආසවෙහි, කාමාදි ආශ්‍රවයන් කෙරෙන්; අනුපාදාය, ඇතිම් රහිතව; විමුච්චිංසු, මිදුනෝය.

ආදිත්තපරියාය නිමි.

උරුවෙල ප්‍රාතිහාර්‍යය වූ ඝුන්වෙනි බණවර නිමුවි.

සඳුණවක්ඛුස්ස මාංසවක්ඛුස් යනි වක්ඛුස් දෙදෙණෙක් වෙත් එහි නුව
ණැස පස් වැදෑරුම් වේ, බුඩවක්ඛු ධම්මවක්ඛු සමන්තවක්ඛු දිබ්බවක්ඛු
පඤ්ඤුවක්ඛු කියාසි, ඔවුනතුරෙහි බුඩවක්ඛු නම් ආසයානුසයඤ්ඤුණය ද
ඉන්ද්‍රිය පරොපරියත්තිඤ්ඤුණය ද වේ, ධම්මවක්ඛු නම් සෝවාන් සකෘදාගාම්
අනාගාම් යන තුන් මග හා ඵල තුණසි, සමන්තවක්ඛු නම් සර්ඥතාඥා
නය වේ, දිබ්බවක්ඛු නම් ආලොක වැඩීමෙන් උපන් නුවණය, එය
"දිබ්බන වක්ඛුනා විසුඩෙන අතික්කන්ත මානුසකෙන" යනාදීන්
ප්‍රකාශවන්නේය, පඤ්ඤුවක්ඛු නම් සිව්සස් පිරිසිඳ දන්නා නුවණය
"චක්ඛු උදපාදි ඤුණං උදපාදි" යනාදීන් ප්‍රකාශිනසි, මාංස වක්ඛුස දා
ව්‍රකාරය, සසම්භාර වක්ඛුස්ය ප්‍රසාදවක්ඛුස්ය කියාසි, ඔවුනතුරෙහි ඇස්
වලෙහි අක්ෂිපටලයන් විසින් පිරිවරනලද යම් මේ මාංසපිණ්ඩයෙක්
වේ ද එහි සිව්ධාතු ද වණීය ද ගන්ධය ද රසය ද ඔජාව ද සම්භවය ද ජීවි
තය ද භාවය ද වක්ඛුස්ප්‍රසාදය ද කායප්‍රසාදය දැසි සඹඤ්ඤප හෙයින්
තෙළෙස් සම්භාර නොණෙක් වෙත්, විසතර හෙයින් වනාහි සිව්ධාතු ද
වණීය ද ගන්ධය ද රසය ද ඔජාව ද සම්භවය දැසි මොහු නව දෙන වතු
සමුට්ඨාන වශයෙන් තිස්හයක් වෙත්, ජීවිතය ද භාවය ද වක්ඛුස්ප්‍රසාදය
ද කායප්‍රසාදය දැසි මේ කම්මසමුට්ඨානයන් සිව්දෙන හා සතළිස් සම්භාර
නොණෙක් වෙත්, මේ සසම්භාර වක්ඛු නම්. ශෙවත මණ්ඩලයෙන් පිරි
සිඳිනලද කෘෂ්ණමණ්ඩයෙන් පිරිවරනලද දෘෂ්ටිමණ්ඩලයෙහි සනිවිඳ
රූපදර්ශනයට සමර්ථ වූ යම් ප්‍රසාද මාත්‍රයක් වේ ද මේ තෙම ප්‍රසාද
වක්ඛුස් නම්. ඒ වනාහි විසුඩිමාගීයෙහි මෙසේ කියනලදි— ඒ සසම්භාර
වක්ඛුස් යනි ව්‍යවහාරයට පත් මාංසපිණ්ඩයාගේ ශෙවතමණ්ඩලයෙන් පිරි
වරනලද කෘෂ්ණමණ්ඩලයාගේ මධ්‍යයෙහි ඉදිරියෙහි සිටියවුන්ගේ ශරීර
සංස්ථානයාගේ උත්පත්ති ප්‍රදෙශයෙහි (පැණෙත්තැන) මතු මතුයෙහි
තුබූ සත් දුලුන් පටලයෙහි වස්කොට ලූ නෙල්බිඳුවක් ඒ පුලුන් පටල
සතම පැතිර පවත්නා සේ සත් ඇස් පටලෙහි පැතිර වැඩීමය නැහැව්
මය සැරසීමය පවත්සැලීමය යන චතුර්විධ කෘත්‍යයෙන් උපස්ථාන කරන්
නා වූ කිරිමව් සතර දෙනෙකු විසින් රක්නාලද රජකුමරෙකු මෙන් සත්
ඇස් පටලෙහි පැතිර දැරීමය බැඳීමය මිහිකිරීමය සැලීමය යන සතර
කෘත්‍යයන් සිදුකරන්නා වූ පඨවි ආපො තෙජො වායො යන සතර
ධාතූන් විසින් කරනලද උපකාර ඇති ඍතුවිත්තාහාරයන් විසින් සංග්‍රහ
කරනලදුව තන්නිශ්‍රිත ආයු විසින් රකිනු ලබමින් වණ් ගන්ධ රසාදීන්
විසින් පිරිවරන ලදුව ප්‍රමාණ වශයෙන් උකුණිසක් ප්‍රමාණ දෙශයෙහි
පවත්නා බැවින් උකුණිසක් පමණ යයි කිඹනලද චක්ඛුස් ප්‍රසාදය චක්ඛු
විඤ්ඤාණාදි දෙපස් විඤ්ඤාණයට සුදුසු පරිද්දෙන් වස්තුබව හා වාරබව ද
ආවජ්ජන සම්ප්‍රත්‍යෙශණාදි තදුලම්බනාවසානයට වාරභාවය ද සිදුකර
මින් සිටී යනුයි. එසි යම් මේ ප්‍රසාදවක්ඛුසක් වේද එය ගෙන භාග්‍ය
වතුන් වහන්සේ චක්ඛුං භික්ඛවෙ ආදිතනං යනාදිය වදළසේක, සොතා
දිය ගැන විසතර කැමතියන් විසින් විසුඩිමාගීය බැලියයුතු.

චක්ඛුසම්ඵස්සජ නම් කිමෙනාදත්? චක්ඛුවිඤ්ඤණජ රූපජ යන දෙදෙනාගේ එකට සැපුමෙන් හටගන්නා සවභාව ධර්මයෙකි "චක්ඛු රූපං න පස්සති අවිත්තකත්තා, චිත්තඤ්ච හි පස්සති අචක්ඛුකත්තා, රූපඤ්ච න සම්පත්තෙන චක්ඛුවිඤ්ඤණේන රූපං දියාති අත්ථෝ" යනු නිදසුන්වේ ඇස රූපය නොදකී සිත් නොවන බැවිනි සිත ද රූ නොදකියි ඇස් නොවන බැවිනි, රූ දැකීමට සමත් වූ චක්ඛුවිඤ්ඤණයෙන් රූ දැකය යන අර්ථයි. මෙසේ හෙයින් රූප දර්ශනයට හෙතුවූ චක්ඛුඃප්‍රසාදය ඇසුරු කළ චක්ඛුවිඤ්ඤණයෙන් ඊට විෂය වූ ගොවර සංඛ්‍යාත රූපයාගේ දැකීමද ඒ දෙදෙනාගේ එකට සැපුමෙන් ස්පර්ශයාගේ ඇති වීම්ද වන්නේය ඒ ස්පර්ශය වනාහි චක්ඛුඃස්පර්ශය ශ්‍රොතස්පර්ශය ඝ්‍රාණස්පර්ශය ජිහ්වාස්පර්ශය කායස්පර්ශය මනඃස්පර්ශ යයි අෂ්ටවිධවේ, එහෙයින් "චක්ඛුසම්ඵස්සා සොතසම්ඵස්සා ඝානසම්ඵස්සා ජිව්හාසම්ඵස්සා කායසම්ඵස්සා මනොසම්ඵස්සොති ඉමේ චක්ඛුසම්ඵස්සාදයෝ ඡ ඵස්සා භවන්ති" යනු විශුද්ධිමාර්ගයෙහි කියනලදි. විස්තර හෙයින් වනාහි චක්ඛුඃස්පර්ශාදිහු කුසලවිපාකයෝ පස්දෙණෙක් ද අකුසල විපාකයෝ පස්දෙණෙක් දැයි දසදෙණෙක් වෙත් සෙසු දෙවිස් ලෞකික විපාක විඥානසම්ප්‍රයුක්ත වූවාහු ද දෙවිසි සෙණෙකැයි මෙසේ සියලු සංසාර ප්‍රත්‍යයෙන්වන විඥානය මෙන් දෙසිස් ස්පර්ශ සෙණෙක් වන්නාහ. එහෙයින් කියනලදි— "විත්තාරෙන පන චක්ඛුසම්ඵස්සාදයෝ පඤ්චකුසලවිපාකා පඤ්ච අකුසල විපාකාති දස, සෙසාබාවීසති ලෞකීය විපාක විඤ්ඤාණ සම්පයුත්තකාව බාවීසතීති එවං සබ්බපි සඞ්ඛාරපච්චයා වුත්තා විඤ්ඤාණමිව බත්තිංස හොන්ති" සී.

රාගගින්නා යනාදීන්හි රාගයම වැඩියක් දැවීම් අලුකිරීම් අර්ථයෙන් ගිනිවූයේ යයි රාගගනි නම්, ඒ එසේමය රාගය තෙමේ නියුණු වි උපදිනේ සතුන් වැඩියක් අලුකෙරේ එබැවින් ගිනි යයි ඒ රාගයට නමක් කියනුලැබේ, අන් වෙෂ මොහ දෙක්හි ද මේ ක්‍රමයම වේ. එහි මේ උදාහරණ කථාවෝ වෙති, එක් තරුණ මෙහෙණින්නක් සිතුල්පව් වෙහෙර පොහෝගෙට ගොස් දෙරටුපල් රුවක් බලමින් සිටී, එකලැ ඇගේ ඇතුළත රාගය වැඩියක් නියුණු වි උපනී, එබැවින් ඒ හෙතු කොට ගෙන උපන් තෙජොධාතුව වැඩියක් නියුණුවිමෙන් තමන් කැවිව උපන් ධර්මයන් හා හදවත දැවී බාහිර ගින්න තමන් වෙතට පත් දැව දවන්නේ යම්සේ ද එමෙනි. ඒ රාගගින්නෙන් ඒ භික්ෂුණී තොමෝ දැවී කලුරිය කළාය මෙහෙණින්නෝ ඉන් නික්ම යන්නියෝ මේ තරුණී අප කැවිව නො එන්නී දෙරටුවෙහි සිටිනීය ඇය කැඳවා ගෙන එවි යයි කිහු එක් මෙහෙණියක් ගොස් කුමට මෙහි සිටිනෙහි දැයි අතඅල්වා හත්තිය ඇල්ලූ පමණෙහි කරකැවී වැටුනීය, මේ වනාහි රාගයාගේ දැවී මෙහි කථාවසතුවයි.

වෙණයාගේ දුවිමෙහි මනොපදෙසික දෙවියෝ දතයුත්තාහ, ඔවුන තුරෙහි එක් දෙවිපුතෙක් නකත් කෙළි කෙළිනෙමිහි තම පිරිස් ගෙන රියක නැඟී විපියෙහි යන්නේය ඉක්බිති අනික් දෙවිපුතෙක් නකත් කෙළි පිණිස නික්මුනේ පෙරටුව යන්නහු දැක එම්බල මේ තෙම දිලි දෙක් පෙර නොදිටු එනක් දිටුවාක් මෙන් ද ප්‍රීතියෙන් ඉල්ප ගියාක් මෙන් ද ඔජිජනා නාරන්නාක් මෙන් ද යේ යයි කිපේ, ඉදිරියෙහි හමන් ගත් දෙවිපුත් තෙමේ ද නැවති කිපුනු ඔහු දැක කිපුනාහු නම් මනාසේ ප්‍රකට වන්නාහයි ඔහුගේ කිපීම්බව දැන නුඹ කිපියේ මට කුමක් කරන් නෙහි ද මේ සමපත් තොමෝ මා විසින් දන්දීම් ආදීන්ගේ වශයෙන් ලබනලද්දිය නුඹගේ වශයෙන් නොලබන ලද්දී යයි ක්‍රොධ කෙරේ එසකතු කිපිකල අනික් තැනැත්තේ නොකිපුනේ රකියි, ඒ එසේමය කිපියහුගේ ඒ ක්‍රොධය අනිකක්හු නොකිපෙනකල දවනැකි ගින්න සේ එකවරක්ම ඉපදීමෙන් ආසෙවන රහිතවූයේ චුතකරනු නො හැකිවේ දියට පැමිණි ගිනි සේ නිවේ එබැවින් නොකිපුනේ ඔහු මරණින් රකී දෙදෙන කිපිකල වනාහි එසකුගේ ක්‍රොධය අනිකාහට ප්‍රත්‍යය වේ ඔහුගේ ක්‍රොධයත් අනිකාහට ප්‍රත්‍යය වේ දෙවඟනන් නොහොත් පිරිවර දෙවියන් හඬමින් සිටියදී දෙදෙන චුතවන්නාහ, දෙදෙන වැඩියක් වැඩියක් ඔවුනොවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් වැඩිම වශයෙන් තියුණු හැසිරීම් ඇති නිශ්‍රය දුවිම් කෘත්‍ය ඇති ක්‍රොධය උපදනේ හෘදය වසතුව දවමින් අතිශයින් සිව්දෙලි වූ සරජකය නසයි ඉක්බිති සියලුම අත්බැව අතුරු දහන් කෙරේ, මේ වනාහි වෙණයාගේ දුවිමෙහි කථාවසතුවයි.

මොහයාගේ දුවිමෙහි වනාහි ඛිඩ්ඩාපදෙසික දෙවියෝ දතයුත්තාහ ඒ එසේමය මොහයාගේ වශයෙන් ඒ දෙවියන්ගේ සිහිමුළාව වේ එබැවින් ක්‍රීඩා වශයෙන් ආහාර කාලය ඉක්මවා කලුරිය කෙරෙත් ඔහු වනාහි පින් වෙසෙසින් ලාබුවා වූ මහත් තමන්ගේ සිරිසැපයින් නකත් කෙළි කෙළනාහු ඒ සමපත් මහත් බැවින් ආහාර අනුභව කෙළෙමු ද නො කෙළෙමු දැයි නොදනිත් ඉක්බිති එක් ආහාරයක් ඉක්ම වූ තැන් සිට නිරතුරු කන්නෝ ද බොන්නෝ ද මැරෙත් මය කුමක් හෙයින ගත්? කම්ජ තෙජොධාතුව බලවත් බැවිනි. මිනිසුන්ගේ වනාහි කම්ජ තෙජොධාතුව සවල්ප වේ කරජකය බලවත් වේ ඒ මිනිසුන්ගේ තෙජොධාතුව සවල්ප බැවිනුත් කරජකය බලවත් බැවිනුත් සතියක් ද ඉක්මවා උණුදිය පිරිසිදු කෑද ආදියෙන් හෘදය වසතුවට උපකාරකිරීම හැකිවේ. දෙවියන්ගේ වනාහි මහත් පිනෙන් උපන් බැවින් හා මහත් බර සිනිඳු සුඛාහාර දිරවන බැවින් ද තෙජොධාතුව බලවත් වේ, මෘදු සිව්මැලි බැවින් කරජකය මද වේ, එසඟයින් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉඳුසාල ගුහායෙහි ප්‍රකෘති පොළොවෙහි සිවිනු නොහැකි සක්දෙව්රජුට මහත් කයක් නිම්මිත කොට ගනුවයි වදළසේක. එබැවින් ඒ දෙවියෝ එක් ආහාර වේලාවක් ඉක්මවා ජීවත්වනු නො හැකිවෙත්, යම්සේ ග්‍රීෂ්ම

අථ ඛො භගවා ගයාසීසෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන රාජගහං තෙන චාරිකං පක්කාමි— මහතා භික්ඛු සඞ්ඝෙන සද්ධිං භික්ඛු සහස්සෙ න සබ්බෙනෙව පුරාණ ජටිලෙහි, අථ ඛො භගවා අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි, තත්‍රසුදං භගවා රාජගහෙ විහ රති ලට්ඨිවනෙ සුප්පතිට්ඨෙ චෙතියෙ, අසෙසාසි ඛො රාජ මාගධො

සෘතුවගේ මැදි දවල්හි රත් වූ ගලක තබන ලද පියුමක් හෝ උදුලක් සවස්කල පැන්කල සියයකින් නමුදු පැන් වත්කිරීමෙන් ප්‍රකෘතියට නො පැමිණ වෙසෙසින් තැසේම ද එපරිදි පසුව නිරතුරු කන්නෝ ද බොන්නෝ ද මැරෙත්මය ජීවත් නොවන්නෝමය

ඔවුන්ගේ ආහාරය නම් කිමෙක යත්? ආහාර වෙලා නොමෝ කිමිද යත්? සියලුම කාමාවචර දෙවියන්ගේ සුධාභොජනය ආහාරනම් ඒ ආහාරය ඉතම ඝට ඝට දෙවියන්ට වඩා මතු මතු දෙවියන්ට අති ශයින් ප්‍රණීත වේ. ඒ ආහාරය තම තමන්ගේ දවස් වශයෙන් දිනක් පාසා අනුභව කෙරෙත් කිසි දෙවියෙණෙන් වනාහි බළලෙකුගේ පාද යක් පමණ සුධාභොජනය අනුභව කෙරෙත් ඒ ආහාරය දිවෙහි තැබූ පමණෙහි හිසසේ අග් හා නිය අග් දක්වා කය පැතිර පවතී ඔවුන්ගේම දවස් වශයෙන් සත් දිනක් ඇපිමට සමත්ම වේ යයි කියත්.

කීඩාපදොසිකා නම් දෙවියෝ කවරහුද යත්? අසවල් දෙවියෙණෙ කැසි වෙන් කිරිමක් අටුවායෙහි තැති කාම්ජ තෙජො ධාතුව බලවත් වේ නරජකය මද වේ යයි අවිශෙෂයෙන් කී බැවින් යම් කිසි දෙවියෙණෙක් කබළීකාරාහාරයෙන් ජීවත් වන්නෝ ද ඔහු තුමූ මෙසේ කරන්නාහ ඔහු තුමූ මෙසේ වුතවන්නාහයි දතයුත්තාහ කිසි ඇදුරු කෙණෙක් ඒ දෙවියෝ නිම්මානරතී පරනිම්මිත වසවත්තිහු වෙත් මොහු ක්‍රීඩායෙහි දූෂ්‍යකිරීම් මාත්‍රයෙන්ම කීඩාපදොසිකා යයි කියනලදහයි කිහු මනො පදොසික දෙවියෝ වනාහි චාතුම්මහාරාජිකයෝ යයි අටුවායෙහිම කියන ලදි කිසි ඇදුරුකෙණෙක් වනාහි කීඩාපදොසික දෙවියෝ ද චාතුම්මහා රාජිකයෝම යයි කියත්, මෙසේ රහාදි කිදෙන දුවිම් අනීයෙන් ගිනි යයි දතයුත්තාහ.

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ගයාසීසෙ, ගයා ශීර්ෂයෙහි; යථාභිරන්තං, අදහස් පරිදි; විහරිත්වා, වැස; සඞ්ඝෙන, සියලු; පුරාණජටිලෙහි එව, පුරාණ ජටිලයන් වූ ම; භික්ඛුසහස්සෙන, භික්ෂූන් දහසක් වූ; මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං, මහත් භික්ෂුසඞ්ඝයා සමඟ; රාජගහං, රජගහනුවර; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; චාරිකං පක්කාමි, සැරිසරා වැඩිසේක; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ; අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙළින්; චාරිකං චරමානො, සැරි සරා වඩිනසේක්; රාජගහං, රජගහනුවර; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තදවසරි, එහි වැඩිසේක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තත්‍රසුදං, එහි;

සෙනියො බිම්බිසාරො සම්මෙණ බලු හොගොතමො සක්‍යපුත්තො සක්‍ය කුලා පබ්බජිතො රාජගහං අනුප්පත්තො රාජගහෙ විහරති ලට්ඨිවනෙ නුපසතියෙ වෙතියෙ, තං ඛො පන භගවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණෙ කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මා සම්බුඩො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්ම සාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවාති, සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙති, සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං

රාජගහෙ, රජගහනුවර සමීපයෙහි; ලට්ඨිවනෙ, තල්උයනෙහි; (ඒ උයන්හි තල්රුක් වැඩියක්ම වී වැල්මිවැල් තල්රුක්හි දුවටී ගත් හෙයින් ලට්ඨි වන යයි නම් වී යනුද කියත් " යටක් සේ උඩ වැඩුනු අඹඟසක් ඇති හෙයින් හෝ නොඟොත් තල්ගස් ඇති හෙයින් හෝ නොඟොත් වැල්මී ඇති හෙයින් ලට්ඨිවන නම් වී " යනු ජාතක ගැටපදහි. මේ උයන නුවර සිට තුන්ගව්වකින් ඇත් වී.) සුපසතියෙහි, මනාව පිහිටියා වූ; වෙතියෙ, එනම් ලද නුගරුක්මුලෙහි; විහරති, වැඩවසතසේක; මාගධො, මඟධ ඡර වූ; සෙනියො, සෙනානී වූ; බිම්බිසාරොරාජා, බිම්සර රජතෙම: බලු, එකාන්තයෙන්; සක්‍යපුත්තො, ශාක්‍යපුත්‍ර වූ; සක්‍යකුලා, ශාක්‍යකුල යෙන්; පබ්බජිතො, පැවිදිවූ; හො ගොතමො, භවත් ගෞතම වූ; සම මණ, ශ්‍රමණතෙම; රාජගහං, රජගහ නුවරට; අනුප්පත්තො, පැමිණි සේක්; රාජගහෙ, රජගහනුවර සමීපයෙහි වූ; ලට්ඨිවනෙ, තල්උයනෙහි; සුපසතියෙ, මනාව පිහිටි; වෙතියෙ, එනම් ලද නුගරුක් මුලෙහී; විහ රති, වැඩ වදරනසේක; ගොතමං, ගෞතම ගොත්‍ර ඇති; තං ඛොපන භගවන්තං, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; කල්‍යාණො, සුන්දර වූ; කිත්ති සද්දො, කීර්ති ශබ්දයෙක්; අබ්භුග්ගතො, උස්ව පැන නැන්හේය; සො භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉතිපි, මේ කරුණෙන් ද; අරහං, අහීත් නම් වනසේක; සම්මාසම්බුද්ධො, සම්‍යක් සම් බුදුවනසේක; විජ්ජා චරණ සම්පන්නො, අෂ්ටවිද්‍යායෙන් හා පසළොස් චරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවනසේක; සුගතො, සොභනගති ඇතිසේක; ලොකවිදූ, ලොකත්‍රය දත්සේක; අනුත්තරො, නිරුත්තර වූ; පුරිසදම්මසාරථි, පුරුෂයන් දම නය කිරීමෙහි සාර්ථවාහයකු වැනිසේක; දෙවමනුස්සානං, දෙවිමිනිසුන් හට; සත්ථා, (අනුසාසනා කරනහෙයින්) ශාස්තෘවනසේක; බුද්ධො, සර්වඥ ඥානයෙන් සිව්සස් අවබොධකළ හෙයින් බුද්ධ නම් වනසේක; භගවා ඉති, භාග්‍යවත් නම් වනසේක කියායි; සො, ඒ භාග්‍යව තුන් වහන්සේ; සදෙවකං, දෙවියන් සහිත වූ; සමාරකං, මරහු සහිත වූ; සබ්‍රහ්මකං, බ්‍රහ්මයා සහිත වූ; ඉමං ලොකං, මේ සත්ත්වලෝකය ද; සස්ස මණබ්‍රාහ්මණිං, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිත වූ; සදෙවමනුස්සං, දෙවිමිනි සුන් සහිත වූ; පජං, ප්‍රජාසංඛ්‍යාත ලොකය ද; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤාය, විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන; සච්ඡිකත්වා, සාක්ෂාත්කොට; පවෙදෙති, ප්‍රකාශකර වදරනසේක; සො, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආදිකල්‍යාණං, ආදියෙහි

මජ්ඣේ කල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සව්‍යඤ්ජනං කේවල පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති, සාධු ඛෝ පන තථාරූ පානං අරහතං දස්සනං හොතීති. අථ ඛෝ රාජා මාගධෝ සේනියෝ බිම්බිසාරෝ වාදසතානුතෙහි මාගධිකෙහි බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකෙහි පරි වුතෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසංකම්ත්වා භගවන්තං අභිවා දෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, තෙපි ඛෝ වාදසතානුතා මාගධිකා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා අපෙකවෙව භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු අපෙකවෙව භගවතා සද්ධිං සම්මෝදිංසු, සම්මොදනීයං කථං සාර ණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අපෙකවෙව යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අපෙකවෙව භග වතෝ සන්තිකෙ නාමගොත්තං සාවෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු, අපෙ කවෙව තුණ්හීභූතා එකමන්තං නිසීදිංසු, අථ ඛෝ තෙසං වාදසතානු

සුන්දර වූ; මජ්ඣෙකල්‍යාණං, මධ්‍යයෙහි සුන්දර වූ; පරියොසානකල්‍යාණං අවසානයෙහි සුන්දර වූ; සාත්ථං, අර්ථසහිත වූ; සව්‍යඤ්ජනං, ව්‍යඤ්ජන සහිත වූ; කෙවලපරිපුණ්ණං, සියල්ලෙන් පරිපූර්ණ වූ; ධම්මං දෙසෙති, දහම් දෙසන්නේක; පරිසුද්ධං, පිරිසිදු වූ; බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති, ශාසන බ්‍රහ්මචර්‍යාව ප්‍රකාශකරන්නේක; තථාරූපානං, එබඳු වූ; අරහතං, රහ තුන්ගේ; දස්සනං, දැකීම; සාධු ඛෝ පන හොති ඉති, යහපත් වේය, කියා සි; අථඛෝ, එකල්හි; මාගධෝ, මගධෙශ්වර වූ; සෙනියෝ, සෙනා ඇති; බිම්බිසාරෝ රාජා, බිම්සර මහරජ තෙමේ; මාගධිකෙහි, මගධදෙශ වාසී වූ; වාදසතානුතෙහි බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙහි, දෙලොස් නහුතයක් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතීන් විසින්; (මෙහි නහුතයක් නම් දසදහකි එවිට වූළු ගණන එක්ලක්ෂ විසිදහසි) පරිවුතෝ, පිරිවරන ලද්දේ; භගවා, භාග්‍ය වත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; උපසඞ්කම්, එළඹි යේය; උපසඞ්කම්ත්වා, එළඹ; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, බුදුරදුන් වැඳ; එකමන්තං නිසීදි, එකත් පසෙක හුන්නේය; තෙපි ඛෝ, ඒ; මාගධිකා මගධදෙශවාසී වූ; වාදසතානුතා බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකා, දෙලොස් නහුත යක් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියෝ; අපෙකවෙව, සමහර කෙණෙක්; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, බුදුරදුන් වැඳ; එකමන්තං නිසීදිංසු, එකත් පසෙක උන්හ; අපෙකවෙව, සමහර කෙණෙක්; භගවතා සද්ධිං සම්මෝදිංසු, බුදුරදුන් හා සතුටුවූහු; සම්මොදනීයං, සතුටුවියයුතු වූ; සාරණීයං, සිහිකටයුතුවූ; කථා වීතිසාරෙත්වා, කථාකොට නිමවා; එකමන්තං නිසීදිංසු, එකත් පසෙක උන්හ; අපෙකවෙව, කිසිකෙණෙක්; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන අඤ්ජලිංපණාමෙත්වා, එහි ඇදිලි බැඳ; එකමන්තං නිසීදිංසු, එකත්පසෙක උන්හ; අපෙකවෙව, කිසිකෙණෙක්; භගවතෝ සන්තිකෙ, බුදුරදුන් හමුවෙහි; නාමගොත්තං, නම් හොත්; සාවෙත්වා, අස්වා; එකමන්තං නිසීදිංසු, එකත් පසෙක උන්හ; අපෙ කවෙව, කිසිකෙණෙක්; තුණ්හීභූතා, නිශ්ශබ්දවූවාහු; එකමන්තං නිසී දිංසු, එකත් පසෙක උන්හ; අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙසං, ඒ; මාගධිකානං,

තානං මාගධිකානං බ්‍රාහ්මණගහපතිකානං එතදහොසි— කින්නු ඛො මහාසමණො උරුවෙලකස්සපෙ බ්‍රහ්මචරියං චරති, උදාහු උරුවෙලකස්ස පො මහාසමණෙ බ්‍රහ්මචරියං චරතීති. අථ ඛො භගවා තෙසං වාදසන හුඋානං මාගධිකානං බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකානං චෙතසා චෙතො පරිවි තක්කමඤ්ඤාය ආයස්මන්තං උරුවෙලකස්සපං ගාථාය අජ්ඣභාසි.

මගධ දෙශවාසී වූ; වාදසනාහුතානං බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකානං, දෙලොස් නහුතයක් බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන්ට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; කින්නුඛො, කිමෙක; මහාසමණො, මහා ශ්‍රමණතෙම්; උරුවෙලකස්සපෙ, උරුවෙල් කසුප් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, ශාසන බ්‍රහ්මචර්‍යාගෙහි; චරති, හැසිරේ ද; උදාහු, නොහොත්; උරුවෙලකස්සපො, උරුවෙල් කසුප් තෙමේ; මහාසමණෙ, මහා ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං චරති ඉති, බ්‍රහ්මචර්‍යාගෙහි හැසිරේ ද කියා සී; අථඛා, එකලැ; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; මාගධිකානං, මගධ දෙශවාසී වූ; වාදසනාහුතානං බ්‍රාහ්මණගහ පතිකානං, දෙලොස් නහුතයක් (එක්ලක්ෂ විසිදහසක්) බ්‍රාහ්මණ ගෘහපති යන්ගේ; චෙතො, සිතපිළිබඳ; පරිවිතක්කං, පරිවිතර්කය; චෙතසා, තමන් වහන්සේගේ සිතින්; අඤ්ඤාය, දැන වදාරා; ආයස්මන්තං උරුවෙල කස්සපං, ආයුෂ්මත් උරුවෙල් කසුප් තෙරුන්ට; ගාථාය අජ්ඣභාසි, ගයක් වදාළසේකි.

යම් කෙණෙක් ඇදිලි බැන්දේ නම් ඔහු උභයපාක්ෂිකයෝ වෙත් ඔහු වනාහි මෙසේ සිතූහ ඉදින් අපට මිසදිටුවෝ කුමට තෙපි මහණ ගොයුම් වඳිවිදුසි වොදනා කරන්නෝ නම් ඔවුන්ට කියන කල කිමෙක අඤ්ජලිකරණ මාත්‍රයෙනුත් වැඳීමක් වේදැයි කියන්නෙමු ඉදින් සම්‍යක් දෘෂ්ටිකයෝ කුමක් හෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො වැඳියව් දැයි අපට වොදනා කරන්නෝ නම් කිමෙක හිසින් බිම ස්පර්ශකරණයෙන්ම වැඳීම වෙනවා මිස අන් පරිද්දකින් නො වන්නේ ද ඇදිලි බැඳීමත් වැඳීමක් නො වේම දැයි කියන්නෙමු, යම් කෙණෙක් නම් ගොත් අස්වා උන්හුනම් ඔහු වනාහි දිළිඳු කුලයන්ගේ පුත්‍රයෝ පිරිස් මැද නම් ගොත් වශයෙන් ප්‍රකට වන්නෙමු යයි සලකමින් භවත් ගෞතමයන් වහන්ස! මම අසවල් නම් ඇත්තහුගේ පුත් වූ දත්ත නම් හෝ මිත්ත නම් තැනැත්තේ මෙහි පැමිණියෙම් වෙමියි කියන්නෝ නම් අස්වන්නෝ නම් වෙත් පින්වත් ගොයුමාණෙනි! වාසෙට්ඨ නම් හෝ කාත්‍යායන නම් ගොත්‍රඇති මම මෙහි පැමිණියෙම් වෙමියි කියන්නෝ ගොත්‍රය අස්වන්නෝ නම් වෙත්, යම් කෙණෙක් නිශ්ශබ්දව උන්නාහු නම් ඔහු කෙරාවිකයෝ හෝ අඛ්බාලයෝ වන්නාහ එහි කෙරාවිකයෝ කථාසල්ලාප එකක් දෙකක් ඇතිවූ කල විශ්වාසයෙක් වන්නේය ඉක්බිති විශ්වාසය ඇතිවූ මයෙහි දන් එනක් දෙනක් නො දීම යුතු නොවන්නේ යයි ඉන් තමන් මුදවාලමින් නිශ්ශබ්දව හිඳිත් අඛ්බාලයෝ අඥානභාවයෙන් ම අඛෝ භාවයෙහි නොහොත් පිරිහීමෙහි දමනලද්දේ මැවිපිඹක් සේ යම් කිසි තැනක නිශ්ශබ්ද ම හිඳිත්.

කිමේව දිස්වා උරුවෙලවාසී පහාසි අග්ගිං කිසකොවදතෝ
පුච්ඡාමි තං කාස්සප එතමත්ථං කථං පහීනං තව අග්ගිහුත්තන්ති.

රූපෙ ච සද්දෙ ච අථෝ රසෙ ච කාමිත්ථියෝ වාභිවදන්ති යඤ්ඤං,
එතං මලන්ති උපධීසු ඤත්වා තස්මා න සිඤ්ඤෙ න හුතෙ අරඤ්ඤේති.

කිසකොවදතෝ, තවුසන්ට අවවාද දෙන්නාවූ; (කිසකානං ඕවදතෝ—කිසකොවදතෝ යි සමාසයි) නොහොත් කිසකෝ, තෙමේ තවුස් වූයේ; වදතෝ, සෙස්සන්ට අවවාද දෙන්නා වූ; උරුවෙලවාසි, උරුවෙල් වැසි වූ නුඹ; කිං එව දිස්වා, කුමක්ම දැක; අග්ගිං, ගිනි පිදීම; පහාසි, දුරු කෙළෙහි ද; කාස්සප, කාශ්‍යපය; එතං අත්ථං, මේ කරුණ; තං, නුඹ; පුච්ඡාමි, විමාරම්; තව, නුඹගේ; අග්ගිහුත්තං, අග්නිපරිචරණය; (“අග්ගිහුත්තන්ති අග්ගිපරිචරණං” යි සාරත්‍ථදීපනී ටීකායි.) කථං, කෙසේ; පහීනං ඉති, ප්‍රහීණවූයේ දැයි පිළිවිසිවේක.

උරුවෙල් වැසි ගිනි පිදීමෙහි අනවරතයෙන් නිරත වූ තවුස් ගණයාට තෙමේ අවවාද අනුශාසනය කරනුයේ කුමක් නම් දැක බොහෝ කල් සිට තමන්ට පරිචිත ගිනි පිදීම නුඹ හළුයෙහි ද එම්බා කාශ්‍යපය! මේ වහනිපූජා පරිවර්ජිතය නුඹ අතින් විමාරම් නුඹගේ ගිනි පිදීම කිනම් හෙතුවකින් දුරුවිදැයි භගවත් බුදුරජාණෝ උරුවෙල් කසුප් නම් දෙවු තවුසන් අතින් පිළිවිස වදාළවේක. තපස් කරණයෙන් කෘශවූ ශරීර ඇති හෙයින් “කිසක” යි තවුසන්ට නාම ව්‍යවහාරයෙකි. එහෙයින් කියනලදි— “කිසකොවදතෝති තාපසවිසේසං කිසසරීරතා කිසකාති ලබ්භමානං තාපසානං ඔවාදකෝ අනුසාසකෝ සමාණෝති අත්ථෝ” යනු සමන්තපාසාදිකා අට්ඨවාසි. “කිසකෝවදතෝති ඒවං කිසකානං ඔවදතෝ කිසකොවදතෝති ඉමං තාව අත්ථං දස්සෙතුං තාපසමරියාය කිසසරීරතා ඉති ආදි වුත්තං” යනු සාරත්‍ථදීපනී ටීකායි.

රූපෙව, රූපයන් ද; සද්දව, ශබ්දයන් ද; අථෝ, නැවත; රසෙව, රසයන් ද; ඉත්ථියොව, ස්ත්‍රීන් ද; (ඤ්ඤයන් ද ගන්ධයන් ද යන මේ) කාමෙ, පඤ්ච කාමයන්; යඤ්ඤං, යාගකිරීම් හෙතුවෙන්; අභිවදන්ති. සිදු වෙන්; (යයි කියත්) එතං, රූපාදි මේ කාමප්‍රභෙදය; උපධීසු, සකණ්ඩ උපධීන්හි; මලං ඉති, කිලුට යයි; ඤත්වා, (යම්හෙයකින්) දැන; (සිටියෙම් ද) තස්මා, එබැවින්; සිඤ්ඤෙ, මහා යාගයෙහි; න, නො ඇලුනෙම්; හුතෙ දවසක් පාසා කටයුතු අග්ගිපරිචරණයෙහි; න අරඤ්ඤේ ඉති, නො ඇලුනෙම්සි (පිළිවදන් ඇත් වී)

මාගේ හිමිවූ බුදුරජාණන් වහන්ස! සසරදික් කිරීමට හෙතුවන ගිනිපිදීමෙන් හා යාගකරණයෙන් දෙව්ලෝ මිනිස්ලෝ දෙගතියෙහි පස්කම් සැපය සඳලන්නේය මේ පස්කම් සැපය තම් කෙලෙසුඵපධීන්ගේ දිසුණුවට හෙතුවක්මය නිවන් මග වසාලන්නේය එබැවින් කෙලෙස ගන්ගේ දිසුණුවට හෙතු වූ නිවන් මග වසාලන ඒ යාගකරණයෙහි ද

එත්ථ ච තෙ මනො න රම්ත්ථ කස්සපාති භගවා
රූපෙසු සද්දෙසු අථො රසෙසු
අථ කො වරහි දෙවමනුස්සලොකෙ
රතො මනො කස්සප බ්‍රූහි මෙතන්ති.

දිස්වා පදං සන්තමනුපධිකං අකිඤ්චනං කාමභවෙ අසත්තං
අනඤ්ඤථාභාවිමනඤ්ඤනෙය්‍යං තස්මා න තිට්ඨෙ න භුතෙ
අරඤ්ඤන්ති

ගිනිපිදීමෙහි ද තො ඇලුනෙමි යනු භාවති. උපධීහු වනාහි කාමූපධි ඛන්ධූපධි කිලෙසූපධි අභිසඞ්ඛාරූපධි යි සිව්වැදෑරුම් වෙත් කාමයෝ වනාහි "යං පඤ්චකාමගුණෙ පටිච්ච උප්පජ්ජති සුඛං සොමනස්සං අයං කාමානං අස්සාදෙ" යි මෙසේ කියනලද සැපයට අධිෂ්ඨාන භාව යෙන් මෙහි සැපය දරයි යන මේ වචනාර්ථයෙන් උපධි යයි කියනු ලැබෙත් සඤ්ඤයෝ සඤ්ඤාමූලක දුකට අධිෂ්ඨාන භාවයෙන් ද කෙලෙසයෝ අපායදුකට අධිෂ්ඨාන භාවයෙන් ද අභිසංඛාරයෝ භවදුඃඛයට අධිෂ්ඨාන භාවයෙන් ද උපධි යයි කියනු ලැබෙත්.

භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; කස්සප, කාශ්‍යපය; එත්ථ‍ව, මේ ලෙව්හි; රූපෙසු, රූපයන් කෙරෙහි ද; සද්දෙසු, ශබ්දයන් කෙරෙහි ද; අථො, තැවත; රසෙසු, රසයන් කෙරෙහි ද; තෙ, නුඹගේ; මනො, සිත තෙම; නරම්ත්ථ ඉති, නො ඇලුනේ නම්; අථ, එකල්හි; දෙවමනුස්ස ලොකෙ, දිව්‍ය මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි; කො, කවර තැනක; වරහි, දැන්; මනො, සිත තෙම; රතො, ඇලුනේ ද; කස්සප, කාශ්‍යපය; එතං, මෙය; බ්‍රූහි ඉති, කියවයි වදළසේකි. (කාශ්‍යපය! නුඹගේ සිත රූප ශබ්ද ගන්ධ රස ස්පර්ශයන් කෙරෙහි යම්හෙයකින් නො ඇලුනේ නම් මෙකල දෙව් මිනිස් දෙගතියෙහි කිනම් තැනක ඇලුෙන් ද? මේ කරුණ කියවයි භගවත් බුදුරජාණන් කස්සප් තෙරුන් පිළිවිස වදළසේක) ඊට පිළිවදන් දෙන මහතෙරනුවෝ හිමිවූ බුදුරජාණන් වහන්ස සියලු පව් නසන නිවන දුටුබැවිනැයි ප්‍රකාශකරමින් මතුගය කීසේක.

කාමභවෙ, කාමභවයෙහි; අසත්තං, නො ඇලුනා වූ; සන්තං, සතුරු කෙලෙසුන් සන්සිඳ වූ හෙයින් සන්තවූ; න උපධිකං, උපධින් රහිත වූ; අකිඤ්චනං, සවල්ප මාත්‍රයකුදු රාගාදීන්ගේ අභාවයෙන් අකිඤ්චන වූ; අනඤ්ඤථාභාවිං, ජාතිජරාමරණයන්ගේ අභාවයෙන් අනඤ්ඤථාභාවී වූ; අනඤ්ඤනෙය්‍යං, තමන් වඩනලද මාර්ගයෙන්ම පැමිණිය යුතු අන් කිසි වකින් නො පැමිණිය හැකි බැවින් අනඤ්ඤනෙය්‍ය වූ හෙවත් තමන් දියුණුකළ සම්‍යක් ප්‍රතිපදාවෙන්ම අවබෝධකළ යුතුවූ; පදං, නිර්වාණ පදය; දිස්වා, (යම් හෙයකින්) දැක; (සිරියෙමිද) තස්මා, එබැවින්; සිට්ඨෙ මහා යාගයෙහි; න, නො ඇලුනෙමි; භුතෙ, දවසක් පාසා කටයුතු අග්නි පරිචරණාදියෙහි; න අරඤ්ඤං ඉති, නො ඇලුනෙමියි (බුදුරදුන්ට සැළ කෙළේය.)

අථ ඛො ආයස්මා උරුවෙලකස්සපො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා භගවන්තං එතදවොච— සත්ථා මේ භන්තෙ භගවා සාවකොහමස්මි, සත්ථා මේ භන්තෙ භගවා සාවකොහමස්මීති. අථ ඛො තෙසං වාදසතභුතානං මාගධිකානං බ්‍රාහ්මණගහපතිකානං එතදහොසි— උරුවෙලකස්සපො මහාසමණෙ බ්‍රහ්මචරියං වරතීති, අථ ඛො භගවා තෙසං වාදසතභුතානං මාගධිකානං බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකානං චෙතසා චෙතොපරිවිතක්කමඤ්ඤාය ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි, සෙය්‍යථිදං? දානකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙක්ඛම්මෙ ආනිසංසං පකාසෙසි, යදා තෙ භගවා අඤ්ඤාසි, තදා චිත්තෙන මුදුචිත්තෙන විනීවරණචිත්තෙන උදග්ගචිත්තෙන පසන්නාචිත්තෙන, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි, දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං, සෙය්‍යථාපිනාම සුද්ධං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිග්ගණ්හෙය්‍ය, එවමෙව එකාදසනභුතානං මාගධිකානං බ්‍රාහ්මණගහපතිකානං තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි— යංකිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති. එකංනභුතං

අථඛො, එකල්හි; ආයස්මා උරුවෙලකස්සපො, ආයුෂ්මත් උරුවෙලකාශ්‍යප තෙම; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන් නැඟිට; උත්තරාසඞ්ගං, උතුරුසළුව; එකංසං කරිත්වා, එකස් කොටැ පොරවා; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; පාදෙසු, පාමුල්හි; සිරසා, හිසින්; නිපතිත්වා, වැටී; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මෙකරුණ; අවොච, සැළ කෙළේය; භන්තෙ, සවාමිනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මෙ, මාගේ; සත්ථා, ශාස්තෘවනසේක; අහං, මම; සාවකොඅස්මි, ශ්‍රාවකයෙක් වෙමි; භන්තෙ, සවාමිනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මෙ, මාගේ; සත්ථා, ශාස්තෘවනසේක; අහං, මම; සාවකොඅස්මි ඉති, ශ්‍රාවකයෙක් වෙමි සි; අථඛො, එකල්හි; මාගධිකානං, මගද දනව් වැසි වූ; වාදසතභුතානං, දෙලොස් නහුතයක් පමණ වූ; තෙසං බ්‍රාහ්මණගහපතිකානං, ඒ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකයන්ට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; උරුවෙලකස්සපො, උරුවෙල් කසුප් තෙම; මහාසමණෙ, මහා ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යාවෙහි; චරති ඉති, හැසිරේ යයි; අථඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මාගධිකානං, මගද දනව් වැසිවූ; වාදසතභුතානං, දෙලොස් නහුතයක් පමණ වූ; තෙසං බ්‍රාහ්මණගහපතිකානං, ඒ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකයන්ගේ; චෙතොපරිවිතක්කං, පරිවිතර්කය; චෙතසා, තම සිතින්; අඤ්ඤාය, දැන; ආනුපුබ්බිකථං, පිළිවෙළකතාව; කථෙසි, වදාළසේක; සෙය්‍යථිදං —පෙ— පතිග්ගණ්හෙය්‍ය (52 වෙනි පිටේ 26 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) එවං එව, එපරිද්දෙන්ම; මාගධිකානං, මගද දනව් වැසි වූ; බිම්බිසාරපමුඛානං, බිම්බිසාර රජ ප්‍රමුඛ කොට ඇති; එකාදසනභුතානං, එකොළොස් නහුතයක් පමණ වූ; බ්‍රාහ්මණගහපතිකානං, බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිකයන්ට; තස්මිංයෙව ආසනෙ,

උපාසකත්තං පටිවෙදෙසි. අථ ඛෝ රාජා මාගධෝ සෙනියෝ බිම්බිසාරෝ දිට්ඨමේමා පත්තධමේමා විදිතධමේමා පරියොගාළ්හධමේමා තිණ්ණවිචිකිච්ඡෝ විගතකථංකථෝ වෙසාරජ්ජප්පත්තෝ අපරප්පච්චයෝ සත්ථුසාසනෙ භගවන්තං එතදවොච. පුබ්බෙ මේ භන්තෙ කුමාරස්ස සතෝ පඤ්ච අස්සාසකා අහෙසුං, තෙ මේ එතරහි සම්ඛා, පුබ්බෙ මේ භන්තෙ කුමාරස්ස සතෝ එතදහොසි, අහොවත මං රජ්ජෙ අභිසිඤ්චෙය්යුන්ති අයං ඛෝ මේ භන්තෙ පඨමෝ අස්සාසකෝ අහොසි, සෝ මෙ එතරහි සම්ඛෝ, තස්ස ච මෙ විජිතං අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ ඔක්කාමෙය්යාති අයං ඛෝ මේ භන්තෙ දුතියෝ අස්සාසකෝ අහොසි, සෝ මෙ එතරහි සම්ඛෝ, තඤ්චාහං භගවන්තං පයිරුපාසෙය්යන්ති අයං ඛෝ මේ භන්තෙ තතියෝ අස්සාසකෝ අහොසි, සෝ මෙ එතරහි සම්ඛෝ, සෝ ච මෙ භගවා ධම්මං දෙසෙය්යාති අයං ඛෝ මේ භන්තෙ චතුත්ථෝ අස්සාසකෝ අහොසි, සෝ මෙ එතරහි සම්ඛෝ,

---

ඒ අස්නෙහි හින්ද දිම; විරජ්ං —පෙ— නිරොධධම්මන්ති (43 වෙනි පිටේ 15 වෙනි පෙළ පටන් බලනු) එකංනහුතං, එක්නහුතයක් පමණ; උපාසකත්තං, උපාසකභාවය; පටිවෙදෙසි, ප්‍රකාශ කෙළේය; අථඛෝ, ඉක්බිති; මාගධෝ, මගධෙශ්වර වූ; සෙනියෝ, සෙනා සහිතවූ; බිම්බිසාරෝ රාජා, බිම්සර රජතෙම; දිට්ඨධම්මෝ, —පෙ— භගවන්තං එතදවොච, (43 වෙනි පිටේ 19 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) භන්තෙ, ස්වාමිනි; පුබ්බෙ, පෙර; කුමාරස්ස සතෝ, කුමාරවියෙහි සිටියාවූ; මේ, මාගේ; පඤ්ච අස්සාසකා, පැතීම් පස්දෙනෙක්; අහෙසුං, වූහු; තෙ, ඔව්හු; මේ, ට; එතරහි, දැන්; සම්ඛා, සමෘඛවූහු: භන්තෙ, ස්වාමිනි; පුබ්බෙ, පෙර; කුමාරස්ස සතෝ, කුමාරවියෙහි සිටියා වූ; මේ, මට; එකං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; මං, මා; රජ්ජෙ, මේ මගධ රාජ්‍යයෙහි; අභිසිඤ්චෙය්‍යුං, අභිෂෙක කරන්නාහු නම්; අහොවත ඉති, යෙහෙකැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අයං ඛෝ, මේ වනාහි; මේ, (කුමාර වියෙහි සිටියාවූ) මට උපන්; පඨමෝ අස්සාසකෝ අහොසි, පළමු පැතීම වී; මෙ, මාගේ; සෝ ඒ පැතිම; එතරහි, දැන්; සම්ඛෝ. සමෘඛ වී; තස්ස ච මෙ, ඒ මාගේ; විජිතං, විජිතයට; අරහං, අහිත් වූ; සම්මාසම්බුද්ධෝ, සම්‍යක් සම් බුදුරජ තෙමේ; ඔක්කාමෙය්‍ය ඉති, පැමිණෙන්නේ නම් යෙහෙකැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අයං ඛෝ, මේ වනාහි; මේ, මට උපන්; දුතියෝ අස්සාසකෝ අහොසි, දෙවැනි පැතිම වී; මෙ, මාගේ; සෝ, ඒ පැතීම; එතරහි, දැන්; සම්ඛෝ, සමෘඛ වී; අහං, මම; තඤ්ච භගවන්තං, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා; පයිරුපාසෙය්‍යං ඉති, එළඹෙන්නෙමි නම් යෙහෙකැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අයං ඛෝ, මේ වනාහි; මේ, මට උපන්; තතියෝ අස්සාසකෝ අහොසි, තෙවැනි පැතිම වී; මෙ, මාගේ; සෝ, ඒ පැතීම; එතරහි, දැන්; සම්ඛෝ, සමෘඛ වී; සෝ ච භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද; මෙ, මට; ධම්මං දෙසෙය්‍යඉති, දහම් දෙසන්නේ නම් යෙහෙකැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අයං ඛෝ, මේ වනාහි; මේ, මට උපන්; චතුත්ථෝ අස්සාසකෝ අහොසි, සිව්වැනි පැතිම වී; මෙ,

තස්සවාහං භගවතෝ ධම්මං ආජානෙය්‍යන්ති අයං ඛෝ මේ භන්තෙ පඤ්චමෝ අස්සාසකෝ අහොසි, සෝ මේ එතරහි සම්ඵෝ, පුබ්බේ මේ භන්තෙ කුමාරස්ස සතෝ ඉමේ පඤ්ච අස්සාසකා අහෙසුං, තෙ මේ එතරහි සම්ඵා, අභික්කන්තං භන්තෙ අභික්කන්තං භන්තෙ සෙය්‍යථාපි භන්තෙ නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තෝ රූපානි දක්ඛින්තීති, එවමෙව භගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මෝ පකාසිතෝ, එසාහං භන්තෙ භගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච, උපාසකං මං භන්තෙ භගවා ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතං, අධිවාසෙතු ච මේ භන්තෙ භගවා සත්තාහාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනාති, අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන, අථ ඛෝ රාජා මාගධෝ සෙනියෝ බිම්බිසාරෝ භගවතෝ අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. අථ ඛෝ රාජා මාගධෝ සෙනියෝ බිම්බිසාරෝ තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතෝ කාලං ආරොචාපෙසි, කාලෝ භන්තෙ නිට්ඨිතං

මාගේ; සෝ, ඒ පැතීම; එතරහි, දැන්; සම්ඵෝ, සමෘද්ධ වී; අහං, මම; තස්ස ච භගවතෝ, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; ධම්මං, ධර්මය; ආජානෙය්‍යං ඉති, අවබෝධ කරන්නෙම් නම් යෙහෙකැයි; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අයං ඛෝ, මේ වනාහී; මේ, කුමාරවියෙහි සිටියාවූ මට උපන්; පඤ්චමෝ අස්සාසකෝ අහොසි, පස්වැනි පැතීම වී; මේ, මාගේ; සෝ, ඒ පැතීම; එතරහි, දැන්; සම්ඵෝ, සමෘද්ධ වී; භන්තෙ, ස්වාමිනි; පුබ්බේ, පෙර; කුමාරස්ස සතෝ, කුමාරවියෙහි සිටියා වූ; මේ මට; ඉමේ පඤ්ච අස්සාසකා, මේ පැතීම් පස්දෙන; අහෙසුං, වූහු; මේ, මාගේ; තෙ, ඒ පැතීම්; එතරහි, දැන්; සම්ඵා, සමෘද්ධවූහු; අභික්කන්තං භන්තෙ, —පෙ— සරණං ගතං, (54 වෙනි පිටු 39 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) භන්තෙ, ස්වාමිනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං, භික්ෂු සංඝයා සමඟ; සත්තාහාය, සෙට පිණිස; මේ, මාගේ; භත්තං, බත; අධිවාසෙතු ඉති, ඉවසා වදාරන සේක්වායි; භගවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තුණ්හීභාවෙන, නිශ්ශබ්දවීමෙන්; අධිවාසෙසි, ඉවසා වදාළසේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; මාගධෝ, මගධෙශ්වර වූ; සෙනියෝ, සෙනා සහිත වූ; බිම්බිසාරෙරාජා, බිම්සර රජ තෙම; භගවතෝ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; අධිවාසනං, ඉවසීම; විදිත්වා, දැන; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන් නැඟිට; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැඳ; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණු කොට; පක්කාමි, ගියේය; අථඛෝ, ඉක්බිති; මාගධෝ මගධෙශ්වර වූ; සෙනියෝ, සෙනා සහිත වූ; බිම්බිසාරෝ රාජා, බිම්සර රජ තෙමේ; තස්සා රත්තියා, ඒ රාත්‍රියගේ; අච්චයෙන, ඇවෑමෙන්; පණීතං, ප්‍රණීත වූ; ඛාදනීයං, කෑමුතුදෑ ද; භොජනීයං, අනුභව කටයුතුදෑ ද; පටියාදාපෙත්වා, පිළියෙල කරවා; භගවතෝ, බුදුන්ට; භන්තෙ, ස්වාමිනි; කාලෝ, කල්වෙයි; භත්තං

හත්තානති, අථ ඛෝ භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවර මාදාය රාජගහං පාවිසි— මහතා භික්ඛුසඞ්ඝේන සද්ධිං භික්ඛුසහස්සේන සබ්බෙහේව පුරාණජටිලෙහි, තේන ඛෝ පන සමයේන සක්කානදෙවානමින්දෝ මාණවකවණ්ණං අභිනිම්මිනිත්වා බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස පුරතෝ පුරතෝ ගච්ඡති ඉමා ගාථායෝ ගායමානෝ.

දන්තෝ දන්තෙහි සහ පුරාණජටිලෙහි
විප්පමුත්තෝ විප්පමුත්තේහි,
සිඛීනිකඛසවණ්ණා රාජගහං පාවිසි භගවා.

ඔත; නිඝිතං ඉති, නිමිවී යයි; කාලං ආරොචාපෙසි, කල්දැන් වී; අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරු; නිවාසෙත්වා, හැඳ; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; අදාය, ගෙන; සබ්බෙහිපි, සියලු; පුරාණජටිලෙහි එව, පුරාණ ජටිලයන් වූ ම; භික්ඛුසහස්සේන, භික්ෂූන් දහසක් වූ; මහතා භික්ඛුසංඝේන සද්ධිං, මහත් භික්ෂු සංඝයා සමඟ; රාජගහං, රජගහ නුවරට; පාවිසි, පිවිස වදාළසේක; යොජනඛෝ පන තම්මෙ යෙන, එසමයෙහි; සක්කෝ දෙවානමින්දෝ, ශක්‍රදිව්‍යරාජ තෙමේ; මාණවක වණ්ණං, මානවක වණ්ණයක්; (මිනිස් වෙසක්) අභිනිම්මිනිත්වා, මොනවට මවා; බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසංඝස්ස, බුදුප්‍රමුඛ භික්ෂු සංඝයාගේ; පුරතෝ පුරතෝ, ඉදිරි ඉදිරියෙන්; ඉමා ගාථායෝ, මේ ගාථාවන්; ගායමානෝ, ගයමින්; ගච්ඡති, යෙයි.

දන්තෝ, දමුතාවූ; විප්පමුත්තෝ, විශෙෂයෙන් (කාමාදි සොළොසුන් කෙරෙන්) මිදුනාවූ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සිඛීනිකඛස වණ්ණා, නගාගත් රන්නිකටබඳු පැහැ ඇතිසේක්; දන්තෙහි, දමුනාවූ: විප්පමුත්තෙහි, විශෙෂයෙන් (කෙලෙසුන් හෙරෙන්) මිදුනා වූ; පුරාණජටිලෙහි සහ, පුරාණ ජටිලයන් හා; රාජගහං, රජගහ නුවරට; පාවිසි, වැඩිසේක.

සිඛීනිප්‍රභවණ්ණ නම් ලොකයෙහි ඇතිතාක් සුවණ්ණයන්ගෙන් ඉහළම වර්ණය වේ. රන්කලන් විස්සට නොගොත් විසිපහට නිකඛ යයි කියනු ලැබේ. "දිබ්බසුවණ්ණස්සපි සිඛීනිප්පභවණ්ණස්ස සඛඛසෙට්ඨත්තා සිඛීනිකඛසවණ්ණාති වුත්තං, යථෙවහි මනුස්ස පරිභොගෙසු සුවණ්ණස්ස යුත්තිතතෝ රසවිඛං සෙට්ඨං, රසවිඛතෝ ආකරුප්පන්නං, තතෝ යංකිඤ්චි දිබ්බං සෙට්ඨං, එවං දිබ්බ සුවණ්ණස්සපි වාමීකරතෝ සාතකුම්භං, සාතකුම්භතෝ ජම්බුනදං, ජම්බුනදතෝ සිඛීනිප්පභවණ්ණං, තස්මා තං සඛඛසෙට්ඨං. සිඛීනිකඛනාමිව නිකඛපරිමාණෙන සිඛීනිප්පභවණ්ණෙන කතං සුවණ්ණපටවං, ඌනකනිකඛෙන කතාහි සට්ඨිනමජ්ජනාකඛමං න හොති අතිරෙකෙන කතං සට්ඨිනමජ්ජනං ඛමති වණ්ණවන්තං පන න හොති එරුසඛාතුතං ඛායති, නිකඛෙන කතං සට්ඨින මජ්ජනං වෙව ඛමති වණ්ණවන්තඤ්ච හොති, නිකඛංපනාවිසති සුවණ්ණ

සතෙතා සත්තොහි සහ පුරණ්ණවිලෙහි
විපමුත්තෙතා විපමුත්තොහි,
සිඛීනිතකඛසවඛීණා රාජගහං පාවිසි භගවා.

මුත්තෙතා මුත්තෙහි සහ පුරණ්ණවිලෙහි
විපමුත්තොතා විපමුත්තෙහි,
සිඛීනිතකඛසවඛීණා රාජගහං පාවිසි භගවා.

තිණ්ණෙතා තිණ්ණෙහි සහ පුරණ්ණවිලෙහි
විපමුත්තෙතා විපමුත්තෙහි,
සිඛීනිතකඛසවඛීණා රාජගහං පාවිසි භගවා.

දසවාසො දසබලො දසධම්මවිදූ දසහි වුපෙතො
සො දසසතපරිවාරො රාජගහං පාවිසි භගවාති.

නතිකෙවි පඤ්චවීසති සුවණ්ණනති අපරෙ, මජ්ඣිමනිකායඨකථායමපත නිකඛං නාම පඤ්ච සුවණ්ණනති වුත්තං, සුවණ්ණා නාම පඤ්චධර ණනති වදනති" ඉතු සාරත්ථදීපනී පිකාසි.

සතෙතා, (සතුරු කොලෙසුන් සන්සිඳවූ නෙයින්) ශාන්තවූ; විපප මුත්තෙතා —පෙ— පාවිසි භගවා කීසේ මය.

මුත්තෙතා, (සකල කෙලෙස බඳිනයෙන්) මිදුනාවූ; විපමුත්තෙතා — පෙ – පාවිසි භගවා කීසේ මය.

තිණ්ණෙතා, සසර සයුරෙන් එතරවූ; විපමුත්තෙතා —පෙ— පාවිසි භගවා කීසේ දතයුතු.

දසවාසො, වැස නිමවූ දසවැදෑරුම් ආශ්‍රීවාස ඇති; දසබලො, දස වැදෑරුම් කායබලයකින් හා ඤාණබලයකින් සමන්විතවූ; දසධම්මවිදූ, දසවැදෑරුම් කම්පථයන් දත්තාවූ; දසහි, දසඅසෙක අඟින්; උපෙතො, යුක්තවූ; දසසතපරිවාරො, දහසක් මහරහතන් පිරිවරකොට ඇති; සො භගවා, ඒ හගවත් බුදුරජාණෝ; රාජගහං, රජගහ නුවරට; පාවිසිඉති, පිවිස වදාළසේකැයි. (බුඬපමුඛස්ස භික්ඛු සඞ්ඝස්ස පුරතො පුරතො ගච්ඡති ඉමා ගාථායො භාණමානො යනු මේහි සම්බන්ධයි.)

දසආශ්‍රීවාස නම් කවරහයත්? 1 පඤ්චඞ්ගවිප්‍රහීනය 2 ඡළඞ්ගසම්‍ය ග්‍යාගතය 3 එකාරක්ඛය 4 චතුරාපධෙසනය 5 පත්‍රාණපටිසෙවනාදිය 6 සමවයසඞ්ඛෙපනය 7 අනාවිලසඞ්කප්පය 8 පස්සඞ්ඛකායසඞ්ඛාරය 9 සුවි මුත්තාවිත්තය 10 සුවිමුත්තඤාණදස්සනය යන මොනු වෙත්. එහෙයින් වදාරත ලදී— "ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු පඤ්චඞ්ගවිප්පහීනො හොති ඡළඞ්ගසමන්නා ගතො එකාරක්ඛො චතුරාපධෙසනො පත්‍රාණපටිසෙවනාසවෙවා සමවය සඞ්ඛසනො අනාවිලසඞ්කප්පො පස්සඞ්ඛකායසඞ්ඛාරො සුවිමුත්තාවිත්තෙතා සුවිමුත්තඤාණදස්සනො" යි මේහි පඤ්චඞ්ගවිප්‍රහීනය නම් කාමච්ඡන්දය ව්‍යාපා දය ථීනමිද්ධය උද්ධච්චකුක්කුච්චය විචිකිච්ඡාය යන මේ නීවරණයන්ගේ

දුරුවීමයි. එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු පඤ්චඞ්ග විප්පහීනො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනො කාමච්ඡන්දෙ පහීනො හොති බ්‍යාපාදෙ පහීනො හොති පීනමිධං පහීනං හොති උද්ධච්චකුක්කුච්චං පහීනං හොති විචිකිච්ඡා පහීනා හොති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු පඤ්චඞ්ග විප්පහීනො හොති" යි ඡළඞ්ගසමන්නාගතය නම් වක්ඛුය සොතය ඝානය ජිව්හාය කායය මනය යන ඉඳුරන්ගේ රැකීමයි එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු ඡළඞ්ගසමන්නාගතො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා නෙව සුමනො හොති න දුම්මනො උපෙක්ඛකො විහරති සතො සම්පජානො සොතෙන සද්දං සුත්වා ඝානෙන ගන්ධං ඝායිත්වා ජිව්හාය රසං සායිත්වා කායෙන ඵොට්ඨබ්බං ඵුසිත්වා මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය නෙව සුමනො හොති න දුම්මනො උපෙක්ඛකො විහරති සතො සම්පජානො, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු ඡළඞ්ගසමන්නාගතො හොති" යි එකාරක්ඛ නම් කෙසේද යත්? එනම සමෘති සංඛ්‍යාත ආරක්ෂායෙන් සමන්විතවීමයි එකාසතිසඞ්ඛාතා ආරක්ඛා එතස්සාති— එකාරක්ඛො, රහතන් වහන්සේය. තුන්දෙරෙහිම සියලු කල රහතන් වහන්සේගේ සමෘති තොමෝ රැකීම්කිස සිදුකෙරේ එහෙයින්ම සක්මන් කරන සිටින සැතපෙන නිදි දුරුකරන රහතන් වහන්සේට අනවරතයෙන් ඥානදර්ශනය එළඹ සිටි යයි කියනු ලැබේ. එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු එකාරක්ඛො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සතාරක්ඛෙන චෙතසා සමන්නාගතො හොති, එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු එකාරක්ඛො හොති" යි චතුරාපස්සෙනය නම් කෙසේද යත්? නුවණින් දැන විවරාදි සිව්පසය සෙවීම ද නුවණින් දැන සීතාදිය ඉවසීම ද නුවණින් දැන වණ්ඩඝසත්‍යාදීන් පරිවර්ජනය කිරීම ද නුවණින් දැන කාමවිතර්කාදීන්ට ඇතුළත වසන්ට අවකාස නො දීම ද වේ. එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු චතුරාපස්සෙනො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සඞ්ඛායෙකං පටිසෙවති සඞ්ඛායෙකං අධිවාසෙති සඞ්ඛායෙකං පරිවජ්ජෙති සඞ්ඛායෙකං විනොදෙති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු චතුරාපස්සෙනො හොති" යි පඤ්ඤාපවෙණිසඞ්ඛාත නම් කෙසේද යත්? බොහෝ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණවරුන් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද ඒ ඒ දෘෂ්ටි සත්‍යයන් මාර්ගඥානයෙන් දුරුකිරීමයි එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු පඤ්ඤාපවෙණිසවෙවා හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යානි තානි පුථු සමණබ්‍රාහ්මණානං පුථුපවෙණිසවවානි සඞ්ඛානි තානි නුණණානි හොනති පඤ්ඤාණානි වත්තානි වත්තානි මුත්තානි පහීනානි පටිනිස්සට්ඨානි එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු පඤ්ඤාපවෙණිසවෙවා හොති" යි සම්මය සත්ථෙසනය නම් කෙසේද යත්? මහාකොට හළ සියලු සෙවීම් ඇත්තේය යන අර්ථයි, අවයා යනු සියල්ලට නම් සත්ථා නම් නිඃශෙෂයෙන් හැරීමයි එසනා නම් සෙවීමය, සම්මා අවයා සත්ථා එසනා අස්සාති සම්මවයසත්ථෙසනො එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු සම්මවයසත්ථෙසනො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනො

කාමෙසනා පහීනා හොති භවෙසනා පහීනා හොති බ්‍රහ්මචරියෙසනා පටිපස්සද්ධා එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු සම්මයසවෙසනො හොති" යි අනාවිලසඞ්කප්පය කෙසේද යත්? කාමසඞ්කප්පය බ්‍යාපාදසඞ්කප්පය විහිංසාසඞ්කප්පය යන තිදෙන ප්‍රහීණකිරීමයි එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු අනාවිලසඞ්කප්පො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු නෙ. කාමසංකප්පො පහීනො හොති බ්‍යාපාදසංකප්පො පහීනො හොති විහිංසාසඞ්කප්පො පහීනො හොති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අනාවිල සඞ්කප්පො හොති" යි පස්සඞ්කායසඞ්ඛාරය නම් කෙසේද යත්? චතුර්ථ ධ්‍යානය ලැබීමයි, එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු පස්සඞ්කායසඞ්ඛාරො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛ ස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්ස දොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛම සුඛං උපෙක්ඛාසති පාරිසුද්ධිං චතුත්ථජ්ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු පස්සඞ්කාය සඞ්ඛාරො හොති" යි. සුවිමුත්ත චිත්තය නම් කෙසේද යත්? රහත්බැව් ලැබීමය. එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු සුවිමුත්තචිත්තො හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනො රාගා චිත්තං විමුත්තං හොති දොසා චිත්තං විමුත්තං හොති මොහා චිත්තං විමුත්තං හොති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු සුවිමුත්ත චිත්තො හොති" යි. සුවිමුත්තපඤ්ඤ නම් කෙසේද යත්? රහතන් වහන්සේ මාගීඥතයෙන් කෙලෙසප්‍රහාණය දැකීමය. එහෙයින් වදරන ලදි— "කථඤ්ච භික්ඛවෙ භික්ඛු සුවිමුත්තපඤ්ඤ හොති ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු රාගො මෙ පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවං කතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මොති පජානාති දොසො මෙ පහීනො — පෙ— මොහො මෙ පහීනො උච්ඡින්නමූලො තාලාවත්ථුකතො අනභාවං කතො ආයතිං අනුප්පාදධම්මොති පජානාති එවං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු සුවිමුත්තපඤ්ඤ හොති" යි වදනති එතෙහි – වාසා, අරියානං එව වාසා– අරියවාසා, යනු නිවීවනයි මින් අනාගතියන් බැහැර කෙරේ ඔවුනට එබඳු විසිමි නැති බැවිති ආයස්මියෝ නම් සොවාන් ආදි සතර මග සතර ඵලයට පැමිණියෝ වෙත්, මෙහි උත්තරාට පරිවෙජදයෙන් රහත්හු ප්‍රශංස කෙරෙත් "අදිසානි [වෙපථ උක්කණ්ඨනිදෙසෙන ඛීණාසවා ගහිතා" යනු සාරත්ථදීපනී ටිකා වචනයි.

දසබල නම් කවරේද? කායබල දසයෙක් ද ඤාණබල දසයෙක් ද වේ එහි කායබල දසය හත්තිකුලානු සාරයෙන් දතයුතු කාළාවකය ගඞ්ගෙය්‍යය පණ්ඩරය තම්බය පිඞ්ගලය ගන්ධය මඞ්ගලය හෙමය උපෝ සථය ජුදන්ත යයි මේසේ හත්තිකුලයෝ දසදෙණෙක් වෙත් කාළාවක නම් ප්‍රකෘති හත්තිකුලයෙහි හත්තියෙකුට මධ්‍යම පුරුෂයන් දසදෙනෙ කුගේ ශක්තිය ඇත්තේය කාළාවක හත්තීන් දසදෙනෙකුගේ ශක්තිය එක් ගඞ්ගෙය්‍ය ඇතෙකුට ඇත්තේය, ගඞ්ගෙය්‍ය ඇතුන් දසදෙනෙ කුගේ ශක්තිය පණ්ඩර හත්තියෙකුට ඇත්තේය, පණ්ඩර ඇතුන් දස දෙනෙකුගේ ශක්තිය තම්බ නම් ඇතෙකුට ඇත්තේය, තම්බහත්තීන්

දසදෙනෙකුගේ ශක්තිය එක් පිඹුලු ඇතෙකුට ඇත්තේය පිඹුලු ඇතුන් දසදෙනෙකුගේ ශක්තිය එක් ගඩ හස්තියෙකුට ඇත්තේය, ගඩුඇතුන් දසදෙනෙකුගේ ශක්තිය එක් මඩුලු ඇතෙකුට ඇත්තේය මඩුලු ඇතුන් දසදෙනෙකුගේ ශක්තිය එක් හෙම තම් ඇතෙකුට ඇත්තේය, හෙම ඇතුන් දසදෙනෙකුගේ ශක්තිය එක් උපොසථ හස්තියෙකුට ඇත්තේය, උපොසථ නම් ඇතුන් දසදෙනෙකුගේ ශක්තිය එක් ඡද්දන්ත නම් හස්තියෙකුට ඇත්තේය, ඡද්දන්ත නම් ඇතුන් දසදෙනෙකුන්ගේ ශක්තිය සම්බුදුරදුන්ට ඇත්තේය. මෙයම් නාරායන සඞ්ඝාත බලනම්, එහි රාත්‍රිහු නාරු යහි කියනු ලැබෙත්, එයින් උපදින් නුයි නාරායන නම්, වප්‍රයයි. එබැවින් වජිරසඞ්ඝාත බලය යන අර්ථයි. එහි ශක්තිය ප්‍රකෘතිහස්ති ගණනින් කොටිදහසකි පුරුෂගණනින් දසදහකි, මේ වන්නේ තථාගතයන් වහන්සේගේ කායබල යයි.

ඤාණබලය නම් "දස ඛො පනිමානි තථාගතස්ස තථාගතබලානි" යනාදීන් වදරන ලදි හේ සැකවින් මෙසේයි. 1 සථානා සථාන තත් වූ පරිදි දන්නා නුවණය, 2 තුන්කල් පිළිබඳ කම් සමාදන යන්ගේ විපාක හෙතු වශයෙන් දන්නා නුවණය, 3 සව්ත්‍රගාමිනී ප්‍රතිපද දන්නා නුවණය, 4 අනෙක ධාතු නා නා ධාතු ලොක දන්නා නුවණය, 5 සතුන්ගේ නානාධි මුත්තිකතා දන්නා නුවණය, 6 සතුන්ගේ ඉන්ද්‍රිය පරෙපරියත්තය දන්නා නුවණය, 7 ධ්‍යානවිමොක්ෂ සමාධිසමාපත්තීන් ගේ සංකිලෙස වොදන වුට්ඨාන දන්නා නුවණය, 8 පෙරවිසූ කඳ පිළි වෙළ දන්නා නුවණය, 9 චුතිඋත්පත්ති දන්නා නුවණය, 10 ආශ්‍රවක්ෂය දන්නා නුවණය යන මොහු වෙත්, විස්තර කැමතියන් විසින් ධම්ප්‍රදීපිකාව හා සාරත්ථදීපනීවිනය මහටීකාවද සමෙමාහවිනොදනී විභඞ්ග අට්ඨ වාවද බැලියයුතු.

එහි දසබල ඤාණ නම් වෙන් වූ නුවණෙක් නැති මේ සව්ඤ්ඤාඤාණ යාගේම ප්‍රභෙදයෙක් වේ යයි පරවාදීන්ගේ කථාවකි, එය එසේ නොදත යුතු දසබල ඤාණය අනිකොක්ම වේ සව්ඤ්ඤාඤාණය අනිකොක්ම වේ දසබල ඤාණය සවකීය සවකීය කෘත්‍යයම දනී සව්ඤ්ඤාඤාණය එයද එයින් අවසෙස කෘත්‍යයද දනී, ඒ එසේමය දසබල ඤාණයන් අතුරෙන් පළමුවෙනි නුවණ කාරණා කාරණයම දනී දෙවෙනි නුවණ කම්මනන්තර විපාකනන්තරයම දනී, තුන්වෙනි නුවණ කම්පරිවේදයම දනී, හතර වෙනි නුවණ ධාතු නානත්ව කාරණයම දනී, පස්වෙනි නුවණ සත්වයන් ගේ අධ්‍යාශයාධිමුත්තියම දනී, හයවෙනි නුවණ ඉන්ද්‍රියයන්ගේ තීක්ෂණ මෘදුභාවයම දනී, සත්වෙනි නුවණ ධ්‍යානාදීන් සමග ඔවුන් කෙලෙසීමා දියම දනී, අටවෙනි නුවණ පෙරවිසූ සකඞ්ඝසන්තතියම දනී, නවවෙනි නුවණ සත්වයන්ගේ මරණය හා ප්‍රතිසන්ධියම දනී, දසවෙනි නුවණ සිව් ඉරියව් පිරිසිඳීමම දනී. සව්ඤ්ඤාඤාණය වහාහි මේ දසබල ඤාණයන් විසින් දතයුත්තද ඉන් වැඩියක් ද දනී. එහෙයින් සාරත්ථදීපනී ටීකායෙහි

මනුස්සා සක්කං දෙවානමින්දං පුච්ඡිත්වා එවමාහංසු අභිරූපෝ වතායං මාණවකෝ දස්සනීයෝ වතායං මාණවකෝ පාසාදිකෝ වතායං මාණවකෝ කායසුචිකෝ අයං මාණවකොති, එවං වුත්තෙ සක්කෝ දෙවානමින්දෝ තෙ මනුස්සෙ ගාථාය අජ්ඣභාසි.

"නපි පරවාදි කථා හොති දසබල ඤාණං නාම පාවිභෙත්තකං නත්ථි, සබ්බඤ්ඤුතඤ්ඤාණසෙසඤ්ඤං පකාසෙන්ති, නං න තථා දට්ඨබ්බං. අසඤ්ඤමෙව හි දසබලඤ්ඤාණං, අසඤ්ඤං සබ්බඤ්ඤුතඤ්ඤාණං, දසබල ඤාණං සාසභඨානිච්චමෙව ජානාති, සබ්බඤ්ඤුතඤ්ඤාණං තථිති නත්ථෝ අච්ඡෙසවිපි පජානාති, දසබලඤ්ඤාණෙසු හි පඨමං කාරණා කාරණ මෙව ජානාති, දුතියං කම්මවිපාකඤාණමෙව, තතියං කම්ම පරිච්ඡෙදමෙව, චතුත්ථං ධාතුනානත්ත කාරණ මෙව, පඤ්චමං සත්තානං අජ්ඣාසයාධිමුත්තිමෙව, ඡට්ඨං ඉන්ද්‍රියානං තික්ඛමුදුභාව මෙව, සත්තමං ඣානාදීහි සඞ්කිලෙසාදිමෙව, අට්ඨමං පුබ්බෙනිවුත්ථඛන්ධසන්තතිමෙව, නවමං සත්තානං චුතිපටිසන්ති මෙව, දසමං සච්චපරිච්ඡෙදමෙව, සබ්බඤ්ඤුතඤ්ඤාණං පන එතෙහි ඤාණබලෙහි තෙසං උත්තරිඤ්ච පජානාති" ඉති කියනලදි.

... දශ අශෛක්ෂ නම් කෙසේද යත්? අශෛක්ෂ සම්‍යක්ඥානය, අශෛක්ෂ සම්‍යක්සංකල්පය, අශෛක්ෂ සම්‍යක්වචනය, අශෛක්ෂ සම්‍යක්කර්මාන්තය අශෛක්ෂ සම්‍යක්ආජීවය, අශෛක්ෂ සම්‍යක්ව්‍යායාමය, අශෛක්ෂ සම්‍යක්සමාධිය, අශෛක්ෂ සම්‍යක්සමාධිය, අශෛක්ෂ සම්‍යක්ඥානය, අශෛක්ෂ සම්‍යක්විමුක්තිය යන මොහු වෙත්. එහෙයින් කියන ලදි- සාරත්‍ථදීපනී ටීකායෙහි— "අසෙඛා සම්මාදිට්ඨි, අසෙඛෝ සම්මා සඞ්කප්පෝ, අසෙඛා සම්මාවාචා, අසෙඛෝ සම්මාකම්මන්තෝ, අසෙඛෝ සම්මාආජීවෝ, අසෙඛෝ සම්මාවායාමෝ, අසෙඛෝ සම්මාසති, අසෙඛෝ සම්මාසමාධි, අසෙඛං සම්මාඤාණං, අසෙඛා සම්මාවිමුත්ති" සි.

... මනුස්සා, මිනිස්හු; සක්කං දෙවානමින්දං, සක්දෙව් රජ; පුච්ඡිත්වා, දැක; වත, එකාන්තයෙන්; අයං මාණවකෝ, මේ තරුණ තෙම; අභිරූපෝ, විශිෂ්ට වණ්ණ ඇත්තේය; වත, එකාන්තයෙන්; අයං මාණවකෝ, මේ තරුණ තෙම්; දස්සනීයෝ, දැකුම් කට යුත්තේය; වත, එකාන්තයෙන්; අයංමාණවකෝ, මේ තරුණ තෙම; පාසාදිකෝ, පැහැදීම් එළවන්නේය; අයං මාණවකෝ, මේ තරුණ තෙම; කායසුචිකෝ ඉති, කාවේරකුලේදැයි; එවං ආහංසු, මෙසේ කිහු; එවංවුත්තෙ, මෙසේ කියනු ලැබුකල්; සක්කෝ දෙවානමින්දෝ, සක්දෙව් රජ තෙමේ; තෙ මනුස්සෙ, ඒ මිනිසුන්ට; ගාථාය අජ්ඣභාසි, වක්ෂ්‍යමාන ගාථාව කියේය. (මෙහි මාණවක ශබ්දයෙන් තරුණයන් ප්‍රකාශිතය, මාණවක ශබ්දය වැනෑසි තරුණ සති වෙවර යන අර්ථයන්හි ව්‍යවහාරයි, "අම්බට්ඨෝ මාණවෝ"ය "සුභෝ මාණවෝ තොදෙය්‍යපුත්තෝ"යනාදීන්හි තරුණයන් ප්‍රකාශිතය

යො ධීරො සබ්බධි දන්තො සුඛො අපපටිපුග්ගලෝ
අරහං සුගතෝ ලොකෙ තස්සාහං පරිවාරකොත්‍ති.

අථ ඛො භගවා යෙන රාජගහං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන, අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නස්ස ඛො රාජගහං මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස එතදහොසි, කත්ථනුඛො භගවා විහරෙය්‍ය, යං අසං

"වොදිතා දෙවදූතෙහි යෙ පමජ්ජන්ති මානවා" යනාදීන්හි සත්වයන් ප්‍රකාශිතය, "මානවෙහි සමාගවජ්ජන්ති කතකම්මෙහිපි" යනාදීන්හි වෙඑර යන් ප්‍රකාශිතය. සක්දෙව්රජාණෝ තමන් හඳුනා ගනු පිණිස උතුසාහ දරන මහදනන්ගට තමන් හඳුන්වා ලීම පිණිස "යො ධීරො සබ්බධි" යනාදි ගය ප්‍රකාශකරමින් තමන් සම්මා සම්බුදුරදුන්ගේ සුවව මෙහෙ කරුවෙකැයි හඳුන්වා දුන්හු.)

යොධීරො, යම් නුවණැති උතුමෙක්; සබ්බධි, හැමලෙසින්; දන්තො, දමුණේ ද; සුඛො, පිරිසිදුවූයේ ද; අපපටිපුග්ගලෝ, අප්‍රති පුද්ගලවූයේ ද; ලොකෙ, ලෙව්හි; අරහං, අර්හත්වූයේ ද; සුගතෝ, ශොභනගති ඇත් තේ ද; අහං, මම; තස්ස, උන්වහන්සේගේ; පරිවාරකො ඉති, මෙහෙ කරු වෙමිසි.

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මාගධස්ස, මග ධෙශ්වර වූ; සෙනියස්ස, සෙනා ඇති; බිම්බිසාරස්සරඤ්ඤො, බිම්සර රජ හුගේ; නිවෙසනං, නිවෙස්න; යෙන, යම්තැනෙක්හි ද; තත්‍ර, එහි; උප සඞ්කමි, එළඹියේක; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; පඤ්ඤත්තෙ, පනවනලද; ආසනෙ, අස්නෙහි; භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ඤඤ්ච, බික්සඟහා ඟ; නිසීදි, වැඩහුන් සේක; අථඛො, ඉක්බිත; මාගධො, මගධෙශ්වර වූ; සෙනියො, සෙනා ඇති; බිම්බිසාරො රාජා, බිම්සර රජ තෙමේ; බුද්ධපමුඛං, බුදුන් ප්‍රමුඛ කොට ඇති; භික්ඛුසඞ්ඝං, භික්ෂු සංඝයා; පණීතෙන, ප්‍රණීත වූ; ඛාදනී යෙන, කෑයුතු දෙයන් ද; භොජනීයෙන, බොදුනෙන් ද; සහත්ථා, සිය අතින්; සන්තප්පෙත්වා, මනාකොට තර්පණය කරවා; (පරිපූර්ණකරවා හැකි පමණ වලදවා) සම්පවාරෙත්වා, මනාකොට පවාරණය කරවා; (කම්කැවා කම්නැකැසි අතින් ප්‍රකාශෙප කරන තුරු දී) භුත්තාවිං, වළඳ නිම්වූ; ඔනීතපත්තපාණිං, පාත්‍රයෙන් ඉවත්කළ අත් ඇති; භගවන්තං, බුදුන් කරා එළඹ; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නිසීද්, හුන්නේය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නස්ස ඛො, හුන්නා වූ; මාගධස්ස, ගෙඩෙශ්වර වූ; සෙනියස්ස, සෙනා ඇති; බිම්බිසාරස්ස රඤ්ඤො, බිම්සර රජහට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; කත්ථනුඛො, කොහි වනාහි; විහරෙය්‍ය, වැඩවසනා සේක් ද; ගාමකො, ගමින්; ඇවි

ගාමතෝ නෙව අතිදූරෙ න අවිදූරෙන ගමනාගමනසම්පන්නං අට්ඨි කානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං අභිකක්කමනියං දිවා අප්පකිණ්ණං රත්තිං අප්පසද්දං අප්පනිග්ඝොසං විජනවාතං මනුස්සරාහසෙය්යකං පටිසල්ලානසාරුප්පන්ති, අථ ඛො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බි සාරස්ස එතදහොසි, ඉදං ඛො අම්හාකං වෙළුවනං උය්‍යානං ගාමතෝ නෙව අතිදූරෙ න අවිදූරෙන ගමනාගමනසම්පන්නං අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං අභිකක්කමනියං දිවා අප්පකිණ්ණං රත්තිං අප්පසද්දං අප්පනිග්ඝොසං විජනවාතං මනුස්සරාහසෙය්යකං පටිසල්ලානසාරුප්පං, යන්නූනාහං වෙළුවනං උය්‍යානං බුද්ධප්පමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දදෙය්‍යන්ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො සොණ්ණ

අතිදූරෙ, නොම ඉතා දුර වූ; න අවිදූරෙන. නොම ඉතා ආසන්න වූ; ගමනාගමන සම්පන්නං, ගමන් ගමනයට යොග්‍ය වූ; අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං, (බුදුන් වැඳීම් ගමනින් හා දහම් ඇසීමෙන්) ප්‍රයොජන ඇති ඇති; මනුස්සානං, මිනිසුන්ගේ; අභිකක්කමනියං, ඉදිරි ගමනට ප්‍රියකරන්නා වූ; (එළඹීමට පහසු වූ) දිවා, දහවල්; අප්පකිණ්ණං, සමූහයාගෙන් ආකීර්ණ නොවේ: (“අප්පකිණ්ණානි අනාකිණ්ණං” යනු විනය අට්ඨවාසි “ආකිණ්ණානි ඉමිනා ගණේන පරිවුතෝ” යන සුමඞ්ගලවිලාසිනි සි “න ආකිණ්ණා — අනාකිණ්ණා” යන සම්‍යසයි, මින් ජනසඤ්ඤ විවේක සඤ්ඤාවක් ප්‍රකාශිනවේ) රත්තිං, රාත්‍රියෙහි; අප්පසද්දං, (උයන අසලින් යන මහ ජනයාගේ ද ශබ්දයෙන්) මද වූ ශබ්ද ඇති; (“අප්පසද්දානීති විභාරූපචාරෙන ගච්ඡතෝ අධිකුජ්ඣනස්සාපි සද්දෙන මන්දසද්දානි” යනු සුමඞ්ගල විලාසිනි සි) අප්පනිග්ඝොසං, (නුවරුන්ගේ නිග්ඝොසයෙන් මද වූ නිග්ඝොස ඇති (මිනිසුන් විසින් හොඳින් රැස් වී එකවිට පවත්වන ලද ශබ්ද නිග්ඝොස නම්) විජනවාතං, ඇතුළත හැසිරෙන ජනයාගේ සරීර වාතරහිත වූ; මනුස්සරාහසෙය්‍යකං, මිනිසුන්ගේ රහස් ක්‍රියාවලට සුදුසු වූ; පටිසල්ලානසාරුප්පං, කායාදීන්ගේ විවෙකයට සුදුසු වූ; යං, යම් සෙනසුනක්; අස්ස ඉති, වන්නේ ද කියායි; අථ ඛො, ඉක්බිති; මාගධස්ස, මගධෙශ්වර වූ; සෙනියස්ස, සෙනා ඇත්තා වූ; බිම්බිසාරස්ස රඤ්ඤො, බිම්සර රජ්ජු; එතං අහොසි, මෙබඳ සිතෙක් වී; අම්හාකං, අපගේ; ඉදං ඛො වෙළුවනං උය්‍යානං, මේ වෙළුවන නම් උයන; ගාමතෝ, ගම කෙරෙන්; නෙව අතිදූරෙ. නොම ඉතා දුර වේ; න අවිදූරෙන, නොම ඉතා ආසන්නයෙහි වේ; ගමනාගමන සම්පන්නං ගමනා ගමනයට යොග්‍ය වේ; අට්ඨිකානං අට්ඨිකානං මනුස්සානං, ප්‍රයොජන ඇති ඇති මිනිසුන්ගේ; අභිකක්කමනියං, ඉදිරි ගමනට ප්‍රිය කරන්නේ වේ; දිවා, දහවල්; අප්පකිණ්ණං, සමූහයාගෙන් ආකීර්ණ නොවූයේය; රත්තිං; රාත්‍රියෙහි; අප්පසද්දං, මද වූ ශබ්ද ඇත්තේය; අප්පනිග්ඝොසං, මද වූ නිග්ඝොස ඇත්තේය; විජනවාතං, ඇතුළත හැසිරෙන ජනයාගේ සරීර වාතරහිත වේ; මනුස්සරාහසෙය්‍යකං. මිනිසුන්ගේ රහස් ක්‍රියාවලට සුදුසු වේ; පටිසල්ලානසාරුප්පං, කායාදීන්ගේ විවේකයට සුදුසු වේ;

මියං භික්ඛාරං ගහෙත්වා පාහවතො ඔණෝජෙසි— එතාහං භණන්ත වෙළුවනං උය්‍යානං බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දම්මීති, පටිග්ගහෙසි භගවා ආරාමං. අථ ඛො භගවා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි— අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරාමන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්ජයො පරිබ්බාජකො රාජගහෙ පරිවසති මහතිය පරිබ්බාජකපරිසාය සද්ධිං අඩ්ඪතෙය්‍යෙහි පරිබ්බාජකසතෙහි, තෙන ඛො පන සමයෙන සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා සඤ්ජයෙ පරිබ්බාජකෙ බ්‍රහ්මචරියං චරන්ති, තෙසං කතිකා හොති යො පඨමං අමතං අධිගච්ඡති සො ඉතරස්ස ආරොචෙතූති, අථ ඛො ආයස්මා අස්සජී පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය රාජ

අහං, මම; වෙළුවනං උය්‍යානං, වෙළුවනොද්‍යානය; බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛු සඞ්ඝස්ස, බුදුපාමොක් බික්සඟනට; දදෙය්‍යං, දෙන්නෙමි නම්; යන්නූත ඉති, මෙහෙකැයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; මාගධෝ, මගධඛේශ්වර වූ; සෙනියෝ, සෙනා ඇති; බිම්බිසාරෝ රාජා, බිම්සර රජ තෙමේ; සොවණ්ණමයං, සුවඳිමිය වූ; භික්ඛාරං, කෙණ්ඩිය; ගහෙත්වා, ගෙ ය; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අහං, මම; එතං වෙළුවනං උය්‍යානං, වේළුවණ්වන නම් උයන; බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස, බුදුපාමොක් බික්ඛුන; දම්මි ඉති, දෙමිසි; භගවතො, බුදුන්ගේ ඉදිරියෙහි; ඔණෝජෙසි, පැහැර වත් නෙළේය; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආරාමං, ආරම්ය; පටිග්ගහෙසි, පිළිගත්සේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මාගධං, මගධඛේශ්වර වූ සෙනියං, සෙනා ඇති; බිම්බිසාරං රාජානං, බිම්සර රජු; ධම්මියා කථාය, දැහැම් කථායෙන්; සන්දස්සෙත්වා, ඉදිරියෙහි මෙන් කෙරවා; සමාදපෙත්වා, සමාදන් කරවා; සමුත්තෙජෙත්වා, උත්සාහ වඩිනය කරවා; සම්පහංසෙත්වා, සතුටු කරවා; ආසනා, අස්නෙන්; උට්ඨාය, නැඟිට; පක්කාමි, වැඩිසේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතස්මිං නිදානෙ, මේ කාරණයෙහි; ධම්මිං කථං කත්වා, දැහැම් කථාවක් කොට; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ආරාමං, ආරාම පිළිගැනීම; අනුජානාමි ඉති, අනුදනිමි යයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; සඤ්ජයෝ පරිබ්බාජකෝ, සඤ්ජය නම් පිරිවැජි තෙමේ; අඩ්ඪතෙය්‍යෙහි පරිබ්බාජකසතෙහි, අඩු තුන්සියක් පිරිවැජියන් වූ; මහතියා, මහත් වූ; පරිබ්බාජකපරිසාය සද්ධිං, පිරිවැජි පිරිසක් සමග; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; පටිවසති, වසයි; තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; සඤ්ජයෙ පරිබ්බාජකෙ, සඤ්ජය නම් පිරිවැජියන් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යායෙහි; චරන්ති, හැසිරෙත්; තෙසං, ඔවුන් විසින්; යෝ, යමෙක්; පඨමං, ප්‍රථම කොට; අමතං, නිර්වාණ

භගවං පිණ්ඩාය පාවිසි පාසාදිකෙන අභික්කන්තෙන පටික්කන්තෙන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සම්මිඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛිත්ත චක්ඛු ඉරියාපථසම්පන්නා. අද්දසා ඛො සාරිපුත්තො පරිබ්බාජකො ආයස්මන්තං අස්සජිං රාජගහෙ පිණ්ඩාය චරන්තං පාසාදිකෙන අභික්කන්තෙන පටික්කන්තෙන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සම්මිඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛිත්තචක්ඛුං ඉරියාපථසම්පන්නං, දිසවානස්ස එතදහොසි, යෙ වත ලොකෙ අරහන්තො වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා අයං තෙසං භික්ඛු අඤ්ඤතරො, යංනූනාහං ඉමං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා පුච්ඡෙය්‍යං; කංසි ත්වං ආවුසො උද්දිස්ස පබ්බජිතො කො වා තෙ සත්ථා කස්ස වා ත්වං ධම්මං රොචෙසීති, අථ ඛො සාරිපුත්තස්ස

සටි; අධිගච්ඡති, පැමිණේ ද; සො, ඔහුගේම; ඉතරස්ස, අනිත්‍යාදිය; ආරොචෙතු ඉති, දන්වාවයි; කතිකා, කතිකාවක් තොමෝ; කතා හොති, කරන ලද්දේ වෙයි; අථඛො, එකල්හි; ආයස්මා අස්සජි, ආයුෂ්මත් අස්සජි තෙර තෙමේ; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරු; නිවාසෙත්වා, හැඳ පොරවා; පත්තචීවරං ආදාය, පාත්‍රිචීවරු ගෙන; රාජගහං, රජගහ නුවරට; පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; පාසාදිකෙන, පැහැදිම් එළවන්නා වූ; අභික්කන්තෙන, ඉදිරි ගමනින් යුතුව ද; පටික්කන්තෙන, නැවතීමෙන් නොහොත් ආපසු ගමනින් යුතුව ද; ආලොකිතෙන, ඉදිරි බැලීමෙන් යුතුව ද; විලොකිතෙන, ඔබ මොබ බැලීමෙන් යුතුව ද; සම්මිඤ්ජිතෙන, අත් පා හැකිළීමෙන් නොහොත් ඇඟිලි නැමීමෙන් යුතුව ද; පසාරිතෙන, අත් පා දිගුකිරීමෙන් නොහොත් ඇඟිලි දිගුකිරීමෙන් යුතුව ද; ඔක්ඛිත්තචක්ඛු, යට හෙළනලද ඇස් ඇත්තේ; ඉරියාපථ සම්පන්නා, ඊර්‍ෂ්‍යාපථයෙන් යුක්ත වූයේ; පාවිසි, පිවිසියේය; සාරිපුත්තො පරිබ්බාජකො, සැරියුත් පිරිවැජි තෙමේ; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; පාසාදිකෙන, පැහැදිම් එළවන්නා වූ අභික්කන්තෙන, ඉදිරි ගමනින් යුතුව ද; පටික්කන්තෙන, නැවතීමෙන් නොහොත් ආපසු ගමනින් යුතුව ද; ආලොකිතෙන, ඉදිරි බැලීමෙන් යුතුව ද; විලොකිතෙන, ඔබ මොබ බැලීමෙන් යුතුව ද; සම්මිඤ්ජිතෙන, අත් පා හැකිළීමෙන් නොහොත් ඇඟිලි නැමීමෙන් යුතුව ද; පසාරිතෙන, අත් පා දිගුකිරීමෙන් නොහොත් ඇඟිලි දිගුකිරීමෙන් යුතුව ද; ඔක්ඛිත්තචක්ඛුං, යට හෙළනලද ඇස් ඇති; ඉරියාපථසම්පන්නං, ඊර්‍ෂ්‍යාපථයෙන් යුක්තව; පිණ්ඩායචරන්තං, පිඬුසිඟා හැසිරෙන්නා වූ; ආයස්මන්තං අස්සජිං, ආයුෂ්මත් අස්සජි තෙරුන්; අද්දසා ඛො, දුටුයේ මය; දිසවාන, දැක; අස්ස, ඔහුට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්; අහොසි, වී; වත, එකාන්තයෙන්; ලොකෙ, ලෙව්හි; අරහන්තො වා, අර්හත් වූ හෝ; අරහත්තමග්ගං සමාපන්නා වා, අර්හත් මාර්ගයට පිළිපන්නා වූ හෝ; යෙ, යම් කෙණෙක් වෙත් ද; අයං භික්ඛු, මේ මහණ තෙමේ; ඛො, ඔවුන් අතුරෙන්; අඤ්ඤතරො, එක්තරා කෙනෙක; අහං, මම; ඉමං භික්ඛුං, මේ මහණ වෙත; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; ආවුසො, ඇවැත්නි; ත්වං, නුඹ වහන්සේ; කං උද්දිස්ස, කවරෙකු උදෙසා; පබ්බජිතො අසි, පැවිදි වූ

පරිබ්බාජකස්ස එතදහොසි— අකාලෝ ඛො ඉමං භික්ඛුං පුච්ඡිතුං අන්තරඝරං පවිට්ඨො පිණ්ඩාය චරති, යන්නූනාහං ඉමං භික්ඛුං පිඝිතො පිඝිතො අනුබන්ධෙය්‍යං, අථේතෙහි උපසඞ්කමිතබ්බං මඤ්ඤති. අථ ඛො ආයස්මා අස්සජි රාජගහෙ පිණ්ඩාය චරිත්වා පිණ්ඩපාතං ආදාය පටික්කමි. අථ ඛො සාරිපුත්තස්ස පරිබ්බාජකස්ස යෙනායස්මා අස්සජි තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා. ආයස්මතා අස්සජිනා සද්ධිං සම්මොදි, සම්මොදනීයං කථං සාරණීයං වීතිසාරෙත්වා. එකමන්තං අට්ඨාසි, එකමන්තං ඨිතො ඛො සාරිපුත්තස්ස පරිබ්බාජකස්ස ආයස්මන්තං අස්සජිං එතදවොච. විප්පසන්නානි ඛො තෙ ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණො. පරියොදාතො තංසි තං ආවුසො උද්දිස්ස පබ්බජිතො කො වා තෙ සත්ථා කස්ස වා තං ධම්මං රොචෙසීති. අත්ථාවුසො මහාසමණො සක්‍යපුත්තො සක්‍යකුලා පබ්බජිතො තාහං භගවන්තං උද්දිස්ස

යෙහි ද; තෙ, තුඹවහන්සේගේ; සත්ථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; සෙ වා, නවෙරෙන් හෝ දෙහි ද; තං තුඹවහන්සේ; යස්ස කවරක්හුගේ: ධම්මං වා, ධර්මයක් හෝ රොචෙසි ඉති, රුචි කොරහි දැයි: පුච්ඡෙය්‍යාම, විචාරන්නෙමු නම්: යන්නූන ඉති. යෙනෙතානි: අ ඛො, එකල්හි; සාරිපුත්තස්ස පරිබ්බාජකස්ස, සාරිපුත්ත නම් පිරිවැජියාට; එතං, මෙබඳු සිතෙක්: අහොසි, වී; ඉමං භික්ඛුං, මේ මහණ: පුච්ඡිතුං, විචාරන්නට; අකාලෝ ඛො, කල් නොවේ මය; අන්තරඝරං, ඇතුළු ගමට; පවිට්ඨො, පිවිසියේ; පිණ්ඩාය චරති. පිඬු සිඟා වඩියි; අහං, මම; ඉමං භික්ඛුං, මේ මහණ; පිඝිතො පිඝිතො, පසු පස්සෙන්; අනුබන්ධෙය්‍යං, එහුබදිනෙමි නම්; යන්නූන, යෙහෙන; අපිතෙහි, අර්ථීන් විසින්; (තිවන් සොයනුවන් විසින්) මඟඟං මාගීය; උපසඞ්කමිතබ්බං ඉති, දන්නාලද්දේ යයි; අථඛො, එකල්හි: ආයස්මා අස්සජි, ආයුෂ්මත් අස්සජි තෙමේ; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; පිණ්ඩාය චරිත්වා, පිඬු සිඟා හැසිර; පිණ්ඩපාතං ආදාය; පිඬුසිඟාගෙන; පටික්කමි, ගෑවුනු තැනට: (ආපසු නික්මුණේ) අථඛො, එකල්හි; සාරිපුත්තස්ස පරිබ්බාජ කස්ස, සාරිපුත්ත පිරිවැජියාට; ආයස්මා අස්සජි, ආයුෂ්මත් අස්සජි තෙමේ; අවිදූරෙ නිසින්නස්ස හොති, ළඟ නොවූ තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; උපසංකමි, එළඹියේය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; ආයස්මතා අස්සජිනා සද්ධිං, ආයුෂ්මත් අස්සජි තෙරුන් සමඟ; සම්මොදි, සතුටුවිය; සම්මොදනීයං, සතුටුවීය යුතු දෑ; සාරණීයං, සිහි කට යුතු වූ; කථං කථාව; වීතිසාරෙත්වා ඉක්මවා; එකමන්තං එකත් පැසකින්; අට්ඨාසි, සිටියේය; එකමන්තං, එසත් පැසකින්: ඨිතො ඛො ස්ථිත වූ; සාරිපුත්තෙන පරිබ්බාජකො, සැරියුත් පිරිවැජි තෙමේ; ආ සම්මන්තං අස්සජිං, ආයුෂ්මත් අස්සජි තෙරුන්ට; එතං අවොච, මෙ වදාන් කිය; ආවුසො, ඇලැත්නි: තෙ, තුඹ වහන්සේගේ; ඉන්ද්‍රියානි, ඉන්ද්‍රියයෝ; විප්පසන්නානි, වෙසෙසින් පැහැදුනෝය; පරිසුද්ධා, පිරිසිදුව; ඡවිවණ්ණො ඡවිවණ්ණිය; පරියොදාතො, නිමිල වේ; ආවුසො, ඇලැත්නි; සත්ථා, තුඹවහන්සේ; කංඋද්දිස්ස, කවරෙකු උදෙසා; පබ්බජිතො අසි, පැවිදිවූයෙහි ද; තෙ, තුඹ වහන්සේගේ; සත්ථා,

පබ්බජිතෝ සෝ ච මේ භගවා සත්ථා, තස්ස චාහං භගවතෝ ධම්මං රුචෙමි. කිං වාදී පනායස්මතෝ සත්ථා කිමක්ඛායීති, අහං ඛෝ ආවුසෝ නවෝ අචිරපබ්බජිතෝ අධුනා ඉමං ධම්මවිනයං, න තාහං සක්ඛිස්සාමි— විත්ථාරෙන ධම්මං දෙසෙතුං, අප්පිව තෙ සඞ්ඛිත්තෙන න අත්ථං වක්ඛාමීති. අථ ඛෝ සාරිපුත්තෙනා පරිබ්බාජකෝ ආයස්මන්තං අස්සජිං එතදවොච, හොතු ආවුසෝ—

අප්පං වා බහුං වා භාසස්සු අත්ථමෙවමෙව මේ බ්‍රූහි,
අත්ථෙනෙව මේ අත්ථෝ කිං කාහසි ව්‍යඤ්ජනං බහුන්ති.

අථ ඛෝ ආයස්මා අස්සජී සාරිපුත්තස්ස පරිබ්බාජකස්ස ඉමං ධම්මපරියායං අභාසි—

ශාස්තෘන් වහන්සේ; නොවා, කවරෙක් හෝ වේ ද; කස්ස, කවරක් හුගේ; ධම්මං වා, ධර්මය හෝ; වං, නුඹවහන්සේ; රුචෙසි ඉති, රුචි කෙරෙහි දැයි; (මෙසේ පිළිවිසිය යුත්තේය) ආවුසෝ, ඇවැත්නි; සක්‍යපුත්තෝ, ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ; සක්‍යකුලා, ශාක්‍යකුලයෙන්; පබ්බජිතෝ, පැවිදි වූ; මහා සමණෝ, මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේ නමක්; අත්ථි, ඇත; අහං, මම. තං භගවන්තං උද්දිස්ස, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උදෙසා; පබ්බජිතෝ, පැවිදි වූ යෙමි, සෝ, උන්වහන්සේ; මේ, මාගේ; භගවා ච, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද; සත්ථා ච, ශාස්තෘන් වහන්සේ ද වේ; අහං, මම; තස්ස භගවතෝ, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; ධම්මං ච, ධර්මය ද: රුචෙමි ඉති, රුචි කෙරෙමියි; (පිළිවදන් දිනි) ආයස්මතෝ, ආයුෂ්මත්හුගේ; සත්ථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; කිංවාදීපන, කුමනවාදීද; කිමක්ඛායී ඉති, කුමක් කියනසේක් දැයි; (පිරිවැජියාතෙම පිළිවිසී) අ වුසෝ, ඇවැත්නි; අහං ඛෝ මම වතාහි; නවෝ, නවකයෙක් වෙමි; අචිරපබ්බජිතෝ, පැවිදි වූ නොබෝකල් ඇත්තේවේමි; ඉමං ධම්මවිනයං, මේ ධර්මවිනයට; අධුනා ඉතෝ, අලුත පැමිණියෙම් වෙමි; අහං, මම; තං, නුඹට; ධම්මං, ධර්මය; විත්ථාරෙන, විස්තර වශයෙන්: දෙසෙතුං, දෙසන්ට; න සක්ඛිස්සාමි, නොහැකිවෙමි; අප්පිව, එතකුදුවුවත්; තෙ, නුඹට; සඞ්ඛිත්තෙන, සැකෙවින්; අත්ථං, අර්ථය; වක්ඛාමි ඉති, කියමියි; (මෙතරුණෝ දිළිඳුරු වදුලෝ) අථඛෝ, ඉක්බිති; සාරිපුත්තෙනා පරිබ්බාජකෝ, සාරිපුත්ත පිරිවැජියාතෙමේ; ආයස්මන්තං අස්සජිං, ඇවැත් අස්සජි තෙරුන්ට; එවං අවෙච, මෙසේ කියා; ආවුසෝ, ඇවැත්නි, හොතු, වේවා

අප්පං වා, සුවලාසකොට හෝ; බහුං වා, බොහෝකොට හෝ; භාසස්සු වදාරනු මැනව; මේ, මට; අත්ථං එව, අර්ථය; බ්‍රූහි, දේශනා කරනු මැනව; මේ, මට; අත්ථෙන එව, අර්ථයෙහි; අත්ථෝ, අර්ථය; කතම්, කවර; ව්‍යඤ්ජනං, අකුරු බොහෝ වීමෙන්; කිං කරිස්සති, කුමක්; කාහසි ඉති, කරන්නේ දැයි.

අථඛෝ, එකල්හි, ආයස්මා අස්සජී, ආයුෂ්මත් අස්සජී තෙරුන් තමන් වහන්සේ සාරිපුත්ත නම් පරිබ්බාජකයාහට, සාරිපුත්ත පිරිවැජියාට; ඉමං ධම්මපරියායං, මේ ධර්ම ක්‍රමය; අභාසි, කීය.

යෙ ධම්මා හෙතුප්පභවා තෙසං හෙතුං තථාගතො ආහ,
තෙසඤ්ච යො නිරොධො එවං වාදී මහාසමණොති.

අථ ඛො සාරිපුත්තස්ස පරිබ්බාජකස්ස ඉමං ධම්මපරියායං සුත්වා විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි— යං කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති.

එසෙව ධම්මා යදි තාවදෙව පච්චබ්‍යථා පදමසොකං,
අදිඨං අභිතීතං බහුකෙහි කපපනහුතෙහීති.

අථ ඛො සාරිපුත්තො පරිබ්බාජකො යෙන මොග්ගල්ලානො පරිබ්බාජකො තෙනුපසංකමි, අද්දසා ඛො මොග්ගල්ලානො පරිබ්බාජකො සාරිපුත්තං පරිබ්බාජකං දූරතොව ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන සාරිපුත්තං

යෙ ධම්මා, යම් ධර්ම කෙණෙක්; හෙතුප්පභවා, කර්මාදී හෙතුවෙන් උපන්හු ද; තෙසං, ඒ පඤ්චස්කන්ධ ධර්මයන්ගේ; හෙතුං, (භවඟෙන්මට) හෙතු සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාව; තථාගතො, තථාගත තෙමේ; ආහ, වදාළේය: තෙසඤ්ච, ඒ පඤ්චස්කන්ධ ධර්මයන්ගේ ද; යො නිරොධො, යම් නිරොධ යෙක් වේ ද එය ද වදාළසේක; මහාසමණො, මහා ශ්‍රමණ තෙමේ; එවං වාදී ඉති, මෙසේ වදාරන සේකැයි; (යෙ ධම්මා හෙතුප්පභවා යන්නෙන් දුඃඛසත්‍යය ද තෙසං හෙතුං තථාගතො ආහ යන්නෙන් සමුදය සත්‍යය ද තෙසඤ්ච යො නිරොධො යන්නෙන් නිරොධසත්‍යය හා මාර්ගසත්‍යය ද ප්‍රකාශිතයි නිරොධසත්‍යය දක්වීමෙන් නයවශයෙන් මාර්ගසත්‍යය ප්‍රකාශවේ. මෙසේ මේ ගාථා ධර්මයෙන් දුඃඛසමුදය නිරොධමාර්ග ඡන සිව්සස් දහම් ප්‍රකාශිතයි.

අථඛො, ඉක්බිති; සාරිපුත්තස්ස පරිබ්බාජකස්ස, සැරියුත් පිරිවැජ්හට; ඉමං ධම්මපරියායං, මේ ධර්ම ක්‍රමය; සුත්වා, අසා; විරජං —පෙ— සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති (43 වෙනි පිටේ 15 වෙනි පෙළ පටන් බලනු)

යදි, ඉදින්; තාවදෙව, එ කෙණෙහිම අවබොධකළ ශ්‍රොතාපත්ති ඵලයෙන් අධික මාර්ගඵලබොධයෙක් නැත්තේ ද; එසොව ධම්මො, මේ මාර්ග ධර්මයම වේ; අසොකං, සොක රහිත වූ; පදං, නිර්වාණ පදය; පච්චබ්‍යථ, (නුඹවහන්සේලා) අවබොධ කළව්ය; බහුකෙහි, බොහෝ වූ; කප්පානහුතෙහි, කල්ප නහුතයකින් ද; අදිට්ඨං, (ඒ නිර්වාණය අප විසින්) නොදක්නා ලද්දේ; අභිතීතං, ඉක්ම ගියේය; (දැන් මා විසින් ඇසිල්ල කින් අවබොධකළ සොවාන් ඵලයෙන් අධික මාර්ගඵලබොධයෙක් නැති නමුත් ඒ අවබොධ කෙළේ නම් නිර්වාණගාමිනී මාර්ග ධර්මයෙකි නුඹ වහන්සේලා තෘෂ්ණාව මුල්සිඳ නිවන් දහම් හැම ලෙසින් පිළිවිද්දහ කල්ප නහුතයකිනුත් අප විසින් මේ නිවන් දහම් නො දක්නා ලද්දේය).

අථඛො, ඉක්බිති; සාරිපුත්තො පරිබ්බාජකො, සාරිපුත්ර පරිව්‍රාජක තෙම; මොග්ගල්ලානො පරිබ්බාජකං, මෞද්ගල්‍යායන පරිව්‍රාජකතෙම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; මොග්ගල්ලානො පරිබ්බාජකො, මෞද්ගල්‍යායන පරිව්‍රාජක තෙම; ආගච්ඡන්තං,

පරිබ්බාජකං එතදවොච, විප්පසන්නානි ඛො තෙ ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි, පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණො පරියොදාතො, කච්චිතො ත්වං ආවුසො අමත මධිගතොසි, ආමාවුසො අමතං අධිගතොම්හි, යථාකථවපන ත්වං ආවුසො අමතං අධිගතොසි, ඉධාහං ආවුසො අද්දසං අස්සජිං භික්ඛුං රාජගහෙ පිණ්ඩාය චරන්තං පාසාදිකෙන අභික්කන්තෙන පටික්කන්තෙන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සම්මිඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛිත්තචක්ඛුං ඉරියාපථසම්පන්නං, දිස්වාන මෙ එතදහොසි, යෙ වත ලොකෙ අරහන්තො වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා අයං තෙසං භික්ඛු අඤ්ඤතරොති, යන්නූනාහං ඉමං භික්ඛුං උපසංකම්මිවා පුච්ඡෙය්‍යං කාංසි ත්වං ආවුසො උද්දිස්ස පබ්බජිතො කො වා තෙ සත්ථා කස්ස වා ත්වං ධම්මං රොචෙසීති, තස්ස මයහං ආවුසො එතදහොසි, අතා ලා ඛො ඉමං භික්ඛුං පුච්ඡිතුං අත්තරඝරං පවිට්ඨො පිණ්ඩාය චරති, යන්නූනාහං ඉමං භික්ඛුං පිඝිතො පිඝිතො අනුබන්ධෙය්‍යං, අප්පෙවනාම උපසඞ්කමිතබ්බං ඔගහෙත්වා, අථ ඛො ආවුසො අස්සජී භික්ඛු රාජගහෙ පිණ්ඩාය චරිත්වා පිණ්ඩපාතං ආදාය පටික්කමි. අථඛොහං ආවුසො යෙන අස්සජී භික්ඛු තෙනුපසංකමිං උපසංකමිත්වා අස්සජිනා භික්ඛුනා සද්ධිං සම්මොදි, සම්මොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, එකමන්තං ඨිතො ඛො අහං ආවුසො අස්සජිං භික්ඛුං එතද වොචං, විප්පසන්නානි ඛො තෙ ආවුසො ඉන්ද්‍රියානි, පරිසුද්ධො ඡවිවණ්ණො පරියොදාතො, කාංසි ත්වං ආවුසො උද්දිස්ස පබ්බජිතො කොවා තෙ සත්ථා කස්ස වා ත්වං ධම්මං රොචෙසීති අත්ථාවුසො මහාසමණො සක්‍යපුත්තොතා සක්‍යකුලා පබ්බජිතො, තාහං භගවන්තං උද්දිස්ස පබ්බජිතො සොච භගවා සත්ථා තස්සවාහං භගවතො ධම්මං රොචෙමීති, කිංවාදී පන්නාගසමතො සත්ථා කිමක්ඛායීති. අහං ඛො ආවුසො නවො අචිරපබ්බජිතො අධුනාගතො ඉමං ධම්මවිනයං, නතා හං සක්ඛිස්සාමි— විත්ථාරෙන ධම්මං දෙසෙතුං, අපිච තෙ සංඛිත්තෙන අත්ථං වක්ඛාමීති.

එන්නා වූ; සාරිපුත්තං පරිබ්බාජකං, ශාරිපුත්‍ර පරිව්‍රාජකයා; දූරතොව, දුරින්ම; අද්දසාඛො, දුටුගේමය; දිස්වාන, දැක; සාරිපුත්තං පරිබ්බාජකං, ශාරීපුත්‍ර පරිව්‍රාජකයාට; එතං අවොච, මෙ වදන කියේය; ආවුසො, ඇවැත්නි; තෙ, තුඹගේ; ඉන්ද්‍රියානි, ඉන්ද්‍රියයෝ; විප්පසන්නානි ඛො වෙසෙසින් පැහැදුනෝ වෙත්; ඡවිවණ්ණො, සිරුරු පැහැය; පරිසුද්ධො, වෙසෙසින් සුදෑව්; පරියොදාතො, (එහෙයින්) නිර්මල වේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; කච්චි, කිමෙක්ද; ත්වං, තුඹ; අමතං, නිවන; අධිගතොනු ඉති, අවබොධ කෙළෙහි දැයි (එතං අවොච යනු මෙහි සම්බන්ධය) ආවුසො. ඇවැත්නි; ආම, එසේය; අමතං අධිගතො ඉති, (මම) නිවන් අවබොධ කෙළෙමියි; (පිළිවදන් දිනි) ආවුසො, ඇවැත්නි; යථාකථං පන, නෙසේ නම්; ත්වං, තුඹ; අමතං අධිගතො ඉති, නිවන් අවබොධ කෙළෙහි දැයි. (මුගලන් පිරිවැදි තෙම සැරියුත් පිරිවැදියන් පිළිවිසි) ආවුසො,

අපපං වා බහුං වා භාසසසු අත්ථසෙඤ්ඤව මේ ස්‍රෑහි,
අත්ථෙනෙව මේ අත්ථෝ කිං කාහසි ව්‍යඤ්ජනං බහුනති.

අථ ඛෝ ආවුසෝ අස්සජී භික්ඛු ඉමං ධම්මපරියායං අභාසි.

යෙ ධම්මා හෙතුපභවා තෙසං හෙතුං තථාගතෝ ආහ,
තෙසඤ්ච යෝ නිරොධෝ එවං වාදී මහාසමණෝති.

අථ ඛෝ මොග්ගල්ලානස්ස පරිබ්බාජකස්ස ඉමං ධම්මපරියායං සුත්වා විරජං විතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි- යංකිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති.

එසෙව ධම්මෝ යදි තාවදෙව පච්චබ්‍යථා පදමසොකං,
අදිස්සං අබභතීතං බහුකෙහි කපපනහුතෙහීති.

අථ ඛෝ මොග්ගල්ලානෝ පරිබ්බාජකෝ සාරිපුත්තං පරිබ්බාජකං එතදවොච, ගච්ඡාම මයං ආවුසෝ භගවතෝ සන්තිකෙ සෝ නෝ භගවා සත්ථාති. ඉමානි ඛෝ ආවුසෝ අඩ්ඩතෙය්‍යානි පරිබ්බාජකස

ඇවැත්නි; අහං, මම; ඉධ, මෙහි; අද්දසං —පෙ— ඉරියාපථසම්පන්නං, (133 වෙනි පිටේ 16 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) අද්දසං, දුටුයෙමි; දිසවාන, දැක; මෙ, මට; එතදහොසි —පෙ— ධම්මං රොචෙසීති (133 වෙනි පිටේ 33 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) ආවුසෝ, ඇවැත්නි; තස්ස මයහං, ඒ මට; එතදහොසි —පෙ— අත්ථං වක්ඛාමීති (134 වෙනි පිටේ 18 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

අපපං වා යනාදි මේ ගයට (135 වෙනි පිටේ 32 වෙනි පෙළ පටන් බලනු)

ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අථඛෝ, එකල්හි; අස්සජීභික්ඛු, අස්සජී මහණ තෙමේ; ඉමං ධම්මපරියායං, මේ ධර්මක්‍රමය; අභාසි, කීයේය.

යෙ ධම්මා හෙතුපභවා (136 වෙනි පිටේ 11වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

අථඛෝ, ඉක්බිති; මොග්ගල්ලානස්ස පරිබ්බාජකස්ස, මුගලන් පිරිවැජියාට; ඉමං ධම්මපරියායං, මේ ධර්මක්‍රමය; සුත්වා, අසා; විරජං —පෙ— නිරොධධම්මන්ති (43 වෙනි පිටේ 15 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

එසෙව ධම්මෝ යදිතාවදෙව යනාදි ගයට (136 වෙනි පිටේ 25 වෙනි පෙළ පටන් බලනු)

අථඛෝ, එකල්හි; මොග්ගල්ලානෝ පරිබ්බාජකෝ, මුගලන් පිරිවැජි තෙමේ; සාරිපුත්තං පරිබ්බාජකං, සැරියුත් පිරිවැජියන්ට; එතං, මේ වදන්; අවොච, කීය; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; මයං, අපි; භගවතෝ සන්තිකෙ, බුදුන් හමුවට; ගච්ඡාම, යමු; සෝ භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; නෝ, අපගේ; සත්ථා ඉති, ශාස්තෘන් වහන්සේ යයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි;

තාණී අමෙහ නිස්සාය අමෙහ සමපස්සන්තා ඉධ විහරන්ති තෙපි තාව අපලොකෙම යථා තෙ මඤ්ඤිස්සන්ති තථා කරිස්සන්තීති. අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා යෙන තෙ පරිබ්බාජකා තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා තෙ පරිබ්බාජකෙ එතදවොචුං, ගච්ඡාම මයං ආවුසො භගවතො සන්තිකෙ සො නො භගවා සත්ථාති, මයං ආයස්මන්තෙ නිස්සාය ආයස්මන්තෙ සමපස්සන්තා ඉධ විහරාම සචෙ ආයස්මන්තා මහාසමණෙ බ්‍රහ්මචරියං චරිස්සන්ති, සබ්බෙව මයං මහාසමණෙ බ්‍රහ්ම චරියං චරිස්සාමාති, අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා යෙන සඤ්ජ යො පරිබ්බාජකො තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා සඤ්ජයං පරිබ්බා ජකං එතදවොචුං, ගච්ඡාම මයං ආවුසො භගවතො සන්තිකෙ සො නො භගවා සත්ථාති අලං ආවුසො මා ගම්භ්, සබ්බෙව තයො ඉමං ගණං පරිහරිස්සාමාති. දුතියම්පි ඛො —පෙ— තතියම්පි ඛො සාරි පුත්තමොග්ගල්ලානා සඤ්ජයං පරිබ්බාජකං එතදවොචුං, ගච්ඡාම මයං

ඉමානිඛො, මේ; අඩ්ඪතෙය්‍යානි පරිබ්බාජකසතානි; අඩ්ඪතුන් සියයක් පිරිවැජියෝ; අමෙහ නිස්සාය, අප නිසා; අමෙහ සමපස්සන්තා, අප බල මින්; ඉධ, මෙහි; විහරන්ති, වෙසෙත්; තෙපි, ඔවුන් ද; තාව, පළමුකොට; අපලොකෙම, බලමු; තෙ, ඔව්හු; යථා, යම් පරිද්දකින්; මඤ්ඤිස්සන්ති, ඔතන්නෝ ද; තථා, එසේ; කරිස්සන්ති ඉති, කරන්නාහු යයි; අථඛො, ඉක්බිති; සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; තෙ පරිබ්බාජකා, ඒ පිරිවැජියෝ; යෙන. යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; උප සඞ්කමිංසු, එළඹියාහුය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තෙ, පරිබ්බාජකෙ, ඒ පිරි වැජියන්ව; එතං, මෙ වදන්; අවොචුං, කිහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; මයං, අපි; භගවතො සන්තිකෙ, බුදුන් හමුවට; ගච්ඡාම, යමු; සො භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; නො, අපගේ; සත්ථා ඉති, ශාස්තෘන් වහන්සේ යයි; මයං, අපි; ආයස්මන්තෙ නිස්සාය, ආයුෂ්මතුන් නිසා; ආයස්මන්තෙ සමපස්සන්තා, ආයුෂ්මතුන් බලමින්; ඉධ, මෙහි; විහරාම, වෙසෙමු; සචෙ, ඉදින්; ආයස්මන්තා, ආයුෂ්මත්හු; මහා සමණෙ, මහා ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යායෙහි; චරිස්සන්ති, හැසිරෙන්නෝ ද; මයං සබ්බෙව, අපි සියල්ලෝම: මහා සමණෙ, මහා ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යායෙහි; චරිස්සාම ඉති, හැසිරෙන්නෙමු යයි; අථ ඛො, එකල්හි; සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; සඤ්ජයො පරිබ්බාජකො, සඤ්ජය පිරිවැජී තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක් හි ද; තෙන, එහි; උපසඞ්කමිංසු, එළඹියාහුය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; සඤ්ජයං පරිබ්බාජකං, සඤ්ජය පිරිවැජියන්ව; එතං, මෙ වදන්; අවොචුං, කිහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; මයං, අපි; භගවතො සන්තිකෙ, බුදුන් හමුවට ගච්ඡාම, යමු; සො භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; නො, අපගේ; සත්ථා ඉති, ශාස්තෘන් වහන්සේ යයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; අලං, කම් නැත; මාඝම්භ්, නොයව්; සබ්බෙ එව තයො, සියලුම (අපි) තුන්දෙන ඉමං ගණං, මේ ගණය; පරිහරිස්සාම ඉති, පරිහරණය කරන්නෙමු;

ආවුසෝ භගවතෝ සන්තිකෙ සෝ නෝ භගවා සත්ථාති, අලං ආවුසෝ මා ගම්භ්‍ය සබ්බෙව තයෝ ඉමං ගණං පරිහරිස්සාමාති. අථ ඛෝ සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානා තානි අඩ්ඪතෙය්‍යානි පරිබ්බාජකසතානි ආදාය යෙන වෙළුවනං තෙනුපසංකම්මිංසු, සඤ්ජයස්ස පන පරිබ්බාජකස්ස තත්‍රෙව උණ්හං ලොහිතං මුඛතෝ උග්ගච්ඡි, අද්දසා ඛෝ භගවා සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානෙ දූරතොව ආගච්ඡන්තෙ, දිස්වාන භික්ඛූ ආමන්තෙසි, එතෙ භික්ඛවෙ වෙ සහායා ආගච්ඡන්ති කොලිතෝ උපතිස්සොව, එතං මෙ සාවක යුගං භවිස්සති අග්ගං භද්‍ර යුගන්ති.

ගම්භීරෙ ඤාණවිසයෙ අනුත්තරෙ උපධිසඞ්ඛයෙ,
විමුත්තෙ අපපත්තෙ වෙළුවනෑ අථ නෙ සත්ථා බ්‍යාකාසි.
එතෙ වෙ සහායා ආයන්ති කොලිතෝ උපතිස්සොා ච,
එතං මෙ සාවකයුගං භවිස්සති අග්ගං භද්‍රයුගන්ති.

යති; දුතියම්පි ඛෝ, දෙවැනිවර ද; —පෙ— තතියම්පි ඛෝ, තෙවෙනි වර ද; සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; සඤ්ජයං පරිබ්බාජකං, සඤ්ජය පිරිවැජියන්ට; එතං, මේ වදන්; අවොචුං, කිහ්; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; මයං, අපි; භගවතෝ සන්තිකෙ, බුදුන් හමුවට; ගච්ඡාම, යමු; සෝ භගවා, ඒ භග්‍යවතුන් වහන්සේ; නෝ, අපගේ; සත්ථා ඉති, ශාස්තෘන් වහන්සේ යැයි; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; අලං, කම් නැත; මා ගම්භ්‍ය, නොයව්; සබ්බෙ එව තයෝ, සියලුම (අපි) තුන්දෙනා; ඉමං ගණං, මේ ගණයා; පරිහරිස්සාම ඉති, පරිහරණය කරන්නෙමු යැයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; තානි අඩ්ඪතෙය්‍යානි පරිබ්බාජකසතානි, ඒ අඩුතුන් සියයක් පිරිවැජියන්; ආදාය, ගෙන; වෙළුවනං, වෙළුවනාරාමය; යෙන, යම්තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; උපසංකම්මිංසු, එළඹියාහුය; සඤ්ජයස්ස පරිබ්බාජකස්සපන්, සඤ්ජය පිරිවැජියාගේ වතාහි; මුඛතෝ, මුවින්; තත්‍රෙව, එහිම; උණ්හං ලොහිතං, උණුලේ; උග්ගච්ඡි, උඩට නැන්ගේය; (වමනය කෙළේය) භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; දූරතොව ආගච්ඡන්තෙ, දුරින්ම එන්නා වූ; සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානෙ, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; අද්දසා ඛෝ, දුටුයේමය; දිස්වාන, දැක; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කොලිතෝ උපතිස්සොා ච, කොලිතයන උපතිස්සයන; එතෙ වෙ සහායා, මේ යහළුවෝ දෙදෙන; ආගච්ඡන්ති, එන්; එතං, මේ තෙම; මෙ, මාහට; අග්ගං, අග්‍ර වූ; භද්‍රයුගං, සොඳුරු යුගමයක් වූ; සාවකයුගං, ශ්‍රාවක යුගමයෙක්; භවිස්සති ඉති, වන්නේ යැයි.

අථ, ඉක්බිති; ගම්භීරෙ ඤාණවිසයෙ, ගැඹුරු නුවණට විෂය වූ; අනුත්තරෙ, උත්තරිතර විරහිත වූ; උපධිසංඛයෙ, උන්දින්ගේ ක්ෂයකිරීම් සඞ්ඛ්‍යාත නිර්වාණයෙහි; විමුත්තෙ, මිදුනා වූ; ඒ සැරියුත් මුගලන්

අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා භගවන්තං එතදවොචුං– ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදන්ති, එථ භික්ඛවොති භගවා අවොච, සවාක්ඛාතො ධම්මො, චරථ බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති. සාව තෙසං ආයස්මන්තානං උපසම්පදා අහොසි.

තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා මාගධිකා කුලපුත්තා භගවති බ්‍රහ්මචරියං චරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති— අප්පුත්තකතාය පටිපන්නො සමණො ගොතමො, වෙධබ්‍යාය පටිපන්නො සමණො ගොතමො, කුලූපච්ඡෙදාය පටිපන්නො සමණො ගොතමො, ඉදඤ්හි තෙන ජටිලසහස්සං පබ්බාජිතං, ඉමානි ච අඩ්ඪතෙය්‍යානි පරිබ්බාජකසතානි සඤ්ජය්‍යානි පබ්බජිතානි, ඉමෙව අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා මාගධිකා කුලපුත්තා සමණෙ ගොතමෙ බ්‍රහ්මචරියං චරන්තීති. අපියසු භික්ඛූ දිස්වා ඉමාය ගාථාය වොදෙන්ති.

දෙදෙන; වෙළුවනං, වෙළුවනයට; අප්පත්තෙ, නොපැමිණිකල; සත්ථා, ශාස්තෘ වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඛ්‍යාකාසි, මතු කියනසේ ප්‍රකාශකොට වදාළසේකි

කොලිතො උපතිස්සො ච, කොලිත ද උපතිස්ස ද ඝන; එතෙ වෙ සහායා, මේ යහළුවෝ දෙදෙන; ආගච්ඡන්ති, පැමිණෙත්; එතං, මේ තෙමෙමෙ, මාහට; අග්ගං, අග්‍ර වූ; භද්දයුගං, සොඳුරු දුගමයක් වූ; සාවකයුගං, ශ්‍රාවක යුගමයෙක්; භවිස්සති ඉති, වන්නේ යයි.

අථ ඛො, එකල්හි; සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානා, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එහි; උපසංකමිංසු, එළඹියාහුය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; පාදෙසු. පාදයන්හි; සිරසා, හිසින්; නිපතිත්වා, වැටී; භගවන්තං, බුදුන්ට; එතං, මෙ වදන්; අවොචුං, සැළකළහුය; ලභෙය්‍යාම මයං භන්තෙ —පෙ— උපසම්පදා අහොසි (43 වෙනි පිටේ 19 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

තෙන ඛො පන සමයෙන, එකල්හි; මාගධිකා, මගද දනව් වැසි; අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා, ප්‍රකට ප්‍රකට වූ; කුලපුත්තා, කුලපුත්හු; භගවති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි; බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යායෙහි; චරන්ති, හැසිරෙත්; මනුස්සා, මිනිස්සු; උජ්ඣායන්ති, ලාමක කොට සිතත්; ඛියන්ති, ගරහත්; විපාචෙන්ති, දෙස් පහළ කෙරෙත්; සමණො ගොතමො, මහණ ගොයුම් තෙමේ; අප්පුත්තකතාය, අපුත්‍රක භාවය පිණිස; පටිපන්නො, පිළිපන්නේය; සමණො ගොතමො, මහණ ගොයුම් තෙමේ; වෙධබ්‍යාය පටිපන්නො, වැන්දඹුබැව් පිණිස පිළිපන්නේය;

ආගතෝ ඛෝ මහාසමණෝ මගධානං ගිරිබ්බජං,
සඞ්ඛ සඤ්ඤය්‍යකෙ චෙව කාස්සදෑනි තාපිසෙතීති.

අසෙසාසුං ඛෝ භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛීය
ඛන්තානං විපාචෙන්තානං, අථ ඛෝ තෙ භික්ඛු භගවතෝ එතමත්ථං
ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ සෝ සඳ්ධෝ විරං භවිස්සති සත්‍යාභගමෙව
භවිස්සති සත්ථාභසස අච්චයෙන අන්තරධායිස්සති තෙනහි භික්ඛවෙ
යෙ තුම්හෙ ඉමාසය ඝාථාය චොදෙන්ති.

සමණෙ ගොතමෙ, මහණ ගොයුම් තෙමේ; කුලූපවෙජ්දය පටිපය්‍යෙ
කුලඝැසිම් පිණිස පිළිපන්නේය; ඉදනි, දැන්; තෙන, ඔහු විසින්; ජටිල
සඝසසං, ජටිලයන් දහස; පබ්බාජිතං, පැවිදිකරවනලදී; ඉමානි, මේ;
සඤ්ඤය්‍යානි, සඤ්ඤය පිරිවැපියන් අයත්; අඩ්ඩතෙය්‍යානි පරිබ්බාජක
සතානි, අඩුතුන්සියක් පරිව්‍රාජකයෝ; පබ්බජිතානි, පැවිදිවූහු; අභිඤ්ඤු
තා අභිඤ්ඤුතා, ප්‍රකට ප්‍රකට වූ; ඉමෙම මාගධිකා කුලපුත්තා ච, මේ මගද
දනව් වැසි කුලපුත්‍රයෝ ද; සමණෙ ගොතමෙ, මහණ ගොයුම් කෙරෙහි;
බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචර්‍යාවෙහි; චරන්ති ඉති, හැසිරෙත් යයි; අපිසසු,
තව ද; භික්ඛු දිසවා, භික්ෂූන් දැන; ඉමාස ඝාථාය; මේ ගයින්;
චොදෙන්ති චෝදනා කෙරෙත්. ශාක්‍යපුත්‍ර වූ මේ මහණහු අලජ්ජිහු වෙත් යයි
යනාදීන් සිතන්නෝ උජ්ඣායන්ති නම්, මේ ශ්‍රමණයන් වහන්සේලාට
ශ්‍රමණභාවයෙක් නැති යයි යනාදීන් කියන්නෝ ඛියන්ති නම්, මේ ශ්‍රම
ණවරු ශ්‍රමණභාවයෙන් බැහැරවූවාහු යයි ඒ ඒ තැන දෙස් පතුරුවන්
නෝ විපාචෙන්ති නම්. එහෙයින් විසඟ අටුවාවෙහි කියනලදි— **"අල
ජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියාති ආදිනි චිනෙතනතා උජ්ඣා
යනති, නත්ථි ඉමෙසං සාමඤඤන්ති ආදිනි භණනතා ඛියනති, අප
ගතා ඉමෙ සාමඤඤතෝති ආදිනි නත්ථ නත්ථ විත්ථාරෙනතා විප
චෙනති"** යි.

මහාසමණෙ, මහා ශ්‍රමණතෙම; මගධානං, මගදදනව් වැසියන්ගේ;
ගිරිබ්බජං, ගිරිබ්බජතම් නුවරට; ආගතෝ ඛෝ, වැඩි සේක්මය; සඤ්ඤ
ය්‍යකෙ, සඤ්ඤය පරිව්‍රාජකයන් අයත් වූ; සඞ්ඛ, සියල්ලන්; චෙව,
ගෙන ගොස්; ඉදනි, දැන්; කාස්ස, කවරක්හු; තාපිසසති ඉති, ගෙන යන්
නේ දැයි. (මහා ශ්‍රමණයන් වහන්සේ රජගහනුවර වැඩ වසමින් සඤ්ඤය
පරිව්‍රාජකයන්ගේ සියලු අතවැසි පිරිස තමන් වෙතට ගෙන්වා ගෙන
පැවිදි කර ගත්සේකැයි භික්ෂූන් ඉදිරියෙහි චෝදනා කෙරෙත්. ගාලක්
සේ හැඹිපයින් පළිතවලින් වටවූ බැවින් ගිරිබ්බජ නගර යයි රජගහ
නුවරට නම් වී. **"ගිරිබ්බජ නාගරනති සමඤඤා පඤ්ඤත්තිසඞ්ඛාතං
වජ්ජසදිස- කුධා කිඛඨනිති ගිරිබ්බජනති එව- ලඛඤාමං රාජගහ
ම්හි ඉසරං"** යනු සාරත්ථදීපනී ටීකාහි.

භික්ඛු, භික්ෂූහු; උජ්ඣායන්තානං, ලාමකකොට සිතන්නා වූ; ඛීය
නතානං, ගරහන්නා වූ; විපාචෙන්තානං, දොස ප්‍රකාශ කරන්නා වූ;
තෙසං මනුස්සානං, ඒ මිනිසුන්ගේ; (ගහිදය) අසෙසාසුං ඛෝ, ඇසුවෝමය

ආගතො ඛො මහාසමණො මගධානං ගිරිබ්බජං,
සබ්බෙ සඤ්ඤයකෙ නෙච්ඡා කාසුදානි නසිස්සතීති.

තෙ තුමෙහ ඉමාය ගාථාය පටිවොදෙථ.

නයන්ති වෙ මහාවීරා සඩ්ඪෙමන තථාගතා,
ධම්මෙන නයමානානං කා උසූයා විජානතන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛූ දිස්වා ඉමාය ගාථාය චොදෙන්ති.

ආගතො ඛො මහාසමණො මගධානං ගිරිබ්බජං,
සබ්බෙ සඤ්ඤයකෙ නෙච්ඡා කාසුදානි නසිස්සතීති

භික්ඛූ තෙ මනුස්සෙ ඉමාය ගාථාය පටිවොදෙන්ති.

අථඛො, එකලු; තෙ භික්ඛූ, ඒ භික්ෂූහු; භගවතො, බුදුරදුන්ට; එතං අත්ථං, මේ කරුණ; ආරොචෙසුං, සැලකළහු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සො සද්දො, ඒ ශබ්දය තෙම; චිරං, කලක්; න භවිස්සති, නො වන්නේය; සත්ථාහං එව, සතියක්ම; භවිස්සති, වන්නේය; සත්ථාහස්ස අච්චයෙන, සතියක්හුගේ ඇවැමෙන්; අනන්තරධායිස්සති, අතුරුදහන් වන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙනහි, එසේ විනම්; යෙ, යම් කෙණෙක්; තුමෙහ, නොපව; ඉමාය ගාථාය, (ආගතො ඛො යනාදි) මේ ගයින්; චොදෙන්ති, චොදනා කෙරෙත් ද.

ආගතො ඛො යනාදි මේ ගයට කියේ දනයුතු.

තුමෙහ, තෙපි; තෙ, ඔවුන්ට; ඉමාය ගාථාය, (නයන්ති වෙ යනාදි) මේ ගයින්; පටිවොදෙථ, පෙරලා චොදනා කරව්.

මහාවීරා, මහත් වීර්‍යය ඇති; තථාගතා, "තථා ආගතො" යනාදි අට කරුණකින් සමන්විත සම්මා සම්බුදුවරයෝ; වෙ, එකාන්තයෙන්; සඩ්ඪෙමන, සඩ්ඪියෙන්; නයන්ති, (සඟමොක් සැපයට විනෙදන) පමුණුවත් ධම්මෙන, ධර්‍මයෙන්; නයමානානං, පමුණුවනකලු නොඅඟාත් පමුණුවන්නවුන්ට; විජානතං, නුවණැරය දන්නවුන්ගේ; කා උසූයා, කිනම් දෙස් පහළ කිරීමෙක් වේ ද? නො වන්නේ මය.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; මනුස්සා, මිනිස්හු; භික්ඛූ දිස්වා, භික්ෂූන් දැක; ඉමාය ගාථාය, ආගතො ඛො මහාසමණො යනාදි මේ ගයින්; චොදෙන්ති, චොදනා කෙරෙත්.

ආගතො ඛො යනාදි ගයට කියේ දනයුතු.

භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තෙ මනුස්සෙ, ඒ මිනිසුන්ට; ඉමාය ගාථාය, (නයන්ති වෙ මහාවීරා යනාදි මේ ගයින්; පටිවොදෙන්ති, පෙරලා චොදනා කෙරෙත්.

නයන්ති වෙ මහාවීර සඩ්ඪමෙන තථාගතා,
ධම්මෙන නයමානානං කා උසූයා විජානතන්ති.

මනුස්සා එවමාහංසු- ධම්මෙන කිර සමණා සක්‍යපුත්තියා තෙනන්ති නො අධම්මෙනාති. සත්තාහමෙව සො සද්දො අහොසි. සත්තාහස්ස අච්චයෙන අන්තරධායි.

සාරිපුත්තමොග්ගල්ලාන පබ්බජ්ජා නිට්ඨිතා.

චතුත්ථක භාණවාරං නිට්ඨිතං.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අනුපජ්ඣායකා අනොවදිය මානා අනනුසාසියමානා දුන්නිවත්ථා දුප්පාරුතා ආනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සානං භුඤ්ජමානානං උපරි භොජනෙපි උන්නිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, උපරි ඛාදනියෙපි උන්නිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, උපරිසායනියෙපි උන්නිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, උපරි පානියෙපි උන්නිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, සාමං සුපවපි ඔදනම්පි විඝාසෙපි භුඤ්ජන්ති, හත්ථෙසුපි උච්චාසද්දා මහාසද්දා විහරන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති, කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා

නයන්ති වෙ මහාවීර යනාදි ගයට කීසේ දතයුතු.

මනුස්සා, මිනිස්හු; සමණා සක්‍යපුත්තියා, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ; ධම්මෙන, ධර්ම්මයෙන්; තෙන්ති කිර, පමුණුවත් ලු; අධම්මෙන, අධර්ම්ම යෙන්; නො ඉති, නො පමුණුවත් ලු යයි; එවං ආහංසු, මෙසේ කිහු; සො සද්දො, ඒ ශබ්දය තෙම; සත්තාහං එව, සත්තියක්ම; අහොසි, වී; සත්තාහස්ස අච්චයෙන, සතියගේ ඇවෑ මෙන්; අන්තරධායි, අතුරු දහන් වී.

සාරිපුත්‍රමෞද්ගල්‍යායන ප්‍රව්‍රජ්‍යානෝමෝ නිමවී.

සකරවෙනි බණවර නිමියේය.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එකල්හි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; අනුපජ්ඣායකා, උපාධ්‍යායවරුන් නැත්තෝ; අනොවදියමානා, අවවාද නොකරනු ලබන්නෝ; අනනුසාසියමානා, අනුශාසනය නො කරනු ලබන්නෝ; දුන්නිවත්ථා, අයහපත්ව හැන්දෑහු; දුප්පාරුතා, අයහපත්ව පෙරෙව්වාහු; අනාකප්ප සම්පන්නා, ශ්‍රමණ සාරූප්‍යාචාර විරහිත වූවාහු; (“ අනාකප්පසම්පන්නාති න ආකප්පෙන සම්පන්නා, සමණසාරුප්පාචාර විරහිනාති අත්ථො ” යනු විනය අට්ඨවාසී.) පිණ්ඩාය චරන්ති, පිඬුසිඟා වඩින් මනුස්සානං, මිනිසුන්; භුඤ්ජමානානං, අනුභව කරමින් සිටියදී; උපරිභොජනෙපි, භොජනය මතුයෙහිදු, උන්නිට්ඨපත්තං, ඉදුල් පාත්‍රය; උපනාමෙන්ති, එළවත්; උපරිඛාදනියෙපි, කෑයුතු දෙය මතුයෙහිදු; උන්නිට්ඨ

දුන්නිවත්ථා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය චරිස්සන්ති මනුස්සානං භුඤ්ජමානානං උපරි භොජනෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, උපරි ඛාදනීයෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, උපරි සාඛනීයෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, උපරි පානීයෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, සාමං සූපම්පි ඔදනම්පි විඤ්ඤුපෙක්ඛා භුඤ්ජිස්සන්ති, හත්ථගෙහෙපි උච්චාසද්දා මහාසද්දා විහරිස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණභොජනෙති. අස්සොස්සුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාචෙන්තානං, යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජිනෝ කුක්කුච්චකා සික්ඛාකාමා, තෙ උජ්ඣා

පත්තං, ඉදුල් පාත්‍රය; උපනාමෙන්ති, එළවත්; උපරිසාඛනීයෙපි, රස වින්දයුතුදෙය මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං, ඉදුල් පාත්‍රය; උපනාමෙන්ති එළවත්; උපරිපානීයෙපි, පියයුතු දෙය මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එළවත්; සාමං, තුමූ; සූපම්පි, සූප ද; ඔදනම්පි බත් ද; විඤ්ඤුපෙක්ඛා, විතවා; භුඤ්ජිස්සන්ති, වළඳත්. හත්ථගෙහෙපි, බොදුන්හල ද; උච්චාසද්දා, උසස් ශබ්දඇත්තෝ; මහාසද්දා. මහත් ශබ්දඇත්තෝ; විහරිස්සන්ති, වෙසෙත්; මනුස්සා, මිනිස්සු; උජ්ඣායන්ති, ලාමක කොට සිතත්; ඛියන්ති, ගර්හා කෙරෙත්; විපාචෙන්ති, දොෂ ප්‍රකාශ කෙරෙත්; කථංරූපානාම, කෙසේ නම්; සමණසක්‍යපුත්තියා, ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයෝ; දුන්නිවත්ථා, අඟහපත් කොට හැන්දේ; දුප්පාරුතා, අඟහපත් කොට පෙරෙව්වාහු; අනාකප්පසම්පන්නා, ශ්‍රමණ සාරුප්‍යාචාර විරහිත වූවාහු; පිණ්ඩාය චරිස්සන්ති, පිඬුසිඟා වඩින්නෝ ද; භුඤ්ජමානානං, අනුභව කරන්නාවූ; මනුස්සානං, මිනිස්සුන්ගේ; උපරිභොජනෙපි, භොජනයාගේ මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං, ඉදුල් පාත්‍රය; උපනාමෙස්සන්ති, එළවන්නෝද; උපරිඛාදනීයෙපි, කෑ යුතුදෙය ගේ මතුයෙහි; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එළවන්නෝ ද; උපරිසාඛනීයෙපි, රස වින්දයුතුදෙය ගේ මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල්පාත්‍රය එළවන්නෝ ද: උපරිපානීයෙපි, පියයුතු දෙය ගේ මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එළවන්නෝ ද; සාමං, තුමූ; සූපම්පි, සූප ද; ඔදනම්පි, බත් ද; විඤ්ඤුපෙක්ඛා, විතවා; භුඤ්ජිස්සන්ති, අනුභව කරන්නෝ ද; හත්ථගෙහෙපි, බොදුන්හල ද; උච්චාසද්දා, උසස් ශබ්ද ඇත්තෝ; මහාසද්දා. මහත් ශබ්ද ඇත්තෝ; විහරිස්සන්ති, වසන්නෝ ද; බ්‍රාහ්මණා, බමුණෝ; බ්‍රාහ්මණ භොජනෙ, බ්‍රාහ්මණ භොජන මයෙහි; සෙය්‍යථාපි ඉති, යම්සේ ද එමෙනි කියා සි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; උජ්ඣායන්තානං, ලාමක කොට සිතන්නා වූ; ඛියන්තානං, ගර්හාකරන්නා වූ; විපාචෙන්තානං, දොෂ ප්‍රකාශ කරන්නා වූ; තෙසං මනුස්සානං, ඒ මිනිසුන්ගේ වදන්; අස්සොස්සුං ඛො ඇසුවෝ මය; යෙ තෙ භික්ඛූ, යම් ඒ මහණ තෙමෙණෝ; අප්පිච්ඡා, අල්පෙච්ඡයෝ වෙත් ද; සන්තුට්ඨා, ලද දෙයකින් සතුටුවන්නෝ ද; ලජ්ජිනෝ, ලජ්ජා ඇත්තෝ ද; කුක්කුච්චකා කුකුස් ඇත්තෝ ද; සික්ඛාකාමා, ශික්ෂාකාමීහු ද; තෙ, ඔවුහු; උජ්ඣා

ඝත්ති බියත්ති විපාවෙත්ති, කථං හි නාම භික්ඛූ දුන්නිවත්ථා දුප්පාරුතා ආනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය චරිස්සන්ති, මනුස්සානං භුජ්මානානං උපරි හොජනෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, උපරි බාදනියෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති උපරි සාඝනියෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති උපරි පානියෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති සාමං සූපඔපි ඔදනවපි විඤ්ඤුපෙක්ඛා භුඤ්ජිස්සන්ති භත්තගෙහෙපි උච්චාසද්දා මහාසද්දා විහරිස්සන්තීති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛූ පටිපුච්ඡි– සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛූ දුන්නිවත්ථා දුප්පාරුතා ආනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සානං භුජ්මානානං උපරි හොජනෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, උපරි බාදනියෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, උපරි සාඝනියෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, උපරි පානියෙපි උත්තිට්ඨ

ඝත්ති, ලාමක කොට සිතත්; බියත්ති, භයී කෙරෙත්; විපාවෙත්ති, දෙශ ප්‍රකාශ කෙරෙත්: කථංහිනාම, කෙසේ නම්; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; දුන්නිවත්ථා, අයහත් කොට හැන්දේ; දුප්පාරුතා, අයහපත් කොට පෙරෙව්වාහු; අනාකප්ප සම්පන්නා, ආකප්ප විරහිතවූවාහු; පිණ්ඩාය චරිස්සන්ති, පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නෝ ද; භුජ්මානානං, අනුභව කරන්නා වූ; මනුස්සානං, මිනිසුන්ගේ; උපරිහොජනෙපි, බොදුන මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං, ඉදුල් පාත්‍රය; උපනාමෙස්සන්ති, එළවන්නෝ ද; උපරිබාදනියෙපි, කැයුතුදෙය මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එළවන්නෝ ද; උපරිසාඝනියෙපි රස විදියයුතුදෙය මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එළවන්නෝ ද; උපරි පානියෙපි, පියයුතුදෙය මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එළවන්නෝ ද; සාමං, තමු; සූපම්පි, සූප ද; ඔදනම්පි, බත් ද; විඤ්ඤුපෙක්ඛා, විතවා; භුඤ්ජිස්සන්ති, අනුභව කරන්නෝ ද; භත්තගෙහෙපි, බොදුන්හල ද; උච්චාසද්දා, උසස් ශබ්ද ඇත්තෝ; මහාසද්දා, මහත් ශබ්ද ඇත්තෝ; විහරිස්සන්ති ඉති, වසන්නෝ ද කියාය; අථඛො, ඉක්බිති; තෙභික්ඛූ, ඒ මහණහු; භගවතො, බුදුරදුන්ට; එතං අත්ථං, මේ කරුණ; ආරොචෙසුං, සැලකළහ; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ; එතස්මිං නිදානෙ, මේ කාරණයෙහිදී; එතස්මිංපකරණෙ, මේ පකරණයෙහිදී; භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා, බික්සහන රැස් කරවා: භික්ඛූ, භික්ෂූන්; පටිපුච්ඡි, විමැලසේකි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; දුන්නිවත්ථා, අයහපත් කොට හැන්දේ; දුප්පාරුතා, අයහපත් කොට පෙරෙව්වාහු; අනාකප්ප සම්පන්නා, ආකප්ප විරහිතවූවාහු; පිණ්ඩාය චරන්ති, පිඬුසිඟා වඩිත්; භුජ්මානානං, අනුභව කරන්නා වූ; මනුස්සානං, මිනිසුන්ගේ; උපරිහොජනෙපි, බොදුන මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති. ඉදුල් පාත්‍රය එළවත්; උපරිබාදනියෙපි, කැයුතුදෙය මතුයෙහිදු; උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එළවත්;

පත්තං උපනාමෙන්ති, සාමිං සූපමපි ඔදනම්පි විඤ්ඤුපෙච්චා භුඤ්ජන්ති හත්ථම්පි ධොවන්ති උච්චාසද්දා මහාසද්දා විහරන්තීති. සච්චං භගවා විගරහි බුද්ධෝ භගවා, අනනුච්ඡවිකං භික්ඛවෙ තෙසං මොඝපුරිසානං අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං, කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා දුන්නිවත්ථා දුප්පාරුතා අන්තරඝරෙ සමාපත්තා පිණ්ඩාය චරිස්සන්ති, මනුස්සානං භුඤ්ජමානානං උපරි භොජනෙපි උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙස්සන්ති, උපරි බාදනියෙපි උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙස්සන්ති, උපරි සායනියෙපි උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙස්සන්ති, උපරි පානියෙපි උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙස්සන්ති, සාමිං සූපමපි ඔදනම්පි විඤ්ඤුපෙච්චා භුඤ්ජිස්සන්ති, හත්ථම්පි ධොවිස්සන්ති, මහාසද්දා විහරිස්සන්ති, නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදාය

උපරිසායනියෙපි, රසවිඳියයුතු දෙය මතුයෙහිදු; උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එලවත්; උපරිපානියෙපි, පියයුතුදෙය මතුයෙහිදු, උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එලවත්; සාමං, තුමූ; සූපමපි, සූප ද; ඔදනම්පි, බත් ද; විඤ්ඤුපෙච්චා, විනවා: භුඤ්ජන්ති, වළඳත්; හත්ථම්පි ධොවන්ති, බොදුන්හල ද; උච්චාසද්දා, උසස් ශබ්ද ඇත්තෝ; මහාසද්දා, මහත් ශබ්ද ඇත්තෝ; විහරන්ති, වාසය කෙරෙත්; සච්චංකිරාහං, සැබෑ ද කියාගි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; සච්චං, එ කරුණු සත්‍යවෙයි; බුද්ධෝ, සිව්සස් අවබොධකළා වූ: භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; විගරහි, ගැරහුවාක්කි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙසං මොඝපුරිසානං, ඒ හිස් පුරුෂයන් විසින්; අනනුච්ඡවිකං, මාගීඵල නිර්වාණ ශාසනයන්ට නුසුදුස්සක්ද; අනනුලොමිකං, එහෙයින් ම අනුලොම් නොවන්නක් ද; අප්පතිරූපං, යෝග්‍ය නොවන්නක් ද; අස්සාමණකං, ශ්‍රමණයන් විසින් නො කටයුත්තක් ද; අකප්පියං, නො කැපවූවක් ද; අකරණීයං, අකැප හෙයින් නො කටයුත්තක් ද කරනලද්දේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කථංහිනාම, කෙසේ නම්; තෙ මොඝපුරිසා, ඒ හිස් පුරුෂයෝ; දුන්නිවත්ථා, අයහපත් කොට හැන්දේ; දුප්පාරුතා, අයහපත්කොට පෙරෙවීමාහු; අන්තරඝරෙ සමාපත්තා ශ්‍රමණ සාරූප්‍යාචාර විරහිත වූවාහු; පිණ්ඩාය චරිස්සන්ති, පිඬුසිඟා හැසිරෙන්නෝ ද; භුඤ්ජමානානං, අනුභව කරන්නා වූ; මනුස්සානං, මිනිසුන්ගේ; උපරිභොජනෙපි, බොදුන මතුයෙහිදු; උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එලවන්නෝ ද; උපරිඛාදනියෙපි, කැයුතුදෙය මතුයෙහිදු; උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එලවන්නෝ ද; උපරිසායනියෙපි, රස විඳියයුතු දෙය මතුයෙහිදු; උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එලවන්නෝ ද; උපරිපානියෙපි, පියයුතුදෙය මතුයෙහිදු; උත්තරිභඞ්ගං උපනාමෙස්සන්ති, ඉදුල් පාත්‍රය එලවන්නෝ ද; සාමං, තුමූ; සූපමපි, සූප ද; ඔදනම්පි, බත් ද; විඤ්ඤුපෙච්චා, විනවා භුඤ්ජිස්සන්ති, අනුභව කරන්නෝ ද; හත්ථම්පි, බොදුන් හල ද; උච්චාසද්දා, උසස් ශබ්ද ඇත්තෝ; මහාසද්දා, මහත් ශබ්ද ඇත්තෝ; විහරිස්සන්ති, වාසය කරන්නෝ ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතං, මෙය; අප්පසන්නා

පසන්නානං වා භියෝභාවාය අථඛෝවතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං
ඝෙව අප්පසාදාය පසන්නානඤ්ච ඒකච්චානං අඤ්ඤථත්තායහි, අථ
ඛෝ භගවා තෙ භික්ඛූ අනෙක පරියායෙන විගරහිත්වා දුභරතාය
දුප්පොසතාය මහිච්ඡතාය අසන්තුට්ඨියා සඞ්ගණිකාය කොසජ්ජස්ස
අවණ්ණං භාසිත්වා අනෙකපරියායෙන සුභරතාය සුප්පොසතාය අප්පි
චජ්ඣස්ස සන්තුට්ඨස්ස සල්ලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස විරි
යාරම්භස්ස වණ්ණං භාසිත්වා භික්ඛූනං තදනුච්ඡවිකං තදනුලොමිකං
ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි, අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපජ්ඣා
යං, උපජ්ඣායො භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකම්හි පුත්තචිත්තං උපට්ඨපෙස්සති,
සද්ධිවිහාරිකො උපජ්ඣායම්හි පිතු චිත්තං උපට්ඨපෙස්සති, එවං තෙ
අඤ්ඤ මඤ්ඤං සගාරවා සප්පතිස්සා සභාග වුත්තිනො විහරන්තා

නං, පහන් නොවූවන්ගේ; පසාදඤ්ච, පහන්වීම පිණිස හෝ; පසන්නානං
පහන්වූවන්ගේ; භියොභාවාඤ්ච, වැඩියක් පහන්වීම පිණිස හෝ; න,
නොවෙයි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථඛෝ, කෙසේ ද; එතං, මේ තෙම;
අප්පසන්නානං, පහන් නො වූවන්ගේ; අප්පසාදඤ්චඒව, පහන් නොවීම
පිණිස ද: පසන්නානං, පහන් වූ; එකච්චානං, කිසි කෙනෙකුන්ගේ;
අඤ්ඤථත්තාඤ්ච හි, අන් ප්‍රකාරයකට පැමිණීම පිණිස ද වේ යහි; අථ
ඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තෙභික්ඛූ, ඒ භික්ෂූන්ට;
අනෙකපරියායෙන, නොයෙක් ආකාරයෙන්; විගරහිත්වා, ගරහා; දුභර
තාය, රැකීම් දුෂ්කරකමයාගේ ද; දුප්පොසතාය, පොෂ්‍යය කිරීම් දුෂ්කර
කමයාගේ ද; මහිච්ඡතාය, මහෙච්ඡතාවගේ ද; අසන්තුට්ඨියා, ලද දෙය
කින් සතුටු නො වීමගේ ද; සඞ්ගණිකාය, ගණ සඞ්ගතිකාවගේ ද;
කොසජ්ජස්ස, කුසිත භාවයාගේ ද; අවණ්ණංභාසිත්වා, නුගුණ වදුරා;
අනෙකපරියායෙන, නොයෙක් ආකාරයෙන්; සුභරතාය, රැකීම් සුකර
භාවයාගේ ද; සුප්පොසතාය, සුවසේ පොෂ්‍යය කිරීමගේ ද; අප්පිච්ඡස්ස,
අලෙච්ඡයාගේ ද; සන්තුට්ඨස්ස, ලදදෙයකින් සතුටුවීමගේ ද; සල්ලෙ
ඛස්ස, සල්ලෙඛනතාවගේ ද; ධුතස්ස, කෙලෙස් නැසීම් පිළිවෙත යෙදුන
හුගේ ද; පාසාදිකස්ස, පැහැදීම් එළවන්නහුගේ ද; අපචයස්ස, (ප්‍රති
පත්තීන් බුදුරුවන්) පුදන්නහුගේ ද; විරියාරම්භස්ස, පටන් ගන්නාලද
වීර්‍ය්‍ය ඇත්තහුගේ ද; වණ්ණං, ගුණ; භාසිත්වා, වදුරා; භික්ඛූනං,
භික්ෂූන්ට; තදනුච්ඡවිකං, ඊට සුදුසු වූ; තදනුලොමිකං, ඊට අනු
ලොම් වූ; ධම්මිං කථං කත්වා, දහැමි කතාවක් කොට; භික්ඛූ ආම
න්තෙසි, මහණුන් ඇමතුසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උපජ්ඣායං, උපා
ධ්‍යායයන්; අනුජානාමි, අනුදනිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උපජ්ඣායො,
උපාධ්‍යාය තෙම; සද්ධිවිහාරිකම්හි, සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි; පුත්ත
චිත්තං උපට්ඨපෙස්සති, පුත්සිත් එළවන්නේය; සද්ධිවිහාරිකො, සද්ධිවිහා
රික තෙම; උපජ්ඣායම්හි, උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි; පිතුචිත්තං, පිත්
සිත; (තම පියාය යන ගෙහසිත කල්පනාව) උපට්ඨපෙස්සති, එළවන්
නේය; එවං, මෙසේ; තෙ, ඔහු තුමූ; අඤ්ඤමඤ්ඤං, ඔවුනොවුන්; සභා

ඉමසම්ං ධම්මවිනයෙ වුඩ්ිං විරුළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිස්සන්ති, එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ උපජ්ඣායො ගහෙතබ්බා, එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො, උපජ්ඣායො මෙ භන්තෙ හොහි, උපජ්ඣායො මෙ භන්තෙ හොහි, උපජ්ඣායො මෙ භන්තෙ හොතීති. ඝාහුති වා ලභුති වා ඔපායිකන්ති වා පතිරූපන්ති වා පාසාදිකෙන සම්පාදෙහීති වා කායෙන විඤ්ඤුපෙති වාචාය විඤ්ඤුපෙති කායෙන වාචාය විඤ්ඤුපෙති, ගහිතො හොති උපජ්ඣායො, න කායෙන විඤ්ඤුපෙති, න වාචාය විඤ්ඤුපෙති, න කායෙන වාචාය විඤ්ඤුපෙති, න ගහිතො හොති උපජ්ඣායො.

රවා, ගෞරව ඇත්තෝ; සප්පතිස්සා, ගරුත් පැවතුම් ඇත්තෝ; සහාග වුත්තිනො, සදෘශ දිවි පැවතුම් ඇත්තෝ; (පිය පුතුන් සේ අන්‍යෝන්‍ය සහායත්වය ලැබ) විහරන්නා, වසමින්; ඉමසම්ං ධම්මවිනයෙ, මේ සස් නෙහි; වුඩ්ිං, වැඩීමට ද; විරුළ්හිං, මුල් හටගැනීමට ද; වෙපුල්ලං, විපුල භාවයට ද; ආපජ්ජිස්සන්ති, පැමිණෙත්නාහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං ච පන, මෙසේ ද වනාහි; උපජ්ඣායො ගහෙතබ්බා, උපාධ්‍යාය තෙම ගත යුත්තේය; උත්තරාසඞ්ගං එකංසංකරිත්වා, උතුරු සළුව එකස් කොට ගෙන; පාදෙ වන්දිත්වා, පා වැඳ; උක්කුටිකං නිසීදිත්වා, උක්කුටිකයෙන් හිඳ; අඤ්ජලිංපග්ගහෙත්වා, ඇඳිලි බැඳ ගෙන; එවං වචනීයොඅස්ස, මෙසේ කියයුතු වන්නේය; (කෙසේ ද යත්?) භන්තෙ, ස්වාමීනි; මෙ, මට; උප ජ්ඣායො හොහි, උපාධ්‍යාය උවමැනව; භන්තෙ, ස්වාමීනි; මෙ, මට; උප ජ්ඣායො හොහි, උපාධ්‍යාය උවමැනව; භන්තෙ, ස්වාමීනි; මෙ, මට; උප ජ්ඣායො හොහි ඉති, උපධ්‍යාය උවමැනව කියායි; සාහු ඉති වා, යහප තැයි හෝ; ලහු ඉති වා, අපහසු නොවේ යයි හෝ; (තොපට උපාධ්‍යාය ළිඟමහි මට අපහසුවෙක් නම් නැති.) ඔපායිකං ඉති වා, තොපගේ උපා ධ්‍යාය ග්‍රහණය උපායප්‍රතිසංයුක්ත යයි හෝ; (මේ උපායෙන් නුඹ මෙවක් පවන් මට භාරවි.) පතිරූපං ඉති වා, (නුඹගේ උපාධ්‍යාය ග්‍රහණය) සුදුසු යයි හෝ; පාසාදිකෙන, පැහැදීම් එළවන කායවාක් ප්‍රයොගයෙන්; සම්පාදෙහි ඉති වා, ත්‍රිවිධ ශික්ෂාව නිෂ්පාදනය කරව යි හෝ; කායෙන විඤ්ඤුපෙති, හස්තමුද්‍රාදිය දක්වමින් කයින් හඟවා ද; වාචාය විඤ්ඤු පෙති, වචනයෙන් හඟවා ද; කායෙන වාචාය විඤ්ඤුපෙති, කයින් වචන යෙන් හඟවා ද; උපජ්ඣායො ගහිතො හොති, උපාධ්‍යාය තෙම හන්නා ලද්දේ වේ; කායෙන න විඤ්ඤුපෙති, කයින් නොම හඟවා ද; වාචාය න විඤ්ඤුපෙති, වචනයෙන් නොම හඟවා ද; කායෙන වාචාය න විඤ්ඤු පෙති, කයින් වචනයෙන් නොම හඟවා ද; උපජ්ඣායො න ගහිතො හොති, උපාධ්‍යාය තෙම නොගන්නා ලද්දේ වේ.

අනුපජ්ඣායකා— නත්ථි උපජ්ඣායො එතෙසන්ති අනුපජ්ඣායකා; මොවුනට උපාධ්‍යායයෙක් නැතිනුයි අනුපජ්ඣායකයෝ නම් වෙත්, කුඩා මහත් දෙන් වීමෙහා හැදුනුරුපාකාරණයෙන් අවවාදානුසාසනා කරන

ගුරුවරයෝ උපාධ්‍යායයෝ නම් වෙත්. "නත්ථි උපජ්ඣායෝ එතෙන සන්නි අනුසාසකාති කෝඩාහ— වස්සාවස්සං උපනිජ්ඣායනතෝන ගරුනා මිත්තිනාති, තස්මා වස්සාවස්සන්ති බුද්ධාතිමහන්නෙව වජ්ජං" යනු සාරත්ථදීපනී ටීකාවේ. අවාවදිසමානා, අනනුසාසිසමානා— එකවරක් කිම අවවාද නම්, නැවත නැවත කිම අනුසාසනා නම්. ඉදිරි පිට කිම ද අවවාද නම්, පනිවිඩ සහ අනතිමුඛයෙහි කියවීම අනුසාසනා නම්; වැරැද්දක් දුටු විට කිම අවවාද නම්, වැරැද්දක් දුටු විට හෝ නො දිටු විට දෙසතානය දැක්වීම් වශයෙන් කිම අනුසාසනා නම්; මෙකී පරිදි බුවුත්තේ (ඒ අවවාදානු සාසනාවන්තේ) මෙනස දතයුතු, පරමාර්ථ වශයෙන් අවවාද යයි හෝ අනුසාසනා යයි හෝ එකොක්ම වේ. "සකිං වචනං ඔවාදෝ, පුනප්පුනවචනං අනුසාසනී; සම්මුඛා වචනමපි ඔවාදෝ, පෙසෙත්වා පරම්මුඛාවචනං අනුසාසනී; ඔතිණ්ණෙ වත්ථුස්මිං වචනං ඔවාදෝ, ඔතිණ්ණෙ වා අනොතිණ්ණෙ වා තනතිථ පතවසෙන වචනං අනුසාසනී; එවං විසෙසෝ වෙදිතබ්බෝ, පරමත්ථතෝ ඔවාදෙති වා අනුසාසතීති වා එසෙ එකෙ එකත්ථෙ සමෙ සමභාගෙ තජ්ජාතෙ තණ්ණානත්තා" යනු මනොරථපූරණී අට්ඨවාසි. උතතිඛපතතං— පිඩුසිහා යන පාත්‍රයයි, එහි මිනිස්සු ඉදුල්ල යන කල්පනා ඇත්තෝය මෙහි උතතිඛ ශබ්දය උච්ඡිට්ඨ ශබ්දය හා සමානාර්ථයි. එහෙයින් සාරත්ථදීපනී ටීකායෙහි කියතලදි— "උතතිඛපතෙහාති එත්ථ උච්ඡිඛ සද්දසමානත්ථෝ උතතිඛසද්දෝ, තෙනෙවාහ— කණ්ඩිං හි මනුස්සා උච්ඡිට්ඨසඤ්ඤිතෙ තඤ්ච, උතතිඛපතතන්ති වුච්චතෙති, සිඤ්චාම සරණත්ථපතතෙනති ඉමිනා පන පතතස්ස සරූප දස්සන මුඛෙන උච්ඡිට්ඨභාජනස්ස කාරණං විභාවිතං" යි. සලෙලඛස්ස— කෙලෙස් නැසීම පිළිවෙත යෙදීම හෙවත් කායාදීන්ගේ සංවරය සල්ලෙඛ නම්. "ඉඤ්ච පන අඤ්ඤං වරං පහාය සංවරෙ ඨිතස්ස අත්තනා කිලෙසානං සල්ලෙඛනත්ථාය වෙව නිබ්බානත්ථාය ච සංවත්තති, තස්මා සංවරෙ සල්ලෙඛෝ ච ඉතොවාති වුච්චති" යනු විනයඅට්ඨවාසි. "සල්ලෙඛනාති සඞ්ඛිලෙසානං සල්ලිඛිතභාවෝ" යනු සුමඞ්ගල විලාසිනී අට්ඨවාසි. සගාරවා-සප්පතිස්සා— ගෞරව භාවය ගාරව නම්, ප්‍රාණාණ ත්‍රත්‍රයෙහි සේ නිශ්චලව උසස් පරිදි ගෞරව කිරීමයි, ගෞරව යෙන් යුතුව වසන්නෝ සගාරවයෝ නම් වෙත්; ගුරුවරයන් විසින් ඉතා සුලු දෙයක් නමුදු කියතු ලැබූ කල ගෞරව වශයෙන් හිවිසීම පතිස්සව නම් හිවිසීම වූ ඒ සදෘශත්වය ද යම්කිසි ගෞරවයක් ය යන අර්ථයි, ගෞරවයෙන් යුතුවෑ කල්පවන්නෝ සපපතිස්ස නම් වෙත්, අවවාද පිළිගන්නෝය යන අර්ථයි. ගෞරව කරනු ලැබේනුයි හෝ පතිස්ස නම්, ගෞරව කටයුත්තාහු සමග වෙසේනුයි සපපතිස්ස නම් වේ. "ගරුභාවෝ ගාරවං, පාසාණ ඵලත්තෙ විය ගරුකාරඋප්පත්තියා, සහ ගාරවෙනාති සගාරවා, ගරුනා කිඤ්චි වුත්තස්ස ගාරවුප්පත්තිමත්තෙන සම්පතිච්ඡනං සම්පතිස්සා, සම්පතිස්සභූතං

නං සහාගතෙව ඝං කිඤ්චි ගාරවමත්ති දස්සො, සහපතිසෙසනාති සපපතිසසා, බවාදං සම්පටිච්ඡනනාති අත්ථො, පතිපසියතිති වා පති සෙසා, ගරුකාතබ්බා, තෙන සහ පතිසෙසනාති සපපතිසසා" යනු සාරාර්ථදීපනී ටීකායි.

සඞ්ඝභාරිකයන්ගේ "උපජ්ඣායො මෙ හතෙථ හොති" යි ආයාචන මාත්‍රයෙන් හෝ උපාධ්‍යාය තෙරුන්ගේ සාධු යනාදි වචන ප්‍රකාශයෙන් උපධ්‍යාය භාවය දැනමාත්‍රයෙන් හෝ නැවත සඞ්ඝභාරිකයන්ගේ "සාධු සම්පටිච්ඡාමි" යි පිළිගැනීම් පමණින් හෝ උපාධ්‍යාය ග්‍රහණය සම්පූර්ණ නොවේ. මහාසේ උපාධ්‍යායයන්ට කටයුතු වත් පිළිවෙත් කිරීමෙන් හා තමන් ත්‍රිවිධ ශික්ෂා පරිපූර්ණයෙහි නිරතවීමෙන් සම්පූර්ණ වන්නේය උපාධ්‍යාය තෙරනමකගෙන් සඞ්ඝභාරිකයන්ට ලැබිය යුතු ඕවාදානුසාසනා ආදී ත්‍රිවිධශික්ෂා පරිපූර්ණයෙහි මහා සේ හික්මවීම්වය ඒ හික්මවීම් කරනු නොහැකි තෙරනමක් උපාධ්‍යාය කරගැනීම් හෝ වීම් ආගම නියමයට ඉදුරුම විරුඬවේ උපසපන් වස්ගණනින් හැටවසක් පිරුනු තෙරනමක් උවද උභතෝ විභඞ්ගය හා ඛන්ධකාදි විනයනයෙහි අසමත්වී නම් ඛෙර ණ්ඩූ නමක් හෝ අනවැසිකර නොගැනීමද වසසින් බාලවුව ද විනය දර තෙර නමක් ඇසුරු කරමින් ඒ විනයදරයන්ගේ අවවාදානුසාසනා පරිදි කල්යැවීමත් ආගම නියමය වේ උපාධ්‍යායයන්හු අනුදැන වදාළේ නම් සඞ්ඝභාරිකයන්ගේ ත්‍රිවිධ ශික්ෂා පරිපූර්ණයෙන් ඔවුනට ලැබිය හැකි ලෞකික ලොකොත්තර සම්පත් ප්‍රතිලාභයට මාර්ගඵලය පිණිස යි එබැවින් උභතෝ විභඞ්ගය හා ඛන්ධකාදි විනයනයෙහි සමත් විනයානුකූලව ප්‍රතිපත්ති ශාසනය පරිපූර්ණයෙහි හැසිරුවූ තෙරනමක් උපාධ්‍යාය කරගැනීම් හෝ වීම ඒ දෙපක්ෂය ඇතුළු සිව්පිරිසුව ම හිත සැප පිණිස හා ලෝ සසුන් දියුණුවට ද හේතුවේ මය. එහෙයින් වදාරනලදි– "අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො න ණෙතබ්බා න භජිතබ්බා න පයිරුපාසිතබ්බා, අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො ණෙතබ්බා භජිතබ්බා පයිරුපාසිතබ්බා, අත්ථි භික්ඛවෙ පුග්ගලො සෙවිතබ්බා භජිතබ්බා පයිරුපාසිතබ්බා" යි. මහණෙනි! සෙවනය නොකටයුතු භජනය නොකටයුතු පයිරුපාසනය (නැවත නැවත එළඹීම නොකටයුතු පුද්ගලයෙක් ඇති, මහණෙනි! සෙවනය කටයුතු භජනය කටයුතු පයිරුපාසනය කටයුතු පුද්ගලයෙක් ඇති, මහණෙනි! සත්කාර කොට ගෞරව නොව සෙවනය කටයුතු භජනය කටයුතු පයිරුපාසනය කටයුතු පුද්ගලයන් ඇති යනු මේ සංක්ෂිප්ත භාවය වේ. මේ පුද්ගලයන් නිදෙන අතුරෙන් එනෙක් සෙවනය නොකටයුත්තේ ද එනෙක් සෙවනය කටයුත්තේ ද එනෙක් සත්කාර බුහුමන් ඇතිව සෙවනය කටයුත්තේ ද වේ, යම්කිසි පුද්ගලයෙක් සීල සමාධි ප්‍රඥා යන මෙයින් තමන්ට හිත නම් ඔහු ආශ්‍රය කිරීමෙන් අනිවෘඩියක් නොවන හෙයින් කරුණා මෛත්‍රියෙන් ඔහුට දෙන ආහාරමාත්‍රයක් මුත් ඔහුගේ ආශ්‍රය නොකටයුත්තේය. එහෙයින් වදාරනලදි. අඞ්ගුත්තර නිකාය

සද්ධිවිහාරිකෙන භික්ඛවෙ උපජ්ඣායම්හි සම්මාවත්තිතබ්බං, තත්‍රා
යං සම්මාවත්තනා, කාලසෙසෙව වුට්ඨාය උපාහනා ඔමුඤ්චිත්වා එකංසං
උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා දන්තකට්ඨං දාතබ්බං, මුඛොදකං දාතබ්බං
ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු
උපනාමෙතබ්බා, යාගු පිතාය උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා
නීවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිත්වා පටිසාමෙතබ්බං,
උපජ්ඣායම්හි වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතබ්බං, සචෙ සො දෙසො

යෙහි— "ඉධභික්ඛවෙ එකච්චෙවා පුග්ගලෝ ගිනෝ හොති සීලෙන සමාධිනා පඤ්ඤාය එවරූපෝ භික්ඛවෙ පුග්ගලෝ න සෙවිතබ්බෝ න භජිතබ්බෝ න පයිරුපාසිතබ්බෝ අඤ්ඤන්‍ද අනුදදා අඤ්ඤන්‍ද අනුකම්පා" යි. යම්කිසි පුද්ගලයෙක් සිලසමාධි ප්‍රඥාගෙන් තමන් හා සමවේනම් ඔහුගේ සෙවන භජන පයිරුපාසනයෙන් ඉහලොක පරලොක කාතිවෘඩිය සිදුවන බැවින් ඔහු ආශ්‍රය කටයුත්තේය. එහෙයින් වදරනලදි— "ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චෙවා පුග්ගලෝ සදිසෝ හොති සීලෙන සමාධිනා පඤ්ඤාය එවරූපෝ භික්ඛවෙ පුග්ගලෝ සෙවිතබ්බෝ භජිතබ්බෝ පයිරුපාසිතබ්බෝ" යි. යම් කිසි පුද්ගලයෙක් සිලසමාධි ප්‍රඥා යන මෙයින් තමන්ට අධිකව් නම් ඔහුගේ සෙවන භජන පයිරුපාසනයෙන් සිලසමාධි ප්‍රඥාගෙන් තමන් දියුණුවන බැවින් ඔහුට සත්කාර ගෞරව කොට ආශ්‍රය කටයුත්තේය. එහෙයින් වදරන ලදි— "ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චෙවා පුග්ගලෝ අධිකෝ හොති සීලෙන සමාධිනා පඤ්ඤාය එවරූපෝ භික්ඛවෙ පුග්ගලෝ සක්කාතබ්බෝ ගරුකාතබ්බෝ සෙවිතබ්බෝ භජිතබ්බෝ පයිරුපාසිතබ්බෝ" යි. සම්බුදු රජාණන් වහන්සේගේ අනුශාසනය මෙසේ හෙයින් සිලසමාධි ප්‍රඥාගෙන් අධිකතර උභතොවිභඞ්ගය හා ඛන්ධකාදි විනයනයෙහි හසල බුද්ධිමත් තෙරනමක් උපාධ්‍යාය කරගැනීම ද ඒ තෙරුන්ගේ අවවාදානුශාසනය දිවිහිම්කොට රැකීම ද සද්ධිවිහාරිකයන්ගේ යුක්තිය වන්නේය.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධිවිහාරිකෙන, සද්ධිවිහාරිකයා විසින්; උප
ජ්ඣායම්හි, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ කෙරෙහි; සම්මා මනාකොට; වත්ති
තබ්බං, පැවතියයුතු; තත්‍ර, එහි; අයං, මේ තොමෝ; සම්මා, මනාකොට;
වත්තනා, පැවතීම වන්නීය; කාලසෙසෙව, (අරුණොද්ගමනයට) කලින්ම;
වුට්ඨාය, නැඟිට; උපාහනා, වහන්; ඔමුඤ්චිත්වා, මුදා; උත්තරාසඞ්ගං එකං
සං කරිත්වා; උත්තරාසඞ්ගය (තනිපටසිවුර) එකස්කොට පොරවා; දන්ත
කට්ඨං, දැහැටි; දාතබ්බං, දියයුතු; මුඛොදකං, මුවදෝනා පැන්; දාතබ්බං,
දියයුතු; ආසනං අස්නක්; පඤ්ඤාපෙතබ්බං, පැණවියයුතු; සචෙ, ඉඳින්;
යාගු හෙ හි, කැඳක් වේ ද; භාජනං, බඳුන; ධොවිත්වා, සෝදා; යාගු,
කැඳ; උපනාමෙතබ්බා, එළවියයුත්නීය; යාගුපිතස්ස, කැඳපිවහුට; උදකං
දත්වා, දිය දී; භාජනං, බඳුන; පටිග්ගහෙත්වා, පිළිගෙන; නීවං කත්වා,
පහත්කොට; අපරිසංසන්නෙන, නොගටන්නහු විසින්; සාධුකං, මනාව;
ධොවිත්වා, සෝදා; පටිසාමෙතබ්බං, (බඳුනාගැන්පත් කොට තැබිය යුතු;

උකලාපො හොති සො දෙසො සම්මජ්ජිතබ්බො, සචෙ උපජ්ඣායො ගාමං පවිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දාතබ්බං, පරිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං, කායබන්ධනං දාතබ්බං, සගුණං කත්වා සඞ්ඝාටියො දාතබ්බා, ධොවිත්වා පත්තො සඋදකො දාතබ්බො, සචෙ උපජ්ඣායො පච්ඡාසමණං ආකඞ්ඛති, තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙන්තෙන පරිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කායබන්ධනං බන්ධිත්වා සගුණං කත්වා සඞ්ඝාටියො පාරුපිත්වා ගළන්ධිකං පටිමුඤ්චිත්වා ධොවිත්වා පත්තං ගහෙත්වා උපජ්ඣායස්ස පච්ඡාසමණෙන හොතබ්බං, නාතිදූරෙ ගන්තබ්බං, නාච්චාසන්නෙ ගන්තබ්බං, පත්ත පරියාපන්නං පටිග්ගහෙතබ්බං, න උපජ්ඣායස්ස භණමානස්ස අන්තරන්තරා කථා ඔපාතෙතබ්බා, උපජ්ඣායො ආපත්තිසාමන්තා භණමානො නිවාරෙතබ්බො. නිවත්තන්තෙන්ත පඨමතරං ආගන්ත්වා ආසනං

උපජ්ඣායමහි, උපාධ්‍යායයන්; වුට්ඨිතෙ, නැගිසිටිකලැ; ආසනං, අස්න; උද්ධරිතබ්බං, ඉදිරිය යුතු; සචෙ, ඉදින්; සොදෙසො, ඒ දෙශය; උකලාපොහොති, කසල සහිත වේ ද; සොදෙසො, ඒ දෙශය; සම්මජ්ජිතබ්බා, හැම් දියයුතු; සචෙ, ඉදින්; උපජ්ඣායො, උපාධ්‍යාය තෙම; ගාමං, ගමට; පවිසිතුකාමොහොති; පිවිසෙනු කැමැත්තේ වේ ද; නිවාසනං, හඳනය; දාතබ්බං, දිය යුතු; පරිනිවාසනං, පෙරලාදුන් අඳනය; පටිග්ගහෙතබ්බං, පිළිගනයුතු; කායබන්ධනං, කායබන්ධනය; දාතබ්බං, දිය යුතු; සගුණං කත්වා, සගුණ කොට; (තනිපට සිවුර හා දෙපට සිවුර එකාබඳ කොට) සඞ්ඝාටියො, තනිපට සිවුර දෙපට සිවුර; (කැබලි කැබලි කොට ගෙත් තම් කරන හෙයින් සඞ්ඝාටි යයි සියලුම සිවුරුවලට සාධාරන නාමයකි) දාතබ්බා, දිය යුත්තාහ; ධොවිත්වා, සෝදා; සඋදකො, දිය සහිත වූ; පත්තො, පාත්‍රය; දාතබ්බො, දියයුතු; සචෙ, ඉදින්; උපජ්ඣායො, උපාධ්‍යාය තෙම; පච්ඡාසමණං, (තමා) පසුව යන ශ්‍රමණයකු; ආකඞ්ඛති, කැමැති වේ ද; තිමණ්ඩලං, තෙමඬුළු; පටිච්ඡාදෙන්තෙන, වැසීමෙන්; පරිමණ්ඩලං, පරිමණ්ඩලාකාර කොට; (හාත්පස උස්පහත් නොවන සේ වටකොට) නිවාසෙත්වා, හැඳ; කායබන්ධනං; කාය බන්ධකය; බන්ධිත්වා, බැඳ; සගුණං කත්වා, සගුණ කොට; සඞ්ඝාටියො, තනිපට සිවුර දෙපට සිවුර; පාරුපිත්වා, පොරවා; ගළන්ධිකං, ගළඟියය; පටිමුඤ්චිත්වා, අමුනා; ධොවිත්වා, සෝදා; පත්තංගහෙත්වා, පාත්‍රය ගෙන; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ; පච්ඡාසමණෙන, පසු මඟණවිමෙන්; හොතබ්බං, වියයුතු; අතිදූරෙ, ඉතා ඈත්ව; නගන්තබ්බං, නොයා යුතු; අච්චාසන්නෙ, ඉතා ලන්ව; නගන්තබ්බං, නොයා යුතු; පත්තපරියාපන්නං, පාත්‍ර පර්‍යාපන්නය පටිග්ගහෙතබ්බං, පිළිගනයුතු; (උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ පාත්‍රයට කැද හෝ ආහාර ලැබුනුකල බරවිනම් නොහොත් උනුවිනම් එය ගෙන තම පාත්‍රය උන්වහන්සේට දියයුතු,) උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන්; භණමානස්ස, කතාකරමින් සිටිංදී; අන්තරන්තරා, අතරතුර; කථා නඔපාතෙතබ්බා, කතා නොසිඳ විය යුතු; උපජ්ඣායො, උපාධ්‍යාය තෙම; ආපත්තිසාමන්තා, ඇවතට ආසන්නව; භණමානං, කතාකරන්

පඤ්ඤපෙතබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං, පවවුඤ්ඤනත්ථා පත්තවිවරං පටිඤ්ඤහෙතබ්බං, පරිනිවාසනං දාතබ්බං නිවාසනං පටිඤ්ඤහෙතබ්බං, සචෙ චීවරං සිව්‍යනං හොති මුහුත්තං උණ්හෙ ඔතාපෙතබ්බං, නව උණ්හෙ චීවරං නික්ඛිපිතබ්බං, චීවරං සඞ්ඝරිතබ්බං, චීවරං සඞ්ඝරණෙනත්ත චතුරඞ්ගුලං කණ්ණං උස්සාදෙත්වා චීවරං සඞ්ඝරිතබ්බං, මා මජ්ඣෙ භඞ්ගා අහොසීති, ඔහොගෙ කාරා බන්ධිතං කාතබ්බං, සචෙ පිණ්ඩපාතෝ හොති උපජ්ඣායෝ ච භුඤ්ජිතුකාමෝ හොති උදකං දත්වා පිණ්ඩපාතෝ උපනාමෙතබ්බෝ, උපජ්ඣායෝ පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බෝ, භුත්තාවිස්ස උදකං දත්වා පත්තං පටිඤ්ඤහෙත්වා නීවං කත්වා සාඛ්‍යකං අපරිඝංසනෙත්තන ධොවිත්වා වොදකං කත්වා මුහුත්තං උණ්හෙ ඔතාපෙතබ්බෝ, නව උණ්හෙ පත්තෝ නික්ඛිපිතබ්බෝ, පත්තචීවරං නික්ඛිපිතබ්බං, පත්තං නික්ඛිපනෙත්තන එකෙන

නේ; නිවාරෙතබ්බෝ, වැලක්විය යුතු; නිවත්තනෙත්තා, නවති (ආපසු එ) න්නහු විසින්; පඨමතරං, පළමු කොට; ආඟන්ත්වා, අවුත්; ආසනං, අස්තක්; පඤ්ඤපෙතබ්බං, පැනවිය යුතු; පාදෙදකං, පාදෝනා පැන් ද; පාදපීඨං, පා පුටුව ද; පාදකඨලිකං, පා පුවරුව ද; උපනික්ඛිපිතබ්බං, එළවිය යුතු; පවවුඤ්ඤනත්ථා, ඉදිරියට හොස්; පත්තචීවරං, පා සිවුරු; පටිඤ්ඤහෙතබ්බං, පිළිගත යුතු; පරිනිවාසනං, පෙරලාදුන් අඳනය; දාතබ්බං, දිය යුතු; නිවාසනං පටිඤ්ඤහෙතබ්බං, (පිඬු සිඟායන කල ඇඳ ගත්) අඳනය පිළිගත යුතු; සචෙ, ඉඳින්; චීවරං, සිවුර; සිව්‍යනං හොති, (ඔහදියෙන්) තෙත් වූයේ වේ ද; මුහුත්තං, මොහොතක්; උණ්හෙ, උණුයෙහි; ඔතාපෙතබ්බං, වියළිය යුතු; උණ්හෙ, උණුයෙහි; චීවරං, සිවුර; නවනික්ඛිතබ්බං, වැඩියක් නොදැවිය යුතු; චීවරං, සිවුර; සඞ්ඝරිතබ්බං, නැමිය යුතු; චීවරං, සිවුර; සඞ්ඝරනෙත්තන, නමන්නහු විසින්; වතුරඞ්ගුලං, සිව් අඟුල් පමණ; කණ්ණං, සිවුරු කොන; උස්සාදෙත්වා, උස්කොට චීවරං, සිවුර; සඞ්ඝරිතබ්බං, නැමිය යුතු; මජ්ඣෙ, මැද; මාහඞ්ගා අහොසි; භිජී, නොම බිඳේවයි (නොදිරාවයි) ඔහොගෙ, චීවර හොගයෙහි; (සිවුර නැමීම් කුවිලන්‍නය චීවර හොග නම්) කාරබන්ධනං, කාය බන්ධනය; කාතබ්බං, තැබීම කටයුතු; සචෙ, ඉඳින්; පිණ්ඩපාතෝ හොති, පිණ්ඩපාතයෙක් වේ ද; උපජ්ඣායෝ ච, උපාධ්‍යාය තෙමේ ද; භුඤ්ජිතුකාමෝ හොති, වළඳනු කැමැත්තේ වේ ද; උදකංදත්වා, දිය දී; පිණ්ඩපාතෝ, පිණ්ඩපාතය තෙම; උපනාමෙතබ්බෝ, එළවිය යුතු; උපජ්ඣායෝ, උපාධ්‍යාය තෙම; පානීයෙන, පැනින්; පුවජිතබ්බෝ, විමසිය යුතු; භුත්තාවිස්ස, අනුභවකළහුට; උදකංදත්වා, දිය දී; පත්තං, පාත්‍රය; පටිඤ්ඤහෙත්වා පිළිගෙන; නීවං කත්වා, පහත් කොට; අපරිඝංසනෙත්තන, නොගවන්නහු විසින්; සාඛ්‍යකං, මහා කොට; ධොවිත්වා, හෝදා; වොදකං කත්වා, දිය නැති කොට; මුහුත්තං, මොහොතක්; උණ්හෙ, උණුයෙහි; ඔතාපෙතබ්බෝ, තැවිය යුතු; උණ්හෙ, උණුයෙහි; පත්තෝ, පාත්‍රය; නවනික්ඛිතබ්බෝ, වැඩියක් නොදැවිය යුතු; පත්තචීවරං, පා සිවුරු; නික්ඛි

හත්ථෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන භෙසජ්ජං වා භෙසජ්ජපිණ්ඩං වා පරාමසිත්වා පත්තෙ නික්කිපිතබ්බං, තව අනන්තරභිත්තාය භූමියා පත්තෙ නික්කිපිතබ්බෙ, චීවරං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන චීවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතෙ අන්තං ඔරතෙ භොගං කත්වා චීවරං නික්කිපිතබ්බං, උපජ්ඣායමහි වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකථලිකං පටිසාමෙතබ්බං, සචෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සම්මජ්ජිතබ්බෙ, සචෙ උපජ්ඣායො නහායිතු කාමෙ හොති නහානං පටියාදෙතබ්බං, සචෙ සීතෙන අත්ථො හොති, සීතං පටියාදෙතබ්බං, සචෙ උණ්හෙන අත්ථො හොති උණ්හං පටියාදෙතබ්බං, සචෙ උපජ්ඣායො ජන්තාඝරං පවිසිතුකාමෙ හොති චුණ්ණං සන්නෙතබ්බං, මත්තිකා තෙමෙතබ්බා, ජන්තාඝරපීඨං ආදාය උපජ්ඣා

තබ්බං, බහා තැබිය යුතු; පත්තං, පාත්‍රය; නික්කිපන්තෙන, බහා තබන්නහු විසින්; එකෙන හත්ථෙන, එක් අතකින්; පත්තං, පාත්‍රය; ගහෙත්වා, ගෙන; එකෙන හත්ථෙන, එක් අතකින්; භෙසජ්ජං වා, ඇඳගට හෝ; භෙසජ්ජපිණ්ඩං වා, පුටුවගට හෝ; පරාමසිත්වා, පරාමර්ශනය කොට; පත්තෙ පාත්‍රය; නික්කිපිතබ්බෙ, බහා තැබිය යුතු; අනන්තරභිත්තාය, කිසිවක් නො අතුල; භූමියා, බිම; පත්තෙ, පාත්‍රය; නවනික්කිපිතබ්බෙ, බහා නො තැබිය යුතු; චීවරං, සිවුර; නික්කිපන්තෙන, බහා තබන්නහු විසින් එකෙන හත්ථෙන, එක් අතකින්; චීවරං, සිවුර; ගහෙත්වා, ගෙන; එකෙන හත්ථෙන, එක් අතකින්; චීවරවංසං වා, සිවුරු දමන උනලිය හෝ; චීවරරජ්ජුං වා, සිවුරුදමන රැහැන හෝ; පමජ්ජිත්වා, පිරිසිදුකොට; පාරතෙ, එහාරින්; අන්තං, කෙළවර ද; ඔරතෙ, මෙතරින්; භොගං, නැමීම ද; කත්වා, කොට; චීවරං, සිවුර; නික්කිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; උපජ්ඣායමහි, උපාධ්‍යායයන්; වුට්ඨිතෙ, නැගිසිටිකලැ; ආසනං, අස්න; උද්ධරිතබ්බං, ඉදිරිය යුතු; පාදෙදකං, පාදෝනා පැන් ද; පාදපීඨං, පාපුවුව ද; පාදකථලිකං, පාපුවරුව ද; පටිසාමෙතබ්බං, තැන්පත් කොටැ තැබිය යුතු; සචෙ, ඉඳින්; සොදෙසෙ, ඒ දෙශය; උකලාපො හොති, කසල සහිත වේ ද; සොදෙසෙ, ඒ දෙශය; සම්මජ්ජිතබ්බෙ, හැම දිය යුතු; සචෙ, ඉඳින්; උපජ්ඣායෙ, උපාධ්‍යාය තෙම; නහායිතුකාමෙ හොති, නහන්නට කැමැත්තේ විනම්; නහානං, නහන පැන්; පටියාදෙතබ්බං, පිළියෙල කටයුතු; සචෙ, ඉඳින්; සීතෙන, සිහිල් දියෙන්; අත්ථො හොති; ප්‍රයොජන (නහන්නට කැමැති) වේ ද; සීතං, සිහිල් දිය; පටියාදෙතබ්බං, පිළියෙල කටයුතු; සචෙ, ඉඳින්; උණ්හෙන, උණුදියෙන්; අත්ථො හොති, ප්‍රයොජන (නහන්නට කැමැති) වේ ද; උණ්හං, උණුදිය; පටියාදෙතබ්බං, පිළියෙල කට යුතු; සචෙ, ඉඳින්; උපජ්ඣායෙ, උපාධ්‍යාය තෙම; ජන්තාඝරං, ගිනිහල්ගෙට; පවිසිතුකාමෙ හොති, පිවිසෙන්නට කැමැත්තේ වේ ද; චුණ්ණං, සුණු; සන්නෙතබ්බං, දියෙන් තෙමා පිඬුකළ යුතු; මත්තිකා, මැටි; තෙමෙ තබ්බා, තෙමිය යුත්තීය; ජන්තාඝරපීඨං, ගිනිහල්ගෙයි

යස්ස පිවිතෝ පිහිතෝ ගහෙත්වා ජන්තාඝරපිඨං දත්වා චීවරං පරිගහ හෙත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, චුණ්ණං දාතබ්බං, මත්තිකා දාතබ්බා, සචෙ උස්සහති ජන්තාඝරං පවිසිතබ්බං, ජන්තාඝරං පවිසනෙන්න මත්තික්‍රය මුඛං මක්ඛෙත්වා: පුරතො ච පච්ඡතො ච පරිවජ්ජෙත්වා ජන්තාඝරං පවිසිතබ්බං, න ථෙරෙ භික්ඛූ අනුපඛජ්ජ නිසීදිතබ්බං, න නවාභික්ඛූ ආසනෙන පටිබාහෙතබ්බා, ජන්තාඝරෙ උපජ්ඣායස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං, ජන්තාඝරා නික්ඛමන්තෙන ජන්තාඝරපිඨං ආදාය පුරතො ච පච්ඡතො ච පරිවජ්ජෙත්වා ජන්තාඝරා නික්ඛමිතබ්බං, උදකෙපි උපජ්ඣායස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං, නහානෙන පඨමතරං උත්ත රිත්වා අත්තනො ගත්තං ඔදකං කත්වා නිම්සෙත්වා උපජ්ඣායස්ස ගත්තතො උදකං පමජ්ජිතබ්බං, නිවාසනං දාතබ්බං, සඞ්ඝාටි දාතබ්බා, ජන්තාඝරපිඨං ආදාය පඨමතරං ආගන්ත්වා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං, උපජ්ඣායො පානි

හිඳිනා පුටුව; ආදාය, ගෙන; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ; පිඨිතො පිහිතො, පිටිපසින් පිටිපසින්; ගන්ත්වා, ගොස්; ජන්තාඝරපීඨං, ගිනිහල්ගෙයි හිඳිනා පුටුව; දත්වා, දී; චීවරං, සිවුර; පරිගහෙත්වා, පිළිගෙන; එකමන්තං, එතත්පසෙක; නික්ඛිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; චුණ්ණං, සුණු; දාතබ්බං, දිය යුතු; මත්තිකා, මැටි; දාතබ්බා, දිඇයුත්තීය, සචෙ, ඉඳින්; උස්සහති, පොහොනේ නම්; (ගිලන් නොවී නම්) ජන්තා ඝරං පවිසිතබ්බං, ගිනිහල්ගෙට යායුතු; ජන්තාඝරං, ගිනිහල්ගෙට; පවිසනෙන්න, පිවිසෙන්නහු විසින්; මත්තිකාය, මැටියෙන්; මුඛං, මුඛය; මක්ඛෙත්වා, තවරා; පුරතො ච, ඉදිරියෙන් ද; පච්ඡතො ච, පස්සෙන් ද; පරිවජ්ජෙත්වා, වසා; ජන්තාඝරං, ගිනිහල්ගෙට; පවිසිතබ්බං, පිවිසිය යුතු; ථෙරෙ භික්ඛූ, තෙර මහණුන්; අනුපඛජ්ජ, පෙළා; නනිසීදිතබ්බං, නො හිඳිය යුතු; නවා භික්ඛූ, නවක භික්ෂූහු; ආසනෙන, අස්නෙන්; න පටිබාහෙතබ්බා, නොම බැහැරකළ යුත්තාහ; ජන්තාඝරෙ, ගිනිහල් ගෙයි; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ; පරිකම්මං, පරිකර්ම; කාතබ්බං, කටයුතු; ජන්තාඝරා නික්ඛමන්තෙන, ගිනිහල්ගෙයින් නික්ම්න්නහු විසින්; ජන්තාඝරපීඨං, ගිනිහල්ගෙයි හිඳිනා පුටුව; ආදාය, ගෙන; පුරතො ච, ඉදිරියෙන් ද; පච්ඡතො ච; පස්සෙන් ද; පරිවජ්ජෙත්වා, වසා; ජන්තාඝරා, ගිනිහල් ගෙයින්; නික්කමිතබ්බං, නික්ම්යයුතු; උදකෙපි, දියෙහි දු; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ; පරි කම්මං, පරිකර්ම; කාතබ්බං, කටයුතු; නහානෙන, නෑවහු විසින්; පඨම තරං, පළමුකොට; උත්තරිත්වා, ගොඩනැඟී: අත්තනො, තමාගේ; ගත්තං ඔදකං, වතුර; වොදකං කත්වා, දිය නැතිකරවා; නිම්සෙත්වා, හෑඳ; උපජ්ඣා යස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ: ගත්තතො, ඇඟිරින්; උදකං, දිය; පමජ්ජිතබ්බං, (පිසදමා) පිරිසිදුකළ යුතු; නිවාසනං, අඳනය; දාතබ්බං, දිය යුතු; සංඝාටි, සංඝාටි තොමෝ; දාතබ්බා, දිය යුත්තීය; ජන්තාඝර පීඨං, ගිනිහල්ගෙයි හිඳිනා පුටුව; ආදාය, ගෙන; පඨමතරං, පළමු කොට;

යෙන පුච්ඡිතබ්බා, සචෙ උද්දිසාපෙතුකාමෝ හොති, උද්දිසාපෙතබ්බා, සචෙ පරිපුච්ඡිතුකාමෝ හොති පරිපුච්ඡිතබ්බා, යස්මිං විහාරෙ උපජ්ඣායො විහරති සචෙ සො විහාරෝ උකලාපෝ හොති සචෙ උස්සහති සොධෙතබ්බා, විහාරං සොධෙත්වාන පඨමං පත්තචීවරං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, නිසීදනපච්චත්ථරණං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපි තබ්බං, භිසිබිම්බොහනං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, මඤ්චං නීවං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසන්තෙන අඝංඝට්ටන්තෙන කවාටපිඨං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බා, පීඨං නීවං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසන්තෙන අඝංඝට්ටන්තෙන කවාටපිඨං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, මඤ්චපටිපාදකා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බා, බෙළුමල්ලකෝ නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපි තබ්බා, අපස්සෙන ඵලකං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං,

---

ආගන්ත්වා, අවුත්; ආසනං, අස්නක්; පඤ්ඤපෙතබ්බං, පැනවිය යුතු; පාදෙදකං, පාදෙනාදිය ද; පාදපීඨං, පා පුටුව ද; පාදකථලිකං, පාපුව රුව ද; උපනික්ඛිපිතබ්බං, එළවිය යුතු; උපජ්ඣායෝ, උපාධ්‍යාය තෙම; පානීයෙන, පැනින්; පුච්ඡිතබ්බා, විචාල යුතු; සචෙ, ඉදින්; උද්දිසාපෙතුකාමෝ හොති, උදෙස වාගන්නු කැමැත්තේ වීනම්; (පෙළ කියවා ගන්නු කැමති වේ ද) උද්දිසාපෙතබ්බා, උදෙස වාගතයුතු; සචෙ, ඉදින්; පරිපුච්ඡිතුකාමෝ හොති, අර්ථ කියවාගන්නු කැමැත්තේ වීනම්; පරිපුච්ඡිතබ්බා, අර්ථ කියවාගත යුතු; යස්මිං විහාරෙ, යම් වෙහෙරෙක්හි; උපජ්ඣායෝ; උපාධ්‍යාය තෙම; විහරති, වාසය කෙරේ ද; සචෙ, ඉදින්; සෝ විහාරෝ, ඒ වෙහෙර; උකලාපෝ හොති, කසල සහිත වේ ද; සචෙ උස්සහති, ඉදින් පොහොනේ නම්; සොධෙතබ්බා, සුඹකළ යුතු; විහාරං, වෙහෙර; සොධෙත්වාන, පිරිසිදුකරන්නහු විසින්; පඨමං, පළමු කොට; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; නීහරිත්වා, බැහැර කොටැ; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නික්ඛිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; නිසීදනපච්චත්ථරණං, නිසීදනය හා පසතුරුණ; නීහරිත්වා, බැහැර කොට; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නික්ඛිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; භිසිබිම්බොහනං, බුදිරි හා කොට්ට; නීහරිත්වා, බැහැර කොටැ; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නික්ඛිපි තබ්බං, බහා තැබිය යුතු; මඤ්චං, ඇඳ; නීවං කත්වා, පහත් කොට; අප රිඝංසන්තෙන, බිම නොම උලන්නහු විසින්; කවාටපිඨං, දෙරබා හා පුටු; අඝංඝට්ටන්තෙන, නො ගවන්නහු විසින්; සාධුකං, මනාව; නීහරිත්වා බැහැර කොට; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නික්ඛිපිතබ්බා, බහා තැබිය යුතු; පීඨං, පුටුව; නීවං කත්වා, පහත් කොට; අපරිඝංසන්තෙන, බිම නොම උලන්නහු විසින්; කවාටපිඨං, දෙරබා හා පුටු; අඝංඝට්ටන්තෙන, නො ගවන්නහු විසින්; සාධුකං, මනාව; නීහරිත්වා, බැහැර කොට; එක මන්තං නික්ඛිපිතබ්බා, එකත්පසෙක බහා තැබිය යුතු; මඤ්චපටිපාදකා, ඇඳපා අටු; (මඤ්චාධාර) නීහරිත්වා, බැහැර කොට; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නික්ඛිපිතබ්බා, බහා තැබිය යුත්කාහ; බෙළුම්ලුණකා, කෙළුම්

භූමත්ථරණං යථාපඤ්ඤත්තං සල්ලක්කෙත්වා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං, සචේ විහාරෙ සන්තානකං හොති උල්ලොකා පථමං ඔහාරෙතබ්බං, ආලොකසඤ්ඤිනාහුත්වා පමජ්ජිතබ්බා, සචේ ගෙරුකපරිකම්මකතා භිත්ති කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙත්වා පිළෙත්වා පමජ්ජිතබ්බා, සචේ කාළවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙත්වා පිළෙත්වා පමජ්ජිතබ්බා, සචේ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිප්පොසෙත්වා සම්මජ්ජිතබ්බා මා විහාරෙ රජේන උහඤ්ඤීති, සඞ්කාරං විචිනිත්වා එකමන්තං ඡඩ්ඩෙතබ්බං, භූමත්ථරණං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පප්පොටෙත්වා අතිහරිත්වා යථා පඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, මඤ්චපටිපාදකා ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බා, මඤ්චං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා

ලාව; (පඞ්ක්තිම) නිහරිත්වා, බැහැර කොට; එකමන්තං, එකත් පසෙක; නික්කිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; අපසෙසන, හේත්තුව හා; ඵලකං, පෝරුව: නීහරිත්වා, බැහැරකොට; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නික්කිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; භූමත්ථරණං, බුමතුරුණ; යථාපඤ්ඤත්තං, පැනවූ පරිදි; සල්ලක්කෙත්වා, සලකා; නීහරිත්වා, බැහැර කොට; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නික්කිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; සචේ. ඉඳින්; විහාරෙ, වෙහෙරෙහි; සන්තානකං හොති, යම් කිසි පණුකැදලි මකුනු දුල් ආදියක් වේ ද; පථමං, පළමු කොට; උල්ලොකා, උපරිභාගය පටන් (උල්ලොකඤ්ච උඩ්ඩං ඔලොකනට්ඨානං — උපරිභාගත්ති අත්ථො, යනු චිතයාලඞ්කාර ටීකායි) ඔහාරෙ තබ්බං, ඉවත්කළ යුතු; අලොක සඤ්ඤිනාහුත්වා, කව්ළුදෙර හා කාමරයෙහි සිව්මෙණෑ; (සිව්පැති) පමජ්ජිතබ්බා, පිසදැමිය යුත්තාහ; සචේ. ඉඳින්; ගෙරුකපරිකම්මකතා, ගෙරුක සුනින් පිරියම් කරනලද; භිත්ති, භිත්ති තොමෝ; කණ්ණකිතා හොති, පුස්බැඳුනි විතම්; වොළකං, වස්ත්‍රයක්; තෙමෙත්වා, තෙමා; පිළෙත්වා, ෂපාඞ්කර (මදක් මිරිකා) පමජ්ජිතබ්බා, පිසදැමිය යුත්තීය; සචේ, ඉඳින්; කාළවණ්ණකතා, කාළවණ්ණියෙන් කරනලද; භූමි, භූමි තොමෝ; කණ්ණකිතා හොති. පුස්බැඳුනි නම්; වොළකං, වස්ත්‍රයක්; තෙමෙත්වා, තෙමා; පිළෙත්වා, මැඩිම කොට; (මදක් මිරිකා) පමජ්ජිතබ්බා, පිසදැමිය යුත්තීය; සචේ, ඉඳින්; භූමි, භූමි තොමෝ; අකතා හොති, පිරියම් නො කරනලද් දී ද; උදකෙන, දිය; පරිප්පොසෙත්වා, ඉසීම කොට; සම්මජ්ජිතබ්බා, හැම දියයුත්තීය; විහාරෙ, වෙහෙර; රජෙන, රජසින්; මා උහඤ්ඤීති, කිලුටු නො වේවයි; සඞ්කාරං, කසල; විචිනිත්වා, රැස්කොට; එකමන්තං, එකත්පසෙක; ඡඩ්ඩෙතබ්බං, හළයුතු; භූමත්ථරණං, බුමතුරුණ; ඔතාපෙත්වා, වියළීම කොට; සොධෙත්වා, සුඹකොට; පප්පොටෙත්වා, ගසාදමා; අතිහරිත්වා, ඇතුළට ගෙන ගොස්; යථාපඤ්ඤත්තං, පනවාතුබූ පරිදි; පඤ්ඤපෙතබ්බං, පැනවිය යුතු; මඤ්චපටිපාදකා, ඇඳපා අලු; (මඤ්චඛාර) ඔතාපෙත්වා, වියළීමකොටැ; පමජ්ජිත්වා, පිරිසිදුකොට; අතිහරිත්වා, ඇතුළට ගෙන ගොස්; යථාඨානෙ, තුබූ තැන; ඨපෙතබ්බා, තැබිය යුත්

පපෙථාමෙති නීවං කත්වා සාඛ්‍යකං අපරිඝංසනෙත්තන අසංඝට්ටනෙත්තන කත්වාපිඨං අභිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤාපෙතබ්බා, පිඨං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙථාමෙත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, භිසිබිම්බොහනං ඔතාපෙත්වා නීවං කත්වා සාඛ්‍යකං අපරිඝංසනෙත්තන අසංඝට්ටනෙත්තන කත්වාපිඨං අභිහරිත්වා සොධෙත්වා පපෙථාමෙත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, නිසීදනපච්චත්ථරණං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙථාමෙත්වා අභිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, බෙළුම්ලුලකෝ ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අභිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බා, අපස්සෙන ඵලකං ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අභිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බං, පත්තවිවරං නික්කිපිතබ්බං, පත්තං නික්කිප නෙත්තන එකෙන හත්ථෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන හෙට්ඨා මඤ්චං වා හෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පත්තෝ නික්කිපිතබ්බෝ, නව අනත්තරභිතාය භූමියා පත්තෝ නික්කිපිතබ්බෝ, චීවරං නික්කිපනෙත්තන

තාහ; මඤ්චා, ඇඳ; ඔතාපෙත්වා, වියළීම කොට; සොධෙත්වා, සුඹකොට; පපෙථාමෙත්වා, ගසාදමා; නීවං කත්වා, පහත් කොට; අපරිඝංසනෙත්තන, බිම නොම උලන්නහු විසින්; කත්වාපිඨං, දෙරබා හා පුටු; අසංඝට්ට නෙත්තන, නො ගටන්නහු විසින්; සාඛ්‍යකං, මතාව; අභිහරිත්වා, ඇතුළට ගෙන ගොස්; යථාපඤ්ඤත්තං, පනවා තුබූ පරිදි; පඤ්ඤාපෙතබ්බා, පැනවිය යුතු; පිඨං, පුටුව; ඔතාපෙත්වා. වියළීම කොට; සොධෙත්වා, සුඹ කොට; පපෙථාමෙත්වා, ගසාදමා; යථාපඤ්ඤත්තං, පනවා තුබූ පරිදි; පඤ්ඤාපෙතබ්බං, පැනවිය යුතු; භිසිබිම්බොහනං, බුදිරි හා කොට්ට; ඔතාපෙත්වා, වියලා; නීවං කත්වා, පහත් කොට; අපරිඝංසනෙත්තන, බිම නොම උලන්නහු විසින්; කත්වාපිඨං, දෙරබා හා පුටු; අසංඝට්ටනෙත්තන, නො ගටන්නහු විසින්; සාඛ්‍යකං, මතාව; අභිහරිත්වා, ඇතුළට ගෙන ගොස්; සොධෙත්වා, සුඹ කොට; පපෙථාමෙත්වා, ගසා දුම්ම කොට; යථා පඤ්ඤත්තං, පනවා තුබූ පරිදි; පඤ්ඤාපෙතබ්බං, පැනවිය යුතු; නිසීදන පච්චත්ථරණං, නිසීදනය හා පසතුරුණ; ඔතාපෙත්වා. වියළීම කොට; සොධෙත්වා, සුඹකොට; පපෙථාමෙත්වා, ගසාදමා; අභිහරිත්වා, ඇතුළට ගෙන ගොස්; යථාපඤ්ඤත්තං, පනවා තුබූ පරිදි; පඤ්ඤාපෙතබ්බං, පැනවිය යුතු; බෙළුම්ලුලකෝ, නෙළුම්ලාව; ඔතාපෙත්වා, වියළීම කොට; පමජ්ජිත්වා, පිරිසිදු කොට; අභිහරිත්වා, ඇතුළට ගෙන ගොස්; යථාඨානෙ, තුබූ තැන; ඨපෙතබ්බා, තැබිය යුතු; අපස්සෙන, හෙත්තුව හා; ඵලකං, පෝරුව; ඔතාපෙත්වා, වියළීම කොට; පමජ්ජිත්වා, පිරිසිදු කොට; අභි හරිත්වා. ඇතුළට ගෙන ගොස්; යථාඨානෙ, තුබූ තැන; ඨපෙතබ්බං, තැබිය යුතු; පත්තවිවරං, පා සිවුරු; නික්කිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; පත්තෝ, පාත්‍රය; නික්කිපනෙත්තන, බහා තබන්නහු විසින්; එකෙන හත්ථෙ න, එක් අතකින්; පත්තෝ, පාත්‍රය; ගහෙත්වා, හෙන; එකෙන හත්ථෙන, එක් අතකින්; හෙට්ඨාමඤ්චං වා, ඇඳයට හෝ; හෙට්ඨාපීඨං වා, පුටුවයට හෝ; පරාමසිත්වා, පරාමර්ශනය කොට; පත්තෝ, පාත්‍රය; නික්කිපිතබ්බා,

එකෙන හත්ථෙන චීවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතෝ අන්තං ඔරතෝ කොටිං කත්වා චීවරං නික්ඛිපිතබ්බං, සචෙ පුරත්ථිමා සරජා වාතා වායන්ති පුරත්ථිමා වාතපාන්නා ථකෙතබ්බා, සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායන්ති පච්ඡිමා වාතපාන්නා ථකෙතබ්බා, සචෙ උත්තරාසරජා වාතා වායන්ති උත්තරා වාතපාන්නා ථකෙතබ්බා, සචෙ දක්ඛිණා සරජා වාතා වායන්ති දක්ඛිණා වාතපාන්නා ථකෙතබ්බා, සචෙ සීතකාලෝ හොති දිවා වාතපාන්නා විවරිතබ්බා, රත්තිං ථකෙතබ්බා, සචෙ උණ්හකාලෝ හොති දිවා වාතපාන්නා ථකෙතබ්බා, රත්තිං විවරිතබ්බා, සචෙ පරිවෙණං උකලාපං හොති පරිවෙණං සම්මජ්ජිතබ්බං, සචෙ කොට්ඨකෝ උකලාපෝ හොති කොට්ඨකෝ සම්මජ්ජිතබ්බෝ, සචෙ උපට්ඨානසාලා උකලාපා හොති උප

බහා තැබිය යුතු; අනන්තරහිතාය, කිසිවක් නො අතුළ; භූමියා, බිම; පත්තෙහා, පාත්‍රය; නවත්තික්ඛිපිතබ්බා, බහා නො තැබිය යුතු; චීවරං, සිවුර; නික්ඛිපන්තෙන, බහා තබන්නාහු විසින්; එකෙන හත්ථෙන, එක් අතකින්; චීවරං, සිවුර; ගහෙත්වා, ගෙන; එකෙන හත්ථෙන, එක් අතකින්; චීවර වංසං වා, සිවුරු දමන උනලිය හෝ; චීවර රජ්ජුං වා, සිවුරු දමන රැහැන හෝ; පමජ්ජිත්වා, පිරිසිදු කොට; පාරතෝ, එතරින්; අන්තං, කෙළවර ද; ඔරතෝ, මෙතරින්; කොටිං කත්වා, නැමීම දකොටැ; චීවරං, සිවුර; නික්ඛිපිතබ්බං, බහා තැබිය යුතු; සචෙ, ඉදින්; පුරත්ථිමා, පෙරදිග හටගත්; සරජා, රජස් සහිත වූ; වාතා, වාතයෝ; වායන්ති, හමත් ද; පුරත්ථිමා, පෙරදිග; වාතපාන්නා, කවුළු දෙර; ථකෙතබ්බා, වැසිය යුත්තාහ; සචෙ, ඉදින්; පච්ඡිමා, පශ්චිම දිග හටගත්; සරජා, රජස් සහිත වූ; වාතා, වාතයෝ; වායන්ති, හමත් ද; පච්ඡිමා, පශ්චිම දිග වූ; වාතපාන්නා, කවුළු දෙර; ථකෙතබ්බා, වැසිය යුත්තාහ; සචෙ, ඉදින්; උත්තරා, උතුරුදිග හටගත්; සරජා, රජස් සහිත වූ; වාතා, වාතයෝ; වායන්ති, හමත් ද; උත්තරා, උතුරුදිග පිහිටි; වාතපාන්නා, කවුළු දෙර; ථකෙතබ්බා, වැසිය යුත්තාහ; සචෙ, ඉදින්; දක්ඛිණා, දකුණුදිග හටගත්; සරජා, රජස් සහිත වූ; වාතා, වාතයෝ; වායන්ති, හමත් ද; දක්ඛිණා, දකුණුදිග පිහිටි; වාතපාන්නා, කවුළු දෙර; ථකෙතබ්බා, වැසිය යුත්තාහ; සචෙ, ඉදින්; සීතකාලෝ හොති, සීතකාලය වේ ද; දිවා, දවහල්; වාතපාන්නා, කවුළු දෙර; විවරිතබ්බා, විවෘත කටයුත්තාහ; රත්තිං, රාත්‍රියෙහි; ථකෙතබ්බා, වැසිය යුත්තාහ; සචෙ, ඉදින්; උණ්හකාලෝ හොති; උෂ්ණකාලය වේ ද; දිවා, දවහල්; වාතපාන්නා, කවුළු දෙර; ථකෙතබ්බා, වැසිය යුත්තාහ; රත්තිං, රාත්‍රියෙහි; විවරිතබ්බා, විවෘත කටයුත්තාහ; සචෙ, ඉදින්; පරිවෙණං, පිරිවෙණ; උකලාපංහොති, කසල සහිත වේ ද; පරිවෙණං, පිරිවෙණ; සම්මජ්ජිතබ්බං, ඇම් දියයුතු; සචෙ, ඉදින්; කොට්ඨකෝ, ඇතුල්ගෙය; උකලාපෝ හොති, කසල සහිත වේ ද; කොට්ඨකෝ, ඇතුල් ගෙය; සම්මජ්ජිතබ්බෝ, ඇම් දියයුතු; සචෙ, ඉදින්; උපට්ඨානසාලා, උපස්ථාන ශාලා හොත්තේ; උකලාපාහොති, කසල සහිත විනම්;

ට්ඨානසාලා සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ අග්ගිසාලා උක්කාපා හොති අග්ගි සාලා සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ චච්චකුටි උක්කාපා හොති චච්චකුටි සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ පානීයං න හොති පානීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං, සචෙ පරිභොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං, සචෙ ආචමනකුම්භියා උදකං න හොති ආචමනකුම්භියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

සචෙ උපජ්ඣායස්ස අනභිරති උප්පන්නා හොති සඩ්ඪිවිහාරිකෙන වූපකාසෙතබ්බා වූපකාසාපෙතබ්බා, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා, සචෙ උපජ්ඣායස්ස කුහකුච්චං උප්පන්නං හොති සඩ්ඪිවිහාරිකෙන විනොදෙතබ්බං විනොදාපෙතබ්බං, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා, සචෙ උපජ්ඣායස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නා හොති සඩ්ඪිවිහාරිකෙන විවෙචෙතබ්බං විවෙචාපෙතබ්බං, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා.

උපට්ඨානසාලා, උපසථානශාලා තොමෝ; සම්මජ්ජිතබ්බා, හැමදිය යුත්තීය; සචෙ, ඉදින්; අග්ගිසාලා, ගිනිහල් තොමෝ; උක්කාපා හොති, කසල සහිත විනම්; අග්ගිසාලා, ගිනිහල් තොමෝ; සම්මජ්ජිතබ්බා, හැමදිය යුත්තීය; සචෙ, ඉදින්; චච්චකුටි, වැසිකිළි තොමෝ; උක්කාපා හොති, කසල සහිත විනම්; චච්චකුටි, වැසිකිළි තොමෝ; සම්මජ්ජිතබ්බා, හැමදිය යුත්තීය; සචෙ, ඉදින්; පානීයං, පියයුතු පැන්; න හොති, නොවිනම්; පානීයං, පියයුතු පැන්; උපට්ඨාපෙතබ්බං, එළවා තැබිය යුතු; සචෙ, ඉදින්; පරිභොජනීයං, පරිභොගයට සුදුසු පැන්; න හොති, නොවේ ද; පරිභොජනීයං, පරිභොගයට සුදුසු පැන්; උපට්ඨාපෙතබ්බං, එළවා තැබිය යුතු; සචෙ, ඉදින්; ආචමනකුම්භියා, වැසිකිළි දිය සැළි යෙහි; උදකං න හොති, දිය නැත්විනම්; ආචමනකුම්භියා, වැසිකිළි දිය සැළියෙහි; උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං, දිය වත් කළ යුතු.

සචෙ, ඉදින්; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේහට; අනභිරති, (සත්තෙහි) නොඇල්මක්; උප්පන්නා හොති, උපන්නීතම්; සඩ්ඪිවිහාරිකෙන, සඩ්ඪිවිහාරිකයා විසින්; වූපකාසෙතබ්බා, සන්සිඳවිය යුතු; (අන් තැනකට ගෙන යා යුතු) වූපකාසාපෙතබ්බා, සන්සිඳවාලිය යුතු; (තෙරුන්ගේ කලකිරීම සංසිඳෙනු පිණිස අන් තැනකට ගෙන යවයි අන් මහණෙකුට කීමය) අස්ස, උන්වහන්සේහට; ධම්මකථා වා, දහම් කිම හෝ; කාතබ්බා, කටයුත්තීය; සචෙ, ඉදින්; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේහට; කුහකුච්චං, කුකුසක්; උප්පන්න හොති, උපන්නේ විනම්; සඩ්ඪිවිහාරිකෙන, සඩ්ඪිවිහාරිකයා විසින්; විනොදෙතබ්බං, දුරුකට යුතු; විනොදාපෙතබ්බං, දුරුකරවාලීම හෝ කටයුතු; අස්ස, උන්වහන්සේහට; ධම්මකථා වා, දහම් කිම හෝ; කාතබ්බා, කටයුත්තීය; සචෙ, ඉදින්; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේහට; දිට්ඨිගතං, දෘෂ්‍ය

සවේ උපජඣායෝ ගරුධම්මං අජඣාපන්නෝ හොති පරිවාසාරහෝ, සඩිවිහාරිකෙන උසුකකං කාතබබං කිනාතිත්‍රුඛෝ සඞ්ඝෝ උපජඣායස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යාති, සවේ උපජඣායෝ මූලාඅපටිකස්සනාරහෝ හොති සඩිවිහාරිකෙන උසුකකං කාතබබං— කිනාතිත්‍රුඛෝ සඞ්ඝෝ උපජඣායං මූලායපටිකස්සෙය්‍යාති, සවේ උපජඣායෝ මානත්තාරහෝ හොති සඩිවිහාරිකෙන උසුකකං කාතබබං— කිනාතිත්‍රුඛෝ සඞ්ඝෝ උපජඣායස්ස මානත්තං දදෙය්‍යාති, සවේ උපජඣායෝ අබභානාරහෝ හොති සඩිවිහාරිකෙන උසුකකං කාතබබං කිනාතිත්‍රුඛෝ සඞ්ඝෝ උපජඣායං අබභෙය්‍යාති.

සවේ සඞ්ඝෝ උපජඣායස්ස කම්මං කාතුකාමෝ හොති— තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබබාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උක්ඛේපනීයං වා, සඩිවිහාරිකෙන උසුකකං කාතබබං – කිනාතිත්‍රුඛෝ සඞ්ඝෝ

අනුවඤිය කුකුසක්; උපජ්‍ඣා හොති, උපන්නේ විනම්; සඩිවිහාරිකෙන, සඩිවිහාරිකයා විසින්; විවෙචෙතබබං, දුරුකටයුතු; විවෙචාපෙතබබං, දුරුකරවීම හෝ කටයුතු; අඤ්ඤ, උන්වහන්සේහට; ධම්මසථා වා, දහම් කිම හෝ; කාතබබා, කටයුත්තීහ.

සවේ, ඉදින්; උපජඣායෝ, උපාධ්‍යාය තෙම; ගරුධම්මං, ගරු ඇවෑතකට; අජඣාපන්නෝ, පැමිණියේ; පරිවාසාරහෝ හොති, පිරිවෙත් සම්දනයට සුදුස්සෙක් විනම්; සඩිවිහාරිකෙන, සඩිවිහාරිකයා විසින්; උසුකකං කාතබබං, උත්සාහ කටයුතු; කිනාතිත්‍රුඛෝ, කිනම් උපායකින්; සඞ්ඝෝ, සඞ්ඝතෙම, උපජඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේහට; පරිවාසං දදෙය්‍ය ඉති, පිරිවෙත් දෙන්නේදැයි; (තමන් පොහොසත් කල සඟන රැස්කොට පිරිවෙත් දීම නැතහොත් ප්‍රතිබල තෙරනමක් ලබා දෙවවීම කටයුතු.) සවේ, ඉදින්; උපජඣායෝ, උපාධ්‍යාය තෙම; මූලාය පටිකස්සනාරහෝ හොති, මූලායපටිකස්සනාය (මුල් ඇවතට ඇදීම) ට සුදුස්සෙක් විනම්; සඩිවිහාරිකෙන, සඩිවිහාරිකයා විසින්; උසුකකං කාතබබං, උත්සාහ කටයුතු; කිනාතිත්‍රුඛෝ, කිනම් උපායකින්; සඞ්ඝෝ, සඞ්ඝ තෙම; උපජඣායං, උපාධ්‍යායයන්ට; මූලායපටිකස්සෙය්‍ය ඉති, මූලායපටිකස්සනාය කරන්නේදැයි; සවේ, ඉදින්; උපජඣායෝ, උපාධ්‍යාය තෙම; මානත්තාරහෝ හොති, මානතට සුදුස්සෙක් විනම්; සඩිවිහාරිකෙන, සඩිවිහාරිකයා විසින්; උසුකකං කා —පෙ— දදෙය්‍යඉති. දෙන්නේදැයි; සවේ —පෙ— අබභානාරහෝ හොති, අබභානය (සඟපිරිසට ඇතුල්කර ගැනීම) ට සුදුස්සෙක් විනම්; සඩිවිහාරිකෙන —පෙ— අබභෙය්‍යඋති, අබභානය කරන්නේ දැයි.

සවේ —පෙ— උපාධ්‍යායයන් වහන්සේහට; තජ්ජනීයං කම්මං දී, භණ්ඩනාදිය කරන භික්ෂූන්ට කළයුතු තජ්ජනීය කර්මය හෝ; නියස්සං කම්මං දී, විනය නොදත් භික්ෂූන්ට කළයුතු නියස්සකර්මය හෝ; පබබාජනීයං කම්මං වා, කුලදූසක භික්ෂූන්ට කළයුතු පබ්බාජනීය කර්මය

උපජ්ඣායස්සකම්මං න කරෙය්‍ය ලහුතාය වා පරිණාමෙය්‍යාති, කතං වා පනස්ස හෙති සඞ්ඝෙන කම්මං තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උක්ඛෙපනීයං වා, සද්ධිවිහාරිකෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං— කින්නිත්‍ථුඛෝ උපජ්ඣායෝ සම්මා වත්තෙය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙත්‍ථාරං වත්තෙය්‍ය සඞ්ඝා තා කම්මං පටිප්පස්සම්භෙය්‍යාති.

සචෙ උපජ්ඣායස්ස විවරං ධොවිතබ්බං හොති සද්ධිවිහාරිකෙන ධොවිතබ්බං, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං— කින්නිත්‍ථුඛෝ උපජ්ඣායස්ස විවරං ධොවිස්සථාති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස විවරං කාතබ්බං හොති සද්ධිවිහාරිකෙන කාතබ්බං, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං— කින්නිත්‍ථුඛෝ

හෝ; පටිසාරණීයං තම්මං වා, ගිහින්ට ජාත්‍යාදීන් ගරා බණින භික්ෂූන්ට කළයුතු පටිසාරණීය කර්ම්ය හෝ; උක්ඛෙපනීයං කම්මං වා, ආවැත් නොදුනීම් ආදි කරුණු තුනකින් යුත් භික්ෂූන්ට කළයුතු උක්ඛෙපනීය කර්ම්ය හෝ; කත්‍තුකාමෝ හොති —පෙ- උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ හට; කම්මං න කරෙය්‍ය, කර්ම් නොකරන්නේද; ලහුතාය වා, ලහුභාවය (උක්ඛෙපනීය කර්ම්ය වලකා තජ්ජනීය කර්ම්ය හෝ නියස්ස කර්ම්ය කරනු) පිණිස හෝ; පරිණාමෙය්‍ය ඉති, (සඟන ලවා) පිරිණැමවන්නේදැයි; අසුං උන්වහන්සේහට; සඞ්ඝෙන, සඞ්ඝයා විසින්; තජ්ජනීයං කම්මං වා, භණ්ඩනාදිය කරන භික්ෂූන්ට කළයුතු තජ්ජනීය කර්ම්ය හෝ; නියස්සං කම්මං වා —පෙ— කතං වා පන හොති, කරනලද්දේ හෝ වේද; සද්ධිවිහාරිකෙන —පෙ— සම්මා වත්තෙය්‍ය, මනාකොට පවතින්නේ ද; ලොමං පාතෙය්‍ය, භික්ෂූන්ට ගරත්ව පවතින්නේද; නෙත්‍ථාරං වත්තෙය්‍ය, (යම් ආකාර ප්‍රතිපත්තියක් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් ඒ කර්ම්ය නිදහස්කාරම් ගැනීම හෝ ඉන් නිදහස් වීම හැකිනම් එබඳුවූ න උපසම්පාදෙති න නිස්සයං දෙති. යනාදීන් සුලුවගෙහි දැක්වූ අටළොස් වැදෑරුම් වත් සම්පූර්ණ කිරීමෙහි මනාකොට පවතින්නේ ද; ("නෙත්‍ථාරං වත්තනන්‍තීති නිත්‍ථරන්තානං එතනන්‍ති නෙත්‍ථාරං, යෙන සක්කා නිස්සාරණා නිත්‍ථරිතුං, තං අත්‍ථාරසවිධා සම්මා වත්තං වත්තනන්‍තීති අත්‍ථෝ" යනු විතය අටුවාහි) සඞ්ඝෝ, සඞ්ඝ තෙම; තං කම්මං, ඒ (තජ්ජනීයාදි සඞ්ඝ) කර්ම්ය; පටිප්පස්සම්භෙය්‍ය ඉති, සන්සිඳුවන්නේදැයි; (සඟන උපාධ්‍යායයන්හට කර්ම්යක් කරන්ට සූදානම්වන අතර එක එක නමක් පාසා හොස් සවාමිනි අපගේ උපාධ්‍යායයන්හට කර්ම් නොකළමානවැයි යාච්ඤා කළයුතු එසේත් වළකාලිය නොහැකිව කරු කර්ම්යක් (උක්ඛෙපනීය කර්ම්ය) කරන්ට සූදානම් විට එය වළඤා තජ්ජනීය – නියස්සකර්ම්දි ඊට වඩා ලඝු කර්ම්යක් කරනසේ ඉල්ලීම ලහුභාවය පිණිස පිරිණැමවා ගැන්මය. ඉක්බිති සඟන විසින් යම් කිසි කර්ම්යක් කරනලද නම් උපාධ්‍යායයන් ලවා සඟන සතුටු වනසේ පැවතුම් ඇතිකරවා කැවන උඩරණය කරනු පිණිස භික්ෂූන්ට යාච්ඤා කොට මඟසඟන ලවා කර්ම්ය සන්සිඳවියයුතු.)

උපජ්ඣායස්ස චීවරං කරියෙථාති. සචේ උපජ්ඣායස්ස රජනං පච්චතබ්බං හොති සඬ්විහාරිකෙන පචිතබ්බං, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං— කින්ති නු ඛො උපජ්ඣායස්ස රජනං පච්චෙථාති. සචේ උපජ්ඣායස්ස චීවරං රජෙතබ්බං හොති සඬ්විහාරිකෙන රජෙතබ්බං, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං— කින්ති නු ඛො උපජ්ඣායස්ස චීවරං රජ්ජෙථාති. චීවරං රජනෙනන්ත ඇඩ්ඪකං සමපරිවත්තකං සමපරිවත්තකං රජෙතබ්බං, තච අවජ්ජෙත්වා එවෙව උක්කමිතබ්බං.

න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා එකචචස්ස පත්තො දාතබ්බො, න එකචචස්ස උත්තො පටිග්ගහෙතබ්බො. න එකචචස්ස චීවරං දාතබ්බං, න එකචචස්ස චීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. න එකචචස්ස පරික්ඛාරො දාතබ්බො, න එකචචස්ස පරික්ඛාරො පටිග්ගහෙතබ්බො න එකචචස්ස කෙසා ඡෙත්තබ්බා, න එකවෙචන කෙසා ඡෙදාපෙතබ්බා. න එකචචස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං, න එකවෙචන පරිකම්මං කාරාපෙතබ්බං. න එකචචස්ස වෙය්‍යාවච්චො කාතබ්බො, න එකවෙචන

සචෙ, ඉඳින්; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ; චීවරං, සිවුරක්; ධොවිතබ්බං හොති, සේදිය යුතු වීනම්; සඬ්විහාරිකෙන, සඬ්විහාරිකයා විසින්; ධොවිතබ්බං, සේදිය යුතු; උස්සුක්කං වා කාතබ්බං, උත්සාහ හෝ කටයුතු; කින්ති නු ඛො, කිනම් උපායකින්; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ; චීවරං, සිවුර; ධොවියෙථ ඉති, සොදනු ලබන්නේ දැයි; සචෙ —පෙ— කාතබ්බං හොති, කටයුතු වීනම්; සඬ්විහාරිකෙන — පෙ— කරියෙථ ඉති, කරනු ලබන්නේ දැයි; සචෙ —පෙ— රජනං, පඬු; පච්චතබ්බං හොති, පිසිය (තෑම්බිය) යුතු වීනම්; සඬ්විහාරිකෙන — පෙ— පචියෙථ ඉති, පිසනු ලබන්නේ දැයි; සචෙ —පෙ— චීවරං, සිවුරක්; රජෙතබ්බං හොති, පඬුපෙවිය යුතු වීනම්; සඬ්විහාරිකෙන —පෙ— රජ්ජෙථ ඉති, පඬුපොවනු ලබන්නේ දැයි; චීවරං රජනෙනන්ත, සිවුර පඬු පොවන්නහු විසින්; ඇඩ්ඪකං, මනාව; සමපරිවත්තකං සමපරිවත්තකං, පෙරළ පෙරලා; රජෙතබ්බං, පඬුපෙවිය යුතු; එවෙව, දිගඹිඳු; අවජ්ජෙත්වා, නොසිඳුනු කලැ; තච පක්කමිතබ්බං, නොහැයුතු

උපජ්ඣායං, උපාධ්‍යාය තෙරුන්; අනාපුච්ඡා, නොවිචාරා; එකචචස්ස, (විසභාග) කිසිවෙකුගට; පත්තො, පාත්‍රයෙක්; න දාතබ්බා, නොදිය යුතු; එකචචස්ස, (විසභාග) කිසිවෙකුගේ; පත්තො, පාත්‍රයෙක්; න පටිග්ගහෙතබ්බා, නොපිළිගත යුතු; එකචචස්ස — පෙ— පරික්ඛාරො පිරිකරෙක්; න පටිග්ගහෙතබ්බා —පෙ— කෙසා, කෙසයෝ; න ඡෙත්තබ්බා, නොකැපිය යුත්තාහ; එකවෙචන, කිසිවකුලවා; කෙසා, කෙස ඉයෝ; න ඡෙදාපෙතබ්බා, නොකපවා ගතයුත්තාහ; එකචචස්ස, කිසිවකුගේ; පරිකම්මං, පරිකර්ම; නකාතබ්බං, නොකටයුතු; එකවෙච්ච

වෙය්‍යාවච්චෙ කාරාපෙතබ්බා. න එකච්චස්ස පච්ඡාසමණෙන හොතබ්බං, න එකච්චෙ පච්ඡාසමණෙ ආදාතබ්බා, න එකච්චස්ස පිණ්ඩපාතො නීහරිතබ්බො, න එකච්චෙන පිණ්ඩපාතො නීහරාපෙතබ්බා. න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා ගාමො පවිසිතබ්බෙ, න සුසානං ගන්තබ්බං, න දිසා පක්කමිතබ්බා, සච්චෙ උපජ්ඣායො ගිලානො හොති යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බා වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බන්ති.

උපජ්ඣායවත්තං නිට්ඨිතං.

කිසිවකුලවා; පරිකම්මං, පරිකම්ම; නකාරාපෙතබ්බං, නොකරවාගතයුතු; එකච්චස්ස, කිසිවක්හට; වෙය්‍යාවච්චෙ, වතාවත්; න කාතබ්බා, නොකටයුතු; එකච්චෙන, කිසිවකුලවා; වෙය්‍යාවච්චෙ, වතාවත්; න කාරාපෙතබ්බා, නොකරවාගත යුතු; එකච්චස්ස, කිසිවක්හුගේ; පච්ඡාසමණෙන, පසු මහණක්හු විමෙන්; නහො තබ්බං, නොවිය යුතු; එකච්චෙ, කිසි; පච්ඡාසමණෙ, පසු මහණෙක්; න ආදාතබ්බා, නොගත යුතු; එකච්චස්ස, කිසිවක්හුගේ; පිණ්ඩපාතො, පිණ්ඩපාතය; නනීහරිතබ්බෙ, බැහැර නොකට යුතු; එකච්චෙන, කිසිවකුලවා; පිණ්ඩපාතො, පිණ්ඩපාතය; නනීහරාපෙතබ්බා, බැහැරකරවීම නොකටයුතු; උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා, උපාධ්‍යාය තෙරුන් නොඳිවාරා; ගාමෙ න පවිසිතබ්බෙ, (පිඬුසිඟා හෝ වෙනයම් කටයුත්තක් නිසා) ගම්නොවැදියයුතු; සුසානං න ගන්තබ්බං, (විසිම පිණිස හෝ අශුභ දර්‍ශනය පිණිස) සොහොනට නොයායුතු; දිසා න පක්කමිතබ්බා, දික්නොයායුතු; සච්චෙ, ඉදින්; උපජ්ඣායො, උපාධ්‍යාය තෙම; ගිලානො හොති, ගිලන්වීනම්; යාවජීවං, දිවිහිමියෙන්; උපට්ඨාතබ්බා, උපස්ථාන කටයුතු; අස්ස, උන්වහන්සේගේ; වුට්ඨානං, නැගී සිටීම; ආගමෙ තබ්බා ඉති, බලාපොරොත්තු වියයුතු.

උපජ්ඣායවත්තං, උපාධ්‍යායවත්ත;
නිට්ඨිතං, නිමවී.

—:÷:—

විසඳුම.

සඞ්විභාරිකයන් හා ශ්‍රද්ධිවිහාරිකයන්ගේ ප්‍රභේද.

සඞ්විභාරිකයෝ නම් උපාධ්‍යාය තෙරුන් හා එක්ව නෙත නිබඳ හැසිරෙන්නෝය, උපාධ්‍යාය තෙරුන්ගේ මෙහෙකරු මහණහුය, ඔවුහු වනාහි උපසම්පන්න භෙරණුන්ද යයි විදුසාර වෙත්, එහෙයින් කියනලදි:— "සඞ්විභාරිකොනි උපසම්පදෙහා වා හොතු සාමණෙරෙ වා යො උපජ්ඣං ගණ්හාති සො සඞ්විභාරිකො නාම" යි ඔවුනතුරෙහි උපසපන් සඞ්විභාරිකයෝ නිසෙන් මිදුනෝය සාමිදුනෝ යයි විදුසාර වෙත්, උපාධ්‍යායවත් නොකරන සැටවයස්වූ ද නොගිලන් ඒ දෙපක්‍ෂයෙහි සඞ්විභාරිකයන් වම් මහවඟ පෙළෙහි උපාධ්‍යායවත් දක්වා වදුළ බුදුරදුන් "දන්තකට්ඨං දාතබ්බං" යි වදුළසැන ඔබ "නව අවජිත්තෙ ථෙවෙ පකාමිතබ්බං" යන්න අවසන් කොට ඇති වත් කඩකිරීම නිසා එකක් පාසා දුකුළා ඇවැත්වේ.

"න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා එකවස්සා පතෙතා දාතබ්බා" යන්න පවන් "සචෙ උපජ්ඣායො ගිලානො හොති යාවජීවං උපට්ඨානබ්බා වුට්ඨානම්පි ආගමෙතබ්බං" යන්න අවසන් කොට ඇති එනම් උපාධ්‍යාය තෙරුන් නොවිචාරා පාත්‍රයක් දීම හෝ ගැනීමද සිවුරක්දීම හෝ ගැනීමද අන් පිරිකරක්දීම හෝ ගැනීමද හිසකේ කැපීම හෝ කප්පවා ගැනීමද පරිකම් කිරීම හෝ කරවා ගැනීමද වතාවත් කිරීම හෝ කරවා ගැනීමද පසුමහණවීම හෝ පසුමහණක් කරවා ගැනීමද පිණ්ඩපාතය බැහැරකිරීම හෝ කරවීමද ගම්වදිනාකල හා සොහොනට යනාකලත් ඒ ඒ දිසාවන්කරා පැමිණෙන කලත් විචාරීමද ලෙඩවූකල සුවවනතුරු උවටැන් කිරීමද යන මේ වත් නිසෙන් නොමිදුනු සඞ්විභාරිකයන්ට වෙසෙසින් නියම වේ, එබැවින් මේ වත් කඩකරන ඔවුනට එකක් පාසා දුකුළා ඇවැත් වේ. සාමණෙර සඞ්විභාරිකයන්ට පළමුකිවත් හා පසුව කිමේවත්ද යන දෙපක්‍ෂයම සාධාරණ වේ, එසේ හෙයින් ඒ දෙපක්‍ෂයේ වත් අතුරෙන් යම්කිසි වතක් කඩකළ විට එකක් පාසා වත්බිඳීම වන්නේය.

දීම හා ගැනීම වැළැක්වීමට හෙතු.

"න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා එකවස්සා පතෙතා දාතබ්බා" යන්න පවන් "න එකවෙච්ඡා පිණ්ඩපාතො නීහරාපෙතබ්බා" යන්න දක්වා දීම හා ගැනීම වළකනලද්දේ ඔවුනොවුන් අතර ඇතිවන කුදුමහත් විසවුල් වළක්වා සමගි දහම් දියුණු කරනු පිණිස වේ, යම්කිසි තෙරනමකට හෝ තෙරහමක් ඇටහ වසන සඞ්විභාරිකයන්ට අනික් තෙරනමක් ඇසුරු කරන සඞ්විභාරිකයන් පාත්‍රා දිය දීම දුටුකල ඔවුන්ගේ සිත්ගෙන තමන්ගෙන් අග්වනු පිණිස එසේ කරනවා යයි කුකුස් ඇතිවී ඔවුනොවුන් කෙරේ පවත්නා සමගි දහම්

හානිවීමෙන් වියවුල් හටගන්නේය, එසේ කෙසින් තම තමන්ගේ උපාධ්‍යායන් විසාරීම අනුදැන වදළසේක. තවත් යටත වසන සද්ධිවිහාරිකයන් අන් මහණුන්ගෙන් පාත්‍රාදි පිරිකර ගැනීම දුටු කල තමන්ව අවමන් වශයෙන් හෝ තමන්ගෙන් බැහැරවීම් අටියෙන් එහේ කරතවා ගයි සලකා සිත් දුම්‍යවන්නේය, ඒ වළකනු පිණිස නොවිසාරා ගැනීමද තහනම් කරනලදී. මේ දීම හා ගැනීම වළකනලද්දේ උපාධ්‍යාය තෙරුන්ට විසහාගවූ ගුණයෙන් සමවූ ලජ්ජිවූ හෝ අලජ්ජිවූ උපාධ්‍යාය තෙරුන්ගේ දියුණුව තුරුස්තා මහණුන් සමගය, උපාධ්‍යාය තෙරවනාහි අලජ්ජියෙක්ව අවවාද පවා නොපිළිගතිනම් ඔහු අතහැර ඔහුට විසහාගවූද ලජ්ජිභික්ෂූන් හා ආමිසාදි පරිභොගය වැරදී කොවේ, උපාධ්‍යාදි ශාවකට වඩා ලජ්ජිභාවය ගරුකටයුතුමය.

ගම්වැදීම-සොහොණහි විධිම දනව් සැරිසැරීම විවාරිමට කරුණු.

ගම්වැසි මිනිසුන්ගේ ගුණාගුණ හා ගම්නි කැසිරිමට සුදුසු නුසුදුසු කාලවෙලාද ගොවර සථාන හා අගොවර සථානද නිසිසේ දන්නෝ මහතෙරවරුමය එබැවින් උපාධ්‍යාය තෙරුන් විවාරා ගම්වැදීම් අනුදන්නා ලදි, පිවුසිහා යනකල පවා විවාරිම වටී, බැහැරකට ගොස් නාකල පිවුසිහා නික්ම යනවිට අතර මගදිපවා විවාරිම සුදුසුවේ සෙසු කරුණුගැන කියනු කිම. සොහොන්හි වසනවුන්ට අමනුෂ්‍යයන් හා රජුන්ගෙන් පීඩා ඇතිවේ, එය වළකනු පිණිස උපාධ්‍යාය තෙරුන් විවාරා සොහොනට යාම අනුදත්සේක, ඒ එසේමය සොහොන්හි වසන මහණුන්ව බැදුම් පිලිස්සුම් දෙය හා කැවුම් තලමුරුවට ආදි අමනුෂ්‍යයන් කැමති කැවිලි වගී අනුභව කිරීම දවල් කිදීම යන මේ කරුණුද අලසවීම හා ශ්‍රද්ධා නැතිවීමත් නිස්කතා ආදියෙන් කල් යැවීමත් නොවටී, මෙකී කරුණු වලින් වැලකිකල අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් පීඩා නොවන්නේය. බුදු සොරුන් සොරහු හිමියන් ලුහුබැඳ එන කල හෝ වෙනයම් පීඩාවක් පැමිණි කල සොහොනෙහිදමා යන්නාහ, බුදු සොයායන්නෝ බුදුදහ සොහොනෙහිවසන මහණුන්කෙරේ සැක උපදවත්, මහතෙරුන් සාක්ෂිවීමෙන් සැකදුරු වන්නේය, මෙසේ අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් හා රජුන්ගෙන් පැමිණෙන බිය මහතෙරුන් විවාරිම නිසා දුරු වේ.

කලින් කල ඒ ඒ දිසාවන්හි සෘතුපෙරලීමෙන් ජනපදරොගාදීහු හටගනිත්, යම් යම් කාලවල යම් යම් සෘතුවල ඒ ඒ දනවුහි හටගන්නා රොගාදිය මහතෙරහු දන්නාහ, උන්වහන්සේලා විවාරිම නිසා කිදුකින් දනව් සැරිසැරීම හෝ දනව්වක විසීම නෝ පහසුවන බැවින් මහතෙරුන් නොවිසාරා දනව් සැරිසැරීම තහනම් කරනලදි ඒ එසේ නවුදු තම දියුණුව සඳහා යම් දිසාවකට යන්න කල තමන් යන කටයුත්ත කිසා තෙව රක් ආවිඤ්ඤ කොටත් අවසර නොලැබිනම් ඔහු ඇසුරුකිරීමෙන් ආගම වශයෙන් හෝ අධිගම වශයෙන් දියුණුවකුත් නැතිනම් සෙතෙම බාල අව්‍යක්තයෙක්ම හුදෙක් තමන් වෙත නවතා ගනු කැමැත්තෙන් අවසර නොදේ නම් ආඥාදි දියුණුව සලකා ගමන වැරදී නොවේ.

දූහැපි දීම නම්- මහත් දූහැපිය මධ්‍යම දූහැපිය කුඩා දූහැපි දීම. දූහැපිය යන තුන්වර්ගයෙන් දූහැපි තුන බැගින් පිළිවෙළින් තුන්දිනක් දීමය, යම් වර්ගයක දූහැපිවක් ඒ තුන්දිනෙහිම භාරගත්තේ නම් සිව්වෙනි දින පටන් එබඳු දූහැපිවක්ම දීමද නියමයක් නැතිව ඒ තුන්වර්ගයෙන් යම්කිසි දූහැපිවක් දිළිඳුන්ගේ නම් තමන්ට ලදපරිදි දූහැපිවක් දීමද වටී, දූහැපිවක අති විසාල පමණ අඟල් අටකි කුඩාම පමණ අඟල් සතරෙකි.

මුව දෙනා පැන් දීම නම්- උදය මුවපිරිසිදු කරනු මුව දෙනා පැන් දීම. පිණිස පැන් එළවීමයි, ඒ වතාහි ඇල්පැන් උනුපැන් යන දෙවර්ගය පිළිවෙළින් තෙදිනක් දීම වටී, ඒ තුන්දිනෙහිම යම් වර්ගයක පැන් ප්‍රයෝජනයට ගත්තේ නම් සිව්වෙනි දින පටන් එම වර්ගයේ පැන් දියයුතු, නියම නැතිව ප්‍රයෝජන ගනීනම් ලැබුනු පරිදි පැන්වර්ගයක් දීමද දෙවර්ගයම ප්‍රයෝජන ගනීනම් දෙවර්ගයම දීමද වටනේය.

ජනතාඝරය නම්- සිරුරු පිළිඅම් පිණිස කරනලද ජනතාඝර. ගෙයයි. * බොහෝ ශීතල (සිනි) ඇති ප්‍රදේශවල ඒ හෙතුවෙන් හටගත් රෝගපීඩාදීන්ගේ වැළැක්වීම පිණිස සිරුරු ඔඟදිය බැහැරකරමින් සනාතඝකරන ශිනිරස්නය ඇති ගෘහය වේ, එහි වතාහි අඞ්ගාරයෙන් වැසුනු හෙයින් බොහෝදෙනා විහන්සේද එකවිට පිවිස සිවුරු තබා ශිනිදුවිල්ලෙන් හටගත් දෙස් දුරලනු පිණිස මුඛයෙහි මැටි ආලෙප කොට සිරුර කැමතිනාක් සේදීම කරමින් සුණු ආදියෙන් උලා නැම කෙරෙත්. එහෙයින් විතයාලඞ්කාරයෙහි කියන ලදි— "ජනතාඝරං ඝි නාම සිවඝාතබහුඤ්ඤු දේසෙසු තාපසවවස රොගපිලාදිනිවාරණත්ථං සරීරසෙදපනයනට්ඨානං, තත්ථකිර අඞ්ගාරපවිඣනනනාය බහූනි ඵලකානි පවිසිත්වා විවරං නිත්තිපිත්වා අග්ගිකාපපතිභාගඤ්ච මත්තිකාය මුඛං ලිම්පිත්වා සරීරං සාවදනථං සෙදෙත්වා සෙදෙත්වා සුණ්ණාදිහි උබ්බට්ටෙත්වා නහායන්ති" යි. මේජනතාඝරය කළුවරගෙයක් හා එහි එකවිට බොහෝදෙනා වහන්සේ පිවිස සනාතඝ කරනබැවි පාරාජික පාළියෙහුත් පෙණේ. "යෙන බෝ පන සමයෙන ආයස්මා ආනන්දෝ ජනතාඝරෙ අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනෝ අත්තනාවාසඤ්ච අත්තනෝති මඤ්ඤමානෝ නිවාසෙසි, අථ බෝ සෝ භික්ඛු ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවෝච, කිස්ස මෙ ත්වං ආවුසෝ ආනන්ද අත්තනාවාසඤ්ච නිවාසෙසීති. සඤ්ඤාදි අහං ආවුසෝති. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනාපත්ති භික්ඛවෙ සඤ්ඤාදිස්සා" යනුයි. මෙහි සංක්ෂෙප භාවය නම්:- ආයුෂ්මත් අනඳතෙරණුවෝ ජනතාඝරයට පිවිස සනාතය කොට නික්මෙනසේක්

---

* ජායතීති – ජං, සරීරයයි, ජං තායති රක්ඛතීති – ජනතා, පිළිඅම යයි, ඝයාතෙති – ඝරං, නිවෙස්නයි, ජනතාය සරීරකිරියාය කතං ඝරං – ජනතාඝරං.

තමන්නේය යන කල්පනායෙන් අන් මහණක්හුගේ අදහස හැඳගෙන නික්මුනාහ, අදහස අයිති මහණ දුක තම අදහස සොරා ගත්තේ යයි බුදුරදුන් ඉදිරියට ගොස් සැලකෙළේය, එවිට සම්බුදුරජාණන් නඩුව ඒසඳනසේක් තමන්නේය යන කල්පනායෙන් ගත්තෙයින් අනාපත්ති යයි විසඳ වදාළසේක යනුයි.

පරිවාස නම්- ගරුකාපත්තිවලට පැමිණ ඇවැත් ප්‍රතිවිජ්ඤා කළ භික්ෂූන්ට ඉන් නිදහස්වනු පිණිස දඬුවම් වශයෙන් මහඝඝන විසින් දෙනු ලබන වතකි, හේ වනාහි අපටිච්ඡන්න පරිවාසය පටිච්ඡන්න පරිවාසය සුඛන්ත පරිවාසය සමෝධානපරිවාස යයි සිව්වැදෑරුම් වේ, එහි "යෝ භික්ඛවෙ අඤ්ඤතරං අඤ්ඤතිත්ථියං පුබ්බෙඛා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ ආකඞ්ඛති පබ්බජ්ජං ආකඞ්ඛති උපසම්පදං තස්ස චත්තාරෝ මාසෙ පරිවාසෝ දාතබ්බෝ," යි මේසේ වදාළ අන්‍ය තීර්ථික පරිවාසය අපටිච්ඡන්නාපරිවාස නම් වේ, ඒ මෙහිදී අභිමත නොවේ, පටිච්ඡන්නාපරිවාසය නම් ඇවැත් ප්‍රතිවිජ්ඤා කළ භික්ෂූන්ට දෙන පිරිවෙස වේ, සුඛන්තපරිවාසය නම් දින ගණන නොදන්නාවූ හෝ එහි විමතියට පත් මහණහට දෙන පරිවාසය වේ. එක්කොට දෙන පිරිවෙස සමෝධාන පරිවාස නම්. එහි පටිච්ඡන්න පරිවාසය දෙන සඟන විසින් ප්‍රතිවිජ්ඤා දින ගණන හා ඇවැත් ගණන තත් විමසා තදනුරූප පරිදි දියයුතු එක් ඇවැතක් එක් දිනක් ප්‍රතිවිජ්ඤා වීනම් "අහං භන්තෙ එකං සඞ්ඝාදිසෙසං ආපත්තිං ආපජ්ජිං එකාහපටිච්ඡන්නං, සොහං භන්තෙ සඞ්ඝං තස්සා ආපත්තියා එකාහ පටිච්ඡන්නාය එකාහපරිවාසං යාචාමි" යි මෙසේ තෙවරක් යාච්ඤා කරවා "සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝෝ අයං ඉත්ථන්නාමෝ භික්ඛු එකං සඞ්ඝාදිසෙසං ආපත්තිං ආපජ්ජි එකාහපටිච්ඡන්නං" යනාදීන් සුදුවගෙහි ආකාසීන් ඤත්තිචතුත්ථකම්වාක්‍යයෙන් පරිවාසය දියයුතු

දිනවශයෙන් විහපටිච්ඡන්නා යනාදීන් තුදුස්දින දක්වා දිනනාම යෙන්ද පසළොස්දිනක් වීනම් පක්ඛපටිච්ඡන්නා කියාද දැසයවෙනි දින පටන් විසිනවවෙනි දිනදක්වා අතිරෙකපක්ඛපටිච්ඡන්නා කියාද තිස් දිනක් වීනම් මාසපටිච්ඡන්නං කියාද තිස්එක්වෙනි දිනපටන් පනස් නවවෙනි දින දක්වා අතිරෙකමාසපටිච්ඡන්නා කියාද හැවදිනක් පිරුනු කල වෙමාස පටිච්ඡන්නං කියාද හැවඑක්වෙනි දිනපටන් තුන්වෙනි මාසය පිරෙන දිනදක්වා අතිරෙක වෙමාසපටිච්ඡන්නං කියාද මාඝතුන පිරුනුකල තෙමාසපටිච්ඡන්නං කියාද යනාදි වශයෙන් එකොළොස් වෙනි මාසය අවසන්නොට යෙදියයුතු, අවුරුද්ද පිරුණුකල එකසංවච්ඡරපටිච්ඡන්නං කියාද එතැන්සිට දැවුරුද්ද පිරීම දක්වා අතිරෙක සංවච්ඡරපටිච්ඡන්නං කියාද දෙවෙනි අවුරුද්ද පිරුණුකල වෙසංවච්ඡර පටිච්ඡන්නං කියාද යෙදියයුතු, ඉදිරියටත් කී නයින් දතයුතු.

ඇවැත් දෙකක් විතම් වෙ ආපත්තියො පටිවජ්ජන්නායො කියාද තුනක් විනම් තිස්සො ආපත්තියො පටිවජ්ජන්නායෙ කියාද ඉන් වැඩිවූ කල සියයක් හෝ දහක් විනමුත් සමඟහුලා ආපත්තියෙ පටිවජ්ජන්නා යො කියාද යෙදියයුතු, නානාවසතුන ඇවැත්වූකල "අහමහනෙන සමඟහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෙ ආපජ්ජිං එකං සුක්කවිසට්ඨිං එකං කායසංසග්ගං එකා දුට්ඨුල්ලවාචං එකං අත්තකාමං එකං සංවරිත්තං එකාහපටිවජ්ජන්නායෙ" යි මෙසේ ගණන් වශයෙන් හෝ "අහමහනෙන සමඟහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෙ ආපජ්ජිං නානාවත්ථුකායෙ එකාහ පටිවජ්ජන්නායෙ" යි මෙසේ වසතුකිරීන වශයෙන් හෝ "අහමහනෙන සමඟහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෙ ආපජ්ජිං එකාහපටිවජ්ජන්නායෙ" යි මෙසේ නාමමාත්‍ර වශයෙන් හෝ යෙදීම වටී.

එහි නාමය දෙවැදෑරුම් වේ සජාතිසාධාරණය සඞ්ඛාධාරණය කියාපි, එහි සඞ්ඝාදිසෙස යනු සජාතිසාධාරණ නාමය වේ ආපත්ති යනු සලීසාධාරණ නාමය වේ, එබැවින් "සමඟහුලා ආපත්තියෙ ආපජ්ජිං එකාහපටිවජ්ජන්නායෙ" යි මෙසේ සලීසාධාරණ නාමවශයෙනුදු යෙදීම වටී, ඒ එසේමය මේ පරිවාසාදි විනයකර්මය වසතුවශයෙන් හෝ ගොත්‍ර වශයෙන් හෝ නාමවශයෙන් හෝ ආපත්තිවශයෙන් හෝ කිරීම වට නේය, එහි සුක්කවිසට්ඨි යි වසතුව හා ගොත්‍රය ගන්නාලද්දේය, සඞ්ඝාදි සෙසො යි නාමය හා ආපත්තිය ගන්නා ලද්දේය, එහි සුක්කවිසට්ඨිං කායසංසග්ගං යනාදි වචනයෙනුදු නානාවත්ථුකායෙ යන වචනයෙනුදු වසතුව හා ගොත්‍රය සංගෘහිත වේ සඞ්ඝාදිසෙසා යන වචනයෙනුදු ආපත්තියෙ යන වචනයෙනුදු නාමය හා ආපත්තිය ගන්නා ලදි එබැවින් මේ වචනයන් අතුරෙන් යම්කිසි වචනයක්හුගේ වශයෙන් කර්මවාක්‍යය යෙදියයුතු. සියලු ආපත්තීන්ට සාධාරණ වශයෙන් සමඟ හුලක්‍රමයෙන් අටුවායෙහි කර්මවාක්‍යය යොදනලද්දේය

සුඛනතපරිවාසය එහි විසතර හා චුළසුඛනත පරිවාසය.

සුඛනතපරිවාසය නම් සකල රාත්‍රි පරිවෙහදය හෝ ඉන් කොටසක් හෝ තොදනීමය හිහි නොකිරීමය එහි විමති ඇතිවීමය යන කරුණුවලින් සමන්විත භික්ෂුහට නියමකළ පරිවාසය වේ හේ වනාහි චුළසුඛනතපරිවාසය මහාසුඛනතපරිවාස යයි දෙවැදෑරුම් වේ, ඉන් චුළසුඛනතපරිවාසය මෙසේ දතයුතු— යම් මහණෙක් උපසපන්වූ තැන් සිට අනුලොම ක්‍රමයෙන් හෝ ආරොචනය කළ දින පමන් ප්‍රතිලොම ක්‍රමයෙන් හෝ මෙපමණ දින යයි හෝ මෙපමණ පසු යයි හෝ මෙතෙක් මාස යයි හෝ මෙතෙක් අවුරුදු යයි හෝ තමන්ගේ පිරිසිදුබව දනීතම් ප්‍රතිඥකෙරේ නම් ඒ මහණහට දියයුතු සුඛනතපරිවාසය චුළසුඛනත පරිවාසනාම් එහි ආපත්ති ගණන දනීම හෝ තොදනීම කරුණු කොවේ ඉන් පලක් නැති ඒ පිරිවෙස් ගෙන වසන මහණ තෙමේ යම් පමණ කලක් තමන්ගේ පිරිසිදුභාවය දනී නම් ඒ කාලය තැර ඉතිරි මහක්

හෝ දෙමසක් හෝ ඉන් වැඩිගණනක් හෝ පිරිවෙස් පිරිය යුතු. ඉදින් පිරිවෙස් හන්නාකල මසක් පමණ අපිරිසිදු භාවය තමන්ට වැටහී පිරිවෙස් ගෙන පුරණ කල පසුව තව මසක් අපිරිසිදු බව වැටහුනි නම් ඒ මසත් පිරිවෙස් පිරියයුතු, නැවත සීමාවකට ගොස් සඞ්ඝයාගෙන් පිරිවෙස් ගැනීමක් උවමනා නොවේ ඉදින් දෙමසක් අපිරිසිදු යයි සිතා පිරිවෙස් ගෙන පුරණ කල මාසයක් යයි නිශ්චය වශයෙන් වැටහුනේ නම් මාසය පමණක් පිරිවෙස් පිරියයුතු නැවත සීමාවනට ගොස් සඞ්ඝයාගෙන් ගැනීමක් උවමනා නොවේ. මෙසේ මේ සුඛනානපරිවාසය පිළිබඳ කාලය වැඩිකිරීම හෝ අඩුකිරීම තමන්ගේ වැටහීමේ නිශ්චයෙන් කරනුකැකි වේ, ඊට දෙසෙක් නැති.

මහාසුඛනන පරිවාසය.

මහාසුඛනනපරිවාසය නම් යම් මහණෙක් අනුලොම ප්‍රතිලොම වශයෙන් රාත්‍රිපරිච්ඡේදය නොදනී නම් සිහි නොකෙරේ නම් එහි විමති ඇත්තේ හෝ විනම් ඔහුට දෙන පිරිවෙසය ඒ පිරිවෙස ගෙන ගත් දින පටන් උපසපන් දින දක්වා රාත්‍රි ගණන් කොට එපමණ රාත්‍රි ගණනක් පිරිවෙස් පිරියයුතු මෙහිදී වැඩිකිරීමක් නැති ඉදින් පිරිවෙස් පුරණකල මහක් හෝ අවුරුද්දක් හෝ ඇවැත් ප්‍රතිවිජ්ඣනාවියයි නිශ්චය වශයෙන් වැටහුනේ නම් එපමණකලක් පිරිවෙස් පිරියයුතු පිරිවෙස් දෙන සඟන විසින් ඒ මහණ ලවා "අහමහනෙන සම්බහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෝ ආපජ්ජිං, ආපත්තිපරියන්තං න ජානාමි රත්තිපරියන්තං න ජානාමි, ආපත්තිපරියන්තං නස්සරාමි රත්තිපරියන්තං නස්සරාමි, ආපත්තිපරියන්තෙ වෙමතිකො රත්තිපරියන්තෙ වෙමතිකො, සොහං භන්තෙ සඞ්ඝං තාසං ආපත්තීනං සුඛන්තපරිවාසං යාචාමි" යි මෙසේ තෙවරක් යාච්ඤා කරවා "සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝෝ අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සම්බහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෝ ආපජ්ජි ආපත්තිපරියන්තං න ජානාති" යනාදි කර්මවාක්‍යයෙන් දියයුතු.

සමොධාන පරිවාස ශාගේ ප්‍රභෙද මූලායපටිකස්සනාය හා ඔධානසමොධාන පරිවාසය.

සමොධානපරිවාසය ඔධානසමොධානය අග්ගසමොධානය මිස්සකසමොධාන යයි තෙවැදෑරුම් වේ, එහි ඔධානසමොධානය නම් මූලායපටිකස්සනය කළ මහණහට දෙන පිරිවෙසය, මූලායපටිකස්සනය නම් වත හා මානත පිරුදිනගණන ඔහැරකොට මුල්ඇවතේ දිනගන්ට අණකිරීමය. ඒ මෙසේ දතයුතු- යම් මහණෙක් පිරිවෙස් ගෙන පුරන්නේ හෝ මානතට සුදුසුවූයේ හෝ මානත පුරන්නේ හෝ අබ්භානයට සුදුසුවූයේ හෝ අන්ගරුඇවතකට පැමිණ පළමු ඇවතට සමව හෝ අඩු වැඩිව හෝ රාත්‍රීන් ප්‍රතිවිජ්ඣනකෙළෙ නම් ඔහුට මූලායපටිකස්සනය කොට (ඒ පිරිවෙස්විසූ දිනගන්ද මානත පිරු දිනගන්ද හැර දැම්ම කොට) ඔධාන සමොධාන පිරිවෙස් දියයුතු (මුල් ඇවත පහළගක් ප්‍රතිවිජ්ඣනාවිනම් අනන්තරාපත්තිය එක් දිනක්

ප්‍රතිවිජ්ඣනාවූවත් මූල්ඇවතේ ගණනම් ගෙන පඤ්ඤතට නැවත පිරිවෙස් දීමයි) එහි පිළිවෙළනම් පළවුකොට මූලායපටිකස්සනයට යාවිඤ්ඤ කරවයා ඊට නියමිත කම්වාක්‍යයෙන් මූලායපටිකස්සනය කොට අක්ඛිති ඔඛාතසමොඛාතපරිවාසයට යාවිඤ්ඤ කරවයා ඊට නියමිත කම්වාක්‍ය යෙන් ඔඛාතසමොඛාතපිරිවෙස් දීමය ආයාචන වාක්‍යාදිය පාළිමුත්තක විනයවිනිශ්චයෙන් හා සුලුවගෙන් බලනු. පිරිවෙස් පුරණ මහණ නම් පිරිවිස් සමාදන්ව සිටි භික්ෂුතෙමේය, පිරිවෙස් පුරා නික්ඛිපනොකට සිටි මහණ මානතට සුදුස්සා නම්, මානතසමාදන්ව වසනුයේ මානත පුරන්නා නම්, මානත අවසන් කොට නික්ඛිපනොකළ මහණතෙමේ අබ්භානයට සුදුස්සෙකි.

අනන්තරාපත්තිය පටිවිජ්ඣනතොව් නම් මූලායපටිකස්සනය පමණක් කළයුතු නැවත පිරිවෙස්දීමක් උවමනා නොකෙරේ මූලායපටිකස්සන යෙන් වත් පිරුදින අහක්කළ බැවින් මූලයට දිනගණන පිරෙනතුරු වසපිරීම වටී. අනන්තරාපත්තිය එනම් පසුව පැමිණි ඇවත මූලාපත්තිය (මුල්ඇවත) ට වැඩිගෙන් ප්‍රතිවිජ්ඣනාවිනම් මූලාපත්තිය අනන්තරාපත්ති යෙහි ඇතුළත්කොට එනම් අනන්තරාපත්තියෙහි දිනගණනට පිරිවෙස් දියයුතු. මෙහි මහාසුම්ම - මහාපදුම තෙරවරුන්ගේ වාදයෙක්ද ඇති- ඉදින් වනාහි අනන්තරාපත්තිය මූලාපත්තියට වඩා වැඩි දිනගණනක් ප්‍රතිවිජ්ඣනාවී නම් එහිදී කුමක් කටයුතුදැයි විචාල කල මහාසුම්මතෙර ණුවෝ මේ පුද්ගලතෙමේ පිළිඤම් නොකට හැක්කෙක උපසපන් බැවින් මුදවා හැරිය යුත්තේ යයි කීහ. මහාපදුම තෙරණුවෝ වනාහි කවර හෙයකින් පිළිඤම් නොකොට හැක්කේද පිළිඤම් කරනු හැක්කේ මග, මේ සඞ්ඝවඅකඛඞ්ඛඤ නම් බුදුරදුන් වැඩසිටි කල් වැනි වේ ඇවැත් නම් ප්‍රතිවිජ්ඣන හෝ වේවා අප්‍රතිවිජ්ඣන හෝ වේවා සමව ප්‍රතිවිජ්ඣන හෝ වේවා අඩුව ප්‍රතිවිජ්ඣන හෝ වේවා වැඩිව ප්‍රතිවිජ්ඣන හෝ වේවා මෙසේදී විනයධර තෙරුන්ගේ කම්මවාක්‍ය යෙදීමෙහි සමත්බැව්ම පමණ වේ, එබැවින් යම් ඇවතක් වැඩිව ප්‍රතිවිජ්ඣනාවී නම් ඒ ඇවත මුල්ඇවතකොට එහි අතික්ක ඇවත (එනම් අඩුව ප්‍රතිවිජ්ඣනාවූ ඇවත) ඇතුළත්කොට පිරිවෙස් දියයුතු යයි කීහ. එහෙතින් කියනලදි- "යථෙව පන අනන්තරාපත්තියා මූලාපත්තිනො අනිරෙකපටිවිජ්ඣනා හොති, තථා කිං කාතබ්බන්ති වුත්තෙ මහාසුම්මත්ථෙරො ආහ- අත්‍රයකිච්චමිදං අඤං පුග්ගලෙ අනෙකිච්චන්ති නාම ආවිඤාරණපච්චා විත්තෙජ්ජනත්තා. මහාපදුමත්ථෙරෙ පනාහ- තඤහි අනෙකි චෙජ්ජා නාම නත්‍ථි අඤං සඞ්ඝවඅකඛඞ්ඛඤා නාම බුද්ධානං පිනත්තා ලදිසෙ ආපත්තිං නාම පටිවිජ්ඣන්තා වා අපටිවිජ්ඣන්තා වා සම්මාලෙනත්තාණිරෙකපටිවිජ්ඣනා වා, විනයධරස්ස කම්මවාචං සාවෙතුං සම්පජ්ජනත්තාවෙතං සබ්බං සමානං නානා යා අනිරෙක පටිවිජ්ඣනා හොති, තං මූලාපත්තිං නාම තඤ්ච අනන්තරං යථෙව බාහ පටිවාසෙ දාතබ්බා" යි.

මූලායපටිකස්සනාය නම් පිරිවෙස් පිරිමි
මූලායපටිකස්සනාය ඇදිය කරන භික්ෂූන් ගරුකොපතතියකට පැමිණ
ඔධානසමොධාන ප්‍රතිවිජ්ඣනකොකළ විට වත්මානත් පිරුදින පණ්
පරිවාසය යන දෙකේ වෙනස. ණක් අස්කිරීමද ප්‍රතිවිජ්ඣන කළ විට වතත් අස්
කිරීමද කරන සඞ්ඝකම්මය වේ, ඔධානසමොධා
නය නම් මූලායපටිකස්සනයෙන් පිරිවෙන් මානත්
බැහැරකළ භික්ෂූන්ට නැවත දෙන පරිවාසය වේ.

අහසසමොධානය නම් සඞ්ඝභූලාපත්තීන් අතු
අහසසමොධානය. රෙන් එකක් හෝ දෙකක් තුනක් හෝ වැඩිඅණ
නක් හෝ වැඩිවශයෙන් ප්‍රතිවිජ්ඣනාවී නම් ඒ වැනි
දිනගණන ප්‍රතිවිජ්ඣනාඇවැත් බලා ගෙන ඒ දිනගණනට පිරිවෙස් දීමය.
විසතර හෙයින් ඇවැත් සිටය සියය බැගින් දසදින දසදින වශයෙන්
ප්‍රතිවිජ්ඣනාවී මෙසේ ඇවැත් දහක් විසවුත් දසදිනක් පිරිවෙස් විසිමෙන්
සමපූණිවන්නේය. එහි ආසාවන වාක්‍යාදිය පාළිමුත්තකවිනයවිනිශ්ච
යෙන් සහ සුලුවගෙන් බලාගතයුතු.

මිස්සකසමොධානය නම් නානාවසතුක
මිස්සකසමොධානය. ආපත්තීන් එක් නොට දෙන්නාවූ පිරිවෙසහි
එහි කම්මවාක්‍ය හා ආරොචන වාක්‍යය පාළි
මුත්තක විනයවිනිශ්චයෙන් හා සුලුවඟපාළියෙන් බලාගතයුතු. ආයා
වනවාක්‍යය පමණක් මෙහි දස්වන්නෙමි— "අහං භන්තෙ සම්බහුලා
සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෝ ආපජ්ජිං එකං සුක්කවිසට්ඨිං එකං කායසං
සග්ගං එකං දුට්ඨුල්ලවාචා එකං අත්තකාමං එකං සඤ්චරිත්තං එකං
කුටිකාරකං එකං විහාරකාරකං එකං දුට්ඨදොසං එකං අඤ්ඤභාගියං
එකං සඞ්ඝභෙදකං එකං සඞ්ඝභෙදානුවත්තකං එකා දුබ්බචං එකං
කුලදූසකං, සොහං භන්තෙ සඞ්ඝං තාසං ආපත්තීනං සමොධානපරි
වාසං යාචාමි" යනුයි.

මානතනම් භික්ෂූන් සතුටු කරනු පිණිස මහසඟන
මානත හා මෙතින් ලබාගන්න වතාහි. එහෙයින් "භික්ඛුනිආදාතුං
එකි ප්‍රභෙද. වුත්තං මහාහි" යනු කඞ්ඛාවිතරණියෙහි කියනලදි.
මේ මානත වතාහි අපටිවිජ්ඣනාමානතඤ්ච පටිවිජ්ඣනාමාන
තය පකතමානතය සමොධානමානත යයි බිවිඳුරුම්වේ, ප්‍රතිවිජ්ඣනා
ඇවැත්කැති මහණක්හට පිරිවෙස් නොදී ආපත්තීන්ට පැමිණීම නිසා
මානත සම්දෙනයට සුදුසු බැවින් දෙන්නාවූ මානත අපටිවිජ්ඣනාමානත
නම්, පිරිවෙස් වැස අවසන් කළ මහඟෙහ්හට දෙන මානත පටිවිජ්ඣන
මානත නම්, ඇවැත් ප්‍රතිවිජ්ඣනාකළාවූ හෝ නොකළාවූ භික්ෂුණීන්ට අඛ
ණ්ඩකව නියම කළ මානත පකතමානත නම්, එක්කොට දෙන මානත
සමොධාන මානත නම්, මේ සමොධානමානත වතාහි ඔධානසමොධා
නය අහසසමොධානය මිස්සකසමොධාන යයි තෙවැදුරුම් වේ, මූලාය

පවිකසඤ්ඤතයකළ මහණහට දෙන මානත ඔඛානසමොඛ්ඛ මානත නම්, අඤ්ඤසමොඛ්ඛ පටිවානය සමපූණී කළ මහණහට දෙන මානත අඤ්ඤ සමොඛ්ඛ මානත නම්, ඉසසකසමොඛ්ඛපරිවාසය සමපූණී කළ මහණහට දෙන මානත ඉසසකසමොඛ්ඛ මානත නම්, මෙහි පිළිවෙල නම් ප්‍රතිවජ්ජා ඇවැත් නැති භික්ෂුහට මානතදී එය සමපූණී කළ ඉක්බිති අබහානය කිරීමද එස්දිනක් නමුත් ඇවැත් ප්‍රතිවජ්ජා කළ මහණහට ඊට පිරිවෙස් දී එය සමපූණී කළ ඉක්බිති මානත දීම හා එය සමපූණී කළ පසු අබහානය කිරීමද වේ.

අබහානය. අබහානය නම් මානත සමපූණී කළ භික්ෂුහට සඞ්ඝයා විසින් කරනු ලබන සඞ්ඝකම්මයෙකි. එහි අදහස නම් සඞ්ඝයාට ඇතුළත් කරගැනීමය. ඒ අබහාන කම්මයට අනතිම පරිවෙජදයෙන් විසිනමක් භික්ෂූන් උවමනා වේ ඉන් එකනම කුද අඩුවී නම් ඒ කම්මය සිදුනොවන්නේය ඊට ඇතුළත් භික්ෂූහුද නිතර ලැබීමට සුදුසුවන්නෝය.

සඞ්ඝයා පිළිබඳ කොටස්. දක්ඛිණාහී සඞ්ඝයාය සම්මුති සඞ්ඝයා යයි විප්‍ර භෙද වේ, දක්ඛිණාහී සඞ්ඝයා නම් චීවරාදි සිවුපසය පිළිගැනීමට සුදුසු ආයෂ්මත් සඞ්ඝරත්න යයි ඒ ව්‍යාකි සෝවාන් ආදි සිවුමග සිවුපලයට පැමිණි ආයෂ්මන්ත වහන්සේලාය, සම්මුති සඞ්ඝයා නම් පෘථග්ජන සඞ්ඝයා වහන්සේය මේ සම්මුති සඞ්ඝයා කෙරෙහි කොටස් පහකට බෙදේ, ඒ මෙසේය- චතුවගී සඞ්ඝයාය පඤ්චවගී සඞ්ඝයාය දසවගී සඞ්ඝයාය විසතිවගී සඞ්ඝයාය අතිරෙක විසතිවගී සඞ්ඝයාය කියාගි, චතුවගී සඞ්ඝයාට සියලු රටවල උපසම්පදාවය පවාරණය අබහානය ඇතැ සඞ්ඝකම් හැර සෙසු කම් කරනු හැක්කේය, පඤ්චවගී සඞ්ඝයාට මධ්‍යදෙශයෙහි උපසම්පදාව හා සියලු දෙසවල අබහානයත් හැර සෙසු කම් කරනු හැක්කේය, දසවගී සඞ්ඝයාට අබහානය හැර මධ්‍යදෙශයෙහි උපසම්පදාව ආදි සෙසු කම් කරනු හැක්කේය, විසතිවගී සඞ්ඝයාට සියලු රටවල සියලුම කම් කරනු හැක්කේය, අතිරෙක විසතිවගී සඞ්ඝයාටත් එසේමය.

පිරිවෙස්ගැනීම- සමාදන්වීම- ආරොචනය කිරීම- පිරිමු. සීමාවකට මහඇතැ රුස්නොට සිවුර එකස් කොට පොරවාගෙන වැඩිමහලු තෙරුන් වැඳ අත් පසෙහි උක්කුටිකයෙන් හිඳ තමන් පැමිණි ඇවැත් සඟනහට "අහං භන්තෙ සම්බහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෝ ආපජ්ජිං" යනාදි තමන් පැමිණි ඇවැත්වලට අනුකූල පරිදි ආරොචන වාක්‍යයෙන් සැලකොට තදනුරූප පරිදි සඟන වෙනින් පිරිවෙස් ගෙන ඒ සීමායෙහි දීම "පරිවාසං සමාදියාමි, වත්තං සමාදියාමි" යි මෙසේ තෙවරක් කියා පිරිවෙස් සමාදන්වූ අත්පසින් බැහැරවී "අහං භන්තෙ සම්බහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෝ ආපජ්ජිං" යනාදි වශයෙන් තමන් සමාදන්වූ පිරිවෙසට සුදුසු පරිදි ආරොචනය කළයුතු ඉඳින් පිරිවෙස් නිසේෂප

ක්‍රමය කැමති වී නම් කැවත අන්පසට පැමිණ "පරිවාසං නික්ඛිපාමි, වත්තං නික්ඛිපාමි" යි තෙවරක් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් නික්ෂේපකළයුතු, එතැන් සිට ප්‍රකෘති මහණ වේ. ඉදින් වත නික්ෂේපකරන්ට පළමු භික්ෂූහු වැඩියෝ නම් එකතමක් වත් ඉතිරිව සිටිකල උන්වහන්සේ වෙනුවෙ පැමිණ නික්ෂේපකළයුතු, එසේත් නැතිකල මඟදී සම්මුඛ වී නම් අවකාශ ලැබගෙන නික්ෂේපකිරීමද වටී, සීමායෙහි සිටි භික්ෂූන් හෝ ලැබ අන්‍යසභාග භික්ෂුනමක් ලැබුනි නම් පළමුකොට ආරොචනය කර පසුව නික්ෂේපකළයුතු, වත නික්ෂේපකරන්ට තමන්ට මතකනැතිව සීමායෙන් නික්ම ගොස් මඟ දී සිහි වී නම් තමන් කැවිව යන භික්ෂුනම් කාගේ හෝ සීමායෙහි සිටි අන් භික්ෂුනමකගේ හෝ නැතහොත් සභාග අන්‍ය භික්ෂුනමකගේ හමුයෙහි කිපරදී නික්ෂේපකිරීම වටී, මඟ දී හමු නොවී ආරාමයට පැමිණිකලද පළමුකොට තමන්ට සම්මුඛවූ භික්ෂුව සීමායෙහි සිටි නමක්නම් ආරොචනය නොකොටද අන්‍ය සභාග භික්ෂු නමක් නම් ආරොචනය කොට ඉක්බිතිවද නික්ෂේපකිරීම වටී. භික්ෂූන් සුළුගණනක් වසන වෙහෙරක්වූ කල වත නික්ෂේප නොකර දිනගණන පිරෙනතුරු වත පිරීම හා එසේ නොකැකි කල නික්ෂේපකර රාත්‍රියෙහි සමාදන්ව අරුණ නැඟිකල නික්ෂේප කිරීමද එසේත් අපහසු වී නම් පශ්චිමයාමයෙහි සමාදන්ව අරුණනැඟි කල නික්ෂේප කිරීමද මෙසේ කිරීමෙනුදු ආගන්තුක භික්ෂූන්ගේ ගමනා ගමනය නිසා වතසුඛ කිරීම අපහසු කල ආරාමයට අඟත් ප්‍රාකාරයෙන් හෝ වැටෙන් හොඳින් මායිමෙන් ලෙඩුවුපාතදෙකකින් ඇත්ව මහමාර්ගයෙන් ඉවත්වූ පශ්චිම යාමයෙහි වත සමාදන්වූ එක් භික්ෂුනමක් සඟ හෝ දෙලොස් රියන් අත්පසින් ඇත්ව වනලැහැබක වැස අරුණනැඟි කල වත නික්ෂේප කර මින් දින ගණන පිරිමද වටී ආරොචනය කළ භික්ෂුව යම් කිසි කරුණ කින් තමන් නොදැනුවත්ව බැහැර ගිය විට ඒ බැව් අරුණෙන් පසු දැන ගත්තේ නම් සුඛසිතින් වියුබැවින් රාත්‍රිවෙශ්දය නොවේ ආරම්භකවූ හෝ ආගන්තුකවූ අන් කිසි පළමු දුටු සභාග භික්ෂුවකට ආරොචනය කර ඉක් බිති නික්ෂේපකළයුතු. ඒ වනලැහැබෙහි හෝ අතරමගදී සම්මුඛනොවී නම් ආරාමයට පැමිණ කීසේ නික්ෂේපකිරීම වටී. පළමු ආරොචනය කළ භික්ෂුවක් ලැබුනු කල නැවත ආරොචනය කිරීම උවමනා නොවේ. ආරොචනය කරන කල එකතමක් වී නම් "වෙදියතීති මං ආයසමා ධාරෙතු" කියාද දෙනමක් වීනම් "වෙදියනීති මං ආයසමන්තා ධාරෙතු" කියාද තුන්නමක් වී නම් "වෙදියතීති මං ආයසමන්තා ධාරෙතු" කියාද සිවිනමක් වී නම් "වෙදියතීති මං සඞ්ඝා ධාරෙතු" කියාද බාලනමකට නම් ආවුසෝ කියාද වැඩිමහල් නමකට නම් භන්තෙ කියාද කියයුතු, මෙසේ පිරිවෙස් වසමින් ආගන්තුක භික්ෂූන්ට ආරොචනය කිරීමෙන් දින ගණන පිරෙනතුරු පිරිවස් සමාදන් කළ යුතු. විසභාගයන්ට ආරොචනය උවමනා නොවේ.

මානත ගැනීම- සමාදන් වීම- ආරොචනය කිරීම-

මානත ගැනීම තම සීමාවට රැස්වූ මහසඟන වෙතින් ලබා ගැනීමය, එහි පිළිවෙළ මෙසේ දත යුතු— වත සමවුණි කොට නිසොප සොකර සිටි මහණෙකු මානත ගන්නාකල සීමාවට රැස්වූ මහ සඟන වෙනට පැමිණ අත්පසින් බැහැර වී සිවුර එකස් කොට ගෙන දැඩි මහලු තෙරුන් වැඳ ඇදිලි බැඳ ගෙන උක්කුටිකයෙන් හිඳ ආරොචනය කොට ඉක්බිති මහසඟන ගේ අත්පසට පැමිණ පෙරසේ වැඳීම් ආදිය කොට මානතට යාච්ඤා කළයුතු. වත සමවුණි කොට නිසොපකර සිටි මහණෙකුවූ කල පළමු කොට පෙරසේ වැඳ අත්පසෙහි උක්කුටිකයෙන් හිඳ වත සමාදන්ව ඉක්බිති අත්පසින් බැහැර වී ආරොචනය කොට නැවත අත්පසෙහි හිඳ ගෙන මානතට යාච්ඤා කළයුතු. තෙවරක් යාච්ඤා කළ පසු මහ සඟන විසින් සුසන්නිවතුළු කම්වාක්‍යයෙන් මානත දියයුතු, ඉක්බිති වැඩි මහලු තෙරුන් වැඳ එහිම අත්පසෙහි උක්කුටිකයෙන් හිඳ ගෙන "මානතනං සමාදියාමි, වතනං සමාදියාමි" යි මෙසේ තෙවරක් කියා සමාදන් වැ වතම කියේ ආරොචනාදිය කළයුතු.

ආසාචන වාක්‍යය.

මෙහි ආසාචන වාක්‍යය තෙවැදෑරුම් වේ, ප්‍රතිච්ඡන්න ඇවැත්නැති මානතට යාච්ඤා කරනකල "අහං භන්තෙ සම්බහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෝ ආපජ්ජිං අපටිච්ඡන්නා යෝ, සොහං භන්තෙ සඞ්ඝං තාසං ආපත්තීනං අපටිච්ඡන්නා නං ජාරත්තං මානත්තං යාචාමි" යි මෙසේද පටිච්ඡන්නාමානතට යාච්ඤා කරනකල "අහං භන්තෙ සම්බහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෝ ආපජ්ජිං සම්බහුලා ආපත්තියෝ එකාහපටිච්ඡන්නායෝ සම්බහුලා ආපත්තියෝ ද්වීහපටිච්ඡන්නායෝ සම්බහුලා ආපත්තියෝ තීහපටිච්ඡන්නායෝ සම්බහුලා ආපත්තියෝ චතූහපටිච්ඡන්නායෝ සම්බහුලා ආපත්තියෝ පඤ්චාහපටිච්ඡන්නායෝ, සොහං භන්තෙ සඞ්ඝං තාසං ආපත්තීනං යා ආපත්තියෝ පඤ්චාහපටිච්ඡන්නායෝ තාසං අයෙන්න සමොධාන පරිවාසං යාචිං, තස්ස මේ භන්තෙ සඞ්ඝෝ තාසං අයෙන්න සමොධානපරිවාසං අදාසි, සොහං පරිවුත්ථපරිවාසෝ, අහං භන්තෙ සම්බහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා පත්තියෝ ආපජ්ජිං අපටිච්ඡන්නායෝ, සොහං භන්තෙ සඞ්ඝං තාසං සම්බහුලානං ආපත්තීනං පටිච්ඡන්නානඤ්ච අපටිච්ඡන්නානඤ්ච ජාරත්තං මානත්තං යාචාමි" යි මෙසේද එක් දිනක් ප්‍රතිච්ඡන්නාඇවතට පිරිවෙස් පුරා මානත ගන්නාකල "අහං භන්තෙ සම්බහුලා සඞ්ඝාදිසෙසා ආපත්තියෝ ආපජ්ජිං එකාහපටිච්ඡන්නායෝ, සොහං භන්තෙ සඞ්ඝං තාසං ආපත්තීනං එකාහපටිච්ඡන්නානං එකාහපරිවාසං යාචිං තස්ස මේ භන්තෙ සඞ්ඝෝ තාසං ආපත්තීනං එකාහපටිච්ඡන්නානං එකාහපරිවාසං අදාසි, සොහං භන්තෙ පරිවුත්ථපරිවාසෝ සඞ්ඝං සම්බහුලානං ආපත්තීනං එකාහපටිච්ඡන්නානං ජාරත්තමානත්තං යාචාමි" යි මෙසේදුයි ඒ තුන් ආකාරය දතයුතු විසතර කැමතියන් විසින් සුලුවග සඳුවවනකඛණ්ඩක යදි විනයඅට්ඨකථා පාළිමුත්තක විනයවිනිච්ඡයන් බැලියයුතු.

මේ වාක්‍යවල සඞ්ඛ්‍යා ශබ්දය හා සඞ්ඛ්‍යාදිභෙද ශබ්දයන් යෙදීම ඇවැත් නොපමණ ගණනක් හෝ නෙළෙස් සහවෙසෙන් අතුරෙහි කොයිදම් ගරුකාපහරියක් උනත් සුඛිත ලැබිවට බාධානොවන පිණිස සුලුවශ සම්බන්ධයකඛණ්ඩයෙහි වදාරනලද ශ්‍රී බුද්ධ දෙශනාක්‍රම යෙන් බලනකල ඇඳිත් පිළිබඳ සඞ්ඛ්‍යා නියමය හා නාමකිර්තනයත් කිරීමෙන් පිරිමවස් හා මාහත ගත්කල සඞ්ඛ්‍යාවන්ගේ වැනිවීමක් හෝ අන්‍ය ආපත්තිශතයක්ගේ විද්‍යමානයක් හෝ ඉතම් නැවත පිරිවෙස් ගන්ට සිදුවන බැවි පෙණේ එහෙයින්ම අට්ඨවිශයෙහි සමීඝාධාරණ වශයෙන් සම්බන්‍ධ ශබ්දය හා සඞ්ඛ්‍යාදිභෙද ශබ්දයන් ආඝාවන වාක්‍යයෙහි යොදනලද්දේය. ආඝාවන වාක්‍යය අනුරූපපරිදි කම්මවාක්‍යය හළපා ගැනීම විනයධර තෙරුන්ගේ ඉතිහතඝාවබොධයෙහි ප්‍රතිඵලය වේ. තවද මේ ආඝාවන වාක්‍යය හා කම්මවාක්‍යය හැළපීම් ඇවැත් සිඩ වූ පරිදි කිරීමත් වැරදි නොවේ නිසැකව සවිරවශයෙන් යම් භික්ෂුවක්හට තමන් පැමිණි ඇවැත් හා ප්‍රතිවිජ්ඣා දිනගණනත් මතක තිබේ නම් ඒ ආපත්තීන්ගේ නම් යොදා දිනගණනත් සඳහන් කිරීමෙන් ආඝාවන වාක්‍යය හා කම්මවාක්‍යය යොදාගැනීම ද සුදුසු වේ, සැකයක් හෝ විමතියක් ඇතිකල නැතඝොත් වැඩි පිරිසිදුකමක් බලාපොරොත්තුවෙන් සම්බහුලා සඞ්ඛ්‍යාදිභෙසා කියා යොදාගැනීම හා වැඩි දිනගණනක් ඇතුළත්කරගැනීමත් හැමලෙසින්ම වටීමය.

මාහතපිරිමි තම් සය දිනක් හෝ අරුණු සැක් අතරතුර පිරිමි. නොසඞ්කොට පිළිවෙළින් සම්පූර්ණ කිරීම වේ ඒ කාලය තුළ නොඝොත් අරුණ තබින කල සඞ්ඝයාගෙන් මෙන් මොළු විසිවද අරුණ නැතිකල මාහත නික්ඛේප කෙළේ නම් නැවත සමාදන් වන විට සඞ්ඝයාගෙන්ම සමාදන් වීමත් එකඅමක් දෙඅමක් හෝ තුන් අමක් ඉදිරි පිට සමාදන් නොවීම හා නික්ඛේපනොකොට පුරන්නේ නමුත් දිනක් පාසා සහනවෙතින්ම සමාදන්වීමත් වටනේය, ආරොව නය කළ ඉක්බිති උවමනාවක් පැමිණි කල එකඅමක් නවත්වා මාහත වාරික භික්ෂුව නොදුනුවත්ව හෙසු භික්ෂූන්ගේ වැඩමවීම වැරදි නොවේ රාත්‍රිවෙජ්දඝද නොවන්නේය මාහතවාරික භික්ෂු තෙමේ ඒ නැවති සිටි භික්ෂූහුගේ සම්පයෙහි අරුණ නැතිකල මාහත නික්ඛේපකටයුතු. ඉඳින් නැවති සිටි භික්ෂූතෙමේද කිසියම් හෙතුවකින් මාහතවාරික භික්ෂුව නොදුනුවත්ව අරුණට පළමු ගියේ නම් වෙහෙරට හොස් එහි වැඩි අන්‍ය භික්ෂූනමක් හෝ ආගන්තුකඝඝාගන්තුකයන් හෝ යන යම්කිසි පළමු දුටු නමකට ආරොවනය කර ඉක්බිති නික්ඛේපකිරීම වටියි පළමු ආරොවනය කළ නමක් නම් නැවත ආරොවනයක් උවමනා නැත සඞ්ඝයා සමග වසනවාය යන මාහතවාරික භික්ෂුවුන්ගේ සුඛවිහාරයන් අරුණ නැගීම දක්වා විසීම හෙතුකොට ගෙන රාත්‍රිවෙජ්දය හා වතත භෙදය නොවන්නේය. සහවාසය හා අනාරොවනයත් තමන් නොදනුවම සිදුවේ ඉන් රාත්‍රිවෙජ්දය වන බැවින් අඛාහාරය කෙළේ නවුත් තමා සිඩිය නොවන නිසා පරිභෝගකාරී විය යුතු සෙස්ස පිරිවෙස් සමවේ.

රත්‍රිවෙජ්දය හා වත්තභෙදය.

රත්‍රිවෙජ්දය නම් ඒ රත්‍රිය නැතිදිමය වත්තභෙදය නම් දුකුළාඇවැත්වීමයි. විරිවෙස් වසන භික්ෂුවක් හෝ මානත්ත පුරණ භික්ෂුවක් සිටි ආරාමයකට හෝ එහි උප චාරයට හෝ වතාඅක නම් දෙලොස් රියන් අත්පසට සහාග ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් හෝ යෑඩිවැඩුන භික්ෂුවක් හෝ නැවි ආදියකින් යන භික්ෂුවක් හෝ පැමිණ ඔවුන් නොදැනුවත්වම යාම හෝ විරිවෙස් පුරණ භික්ෂුහට ආරොචනය කළ භික්ෂූන්ගෙන් එකතමක් හෝ මානත්ත පුරණ භික්ෂුහට සිවිතමක් හෝ අරුණ නගිනා කල නොසිටීම හෝ එක්පියස්ස ඇතිවේක හෝ විහාරයක හෝ බෝගෙහෙක හෝ ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් හා විහිම හෝ යන මින් එකක්වත් සිදුවූ කල රත්‍රි වෙජ්දය වේ, යම් කිසි උවමනාවක් පැමිණි විට ආරොචනය ලැබූ සියලු භික්ෂුහුම ඔවුන් නොදැනුවත්ව ගියක් පාරිවාසික -- මානත්තචාරික භික්ෂූන් අරුණෙන් පසු දුන ගත්කලද ඔවුන්ට රත්‍රිවෙජ්දය නොවේ, තමන් සුඛවිහාරයෙන් විසූබැවිනි සහාග ප්‍රකෘතිභික්ෂුවක් හෝ එසේම යෑඩියෙන් වඩින භික්ෂුවක් හෝ නැවිආදියෙන් වඩින භික්ෂුවක් හෝ ආරාමයට හෝ එහි උපචාරයටද වතාඅෙහි හා මගදී තම් දෙලොස් රියන් අත්පසට පැමිණි බැව් දුන හෝ පැමිණීම නඩ අසා හෝ ආරන් විසෙන් දුන හෝ ආරොචනය නොකිරීම හා ඊට උත්සාහ නොකිරීමද යන මින් එකක් සිදුවූ කල රත්‍රිවෙජ්දය හා වත්තභෙදයෙහි දුකුළා වේ, ආරොචනය කරනු පිණිස උත්සාහ වඩා නොහැකිවූ විට රත්‍රිවෙජ්දය පමණකි, විසහාගභික්ෂූන්ට ආරොචනය නොකිරීමෙන් රත්‍රිවෙජ්දය හා වත්තභෙදයෙහි දුකුළා නොවේ, එදහසින් වදරන ලදි- "යාවෙ බ්‍රා උපාලි පාරිවාසිකස්ස භික්ඛුනො රත්තිවෙජ්දෝ - සහවාසෝ විප්පවාසෝ අනාරොචනා" යි මෙහි අදහස තම් ප්‍රකෘති භික්ෂූන් හා එක පියස්ස ඇති ගෙවල් ආදියෙහි විසීමය ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් නැතිව හුදු කළාව විසීමය සහාගආගන්තුගාදීන්ට ආරොචනය නොකිරීමය යන මේ කරුණු තුනෙන් එකක්වත් සිදුවී නම් පාරිවාසික භික්ෂූන්ගේ රත්‍රි වෙජ්දය වේ. මානත්තචාරික භික්ෂූන්ගේ රත්‍රිවෙජ්දය වතාහි සහවාස විප්පවාසය අනාරොචනය සිවිතමකින් අවූ භික්ෂූන් හා විසීමය යන මේ කරුණු සතරින් එකකින් නමුදු සිදුවන්නේය. එයද වදරන ලදි- "මානත්තචාරිකස්ස භික්ඛුනො රත්තිවෙජ්දෝ — සහවාසෝ විප්පවාසෝ අනාරොචනා ඌනෙ ගණෙ චරති" යි. පිරිවෙස් පුරණ භික්ෂුහට සහකාර භික්ෂූන් අහිමි වශයෙන් එකතමක්ද මානත්ත පුරණ භික්ෂුහට සිවිතමක්ද සිවියයුතු සහවාසාදිය තමන් නොදැනීමෙන් සිදු වීතම් රත්‍රිවෙජ්දය වේ, දුන දුන කිරීම නිසා වත්තභෙදය හා දුකුළා ඇවැත් වේ. රත්‍රිවෙජ්දයෙන් වැළකීම මෙහි ප්‍රධාන කාරණයක් වශ යෙන් සලකනු ලැබේ ඊට කුවා කිළියක මිස විසාල පන්සල් ගෙවල් ධර්මශාලාදියෙහි පාරිවාසික — මානත්තචාරික භික්ෂූන්ගේ නොනිදිම හා ආගන්තුක භික්ෂූන්ගේ ගමනා ගමනය හැන මනාසේ පරිහාරාදි ඒමත් වටී.

ගෞරව නොපිළිගැනීම හා පිළිනැනීම.

වැඳීම හුනස්නෙන් නැගිසිටීම් ආදිලිබැඳීම් සුදුසු ගෞරව කිරීම් වැඩහිදින අසන් පැනවීම් නිදන අසුන් පැනවීම පාදෙනා පැන් එළවීම් පාසෝදන සුවුවෙගන ඊම් ඉටියෙන් හෝ ලීයෙන් සළ පාතබන ලැල්ල ගෙන ඊම පාසිවුරු පිළිගැනීම නහන විට පිට ඉඳීම ඇත ඔවුන් ප්‍රකෘති මහණුන්ගෙන් හෝ තෙරණුන් ගෙන් පාරිවාසිකාදීන්ට පිළිගැනීම සුදුසු නොවේ, වැඩිමහලු පාරිවාසිකාදීන්ට බාල පාරිවාසිකාදින්ගෙන් හෝ මූලායපටිකස්සනාදියට සුදුස්සන්හට පිරිවෙස් වහන්නවුන්ගෙන් හෝ ඉවසීම් වැරදි නොවේ.

කටුයුතුඛණ්ඩි හා මානාණවුතුඛණ්ඩි.

පාරිවාසික මහණය මූලායපටිකස්සනාය ට සුදුසු මහණය මූලායපටිකස්සනාය ලැබූ මහණය මානතට සුදුසු මහණය මානත පූරණ මහණය ඇත මේකී භික්ෂූන් අතුරෙන් කිසියම් භික්ෂුවක් ගණපූරක කොටගෙන පිරිවෙස් දීම මූලායපටිකස්සනාය කිරීම මානත දීම අබ්භාන කිරීම ඇත කම් නොකටයුතු එකී භික්ෂූන්ගෙන් අත්පය කැඩෙන බැවින් කම් නොපැවැත්තේය, පාරිවාසික මහණෙකු සිව්වෙනි කොට ගෙන අන් මහණෙකුට පිරිවෙස් දීම මූලායපටිකස්සනාය කිරීම මානත දීම අබ්භාන කිරීම මීළඟිවෙනි කොට ගෙන අබ්භාන කිරීම ඇත කම් කෙළේ නම් ඒ කම් නොපිහිටන්නේය. පොහෝ පවාරණාදි සෙසු කම් කිරීම වැරදි නොවේ කම්සිද්ධ වන්නේය.

පිරිවෙස් සමාදන්ව වසන කල උපාධ්‍යායාදීන්ගේ වත්.

පිරිවෙස් සමාදන්ව වසන කල උපාධ්‍යාය ම උපසපන් කරවීම හා කම්වාචනා වාඇස්සීම ද ආගන්තුක භික්ෂූන්ට කිසදිමද නොවටී, උපාධ්‍යායවීමට හෝ කම්මවාචනාචාඇස්සීමට උවමනාම වීනම් වතනිස්සේප කොට එසේ සළයුතු, ප්‍රකෘතියෙන් නිසඟෙන වසන මහණුන් ඇතිකල මම ඕනෑයකමක් නෙරෙමි තෙපි අසවල් තෙරුන් වෙතට ගොස් නිඝ සමාදන් වෙයව් මට වත් නොකරව් ගම් වැදීම මා අතින් නොවිමාරව් යි ඔවුන්ට කියයුතු, මෙසේ වළැක්වූ තැන් සිට ඔවුන් වත්කිරීමෙහුදු කමක්ට ඇවැත් නොවේ, අන් තෙරණ නමකුදු නොගසයුතු පළමු යිපි තෙරණුන්ටද මම විනය කමක් නෙරෙමි තෙපි මට වත් නොකරව් ගම් වැදීම ඒ අතින් නොවිවාරව් යි කියයුතු, ඉක්බිති ඔවුන් වත්කළ කල්හිදු වළැක්වූ තැන්හිට ඇවැත් නොවේ, භික්ෂුණීන්ට අවවාද දීම සම්මුතිය නොපිළි ගැනීමද පළමු පිළිගෙන තිබුනේ නමුදු අවවාද නොනිරීමද බික්ඛාහානට හෝ සමත් මහණෙකුට හෝ පැවරීමද භික්ඛුණීන් අවවාද පිණිස තමන් වෙතට පැමිණි කල සඟන වෙතින් හෝ අනුවල් තෙරුන් වෙතින් ලබා ගනිව් යි පිටත් කිරීමද වටී, සඟන වීසින් ගම් ඇවහකට පිරිවෙස් දෙන ලදතම් ඒ ඇවතට හෝ එබදු අන් ඇවතකට හෝ රට වඩා ලාමක ඇවතකට හෝ නොපැමිණිමේදෑ කම්යට හෝ කම්කළ භික්ෂූන්ට නොගැරහීමද ප්‍රකෘති

මහණෙකුගේ උපොසථය හෝ පවාරණය නොවැළැක්වීමද අන් මහණුන්ට වොදනා නොකිරීමද වෙහෙර අධිපතිකම් නොකිරීමද පාමොක් උදෙසීම හෝ උදෙසීමට ආරාධනා හෝ දහම්දෙසීම හෝ නොකිරීමද තෙළෙස් සම්මුතීන් අතුරෙන් එකයින් හෝ අධිපතිකම් නොකිරීමද ප්‍රකෘති මහණෙකුට වසනුවකින් හෝ ආපත්තියකින් වොදනා නොකිරීමද මේ නුඹවහන්සේගේ දෙස යයි කියා නොකර වීමද භික්ෂූන් ඔවුනොවුන් ගොදවා කොලාහල නොකර වීමද සඟතෙරුන් මේ ප්‍රකෘති මහණුන්ගේ ඉදිරියෙන් නොයාම හා නොකිදීමද දෙලොස්රියන් උපචාරය හැර තනිව යාම හා කිදීමද වරි.

බොජ්ඣන්හල් ආදියෙහි සඟනගේ නොළුවර අසුන් හා (උපසපන් භික්ෂූන්ගේ අන්තිම ආසනය) හැමට ලාමක ඇඳ හා පුටුවද පන්සල් මඟයද පිරිවෙස් වසන මහණකට දියයුතු, වස්වසන දිනා ලත් ප්‍රත්‍යය තමන්ගේ වස්ගණනට කිම්වත පරිදි ගැනීම වරි, එසේදවුව භික්ෂූන්ගේ පේළියෙහි නොකිඳ පැත්තකින් කිඳ ගැනීම යුතුවේ, සෙනසුන එසේ නොගතයුතු, නිබඳ වස්සාවාසිකය හා සෙනසුන ගතුකැමති කල වත නික්ෙපකර ගැනීම වරි, නැගන්ගේ හෝ පැවරුවන්ගේ ආරාධනයක් පිළිගෙන භික්ෂූන් එක් කොට ගෙන පෙරටුවැ හෝ පසුවැ හෝ කුලගන් කරා නොයාම හා සබාමීනි අසවල් ගම වසන මිනිස්සු භික්ෂූන්ගේ වැඩම වීම කැමතිය ඔවුන්ට නුඹවහන්සේලා සංග්‍රහ කරනසේක් නම් යහ පතැයි කීමද වරි, පැමිණි පැමිණි මහණුන්ට ආරොචනය කිරීම හා එසේ කිරීමට ලජ්ජායෙන් ආරණ්‍යක ධුතඞ්ගය සමාදන් නොවීමද පළමු ආරණ්‍යක ධුතඞ්ගය සමාදන්ව සිටියෙක් නම් දෙවෙනි මහණකු ගෙන අරුණ නඟින කල වනයෙහි සිටීම හා තනිව වනයෙහි නොවසීමද බොජ්ඣන්හල් ආදියෙහි කොළවර අස්නෙහි කිදීමට ලජ්ජායෙන් පිණ්ඩපාතික ධුතඞ්ගය සමාදන් නොවීම හා ප්‍රකෘතියෙන් පිණ්ඩපාතිකයෙක්වූ කලි එසේ කිරීමද පිඩුසිඟා ගිය කල අන්‍යයෝ පිරිවෙස් වසන්නෙක කියා දුන ගන්නාහුගේ සිතමින් වෙහෙරට පිණ්ඩපාතය නොගෙන් වීම හා එක් මහණෙක් ද මා පිරිවෙස් රක්නා බැව් නොදනීවා සි මෙසේ සතිටු ගන් කොට භෙරණුන් ලවා පිසවා ගෙන නොවැලඳීමද වරි, ගමට පිඩුසිඟා යායුතුමය, ගිලන්හුගේ ද නවකම්මිකයාගේ ද ආචාර්‍ය උපාධ්‍යාය ආදීන්ගේ කටයුතුවල යෙදුනහුගේ ද වෙහෙරෙහි වීසීම වැරදි නොවේ, ගමෙහි නොයෙක් සියගණන් භික්ෂූන් වසන කල ආරොචනය කිරීමෙන් නිමාවක් නැති නම් වනයෙහි සඟාඟ භික්ෂූන් වසන අරමක විසියයුතු

අන් වෙහෙරකට ගිය කල එහි වසන සියලු මහණුන්ට ආරොචනය කළයුතු සියලුදනා වහන්සේ එක් තැනකදී හමු නොවී නම් රුක්මුල් ආදී ඒ ඒ වැඩ කිදින තැන් කරා පැමිණ හෝ ආරොචනය කිරීම වරි, දුන දුන ආරොචනය නොකිරීම නිසා රාත්‍රිවෙන්දය හා වත් කිදීමෙහි දුකුළා ඇවැත් වේ එසේ සොයන කල කිසියම් මහණකෙණෙකුන් හමු

නොවී ආරොචනය කරනු නොහැකි වී නම් රාත්‍රිවෙජ්දය පමණකි, තමන් වෙතට පත් ආගන්තුක භික්ෂූන්ටද ආරොචනය කළයුතු යම් ආගන්තුක මිහණ කොණෙක් තමන් වසන අරමට හෝ උපචාරයට පැමිණ නොදුනුවත්ව ගියෝ නම් රාත්‍රිවෙජ්දය වේ, එසේ ගිය බැව් දැනගත් කල වහාම පසුපස්සෙහි ගොස් ආරොචනය කරනු පිණිස උත්සාහ දැරීම වටී, එසේද කොට නොහැකි වී නම් රාත්‍රිවෙජ්දය වේ, යම් ආගන්තුක මහණුන් උපචාරයට පැමිණි බැව් ඔවුන්ගේ කුඩහඬින් හෝ කැරින් හඬින් හෝ කිඹිසිලි හඬින් හෝ දැන ගත් විට එහි පැමිණ ආරොචනය කළයුතු තමන් එහි පත් විට ඔවුහුතුමූ නික්ම ගියෝ නම් පුහුබැඳ ගොස් හෝ ආරොචනය කිරීම වටී, එසේ නොහැකි වී නම් රාත්‍රිවෙජ්දය වේ.

යම් මහණෙක් පිරිවෙස් පුරණ මහණ නිදිගත් කල පැමිණ අවදි වීමට පෙර ගියේ නම් රාත්‍රිවෙජ්දය වේ, තමන් නොදත් බැවින් වත්ත වෙජ්දයෙහි දුකුළා නොවේ, ඉදින් රාත්‍රිවෙජ්දයවූ බැවි නොදුන අබ්භානය කෙළේ නම් නොකරත්තලදම යහි කුරුන්දි අට්ඨකථායෙහි කී බැවින් මැඩපුර රාත්‍රීන් ගෙන පිරිවෙස් පිරීම වටී නැවකින් යන කල ඉවුරෙහි සිටි මහණෙකු හෝ ඉවුරෙහි සිටි කල නැවකින් යන මහණෙකු හෝ අහසින් යන මහණෙකු හෝ පළිතමුදුන් වන ආදියෙහි දුර සිටි මහණෙකු හෝ දුන භික්ෂුවක යන සතිට්ඨන් ඇතිකල මහත්තේ ශබ්දකොට හෝ නැවි ආදියකින් ගොස් හෝ වෙහසෙන් පුහුබැඳ හෝ ආරොචනය කටයුතු, එසේ නොකෙළේ නම් රාත්‍රිවෙජ්දය හා වත්තභෙදයෙහි දුකුළා වේ, එසේ උත්සාහ කොට පැමිණීමට හෝ ඇස්විමට නොහැකි වී නම් රාත්‍රිවෙජ්දය පමණකි, වත්තභෙදයෙහි දුකුළා නොවේ.

ආගන්තුක භික්ෂූන් හා සෘද්ධියෙන් වඩන්නා භික්ෂූන් ද උපොසථ පවාරණ දෙකට පැමිණෙන බැවින් උපොසථ පවාරණ දෙක්හි සඞ්ඝසන්නිපාතයට ගොස් ආරොචනය කිරීම ද ඊට පැමිණෙනු නොහැකි තරම් රොගාතුරකමක් වී නම් අන් මහණෙකු යවා ආරොචනය කරවීමද හෙරණතමක් නොඇවිම ද භික්ෂූන් වසන තැනකින් භික්ෂූන් නැති තැනකට හෝ නානාසංවාසකයන් වසන තැනකට හෝ නොගොස ද ප්‍රකෘති මහණෙකු සමඟ හෝ අන්තරායක් ඇතිකල තනිව හෝ යාම ද යම් තැනක එක ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් ද නැති කල එහි නොවිසිම ද විසුයේ නම් ඒ රාත්‍රීන් ගණන් නොගැනීම ද දසවිධ අන්තරාය අතුරෙන් එකකුදු ඇති කල රාත්‍රිවෙජ්දය වන්නේ නමුදු අන්තරායයෙන් ඔදෙනු පිණිස යාම ද වටී, නානාසංවාසකයන් හා විනයකර්ම නොකටයුතු බැවින් ඔවුන්ට ආරොචනය නොකිරීම නිසා රාත්‍රිවෙජ්දය පවා නොවන්නේය ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් හා එකපියස්ස ඇති පන්සල් ගේක හෝ කුටියක හෝ විහාර ගේක හෝ මඩොගෙයක හෝ මූසුන් තබන ගෙයක හෝ දුව දමන ගෙයක හෝ පැන් තබන ගෙයක හෝ වැඟිකිලියක හෝ වාරකොෂ්ඨක හෝ යන හෝ මේ ආදි කිසියම් තැනක පියස්සෙන් දිය වැටෙන ප්‍රමාණය ඇතුළත යම් කිසි අවකාශයක විසීම නොවටී.

එදවස් උපසපන්වූ ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් දැක හුනස්නෙන් නැගිට ආදර ඇතිව ගුරුවරයකුට සේ සැලකිලි සහිතව වැඩ හිඳීමට ආරාධනා කිරීම හා සුවසෙන් උන් මා නැතුටුවන ලදැයි දෙම්හස්ව ඇවතට නොයෑම ද වටී. නවක භික්ෂූන් පිරිවෙස් පුරණ වැඩිමහලු තෙරුන්ට පීඩා කොරම් කියා හෝ අවමන් කෙරෙම් කියා හෝ ඔවුන් වෙතට නොයෑයුතු ප්‍රකෘති භික්ෂූන් හා එක අස්නෙහි නොහිඳිම ද බාලනමුදු ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් මිටි අස්නෙහි උන්කල තෙමේ උස්අස්නෙහි නොහිඳීම ද ඕම උන් කල අස්නෙහි නොහිඳීම ද සුදුසු සේ හිඳිනාකලත් දෙලොස් රියන් උපචාරය හැර හිඳීම ද ප්‍රකෘති භික්ෂුව හා එක ඍක්මනෙහි සක්මන් නොකිරීම ද පහත් සක්මනෙහි සක්මන් කරනකල උස් සක්මනෙහි ද ඕම සක්මන් කරන කල සක්මන් මලුයෙහි ද සක්මන් නොකිරීම ද හැම ලෙසින්ම ප්‍රකෘති භික්ෂුවකට වඩා පහත් සේ සිවි ඉරියව්වෙන්ම කල් යැවීම ද වටී, කාප්පයකින් වට කළාවූ හෝ චාරකොෂ්ඨක යෙදුවාවූ හෝ පවිත අතරක හෝ වනයකින් මැදිවූ හෝ පදුරුවලින් මැදිවූ හෝ කොඳින් මැසුනු සක්මනක සක්මන් කළයුතු, එසේ නැතිකල්හිදු දෙලොස් රියන් අත්පස හැර සක්මන් කිරීම වටී.

වැඩිමහල් පිරිවෙස් වසන භික්ෂුවය මූලාගපරිකසසනයට සුදුසු මහණය මානතට සුදුසු මහණය මානත පුරණ මහණය අබ්භානයට සුදුසු මහණය යන මින් එක් නමක්හාද එක් පියස්ස ඇති පන්සලක හෝ කුටිආදියෙහි හෝ නොවිසිය යුතු, පිරිවෙස් වසන වැඩිමහලු නමක් පළමු නිදි ගත් කල බාල මහණෙක් දැන දැන නිදා නම් ඔහුට රාත්‍රිවේජ්දය හා වත් බිඳීමෙහි දුකුළා වේ, වැඩි මහල් නමට රාත්‍රිවේජ්දය පමණකි, නොදැන නිදි ගත් කල දෙනමටම වත්තභෙදයෙහි දුකුළා නොවේ, රාත්‍රිවේජ්දය පමණකි, පිරිවෙස් වසන නවක භික්ෂුවක් පළමු නිදි ගත් කල වැඩි මහල් නමක් පසුව නිදි ගත් බැව් නවක භික්ෂුතෙමේ දනී නම් රාත්‍රිවේජ්දය හා වත්තභෙදයෙහි දුකුළා වේ, වැඩි මහල් භික්ෂුහට රාත්‍රිවේජ්දය පමණකි, නොදනී නම් දෙනමටම වත්තභෙදයෙහි දුකුළානැති, රාත්‍රිවේජ්දය පමණකි, දෙනමම එකවිට නිදි ගත් කල වැඩි මහලු භික්ෂුහට රාත්‍රිවේජ්දය පමණකි, බාලනමට රාත්‍රිවේජ්දය හා වත්තභෙදයෙහි දුකුළා වේ යනු කුරුන්දි අට්ඨකථායෙහි කියනලදි, පිරිවෙස් පුරණ සමවස් ඇති දෙනමක් අතුරෙන් එක් නමක් පළමු නිදි ගත් කල අනික් නම දැන දැන පසුව නිදා නම් ඔහුට රාත්‍රිවේජ්දය හා වත්තභෙදයෙහි දුකුළාද වේ, පළමු නිදි ගත් නමට රාත්‍රිවේජ්දය වේ, වත්තභෙදයෙහි දුකුළා නොවේ. පසුව නිදි ගත් නම නොදනී නම් ඔහුට ද වත්තභෙදයෙහි දුකුළා නොවේ, එකවිට දෙනමම නිදි ගත් කල දෙනමටම රාත්‍රිවේජ්දය පමණකි, වත්තභෙදයෙහි දුකුළා නොවේ පාරිවාසික දෙනමකගේ එක් පියස්ස තුළ නිදි ගැනීම සවිප්‍රකාරයෙන් මළක්වන ලද්දේ ඔවුනොවුන්ගේ අජ්ඣාචාරය දැන කලකිරී ඒ ඇවතට හෝ ඊට වඩා ලාමක ඇවතකට හෝ පසුව ඔවුහු පැමිණෙන්නෝය සිවුරු හැරීම හෝ කරන්නෝය එබැවිනි.

මූලායපටිකස්සනාදියට සුදුසු මහණය මානතට සුදුසු මහණය මාන කතවාරික භික්ෂුවය අබභානාදියට සුදුසු මහණය යන මොවුහු පාරිවාසික භික්ෂූන්ට ප්‍රධාති භික්ෂුහු වැනිවෙත් එබැවින් ඔවුන් කෙරේ ප්‍රකෘති භික්ෂූන්ට කිංචි පිළිපැදිය යුතු. පිරිවෙස් පුරණ බාල මහණුන්ගෙන් වැඳීම් ආදිය එසේවූ වැඩිහිල් මහණුන්ට ඉවසීම් වැරදි නොවේ. බාල වූවද මූලායපටිකස්සනාදියට සුදුසු මහණුන්ගෙන් වැඩි මහල් පිරිවෙස් පුරණ මහණුන්ට වැඳීම් ආදිය ඉවසීම වැරදි වේ, යටත් පිරිසෙසින් සහවිහාරිනෙයකුගෙන් වත් නොවිමය, උපොසථය පවාරණය වසසික සාටිකය ඔණෝජනය බතය යන මේ පස ප්‍රකෘති භික්ෂූන් හා වැඩි මහලු පිළිවෙළින් සරනු ලැබේ වේ, පාමොක් උදෙසන කල අස්පස හිඳීම වටී, මහාපවරණයෙහි පෙළට නොහිඳ අස්පස නොකැඩෙන සේ කෙළවර හිඳීම යුතුගසි කියනලදී, පාරිසුඛි උපොසථය හා පවාරණය සඞඝසනවක සථානයෙහි හිඳ වස්ගණනින් තමන්ට පැමිණි වාරයෙහි කිරීම වටී, සන්න විසින් ගෙඩිය ගසා වැහිහළු බෙදහුලබන කල තමන්ට වැඩි මහලු පිළිවෙළින් පැමිණි කොටස භාරනැනීම වටී, ඔණෝජනය නම් තමන්ට පැමිණි උදෙසගතනාදිය එදින අනිසෙකුට හාර කරවා පසුදිනකට තමන් පවරවා ගැනීමය, බතනම් මිනිසුන් විසින් වෙහෙරට ගෙනවුත් දෙනලද පැමිණි පැමිණි හෙරණුන් හා මහලු පැවිද්දන් විසින් වැඩි මහලු පිළිවෙළින් ගෙන යාගුතු බතය පේළියට නොගොස් පේළියෙහි නොසිට උකුස්සෙකු සේ ඒ බත ගෙන යාගුතුය, ආරාම්කයන් හා හෙරණුන් ලවා නොගෙන්විය යුතු, ඔවුන් සිය කැමැත්තෙන් ගෙනත් දුන් කල පිළිගැනීම වටී, යම් කැනකදී වැඩහිඳුවා වලඳවත් නම් මහලු පැවිද්දන්ගේ අනුලවර හෙරණුන්ට මුල් අන්නෙහි හිඳීම වටී, මූලායපටිකස්සනාදියට සුදුසු මහණය මූලායපටිකස්සනය ලත් මහණය මානතට සුදුසු මහණය මානත පුරණ මහණය අබභානයට සුදුසු මහණය යන මොවුන්ටත් මේ වත්ම සාධාරණ වේ.

තජ්ජනීය කම්මය නියස්ස කම්මය පබබාජනීය කම්මප්පටිසාරණීය කම්මාදිභාවං. කම්මය පටිසාරණීය කම්මය උක්ඛේපනීය කම්ම තුනයහි සත් වැදෑරුම් වේ, එහි තජ්ජනීය කම්මය ප්‍රධාන වශයෙන් බබරභාරත භික්ෂූන්ට කළයුතු කම්මයෙකි, මේ කම්මය ලැබීමට සුදුසු කම්වශයෙන් කරුණු අටළොසකි, එහි කොයියම් කරුණකින් නමුත් වරදට පත් භික්ෂුවට මේ කම්මය සඳහා රැස්වූ සඞඝයා වහන්සේගේ සමානච්ඡන්දයෙන් කරනු ලැබේ වේ. මින් නිදහස ලැබීමට වත් අවලොසක් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් ලැබේ වේ, නියස්ස කම්මය ප්‍රධාන වශයෙන් ඇවැත් බහුල භික්ෂූන්ට කළයුතු කම්මයෙකි, මිටද කරුණු අටළොසකි, නිදහස ලැබීමට වත් ද අටළොසකි, පබබාජනීය කම්මය ප්‍රධාන වශයෙන් කුලදූසක භික්ෂූන්ට කළයුතු කම්මයෙකි, මිට කරුණු තුදුසෙකි, නිදහස ලැබීමට වත් අටළොසකි. පටිසාරණීය කම්මය ගිහීන්ට ජාත්‍යාදීන් ගරා බැණීම් කළ භික්ෂූන්ට කළයුතු කම්මයෙකි, මිට

උපජ්ඣායෙන භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකම්හි සම්මා වත්තිතබ්බං. තත්‍රා යං සම්මාවත්තනා — උපජ්ඣායෙන භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිනෝ සඞ්ගණ්හෙ තබ්බා අනුග්ගහෙතබ්බා උද්දෙසෙන පරිපුච්ඡාය ඔවාදෙන අනුසා සනියා. සචෙ උපජ්ඣායස්ස පත්තො හොති සද්ධිවිහාරිකස්ස පත්තො න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස පත්තො දාතබ්බා, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං — කිත්තාවතා සද්ධිවිහාරිකස්ස පත්තො උප්පජ්ජෙය්‍යාති, සචෙ උපජ්ඣායස්ස චීවරං හොති සද්ධිවිහාරිකස්ස චීවරං න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස චීවරං දාතබ්බං, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං — කිත්තාවතා සද්ධිවිහාරිකස්ස චීවරං උප්පජ්ජෙය්‍යාති, සචෙ උපජ්ඣායස්ස පරික්ඛාරෙ හොති සද්ධිවිහාරිකස්ස පරික්ඛාරෙ න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස පරික්ඛාරෙ දාතබ්බා, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං — කිත්තාවතා සද්ධිවිහාරිකස්ස පරික්ඛාරෙ උප්පජ්ජෙය්‍යාති.

කරුණු විස්සෙකි, නිදහස ලැබීමට මත් අටලොසකි. උකෙඛපනීය කම්මය තුන් ආකාර වේ, ඉන් ඇවතට පැමිණ ඇවෑත් යයි නොදත් මහණහට කළයුතු කම්මය පළමුවෙනි වේ, ඇවතට ප්‍රතිකර්ම නොන රත මහණහට කළයුතු කම්මය දෙවෙනි වේ, පව්වු දැවි ගත් මහණහට කළයුතු කම්මය තුන්වෙනි වේ, මේ තුනටම කරුණු අටලොස අටලොස බැගින් විද්‍යමාන වේ, පළමුවෙනි දෙවෙනි දෙනට මත් නතළිස් තුන නතළිස් තුන බැගින් ද තුන්වෙනි එකට අටලොසක් ද වේ. මෙයි කම්ම යන්ට නියමිත වක් නොදින් සම්පූර්ණ කිරීම නිසා දස දිනකින් නොහොත් පසළොස් දිනයකින් නිදහස ලබාගනු හැකි වේ. මේ පිළිබඳ විසතර සුලුවඟ කම්මකඛණයෙන් බැලියයුතු.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; සද්ධි විහාරිකම්හි, සද්ධිවිහාරිකයා කෙරෙහි; සම්මා, මනාකොට; වත්තිතබ්බං, පැවතිය යුතු; තත්‍ර, එහි; අයං, මෝනොමෝ; සම්මා, මනාකොට; වත්තනා, පැවතීම් පිළිවෙළ වන්නීය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; සද්ධිවිහාරිකා, සද්ධිවිහාරිකතෙම; උද්දෙසෙන, උද්දෙසීමෙන් ද; පරිපුච්ඡාය, කරුණු විමසීමෙන් ද; ඔවාදෙන, අවවාද දීමෙන් ද; අනුසාසනියා, අනුශාසනා කිරීමෙන් ද; සඞ්ගහෙතබ්බා, සඞ්ග්‍රහ කටයුත්තේය; අනුග්ගහෙතබ්බා, අනුග්‍රහ කටයුත්තේය; සචෙ, ඉඳින්; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේහට; පත්තො හොති, පාත්‍රයෙක් වේද; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයාහට; පත්තො, පාත්‍රයෙක්; න හොති, නොවේ ද; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයාහට; පත්තො, පාත්‍රයතෙම; දාතබ්බා, දියයුතු; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයාහට; පත්තො, පාත්‍රයෙක්; කිත්තා වතා, කෙසේනම්; උප්පජ්ජෙය්‍ය ඉති, උපදිනුලබන්නේදැයි; උස්සුක්කං වා, උත්සාහ හෝ; කාතබ්බං, කටයුතු; සචෙ, ඉඳින්; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන්හට; චීවරං හොති, සිවුරක් වේ ද; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධි

සචෙ සද්ධිවිහාරිකො ගිලානො හොති කාලසෙසෙව වුට්ඨාය දන්ත කට්ඨං දාතබ්බං මුඛොදකං දාතබ්බං ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතබ්බා, යාගුපිතස්ස උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නීවා කත්වා ආධුකා අපරිසං සණෙන්න ධොවිත්වා පටිසාමෙතබ්බං, සද්ධිවිහාරිනම්හි වුළිතෙ ආසනං උඩ්ඩිතබ්බං, සචෙ සො දෙසො උක්ලාපො හොති සො දෙසො සම්ම ජ්ජිතබ්බා, සචෙ සද්ධිවිහාරිකො ගාමං පවිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දාතබ්බං, පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බා, කායබන්ධනං දාතබ්බං, සඝුණං කත්වා සාඝාටියො දාතබ්බා, ධොවිත්වා පත්තො සඋදකො දාතබ්බා, එත්තාවතා නිවත්තිස්සතීති ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකථලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං, පවුග්ගහෙත්වා චීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං, පටිනිවාසනං දාතබ්බං, නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං, සචෙ චීවරං සිබ්බනං හොති මුහුත්තං උණ්හෙ ඔතාපෙතබ්බං, නව උණ්හෙ චීවරං නික්ඛිපිතබ්බං, චීවරං සංසරිතබ්බං, චීවරං සංසරන්තෙන චතුරඞ්ගුලං කණ්ණං උස්සාදෙත්වා චීවරං සංසරිතබ්බං මා මජ්ඣෙ භඞ්ගා අහොසීති, ඔභොගෙ කායබන්ධනං කාතබ්බං.

විහාරිකයාහට; චීවරං, සිවුරක්; න හොති, නොවේ ද; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයාහට; චීවරං දාත බ්බං, සිවුර දිය යුතු; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්හට; කිත්තකිත්තුබො, කිතම් උපායකින්; චීවරං උප්පජ්ජිසෙථ ඉති, සිවුරක් උපදිනු ලබන්නේ දැයි; උස්සුක්කං වා කාතබ්බං, උත්සාහ හෝ කටයුතු; සචෙ, ඉදින්; උප ජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායයන්හට; පරික්ඛාරො හොති, පිරිකරෙක් වීනම්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්හට; පරික්ඛාරො න හොති, පිරිකරෙක් නොවේ නම්; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධි විහාරිකයන්හට; පරික්ඛාරො දාතබෙබා, පිරිකර දිය යුතු; සද්ධිවිහාරි කස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්හට; කිත්තකිත්තුබො, කිතම් උපායකින්; පරික්ඛා රො උප්පජ්ජිසෙථ ඉති, පිරිකර උපදිනු ලබන්නේදැයි; උස්සුක්කං මා කාතබ්බං, උත්සාහ හෝ නට යුතු.

සචෙ, ඉදින්; සද්ධිවිහාරිකො, සද්ධිවිහාරික තෙම; ගිලානො හොති, ගිලන් වී නම්; කාලසෙසෙව, කලින්ම; උට්ඨාය, නැඟිව; (අරුණට පළමු නැඟී සිට) දන්තකට්ඨං දාතබ්බං, දැහැටි දිය යුතු; මුඛොදකං, —පෙ— පටිසාමෙතබ්බං, 152 වෙනි පිටේ 33 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. සද්ධිවිහා රිකමහි, සද්ධිවිහාරිකයන්; වුට්ඨිතෙ, නැඟිසිටිකල්; ආසනං උඩ්ඩිතබ්බං —පෙ— සම්මජ්ජිතබ්බා, 153 වෙනි පිටේ 12 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. සචෙ, ඉදින්; සද්ධිවිහාරිකො, සද්ධිවිහාරික තෙම; ගාමං පවිසිතුකාමො හොති —පෙ— සඋදකො පත්තො දාතබ්බා, 153 වෙනි පිටේ 15 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. එත්තාවතා, මෙතෙකින්; නිවත්තිස්සති ඉති, නව නින්නේ යැයි; (පිඬු සිඟා ගමට වත් සද්ධිවිහාරිකයන්ගේ නැවතීම්

සවේ පිණ්ඩපාතෝ හොති සඞ්ඝිභාරිකෝ ච භුඤ්ජිතුකාමෝ හොති උදකං දත්වා පිණ්ඩපාතෝ උපනාමෙතබ්බෝ, සඞ්ඝිභාරිකෝ පාණියෙන ප්‍රවජිතබ්බෝ, භුත්තාවිස්ස උදකං දත්වා පත්තං පටිග්ගහෙත්වා නීවං කත්වා සාඩ්ඨකං අපරිසංසත්තෙන ධොවිත්වා වොදකං කත්වා මුහුත්තං උණ්හෙ ඔතාපෙතබ්බෝ, තව උණ්හ පත්තෝ නිඛ්ඛිතබ්බෝ, පත්තච්චරං නික්කිපිතබ්බං, පත්තං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන හෙට්ඨා මඤ්චං වා හෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පත්තෝ නික්කිපිතබ්බෝ, තව අන්ත හාරහිතාය භූමියා පත්තෝ නික්කිපිතබ්බෝ, චීවරං නික්කිපන්තෙන්ත එකෙන හත්ථෙන චීවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතෝ අන්තං ඔරතෝ හොගං කත්වා චීවරං නික්කිපිතබ්බං, සඞ්ඝිභාරිකමහි වුට්ඨිතෙ ආසනං උඞ්ගිතබ්බං, පාදෝදකං පාදපීඨං පාදකථලිකං පටිසාමෙතබ්බං, සවේ සෝ දෙසෝ උක්කාපෝ හොති සෝ දෙසෝ සම්මජ්ජිතබ්බෝ, සවේ සඞ්ඝිභාරිකෝ නහායිතුකාමෝ හොති නහානං පටියාදෙතබ්බං, සවේ සීතෙන අත්ථෝ හොති සීතං පටියාදෙතබ්බං, සවේ උණ්හෙන අත්ථෝ හොති උණ්හං පටියාදෙතබ්බං.

සවේ සඞ්ඝිභාරිකෝ ජන්තාඝරං පවිසිතුකාමෝ හොති චුණ්ණං සන්තෙතබ්බං මත්තිකා තෙමෙතබ්බා, ජන්තාඝරපීඨං ආදාය ගන්ත්වා ජන්තාඝරපීඨං දත්වා චීවරං පටිග්ගහෙත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං චුණ්ණං දාතබ්බං මත්තිකා දාතබ්බා, සවේ උස්සහති ජන්තාඝරං පවිසිතබ්බං, ජන්තාඝරං පවිසන්තෙන මත්තිකාය මුඛං මකෙත්වා පුරතෝ ච පච්ඡතෝ ච පරිභණ්ඩෙත්වා ජන්තාඝරං පවිසිතබ්බං, න ථෙරෙ භික්ඛූ අනුපඛජ්ජ නිසීදිතබ්බං, න නවා භික්ඛූ ආසන්නෙන පටිබාහෙතබ්බා, ජන්තාඝරෙ සඞ්ඝිභාරිකස්ස පරික්කමං කාතබ්බං, ජන්තා

කාලය දැන් වන්නේ යයි දැන) ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, අස්නාන් පැන විය යුතු; පාදෝදකං —පෙ— කායබන්ධනං කාතබ්බං, 154 වෙනි පිටේ 15 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.

සවේ පිණ්ඩපාතෝ හොති, ඉඳින් පිණ්ඩපාතයෙක් වේ ද; සඞ්ඝිභාරිකෝ ව, සඞ්ඝිභාරික තෙමේ ද; භුඤ්ජිතුකාමෝ හොති, වලඳනු කැමැත්තේ වී නම්; උදකං දත්වා, දිය දී; පිණ්ඩපාතෝ, පිණ්ඩපාතය; උපනාමෙතබ්බෝ, එළවිය යුතු; සඞ්ඝිභාරිකෝ, සඞ්ඝිභාරික තෙම; පාණියෙන, පැණින්; ප්‍රවජිතබ්බෝ, විවාළ යුතු; භුත්තාවිස්ස —පෙ— චීවරං නික්කිපිතබ්බං, 154 වෙනි පිටේ 34 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. සඞ්ඝිභාරිකමහි, සඞ්ඝිභාරිකයන්; වුට්ඨිතෙ, නැඟිටි කල; ආසනං උඞ්ගිතබ්බං —පෙ— සම්මජ්ජිතබ්බෝ, 155 වෙනි පිටේ 25 වෙනි පෙළ පවන් බලනු. සවේ, ඉඳින්; සඞ්ඝිභාරිකෝ, සඞ්ඝිභාරික තෙම; නහායිතුකාමෝ හොති, නහන්න කැමැත්තේ වී නම්; නහානං පටියාදෙතබ්බං —පෙ— උණ්හං පටියාදෙතබ්බං, 155 වෙනි පිටේ 31 වෙනි පෙළ පටන් බලනු

ඝරා නීහරිත්වා ජන්තාඝරපිඨං ආදාය පුරතෝ ච පච්ඡතෝ ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජන්තාඝරා නික්ඛමිතබ්බං, උදකෙපි සද්ධිවිහාරිකස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං, තඛාතෙන පඨමතරං උත්තරිත්වා අත්තනෝ ගත්තං වොදකං කත්වා නිවාසෙත්වා සද්ධිවිහාරිකස්ස ගත්තතෝ උදකං පමජ්ජිතබ්බං, නිවාසනං දාතබ්බං සංඝාටිදාතබ්බා ජන්තාඝරපිඨං ආදාය පඨමතරං ආගන්ත්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකථලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං, සද්ධිවිහාරිකෝ පානියෙන පුච්ඡිතබ්බා යසම්ං විහාරෙ සද්ධිවිහාරිකෝ විහරති සචෙ සෝ විහාරෝ උක්ලාපෝ හොති සචෙ උස්සහති සොධෙතබ්බා

විහාරං සොධෙන්තෙන පඨමං පත්තචීවරං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, නිසීදනපච්චත්ථරණං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, භිසිබිම්බොහනං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං මඤ්චං නීචං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසන්තෙන අසංඝට්ටන්තෙන කවාටපිඨං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බා, පීඨං නීචං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසන්තෙන අසංඝට්ටන්තෙන කවාටපිඨං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, මඤ්චපටිපාදකා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බා, බෙළුමලුලකෝ නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බා, අපස්සෙන ඵලකං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං භූමත්ථරණං යථාපඤ්ඤත්තං සල්ලක්ඛෙත්වා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උල්ලෝකා පඨමං ඔහාරෙතබ්බං, ආලොකසන්ධිකණ්ණභාගා පමජ්ජිතබ්බා, සචෙ ගෙරුකපරිකම්මකතා භිත්තිකණ්ණකිතා හොති වොළුකං තෙමෙත්වා පිළෙත්වා පමජ්ජිතබ්බා, සචෙ කාළවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති වොළුකං තෙමෙත්වා පිළෙත්වා පමජ්ජිතබ්බා, සචෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිප්පොසිත්වා සම්මජ්ජිතබ්බා මා විහාරෙ රජෙන උග්ගඤ්ජි, සඛකාරං විචිනිත්වා එකමන්තං ජණ්ඩෙතබ්බං භූමත්ථරණං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පප්පොටෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, මඤ්චපටිපාදකා ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බා මඤ්චෝ ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පප්පොටෙත්වා නීචං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසන්තෙන අසංඝට්ටන්තෙන කවාටපිඨං අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤාපෙතබ්බා.

සචෙ, ඉඳින්; සද්ධිවිහාරිකෝ, සද්ධිවිහාරික තෙම; ජන්තාඝරං පවිසිතුකාමෝ හොති —පෙ— ජන්තාඝරෙ, 156 වෙනි පිටේ 36 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්ගේ; පරිකම්මං, පරිකම්; කාතබ්බං —පෙ— උදකෙපි, 156 වෙනි පිටේ 28 වෙනි පෙළ පටන් බලනු සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්ගේ; පරිකම්මං, පරිකම්; කාතබ්බං, කට යුතු; තඛාතෙන —පෙ— නිවාසෙත්වා, 156 වෙනි පිටේ 38 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්ගේ; ගත්තතෝ, සිරුරින්; උදකං, දිය; පමජ්ජිතබ්බං, පිරිමැදිය යුතු; නිවාසනං —පෙ— උප

පිඨං ඔතාපෙත්වා සොඛෙත්වා පපෙථාවෙත්වා නීවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසත්තෙත්‍ය අසංසට්ටත්තෙත්‍ය කවාටපිඨං අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤුපෙතබ්බං හිඝිඛිඛෙඛාහ්‍යං ඔතාපෙත්වා සොඛෙත්වා පපෙථාවෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤුපෙතබ්බං නිසීදන පච්චත්ථරණං ඔතාපෙත්වා සොඛෙත්වා පපෙථාවෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤුපෙතබ්බං ඛෙළමල්ලකෝ ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බෝ අපසෙස්‍ය ඵලකං ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බං පත්තචීවරං නික්ඛිපිතබ්බං පත්තං නික්ඛිපන්ත්‍යා එකෙන හත්ථෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන භෙට්ඨා මඤ්චං වා භෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පත්තෙ නික්ඛිපිතබ්බෝ නව අත්තනෝරහිතාය භූමියා පත්තෙ නික්ඛිපිතබ්බෝ චීවරං නික්ඛිපන්ත්‍ය එකෙන හත්ථෙන චීවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතෝ අන්තං ඔරතෝ භොගං කත්වා චීවරං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ පුරත්ථිමා සරජා වාතා වායන්ති. පුරත්ථිමා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායන්ති පච්ඡිමා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායන්ති උත්තරා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ දක්ඛිණා සරජා වාතා වායන්ති දක්ඛිණා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ සීතකාලෝ හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බා, රත්තිං ථකෙතබ්බා, සචෙ උණ්හකාලෝ හොති දිවා වාතපානා ථකෙතබ්බා රත්තිං විවරිතබ්බා, සචෙ පරිවෙණං උකලාපං හොති පරිවෙණං සම්මජ්ජිතබ්බං, සචෙ කොට්ඨකා උකලාපෝ හොති කොට්ඨකෝ සම්මජ්ජිතබ්බෝ, සචෙ උපට්ඨානසාලා උකලාපා හොති උපට්ඨානසාලා සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ අග්ගිසාලා උකලාපා හොති අග්ගිසාලා සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ වච්චකුටි උකලාපා හොති වච්චකුටි සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ පානීයං න හොති පානීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං, සචෙ පරිභොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං, සචෙ ආචමනකුම්භියා උදකං න හොති ආචමනකුම්භියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

සචෙ සඬ්විහාරිකස්ස අනභිරති උප්පන්නා හොති උපජ්ඣායෙන වූපකාසෙතබ්බා වූපකාසාපෙතබ්බා ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා, සචෙ සඬ්විහාරිකස්ස කුක්කුච්චං උප්පන්නං හොති උපජ්ඣායෙන විනොදෙතබ්බං විනොදාපෙතබ්බං ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා, සචෙ සඬ්විහාරි

නික්ඛිපිතබ්බං, 156 වෙනි පිටේ 37 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. සඬ්විහාරි නො, සඬ්විහාරික තෙම; පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බෝ, පැනින් විමසිය යුතු; යස්මිං විහාරෙ, යම් වෙහෙරෙක්හි; සඬ්විහාරිකෝ, සඬ්විහාරික තෙම; විහරති, වෙසේ ද; සචෙ —පෙ— ආසිඤ්චිතබ්බං, 157 වෙනි පිටේ 21 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. මෙහෙහෙම්: සඬ්විහාරිකෝ— උපජ්ඣායෙන යන වචන දෙකයි ඊට සඬ්විහාරිකෝ, සඬ්විහාරිකතෙම කියාද උපජ්ඣායන, උපාධ්‍යායයන් විසින් කියාද අර්ථ කියය යුතු.

කස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති උපජ්ඣායෙන විවෙචෙතබ්බං විවේ චාපෙතබ්බං ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා. සචෙ සද්ධිවිහාරිකො ගරු ධම්මං අජ්ඣාපන්නා හොති පරිවාසාරහො උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්ති නුඛො සඞ්ඝා සද්ධිවිහාරිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යාති සචෙ සද්ධිවිහාරිකො මූලාය පටිකස්සනාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්ති නුඛො සඞ්ඝා සද්ධිවිහාරිකං මූලාය පටි කස්සෙය්‍යාති, සචෙ සද්ධිවිහාරිකො මානත්තාරහො හොති උපජ්ඣා යෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්ති නුඛො සඞ්ඝා සද්ධිවිහාරිකස්ස මාන ත්තං දදෙය්‍යාති, සචෙ සද්ධිවිහාරිකො අබ්භානාරහො හොති උපජ්ඣා යෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්ති නුඛො සඞ්ඝා සද්ධිවිහාරිකං අබ්භෙ යය්‍යාති. සචෙ සඞ්ඝා සද්ධිවිහාරිකස්ස කම්මං කත්තුකාමෝ හොති තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උක්ඛෙ පනීයං වා, උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්ති නුඛො සඞ්ඝා සද්ධිවිහාරිකස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය ලහුතාය වා පරිණාමෙය්‍යාති, කතං වා පනස්ස හොති සඞ්ඝෙන කම්මං තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උක්ඛෙපනීයං වා, උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්ති නුඛො සද්ධිවිහාරිකො සම්මා වත්තෙය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය තෙජෝරං වපෙතය්‍ය සඞ්ඝා තං කම්මං පටිප්පස්ස මෙය්‍යාති.

සචෙ සද්ධිවිහාරිකස්ස විවරං ධොවිතබ්බං හොති උපජ්ඣායෙන ආචික්ඛිතබ්බං එවං ධොවෙය්‍යාසීති, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කින්ති නුඛො සද්ධිවිහාරිකස්ස විවරං ධොවියෙථාති, සචෙ සද්ධිවිහාරිකස්ස විවරං කාතබ්බං හොති උපජ්ඣායෙන ආචික්ඛිතබ්බං එවං කරෙය්‍යා

සචෙ, ඉදින්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්හට; අනභිරති, අන භිරතියක්; උප්පන්නා හොති, උපන්නී නම්; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යාය යන් විසින්; වූපකාසෙතබ්බා, — පෙ — සඞ්ඝා තං කම්මං පටිප්පස්සමෙය්‍යාති, 161 වෙනි පිටේ 27 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. මෙහෙස නම් සද්ධිවිහාරිකස්ස — උපජ්ඣායෙන — සද්ධිවිහාරිකො යන වචනයි, සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්හට; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; සද්ධිවිහාරිකො, සද්ධිවිහාරික තෙම; මෙසේ ඒ ඒ තැනට ගැළපෙන සේ අර්ථ කියනු.

සචෙ, ඉදින්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයාගේ; විවරං ධොවි තබ්බං හොති, සිවුර සේදිය යුතු වී නම්; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; එවං, මෙසේ; ධොවෙය්‍යාසි ඉති, සෝදන්නෙහි යයි; ආචික්ඛි තබ්බං, කියයුතු; කින්ති නුඛො, කිනම් උපායකින්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධි විහාරිකයාගේ; විවරං ධොවියෙථ ඉති, සිවුර සෝදනු ලබන්නේ දැයි; උස්සුක්කං වා කාතබ්බං, උත්සාහ හෝ කට යුතු; සචෙ, ඉදින්; සද්ධිවිහා රිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්හට; විවරං කාතබ්බං හොති, සිවුරක් කට යුතු වී නම්; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; එවං කරෙය්‍යාසි ඉති,

සිති, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කිඤ්චිනුඛො සද්ධිවිහාරිකස්ස චිවරං කරියෙථාති, සචෙ සද්ධිවිහාරිකස්ස රජනං පචිතබ්බං හොති උපජ්ඣා යෙන ආචික්ඛිතබ්බං එවං පචෙය්‍යාසීති, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කිණිතුඛො සද්ධිවිහාරිකස්ස රජනං පචියෙථාති, සචෙ සද්ධිවිහාරිකස්ස චිවරං රජෙතබ්බං හොති උපජ්ඣායෙන ආචික්ඛිතබ්බං එවං රජෙය්‍යාසීති, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කිණිතුඛො සද්ධිවිහාරිකස්ස චිවරං රජියෙථාති, චිවරං රජනෙනන සාධුකං සම්පරිවත්තකං සම්පරිවත්තකං රජෙතබ්බං නව අවඡින්නෙන ථෙවෙ පකාමිතබ්බං, සචෙ සද්ධිවිහාරිකො ගිලානො හොති යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බා වුට්ඨානම්පස්ස ආගමෙතබ්බනති.

සද්ධිවිහාරිකවත්තං නිට්ඨිතං.

මෙසේ කරන්නෙහි යසි; ආචික්ඛිතබ්බං, කිය යුතු; කිණිතුඛො, කිනම් උපාධ්‍යායයන්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයාගේ; චිවරං කරියෙථ ඉති, සිවුර කරනුලබන්නේදැයි; උස්සුක්කං වා කාතබ්බං, උත්සාහ හෝ කට යුතු; සචෙ, ඉදින්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්හට; රජනං පචිතබ්බං හොති, පඬු පිසිය යුතු (තැම්බිය යුතු) වී නම්; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; එවං පචෙය්‍යාසි ඉති, මෙසේ පිසන්නෙහි යසි; ආචික්ඛිතබ්බං, කිය යුතු; කිණිතුඛො, කිනම් උපාධ්‍යායයන්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්හට; රජනං පචියෙථ ඉති, පඬු පිසනුලබන්නේදැයි; උස්සුක්කං වා කාතබ්බං, උත්සාහ හෝ කට යුතු; සචෙ, ඉදින්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයන්ගේ; චිවරං රජෙතබ්බං හොති, සිවුර පඬු පෙවිය යුතු වී නම්; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායයන් විසින්; එවං රජෙය්‍යාසි ඉති, මෙසේ පඬු පොවන්නෙහි යසි; ආචික්ඛිතබ්බං, කිය යුතු; කිණිතුඛො, කිනම් උපාධ්‍යායයන්; සද්ධිවිහාරිකස්ස, සද්ධිවිහාරිකයාගේ; චිවරං රජියෙථ ඉති, සිවුර පඬු පොවනු ලබන්නේ දැයි; උස්සුක්කං වා කාතබ්බං, උත්සාහ හෝ කට යුතු; චිවරං රජනෙනන, සිවුර පඬුපොවන්නහු විසින්; සාධුකං, මනාව; සම්පරිවත්තකං සම්පරිවත්තකං, මොනවට පෙරළ පෙරළා; රජෙතබ්බං, පඬු පෙවිය යුතු; ථෙවෙ, දිය බින්දු; අවඡින්නෙ, නොසිදුනු කලැ; නව පකාමිතබ්බං, බැහැර නොයා යුතු; සචෙ, ඉදින්; සද්ධිවිහාරිකො, සද්ධිවිහාරික තෙම; ගිලානො හොති, ගිලන් වී නම්; යාවජීවං, දිවිහිමියෙන්; උපට්ඨාතබ්බා, උපස්ථානකට යුතු; අස්ස, ඔහුගේ; වුට්ඨානං, නැගී සිටීම; ආගමෙතබ්බං ඉති, බලා සොරොත්තු විය යුතු.

සද්ධිවිහාරිකවත්තං, සද්ධිවිහාරිකවත්ත;
නිට්ඨිතං, නිමවී.

විසතාර.

මෙහි සඞ්ගහය නම් උපාධ්‍යායය තෙරුන් විසින් සද්ධිවිහාරිකයන්හට කරනු ලබන සංග්‍රහ ඇයි, ඒ වනාහි ධම්මසඞ්ගහය ආමිසසඞ්ගහය වශයෙන් ද්විප්‍රකාර වේ, දෙසනාපෙළ කියවීම ඊට අයිති කිය වීම අවවාද දීම අනුසාසනා කිරීම ධම්මසඞ්ගහ නම්, මෙහි අවවාද නම් වැරැද්දක් කරන්ට පළමු මේ දෙය කරව මේ දෙය නොකරවයි සාමාන්‍යයෙන් කීම වේ, අනුසාසනා නම් වැරැද්දක් කළ ඉක්බිති මින් මතු මෙසේ නොකරවයි කීමයි, කොහොත් වැරැද්දක් කළ විට හෝ නොකළ විට පළමු කිම අවවාදනම්, කැවත කැවත කිම අනුසාසනා නම්. එසේ හෙයින් වදාරන ලදි:— ''නපථ උද්දෙසෝ නාම පාළිවාචනා, පරිපුච්ඡාති පාළියා අත්ථවණ්ණනා, ඔවදෙති අනොතිණ්ණෙන වක්ඛුසම්පි ඉදං කරොහි ඉදං මාකාසීති වචනං, අනුසාසනාති ඔතිණ්ණෙන වක්ඛුසම්පි. අපිච ඔතිණ්ණෙන වා අනොතිණ්ණෙන වා පඨමවචනං ඔවාදෙ, පුනපපුනවචනං අනුසාසනා'' යි මෙසේ මේ කියන ලද්දේ ධම්මසංග්‍රහය නම්. ආමිස සංග්‍රහය කිසේය යත්? තමන් ලත් අතිරෙක පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ නොහොත් අන් පිරිකරක් හෝ දීම කැතෙහොත් අවශ්‍යයෙන් උවමනා පාත්‍රාදි පිරිකර තමන් ලඟ නැති කල කපපිය කාරකාදින්ගෙන් දහැමින් සෙමෙන් ලබා දීමට උත්සාහ දැරීම වේ.

උපසථානය නම් සද්ධිවිහාරිකයන් ශීලන් වූ කල දැහැටි දීම් ආදි දෙසනා පෙළෙහි ආ සියලු වත් සැපසීම ද ලෙඩට හිත බෙහෙත් සකස් කොට දීම හා සකස් කරවා දීමත් ශීලන් උපසථාන කිරීම හා කරවාලීමත් කපපිය කාරකාදීන් සුදුසු පරිදි ඒ ඒ කටයුතු වල යොදවා ශීලන් උවටැන් නිසි සේ කරවීමත් වේ

ආරක්ඛාව නම් සද්ධිවිහාරිකයන් මෙලොවින් හා පරලොවිනුත් මෙලෝ පරලෝ දෙකිනුත් රැක ගැනීමය. ඉන් මතාකොට හික්ම වීම නිසිසේ ආගමධම්මාදිය ප්‍රගුණ කරවීම හිත මිතුරන්ට අදුන්වා දීම යම් කිසි පලාතකට ගිය කල එහි වෘත්ත අධිපතීන්ට අදුන්වා දී ආරක්ඛා සංවරණගුත්තිය සලසාලීම මෙලොවින් කරන ආරක්ඛාව නම්. සස්නෙහි නොඇල්මක් හෝ සිත පද පිළිබඳවෑ හෝ වෙනයම් කරුණක් සඳහා සැකයක් හෝ විපරීත දෘෂ්ටියක් හෝ ඇති වූ කල දුරු කිරීම් හෝ දුරුකරවා ලීමද ඒ පිණිස දහම් කතා කිම හෝ කියවා ලීමද තජ්ජනීයාදි කම් නොකරන සේ සඟන වෙතින් රැක ගැනීමද යම් හෙයකින් එබදු කම්යක් කරනු ලැබී නම් සඟන සතුටු වන සේ පිළිපද්දවා ඉන් නිදහස ලබාදීම ද මෙලෝ පරලෝ දෙකින් කරන ආරක්ඛාව වේ. ගරුකාපන්නයින්ට පැමිණි කල වත් මානත් ලබා දී අබ්භාන කරවා පිරිසිදු බැව් සලසා ලීම පරලොවින් රැකුම් ගැනීම වේ.

තෙන ඛො පන සමයෙන සද්ධිවිහාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සම්මා වත්තන්ති, යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා —පෙ— තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති, කථං හි නාම සද්ධිවිහාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සම්මා වත්තිස්සන්තීති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, සච්චං කිර භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සම්මා වත්තන්තීති සච්චං භගවා —පෙ— විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි— න භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකෙන උපජ්ඣායම්හි න සම්මා වත්තිතබ්බං, යො න සම්මා වත්තෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති. තෙව සම්මා වත්තන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ අසම්මා වත්තනතං පණාමෙතුං, එවඤ්චිදං භික්ඛවෙ පණාමෙතබ්බං, පණාමෙමි තන්ති වා මා සිඛ පටිකරොහීති වා නීහර තෙ පත්තචීවරන්ති වා තාහං තයා උපට්ඨාතබ්බොති වා කායෙන විඤ්ඤාපෙති වාචාය විඤ්ඤාපෙති කායෙන වාචාය විඤ්ඤාපෙති පණාමිතො හොති සද්ධිවිහාරිකො න කායෙන විඤ්ඤාපෙති න වාචාය විඤ්ඤාපෙති න කායෙන වාචාය විඤ්ඤාපෙති න පණාමිතො හොති සද්ධිවිහාරිකොති.

දියුණුව නම් සාසනය හා ලොකයත් තමන්ගේ මෙ දියුණුව. ලොව හා පරලොවත් දියුණුවන සේ කල්යැවීමට හිසි අව වාදානුසාසනා කිරීම වේ සාතාගිර — හෙමවත — කපිල යන මොවුන්ගේ කතා හෙන හැර දක්වමින් සාසනය පිරිහෙළූ පරිදි හා තමන් පිරිහුනු පරිදි ඇතුළුව ඇසුරු කළවුන් විපතට පත්කළ පරිදි දක්විය යුතු. දෙවානංපියතිස්ස — දුට්ඨගැමුණු — පරාක්‍රමබාහු යනාදි රජවරුන්ගේ චරිත ප්‍රකාශ කොට සාසනය හා ලොකයත් දියුණු කොට තමන් මෙලොවින් හා පරලොවින් සුව පත් වූ සැටි පෙන්විය යුතු

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි; සද්ධිවිහාරිකා, සද්ධිවිහාරික යෝ; උපජ්ඣායෙසු, උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි; සම්මා, මනාකොට; න වත්තන්ති, නොපවතිත්; (පැනවූ පරිදි උපාධ්‍යාය වත් නොපුරන්නෝය) යෙ තෙ භික්ඛූ, යම් ඒ මහණ කෙණෙක්; අප්පිච්ඡා, අලෙපේච්ඡයෝ වෙත් ද; —පෙ— තෙ, ඔවුහු; උජ්ඣායන්ති, ලාමකකොට සිතත්; ඛියන්ති, ගහීකෙරෙත්; විපාචෙන්ති, දොස ප්‍රකාශ කෙරෙත්; (ශාක්‍යපුත්‍ර වූ මේ මහණහු අලජ්ජිහු වෙත් යයි යනාදීන් සිතන්නෝ උජ්ඣායන්ති නම්, මේ ශ්‍රමණයන් වහන්සේලාට ශ්‍රමණ භාවයෙක් නැති යයි යනාදීන් කියන්නෝ ඛියන්ති නම්, මේ ශ්‍රමණවරු ශ්‍රමණ භාවයෙන් බැහැරවූ වාහු යයි ඒ ඒ කැන දොස් පතුරුවන්නෝ විපාචෙන්ති නම්. එහෙයින් විනය අටුවායෙහි කියන්නේ ද- "අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණාසක්‍යපුත්තියා ආදිනි විත්තෙන්තා උජ්ඣායන්ති, නත්ථි ඉමෙසං සාමඤ්ඤන්ති ආදිනි භණන්තා ඛියන්ති, අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤාති ආදිනි තත්ථ තත්ථ විත්ථාරෙන්තා විපාචෙන්ති" යි) කථං හි නාම, කෙසේ නම්; සද්ධිවිහාරිකා, සද්ධිවිහාරිකයෝ; උපජ්ඣායෙසු, උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි; සම්මා, මනාකොට; න වත්තිස්සන්තීති ඉති, කෙපවත්නාහු ද

තෙන ඛො පන සමයෙන සද්ධිවිහාරිකා පණාමිතා න ඛමාපෙන්ති, භාවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛමාපෙතුන්ති, නෙව ඛමාපෙන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ පණාමිතෙන න ඛමාපෙතබ්බො යො න ඛමාපෙය්‍ය ආපත්ති

කියාහි; අථඛො, ඉක්ඛිති; තෙ භික්ඛූ, ඒ මහණුහු; භගවතො, භගවත් බුදුරදුන්හට; එතං අත්ථං, මෙකරුණ; ආරොචෙසුං, සැළකළාහුය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධිවිහාරිකා, සද්ධිවිහාරිකයෝ; උපජ්ඣායෙසු, උපාධ්‍යායන තෙරුන් කෙරෙහි; සම්මා, මනාකොට; න වත්තන්ති ඉති, නොපවතිත්ය යත්; සවවං කිර, සැබෑද; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; සවවං, සැබෑවෙහි; —පෙ— විහරතිත්වා. වෙසෙසින් ගරහා; ධම්මිං කථං කත්වා, දහම් කතාවක් කොට; භික්ඛූ ආමන්තෙසි, භික්ෂූන් ඇමතූසේක; කෙසේ ඇමතූසේක් ද යත්? භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සද්ධිවිහාරිකෙන, සද්ධිවිහාරිකයන් විසින්; උපජ්ඣායම්හි, උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි; න න සම්මාවත්තිතබ්බං, මනාකොට නොපැවතිය යුතු නොවේ; (මනාසේ පැවතිය යුත්තේය යන අර්ථයි) යො, යම් සද්ධිවිහාරිකයෙක්; න සම්මා වත්තෙය්‍ය, මනාසේ නොපවත්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති ඉති, දුකුළා ඇවැත් වේය කියාහි; (උපාධ්‍යාය වත් නොපුරණ සද්ධිවිහාරික යන්හට දුකුළා ඇවැත් අනුදුන වදළසේකි) සම්මා, මනාකොට; නෙව වත්තන්ති, නොපවතිත්; භගවතො එතං අත්ථං ආරොචෙසුං, භගවත් හට (අලොභාදි ගුණවත් භික්ෂූහු) මෙකරුණ සැළකළහු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසම්මා වත්තනතං. නොමනාව පිළිපන් සද්ධිවිහාරිකයන්; පණාමෙතුං, පණාමනය කරන්ට; අනුජානාමි, (නොපට) අවසර දෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං ච පන, මෙසේ ද වනාහි; පණාමෙතබ්බා, පණාමනය කට යුතු; කෙසේ ද යත්? තං, නුඹ; පණාමෙමි ඉති වා, පණාමනය කෙරෙමි කියා හෝ; ඉඛ, මෙහි; මා පටික්කමි ඉති වා, නො පිවිසෙව කියා හෝ; තෙ, නුඹගේ; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; නිහර ඉති වා, බැහැර කර ගනුවයි හෝ; තයා නුඹ විසින්; අහං, මම; න උපට්ඨා තබ්බා ඉති වා, උවටැමී නොකට යුත්තෙමි සි හෝ; කායෙන විඤ්ඤ පෙති, කයින් හඟවාද; වාචාය විඤ්ඤුපෙති, වදනින් හඟවාද; කායෙන වාචාය විඤ්ඤුපෙති, කයින් හා වදනින් හඟවාද; (මෙසේ හැඟ වීම ඇති කල) සද්ධිවිහාරිකො, සද්ධිවිහාරික තෙම; පණාමිතො හොති, (උපාධ්‍යාය තෙරුන් විසින්) පණාමනය කරනලද්දේ වේ; කායෙන න විඤ්ඤුපෙති, කයින් නොහඟවා නම්; වාචාය න විඤ්ඤුපෙති, වදනින් නොහඟවා නම්; කායෙන වාචාය න විඤ්ඤුපෙති, කයින් හා වදනින් නොහඟවා නම්; (මෙසේ හැඟ වීමක් නැති කල) සද්ධිවිහාරිකො, සද්ධිවිහාරික තෙම; පණාමිතො න හොති ඉති, පණාමනය කරන ලද්දේ නොවේ යයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; සද්ධිවිහාරිකා, සද්ධිවිහාරිකයෝ; පණාමිතා, පණාමනය කරන ලද්දෝ; න ඛමාපෙන්ති, (උපාධ්‍යාය තෙරුන්) ක්ෂමා නොකරවත්; භගවතො එතං අත්ථං ආරොචෙසුං, භගවත් හට

දුක්කටස්සාති. තෙන ඛෝ පන සමයෙන උපජ්ඣායං ඛමාපියමානා න ඛමන්ති, භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛමාතුනති, නෙව ඛමන්ති, සඞ්ඝිභාරිකා පක්කමන්තිපි විබ්භමන්තිපි තිත්ථියෙසුපි සඞ්කමන්ති, භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ ඛමාපියමානෙන න ඛමිතබ්බං යෝ න ඛමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

වෙසුං, භගවත්හට මෙකරුණ සැළකළෝ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඛමාපෙතුං, ක්‍ෂමා කර වීමට; අනුජානාමි ඉති, අවසර දෙමියි වදුලෝ; නෙව ඛමාපෙන්ති, ක්‍ෂමා නොකරවත්මය; භගවතෝ එතංඅත්ථං ආරොචෙසුං, භගවත්හට මෙකරුණ සැළකළහු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පණාමෙතෙන, පණාමනය කරන ලද්දහු විසින්; න න ඛමාපෙතබ්බා, ක්‍ෂමා නොකර විය යුතු නොවේ; (ක්‍ෂමා කරවිය යුතු) යො, යමෙක්; න ඛමාපෙය්‍ය, ක්‍ෂමා නොකර වන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති ඉති, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යයි වදුළේකි; තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; උපජ්ඣායා, උපාධ්‍යායයෝ; ඛමාපියමානා, (සඞ්ඝිභාරිකයන් විසින්) ක්‍ෂමා කරවනු ලබන්නෝ; න ඛමන්ති, ක්‍ෂමා නොවෙත්; භගවතෝ එතං අත්ථං ආරොචෙසුං, භගවත්හට මෙකරුණ සැළ කළහු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඛමිතුං, ක්‍ෂමාවන්ට; අනුජානාමි ඉති, අවසර දෙමියි වදුලෝ; නෙව ඛමන්ති, ක්‍ෂමා නොවෙත්මය; සඞ්ඝිභාරිකා, සඞ්ඝිභාරිකයෝ; පක්කමන්තිපි, බැහැරද යෙත්; විබ්භමන්තිපි, සිවුරුද හරිත්; තිත්ථියෙසුපි, තීර්ථකයන් කෙරෙහිද; සඞ්කමන්ති, සම්බවට යෙත්; භගවතෝ එතං අත්ථං ආරොචෙසුං, භගවත්හට මෙකරුණ සැළකළහු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඛමාපියමානෙන, (සඞ්ඝිභාරිකයන් විසින්) ක්‍ෂමා කරවනු ලබන උපාධ්‍යාය තෙරුන් විසින්; න න ඛමිතබ්බං, ක්‍ෂමා නොවිය යුතු නොවේ; (ක්‍ෂමා විය යුතු) යො, යමෙක්; න ඛමෙය්‍ය, ක්‍ෂමා නොවන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති ඉති, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යයි වදුලෝ.

පණාමනය හා ලක්‍ෂණ.

යම් සඞ්ඝිභාරික කෙණෙක් උපාධ්‍යාය තෙරුන් කෙරෙහි මනාසේ නොපිළි පදිත් නම් ඔවුන්ට දුකුළා ඇවැත් වේ එබදු සඞ්ඝිභාරිකයන් පණාමනය කිරීමට උපාධ්‍යාය තෙරුන්ට බලය හා යුතුකමක් ද ඇත්තේය, ඒ පණාමනය කිරීම නම් උපාධ්‍යාය තෙරුන් වෙතට පැමිණීම වළක්වා ලීම හා පාසිවුරු අස් කර ගන්ව නියම කිරීම ද තමන්ගේ උපස්ථානය වළක්වා ලීමත් කයින් හෝ වදනින් හෝ කය වදන් දෙකින් හෝ ඇඟ විමය, පණාමනය කළ සඞ්ඝිභාරිකයන් අව වාදක්‍ෂම වී සමාව ඉල්ලූ විට ඒ දීම ද උපාධ්‍යාය තෙරුන්ගේ යුතුකමකි එය ඉටු නොකෙළේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ පණාමනය කරනු ලැබූ සඞ්ඝිභාරික තෙම උපාධ්‍යාය තෙරුන් සමා කළ යුත්තේය එය නොකෙළේ නම් ඔහුට ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන උපජ්ඣායෝ සම්මා වත්තන්නං පණාමෙනති, අසම්මා වත්තන්නං න පණාමෙනති, භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ සම්මා වත්තන්නෙතා පණාමෙතබ්බෝ, යෝ පණාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස. නව අසම්මා වත්තන්නෙතා න පණාමෙතබ්බෝ, යෝ න පණාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ සද්ධිවිහාරිකෝ පණාමෙතබ්බෝ, උපජ්ඣායම්හි නාධිමත්තං පෙමං හොති, නාධිමත්තෝ පසාදෙ හොති, නාධිමත්තා හිරි හොති, නාධිමත්තෝ ගාරවෝ හොති; නාධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ සද්ධිවිහාරිකෝ පණාමෙතබ්බෝ.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ සද්ධිවිහාරිකෝ න පණාමෙතබ්බෝ, උපජ්ඣායම්හි අධිමත්තං පෙමං හොති, අධිමත්තෝ පසාදෙ හොති, අධිමත්තා හිරි හොති, අධිමත්තෝ ගාරවෝ හොති, අධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෝ සද්ධිවිහාරිකෝ න පණාමෙතබ්බෝ.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වත්‍රාහි; උපජ්ඣායෝ, උපාධ්‍යායයෝ; සම්මා වත්තන්නං, මනාව පිළිපන් සද්ධිවිහාරිකයන්; පණාමෙනති, පණාමිනය කෙරෙත්; අසම්මා වත්තන්නං, නොමනාව පිළිපන්නෙකු; න පණාමෙනති, පණාමිනය නොකෙරෙත්; භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, භගවත්හට මෙකරුණ සැළ කළහු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්මා වත්තන්නෙතා, මනාව පිළිපන්නේ; න පණාමෙතබ්බෝ, පණාමිනය නොකට යුතු; යෝ, යමෙක්; පණාමෙය්‍ය, පණාමිනය කරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළා ඇවැත් වේ; අසම්මා වත්තන්නෙතා, මනාව නොපිළිපන්නේ; නව න පණාමෙතබ්බෝ, පණාමිනය නොකට යුතු නොවේ; යෝ, යමෙක්; න පණාමෙය්‍ය, පණාමිනය නොකරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළා ඇවැත් වේ.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පඤ්චහි අඞ්ගෙහි, කරුණු පසකින්; සමන්නාගතෝ, යුක්තවූ; සද්ධිවිහාරිකෝ, සද්ධිවිහාරික තෙම; පණාමෙතබ්බෝ, පණාමිනය කටයුතු; උපජ්ඣායම්හි, උපාධ්‍යාය තෙරුන් කෙරෙහි; අධිමත්තං පෙමං, අධික වූ ගෙහෙහිත ප්‍රේමය; න හොති, නොවේ ද; අධිමත්තෝ පසාදෙ, අධික වූ පැහැදීමෙක්; න හොති, නොවේ ද; අධිමත්තා හිරි න හොති, අධික වූ ලජ්ජාවක් නොවේනි ද; අධිමත්තෝ ගාරවෝ න හොති, අධික වූ ගෞරවයෙක් නොවේ ද; අධිමත්තා භාවනා න හොති, අධික වූ (මෛත්‍රී) භාවනාවක් නොවේ ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි ඛෝ පඤ්චහි අඞ්ගෙහි, මේ කරුණු පසින්; සමන්නාගතෝ සද්ධිවිහාරිකෝ, සමන්විත වූ සද්ධිවිහාරික තෙම; පණාමෙතබ්බෝ, පණාමිනය කට යුත්තේය.

පඤ්චහි –පෙ– සද්ධිවිහාරිකෝ, (අනතුරු වාසගමට කියේ දතයුතු) න පණාමෙතබ්බෝ, පණාමිනය නොකට යුත්තේය; උපජ්ඣායම්හි, උපා

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සද්ධිවිහාරිකො අලං පණාමෙතුං, උපජ්ඣායම්හි තාධිමත්තං පෙමං හොති, තාධිමත්තා පසාදෙ හොති, තාධිමත්තා හිරි හොති, තාධිමත්තෙතා ගාරවො හොති, තාධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සද්ධිවිහාරිකො අලං පණාමෙතුං.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සද්ධිවිහාරිකො තාලං පණාමෙතුං, උපජ්ඣායම්හි අධිමත්තං පෙමං හොති, අධිමත්තෙතා පසාදෙ හොති, අධිමත්තා හිරි හොති, අධිමත්තෙතා ගාරවො හොති, අධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො සද්ධිවිහාරිකො තාලං පණාමෙතුං.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතං සද්ධිවිහාරිකං අපණාමෙතෙතා උපජ්ඣායො සාතිසාරො මහාති, පණාමෙතෙතා අනතිසාරො හොති, උපජ්ඣායම්හි තාධිමත්තං පෙමං හොති, තාධිමත්තෙතා පසාදෙ හොති, තාධිමත්තා හිරි හොති, තාධිමත්තෙතා ගාරවො හොති, තාධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං සද්ධිවිහාරිකං අපණාමෙතෙතා උපජ්ඣායො සාතිසාරො හොති, පණාමෙතෙතා අනතිසාරො හොති.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතා සද්ධිවිහාරිකං පණාමෙතෙතා උපජ්ඣායො සාතිසාරො හොති, අපණාමෙතෙතා අනතිසාරො හොති, උපජ්ඣායම්හි අධිමත්තා පෙමං හොති, අධිමත්තෙතා පසාදෙ හොති, අධිමත්තා හිරි හොති, අධිමත්තෙතා ගාරවො හොති, අධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං සද්ධිවිහාරිකං පණාමෙතෙතා උපජ්ඣායො සාතිසාරො හොති, අපණාමෙතෙතා අනතිසාරො හොතීති.

ඛ්‍යාය තෙරෑන් කෙරෙහි, අධිමත්තං පෙමං හොති, අධික වූ (ගෙහසිත) ප්‍රේමය වේ ද; අධිමත්තෙතා පසාදෙ හොති – පෙ— න පණාමෙතබ්බා, කියේ දතයුතු.

පඤ්චහි —පෙ— සද්ධිවිහාරිකො, (195 වෙනි පිටේ කියේ දතයුතු) පණාමෙතුං, පණාමනය කරන්ට; අලං, සුදුසු වේ; උපජ්ඣායම්හි තාධිමත්තං —පෙ— අලං පණාමෙතුං, 195 වෙනි පිටේ කියේ දතයුතු.

පඤ්චහි —පෙ— සද්ධිවිහාරිකො, (කියේ මය) පණාමෙතුං, පණාමනය කරන්ට; න අලං, සුදුසු නොවේ; උපජ්ඣායම්හි -පෙ- තාලං පණාමෙතුං, 195 වෙනි පිටේ කියේ දතයුතු

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පඤ්චහි අඞ්ගෙහි, කරුණු පසකින්; සමන්නාගතං සද්ධිවිහාරිකං, සමන්විත සද්ධිවිහාරිකයෙකු; අපණාමෙතෙතා, පණාමනය නොකරන්නා වූ; උපජ්ඣායො, උපාධ්‍යාය තෙම; සාතිසාරො හොති, සදෙස් වේ; පණාමෙතෙතා, පණාමනය කරන්නේ; අනතිසාරො හොති, නිදෙස් වේ; උපජ්ඣායම්හි —පෙ— අනතිසාරො හොති, කියේ දතයුතු. පඤ්චහි —පෙ— හොතීති-කිමත්ථිය.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ බ්‍රාහ්මණෝ (රාධෝ නාම) භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචි, තං භික්ඛූ න ඉච්ඡිංසු පබ්බාජේතුං, සෝ භික්ඛූසු පබ්බජ්ජං අලභමානෝ කිසෝ අහොසි ලූඛෝ දුබ්බණ්ණෝ උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෝ ධමනිසන්ථතගත්තෝ, අද්දසා ඛෝ භගවා තං බ්‍රාහ්මණං කිසං ලූඛං දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතං ධමනිසන්ථතගත්තං, දිස්වාන භික්ඛූ ආමන්තෙසි, කින්නුඛෝ සෝ භික්ඛවේ බ්‍රාහ්මණෝ කිසෝ ලූඛෝ දුබ්බණ්ණෝ උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෝ ධමනිසන්ථතගත්තෝති, එසෝ භන්තෙ බ්‍රාහ්මණෝ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචි, තං භික්ඛූ න ඉච්ඡිංසු පබ්බාජේතුං, සෝ භික්ඛූසු පබ්බජ්ජං අලභමානෝ කිසෝ ලූඛෝ දුබ්බණ්ණෝ උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෝ ධමනිසන්ථතගත්තෝති, අථ ඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි, කෝ නුඛෝ භික්ඛවේ තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අධිකාරං සරතීති,

---

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; (රාධෝ නාම, රාධ නම්;) අඤ්ඤතරෝ බ්‍රාහ්මණෝ, (ගොත්‍රවශයෙන් කෝ ශාස්ත්‍ර ඉගෙනී මෙන්) ප්‍රකටනු වූ බමුණෙක්; භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා, මහණුන් කරා එළඹ; පබ්බජ්ජං යාචි, පැවිදි කම් ඉල්වී; භික්ඛූ, පැවිද්දේ; තං, ඔහු; පබ්බාජේතුං, පැවිදිකරන්ට; න ඉච්ඡිංසු, කැමති නුවූහ; සෝ, ඒ බමුණු තෙමේ; භික්ඛූසු; මහණුන් කෙරෙහි; පබ්බජ්ජං, පැවිදි කම්; අලභමානෝ නොලබනුයේ; කිසෝ, වැරැනු සිරුරු ඇතියේ; ලූඛෝ, රුක්ෂවූයේ; දුබ්බණ්ණෝ, අප්‍රිය දැකුම් ඇතියේ; උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෝ, හටගත් පඬුපැහැ ඇතියේ; ධමනිසන්ථතගත්තෝ, නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇතියේ අහොසි, විය; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; කිසං, වැරැනු සිරුරු ඇති ලූඛං, රුක්ෂ වූ; දුබ්බණ්ණං, අප්‍රිය දැකුම් ඇති; උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතං, හටගත් පඬුපැහැ ඇති; ධමනිසන්ථතගත්තං, නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇති; තං බ්‍රාහ්මණං, ඒ බමුණු; අද්දසා ඛෝ, දුටුසේක්මය; දිස්වාන, දැක; භික්ඛූ ආමන්තෙසි, භික්ෂූන් අමතා වදාළසේක; භික්ඛවේ, මහණෙනි; කින්නුඛෝ, කුමට; සෝ බ්‍රාහ්මණෝ, ඒ බමුණු තෙමේ; කිසෝ, වැරැනු සිරුරු ඇතියේ; ලූඛෝ, රුක්ෂවූයේ; දුබ්බණ්ණෝ, අප්‍රිය දැකුම් ඇතියේ; උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෝ, හටගත් පඬුපැහැ ඇතියේ; ධමනිසන්ථතගත්තෝ ඉති, නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇතියේදැයි (පිළිවිසිසේක) භන්තෙ, සවාමීනි; එසෝ බ්‍රාහ්මණෝ, මේ බමුණු තෙමේ; භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා, මහණුන් වෙතට පැමිණ; පබ්බජ්ජං යාච්, පැවිද්ද ඉල්වී; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තං, ඒ බමුණු; පබ්බාජේතුං න ඉච්ඡිංසු, පැවිදි කරන්ට නොකැමැතිවූහ; සෝ, ඒ බමුණු තෙමේ; භික්ඛූසු, මහණුන් කෙරෙහි; පබ්බජ්ජං අලභමානෝ, පැවිද්ද නොලබනුයේ; කිසෝ, වැරැනු සිරුරු ඇතියේ; ලූඛෝ, රුක්ෂවූයේ; දුබ්බණ්ණෝ, අප්‍රිය දැකුම් ඇතියේ; උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතෝ, හටගත් පඬුපැහැ ඇතියේ; ධමනිසන්ථතගත්තෝ ඉති, නහර ඉල්පුනු සිරුරු ඇතියේ යයි (සැලකෙළේ) අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛවේ, මහණෙනි; කෝ, කවරෙක්; තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, ඒ බමුණුහුගේ; අධිකාරං, පරිත්‍යාගයක්; සරති නුඛෝ

එවං වුත්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තෙත්‍රා භගවන්තං එතදවොච්, අහං ඛො භන්තෙ තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අධිකාරං සරාමි, කිම්පන භගවා සාරිපුත්තත්‍ර තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අධිකාරං සරසීති, ඉධ මෙ භන්තෙ සො බ්‍රාහ්මණො රාජගහෙ පිණ්ඩාය චරන්තස්ස කටච්ඡුභික්ඛං දාපෙසි, ඉමං ඛො අහං භන්තෙ තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස අධිකාරං සාරාමි, සාධු සාධු සාරිපුත්ත කතඤ්ඤුතෙ හි සාරිපුත්ත සප්පුරිසා කතවෙදිතෙ, තෙනහි ත්වං සාරිපුත්ත තං බ්‍රාහ්මණං පබ්බාජෙහි උපසම්පාදෙහීති, කථාහමහ භන්තෙ තං බ්‍රාහ්මණං පබ්බාජෙමි උපසම්පාදෙමීති; අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි— යා සා භික්ඛවෙ මයා තීහි සරණාගමනෙහි උපසම්පදා අනුඤ්ඤාතා, තාහං අජ්ජතග්ගෙ පටික්ඛිපාමි, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඤත්තිචතුත්ථෙන කම්මෙන උපසම්පදං, එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ උපසම්පාදෙතබ්බා, ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සම්මා ඤාපෙතබ්බා.

ඉති, සිහි කෙරේ දැයි; භික්ඛූ ඇමතෙහි, භික්ෂූන් අමතා වදාළසේක; එවං වුත්තෙ, මෙසේ වදාළ කල; ආයස්මා සාරිපුත්තෙත්‍රා, ආයුෂ්මත් සාරිපුත් තෙර තෙමේ; භන්තෙ, සවාමිනි; අහං ඛො, මම වනාහි; තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, ඒ බමුණුහුගේ; අධිකාරං, පරිත්‍යාගයක්; සරාමි ඉති, සිහි කෙරෙමියි; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අවොච්, මේ වදන සැළ කෙළේය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; ත්වං, නුඹ; තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, ඒ බමුණුහුගේ; කිං පන අධිකාරං, කිනම් පරිත්‍යාගයක්; සරසි ඉති, සිහි කෙරෙහි දැයි (පිළිවිස වදාළසේක) භන්තෙ, සවාමිනි; ඉධ, මෙහි; රාජ ගහෙ, රජගහ නුවර; පිණ්ඩාය චරන්තස්ස, පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නා වූ (පිඬු සිඟන්නාවූ) මේ, මාහට; කටච්ඡුභික්ඛං, සැන්දක් අහර; දාපෙසි, දෙවෙව්වේය; භන්තෙ, සවාමිනි; අහං, මම; තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, ඒ බමුණු හුගේ; ඉමං ඛො අධිකාරං, මේ පරිත්‍යාගය; සරාමි ඉති, සිහිකෙරෙමියි; (සැලකෙළේය) සාධූපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; සාධු සාධු, යහපත යහපත; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; සප්පුරිසා, සත් පුරුෂයෝ; කතඤ්ඤුතෙ හි, කළදේ දන්නෝමය; කතවෙදිතෙ හි, කළදේ ප්‍රකටව දන්නෝමය; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; තෙනහි, එසේ වීනම්; ත්වං, නුඹ; තං බ්‍රාහ්මණං, ඒ බමුණු; පබ්බාජෙහි, පැවිදි කරව; උපසම්පාදෙහි ඉති, උපසපන් කරවයි; (වදාළ සේක්) භන්තෙ, සවාමිනි; අහං, මම; කථං, කෙසේ; තං බ්‍රාහ්මණං, ඒ බමුණු; පබ්බාජෙමි, පැවිදි කෙරෙම් ද; උපසම්පාදෙමි ඉති, උපසපන් කෙරෙම් දැයි (පිළිවිසියේය) අථඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතස්මිං නිදානෙ, මේ මූල් කරණෙහි; එතස්මිං පකරණෙ, මේ ප්‍රකරණයෙහි; ධම්මිං කථං, දහම් කතාවක්; කත්වා, කොට; භික්ඛූ ඇමන්තෙසි, භික්ෂූන් ඇමතූසේක; (කෙසේ ද යත්?) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මගා, මා විසින්; තීහි සරණාගමනෙහි, තුන් සරණාගමනයෙන්; යා සා උපසම්පදා, යම් උපසම්පදාවක්; අනුඤ්ඤාතා, අනුදන්නා ලද්දීද; තං, ඒ උපසම්පදාව; අජ්ජ අග්ගෙ, අද පටන්; අහං, මම; පටික්ඛිපාමි, ප්‍රතික්ෂේප කෙරෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඤත්තිචතුත්ථෙන කම්මෙන,

ඤත්තියං (සඞ්ඝතට දැනුම් දීම) සිව්වෙනි තොට ඇති කර්මයෙන්; උපසම්පදං, උපසම්පන්නි කිරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි; (උපසම්පන් කිරීමට අවසර දෙමි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං ච පන, මෙසේ ද වනාහි; උපසම්පාදෙතබ්බං, උපසම්පන් කළ යුත්තේය; (කෙසේ ද යත්?) පරිබ්බයෙන, ප්‍රකිබල වූ; ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා, දක්ෂ මහණෙකු විසින්; සඞ්ඝං ඤාපෙතබ්බං, සඞ්ඝයාට දැනුවිය යුත්තේය.

විසතර.

ඤත්තිචතුත්ථ කම්මවාක්‍යයාගේ ආරම්භය.

මෙකල සම්බුදු රදුන්ගේ අදහස අසිපත්තා අරමඹදි තුන් සරණාගමනයෙන් ලුහුඬින් අනුදුන වදාළ උපසම්පදාව ප්‍රතික්ෂේප කර ගරුධර්මයෙන් ඤත්තිචතුත්ථ කර්මවාක්‍යයෙන් උපසම්පදාව අනුදුන වදාරන්ට විය, සම්බුදු රදුන්ගේ පිරිස් නම් බෙහෙවින්ම උන්වහන්සේගේ අදහස් දන්නෝය, ඒ බුදුපිරිස් අතුරෙන් සැරියුත් තෙර තෙමේ පළමුවෙනි වේ, එබැවින් "කථාහං භගවන්තං බ්‍රාහ්මණං පබ්බාජෙමි උපසම්පාදෙමි" යි සිතාමැති මම ඒ බමුණු කෙස්නම් පැවිදි කෙරෙම් ද උපසම්පන් කෙරෙම් දැයි බුදුරදුන් පිළිවිස්සේය, එකල බුදුරජාණෝ "සා සා භික්ඛවෙ මයා තිහි සරණාගමනෙහි" යනාදින් විස්තරයේ දෙසූසේක.

උපසම්පදා නම් උත්තරාසඞ්ග ගුණයට නමකි, සිලයන් අතුරෙන් අධික සිලය උපසම්පන් සිලයකි, තවද අකුසලයෙන් නහා සිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවීම හෝ හෙරණ බැවින් උඩරණය කොට උසස් ගුණයෙහි පිහිටුවීම හෝ උපසම්පදා නම් වන්නේය. "අකුසලා වුට්ඨාපෙතබ්බා කුසලෙ පතිට්ඨාපෙතු, සාමණෙරභාවා වා උබ්භජිතබ්බා භික්ඛුභාවෙ පතිට්ඨාපෙතු" යනු විනය අටුවායි.

උපසම්පදා සංඛ්‍යා.

එහි භික්ෂු උපසම්පදාවය, සරණාගමන උපසම්පදාවය, ඔවාද ප්‍රතිග්‍රහණ උපසම්පදාවය, ප්‍රශ්නව්‍යාකරණ උපසම්පදාවය, ගරුධර්ම ප්‍රතිග්‍රහණ උපසම්පදාවය, දූතයා ලවා කරවන උපසම්පදාවය, අෂ්ටවාචික උපසම්පදාවය, ඤත්තිචතුත්ථ කර්ම උපසම්පදාව යනි අට වැදුරුම් වේ. එහෙයින් විනය අටුවායෙහි කියනලදි— "අයං හි උපසම්පදා නාම අට්ඨවිධා - එහි භික්ඛු උපසම්පදා සරණාගමන උපසම්පදා ඔවාදපටිග්ගහණ උපසම්පදා පඤ්හබ්‍යාකරණ උපසම්පදා ගරුධම්ම පටිග්ගහණ උපසම්පදා දූතෙන උපසම්පදා අට්ඨවාචිකා උපසම්පදා ඤත්තිචතුත්ථ කම්ම උපසම්පදා" යි.

විඤ්ඤාර.

එහි එහිභික්ෂු උපසම්පදා නම් "එහිභික්ඛු උපසම්පදාවන්ගේ සාවකබුද්ධානං ධම්මං චර බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය" යි මහණ මෙහි එව දහම් යහපත්ව දෙසනලද්දේය මතාකොට දුක් අවසන් කරනු පිණිස බඹසර හැසිරෙව යි මෙසේ වැදුරිම සමඟ අට පිරිකර පැලඳි මහණකම හා උපසපන් ලැබීමය. සරණාගමන උපසම්පදාව නම් සරණාගමනයෙන් උපසපන් කිරීමය, ඒ වනාහි සම්මා සම්බුදු රදුන් විසින් බරණැස ඉසිපතන අරමහිදී හැටක් පමණ භික්ෂූන් වහන්සේ ලෝවැඩ පිණිස දහම් හැරිසරමින් දම්දෙසන කල මහණ උපසපන් කරනු පිණිස අනුදන වදාරන ලදී. ඔවාද ප්‍රතිග්‍රහණ උපසම්පදාව නම් මහකසුප් තෙරණුවන්ට තුන් අවවාද පිළිගැන්වීමෙන් සිදු කළ උපසම්පදාවය, ඒ මෙසේයි-"තස්මාතිහ තෙ කස්සප එවං සික්ඛිතබ්බං නිච්චං මෙ කිරෙත්තපපං පච්චුපට්ඨිතං භවිස්සති ථෙරෙසු නවෙසු මජ්ඣිමෙසුචාති එවං හි තෙ කස්සප සික්ඛිතබ්බං; තස්මාතිහ තෙ කස්සප එවං සික්ඛිතබ්බං යං කිඤ්චි ධම්මං සොස්සාමි කුසලූපසංහිතං සබ්බං තං අට්ඨිං කත්වා මනසි කත්වා සබ්බං චෙතසා සමන්නාහරිත්වා ඔහිතසොතො ධම්මං සොස්සාමීති එවං හි තෙ කස්සප සික්ඛිතබ්බං; තස්මාතිහ තෙ කස්සප එවං සික්ඛිතබ්බං කායගතාසති න විජහිස්සතීති එවං හි තෙ කස්සප සික්ඛිතබ්බං" යනුයි මේ අවවාද තුන පිළිගත් පසු උපසම්පදාව අනුදත්සේක. පඤ්හව්‍යාකරණ උපසම්පදාව නම් සොපාක සාමණේරයන් වහන්සේව අනුදුන වදාළ උපසම්පදාවය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර පූර්වාරාමයෙහි තමන් වහන්සේ අනුව සක්මන් කරන සොපාක සාමණේරයන් වහන්සේගෙන් "උඩ්ඩමාතකසඤ්ඤාති වා සොපාක රූපසඤ්ඤාති වා ඉමෙ ධම්මා නානත්ථා නානාව්‍යඤ්ජනා උදාහු එකත්ථා ව්‍යඤ්ජනමෙව නානං" යි මෙසේ දස අඟහ නිශ්‍රිත පැන පිළිවිසිකල උන්වහන්සේගේ සිත් සතුටුවන සේ යහපත්ව පිළිතුරු දුන් බැවින් සත් හැවිරිදි සොපාක සාමණේරයන් වහන්සේට උපසම්පදාව අනුදත්සේක. ගරුධම්මපටිග්ගහණ උපසම්පදාව නම් මහාප්‍රජාපති ගෞතමියට අෂ්ටගරුධම් පිළිගත් කල අනුදුන වදාළ උපසම්පදාවය. දූතයා ලවා කර වූ උපසම්පදාව නම් අඩසකාසි නම් ගණිකාවට අනුදුන වදාළ උපසම්පදාවය. අට්ඨවාචිකා උපසම්පදාව නම් භික්ෂුණීන් ගේ භික්ෂුණී සඞ්ඝයා කෙරෙහි එක් වරක් ද භික්ෂු සඞ්ඝයා කෙරෙහි එක් වරක් දැයි මෙසේ ඤත්තිචතුත්ථී කම්මවාක්‍යයෙන් දෙවරක් උපසපන් ලැබීමය. ඤත්තිචතුත්ථ කම්ම උපසම්පදාව නම් භික්ෂූන්ගේ මේ වර්තමාන කාලයෙහි පවා පවතින උපසම්පදාවය, ඒ වනාහී ඤත්තිය සතරවෙනි කොට ඇති කම්වාක්‍යයෙන් උපසපන් කිරීමය එනම් ඤත්තිය එකවරක් හා අනුශ්‍රාවණය තෙවරක් මහසඟනහට ඇස්වීමෙන් කරනු ලබන උපසම්පදාවය. මේ උපසම්පදා කමය පිණිස පළමු කොට කම්වාක්‍යය අනුදුන වදාළේ රාධතෙරණුවන්ගේ උපසම්පදාව පිණිසයි, මේ කම්වාක්‍ය

යෙන් පළමු උපසම්පදාව ලත් ඒ රාධතෙරණුවෝ උපසපන් වී නොබෝ කලකින් රහත්වූසේක. මේ සැත්තිවතුළු කම්වාක්‍යය එවක් පටන් මේ දක්වා ද මතු බුඩසාසනයාගේ පැවැත්ම දක්වා ද උපසම්පදා කර්මය පිණිස පවත්නේය.

අෂ්ටගරුධර්මයෝ කවර භික්ෂුණීන් විසින් අවශ්‍ය යෙන් පැවැත්විය යුතු වැදගත් කාරණා අටකි. 1-උප සපන්වී සිවුවස්වස් ඉක්මුනු මෙහෙණියක් නමුත් එදවස් උපසපන් ලත් භික්ෂුවක් දැක හුනස්නෙන් නැඟිට පෙරගමන් කිරීම වැඳීම ඇදිලි බැඳීම සුදුසු ගරුබුහුමන් කිරීම 2-භික්ෂුණීන් තමන් කැමති සේ යම් කිසි තැනක නොවිසීම හා භික්ෂූන් වසන දනව්වක එක් වරුවෙක හොස් භික්ෂූන් වැඳ පුදා අවවාද ලබා ගෙන පෙරලා තමන් වසන තැනට ඒමට තරම් සමීප වූ මෙහෙණ වරෙක විසීම 3-අඩමාසක් පාසා භික්ෂුණීන් භික්ෂූන් කරා එළඹ පොහෝදින කවදදැයි විචාරීම හා භික්ෂුණීන්ට අවවාද දුන මැනවැයි ආරාධනා කිරීම 4-වස් විසූ භික්ෂුණිය විසින් උභතොසඞ්ඝයා ඉදිරි පිටදී පවාරණය කිරීම. 5-ගරුධර්මයෙන් (සහමවෙසෙස් ඇවතින්) නැඟී සිටිනු කැමති භික්ෂුණියගේ පසළොස් දිනක් මානත පිරීම. 6-උපසපන් ලබනු කැමති මෙහෙණින් ණන් දැවුරුද්දක් කරුණු සයක භික්මී උභතො සඞ්ඝයා කෙරෙහි උප සම්පදාව ලැබීම. 7-කිසිසේ කරුණකින් භික්ෂූන්ට ආක්‍රොශපරිභවයක් භික්ෂුණීන් නොකිරීම. 8-භික්ෂුණීන් භික්ෂූන්ට අවවාද නොකිරීම හා භික්ෂූන් භික්ෂුණීන්ට අවවාද කිරීම යන මොවුහු වෙත්.

එනෙසින් අඞ්ගුත්තර අට්ඨක නිපාතයෙහි වදරන්නාලදි—"වස්සසතූප සම්පන්නාය භික්ඛුනියා තදහුපසම්පන්නස්ස භික්ඛුනෝ අභිවාදනපච්චු ට්ඨානඅඤ්ජලිකම්මසාමීචිකම්මං කාතබ්බං, අයම්පි ධම්මෝ සක්කතෝ ගරුකතෝ මානෙතෝ පූජෙතෝ යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ. න භික්ඛු නියා අභික්ඛුනෙ ආවාසෙ වස්සං උපගන්තබ්බං, අයම්පි ධම්මෝ සක්කතෝ ගරුකතෝ මානෙතෝ පූජෙතෝ යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ. අඩ්ඩමාසං භික්ඛුනියා භික්ඛුසඞ්ඝතා වෙ ධම්මා පච්චාසිංසිතබ්බා උපොසථපුච්ඡනඤ්ච ඔවාදූපසඞ්කමනඤ්ච, අයම්පි ධම්මෝ සක්කතෝ ගරු කතෝ මානෙතෝ පූජෙතෝ යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ. වස්සං වුත්ථාය භික්ඛුනියා උභතෝ සඞ්ඝෙ තීහි ඨානෙහි පවාරෙතබ්බා දිට්ඨෙන සුතෙන පරිසඞ්කාය, අයම්පි ධම්මෝ සක්කතෝ ගරු කතෝ මානෙතෝ පූජෙතෝ යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ. ගරුධම්මං අජ්ඣා පන්නාය භික්ඛුනියා උභතෝ සඞ්ඝෙ පක්ඛමානත්තං චරිතබ්බං අයම්පි ධම්මෝ සක්කතෝ ගරුකතෝ මානෙතෝ පූජෙතෝ යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ. යෙ වස්සානි ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛාය සික්ඛ මානාය උභතෝ සඞ්ඝෙ උපසම්පදා පරියෙසිතබ්බා, අයම්පි ධම්මෝ සක්කතෝ ගරුකතෝ මානෙතෝ පූජෙතෝ යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ. න කෙනචි පරියායෙන භික්ඛුනියා භික්ඛු අක්කොසිතබ්බා පරිභාසි

තඤ්ඤා, අයම්පි ඛෝමා සක්කච්චා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ. අජ්ජතග්ගෙ ආනන්ද ඔවට්ටෝ භික්ඛුනී සංඝෝ භික්ඛූසු වවත්ථපෙත්වා, අත්තෝවට්ටෝ භික්ඛූසංඝෝ භික්ඛුනීසු වවත්ථපෙත්වා, අයම්පි ඛෝමා සක්කච්චා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතික්කමනීයෝ" යි.

දූතයා ලවා කරවූ උපසම්පදාව.

මේ උපසම්පදාව විනාශ වී සම්බුදු රජාණෝ සැවැත් නුවර ඇසුරු කොට දෙවුරම් මහවෙහෙර වැඩවසන කල අඩ්ඪකාසි නම් ගණිකාව නිසා අනුදූත වදාළසේක. අඩ්ඪකාසි නම් ගණිකා තොමෝ භික්ෂුණීන් කෙරෙහි පැවිදි උපසපන් වී බුදුරදුන් හමුවෙහි භික්ෂූන් වෙතින් උපසපන් ලබනු පිණිස සැවැත් නුවරට යනු කැමති විය. ඒ ඇසූ ධූතීයෝ අඩ්ඪකාසි නම් ගණිකාව මහදී අල්වා ගනුම්හයි මහ රැක සිටියෝය ඒ ගණිකාවට ද ධූතීයන් මහ රැක සිටිකියා අසන්ට ලැබිය එකල අඩ්ඪකාසි නම් ගණිකා තොමෝ මම බුදුරදුන් හමුවෙහි භික්ෂාහාන වෙතින් උපසපන් ලබනු පිණිස සැවැත් නුවර කරා එනු කැමති වීම් ධූතීයන් මා ගනු පිණිස මහ රැක සිටිනා හෙයින් එනු නොහැකි වෙම් කෙසේ නම් භික්ෂාහාන වෙතින් උපසපන් ලබන්නෙම් දැයි මෙපුවත් බුදුරදුන්හට සැළකරව කියා දූතයකු බුදුරදුන් වෙතට යැවී, දූතයාගේ වදන් ඇසූ සම්බුදු රජාණෝ භික්ෂාහාන රැස් කොට මේ නිදානයෙහි දහම් දෙසා "අනුජානාමි භික්ඛවෙ දූතෙනපි උපසම්පාදෙතුං" යි මහණෙනි උවදුරක් පැමිණි කල දූතයකු ලවා ද භික්ෂුණියක් උපසපන් කිරීමට අවසර දෙමියි වදාළසේක.

ඒ දූතයාගේ ලක්ෂණ.

භික්ෂුවක් හෝ සික්ඛමානාවක් හෝ සාමණේර නමක් හෝ සාමණේරියක් හෝ අව්‍යක්ත භික්ෂුණියක් හෝ යන මෙතෙක් දෙන අතුරෙහි කිසිවෙකු දූත කම් යෙහි යොදවා උපසපන් කොකළයුතු, එසේ කෙළේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක් දූත කම්හි යොදවා උපසපන් කරවීම වටී.

එහි පිළිවෙල.

දූත කම්හි යොදන ලද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණී තොමෝ භික්ෂාහාන වෙතට පැමිණ තනිපට සිවුර එකස් කොට පොරවා ගෙන භික්ෂාහානගේ පා වැඳ උකුටික යෙන් හිඳ ඇඳිලි බැඳ ගෙන "ඉත්ථන්නාමා අය්‍යා ඉත්ථන්නාමාය අය්‍යාය උපසම්පදාපෙඛා, එකතෝ උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසඞ්ඝෙ විසුඛා, සා කෙනවිදෙව අන්තරායෙන නාගච්ඡති, ඉත්ථන්නාමා අය්‍යා සඞ්ඝං උපසම්පදං යාචති, උල්ලුම්පතු තං අය්‍යා සඞ්ඝෝ අනුකම්පං උපාදාය" යනුවෙන් "ස්වාමීන් වහන්ස මෙනම් ඇති භික්ෂුණී තොමෝ මෙනම් ඇති භික්ෂුණියගේ උපසපන් කැමැත්තියක් වන්නීය භික්ෂුණී සඞ්ඝයා කෙරෙහි එක් වරක් උපසපන් වූ පිරිසිදු තැනැත්තියෙක, ඕ තොමෝ කිසියම් අනතුරක් නිසා මෙහි නොපැමිණෙයි, මෙනම් ඇති

භික්ෂුණී තොමෝ කිස්සඟ්ඝ වෙතින් උපසපන් ඉල්වයි ස්වාමිනි! සඞ්ඝ තෙම අනුකම්පා පිණිස ඒ මෙහෙණිය උපසපන් බැව්හි පිහිටුවක යේක්වා" යි මෙසේ තෙමෙරක් සැළතලයුත ඉස්නිහි ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුවක් විසින් මහසඟනහව ඒ බැව් දැනුම් දීම් වශයෙන් සුදුවිග භික්ඛුනී ඛණ්ඩකයෙහි වදාළ ඤත්තිචතුත්ථී කම්මවාක්‍යය ප්‍රකාශකළ යුතු ඒ කම්මවාක්‍යයාගේ අවසන්හි උපසපන් අපේක්ෂක මෙහෙණිය උපසපන් බැව්හි පිහිටියේ යයි දත යුතු. මෙසේ ද උභතෝ සඞ්ඝයා වෙතින් උපසපන් බැව් ලබන්නේය

උපසම්පදාව පිහිටීම හා නොපිහිටීම.

ඤත්තිචතුත්ථී කම්මවාක්‍යයෙන් කරනු ලබන උප සම්පදා කර්මයාගේ පිහිටීම වත්ථුසම්පත්තිය ඤත්තිසම්පත්තිය අනුසාවණසම්පත්තිය සීමාසම්පත්තිය පරිසසම්ප ත්තිය යන අඞ්ගපසින් සම්පන්නතාවේ, මින් එකකුදු අසම්පූර්ණ කල උපසම්පදාව නොපිහිටන්නේය. එහි වත්ථු නම් උපසම්පදාපේක්ෂක පුද්ගල (තෙරණ) තෙමේය, හේ වනාහි සම්පූර්ණ විසිවයස් ඇති උපසපන් ලැබීමට යෝග්‍යයෙක් විය යුතු එසේකල වත්ථුසම්පත්තිය පරිපූර්ණ වේ. අඩු විසිවස් ඇතිදේද සිව්පරිදී ඇවැත් අවන් පුතුලෝ ද පණ්ඩකයෝ ද පැවිදිව සිට තිළීකා යන් වෙනත ගොස් පෙරලා ආවෝ ද තීරිසතා ද පඤ්චානන්තරීයකයා ද භික්ෂුණීදූසකයා ද උභතෝබ්‍යඤ්ජනකයා ද යන මොවුහු අවස්තුකා වෙන් මොවුන්ව උපසම්පදාව තහනම් කරනලදී කම්මවාක්‍යයාගේ පූර්ව භාගය ඤත්ති නම් ඒ උච්චාරණයෙහි දී වත්ථු – සඞ්ඝ – පුග්ගල – ඤත්ති යන සතර පරාමර්ශනය කිරීම හා පළමු කොට ඤත්තිය කිමත් යන මේ කරුණු පස ඇති කල ඤත්තිසම්පත්තිය සම්පූර්ණ වේ. ඤත්තියෙහි උපසම්පදාපේක්ෂකයාගේ නම යොදා නොකිම වස්තුඅපරාමර්ශනය නම්, "සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝෝ" යි කිවමනා තැන "සුණාතු මෙ භන්තෙ" කියා සඞ්ඝෝ යනු අත හැරීම සඞ්ඝයා පරාමර්ශනය නොකිරීම වේ, "ඉත්ථන්නාමස්ස උපසම්පදාපෙක්ඛා" යි මෙසේ උපාධ්‍යාය තෙරුන්ගේ නාම කීර්තනය නොකිරීම පුද්ගල අපරාමර්ශනය නම්, සියල්ලෙන් සියල්ල ඤත්තියෙහි නොකිම ඤත්තිය පරාමර්ශනය නොකිරීම නම් වේ, පළමුකොට කම්මවාක්‍යය කිමවා "එසා ඤත්ති" කියා "ධාරෙති සඞ්ඝෝ සා" යි මෙසේ ඤත්තිකිර්තනය පශ්චාත් ඤත්තිය තැබීම නම්, මෙසේ ඇතිකල ඤත්තිසම්පත්තිය නොලැබෙන හෙයින් උපසම්පදාව නොපිහිටන්නේය. වත්ථු – සඞ්ඝ – පුද්ගල යන තුන පරාමර්ශනය කිරීම හා ශ්‍රාවණයාගේ නොපිරිහෙළීමද නියමකල ශ්‍රාවණය කිරීමත් යන මේ පස ඇතිකල අනුසාවණ සම්පත්තිය පරිපූර්ණ වේ. වස්තුවය සඞ්ඝයාය පුද්ගලය යන මොවුන්ගේ පරාමර්ශනය නොකිරීම හා ශ්‍රාවණය පිරිහෙළීමද නොකල්හි ශ්‍රාවණය කිරීමත් යන මොවුහු අනුශ්‍රාවණ දෙඅයගෝ වෙත් මේ දෙඅය යන් ඇතිකල උපසම්පදාව නොපිහිටන්නේය. මෙහි වත්ථු – සඞ්ඝ – පුග්ගල යන මොවුන්ගේ පරාමර්ශනය නොකිරීම කියේ දත යුතු අනු ශ්‍රාවණ තුනෙහි යම් කිසි තැනක වත්ථු – සඞ්ඝ – පුග්ගල යන මොවුන්

අපරමර්ශනය කිරීම පරාමර්ශනය නොකිරීම නම් සියල්ලෙන් සියල්ල කම්වාක්‍යය නොකියා සිව්වරක් ඇතුනියම් කිම හෝ කම්වාක්‍යතුළ අකුරක් හෝ පදයක් හෝ නොකිම නොහොත් වරදවා කිම හෝ ශ්‍රාවණය පිරිහෙලීම නම් වේ ශ්‍රාවණයාගේ අවකාසයෙහි පළමු කොට ඇතුනිය නොතබා අතුශ්‍රාවණය කිරීම නොකල්හි ශ්‍රාවණය කිරීම නම්. නිමිත්තසම්පත්තිය පරිසසම්පත්තිය කම්මවාවාසම්පත්තිය යන ත්‍රිවිධ සම්පත්තියෙන් යුත් සීමාවක් ලැබීම සීමාසම්පත්ති නම්. (විසතර විනය අටුවාවෙන් බලනු) ඒ කම්යට සුදුසු පමණ භික්ෂූන් පමුණුවා ගැනීමද ඡන්දය ගෙන ආයුත්තන්ගේ ඡන්දය ගෙන රැම හා පැමිණි පිරිස කම්යට විරුඛ නොවීමද පරිසසම්පත්තිය නම්. කම්යට සුදුසු පමණ භික්ෂූන්ගේ නොපැමිණීම ද ඡන්දය ගෙන ආයුත්තන්ගේ ඡන්දය නොගෙනීම හා පැමිණි පිරිස කම්යට ගැරහීම ද පරිසවිපත්ති නම්.

වාක්‍ය-අව්‍යක්තාදීන් හා ප්‍රතිබල-අප්‍රතිබලයන්.

"ව්‍යතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝා ඤාපෙතබ්බා" යි ඇතුනිවතුඵ කම්මවාක්‍යය මහසඟනහට ඇස්වීමෙහි නිදිසට ව්‍යක්ත භික්ෂුව උත්තාසඵය මධ්‍යමය හීනය යි තුන් ප්‍රකාර වේ, ඉන් අවීනකථා සහිත විනය පිටකය කටපාඩම් ඇති මහාසේ විනිසඵය දත් මහණ උත්තාසඵ ව්‍යක්තයා වේ, ඇතුනිවතුඵ කම්වාක්‍යය පමණක් කටපාඩම් ඇති එහි අවී මහාසේ දත් මහණ පශ්චිම ව්‍යක්තයා වේ, මේ දෙයා කාරයට මධ්‍යගත වූ ප්‍රගුණත්වය හා අවීනාවබොධය දරන මහණ මධ්‍යම ව්‍යක්තයා නම්, මෙසේ ප්‍රගුණත්වයක් හෝ අවීනාවබොධයක් නැත්තේ අව්‍යක්ත යයි දත යුතු.

දසවිධ ව්‍යඤ්ජන නොපිරිහෙලා කම්වාක්‍යය අස්වන මහණ මෙහි දී ප්‍රතිබල භික්ෂු නම් කාසඤ්ඤාදි ලෙඛකින් හෝ තොල් දත් දිව ආදීන්ගේ අසම්පුණ්ණත්වයෙන් හෝ පාළිභාසාව කියවීමෙහි පුරුද්දක් නැති කමින් හෝ කම්වාක්‍යය අස්වන කල අකුරක් නොහොත් පදයක් පිරිහෙලීම කරන නැතහොත් කිය යුතු පිළිවෙළ වරදවා (භනෙත කිය යුතු තැන ඔනෙත යි මෙසේ) කියන මහණ අප්‍රතිබල නම්.

රාඛබමුණු පැවිදි කරවීමට හෙතු.

සම්මා සම්බුදුරජාණෝ රාඛබමුණු රහත් විමට තිසි කුසල් ඇතියෙකු බැව් දැක වදුරා ගැරියුත් තෙරුන් ලවා පැවිදි කරවී. මේ බමුණු වතා හි සැවැත් නුවර දිළිඳු අසරණයෙකි හෙතෙම ජීවත් වනු නොහැකිවූයේ මහන්දු නිසා දිවි රකිමිහි වෙහෙරට ගොස් තණ තසල හරිමින් ගෙමලු කැමදිමින් දහැරි පැන් එළවා තබමින් අත්පා මෙහෙවර කොට වෙහෙරහිම විසී, මහන්දුද මෙහෙවර කරන නිසා බත් දෙවනසේක, බමුණු පෙරපින් බෙලෙන් මහණකම්හි රුචි ඇතත් මහන්දු පැවිදි නොකරන සේක, ඔහුගේ ආසාව බලවත් වී එය මහන්දුගෙන් ඉටු නුවූයෙන් දුබල වී පඬුවන් පැහැ ඇති විය.

සම්බුදු රජණෝ එක් දිනක් ලොව බලා වදාරනසේක් ඒ බමුණු රහත් වීමට හිසි පින් ඇති නියාව දැක වදාරා දෙවෙනි දින පස්වරු වෙහෙර සැරිසරා වඩනා නියායෙන් ඔහු කරා වැඩවදාරා බමුණ කුමක් කෙරෙමින් හැසිරෙනි දැයි පිළිවිසිසේක, සවාමිනි වහන්දූගේ වත් කෙරෙමියි බමුණු පිළිවදන් ඇස්වූකල වහන්දූගෙන් සංග්‍රහත් ලැබේ දැයි විවාලසේක, සවාමිනි! බත් පමණක් ලබම් මහණකරන්ට නොක මැනිසේකැයි බමුණු කිකල වහන්දූ රැස් කරවා කිමෙක මහණෙනි මේ බමුණු කළ උපකාරයක් කොප අතුරෙන් යම් මහණෙකුට මතක ඇති දැයි විවාලසේක ඒ අසා සැරිපුත් මහතෙරණුවෝ සවාමිනි! එක් දිනක් රජගහනුවර සිඟන්නා වූ මාහට මේ බමුණුතෙම තමන්ට ගෙනා බත් සැන් දක් දෙවාපිබව සිහිකෙරෙමියි කිහ, එකල බුදුරජණෝ ශාරිපුත්‍රයෙනි! තොපට දුන්දෙයෙහි අනුසස් තම් පමණ නැති තෙල නරම් උපකාරයක් සිහිකරමින් මේ බමුණු සසරදුකින් නුමුදන්නේ හැයි දැයි විවාලසේක යහපත සවාමිනි! එසේ විනම් මහණ කෙරෙමියි වදාරා මහණ උපසපන් කළසේක

උන්වහන්සේ හැමදෙනා වහන්සේට බාලබැවින් බොජ්ඣන්හල් ආදියෙහි කෙළවර අස්න ලැබෙන්නේය, එබැවින් කැඳබත් ආදියෙන් පහසුවෙක් තම් නැති සැරිපුත් තෙරණුවෝ ඒ බැව් දැන උන්වහන්සේ සමග දනව් සැරිසරා වඩනාසේක් කොප විසින් මේ දේ කට යුතුය මේ දේ නොකට යුතු යයි නිරතුරු අනුසාසනය කරනසේක උන්වහන්සේ ද මනාසේ පුවව කිකරුව අනුසාසනයෙහි පිහිටා නොබෝ දිනකින් සියලු කෙලෙසුන් නසා රහත්වූසේක. මෙසේ රහත්වීමට හිසි මූකුරා ගිය පින් ඇති මේ රාධබමුණු සම්බුදුන් වහන්සේගේ නියමය ලැබෙන තුරු වහන්දූට පැවිදි කරනු පිණිස සිත් පහළ නුවූයේ ආසයානුසය සඳුණය හැමලෙසින් උන්වහන්සේලාට කැකිබැවිනි.

ආසයානුසය සඳුණය.

පෘථක් ජනයන්ගේ ආසය තම් ශාසවත දෘෂ්ටිය හා උවෙජ්ද දෘෂ්ටිය වේ නිවන් ඇසුරු කළ සුඛසතියන්ගේ ආසය වනාහි අනුලොමක්ෂාන්තිය හා යථාභූතඤාණය වේ. අනුසය නම් කෙලෙස් ප්‍රහීණ නොකළ සත්ත්වසන්තානයෙහි සුදුසු කරුණක් ලැබුනු ඇසිල්ලෙහි උපදනා අතීතානාගත වර්තමාන වූ රාගාදි සප්තක්ලේශයෝ වෙත්. මේ ආසය හා අනුසය ඒ ඒ සත්වයන්ගේ සන්තානයෙහි අඩුවශයෙන් හෝ වැඩිවශයෙන් හෝ මධ්‍යස්ථ වශයෙන් හෝ පවත්නා සැටි දන්නා නුවන ආසයානුසය ඤාණ නම්. එහෙයින් විසුද්ධිමාර්ග සන්නයෙහි කියනලදි— "ආසමම විත්තං සෙති එත්ථ.ති ආසයෝ, මිගාසයෝ විය; යම්සේ මෘගයෝ හොවරයට හොස් නැවත අවුත් යම් තැනෙක හොවිත් ද හේ උහුව ආශය තම් වේ ද එසේම සිතද අන්‍යථා ප්‍රවෘත්තිවද අවුත් යම් තැනෙක හොවි නම් හේ උහුව ආශය යි කියනු ලැබේ, භෙද ශාසවත දෘෂ්ට්‍යාදි විසින් චතුර්විධ වේ, කියේ මැනු.

සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝො, අයං ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතො උපඤ්ඣායෙ, යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන එසා ඤත්ති. සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝො, අයං ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතො උපසම්පදාපෙක්ඛො, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස උපසම්පදා ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, සො තුණ්හස්ස, යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. දුතියම්පි එතමත්ථං වදාමි— සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො, අයං ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතො උපසම්පදාපෙක්ඛො, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස උපසම්පදා ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, සො තුණ්හස්ස, යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. තතියම්පි එතමත්ථං වදාමි— සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො, අයං ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතො උපසම්පදාපෙක්ඛො, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස උපසම්පදා ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, සො තුණ්හස්ස, යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. උපසම්පන්නා සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමෙන ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී එවමෙතං ධාරයාමි.

"සස්සතුවෙජ්ද දිට්ඨි ච ඛන්ත්‍යිවෙවානුලොමිකී
යථාභූතඤ්ච යං ඤාණං එතං ආසයසද්දිතං" සි

මෙහි ශාස්වතය උවේදය යන දෘෂ්ටිහු දෙදෙන වටටය ආශ්‍රය කළ පුහුදුණන්ගේ ආශය, විවටටය ආශ්‍රය කළ සුඛසඤ්ඤයන්ට වනාහි අනුලොමඤාන්තියය යථාභූතඤාණය යන දෙදෙන ආශය" යි මේ ආසයානුසය ඤාණය හැමලෙසින් ඇතියේ සම්බුදුන් වහන්සේවමය.

භන්තෙ, සවාමිනි; සඞ්ඝො, සඞ්ඝ තෙමේ; මෙ, මා කියන්නක්; සුණාතු, අසාවා; ඉත්ථන්නාමො, මෙනම් ඇති; අයං, මේ තෙරණ තෙම; ආයස්මතො, ආයුෂ්මත් වූ; ඉත්ථන්නාමස්ස, මෙනම් ඇති තෙරණුවන්ගේ; උපසම්පදාපෙක්ඛො, උපසම්පදා පෙළහකයෙකි; යදි, ඉදින්; සඞ්ඝස්ස, සඟන හට; පත්තකල්ලං, සුදුසු කල් ඇතියේ නම්; සඞ්ඝො, සඞ්ඝ තෙමේ; ඉත්ථන්නාමෙන, මෙනම් ඇති; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යාය තෙරුන්හෙන් යුකතව; ඉත්ථන්නාමං, මෙනම් ඇති තෙරණහු; උපසම්පාදෙය්‍ය, උපසපන් කරන්නේය; එසා, මෝ තොමෝ; ඤත්ති, (මහසඟනහට මාගේ) දැන් වීමයි.

සුණාතු -පෙ- උපසම්පදාපෙක්ඛො, 206 වෙනි පිටේ 26 වෙනි පෙළ පවන් කියේ දකයුතු. සඞ්ඝො, සඟන තෙමේ; ඉත්ථන්නාමං, මෙනම් ඇති තෙරණහු; ඉත්ථන්නාමෙන, මෙනම් ඇති; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යාය තෙරුන්හෙන් යුකතව; උපසම්පාදෙති, උපසපන් කෙරේ; යස්ස ආයස්මතො, යම් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ නමකට; ඉත්ථන්නාමෙන, මෙනම්

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු උපසම්පන්නසමනන්තරා අනාචාරං ආචරති, භික්ඛූ එවමාහංසු මා ආවුසෝ එවරූපං අකාසි නෙතං කප්පතීති. සෝ එවමාහ නෙවාහං ආයස්මන්තෙ යාචිං උපසම්පාදෙථ මයන්ති, කිස්ස මං තුම්හෙ අයාචිතා උපසම්පාදිත්ථාති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අයාචිතෙන උපසම්පාදෙතබ්බා, යෝ උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස, අනුජානාමි භික්ඛවෙ යාචිතෙන උපසම්පාදෙතුං, එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ යාචිතබ්බා, තෙන උපසම්පදාපෙක්ඛෙන සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං

ඇති; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යාය තෙරණ්ඩුවන්ගෙන් යුතුවැ; ඉත්ථංනාමස්ස, මෙනම් ඇති තෙරණහුගේ; උපසම්පදා, උපසම්පද තොමෝ; ඛමති, රුචිවේ නම්; සඞ්ඝස්ස, ඒ ආයුෂ්මත් තෙමේ; තුණ්හී අස්ස, නිශ්ශබ්දවන් නේය; යස්ස, යම් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ නමකට; නක්ඛමති, රුචි නොවේ නම්; සෝ, ඒ ආයුෂ්මත් තෙමේ; භාසෙය්‍ය, කියන්නේය; දුතියම්පි, දෙවෙනි වරද; එතං අත්ථං, මෙකරුණ; වදාමි, කියමි; සුණාතු මෙ භන්තෙ —පෙ— සෝ භාසෙය්‍ය— කීසේමැයි, තතියම්පි එතං අත්ථං වදාමි, තුන්වෙනි වරද මෙකරුණ කියමි; සුණාතු මෙ භන්තෙ —පෙ— සෝ භාසෙය්‍ය, කීසේමය; සඞ්ඝස්ස, සඟන විසින්; ඉත්ථංනාමෝ, මෙනම් ඇති තෙරණ තෙමේ; ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, මෙනම් ඇති උපාධ්‍යාය තෙරණ්ඩුවන්ගෙන් යුක්තවූ; උපසම්පදෙක්ඛා, උපසපන් කරනු ලද්දේය; සඞ්ඝස්ස, සඟනහට; ඛමති, රුචි වේ; තස්මා, එබැවින්; තුණ්හි, නිශ්ශබ්ද වේ; එවං, මෙසේ; එතං, මෙකරුණ; ධාරයාමි ඉති, සලකමියි.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එකල්හි; අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු, එක්තරා මහණෙක්; උපසම්පන්නසමනන්තරා, උපසපන් ලත් අනතුරු; අනාචාරං අනාචාරයෙහි; ආචරති, හැසිරේ; භික්ඛූ, (සෙසු) භික්ෂූහු; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; එවරූපං, මෙබන්දක්; මා අකාසි, නොකරව; එතං, මෙය; න කප්පති ඉති, නොකැප යයි; එවංආහංසු, මෙසේ කීහු; සෝ, ඒ මහණ තෙමේ; එවං ආහ, මෙසේ කියේය; අහං, මම; මං, මා; උපසම්පාදෙථ ඉති, උපසපන් කරව් යයි; ආයස්මන්තෙ, ආයුෂ්මතුන්; නෙව යාචිං, යාචිඤ්ඤ නොකෙළෙමි; අයාචිතා, (මවිසින්) යාචිඤ්ඤ නොකරනලද; තුම්හෙ, තෙපි; කිස්ස, කුමට; මං, මා; උපසම්පාදිත්ථ ඉති, උපසපන් කළව් දැයි; (සෝ එවං ආහ–යනු මෙහි සම්බන්ධයි) භගවතෝ, භගවත් බුදුරදුන් හට; එතං අත්ථං, මෙකරුණ; ආරොචෙසුං, සැළකළෝය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අයාචිතෙන, යාචිඤ්ඤ නොකරනු ලැබුවහු විසින්; න උපසම්පාදෙතබ්බා, උපසපන් නොකළ යුත්තේය; යෝ, යම් මහණෙක්; උපසම්පාදෙය්‍ය, (උපසපන් නොඉල්ලූ තෙරණ නමක්) උපසපන් කරන්නේ ද; දුක්කටස්ස ආපත්ති, (ඒ මහණහට) දුකුළා ඇවැත් වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යාචිතෙන, යාචිඤ්ඤ කරනු ලැබුවහු විසින්; උපසම්පාදෙතුං, උපසපන් කිරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංච පන, මෙසේ ද; යාචිතබ්බා, යාචිඤ්ඤ කළ යුත්තේය; උපසම්පදාපෙක්ඛෙන,

උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිමපණාමෙත්වා එවමස්ස වචනීයො; සඞ්ඝං භන්තෙ උපසම්පදං යාචාමි, උල්ලුම්පතු මං භන්තෙ සඞ්ඝො අනුකම්පං උපාදායාති. දුතියම්පි යාචිතබ්බා —පෙ— තතියම්පි යාචිතබ්බා, ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බා.

සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො, අයං ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතො උපසම්පදාපෙක්ඛො ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, එසා ඤත්ති. සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො, අයං ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතො උපසම්පදාපෙක්ඛො, ඉත්ථන්නාමො සඞ්ඝං උපසම්පදං යාචති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, යස්සායස්ම තො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස උපසම්පදා ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, සො තුණ්හස්ස, යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය. දුතියම්පි එතමත්ථං වදාමි –පෙ– තතියම්පි එතමත්ථං වදාමි –පෙ– උපසම්පන්නො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, ඛමති සඞ්ඝස්ස තස්මා තුණ්හි එවමෙතං ධාරයාමි.

උපසපන් කැමති වූ; භන්ත, ඒ හෙරණ විසින්; සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා, සඟන කරා එළඹ; උත්තරාසඞ්ගං, තනිපට සිවුර; එකංසං කරිත්වා, එකස් කොට පොරවා ගෙන; භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා, මහණුන්ගේ පා වැඳ; උක්කුටිකං නිසීදිත්වා, උක්කුටිකයෙන් හිඳ; අඤ්ජලිමපණාමෙත්වා, ඇදිලි බැඳගෙන; එවං, මෙසේ; වචනීයො අස්ස, කියයුතු වන්නේය; භන්තෙ, සවාමීනි; සඞ්ඝං, මහසඟන; උපසම්පදං, උපසපන්; යාචාමි, ඉල්ලමි; භන්තෙ, සවාමීනි; සඞ්ඝො, මහසඟන තෙමේ; අනුකම්පං උපාදාය, අනුකම්පා පිණිස; මං, මා; උල්ලුම්පතුඉති, (හෙරණ බැවින් මුදා) උපසපන් බැවිති පිහිටුවන සේක්වා යි; දුතියම්පි යාචිතබ්බා, දෙවෙනි වරද යාච්ඤ කළ යුත්තේය; -පෙ- තතියම්පි යාචිතබ්බා, තුන්වෙනි වරද යාච්ඤ කළ යුත්තේය; ව්‍යත්තෙන —පෙ— ඤාපෙතබ්බා- 199 වෙනි පිටේ 4 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. (නමින් අප්‍රකට වහන්දෑ නමක් උපසපන් ලත් විගස අනාචාරයෙහි හැසුරුනෙන් සෙසු වහන්දෑ ඇවැත්නි පෙපි කුමක් පිණිස මෙබදු අකටයුත්තක් කෙළෙහිද මින් මතු නොකරවයි ඒ වහන්දැට ඔවදන් කිහු, එකල ඒ මහණ කියන්නේ "ඇවැත්නි මා උපසපන් කරව් කියා නුඹවහන්සේලාගෙන් ඉල්ලීමක් මම නොකෙළෙමි" ඉල්ලීමක් නොකළ මා උපසපන් කළ බැවින් මා අත වැරැද්දක් නැතැයි කීයේය, ඉක්බිති බුදුරදුන්ට මෙකරුණ සැළකළෝ, එකල සම්බුදු රජාණෝ මහ සඟගණ රැස් කොට එකරුණට සුදුසු ඔව දන් දී මහණෙනි මින් මතු උපසපන් නොසිල්වන ලද හෙරණ නමක් තෙපි උපසපන් නොකරව් එසේ යම් මහණෙක් කෙළේ නම් ඔහුට දුකුළු ඇවැත් වේ යයි දුකුළු ඇවතක් පනවා වදාරා හෙරණ විසින්

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ පණ්හිතානං හත්ථානං හත්ථ පරිපාටි අධිගතා හොති, අථ ඛො අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස එසද හොසි, ඉමෙ ඛො සමණා සක්‍යපුත්තියා සුඛසීලා සුඛසමාචාරා සුඛා ජනානි භූයත්ථා නිවාතෙසු සයනෙසු සණනති, යන්නූනාහං සම්ම ණෙසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජෙය්‍යන්ති, අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණෝ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචි, තං භික්ඛූ පබ්බාජෙසුං උප සම්පාදෙසුං, තස්මිං පබ්බජිතෙ හත්ථපරිපාටි බිසිළ භික්ඛූ එවමා හංසු, එහි දානි ආවුසො පිණ්ඩාය චරිස්සාමාති, සො එවමාහ නාහං ආවුසො එතං කාරණා පබ්බජිතො පිණ්ඩාය චරිස්සාමීති, සචෙ මෙ දස්සථ භුඤ්ජිස්සාමි නො චෙ මෙ දස්සථ විබාහිස්සාමීති, කිමපන ත්වං ආවුසො උදරස්ස කාරණා පබ්බජිතොති, එවමාවුසොති, යෙ

තෙවරක් උපසපන් ඉල්වීය යුතු බැවි හා සඟන වෙතින් ඉල්වන අයුරුද වදාළෝ. මින් යාවිඤ්ච (ඉල්ලීම) ක් නැතිව කරගෙන ආ උපසම්පදා කර්මයාගේ ප්‍රතික්ෂේපය හා භෙරණුන්ගේ යාවිඤ්චෙන්ම උපසපන් දිය යුතු බැවි ප්‍රකාශිතයි.)

සුණාතු මෙ —පෙ— එවමෙතං ධාරයාමීති, 206 වෙනි පිටේ 26 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; පණ්හිතානං, ප්‍රණීත වූ; හත්ථානං, බත්පිළිබඳ; හත්ථපරිපාටි, බත්පිළිවෙළක්; අධිගතා හොති, අසපිරව සිටියා වෙයි; අථ ඛො, එකල; අඤ්ඤතරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, එක්තරා බමුණෙකුහට; එතං අහොසි, මෙබදු සිතෙක් වී; (කිංසේය යත්?) ඉමෙ ඛො සමණා සක්‍යපුත්තියා, මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍ය පුත්‍රයෝ; සුඛසීලා, සුඛසවහා ඇත්තෝ; සුඛසමා චාරා, සුවසේ හැසිරීම් ඇත්තෝ; සුභොජනානි භුඤ්ජිත්වා, මනා බොජුන් වලඳා; නිවාතෙසු, වාරණ්හිතවූ; සයනෙසු, යහන්හි; සයන්ති, සැතපෙත්; අහං, මම; සම්මණෙසු සක්‍යපුත්තියෙසු, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන් කෙරෙහි; පබ්බජෙය්‍යං. පැවිදිවන්නෙමි නම්; යනූනාහ ඉති, යෙහෙකැ කියා සිතී. අථ ඛො, ඉක්බිති; සො බ්‍රාහ්මණෝ, ඒ බමුණු තෙමේ; භික්ඛූ උපසඞ්ක මිත්වා, භික්ෂූන් කරා එළඹ; පබ්බජ්ජං යාචි, පැවිදි කම් ඉල් වී; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තං පබ්බාජෙසුං, ඔහු පැවිදි කළහු; උපසම්පාදෙසුං, උපසපන්ද කළෝ; තස්මිං, ඒ බමුණු; පබ්බජිතෙ, පැවිදි වූ කල; හත්ථපරිපාටි, බත්පිළිවෙළ; බිසිළ, අවයන් වී; භික්ඛූ එවං ආහංසු, භික්ෂූහු මෙසේ කීහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; එහි, එව; ඉදානි, දැන්; පිණ්ඩාය චරිස්සාම ඉති, පිඬුසිඟා යන්නෙමුය කියාසි; සො එවං ආහ, හෙතෙම මෙසේ කිය; ආවුසො, ඇවැත්නි; අහං, මම; පිණ්ඩාය චරිස්සාමි ඉති, පිඬුසිඟා යන් නෙමියි; එතං කාරණා, මේ හෙතුවෙන්; න පබ්බජිතො, පැවිදි නුවූ යෙමි; සචෙ, ඉඳින්; මෙ, මාහට; දස්සථ, (තෙපි) දෙන්නව් නම්; භුඤ්ජි ස්සාමි, වලඳන්නෙමි; චෙ, ඉඳින්; මෙ, මාහට; නොදස්සථ, (තෙපි) නොදෙන්නාහු නම්; විබාහිස්සාමි ඉති, හිමුරු හරින්නෙමි කියාසි;

තෙ භික්ඛූ අපපිච්ඡා —පෙ— තෙ උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති කථං හි නාම භික්ඛූ එවං සුභාසිතෙ ධම්මවිනයෙ උදරස්ස කාරණා පබ්බජිස්සන්තීති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, සච්චං කිර භංතෙ භික්ඛූ උදරස්ස කාරණා පබ්බජිතොති, සච්චං භගවා, විගරහි බුද්ධො භගවා, කථං හි නාම තුවං මොඝපුරිස එවං සුභාසිතෙ ධම්මවිනයෙ උදරස්ස කාරණා පබ්බජිස්සසි, නෙතං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භීයොභාවාය —පෙ— විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි, අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපසම්පාදෙන්තෙන චත්තාරෙ නිස්සයෙ ආචික්ඛිතුං, පිණ්ඩියාලොප භොජනං නිස්සාය පබ්බජ්ජා, තත්ථ තෙ යාවජීවං උස්සාහො කරණීයො, අතිරෙක

(ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු ඒ තවත භික්ෂු අතින් මෙසේ විමාළෝය) ආවුසො, ඇවැත්නි; කිං පන, කිමෙක් ද; තුවං, තුඹ; උදරස්ස කාරණා, බඩනිසා; පබ්බජිතො ඉති, පැවිදිවූයෙහි දැයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; එවං ඉති, එසේ යයි කිය; යෙ තෙ භික්ඛූ, යම් ඒ මහණ තෙමෙණක්; අපපිච්ඡා —පෙ— භික්ඛු 145 වෙනි පිටේ 37 වෙනි පෙළ පවත් බලනු. එවං, මෙසේ; සුභාසිතෙ, මනාකොට දෙසනලද; ධම්මවිනයෙ, සාසනයෙහි; උදරස්ස කාරණා, බඩරුකීම හෙතුකොට ගෙන; පබ්බජිස්සති ඉති, පැවිදි වන්නේ දැයි; භගවතො, භගවත් බුදුරදුන්හට; එතං අත්ථං, මේකරුණ; ආරොචෙසුං, සැළකළෝය; (එකල බුදුරජාණෝ) භික්ඛු, මහණ; තුවං, තුඹ; උදරස්ස කාරණා, බඩ හෙතුකොට ගෙන; පබ්බජිතො, පැවිදිවූයෙහි; සච්චං කිර ඉති, සැබෑදැයි; (ඒ මහණ අතින් පිළිවිසිසේක) භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; සච්චං, සැබවකි; (ඒ වහන්ද පිළිවදන් ඇස් මිය) බුද්ධො, චතුසසත්‍යාවබොධ කළා වූ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; විගරහි, වරදසසින් හැරහුසේක; මොඝපුරිස, හිස් පුරුෂය; කථං හි නාම, කොසේ නම්; තුවං, තුඹ; එවං, මෙසේ; සුභාසිතෙ, මනාකොට දෙසන ලද; ධම්මවිනයෙ, සාසනයෙහි; උදරස්ස කාරණා, බඩ හෙතුවෙන්; පබ්බජිස්සසි, පැවිදි වන්නෙහිද; මොඝපුරිස, හිස් පුරුෂය; එතං, මේ කරුණ; අප්පසන්නානං, නොපැහැදුනවුන්ගේ; පසාදාය වා, පැහැදීම පිණිස හෝ; පසන්නානං, පැහැදුනවුන්ගේ; භීයොභාවාය වා, වැඩියක් පැහැදීම පිණිස හෝ; න, නොවන්නේය; —පෙ— විගරහිත්වා, වෙසෙසින් ගරහා; ධම්මිං කථං කත්වා, දහැමි කතාවක් කොට; භික්ඛූ ආමන්තෙසි, භික්ෂූන් ඇමතූසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උපසම්පාදෙන්තෙන, උපසදන් කරන මහණ විසින්; චත්තාරෙ නිස්සයෙ, සිව්පසය; ආචික්ඛිතුං, කිම; අනුජානාමි, අනුදනිමි; (පැවිද්දන් විසින් ලැබිය යුතු සිව්පසය මේ මේ යයි විසතර හෙයින් උපසපන් ලද භික්ෂූහට කියාදීම උපසපන් දෙන භික්ෂූන්ට නියම කෙරෙමි) පබ්බජ්ජා, පැවිද්ද; පිණ්ඩියාලොපභොජනං නිස්සාය, පිඬ පිඬ ලැබෙන ආහාරය නිසා පවත්නේය; (ගෙයක් පාසා හොස් බත් පිඬක් වශයෙන් නොහොත් සැන්දක් පමණ ලද ආහාර යෙන් දිවි රැකීම මුල් කරගෙන පැවිද්ද වන්නීය) තත්ථ, එහි; (ඒ පිණ්ඩියාලොප භොජනයෙහි) තෙ, තුඹ විසින්; යාව ජීවං, දිවිනිමි මහාව;

ලාභෝ සඞ්ඝභත්තානං උද්දෙසභත්තානං නිමන්තනානං සලාකභත්තානං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාටිපදිකං, පංසුකූල චීවරං නිස්සාය පබ්බජ්ජා, තත්‍ර තෙ යාවජීවං උස්සාහෝ කරණීයෝ, අතිරෙකලාභෝ ඛෝමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කම්බලං සාණං භඞ්ගං, රුක්ඛමූල සෙනාසනං නිස්සාය පබ්බජ්ජා, තත්‍ර තෙ යාවජීවං උස්සාහෝ කරණීයෝ, අතිරෙකලාභෝ විහාරෝ අඩ්ඪයොගෝ පාසාදෝ හම්මියං ගුහා, පූතිමුත්ත භෙසජ්ජං නිස්සාය පබ්බජ්ජා, තත්‍ර තෙ යාවජීවං උස්සාහෝ කරණීයෝ, අතිරෙකලාභෝ සපි නවනීතං තෙලං මධු ඵාණිතන්ති.

උපජ්ඣාය වත්තභාණවාරං නිට්ඨිතං පඤ්චමං.

උස්සාහෝ කරණීයෝ, උත්සාහ කට යුත්තේය; සඞ්ඝභත්තං, සඟන පිණිස ගෙන්නා ලද බත ද; (සඞ්ඝස්ස අර්ථාය ආහටං භත්තං — සඞ්ඝ භත්තං) උද්දෙසභත්තං, (සඟන කෙරෙන් මොහොතක් දෙනා වහන්සේ ලැබෙන්ට යයි) සඟින් සඞ්ඝයා ලබා ගෙන දෙන බත ද; නිමන්තනං, නිමන්ත්‍රණය කොට දෙන බත ද; සලාකභත්තං, සලාක (කුසපත්) හෙලා ගත යුතු බත ද; පක්ඛිකං, පක්ෂදිනයෙහි දිය යුතු බත ද; උපොසථිකං, පොහෝ දිනයෙහි දිය යුතු බත ද; පාටිපදිකං, පැලවිය දින යෙහි දිය යුතු බත ද; (යන මේ බත්) අතිරෙකලාභෝ, අතිරේක ලාභය වේ; පබ්බජ්ජා, පැවිද්ද; පංසුකූලචීවරං නිස්සාය, ආලය අත හැර බිම දැමූ වස්ත්‍ර නිසා පවත්නිය; තත්‍ර, එහි; (ඒ පංසුකූල චීවරයෙහි) තෙ, ඔබ විසින්; යාවජීවං, දිවි හිමි කොට; උස්සාහෝ කරණීයෝ, උත්සාහ කටයුත්තේය; ඛෝමං, කොළුපිළිද; කප්පාසිකං, කපුපිළිද; කොසෙය්‍යං, කොසෙය්‍යපිළිද; කම්බලං, රෙමයෙන්නළ කම්බිලිද; සාණං, හතවලින් වියන ලද වස්ත්‍ර ද; භඞ්ගං, ඛොම්දි සියල්ලෙන් මිශ්‍රකොට කලාවූ නොඛොත් වැහැරියෙන් කලාවූ වස්ත්‍ර ද (යන මේ වස්ත්‍ර) අතිරෙක ලාභෝ, අතිරේක ලාභය වේ; පබ්බජ්ජා, ප්‍රව්‍රජ්‍යා තොමෝ; රුක්ඛමූල සෙනාසනං නිස්සාය, රුක්මුල් සෙනසුන නිසා පවත්නේය; තත්‍ර -පෙ- කරණීයෝ කි යේ දත යුතු. විහාරෝ, වෙහෙර ද; අඩ්ඪයොගෝ, ගරුඬ පඞ්ඛාකාර සෙවෙනි ඇති ගෙය ද; පාසාදෝ, සිව්රැස් ගෙය ද; හම්මියං, සඳළුසහිත ගෙය ද; ගුහා, ගල්ලෙණ ද; (යන මේ තෙම) අතිරෙක ලාභෝ, අතිරේක ලාභය වේ; පබ්බජ්ජා, පැවිද්ද තොමෝ; පූතිමුත්ත භෙසජ්ජං නිස්සාය, පූතිමුත්‍ර භෛෂජ්‍යය නිසා පවත්නිය; තත්‍ර -පෙ- කරණීයෝ-කියේ දත යුතු. සපි, ගිතෙල් ද; නවනීතං, වෙඩරු ද; තෙලං, තෙල් ද; මධු, මී ද; ඵාණිතං, උක්පැකුරු හෝ උක්පැණි ද; (යන මේ තෙම) අතිරෙකලාභෝ, අතිරේක ලාභය වේ. (මේ සිව්පසය පිළිබඳ විස්තරයක් අග "වත්තාරෝ නිස්සයා නිට්ඨිතා" යන්න අවසානයෙහි ප්‍රකාශ වේ.)

පඤ්චමං, පස්වැනි වූ; උපජ්ඣායවත්තභාණවාරං,
උපාධ්‍යායවත් බණවර; නිට්ඨිතං, නිමවි.

———:+:———

තේන ඛෝ පන සමයේන අඤ්ඤතරෝ මාණවකෝ භික්ඛූ උප සඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචි, තඤ්ච භික්ඛූ පටිග්ගෙව්හ නිස්සයේ ආවි කඛිංසු. සෝ එවමාහ සචේ මේ භන්තෙ පබ්බජිතෙ නිස්සයේ ආවි කෙඛය්‍යාථ අහිරමෙය්‍යන්දිහං, නදානාහං භන්තෙ පබ්බජිස්සාමි ජෙගුච්ඡා මෙ නිස්සයා පටිකකුලාති. භික්ඛූ භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ පටිග්ගෙව්හ නිස්සයා ආවිකාතබ්බා, යෝ ආවිකෙඛය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස, අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපසම්පන්නා සමනන්තරා නිස්සයෙ ආවිකාතුන්ති.

තේන ඛෝ පන සමයේන භික්ඛූ ද්වඞ්ගෙනාපි තිවඞ්ගෙනාපි ගණේන උපසම්පාදෙන්ති, භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ ඌනදසවඞ්ගෙන ගණේන උපසම්පාදෙතබ්බා යෝ උප සම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසවඞ්ගෙන වා අතිරෙකදසවඞ්ගෙන වා ගණේන උපසම්පාදෙතුන්ති.

තෙන ඛෝ පන සමයේන, එසමයෙහි වනාහි; අඤ්ඤතරෝ මාණවකෝ, එක්තරා මාණවකයෙක්; භික්ඛූ උපසංකමිත්වා, භික්ෂූන් කරා එළඹ; පබ්බජ්ජං යාචි, පැවිදිකම් ඉල්ලී; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තඤ්ච, ඔහට; පටිග්ගෙව්හ, පළමුකොටම්; නිස්සයෙ, ඕවිපසය; ආවිකාතබ්බා, කීහු; යෝ, ඒ මාණවකතෙම; භන්තෙ, ස්වාමිනි; සචේ, ඉදින්; පබ්බජිතෙ, පැවිදිවූ කල්; මෙ, මට; නිස්සයෙ, ඕවිපසය; ආවිකෙඛය්‍යාථ, (නුඹවහන්සේලා) කිවව් නම්; අහං, මම; අභිරමෙය්‍යන්ති, (පැවිදිකම්හි) ඕත් අලවන්නෙම් ද වෙමි; භන්තෙ, ස්වාමීනි; අහං, මම; ඉදානි, දැන්; න පබ්බජිස්සාමි, පැවිදි නොවන්නෙමි; (ඒට හෙතු කිමයත්?) නිස්සයා, ඕවිපසයෝ; මෙ, මා විසින්; ජෙගුච්ඡා, හරහන ලද්දේය; පටිකකුලා ඉති, පිළිකුල් කරන ලද්දැයි; එවං ආහ, මෙසේ කීය; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; භගවතෝ, භාග වත්හට; එතං අත්ථං, මෙකරුණ; ආරොචෙසුං, සැළකළෝය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පටිග්ගෙව්හ, පළමුකොටම්; නිස්සයා, ඕවිපසයෝ; න ආවිකාතබ්බා, නොකිය යුත්තෝය; යෝ, යම් මහණෙක්; ආවිකෙඛය්‍ය, කියන් නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළා ඇවැත් වන්නීය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උපසම්පන්නාසමනන්තරා, උපසපන් වූ අනතුරුව; නිස්සයෙ, ඕවිපසය; ආවිකාතුං, කිම; අනුජානාමි, අනුදනිමි.

තෙන ඛෝ පන සමයේන, එසමයෙහි වනාහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ද්වඞ්ගෙනපි, දුවඟ වූ ද; තිවඞ්ගෙනපි, තිවඟ වූ ද; ගණේන, ගණයාගෙන් යුකතව; උපසම්පාදෙන්ති, උපසපන් කෙරෙත්; භගවතෝ, භාගවත්හට; එතං අත්ථං, මෙකරුණ; ආරොචෙසුං, සැළකළෝය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඌනදසවඞ්ගෙන, අඩු දසවඟය වූ; ගණේන, ගණයාගෙන් යුකතව; න උපසම්පාදෙතබ්බා, උපසපන් නොකළ යුතු; යෝ, යම් මහණෙක්; උපසම්පාදෙය්‍ය, උපසපන් කරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළා ඇවැත්වන්නීය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දසවඞ්ගෙන වා, දසවඟී වූ හෝ; අතිරෙකදසවඞ්ගෙන වා, අතිරෙක දසවඟී වූ හෝ;

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු එකවස්සාපි දුවස්සාපි සද්ධිවිහාරිකං උපසම්පාදෙන්ති, ආයස්මාපි උපසෙනො වඞ්ගන්තපුත්තො එකවස්සො සද්ධිවිහාරිකං උපසම්පාදෙසි, සො වස්සං වුට්ඨො දුවස්සො එකවස්සං සද්ධිවිහාරිකං ආදාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථඛො භගවා ආයස්මන්තං උපසෙනං වඞ්ගන්තපුත්තං එතදවොච,— කච්චි භික්ඛු ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චි පිණ්ඩකෙන අඞ්කතං ආගච්ඡසි, ඛමනීයං භගවා යාපනීයං භගවා

ගණන්න, ගණයාමෙන් සුකැතව; උපසම්පාදෙතුං, උපසපන් කිරීම්; අනුජානාමි, අනුදනිමි. (මින් ගණඋපසම්පදාව ප්‍රතික්ෂේප කොට සඞ්ඝ උපසම්පදාව නියම කරන ලදි. දෙනමක් හෝ තුන්නමක් වී කරන උපසම්පදාව ගණඋපසම්පදා නම්, සිවුනම පටන් සඞ්ඝයා වන්නේය එසේ නමුදු ප්‍රත්‍යන්ත දෙශවල උපසම්පදාවට අන්‍යතීර්ථකයන් භික්ෂූන් පස්නමක් ද මධ්‍යදෙශයෙහි නම් දසනමකට අඩු නොවිය ගණනක් ද සිටිය යුතු. මෙහි දසනමක් වදාළේ මධ්‍යදෙශයෙහි ගණනය. මේකී ගණන් දෙනස් කෙළේ නම් පරිසම්පත්තියෙන් තොරවූ බැවින් උපසම්පදාව නොපිහිටන්නේය ප්‍රඥප්තිය කඩකළ බැවින් කාරක භික්ෂූන්ට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය.)

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; භික්ඛු, භික්ෂූහු; එකවස්සා අපි, එක්වස් ඇත්තෝ ද; දුවස්සා අපි, දෙවස් ඇත්තෝ ද; (උපසපන් වීමෙන් එක්අවුරුදු දෙවුරුදු ඉක්මුනු මහණහු) සද්ධිවිහාරිකං, සද්ධිවිහාරිකයෙකු; උපසම්පාදෙන්ති, උපසපන් කෙරෙත්; වඞ්ගන්තපුත්තො, වඞ්ගන්ත බැමිණියගේ පුත් වූ; ආයස්මාපි උපසෙනො, ආයුෂ්මත් උපසෙන තෙර තෙමේ ද; එකවස්සො, එක්වස් ඇත්තේ; සද්ධිවිහාරිකං, සමඟ හැසිරෙන හෙරණ නමක්; උපසම්පාදෙසි, උපසපන් කෙළේය; සො, කෙතෙම; වස්සං වුට්ඨො, වස්වැස නිමවූයේ; දුවස්සො, දෙවස් ඇත්තේ; එකවස්සං, එක්වස් ඇති; සද්ධිවිහාරිකං, සමඟ හැසිරෙන මහණ; ආදාය, ගෙන; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, බුදුන් වැඳ; එකමන්තං නිසීදි, එකත් පසෙක උන්නේය; භගවන්තානං, භාග්‍යවත්වූ; බුද්ධානං, බුදුවරයන්ගේ; ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං, ආගන්තුක භික්ෂූන් සමඟ; පටිසම්මොදිතුං, පිළිසඳර කතා කිරීම; ආචිණ්ණං ඛො පන, පුරුදු දෙයයි; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; වඞ්ගන්තපුත්තං, වඞ්ගන්ත බැමිණියගේ පුත් වූ; ආයස්මන්තං උපසෙනං, ආයුෂ්මත් උපසෙන භික්ෂුවට; භික්ඛු, මහණ; කච්චි, කිමෙක් ද; ඛමනීයං, ඉවසිය හැකි ද; කච්චි, කිමෙක් ද; යාපනීයං, යැපිය හැකි ද; කච්චි, කිමෙක් ද; අඞ්කතං, දික් මග; අපකිලමථෙන, නිදුකින්; ආගතා අත්ථ ඉති, ආවිදැයි; එතං අවොච, මේ වදන කීවේහ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; ඛමනීයං,

අපජනිලමෙන ච මියං භතෙන අඩ්‍යානං ආගතාසි. ජානන්තාපි තථාගතා දුවිජානති ජානන්තාපි න පුවිජන්ති කාලං විදිත්වා පුවිජන්ති කාලං විදිත්වා න පුවිජන්ති අත්ථසංහිතං තථාගතා පුවිජන්ති නො අනත්ථසංහිතං, අනත්ථසංහිතෙ සෙතුඝාතො තථාගතානං, ඉමේ ආකා රෙහි බුඩා භගවන්තෙතා භික්ඛු පවිපුවිජනති ධම්මං වා දෙසෙස්සාම සාවකානං වා සිකඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමාති.

අථඛො භගවා ආයසමන්තං උපසෙනං වඞ්ගන්තපුත්තං එතද වොව— කතිවස්සොසි ත්වං භික්ඛූති, දුවස්සො අහං භගවාති, අඥමපන භික්ඛු කතිවස්සොති, එකවස්සො භගවාති, කින්නාඝං භික්ඛු හොතීති, සඳිවිහාරිකො මෙ භගවාති, විගරහි බුඩො භගවා අනනුච්ඡවියං

ඉවසිය හැකිය; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; යාපනීයං, යැපිය හැකිය; භන්තෙ, ස්වාමිනි; මයං, අපි; අඩ්‍යානං, දික්මඟ; අපකිලමථෙන ච, නිදු කින්; ආගතා ඉති, ආවෝ වෙමුයි සැලකෙළේය; තථාගතා, තථාගත වරු; ජානන්තාපි, දන්නෝම; පුවිජන්ති, විචාරත්; ජානන්තාපි, දන් නෝම; න පුවිජන්ති, නොවිචාරත්; කාලං විදිත්වා, කල්දැන; පුවිජන්ති, විචාරත්; කාලං විදිත්වා, කල්දැන; න පුවිජන්ති, නොවිචාරත්; තථාගතා, තථාගතවරු; අත්ථසංහිතං, අර්‍ථයෙන් යුක්තවූවක්; පුවිජන්ති, විචාරත්; අනත්ථසංහිතං, අනර්‍ථයෙන් යුක්තවූවක්; නො, නොවිචාරත්; තථාගතා නං, තථාගතවරුන්ගේ; අනත්ථසංහිතෙ, අනර්‍ථයෙන් යුක්තයෙහි; සෙතුඝාතො, මාර්‍ගයෙන්ම නැසීම වේ; (පරෙසට අවැඩ දායක වදන් තථා ගත සම්මා සම්බුදුවරයෝ ආඝර්‍ෂිමාර්‍ගයෙන්ම සුන් කළසේක මෙසේ හෙයින් කිසිකලෙකත් එබන් දක් නොවදරන්නෝය **"සෙතු වුච්චති මඟෙහා, මඟෙනෙව නාදිසස්ස වචනස්ස ඝාතනා සමුච්ඡෙදෙති** වුත්තං **හොති"** යනු සාරාර්‍ථදීපනී ටීකායි.) භගවන්තෙතා, භාග්‍යවත් වූ; බුඩා, බුදුවරු; ඉමේ ආකාරෙහි, දෙකාරණයකින්; ("ආකාරෙහීති කාරණෙහි" යනු සාරාර්‍ථදීපනී ටීකායි.) භික්ඛූ පවිපුවිජනති, භික්ෂූන් පිළිවිසින්; ධම්මං වා දෙසෙස්සාම, දහම් හෝ දෙසන්නෙමු; සාවකානං, ශ්‍රාවන්ට; සිකඛාපදං වා පඤ්ඤපෙස්සාම ඉති, සිකපද හෝ පනවන්නෙ මුයි; (යන දෙකරුණෙනි. පිළිවිසීම් හෙතුවෙන් ලත් පිළිතුරු නිසා අර්‍ථොත්පත්තියෙන් යුත් සුතුරක් හෝ පූර්‍ව චරිත ප්‍රකාශිත ජාතකකතා වක් හෝ දෙසීම එක් කරුණකි, චීතික්‍රමණයක් ප්‍රකට වීනම් ගරුක වූ හෝ ලහුක වූ ශික්ෂාපදයක් පැනවීම අනික් කරුණ වේ.)

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; වඞ්ගන්තපුත්තං, වඞ්ගන්ත බැමිණිගේ පුත් වූ; ආයසමන්තං උපසෙනං, ආයුෂ්මත් උප සේන භික්ෂුවට; එතං අවොව, මේ වදන වදාළසේක; භික්ඛු, මහණ; ත්වං, ඔබ; කතිවස්සො අසි ඉති, කෙතෙක් වස් ඇත්තෙහි දැයි; (උප සපන් වී අවුරුදු කීයක් වී දැයි විචාළසේක) භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; අහං, මම; දුවස්සො ඉති; දෙවස් ඇත්තෙමියි; (පිළිවදන් ඇස් විය) අඥමපන භික්ඛු, මේ භික්ෂු තෙමේ; කතිවස්සො ඉති, කෙතෙක් වස්

මොඝපුරිස අනනුලොමිකං අපතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං, කථං හි නාම තුවං මොඝපුරිස අඤ්ඤහි ඔවදියෝ අනුසාසියෝ අඤ්ඤං ඔවදිතුං අනුසාසිතුං මඤ්ඤිස්සසි, අතිලහුං ඛෝ තුවං මොඝපුරිස බාහුල්ලාය ආවත්තෝ ඉදිදං ගණබන්ධිකං, නෙතං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි- න භික්ඛවෙ උභතදසවග්ගෙන උපසම්පාදෙතබ්බෝ යෝ උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස, අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසවග්ගෙන වා අතිරෙකදසවග්ගෙන වා උපසම්පාදෙතුන්ති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ දසවස්සඤ්ච දසවස්සමහාකි බාලා අබ්‍යත්තා උපසම්පාදෙන්ති, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා බාලා අඩ්ඪිභාරිකා පණ්ඩිතා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා අබ්‍යත්තා අඩ්ඪිභාරිකා බ්‍යත්තා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා අප්පස්සුතා අඩ්ඪිභාරිකා බහුස්සුතා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා දුප්පඤ්ඤා අඩ්ඪිභාරිකා පඤ්ඤවන්තෝ, අඤ්ඤතරෙපි අඤ්ඤතිත්ථිය පුබ්බා උපජ්ඣායෙන සහධම්මිකං වුච්චමානෝ උපජ්ඣා

ඇත්තේ දැයි; (උපසෙන භික්ෂුවගෙන් පිළිවිසිසේක) භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; එකවස්සෝ ඉති, එක් වස් ඇතියේ යයි (පිළිතුරු දුන් හේය) අයං භික්ඛු, මේ මහණ තෙමේ; කින්ති හොති ඉති, පෙබන්දෙක් වේ දැයි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; මෙ. මාගේ; සඩ්ඪිභාරිකෝ ඉති, සඩ්ඪිභාරික වේ යයි; (සැළකෙළේය) විගරහි බුද්ධා භගවා —පෙ— කථං හි නාම තුවං මොඝපුරිස 147 වෙනි පිටේ 19 වෙනි පෙළ පවත් බලනු. අඤ්ඤහි, අනුන් විසින්; ඔවදියෝ, අවවාද කටයුත්තෙහි; අනුසාසියෝ, අනුශාසනා කටයුත්තෙහි; අඤ්ඤං, අනිකෙකුට; ඔවදිතුං, අවවාද කිරීමට; අනුසාසිතුං, අනුශාසනා කිරීමට; මඤ්ඤිස්සසි, සිතන්නෙහි ද; මොඝපුරිස, හිස්පුරුෂය; යං ඉදං, යම් මේ; ගණබන්ධිකං, ගණබන්ධන සංඛ්‍යාත බහුලත්වයක් වේ ද; බාහුල්ලාය, ඒ බහුලත්වය පිණිස; තුවං, නුඹ; අතිලහුං ඛෝ, ඉතා ඉහුසුලුවම; ආවත්තෝ, පැමිණියෙහිය; මොඝපුරිස, හිස් පුරුෂය; අප්පසන්නානං, නොපැහැදුනවුන්ගේ; පසාදාය වා, පැහැදීම පිණිස හෝ; (පෙහියාලං) එතං මේ කරුණ; න. නොවන්නේ යයි; විගරහිත්වා, වෙසෙසින් ගරහා; ධම්මිං කථං කත්වා, දැහැමි කතාවක් කොට; භික්ඛූ ආමන්තෙසි, භික්ෂූන් ඇමතුවේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උභතදසවග්ගෙන, අවු දසවස් ඇති මහණකු විසින්; න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසපන් කොට යුත්තේය; යෝ, (උපසපන් වී දසවස් නොපිරුනු) යම් මහණෙක්; උපසම්පාදෙය්‍ය, (නෝලතමක්) උපසපන් කරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළා ඇවැත් වන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දසවග්ගෙන වා, දසවස් ඇති මහණ විසින් හෝ; අතිරෙක දසවග්ගෙන වා, දසවසකට වැඩි මහණ විසින් හෝ; උපසම්පාදෙතුං, උපසපන් කිරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි. (තවත් උපසපන් වී දසවස් නොපිරුනු මහණෙකුට ශෝලතමක් උපසපන් කොට ඇණීම කෙරෙහි බැව් දැක්වීය.)

යසස වාදං ආරොපෙත්වා තංයෙව තිත්ථායතනං සඞ්කමි, යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති, කථං හි නාම භික්ඛූ දසවස්සමහ දසවස්සමහාති බාලා අබ්‍යත්තා උපසම්පදා දෙන්ති, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා බාලා සඞ්විහාරිකා පණ්ඩිතා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා අව්‍යත්තා සඞ්විහාරිකා ව්‍යත්තා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා අප්පස්සුතා සඞ්විහාරිකා බහුස්සුතා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා දුප්පඤ්ඤා සඞ්විහාරිකා පඤ්ඤවන්තොති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එත මත්ථං ආරොචෙසුං. සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛූ දසවස්සමහ දසවස්ස මහාති බාලා අබ්‍යත්තා උපසම්පාදෙන්ති, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා බාලා සඞ්විහාරිකා පණ්ඩිතා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා අබ්‍යත්තා සඞ්විහාරිකා බ්‍යත්තා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා අප්පස්සුතා සඞ්විහාරිකා බහුස්සුතා, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා දුප්පඤ්ඤා සඞ්විහාරිකා පඤ්ඤවන්තොති සච්චං

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; දස වස්සා අහ, දසවස් ඇත්තෝ වෙමු; දසවස්සා අහ ඉති, දසවස් ඇත්තෝ වෙමුයි; බාලා, අඥානවූවාහු; අබ්‍යත්තා, ව්‍යක්තානුවූවාහු; උපසම්පාදෙන්ති, උපසපන් කොට ගනිත්; උපජ්ඣායා, උපාධ්‍යායයෝ; බාලා, අඥානවූවාහු; සඞ්විහාරිකා, සඞ්විහාරිකයෝ; පණ්ඩිතා, පණ්ඩිතවූවාහු; දිස්සන්ති, දක්නා ලැබෙත්; උපජ්ඣායා, උපාධ්‍යායයෝ; අබ්‍යත්තා, ව්‍යක්තානුවූවාහු; සඞ්විහාරිකා, සඞ්විහාරිකයෝ; බ්‍යත්තා, ව්‍යක්තවූවාහු; දිස්සන්ති, දක්නා ලැබෙත්; උපජ්ඣායා, උපාධ්‍යායයෝ; අප්පස්සුතා, අල්ප ශ්‍රැතවූවාහු; සඞ්විහාරිකා, සඞ්විහාරිකයෝ; බහුස්සුතා, බහුශ්‍රැතවූවාහු; දිස්සන්ති, දක්නා ලැබෙත්; උපජ්ඣායා. උපාධ්‍යායයෝ; දුප්පඤ්ඤා, දුප්‍රාඥවූවාහු; සඞ්විහාරිකා, සඞ්විහාරිකයෝ; පඤ්ඤවන්තා, ප්‍රඥාවන්තෝ; දිස්සන්ති, දක්නා ලැබෙත්; අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බා, පෙර අන්‍යතීර්ථික යන් කෙරෙහි පැවිදිව විසූ; අඤ්ඤතරොපි, එක්තරා මනුෂ්‍යයෙක් ද; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යාය තෙරුන් විසින්; සහධම්මිකං, (පස්සහදූම්යන් විසින් හික්මිය යුතු බැවින් හෝ ඔවුන් අයත් බැවින් හෝ සහධම්මික යයි ලබා ලද නම් ඇති) බුදුරදුන් විසින් පනවන ලද ශික්ෂාපදය කරණ කොට ගෙන; (කරණත්ථෙයෙහි දුතියාවිභක්තියි) වුච්චමානො, කියනු ලබන්නේ; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යාය තෙරුන්හට; වාදං ආරොපෙත්වා, වාදයක් නගා; තං එව තිත්ථායතනං, ඒ තීර්ථායතනයටම; සඞ්කමි, ගියේය; (මේ කියනලද්දේ පසුර නම් පරිබ්‍රාජකයා ගැනයි, ඒ පසුර නම් පරිබ්‍රාජකයා වනාහි තීර්ථකයන්ගේ අනුශාසනය පරිදි දහම් සොරා ගෙන යනු පිණිස උදැසි තෙරණුවන් හමුවෙහි පැවිදි උපසපන් ලැබ වසනුයේ ඒ තෙරණුවන් විසින් කරුණු සහිතව කියන ලද්දට කිපී උන්වහන්සේට වාදයක් නගා තමන්ගේ තීර්ථකයන් වෙතට ගියේය) යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා -පෙ- කථං හි නාම (145 වෙනි පිටේ 36 වෙනි පෙළ පදයන් බලනු) භික්ඛූ දසවස්සමහ -පෙ- පඤ්ඤවන්තොති (මේ වාක්‍ය ගැබේ මුල් කොටසට කියේ දනයුතු) අථ ඛො —පෙ— ආරොචෙසුං (146 වෙනි පිටේ 28 වෙනි පෙළ පටන් බලනු) සච්චං කිර —පෙ—

භගවා. විහරති බුඩෝ භගවා කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝ පුරිසා දසවස්සතො දසවස්සමත්‍රාති බාලා අබ්‍යත්තකා උපසම්පාදෙස්සන්ති, දිස්සන්ති උපජ්ඣායා බාලා —පෙ— පඤ්ඤුවත්තෙතා, නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදාය —පෙ— විහරතිඤ්ඤා ධම්මං කථං නාම භික්ඛු ආමත්තෙසි— න භික්ඛවෙ බාලෙන අබ්‍යත්තෙන උපසම්පාදෙතබ්බා, යො උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන දසවස්සෙන වා අතිරෙකදසවස්සෙන වා උපසම්පාදෙතුන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ උපජ්ඣායෙසු පක්කන්තෙසුපි විබ්භන්තෙසුපි කාලකතෙසුපි පක්ඛසඞ්කන්තෙසුපි අනාචරියකා අතො වදිඤ්ඤමානා අනනුසාසියමානා දුන්නිවත්ථා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සානං භුඤ්ජමානානං උපරිභොජනෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, උපරිඛාදනියෙපි— උපරිභොජනියෙපි— උපරිපානියෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙන්ති, සාමං සූපම්පි ඔදනම්පි විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජන්ති, හත්ථගෙපි උච්චාසද්දා මහාසද්දා විහරන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති, කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා දුන්නිවත්ථා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා පිණ්ඩාය චරිස්සන්ති, මනුස්සානං භුඤ්ජමානානං උපරිභොජනෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, උපරිඛාදනියෙපි— උපරිභොජනියෙපි— උපරිපානියෙපි උත්තිට්ඨපත්තං උපනාමෙස්සන්ති, සාමං සූපම්පි ඔදනම්පි විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජිස්සන්ති, හත්ථගෙපි උච්චාසද්දා මහාසද්දා විහරිස්සන්ති සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණා බ්‍රාහ්මණභොජනෙති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ

පඤ්ඤුවත්තෙතාති (මේ වාසගමේ මූල් කොටස මෙනි) සච්චං —පෙ— බුඩෝ භගවා (147 වෙනි පිටේ 18 වෙනි පෙළ පටන් බලනු) කථං හි නාම —පෙ— පඤ්ඤුවත්තෙතා (මේ වාසගමේ මූල් කොටස මෙනි) නෙතං භික්ඛවෙ —පෙ— ආමත්තෙසි (148 වෙනි පිටේ 12 වෙනි පෙළ පටන් බලනු) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බාලෙන, අඥානවූ; අබ්‍යත්තෙන, අව්‍යක්ත වූ මහණ විසින්; න උපසම්පාදෙතබ්බා, උපසපන් කොට ගොනස ග්‍රන්ථත්වය; යො, (එබදු) යම් මහණෙක්; උපසම්පාදෙය්‍ය, (ගෝලනමක්) උපසපන් කොට ගන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළා ඇවැත් වන්නේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බ්‍යත්තෙන, ව්‍යක්ත වූ; පටිබලෙන, ප්‍රතිබලවූ; දසවස්සෙන වා, දසවසක් ඇත්තා වූ හෝ; අතිරෙකදසවස්සෙන වා, දසවසකින් වැඩි වයස් ඇත්තා වූ හෝ; භික්ඛුනා, මහණ විසින්; උපසම්පාදෙතුං, උපසපන් කොට ගැනීම; අනුජානාමි ඉති, අනුදනිමියි වදාළසේක. (මින් ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂූන්ටම ගෝලයන් උපසපන් කොට ගැනීම නියම කර වදාළසේක.)

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; උපජ්ඣායෙසු, උපාධ්‍යායයන්; පක්කන්තෙසුපි, බැහැරගිය කලද; විබ්භන්තෙසුපි, සිවුරු හැරගිය කලද; කාලකතෙසුපි, කළුරිය කළ කලද; පක්ඛසඞ්කන්තෙසුපි, අන්‍යපක්ෂයකට ඕය කලද; අනාචරියකා, (ආචාර සම්

තෙසං මන්‍ත්‍රසාතං උග්ගිරියන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං, අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං —පෙ— සවවං කිර භික්ඛවෙ —පෙ— සවවං භගවා —පෙ— විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආචරියං, ආචරියො භික්ඛවෙ අන්තෙවාසිකම්හි පුත්තචිත්තං උපට්ඨාපෙස්සති අන්තෙවාසිකො ආචරියම්හි පිතුචිත්තං උපට්ඨාපෙස්සති, එවං තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං සගාරවා සපපතිස්සා සහාගවුත්තිකා විහරන්තා ඉමසම්මිං ධම්මවිනයෙ වුද්ධිං විරුළ්හිං වෙපුල්ලං ආපජ්ජිස්සන්ති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසවස්සං නිස්සාය වත්තුං, දසවස්සෙන නිස්සයං දාතුං, එවංච පන භික්ඛවෙ ආචරියො ගහෙතබ්බො, එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො, ආචරියො මෙ භන්තෙ හොහි, ආයස්මතො නිස්සාය වච්ඡාමි, ආචරියො මෙ භන්තෙ හොහි, ආයස්මතො නිස්සාය වච්ඡාමි, ආචරියො මෙ භන්තෙ හොහි, ආයස්මතො නිස්සාය වච්ඡාමීති සාහූති වා ලහූති වා ඔපායිකන්ති වා පතිරූපන්ති වා පාසාදිකෙන සම්පාදෙහීති වා කායෙන විඤ්ඤාපෙති වාචාය විඤ්ඤාපෙති කායෙන වාචාය විඤ්ඤාපෙති ගහිතො හොති ආචරියො, න කායෙන විඤ්ඤාපෙති න වාචාය විඤ්ඤාපෙති න කායෙන වාචාය විඤ්ඤාපෙති න ගහිතො හොති ආචරියො.

චාරයෙහි හික්මවන) ආචාර්‍යවරු නැත්තෝ; අන්‍යොවදියමානා —පෙ— වෙපුල්ලං ආපජ්ජිස්සන්ති, (114 වෙනි පිටේ 26 වෙනි පෙළ පවන් බලනු) භික්ෂවෙ, මහණෙනි; දසවස්සං, උපසපන් බැවින් දසවස් පිරුණු නිස්සයාචාර්‍ය නමක්; නිස්සාය, ඇසුරුකොට; වත්තුං, වසිමිද; දසවස්සෙන, උපසපන් බැවින් දසවස් පිරුණු ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල තෙරනමකගේ; නිස්සයං, ආශ්‍රය; දාතුං, දීමද; අනුජානාමි, අනුදනිමි; එවඤ්චපන -පෙ- න ගහිතො හොති ආචරියො. (149 වෙනි පිටේ 16 වෙනි පෙළ පවන් බලනු) ආයස්මතො නිස්සාය වච්ඡාමි, ආයුෂ්මතුන් නිසා වෙසෙම්;

මේ සංක්ෂෙප දෙශනාවෙන් නිස්සයාචාර්‍ය භාවය දසවස් පිරුණු පමණින් කවයුතු යයි පෙණෙන්නේ නමුදු එය සම්බුදුරදුන්ගේ අදහස නොවන බැව් මතු ප්‍රකාශවන "න භික්ඛවෙ බාලෙන අබ්‍යත්තෙන නිස්සයෝ දාතබ්බො යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස, අනුජානාමි භික්ඛවෙ බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන දසවස්සෙන වා අතිරෙක දසවස්සෙන වා නිස්සයං දාතුං" යනු හා "අනුජානාමි භික්ඛවෙ බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන පඤ්චවස්සානි නිස්සායවත්තුං අබ්‍යත්තෙන යාවජීවං" යි වදාළ විස්තර දෙශනාවන්ගෙන් ප්‍රකාශ වේ. එසේ හෙයින් උපසපන් වීමෙන් දසවස් පිරීමය ව්‍යක්තභාවය ප්‍රතිබලභාවය යන අඞ්ග ත්‍රයෙන් සමන්විත තෙරනමක්ම නිස්සයාචාර්‍ය භාවය ඉසිලීමට සුදුසු වන්නේය. මේ පිළිබඳ විස්තරයක් "නිස්සය හා නිස්සයාචාර්‍යයන්ගේ ලක්ෂණ" යන මාතෘකාවෙන් අග ප්‍රකාශවන බැවින් එය බැලිය යුතු.

අන්තෙවාසිකෙන භික්ඛවෙ ආචරියම්හි සම්මා වත්තිතබ්බං, තත්‍රා යං සම්මා වත්තනතා— කාලසෙසව වුට්ඨාය උපාහනා, ඔමුඤ්චිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා දන්තකට්ඨං දාතබ්බං මුඛොදකං දාතබ්බං, ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතබ්බා, යාගු පිතස්ස උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නීචං කත්වා සාඛකං අපරිඝංසන්තෙන ධොවිත්වා පටිසාමෙතබ්බං, ආචරියම්හි වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උණ්හා පො හොති, සො දෙසො සම්මජ්ජිතබ්බො. සචෙ ආචරියො ගාමං පවිසිතුකාමො හොති, නිවාසනං දාතබ්බං, පරිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං, කායබන්ධනං දාතබ්බං, සඝුණං කත්වා සඞ්ඝාටියො දාතබ්බා, ධොවිත්වා පත්තො සළුදකො දාතබ්බො, සචෙ ආචරියො පච්ඡාසමණං ආකඞ්ඛති. තිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙත්වාන පරිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කායබන්ධනං බන්ධිත්වා සඝුණං කත්වා සඞ්ඝාටියො පාරුපිත්වා ගණ්ඨිකං පරිමුඤ්චිත්වා ධොවිත්වා පත්තං ගහෙත්වා ආචරියස්ස පච්ඡා සමණෙන හොතබ්බං, නාතිදූරෙ ගන්තබ්බං, නාච්චාසන්නෙ ගන්තබ්බං, පත්ත පරියාපන්නං පටිග්ගහෙතබ්බං, න ආචරියස්ස භණමානස්ස අන්තරන්තරා කථා ඔපාතෙතබ්බා, ආචරියො ආපත්තිං සාමන්තා භණමානො නිවාරෙතබ්බො, නිවත්තනෙන්තන පඨමතරං ආගන්ත්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකථලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං පච්චුග්ගන්ත්වා පත්තචීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං, පටිනිවාසනං දාතබ්බං, නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං, සචෙ චීවරං සින්නං හොති. මුහුත්තං උණ්හෙ ඔතාපෙතබ්බං, තව උණ්හෙ චීවරං නිබ්බකි තබ්බං, චීවරං සංසරිතබ්බා, චීවරං සංසරන්තෙන වතුරඞ්ගුලං කණ්ණං උස්සාදෙත්වා චීවරං සංසරිතබ්බං, මා මජ්ඣෙ භඞ්ගා අහොසීති, ඔහොහෙ කායබන්ධනං කාතබ්බං, සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති, ආචරියො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති, උදකං දත්වා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බො, ආචරියො පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බො, භුත්තාවිස්ස උදකං දත්වා පත්තං පටිග්ගහෙත්වා නීචං කත්වා සාඛකං අපරිඝංසන්තෙන ධොවිත්වා මුඛොදකං කත්වා මුහුත්තං උණ්හෙ ඔතාපෙතබ්බො, තව උණ්හපත්තො නිබ්බකිතබ්බො, පත්තචීවරං නික්කිපිතබ්බං පත්තං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන හෙට්ඨා මඤ්චං වා හෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පත්තො නික්කිපිතබ්බො, තව අනන්තරභිත්තාය භූමියා පත්තො නික්කිපිතබ්බො, චීවරං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන චීවරං ඔහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන චීවර වංසං වා චීවර රජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අන්තං ඔරතො හොඝං කත්වා චීවරං නික්කිපිතබ්බං, ආචරියම්හි වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතබ්බං, පාදෙ

අන්තෙවාසිකෙන භික්ඛවෙ -පෙ- වුත්‍ථිත ආසනං උද්ධරිතබ්බං (152 වෙනි පිටේ 17 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) අන්තෙවාසික-ආචරිය යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේන විභක්තිවලට ගැලපෙනසේ අර්ථයිම පමණක් වෙනසි.

දකං දාදපිඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං, සචේ සෝ දෙසෝ උකුලාපෝ හොති සෝ දෙසෝ සම්මජ්ජිතබ්බෝ, සචේ ආවරියෝ නහායිතුකාමෝ හොති නහානං පටියාදෙතබ්බං, සචේ සීතෙන අත්ථෝ හොති සීතං පටියාදෙතබ්බං, සචේ උණ්හෙන අත්ථෝ හොති උණ්හං පටියාදෙතබ්බං, සචේ ආවරියෝ ජන්තාඝරං පවිසිතුකාමෝ හොති චුණ්ණං සජ්ජෙතබ්බං, මත්තිකා තෙමෙතබ්බා, ජන්තාඝර පිඨං ආදාය ආවරියස්ස පිට්ඨිතෝ පිට්ඨිතෝ ගන්ත්වා ජන්තාඝරපිඨං දත්වා චීවරං පටිග්ගහෙත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, චුණ්ණං දාතබ්බං මත්තිකා දාතබ්බා, සචේ උස්සහති ජන්තාඝරං පවිසිතබ්බං, ජන්තා ඝරං පවිසන්තෙන මත්ථකාය මුඛං මෙඛෙත්වා පුරතෝ ච පච්ඡතෝ ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජන්තාඝරං පවිසිතබ්බං, න ථෙරෙ භික්ඛූ අනුපඛජ්ජ නිසීදිතබ්බං, න නවාභික්ඛූ ආසනෙන පටිබාහෙතබ්බා, ජන්තා ඝරෙ ආවරියස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං ජන්තාඝරා නික්ඛමන්තෙන ජන්තාඝරපිඨං ආදාය පුරතෝ ච පච්ඡතෝ ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජන්තා ඝරා නික්ඛමිතබ්බං, උදකෙපි ආවරියස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං, නහා තෙන පඨමතරං උත්තරිත්වා අත්තනෝ ගත්තං වොදකං කත්වා නිවා සෙත්වා ආවරියස්ස ගත්තතෝ උදකං පමජ්ජිතබ්බං, නිවාසනා දාතබ්බං, සඞ්ඝාටි දාතබ්බා, ජන්තාඝරපිඨං ආදාය පඨමතරං ආගන්ත්වා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛි පිතබ්බං, ආවරියෝ පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බෝ, සචේ උද්දිස්සාපෙතු කාමෝ හොති උද්දිස්සාපෙතබ්බෝ, සචේ පරිපුච්ඡිතුකාමෝ හොති, පරිපුච්ඡිතබ්බං, යස්මිං විහාරෙ ආවරියෝ විහරති සචේ සෝ විහා රෙ උකුලාපෝ හොති සචේ උස්සහති සොධෙතබ්බෝ, විහාරං සෝ ධෙන්තෙන පඨමං පත්තචීවරං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, නිසීදනපච්චත්ථරණං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, භිසිබිම්බෝ හනං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, මඤ්චෝ නිවා කත්වා සාඛ්ඛි කං අපරිඝංසන්තෙන අඝට්ටෙන්තෙන කවාටපිඨං නීහරිත්වා එක මන්තං නික්ඛිපිතබ්බෝ, පීඨං නිවා කත්වා සාඛ්ඛිකං අපරිඝංසන්තෙන අඝට්ටෙන්තෙන කවාටපිඨං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, මඤ්චපටිපාදකා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බා, බෙළුවලලකා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බෝ, අපස්සෙන ඵලකං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, භූමත්ථරණං යථාපඤ්ඤත්තං සල්ලක්ඛෙ ත්වා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං, සචේ විහාරෙ සන්තානකා හොති උල්ලෝකා පඨමං ඔහාරෙතබ්බං, ආලෝකසන්ධි කණ්ණභාගා පමජ්ජිතබ්බා, සචේ භෙරුකපරිකම්මකතා භිත්තී කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙත්වා පිළෙඤ්ඡා පමජ්ජිතබ්බා, සචේ කාළවණ්ණකතා

පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං -පෙ- සචේ කාළවණ්ණකතා (153 වෙනි පිටේ 26 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) අනෙකවාසික-ආවරිය ඇතා ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේන විභක්තිවලට හැලපෙනසේ අර්ථකිරීම් පමණක් වෙනසී.

භූමි කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙත්වා පිළෙත්වා පමජ්ජිතබ්බා, සචෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපෙච්චාසිඤ්චා සම්මජ්ජිතබ්බා, මා විහාරෙ රජෙත උණ්හකාලේදී, සඞ්කාරං විවිනිත්වා එකමන්තං ඡඩ්ඩෙතබ්බං, භූමිඅත්ථරණං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙච්චාවෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, මඤ්චපටිපාදකා ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බා, මඤ්චා ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙච්චාවෙත්වා නීවං කත්වා සාඛ්කං අපරිසංසන්නෙන අසඞ්ඛට්ඨෙන කසාවපීඨං අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බා, පීඨං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙච්චාවෙත්වා නීවං කත්වා සාඛ්කං අපරිසංසන්නෙන අසංඝට්ටනෙන කසාවපීඨං අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, භිසිබිම්බොහනං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙච්චාවෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, නිසීදනපච්චත්ථරණං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙච්චාවෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, බෙළම්ලුඤ්ඡනං ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බා, අපස්සෙන ඵලකං ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බං, පත්තවිවරං නික්කිපිතබ්බං, පත්තං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන හෙට්ඨා මඤ්චං වා හෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පත්තෙ නික්කිපිතබ්බා, තව අනන්තරහිතාය භූමියා පත්තෙ නික්කිපිතබ්බා, විවරං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන විවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන විවරවංසං වා විවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කත්වා විවරං නික්කිපිතබ්බං, සචෙ පුරිමා සරජා වාතා වායන්ති පුරිමා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායන්ති පච්ඡිමා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායන්ති උත්තරා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ දක්ඛිණා සරජා වාතා වායන්ති දක්ඛිණා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ සීතකාලෙ හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බා, රත්තිං ථකෙතබ්බා, සචෙ උණ්හකාලෙ හොති දිවා වාතපානා ථකෙතබ්බා, රත්තිං විවරිතබ්බා, සචෙ පරිවෙණං උකලාපං හොති පරිවෙණං සම්මජ්ජිතබ්බං, සචෙ කොට්ඨකෙ උක්කාරපො හොති කොට්ඨකෙ සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ උපට්ඨානසාලා උකලාපා හොති උපට්ඨානසාලා සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ අග්ගිසාලා උකලාපා හොති අග්ගිසාලා සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ වච්චකුටි උකලාපා හොති වච්චකුටි සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ පානීයං න හොති පානීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං, සචෙ පරිභොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං, සචෙ ආචමනකුමහියා උදකං න හොති ආචමනකුමහියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

භූමි කණ්ණකිතා -පෙ- ආචමනකුමහියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං (158 වෙනි පිටේ 27 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) අනෙකවාසික-ආචරිය යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන ඇති විභක්තිවලට හැලපෙනසේ අර්ථකිම පමණක් වෙනසි.

සචෙ ආචරියස්ස අනභිරති උප්පජ්ජෙය්‍යා හොති අඤ්ඤවාසිකෙන වූපකා සෙතබ්බා, වූපඨාතබ්බා, ධම්මකථාවාරස්ස කාතබ්බා, සචෙ ආචරියස්ස කුක්කුච්චං උප්පජ්ජෙය්‍යං හොති අඤ්ඤවාසිකෙන විනොදෙතබ්බං, විනොදෙතබ්බං, ධම්මකථාවාරස්ස කාතබ්බා, සචෙ ආචරියස්ස දිට්ඨි ඝතං උප්පජ්ජෙය්‍යං හොති අඤ්ඤවාසිකෙන විවෙචෙතබ්බං, විවෙචාපෙතබ්බං, ධම්මකථාවාරස්ස කාතබ්බා, සචෙ ආචරියො ගරුධම්මං අජ්ඣාපජ්ජෙය්‍යා හොති පරිවාසාරහො, අඤ්ඤවාසිකෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො සඞ්ඝො ආචරියස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යාති, සචෙ ආචරියො මූලායපටිකස්සනාරහො හොති අඤ්ඤවාසිකෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො සඞ්ඝො ආචරියං මූලායපටිකස්සෙය්‍යාති, සචෙ ආචරියො මානත්තාරහො හොති අඤ්ඤවාසිකෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො සඞ්ඝො ආචරියස්ස මානත්තං දදෙය්‍යාති, සචෙ ආචරියො අබ්භානාරහො හොති අඤ්ඤවාසිකෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො සඞ්ඝො ආචරියං අබ්භෙය්‍යාති, සචෙ සඞ්ඝො ආචරියස්ස කම්මං කත්තුකාමො හොති තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උක්ඛෙපනීයං වා අඤ්ඤවාසිකෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො සඞ්ඝො ආචරියස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය ලහුතාය වා පරිණාමෙය්‍යාති, කතං වා පනස්ස හොති සඞ්ඝෙන කම්මං තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උක්ඛෙපනීයං වා අඤ්ඤවාසිකෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො ආචරියො සම්මා වත්තෙය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙත්තාරං වත්තෙය්‍ය සඞ්ඝො තං කම්මං පටිප්පස්සම්භෙය්‍යාති, සචෙ ආචරියස්ස චීවරං ධොවිතබ්බං හොති අඤ්ඤවාසිකෙන ධොවිතබ්බං, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො ආචරියස්ස චීවරං ධොවියෙථාති, සචෙ ආචරියස්ස චීවරං කාතබ්බං හොති අඤ්ඤවාසිකෙන කාතබ්බං, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො ආචරියස්ස චීවරං කරියෙථාති, සචෙ ආචරියස්ස රජනං පචිතබ්බං හොති අඤ්ඤවාසිකෙන පචිතබ්බං උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො ආචරියස්ස රජනං පචියෙථාති, සචෙ ආචරියස්ස චීවරං රජෙතබ්බං හොති, අඤ්ඤවාසිකෙන රජෙතබ්බං, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කිත්තිත්තුඛො ආචරියස්ස චීවරං රජියෙථාති, චීවරං රජනෙනෙත්ථ සාධුකං සමපරිවත්තකං සමපරිවත්තකං රජෙතබ්බං, නව අවස්සෙන ඒවෙව පකකමිතබ්බං, න ආචරියං අනාපුච්ඡා එකවචස්ස පත්තො දාතබ්බො, න එකවචස්ස පත්තො පටිග්ගහෙතබ්බා, න එකවචස්ස චීවරං දාතබ්බං, න එකවචස්ස චීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං, න එකවචස්ස පරික්ඛාරො දාතබ්බො, න එකවචස්ස පරික්ඛාරො පටිග්ගහෙතබ්බා, න එකවචස්ස කෙසා ඡෙත්තබ්බා න

සචෙ ආචරියස්ස අනභිරති උප්පජ්ජෙය්‍යා -පෙ- න එකවචස්ස කෙසා ඡෙත්තබ්බා (161 වෙනි පිටේ 25 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) අඤ්ඤවාසික-ආචරිය යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේළි විගහනවලට හැළ පෙනසේ අවීඤ්ඤ සමණක් වෙනසි.

එකච්චෙන කෙසා ඡෙදාපෙතබ්බා, න එකච්චස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං, න එකච්චෙන පරිකම්මං කාරාපෙතබ්බං, න එකච්චස්ස වෙය්‍යාවච්චං කාතබ්බා, න එකච්චෙන වෙය්‍යාවච්චා, කාරාපෙතබ්බා, න එකච්චස්ස පච්ඡාසමණෙන හොතබ්බං, න එකච්චා පච්ඡාසමණා ආදාතබ්බා, න එකච්චස්ස පිණ්ඩපාතෝ නීහරිතබ්බා, න එකච්චෙන පිණ්ඩපාතෝ නීහරාපෙතබ්බා, න ආචරියං අනාපුච්ඡා ගාමෝ පවිසිතබ්බා, න සුඝානං ගන්තබ්බං, න දිසා පක්කමිතබ්බා, සචෙ ආචරියෝ ගිලානෝ හොති යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බා වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බනති.

ආචරියවත්තං නිට්ඨිතං.

ආචරියෙන භික්ඛවෙ අන්තෙවාසිකම්හි සම්මාවත්තිතබ්බං, තත්‍රා යං සම්මා වත්තනා— ආචරියෙන භික්ඛවෙ අන්තෙවාසිකෝ සඞ්ගහෙතබ්බා අනුග්ගහෙතබ්බා උද්දෙසෙන පරිපුච්ඡාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා, සචෙ ආචරියස්ස පත්තෝ හොති අන්තෙවාසිකස්ස පත්තෝ

න එකච්චෙන කෙසා ඡෙදාපෙතබ්බා -පෙ- වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බනති, (164 වෙනි පිටේ 35 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) අන්තෙවාසික-ආචරිය යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේන විහක්තිවලට ගැළපෙනසේ අර්ථකිම පමණක් වෙනසි.

අන්තෙවාසිකයෝ නම් නිස්සයන්තෙවාසිකය පබ්බජ්ජන්තෙවාසිකය උපසම්පදන්තෙවාසිකය ධම්මන්තෙවාසික යයි තිවිවැදෑරුම් වෙත්, නිස ඝමාදන්ව වසනුයේ නිස්සයන්තෙවාසික නම්, යම් ඇදුරුතමකගේ ඔව දන් අසා ඔහුවෙත පැවිදිව වසනුයේ පබ්බජ්ජන්තෙවාසික නම්, තමන්ගේ කම්මවාචාචාර්‍යවරයන් වෙත වසනුයේ උපසම්පදන්තෙවාසික නම්, දහම් පුහුණු කරනුයේ ධම්මන්තෙවාසික නම්. පබ්බජ්ජන්තෙවාසිකයන් හා ධම්මන්තෙවාසිකයෝ උපසම්පන්නයා හෙවණුන්දැ යයි චිත්‍රකාර වෙත්. නිස්සයන්තෙවාසිකයෝ නිසඝමාදන්ව වසනතුරු ඇදුරුහට භාරවෙත් නිසෙන් මිදුනකල භාරනොවෙත් ඉන්පසු ඇදුරු වත් නොකෙළේ නමුදු ඇවැත් නැති, ධම්මන්තෙවාසිකයෝ ඇදුරු වෙත වසනතුරු නිසෙන් මිදුනෝ නමුදු ඇදුරුවත් කළ යුත්තෝය. පබ්බජ්ජන්තෙවාසිකයන් හා උපසම්පදන්තෙවාසිකයෝ නිසෙන් මිදුනෝ නමුදු දිවිහිම් කොට ඇදුරුවත් කළ යුත්තෝය ඇදුරු අයත් බැවිනි. මේ සියලු අන්තෙවාසියන් විසින් උපාධ්‍යායවත්තෙහි කී පරිදි ඒ ඒ ඇදුරන් කෙරෙහි පිළිපැදිය යුතු. විහාළයුතු පරිදි හා නොවිහාළ යුතු පරිදි ඒ අනුව සැලකිම වටී.

ආචරියෙන භික්ඛවෙ -පෙ- වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බනති, (164 වෙනි පිටේ 34 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.) ආචරිය-අන්තෙවාසික යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේන විහක්තිවලට ගැළපෙන සේ අර්ථකිම පමණක් වෙනසි.

න හොති ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පතෙතා දාතබෙබා, උස්සුක්කං වා කාතබබං කිත්තිතුබො අනෙතවාසිකස්ස පතෙතා උපපජ්ජියෙථාති සවෙ ආවරියස්ස චිවරං හොති අනෙතවාසිකස්ස චිවරං න හොති ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස චිවරං දාතබබං, උස්සුක්කං වා කාතබබං කිත්තිතුබො අනෙතවාසිකස්ස චිවරං උපපජ්ජියෙථාති, සවෙ ආවරියස්ස පරිකබාරෙ හොති අනෙතවාසිකස්ස පරිකබාරෙ න හොති ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පරිකබාරෙ දාතබෙබා, උස්සුක්කං වා කාතබබං කිත්තිතුබො අනෙත වාසිකස්ස පරිකබාරෙ උපපජ්ජියෙථාති, සවෙ අනෙතවාසිකො ගිලානො හොති කාලස්සෙව වුට්ඨාය දන්තකට්ඨං දාතබබං, මුබොදකං දාතබබං, ආසනං පඤ්ඤාපෙතබබං සවෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතබබා, යාගු පිතස්ස උදකා දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නීවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසන්තෙන ධොවිත්වා පටිසාමෙතබබං, අනෙතවාසිකම්හි වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතබබං, සවෙ සො දෙසො උකුලාපො හොති සො දෙසො සම්මජ්ජිතබෙබා, සවෙ අනෙතවාසිකො ගාමං පවිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දාතබබං, පරිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබබං, කායබන්ධනං දාතබබං, සඝුණං කත්වා සඞ්ඝාටියො දාතබබා, ධොවිත්වා පතෙතා සඋදකො දාතබෙබා, එත්තාවතා නිවත්තිස්සතීති ආසනං පඤ්ඤාපෙතබබං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකා උපනික්ඛිපිතබබං, පවාරණාය පත්තචිවරං පටිග්ගහෙතබබං, පරිනිවාසනං දාතබබං නිවාසනං පටිග්ගහෙතබබං, සවෙ චිවරා සිබ්බනා හොති මුහුත්තං උණ්හෙ ඔතාපෙතබබං, නව උණ්හෙ චිවරං නිබ්බකිතබබං, චිවරං සංසරිතබබං චිවරං සංසරන්තෙන චතුරඞ්ගුලං කණ්ණං උස්සාදෙත්වා චිවරං සංසරිතබබං මා මජ්ඣෙ භඞ්ගා අහොසීති, ඔහොගෙ කායබන්ධනං කාතබබං, සවෙ පිණ්ඩපාතො හොති අනෙතවාසිකො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති උදකං දත්වා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබෙබා, අනෙතවාසිකො පානීයෙන පුච්ඡිතබෙබා, භුත්තාවිස්ස උදකං දත්වා පත්තං පටිග්ගහෙත්වා නීවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසන්තෙන ධොවිත්වා වොදකං කත්වා මුහුත්තං උණ්හෙ ඔතාපෙතබෙබා, නව උණ්හෙ පතෙතා නිබ්බකිතබෙබා, පත්තචිවරං නික්කිපිතබබං, පත්තං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන හෙට්ඨාමණ්ඩලං වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිත්වා පතෙතා නික්කිපිතබෙබා, නව අන්තරඝරිතාය භූමියා පතෙතා නික්කිපිතබෙබා, චිවරං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන චිවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන චිවරවංසං වා චිවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අන්තං ඔරතො භොගං කත්වා චිවරං නික්කිපිතබබං, අනෙතවාසිකම්හි වුට්ඨිතෙ ආසනා උද්ධරි

න හොති ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස -පෙ- වුට්ඨිතෙ ආසනං (184 වෙනි පිටේ 31 වෙනි පෙළ පටන් බලනු) ආවරිය-අනෙතවාසික යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේන විභක්තිවලට හැලපෙන සේ අදාළ පමණක් වෙනසි.

තබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං, සචේ සෝ දෙසෝ උකලාපෝ හොති සෝ දෙසෝ සම්මජ්ජිතබ්බෝ, සචේ අන්තෙවාසිකෝ නහායිතුකාමෝ හොති නහානං පටියාදෙතබ්බං, සචේ සීතෙන අත්ථෝ හොති සීතං පටියාදෙතබ්බං, සචේ උණ්හෙන අත්ථෝ හොති උණ්හං පටියාදෙතබ්බං, සචේ අන්තෙවාසිකෝ ජන්තාඝරං පවිසිතුකාමෝ හොති චුණ්ණං සන්නෙතබ්බං මත්තිකා තෙමෙතබ්බා ජන්තාඝරපීඨං ආදාය ඝනත්වා ජන්තාඝරපීඨං දත්වා චීවරං පටිගහෙත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං, චුණ්ණං දාතබ්බං, මත්තිකා දාතබ්බා, සචේ උස්සහති ජන්තාඝරං පවිසිතබ්බං, ජන්තාඝරං පවිසන්තෙන මහාසීමාය මුඛං මත්ථකත්වා පුරතෝ ච පච්ඡතෝ ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජන්තාඝරං පවිසිතබ්බං, න ථෙරෙ භික්ඛූ අනුපඛජ්ජ නිසීදිතබ්බං, න නවා භික්ඛූ ආසනෙන පටිබාහෙතබ්බා, ජන්තාඝරෙ අන්තෙවාසිකස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං, ජන්තාඝරා නික්ඛමන්තෙන ජන්තාඝරපීඨං ආදාය පුරතෝ ච පච්ඡතෝ ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජන්තාඝරා නික්ඛමිතබ්බං, උදකෙපි අන්තෙවාසිකස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං, නහාතෙන පඨමතරං උත්තරිත්වා අත්තනෝ ගත්තං වොදකං කත්වා නිවාසෙත්වා අන්තෙවාසිකස්ස ගත්තතෝ උදකං පමජ්ජිතබ්බං, නිවාසනං දාතබ්බං, සාඛාවිදාතබ්බා ජන්තාඝරපීඨං ආදාය පඨමතරං ආගන්ත්වා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්කිපිතබ්බං, අන්තෙවාසිකෝ පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බෝ, කත්ථම්හි විහාරෙ අන්තෙවාසිකෝ විහරති, සචේ සෝ විහාරෙ උකලාපෝ හොති සචේ උස්සහති සොධෙතබ්බෝ විහාරං සොධෙන්තෙන පඨමං පත්තචීවරං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං, නිසීදනපච්චත්ථරණං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං, භිසිබිම්බොහනං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං, මඤ්චං නීවං කත්වා සාඛ්ලිකං අපරිසංසන්තෙන අසංඝට්ටන්තෙන කවාටපිඨං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බෝ, පීඨං නීවං කත්වා සාඛ්ලිකං අපරිසංසන්තෙන අසංඝට්ටන්තෙන කවාටපිඨං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං, මඤ්චපටිපාදකා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බා, බෙළුවලුණ්ඩකෝ නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බෝ, අපස්සෙනඵලකං නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං, භූමත්ථරණං යථාපඤ්ඤත්තං සල්ලක්ඛෙත්වා නීහරිත්වා එකමන්තං නික්කිපිතබ්බං, සචේ විහාරෙ සන්තානකං හොති උල්ලෝකෙතබ්බං පඨමං ඔහාරෙතබ්බං, ආලෝකසන්ධි කණ්ණකණ්ණභාගා පමජ්ජිතබ්බා, සචේ ථෙරාසනපරිකම්මකතා භිත්ති කණ්ණකිතා හොති වොළුකං තෙමෙත්වා පීළෙත්වා පමජ්ජිතබ්බා, සචේ කාළවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති වොළුකං තෙමෙත්වා පීළෙත්වා පමජ්ජිතබ්බා, සචේ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිප්ඵොසෙත්වා

උඩරිතබ්බං පාදෙදකං පාදපීඨං -පෙ- උදකෙන පරිප්ඵොසෙත්වා 155 වෙනි පිටේ 25 වෙනි පෙළපවත් බලනු. ආවරිය - අන්තෙවාසික යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේන විහකතීවලට ගැළපෙන සේ අර්ථ කිම පමණක් වෙනසි.

සම්මජ්ජිතබ්බා මා විහාරෙ රජ්ජෙන උභඤ්ඤදීනි, සඞ්කාරං විවිනිත්වා එකමන්තං ඡඩ්ඩෙතබ්බං, භූමත්ථරණං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙථාවෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, මඤ්චපරි පාදකා ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බා, මඤ්චෙ ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙථාවෙත්වා නීවං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසනෙන අඝංසට්ටනෙන කවාටපිඨං අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බෙ, පීඨං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙථාවෙත්වා නීචං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසනෙන අඝංසට්ටනෙන කවාටපිඨං අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, භිසිබිම්බොභනකං ඔතා පෙත්වා සොධෙත්වා පපෙථාවෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙ තබ්බං, නිසීදන පඩවත්ථරණං ඔතාපෙත්වා සොධෙත්වා පපෙථාවෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, ඛෙළමල්ලකො ඔතා පෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බෙ, අපස්සෙන ඵලකං ඔතාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථාඨානෙ ඨපෙතබ්බං, පත්තචිවරං නික්කිපිතබ්බං, පත්තං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන ඡඩ්ඩාමඤ්චං වා භෙඩ්ඩාපීඨං වා පරාමසිත්වා පත්තෙ නික්කිපිතබෙබා නව අනන්තරහිතාය භූමියා පත්තෙ නික්කිපිතබෙබා, චීවරං නික්කිපන්තෙන එකෙන හත්ථෙන චීවරං ගහෙත්වා එකෙන හත්ථෙන චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අන්තං ඔරතො භොගං කත්වා චීවරං නික්කිපි තබ්බං, සචෙ පුරත්ථිමා සරජා වාතා වායන්ති පුරත්ථිමා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායන්ති පච්ඡිමා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායන්ති උත්තරා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ දක්ඛිණා සරජා වාතා වායන්ති දක්ඛිණා වාතපානා ථකෙතබ්බා, සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බා, රත්තිං ථකෙතබ්බා, සචෙ උණ්හකාලො හොති දිවා වාතපානා ථකෙ තබ්බා, රත්තිං විවරිතබ්බා, සචෙ පරිවෙණං උකලාපං හොති පරිවෙ ණං සම්මජ්ජිතබ්බං, සචෙ කොට්ඨකො උකලාපො හොති කොට්ඨකො සම්මජ්ජිතබෙබා, සචෙ උපට්ඨානසාලා උකලාපා හොති උපට්ඨාන සාලා සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ අග්ගිසාලා උකලාපා හොති අග්ගිසාලා සම්මජ්ජිතබ්බා, සචෙ වච්චකුටි උකලාපා හොති වච්චකුටි සම්මජ්ජි තබ්බා, සචෙ පානීයං න හොති පානීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං, සචෙ පරි භොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං, සචෙ ආචමන කුම්භියා උදකා න හොති ආචමනකුම්භියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං, සචෙ අනෙතවාසිකස්ස අනභිරති උපජ්ජතා හොති, ආචරියෙන වූප කාසෙතබ්බා වූපකාසාපෙතබ්බා, ධම්මකථාවා්සකාතබ්බා, සචෙ අනෙත

සම්මජ්ජිතබ්බා මා විහාරෙ රජ්ජෙන -පෙ- ධම්මකථා වා්සකාතබ්බා සචෙ අනෙතවාසිකස්ස 15ර වෙනි පිටේ 31 වෙනි පෙළපවත් බලනු ආචරිය - අනෙතවාසික යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේන විහකතිවලට ගැලපෙන සේ අර්ථයේම පමණක් වෙනසි.

වාසිකස්ස කුක්කුච්චං උප්පන්නං හොති ආචරියෙන චිත්තාදෙතබ්බං, විනොදෙතබ්බං, ධම්මකථාවාස්ස කාතබ්බා, සචෙ අන්තෙවාසිකස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති ආචරියෙන විවෙචෙතබ්බං විවෙචාපෙතබ්බං, ධම්මකථාවාස්ස කාතබ්බා, සචෙ අන්තෙවාසිකො ගරුධම්මං අජ්ඣාපන්නො හොති පරිවාසාරහො, ආචරියෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො සඞ්ඝා අන්තෙවාසිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යාති, සචෙව අන්තෙවාසිකො මූලාය පටිකස්සනාරහො හොති, ආචරියෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො සඞ්ඝා අන්තෙවාසිකං මූලාය පටිකස්සෙය්‍යාති, සචෙ අන්තෙවාසිකො මානත්තාරහො හොති, ආචරියෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො සඞ්ඝා අන්තෙවාසිකස්ස මානත්තං දදෙය්‍යාති, සචෙ අන්තෙවාසිකො අබ්භානාරහො හොති, ආචරියෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො සඞ්ඝා අන්තෙවාසිකං අබ්භෙය්‍යාති, සචෙ සඞ්ඝා අන්තෙවාසිකස්ස කම්මං කත්තුකාමො හොති තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උක්ඛෙපනීයං වා, ආචරියෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො සඞ්ඝා අන්තෙවාසිකස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය ලහුතාය වා පරිණාමෙය්‍යාති කතා වා පනස්ස හොති සඞ්ඝෙන කම්මං තජ්ජනීයං වා නියස්සං වා පබ්බාජනීයං වා පටිසාරණීයං වා උක්ඛෙපනීයං වා, ආචරියෙන උස්සුක්කං කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො අන්තෙවාසිකො සම්මා වත්තෙය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙත්ථාරං වත්තෙය්‍ය සඞ්ඝා තං කම්මං පටිප්පස්සම්භෙය්‍යාති, සචෙ අන්තෙවාසිකස්ස චීවරං ධොවිතබ්බං හොති, ආචරියෙන ආචික්ඛිතබ්බං එවං ධොවෙය්‍යාසීති, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො අන්තෙවාසිකස්ස චීවරං ධොවීයෙථාති සචෙ අන්තෙවාසිකස්ස චීවරං කාතබ්බං හොති, ආචරියෙන ආචික්ඛිතබ්බං එවං කරෙය්‍යාසීති, උස්සුක්කං වා කාතබ්බා කින්තිත්‍රුඛො අන්තෙවාසිකස්ස චීවරං කරියෙථාති, සචෙ අන්තෙවාසිකස්ස රජනං පචිතබ්බං හොති, ආචරියෙන ආචික්ඛිතබ්බං එවං පචෙය්‍යාසීති, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො අන්තෙවාසිකස්ස රජනං පචියෙථාති, සචෙ අන්තෙවාසිකස්ස චීවරං රජෙතබ්බං හොති, ආචරියෙන ආචික්ඛිතබ්බං, එවං රජෙය්‍යාසීති, උස්සුක්කං වා කාතබ්බං කින්තිත්‍රුඛො අන්තෙවාසිකස්ස චීවරං රජියෙථාති, චීවරං රජන්තෙන ඝාධුකං සම්පරිවත්තකං සම්පරිවත්තකං රජෙතබ්බං, නිච අච්ඡින්නෙ එවෙ පකාමිතබ්බං, සචෙ අන්තෙවාසිකො ගිලානො හොති යාවජීවං උපට්ඨාතබ්බා වුට්ඨාතමස්ස ආගමෙතබ්බන්ති.

අන්තෙවාසිකවත්තං නිට්ඨිතං.

ඡට්ඨං භාණවාරං.

කුක්කුච්චං උප්පන්නං හොති -පෙ- වුට්ඨාතමස්ස ආගමෙතබ්බන්ති 161 වෙනි පිටේ 32 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. ආචරිය - අන්තෙවාසික යන ශබ්දදෙකට ඒ ඒ තැන පේන විභක්තිවලට ගැලපෙන සේ අර්ථ කීම පමණක් වෙනසි.

තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙතවාසිකා ආවරියෙසු න සම්මා වත්තන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අනෙතවාසි කෙන ආවරියමහි න සම්මා වත්තිතබ්බං, යො න සම්මා වත්තෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති - තෙව සම්මා වත්තන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං — පෙ— අනුජානාමි භික්ඛවෙ අසම්මා වත්තන්තං පණා මෙතුං, එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ පණාමෙතබ්බා, පණාමෙමි තගති වා, මා ඉධ පටික්කමීති වා නීහර තෙ පත්තචීවරන්ති වා නාහං තයා උපට්ඨාතබ්බොති වා කායෙන විඤ්ඤුපෙති වාචාය විඤ්ඤුපෙති කායෙන වාචාය විඤ්ඤුපෙති පණාමිතො හොති අනෙතවාසිකො, න කායෙන විඤ්ඤුපෙති න වාචාය විඤ්ඤුපෙති න කායෙන වාචාය විඤ්ඤුපෙති න පණාමිතො හොති අනෙතවාසිකොති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙතවාසිකා පණාමිතා න ඛමා පෙන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛමා පෙතුන්ති. තෙව ඛමාපෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ පණාමිතෙන න ඛමාපෙතබ්බා, යො න ඛමාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආවරියා ඛමාඳියමානා න ඛමන්ති භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛමිතුන්ති. තෙව ඛමන්ති, අනෙතවාසිකා පක්කමන්තිපි විබ්භමන්තිපි තිත්ථියෙසුපි සඞ්කමන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ ඛමාඳිය මානෙන න ඛමිතබ්බං යො න ඛමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

විසතර.

ආචාරයීවරු වනාහි නිස්සයාචාරයීය ප්‍රව්‍රජ්‍යා ආචාරයීවරු. චාරයීය උපසම්පදාචාරයීය ඛමීචාරයීයනි සිව් වැදෑරුම් වෙත්. නිසදෙන ඇදුරුතෙම නිස්සයාචාරයී නම්, පැවිදි කල ආචාරයීතෙම ප්‍රව්‍රජ්‍යාචාරයී නම්, කර්මවාචාචාරයීවරු උපසම්පදා චාරයීයෝ වෙත්, බුදුවදන් උගන්වන්නෝ ඛමීචාරයීයෝ වෙත්. මේ ආචාරයීවරයන් කෙරෙහි ඒ ඒ ශිෂ්‍යයන්ගේ වත්සැපයීම උපා ධ්‍යාය තෙරුන් කෙරෙහි සඞ්ඝිහාරිකයන්ගේ වත්සැපයීමයේද සඞ්ඝි හාරිකයන් කෙරෙහි උපාධ්‍යාය තෙරුන්ගේ වත්සැපයීම සේ ඒ ඒ ශිෂ්‍යයන් කෙරෙහි මේ ආචාරයීවරයන්ගේ වත්සැපයීමද දතයුත් තේය.

තෙන ඛො පන —පෙ— අනෙතවාසිකොති (192 වෙනි පිටේ 24 වෙනි පෙළපදින් බලනු.)

තෙන ඛො පන —පෙ— දුක්කටස්සාති (193 වෙනි පිටේ 37 වෙනි පෙළපටන් බලනු.)

තෙන —පෙ— ආපත්ති දුක්කටස්සාති (194 වෙනි පිටේ 14 වෙනි පෙළ ඡඩින් බලනු.)

තෙන ඛෝ පන සමයෙන ආවරියා සම්මා වත්තන්නං පණාමෙනති, අසම්මා වත්තන්නං න පණාමෙනති. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ සම්මා වත්තන්නෙනා පණාමෙතබ්බා, යෝ පණාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස. නව ඛ්වාහං භික්ඛවෙ අසම්මා වත්තන්නෙනා න පණාමෙතබ්බා, යෝ න පණාමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සම්‍යන්නාගතෝ අන්තෙවාසිකෝ පණාමෙතබ්බා. ආවරියම්හි නාධිමත්තං පෙමං හොති, නාධිමත්තා පසාදෙ හොති, නාධිමත්තා හිරි හොති, නාධිමත්තා ගාරවෝ හොති, නාධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සම්‍යන්නාගතෝ අන්තෙවාසිකෝ පණාමෙතබ්බා.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සම්‍යන්නාගතෝ අන්තෙවාසිකෝ න පණාමෙතබ්බා, ආවරියම්හි අධිමත්තං පෙමං හොති, අධිමත්තා පසාදෙ හොති, අධිමත්තා හිරි හොති, අධිමත්තා ගාරවෝ හොති, අධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සම්‍යන්නාගතෝ අන්තෙවාසිකෝ න පණාමෙතබ්බා.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සම්‍යන්නාගතෝ අන්තෙවාසිකෝ අලං පණාමෙතුං, ආවරියම්හි නාධිමත්තං පෙමං හොති, නාධිමත්තා පසාදෙ හොති, නාධිමත්තා හිරි හොති, නාධිමත්තා ගාරවෝ හොති, නාධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සම්‍යන්නාගතෝ අන්තෙවාසිකෝ අලං පණාමෙතුං.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සම්‍යන්නාගතෝ අන්තෙවාසිකෝ නාලං පණාමෙතුං, ආවරියම්හි අධිමත්තං පෙමං හොති, අධිමත්තා පසාදෙ හොති, අධිමත්තා හිරි හොති, අධිමත්තා ගාරවෝ හොති, අධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සම්‍යන්නාගතෝ අන්තෙවාසිකෝ නාලං පණාමෙතුං.

තෙන ඛෝ පන —පෙ— දුක්කටස්සාති (195 වෙනි පිටේ 16 වෙනි පෙළ පටන් බලනු)

පඤ්චහි —පෙ— පණාමෙතබ්බා (195 වෙනි පිටේ 27 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.

පඤ්චහි —පෙ— නපණාමෙතබ්බා (195 වෙනි පිටේ 38 වෙනි පෙළපටන් බලනු.

පඤ්චහි —පෙ— අලං පණාමෙතුං (196 වෙනි පිටේ 28 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

පඤ්චහි —පෙ— නාලං පණාමෙතුං (196 වෙනි පිටේ 31 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.)

දසඳ්හි භික්ඛවේ අඞ්ගේහි සම්පන්නාගතං අනෙතවාසිකං අපණ්ණමේනෙතා ආචරියෝ සාතිසාරෝ හොති, පණ්ණමේනෙතා අනතිසාරෝ හොති, ආචරියමහි නාධිමත්තං පෙමං හොති, නාධිමත්තා පසාදෝ හොති, නාධිමත්තා හිරි හොති, නාධිමත්තෙතා ගාරවෝ හොති, නාධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි බෝ භික්ඛවේ පඤ්චහඞ්ගේහි සම්පන්නාගතං අනෙතවාසිකං අපණ්ණමේනෙතා ආචරියෝ සාතිසාරෝ හොති පණ්ණමේනෙතා අනතිසාරෝ හොති

පඤ්චහි භික්ඛවේ අඞ්ගේහි සම්පන්නාගතං අනෙතවාසිකං පණ්ණමේනෙතා ආචරියෝ සාතිසාරෝ හොති, අපණ්ණමේනෙතා අනතිසාරෝ හොති, ආචරියමහි අධිමත්තං පෙමං හොති, අධිමත්තා පසාදෝ හොති, අධිමත්තා හිරි හොති, අධිමත්තෙතා ගාරවෝ හොති, අධිමත්තා භාවනා හොති, ඉමෙහි බෝ භික්ඛවේ පඤ්චහඞ්ගේහි සම්පන්නාගතං අනෙතවාසිකං පණ්ණමේනෙතා ආචරියෝ සාතිසාරෝ හොති, අපණ්ණමේනෙතා අනතිසාරෝ හොතීති.

තෙන බෝ පන සමයෙන භික්ඛූ දසවස්සමහ දසවස්සමහාති බාලා අබ්‍යත්තා නිස්සයං දෙනති, දිස්සන්ති ආචරියා බාලා අනෙතවාසිකා පණ්ඩිතා, දිස්සන්ති ආචරියා අබ්‍යත්තා අනෙතවාසිකා බ්‍යත්තා, දිස්සන්ති ආචරියා අප්පස්සුතා අනෙතවාසිකා බහුස්සුතා, දිස්සන්ති ආචරියා දුප්පඤ්ඤා අනෙතවාසිකා පඤ්ඤාවනෙතා, යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති, කථං හි නාම භික්ඛූ දසවස්සමහ දසවස්සමහාති බාලා අබ්‍යත්තා නිස්සයං දස්සන්ති, දිස්සන්ති ආචරියා බාලා අනෙතවාසිකා පණ්ඩිතා, දිස්සන්ති ආචරියා අබ්‍යත්තා අනෙතවාසිකා බ්‍යත්තා, දිස්සන්ති ආචරියා අප්පස්සුතා අනෙතවාසිකා බහුස්සුතා, දිස්සන්ති ආචරියා දුප්පඤ්ඤා අනෙතවාසිකා පඤ්ඤාවනෙතාති. අථඛෝ තෙ භික්ඛූ භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, සච්චං කිර භික්ඛවේ -පෙ- සච්චං භගවා -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි - න භික්ඛවේ බාලෙන අබ්‍යත්තෙන නිස්සයෝ දාතබ්බෝ, යෝ දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස, අනුජානාමි භික්ඛවේ බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන දසවස්සෙන වා අතිරෙකදසවස්සෙන වා නිස්සයං දාතුන්ති.

පඤ්චහි —පෙ— අනතිසාරෝ හොති (196 වෙනි පිටේ 34 වෙනි පෙළපටන් බලනු.)

පඤ්චහි —පෙ— අනතිසාරෝ හොතීති (196 වෙනි පිටේ 39 වෙනි පෙළපටන් බලනු.)

තෙන බෝ පන සමයෙන -පෙ- නිස්සයං දාතුන්ති (216 වෙනි පිටේ 13 වෙනි පෙළපටන් බලනු) නිස්සයං දස්සන්ති, නිස්සදෙන්; නිස්සයං දාතුං, නිස්සදිම; සෙසු ඔයල්ල කිසේ දානයුතු.

විසුද්ධි.

නිස්සයභාව නිස්සයදායී ශ්‍රමණයන්ගේ ලක්ෂණ.

නිස්සයනං- නිස්සයෝ, යහු නිපීවන හෙයින් සේවනය කිරීමය භජනය කිරීමය යන අර්ථයි, මෙහි වනාහි භාවසාධනයෙන් නිෂ්පන්නය දක්වූ හෙයින් සේවනක්‍රියාව කැමතිවිය යුතු, මෙහි අභිප්‍රායනම් උතුම් ඇදුරෙකු සේවනය භජනය ආශ්‍රය කිරීමයි ඒ ඇදුරුතෙම සීලය සමාධිය ප්‍රඥය යනාදී ලෞකික ලොකොත්තර ගුණධර්මවලින් වැඩහිටි පරහට ඉහලොන පරලොනාහි වැඩිවඩිතය හා මොක්ෂමාර්ග සංදර්ශනයට සමතෙක් විය යුතු. ඒ බැව් අඞ්ගුත්තරනිකායෙහි—

"නිරුධති පුරිසෝ නිරිනඝසවි
නව භාසෙථ කදව්‍ව තුලාසෙවි
සෙවඤ්ඤුජනමං උදෙති විපාකං
තයමා අත්තනෝ උත්තරිං භජෙථ."

(තමන්ට වඩා සීලය සමාධිය ප්‍රඥය යන ගුණධර්මවලින් පිරිහුන පුද්ගලයන් ඇසුරුකිරීම නිසා සීලාදියෙන් තෙමේ පිරිහෙන්නේය. සීලාදියෙන් තමන් වැනියන් ඇසුරුකිරීම නිසා කිසිකලෙකත් තෙමේ සීලාදියෙන් නොපිරිහෙන්නේය සීලාදියෙන් වැඩිහිටියන්ට ඔටත් කිහරුවන තැනැත්තේ ඉක්මණින් සීලාදියෙන් දියුණුවන්නේය. එබැවින් තෙපි තමන්ට සීලාදියෙන් වැඩිහිටි උතුමන් ඇසුරු කරව්) යි මෙසේ වදාළ සම්බුදුරදුන්ගේ අවවාදයෙන් ප්‍රකට වන්නේය.

තවද "අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යත්තෙනාව භික්ඛුනා පණ්ඩිතෙන දසවග්ගෙනාව වා අතිරෙකදසවග්ගෙනාව වා උපසම්පාදෙතුං නිස්සයං දාතුං" යි මෙසේ පනවා වදාළ නීතියෙන් ව්‍යක්තභාවය ප්‍රතිබලභාවය උපසපන්වී දසවස් පිරීමය යන අඞ්ගත්‍රයෙන් සමන්විත ලජ්ජිපුග්ගල ශික්ෂාකාමී තෙරතමක් නිස දිමට නිස්සයදායකභාවය ඉගිලිමට සුදුසු වේ. අටුවාහෙහි එය විස්තාරභෙදින් කියනලදි- "ඉධ ව්‍යත්තෝ නාම පණ්ඩිතෝ උපසම්පදාය දසවග්ගෝ වා අතිරෙකදසවග්ගෝ වා තෙන දාතබ්බෝ ඉතරෙන න දාතබ්බෝ, සචෙ දෙති දුක්කටං ආපජ්ජති" යි. මෙහි ව්‍යක්තභාවය නම් (පිරිස් පාලනයට) තමන් ඇසුරුකරන පිරිසට ධර්මයෙන් සංග්‍රහකරන්ට සුදුසුසෙක් වීමය. ඒ වනාහි අඞ්ගවශයෙන් මුළුවිනය පිටකය ඉගැන්වීමට ශක්තිමතෙක්වීම ද භික්ෂුභික්ෂුණී යන විභඞ්ගභය වාචොද්ගතවීම හා † ප්‍රගුණවීම ද කර්මාකර්

† මේ කවඩාඛම එකතැන වසන තුන් නමක් අතර කොටස් වශයෙන් පැවතුනත් වැරදි නොවේ. ඒ තුන්නමගේ එක්වීමෙන් සඞ්ඝ විහාරිකාදීන්ගේ කටයුතු සිඞ්ඝ සම්පූර්ණ වේ. මෙහි ප්‍රයොජනය නම් පරිපුච්ඡාවශයෙන් ඉගැන් වීමයි. එනම් පොතතැතිව කථාවෙන් ඉගැන් වීමය.

චිතිඝවය හා කදුවත් දැනීම ද යන විනය පිළිබඳ කරුණු ඇතුළුව කාම රූප පරිවේඡදයෙහි හික්ම වූ පිණිස මැදුම්සඟියෙහි මූලපණ්ණාසකය හෝ දික්සඟියෙහි මහාවගීය හෝ සංයුත්සඟියෙහි සඟාථකවගීය නිදාන වගීය ඛන්ධවගීය යන මේ තුන හෝ මහාවගීය හෝ අඞ්ගුත්තරනිකායෙහි මූලින් හෝ අගින් බාගයක් නොහොත් තිකනිපාතයෙහි පටන් එක්නිපාතයක් හෝ * අටුවා සහිත ජාතක පෙළ හෝ ‡ යන මින් එක් කොටසක් ඉගනීම ඇතියෙක් වීම ද වේ. නාම රූප පරිවේඡදයෙහි හික්මවීම අභිධර්මය ප්‍රගුණ කළවුන්ට පහසු බැවින් එය ද උවමනාවෙයි වීමයි විනයාදිකයෙහි භික්ෂු ප්‍රතිබලභාවය නම් ශීලන්වූ සඞ්ඝවිභාරිකා දීන්ට උපස්ථානාදිය කිරීමට හෝ කරවීමට සමතෙක් වීමය.

නිස්සයාචාසඞ්ඛාවසට නුසුදුසුකම්.

අව්‍යාකතභාවය අප්‍රතිබලභාවය දසවස් නොපිරීමය යන අර්ථත්‍රයෙන් යුක්තවීම හා අලජ්ජියෙක් වීමය, එහි අව්‍යාකතභාවය පළමු කී ව්‍යාකතභාවයට ප්‍රතිපක්ෂයේ සැලකියයුතු තවද අටුවා සහිත විනයපිටකය හා අභිධර්ම පිටකයත් ප්‍රගුණවූයේ නමුදු සූත්‍රපිටකයෙන් කියනලද ප්‍රමාණ කොටස් වලින් එක කොටසකුදු අසම්පූර්ණකල පිරිස් පාලනයට නුසුදුසු බැවින් අව්‍යාකතයේ, එහෙයින්ම නිස්සයාචාසඞ්ඛාවයට සුදුසුද නොවේ, අප්‍රතිබලභාවය නම් සඞ්ඝවිභාරිකාදීන් ශීලන්වූ කල උපස්ථානාදිය කිරීමට හෝ කරවීමට අසමර්ථවීමයි, දසවස් නොපිරීම නම් උපසම්පදා බැවින් දසවසක් නොගිය්ම්මය "න භික්ඛවෙ අලජ්ජිනා නිස්සාය චත්තබ්බා යො වෙසෙය්‍ය ආපත්තිං දුක්කටාය" යනු වදළ බැවින් අලජ්ජී පුද්ගලයෙමේ නිසදීමට නුසුදුසු වන්නේය, ඔහුගේ ආශ්‍රය සඞ්ඝවිභාරිකාදෙනවාසිකයන්ගේ දෙලොව පිරිහීමට අහේතුය හෙතුබැවිනි, නුසුදුස්සෙක්ව සිට ගෙන නිසදෙන මහණහට දුකුළා ඇවැත් වේ. "සචෙ දෙති දුක්කටං ආපජ්ජති" යනු අටුවාසි.

උපාධ්‍යායාදීන් හා නිස්සයාචාසඞ්ඛාවයන්ගේ යුතුකම්.

තමන් ඇසුරු කරන සඞ්ඝවිභාරිකාදෙනා වාසිකා භික්ෂු සාමණේරයන්ගෙට පෙළ කියවීමය අර්ථ කියවීමය ග්‍රන්ථිස්ථාන පිළිවිස කියා දීමය අවවාද දීමය අනුශාසනා කිරීම යයි මේසේ ධර්මයෙන් සංග්‍රහ කිරීම ද චීවරාදී සිව් පසයෙන් අඞ්ගපාඞ්ගු සිවුරු ආදී යම් යම් පිරිකරක් තමන් ලඟ තිබේ නම් දීම හෝ එසේ නැතිකල දීනැමීන් සෙමෙන් සපයා දීම හෝ ඊට උත්සාහ දැරීමදැයි මෙසේ ආමිසයෙන් සංග්‍රහකිරීම ද ශීලන්වූ කල දුකැවිදීම් පැන් එළවා නැඹීම් ආදී වත්තපටිවත් ද ලෙඩට හිත බෙහෙත් සපයාදීම ද පිළිගම් කරවීම ද උන්වහන්සේලා ගේ යුතුකම් වේ ඒ පිරිහෙළන උන්වහන්සේලාට එකී එකක් පාසා දුකුළා ඇවැත් වේ.

---

* එක් නිපාතයක් ඉගෙන ගත්තා කල වුත්තක-පඤ්චක යන නිපාත දෙකින් එකක් ඉගෙන ගැනීම වටී යයි මහාපච්චරියෙහි කියන ලදි.

‡ අට්ඨවාසහිත දම්පියාවත් ඉගෙන ගතයුතුයයි මහාපච්චරිමසය වේ.

නිස ලැබීමට සුදුසු නුසුදුසු කම්.

යම් මහණෙක් ලජ්ජී වේ නම් සුපෙසල ශික්ෂාකාමී වේ නම් ඔහු නිසලැබීමට සුදුස්සෙකි, අලජ්ජී වී නම් ප්‍රියසීලි නොවේ නම් හේතෙමේ නිසලැබීමට නුසුදුස්සෙකි. එහෙයින් "න භික්ඛවෙ අලජ්ජිනා නිස්සයෝ දාතබ්බෝ, යෝ දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කට වස්ස" යනු වදරනලදි.

නිසසමාදන්වීම.

තනිපට සිවුර එකත් කොට පොරවා ගෙන නිස්සයවාරග්‍රාහීයන් වහන්සේගේ පාවැද උක්කුටික ගෙන් හිඳ දෙහොත් මුදුනේ තබා ගෙන "අවරියෝ මෙ භන්තෙ හොහි ආයස්මතෝ නිස්සාය වච්ඡාමි" යි මෙසේ තෙවරක් කිව යුතු ඉක්බිති නිස්සයවාරග්‍රාහීයන් වහන්සේ "සාධු-ලහු-ඔපායිකං-පතිරූපං-පාසාදිකෙන සම්පාදෙහි" යන මේ වචන පස අතුරෙන් එක්තරා වචනයකින් තමන්ගේ සතුට කයින් හෝ වදනින් හෝ කයවදන් දෙකින් හෝ ඇඟ වී නම් නිස සමාදන්විය. අදපටන් තෙරණුවෝ මට භාර වෙත්, මම ද තෙරණුවන්හට භාර වෙමි යි මෙසේ ද සිතා මහත්සේ ගෞරවාදර දක්වා ඇදුරුවත් සැපයිය යුතු. උපාධ්‍යායතෙරුන් ලඟ වසන්නේ නම් නිස සමාදන්වීම උවමනා නොකෙරේ, සවභාවයෙන් සිදුවන බැවිනි.

නිසනිදීම හා නිස්සයවාරග්‍රාහීයන් කෙරෙන් සයංකාරයකින් නිස නොනිදීම.

උපාධ්‍යායතෙරුන් කෙරෙන් පස් ආකාරයකින් නිසනිදීම හා නිස්සයවාරග්‍රාහීයන් කෙරෙන් සයංකාරයකින් නිස නිදීම වන්නේය. "පඤ්චිමා භික්ඛවෙ නිස්සය පටිප්පස්සද්ධියෝ උපජ්ඣායමහා-උපජ්ඣායෝ පක්ඛන්තෝ වා හොති විබ්භන්තෝ වා කාලකතෝ වා පක්ඛසඞ්ඛන්තෝ වා ආණත්තියෙව පඤ්චමී" යනුවෙන් වදරනලදි. 1. අන්දිසාවකට යාමය, 2. සිවුරු හැර යාමය, 3. කළුරිය කිරීමය, 4 අන්පිරිසඳට එක්වීමය, 5. අණකිරීමය යන මොවුහු වෙති. අණකිරීම නම් නිස්සය පණාමනයයි ඒ වනාහී "පණාමෙමි තං" – "මා ඉධ පටික්කමි" – "නීහර තෙ පත්තචීවරං" – "නාහං තයා උපට්ඨාපෙතබ්බා" යි මෙසේ පෙළෙහි ආ මේ වචනයකින් හෝ "මා මං ගාමප්පවෙසනං ආපුච්ඡි" යි අටුවාවෙහි ආනයින් හෝ නිස්සය පණාමනය දතයුතු. "ඡට්ඨිමා භික්ඛවෙ නිස්සයපටිප්පස්සද්ධියෝ ආචරියම්හා – ආචරියෝ පක්ඛන්තෝ වා හොති විබ්භන්තෝ වා කාලකතෝ වා පක්ඛසඞ්ඛන්තෝ වා ආණත්තියෙව පඤ්චමී උපජ්ඣායෙන වා සමොධානගතෝ හොති ඉමා බෝ භික්ඛවෙ ජ නිස්සයපටිප්පස්සද්ධියෝ ආචරියම්හා" යි මෙසේ නිස්සයවාරග්‍රාහීයන් කෙරෙන් සමාදන්වූ නිස විදීම් සයංකාරය දක්වකලදි. මෙහි උපජ්ඣායෙන වා සමොධානගතෝ හොති යන්නෙහි අභිප්‍රාය නම් උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ දැකීම හා කටහඬ ඇසීමය දස්සනසමොධානය සවණසමොධාන යයි විප්‍රකාරයි, එහි දස්සනසමොධානය නම් නිස්සයවාරග්‍රාහීයන්ගෙන්

නිස සඟිදන්ව වසන කල උපාධ්‍යායතෙරණුවන් ආරාමය ගිහිගෙවල්ය ගමය වතය හඬහාදිය යන මේ කොයියම් තැනකදී නමුත් දැක තමන්ගේ උපාධ්‍යාය තෙරණුවෝ යයි හැඳින ගැනීම නිසබිදීමට ද්‍රමාණ වේ, දුරසිටීම හෝ ළඟසිටීම ප්‍රමාණ නොවේ. ධර්මදේශනාකිරීම් ශබ්දය හෝ කාමරයක් තුළ කෙනෙකු හා කථාකිරීම් හඬ හෝ අසා අපගේ උපාධ්‍යාය තෙරණුවන්ගේ හඬ යයි සැලකීම නිසබිදීමට ප්‍රමාණ වේ, ඇසින් තෙරණුවන් දැකීම ප්‍රමාණ නොවේ, උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ සඬිවිහාරිකයන් යම් කිසි තැනක දී දැක හෝ ඔහුගේ ශබ්දය අසා හෝ තමන් නොපෙණී හෝ තමන්ගේ ශබ්දය නො අස්වා ඉන්නේනම් නිස නොබිඳේ.

නිස්සය පණාමනය නිසා ය පණාමනයාගේ සිඳීම.

ආශ්‍රය අතහැරීම නිස්සය පණාමනය නම්, ඒ වනාහි උපාධ්‍යාය - සඬිවිහාරික දෙනමගේ හෝ නිස්සයාවාසඥ අන්තෙවාසික දෙනමගේ හෝ යන මුන්වහන්සේලාගේ සමාන ධුරනික්ෂේපයෙන් සිදුවින්නේය, එහි ඵලය නම් නිස බිඳීම හෙවත් සංසිදීමය. එහි විසතර - උපාධ්‍යායතෙරුන් සිතින් නිරාලයව කයින් හෝ වදනින් හෝ කයවදන් දෙකින් හෝ ඒ බැව් හැඟෙවී විට සඬිවිහාරිකයන්ගේ ආලය ඇතිකලද සඬිවිහාරිකයන් සිතින් නිරාලයව ඒ බැව් කයින් හෝ වදනින් හෝ කයවදන් දෙකින් හෝ හැඟෙවී විට උපාධ්‍යායතෙරුන්ගේ ආලය ඇතිකලද දෙපක්ෂයේම සිතින් ආලය ඇතිව කයින් හෝ වදනින් හෝ කයවදන් දෙකින් හෝ ඇඟවීම හා භාරගැනීම ඇතිකලද නිස නොබිඳේ. උපාධ්‍යාය තෙරුන් සිතින් නිරාලයව කයින් හෝ වදනින් ඒ බැව් හැඟෙවී විට සඬිවිහාරිකයන්ගේ සිතින් ආලය නැතිකලද සඬිවිහාරිකයන් සිතින් නිරාලයව ඒ බැව් කයින් හෝ වදනින් හෝ කයවදන් දෙකින් හෝ ඇඟෙවී කල උපාධ්‍යාය්තෙරුන්ගේ ආලය නැතිකලද දෙපක්ෂයේම සිතින් ආලය නැතිව කයින් හෝ වදනින් හෝ කයවදන් දෙකින් හෝ ඇඟවීම හා භාර ගැනීම ඇතිකලද නිස බිඳේ. ආචාර්‍යය - අන්තෙවාසික දෙනම ගැනත් මෙසේමය.

උපසපන්වීමෙන් අවුරුදු පසක් පමනුණේ වීමය නිශ්‍රයන් බිඳීම.

උභය මාතෘකාවන් ප්‍රගුණවීම හා විනිශ්චය වීමය පොහෝදිනවල දහම්දෙසනු පිණිස සූත්‍රපිටකයෙන් බණවර සතරක් හා පැමිණි පිරිසට පරිකථා පිණිස අඞ්කවිඳ මහා රාහුලොවාද අම්බට්ඨ සදෘශ වූ එක් කථාමාර්ගයක් ද සඞ්ඝභත්ත මණ්ඩලා මණ්ඩලයන්හි අනුමොදනා පිණිස අනුමොදනා තුනක්ද උපොසථපවාරණාදිය දැන ගැනීම පිණිස කම්මවිනිශ්චය ද මහණදම් පුරණු පිණිස සමථ භාවනාවක් හෝ විදර්ශනා භාවනාවක් ඉගෙන ගැනීමද කටයුතු, වෙතෙක් දහම් ඉගෙන ගත් පසු නිශ්‍රයන් බිඳීම හා බහුශ්‍රැත යෙක් ද වේ. ඉක්බිති තමන්ගේ ප්‍රධානඛණයන් යම් කිසි තැනක විසීම වටී.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ ආවරියුපජ්ඣායෙසු පක්ඛමනෙනාපි දිබ්භමනෙනාපි කාලකතෙසුපි පක්ඛසඞ්කමනෙසුපි නිස්සයපටිපස්සඳ්ධියො න ජානන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. පඤ්චිමා භික්ඛවෙ නිස්සයපටිපස්සද්ධියො උපජ්ඣායො පක්ඛමනෙනා වා හොති, විබ්භමනෙනා වා කාලකතො වා පක්ඛසඞ්කමනෙනා වා ආණත්තියෙව පඤ්චමී, ඉමා ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්ච නිස්සයපටිපස්සද්ධියො උපජ්ඣායම්හා.

ඡට්ඨිමා භික්ඛවෙ නිස්සයපටිපස්සද්ධියො ආචරියම්හා, ආචරියො පක්ඛමනෙනා වා හොති විබ්භමනෙනා වා කාලකතො වා පක්ඛසඞ්කමනෙනා වා ආණත්තියෙව පඤ්චමී උපජ්ඣායෙන වා සමොධානගතෙනා හොති, ඉමා ඛෝ භික්ඛවෙ ඡ නිස්සයපටිපස්සද්ධියො ආචරියම්හා.

උපසපන් බැවින් හැටවස් පිරුනේතමුදු නිසෙන් නොමිදිම. උභය මාතෘකාවන් ප්‍රගුණවීම් ආදි නිස්සය මුච්ච කයන්ට කි අඛ්‍යයන්ගෙන් අසම්පූර්ණ විතම නිසෙන් නොමිදේ. එකල වයසින් බාලවුවද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල නිස්සය මුච්චක භික්ෂුවක් ඇසුරුකරමින් දිවිහිම් කොට වසීම වටී. එහයින් වදරනලදි- "අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යත්තෙනාපි භික්ඛුනා පටිබලෙන පඤ්චවස්සානි නිස්සාය වත්තුං අව්‍යත්තෙනාපි ඡාදිජ්ජිවං" යි වැනි මහල් තෙරනමක් නොලැබුනේ නම් වයසින් බාලවුවද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල තෙරනමක් ඇසුරු කොට ගෙන නිස සමාදන්වීම වටී. වයසින් බාල ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුහුගේ සමීපයට එළඹ උක්කුටිකයෙන් හිඳ ඇදිලි බැඳ ගෙන "ආවරියො මෙ ආවුසො හොහි ආයස්මතො නිස්සාය වච්ඡාමි" යි මෙසේ තෙවරක් කියා නිස සමාදන්ව ගම්වැදීම් ආදිය විචාරන කල ද උක්කුටිකයෙන් පාමුල්හිද ගෙන දෙහොත් මුදුනේ තබමින් "ගාමප්පවෙසනං ආපුච්ඡාමි ආවරිය" කියා විචාළයුතු. සෙසු විචාළයුතු කරුණු විචාරිමෙහිදු මෙසේමය.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන -පෙ- පක්ඛසඞ්කමනෙනාපි 217 වෙනි පිටේ 37 වෙනි පෙළ පටන් බලනු. නිස්සයපටිපස්සද්ධියො, නිසඟන් හිඳීම්; න ජානන්ති, නොදනිත්; භගවතො, භගවත්හට; එතං අත්ථං ආරොචෙසුං, මෙකරුණ සැළකළෝ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උපජ්ඣායම්හා, උදාධ්‍යායතෙරුන්කෙරෙන්; නිස්සයපටිපස්සද්ධියො, නිස ඇන්හිඳීම්; ඉමා පඤ්ච, මොවුහු පස්දෙනෙක් වෙත්; (භාවරහුදයත්) උපජ්ඣායෙ, උපාධ්‍යායතෙම; පක්ඛසංකමනෙනා වා හොති, බැහැරකට ගියේ හෝ වේ ද; විබ්භමනෙනා වා, සිවුරු හැර ගියේ හෝ වේ ද; කාලකතෙ වා, කළුරිය කෙළේ හෝ වේ ද; පක්ඛසංකමනෙනා වා, තීර්ථකපක්ෂයකට ගියේ හෝ වේ ද; ආණත්තියෙව, අණ ඩිරිමම්; පඤ්චමී, පස්වැනි වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමා ඛෝ පඤ්ච, මොවුහු පස්දෙන; උපජ්ඣායම්හා, උපාධ්‍යායයන් කෙරෙන්; නිස්සයපටිපස්සද්ධියො, නිසඟන්හිඳීම් වෙත්.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ. න අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, න අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, න අසෙඛෙන පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, න අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, න අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

ඡදිමා -පෙ- ආවරියමහා- අනතුරුවාසගමමෙති. (ඉමා ඡ, මොවුහු සඋදෙනෙක් වෙත්; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායකෙරුන් හා, සමොධාන ගතොවා, එක්දීමට පැමිණියේ හෝ; හොති වේද; මේ එක්වීම තම් ඇසින්දැකීම හෝ කණින්ඇසීමය 233 වෙති පිටේ 39 පෙළ බලනු.

භික්ඛවෙ, මිහණෙනි; පඤ්චහිඅඞ්ගෙහි, කරුණුපසකින්; සමන්නා ගතෙන, සම්පන්නවූ; භික්ඛුනා, මහණවිසින්; නඋපසම්පාදෙතබ්බං, උපසපන්නොකළයුතු; නිස්සයොනදාතබ්බෝ, නිසනොදියයුතු; සාම ණෙරෝ, හෙරණෙක්; නඋපට්ඨාපෙතබ්බෝ, උවටැන්නොකරවියයුතු; (ඒ කරුණුපසතම්) අසෙඛෙනසීලක්ඛන්ධෙන, අශෛක්ෂ වූ ශීලසඤ්ඤ යෙන්; න සමන්නාගතෝ හොති, සම්පන්නනුවූයේ වේ ද; අසෙඛෙනසමා ධික්ඛන්ධෙන, අශෛක්ෂ වූ සමාධිසඤ්ඤායෙන්, න සමන්නාගතෝ හොති, සම්පන්නනුවූයේ වේ ද; අසෙඛෙන පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන, අශෛක්ෂ වූ ප්‍රඥා සඤ්ඤායෙන්; න සමන්නාගතෝ හොති, සම්පන්නනුවූයේ වේද; අසෙ ඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන, අශෛක්ෂ වූ විමුත්තිසඤ්ඤායෙන්; න සමන්නා ගතෝ හොති, සම්පන්න නුවූයේ වේ ද; අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්ස නක්ඛන්ධෙන, අශෛක්ෂ වූ විමුක්තිඥානදර්ශනසඤ්ඤායෙන්; න සම්පන්නා ගතෝ හොති, සම්පන්නනුවූයේ වේ ද; (යන) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙහි බො පඤ්චහි අඞ්ගෙහි, මේ කරුණු පසින්; සමන්නාගතෙන; භික්ඛුනා, සම්පන්නවූ මහණ විසින්; න උපසම්පාදෙතබ්බං, උපසපන් නොකළයුතු; නිස්සයෝ න දාතබ්බෝ, නිස නොදිය යුතු; සාමණෙරෝ න උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, හෙරණෙක් උවටැන් නොකරවිය යුතු.

න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ යන්නෙන් තමන් උපාධ්‍යාය වී හෙරණනමක් නොගත යුතු යයි ප්‍රකාශිතයි. තමන් පළමු කොට සීලසමාධි ප්‍රඥාවිමුක්ති විමුක්තිඥානදර්ශන යන මේ කරුණු පසින් උසස් අයෙක්ව සිටිය යුතු බැව් ප්‍රකාශකෙරෙමින්

"අත්තානමෙව පඨමං පතිරූපෙ නිවෙසයෙ
අථඤ්ඤමනුසාසෙය්‍ය න කිලිස්සෙය්‍ය පණ්ඩිතෝ"

යනි මේ ගාථාවෙන් වදාළ පරිදි ගුරුවරයාගේ ආත්මසම්පත්තිය දක්වනු පිණිස "න අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති යනාදීන් වදාළා මිස හුදෙක් මාණ්ඩලාභීන්ගේ සීලසමාධිප්‍රඥාවිමුක්ති විමුක්තිඥානදර්ශනයන් ප්‍රකාශනොකෙරේ. අශෛක්ෂ සන්තානයෙහි

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝහොති, අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝහොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ. (1)

අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං නනිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, අත්තනා න අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, න පරං අසෙඛෙ සීලක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා න අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, න පරං අසෙඛෙ සමාධික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා න අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති න පරං අසෙඛෙ පඤ්ඤක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා න අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති න පරං අසෙඛෙ විමුත්තික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා න අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති න පරං අසෙඛෙ විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ (2)

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, අත්තනා අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති. පරං අසෙඛෙ සීලක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති පරං අසෙඛෙ සමාධික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති පරං

ඇඟිවූ යම් කිසි ලෞකිකලෝකොත්තර සීලසමාධි ප්‍රඥාවිමුක්ති යන මොවුහු සතරදෙන ද විමුක්ති යන්නෙන් තදඞ්ග විමුක්ති ආදීහු ද දත යුත්තාහ පරිපඤ්ඤවිමුක්තියම කියන ලදැයි නොසැලකිය යුතු. මෙහි වදාරනලද විමුක්තිඥානදර්ශනය ලෞකිකම වේ.

(1) මේ වාසගමට අවී අනතුරු වාසගමට කිහයාකුසාරයෙන් දතයුතු.

(2) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අපරෙහිපි, අනිකුදු; පඤ්චහි අඞ්ගෙහි - පෙ-න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ-236 වෙනි පිටේ 14 වෙනි පෙළ පවන් බලනු. අත්තනා, තෙමේ; අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන, අශෛක්ෂ සීලස්කන්ධයෙන්; සමන්නාගතෝ, යුක්තවූයේ; න හොති, නොවේද; පරං, අනුන්; අසෙඛෙ සීලක්ඛන්ධෙ, අශෛක්ෂ වූ ශීලස්කන්ධයෙහි; සමාදපෙතා, සමාදන් කරවන්නේ; න, නොවේ ද; සෙස්ස 236 වෙනි පිටේ 8 වෙනි පෙළ පවන්-කිසේ දත යුතු.

අසෙඛෙ පඤ්ඤක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සම්පන්නාගතො හොති පරං අසෙඛෙ විමුත්තික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති පරං අසෙඛෙ විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බා සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො (1)

අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයො දාතබ්බා න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බා, අස්සද්ධො හොති, අහිරිකො හොති, අනොත්තාපි හොති, කුසීතො හොති, මුට්ඨස්සති හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයො දාතබ්බා න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බා. (2)

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බා නිස්සයො දාතබ්බා සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බා, සද්ධො හොති, හිරිමා හොති, ඔත්තාපි හොති, ආරද්ධවිරියො හොති, උපට්ඨිතස්සති හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බා සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො. (3)

(4) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බා න නිස්සයො දාතබ්බා න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බා. අධිසීලෙ සීලවිපන්නො හොති, අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නො හොති, අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නො හොති, අපස්සුතො හොති,

---

(1) අනතුරු වාසගමට කී අනුසාරයෙන් අර්ථ දත යුතු.

(2) අපරෙහිපි- 236 වෙනි පිටේ 14 වෙනි පෙළපටන් බලනු. අස්ස ඩොහොති, ශ්‍රද්ධා නාන්සෙක් වේ ද; අහිරිකො හොති, ලජ්ජා නැතියෙක් වේ ද; අනොත්තාපි හොති, පවට බිය නැතියෙක් වේ ද; කුසීතා හොති, අලසයෙක් වේ ද; මුට්ඨස්සති හොති, මුළා වූ සිහිඇතියෙක් වේ ද; ඉමෙහි -පෙ- උපට්ඨාපෙතබ්බා- 236 පිටේ 27 පෙළ බලනු.

(3) පඤ්චහි —පෙ— උපට්ඨාපෙතබ්බා-236 වෙනි පිටේ 14 වෙනි පෙළපදින් බලනු. සඩො හොති, ශ්‍රද්ධාඇතියෙක් වේ ද; හිරිමා හොති, ලජ්ජා ඇතියෙක් වේ ද; ඔත්තාපි හොති, පවට බිය ඇතියෙක් වේ ද; ආරද්ධවිරියො හොති, පටන්ගන්නාලද වීර්‍යඇතියෙක් වේ ද; උපට්ඨිතසතී හොති, එළඹ සිටි සිහි ඇතියෙක් වේ ද; ඉමෙහි ඛො —පෙ— උපට්ඨාපෙතබ්බා- 236 වෙනි පිටේ 27 වෙනි පෙළපදින් බලනු.

(4) අපරෙහිපි -පෙ- උපට්ඨාපෙතබ්බා- 236 වෙනි පිටේ 14 වෙනි පෙළපදින් බලනු. අධිසීලෙ, අධිසීලයෙහි; සීලවිපන්නො, සීලවිපත්තියට පැමිණියේ; හොති, වේ ද; අජ්ඣාචාරෙ, අජ්ඣාචාරයෙහි; ආචාරවිපන්නො, ආචාරවිපත්තියට පැමිණියේ; හොති, වේද; අතිදිට්ඨියා,

දුප්පඤ්ඤා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයො දාතබ්බො න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො.

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො. න අධිසීලෙ සීලවිපන්නො හොති, න අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නො හොති, න අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නො හොති, බහුස්සුතො හොති, පඤ්ඤවා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දාතබ්බො සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො. (1)

අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයො දාතබ්බො න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො න පටිබලො හොති අන්තෙවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, අනභිරතිං වූපකාසෙතුං වා වූපකාසාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුක්කුච්චං ධම්මතො විනොදෙතුං වා විනොදෙපෙතුං වා, ආපත්තිං න ජානාති, ආපත්තියා වුට්ඨානං න ජානාති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයො දාතබ්බො න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො. (2)

සම්‍යක්දෘෂ්ටිය හැර අන්‍යතාග්‍රාහිකදෘෂ්ටි ගැනීමෙන්; දිට්ඨිවිපන්නො, දෘෂ්ටියෙන් විපත්තියට පැමිණියේ; හොති, වේද; අප්පස්සුතො, අල්ප ශ්‍රුතවූයේ; හොති, වේද; දුප්පඤ්ඤා, දුප්‍රාඥවූයේ; හොති, වේද; ඉමෙහි ඛො —පෙ— උපට්ඨාපෙතබ්බො- 336 පිටේ 27 පෙළ බලනු.

සීලවිපන්න නම් පාරාජිකාපත්තියකට හෝ සංඝාදි සීලවිපන්න සෙසාපත්තියකට පැමිණි මහණතෙමේය, සංඝාදිසෙස යෙන් නැඟිසිටි කල සීලවිපන්න නොවේ.

ආචාරවිපන්න නම් අනියතය, පවිත්‍රිය, පාටිදෙස ආචාරවිපන්න නීයය, සෙඛියය, අධිකරණසමථය යන පඤ්චආපත්ති සකාශියන් අතුරෙන් යම් කිසි ඇවතකට පැමිණ නැඟී නොසිටි මහණ වෙයි, නැඟී සිටි කල ආචාරවිපන්න නොවේ.

අපපස්සුත නම් පිරිස් පරිහරණයට උගතමනා අප්පස්සුත. ධර්මයන් ප්‍රගුණ නැති භික්ෂු තෙමේය.

දුප්පඤ්ඤ නම් පිරිස් පරිහරණයකරන මහණවිසින් දුප්පඤ්ඤ. දතයුතු වූ යම් ආපත්ත්‍යාදියක් ඇත්නම් ඒ නොදන්න මහණ වේ

(1) අනතුරු වාසගමට කී නයානුසාරයෙන් දතයුතු.

(2) අපරෙහිපි -පෙ- උපට්ඨාපෙතබ්බො- 336 වෙනි පිටේ 11 වෙනි පෙළ ටවත් බලනු. ගිලානං, ගිලන් වූ; අන්තෙවාසිං වා, අතවැසි තමකට හෝ; සද්ධිවිහාරිං වා, සද්ධිවිහාරික තමකට හෝ; උපට්ඨාතුං වා,

පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පා දෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ. පටිබලෝ හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, අනභිරතිං වූපකාසෙතුං වා වූපකාසාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුක්කුච්චං ධම්මතො විනොදෙතුං වා විනොදාපෙතුං වා, ආපන්නිං ජානාති, ආපත්තියා වුට්ඨානං ජානාති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ. (1)

අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ. න පටිබලෝ හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ආභිසමාචාරිකාය සික්ඛාය සික්ඛාපෙතුං, ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය සික්ඛාය විනෙතුං, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ විනෙතුං, උප්පන්නං දිට්ඨිගතං ධම්මතො විවෙචෙතුං, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ (2)

උපස්ථානකරන්ට හෝ; උපට්ඨාපෙතුං වා, උපස්ථාන කරවා ලන්ට හෝ; අනභිරතිං, සස්නෙහි නොඇල්ම; (කලකිරීම) වූපකාසෙතුං වා, දුරුකරන්ට හෝ; වූපකාසාපෙතුං වා, දුරුකරවා ලන්ට හෝ; උප්පන්නං, උපන්නා වූ; කුක්කුච්චං, කුකුසක්; ධම්මතො, දහම්වශයෙන්; විනොදෙතුං වණ දුරුකරන්ට හෝ; විනොදාපෙතුං වා, දුරුකරවා ලන්ට හෝ; පටිබලෝ, පොහොසත්වූයේ; න හොති, නොවේ ද; ආපත්තිං න ජානාති, ඇවැත් නො දනීද; (මා විසින් මෙනම් දෙයක් කරන ලදැයි කිකල මේ තෙමේ මෙනම් ඇවතකට පැමිණියේ යයි මෙසේ ඇවැත් පිළිබඳ විනිශ්චයකරනු නොහැකිය යනු භාවයි) ආපත්තියා, ඇවතින්; වුට්ඨානං, නැගිසිටීම; න ජානාති, නොදනීද; (වුට්ඨානගාමිනීවූ හෝ දෙසනාගාමිනීවූ හෝ ඇවැත් කෙරෙන් මෙසේනම් නැගිසිටීමවන්නේයයි නොදනීයන අර්ථයි) ඉමෙහි ඛො —පෙ— උපට්ඨාපෙතබ්බා- 236 වෙනි පිටේ 27 වෙනි පෙළපවත් බලනු. (මේ පඤ්චකයෙහි න පටිබලෝ හොති, අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා යන්න හා අනභිරතිං වූපකාසෙතුං වා වූපකාසාපෙතුං වා යන්නත් යන මේ කරුණු දෙක අයුතු වශයෙනුත් පසු කරුණු තුන ආපත්තිඅඞ්ග වශයෙනුත් වදාරන ලදහ.

(1) අනතුරු වාසගමට කී නයානුසාරයෙන් අර්ථ දතයුතු.

(2) අපරෙහිපි —පෙ— උපට්ඨාපෙතබ්බා 236 පිටේ 14 පෙළ බලනු. අනෙතවාසිං වා, අතවැසි නමක් හෝ; සද්ධිවිහාරිං වා, සමඟ හැසිරෙන නමක් හෝ; ආභිසමාචාරිකාය සික්ඛාය, උතුම් හැසිරීම ඇතිවනයේ පනවනලද සිකපදයෙහි හෙවත් කදුවත්හි; (අභිවිසිට්ඨො උත්තමෙ

(1) පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පා දෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ. පටිබලෝ හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා අභිසමාචාරිකාය සික්ඛාය සික්ඛාපෙතුං, ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය සික්ඛාය විනෙතුං, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ විනෙතුං, උප්පන්නං දිට්ඨිගතං ධම්මතො විවෙචෙතුං, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(2) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ. ආපත්තිං න ජානාති, අනාපත්තිං න ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං න ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති න සුවිභත්තානි න සුප්පවත්තිනී න සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජ්

සමාචාරොති ආභිසමාචාරෝ, ආභිසමාචාරොව සික්ඛිතබ්බතො සික්ඛාති ආභිසමාචාරිකසික්ඛා, ආභිසමාචාරං වා ආරබ්භ පඤ්ඤත්තා සික්ඛා ආභිසමාචාරිකා ඒතු සාරාණීදීපනියිං) සික්ඛාපෙතුං, භික්ඛවිමවට ද; ආදි බ්‍රහ්මචරියිකාය සික්ඛාය, මාඛීබ්‍රහ්මචරියභාවට ආදි වූ සිකපදයෙහි හෙවත් ශෛක්ෂද්‍රඥප්තියෙහි; (උභතො විභඞ්ගයට ඇතුලත් සිකපදයෙහි යන අර්ථයි) සික්ඛාපෙතුං, භික්ඛවිමවද; (කදුවත්හි භික්ම වීම ආභිසමාචාරික ශික්ෂායෙහි භික්ඛවිමනම්, භික්ෂුභික්ෂුණී යන උභතොවිභඞ්ගාගත ශික්ෂාවන්හි භික්ම වීම ආදිබ්‍රහ්මචරියික ශික්ෂායෙහි භික්ම වීම නම් වේ) අභිධම්මෙ, නාමරූපපරිච්ඡෙදයෙහි; විනෙතුං, භික්ම වීමට ද; (නාම නම් චිත්තචෛතසිකයෝය රූප නම් අටවිසිරූපයෝය මොවුන් මනාසේ විභාග කොට දැනගන්නා පරිදි ඉගැන්වීම නාමරූපපරිච්ඡෙදයෙහි භික්ම වීම නම්.) අභිවිනයෙ, සියලු විනය පිටකයෙහි; විනෙතුං, භික්ම වීමට ද; උප්පන්නං, උපන්නාවූ; දිට්ඨිගතං, දෘෂ්ටියක්; ධම්මතො, කරුණුවශයෙන්; විවෙචෙතුං, දුරුකරවාලන්ටද; පටිබලෝ, සමත් වූයේ; න හොති, නොවේ ද; ඉමෙහි ඛො -පෙ- උපට්ඨාපෙතබ්බෝ 236 වෙනි පිටේ 27 වෙනි පෙළපටන් බලනු. (මේ පඤ්චකයෙහි එකක් පාසා ඇවැත්වන්නේය; පසම කඹ වී නම් ඇවැත් පසකි.)

(1) අනතුරුවාසඟමට කීකයින් දතයුතු.

(2) අපරෙහිපි -පෙ- උපට්ඨාපෙතබ්බෝ 236 වෙනි පිටේ 14වෙනි පෙළ පටන් බලනු. ආපත්තිං න ජානාති, ඇවැත්නොදනී ද; අනාපත්තිං න ජානාති, අනාපත්තිය නොදනී ද; ලහුකං ආපත්තිං න ජානාති, ලහුකාපත්තිය නොදනී ද; ගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, ගරුකාපත්තිය නොදනී ද; අස්ස පන, මොහුට වනාහි; උභයානි පාතිමොක්ඛානි, උභයප්‍රාතිමොක්ෂයෝ; විත්ථාරෙන, විස්තර වශයෙන්; සුවාගතානි, මනාකොට පැමිණියාහු; න හොන්ති, නොවෙත් ද; සුත්තසෝ

තසෝ. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(1) පඤ්චහි භික්ඛවේ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛෝ පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන සුවිභත්තානි හොන්ති, සුවිනිච්ඡිතානි සුප්පවත්තිනී සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසෝ අනුබ්‍යඤ්ජනසෝ, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(2) අපරෙහිපි භික්ඛවේ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, ආපත්තිං න ජානාති, අනාපත්තිං න ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං න ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, ඌනදසවස්සෝ හොති. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(3) පඤ්චහි භික්ඛවේ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, දසවස්සෝ වා හොති අතිරෙකදසවස්සෝ වා. ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝති.

උපසම්පාදෙතබ්බ පඤ්චක සොළසවාරං නිට්ඨිතං.

සූත්‍රවශයෙන් හෝ; අනුබ්‍යඤ්ජනසෝ, අනුව්‍යඤ්ජනවශයෙන් හෝ; න සුවිභත්තානි, මනාකොට බෙදනලද්දේ නොවෙත් ද; න සුප්පවත්තිනී, මනාව නොපවත්නෝ වෙත් ද; න සුවිනිච්ඡිතානි, මනාවිනිශ්චය නැත් තෝ වෙත් ද; ඉමෙහි ඛෝ -පෙ- උපට්ඨාපෙතබ්බෝ 236 වෙනි පිටේ 27 වෙනි පෙළ පටන් බලනු.

(1) අනතුරු වාසගමට කිනයින් දතයුතු.

(2) ඌනදසවස්සෝ හොති, අඩු වූ දසවස් ඇත්තේ වේ ද; සෙස්ස 241 වෙනි පිටේ 34 වෙනි පෙළපටන් බලනු.

(3) දසවස්සෝ වා, දසවස් ඇත්තේ හෝ; අතිරෙකදසවස්සෝ වා, දස වසකට අධිකවස් ඇත්තේ හෝ වේ ද; සෙස්ස අනතුරු වාසගමට කී නයින් දතයුතු.

උපසපන් කළයුතු කරුණු පස පස ඇතුලත් සොළොස්වාරය මෙතෙකින් නිමියේය.

විසතර.

"පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, න අඤ්ඤෙන සිලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති" යනාදි වාසගමේ පටන් "උපසම්පාදෙතබ්බපඤ්චක ශොළසවාරං නිට්ඨිතං" යන්න අවසන් කොට මේ අතර කරුණු පස පස ඇතුළත් වාසගම් දහසයෙකි, ඒ සියල්ල පිටුසලා කල කරුණු අසූවක් වන්නේය, ඉන් කරුණ් ඛතළි හකින් අසම්පූණී මහණහට ශෝලනමක් උපසපන් කරගැනීමද නිස දීමද හෙරණනමක් නමන් යටතේ නවත්වා ගැනීමත් තහනම් බවද එකී ඛතළිස් කරුණෙන් සමන්විත මහණහට උපසපන් කරගැනීමාදි එකී කරුණු තුනට අවසර ඇතිබැවිද ප්‍රකාශවේ. ඒ කරුණුනම:-

1. අශෙඛ්‍ය ශීලස්කන්ධය
2. අශෙඛ්‍ය සමාධිස්කන්ධය
3. අශෙඛ්‍ය ප්‍රඥස්කන්ධය
4. අශෙඛ්‍ය විමුක්තිස්කන්ධය
5. අශෙඛ්‍ය විමුක්තිඥනදර්ශන ස්කන්ධය

යන මේ පසින් යුක්ත නොවීම ද

1. අශෙඛ්‍ය ශීලස්කන්ධය
2. ,, ,, සමාධිස්කන්ධය
3. ,, ,, ප්‍රඥස්කන්ධය
4. ,, ,, විමුක්තිස්කන්ධය
5. ,, ,, විමුක්තිඥනදර්ශන ස්කන්ධය

යන මෙහි අනුන් ශෙදවීමට ශක්තිමතෙක් නොවීම හා ශොද වන්නෙක් නොවීම ද

1 ශ්‍රද්ධා නැති වීම
2. පව් කිරීමෙහි ලජ්ජා නැති වීම
3. පව් කිරීමෙහි බිය නැති වීම
4. අලස වීම
5. සිහිමුළා වීම

යන මෙයින් යුක්ත වීම ද

1. පාරාජිකාවකට පැමිණීම හෝ සඞ්ඝාදිසෙසයකට පැමිණ නොනැගිටීම
2. අනියත, පවිත්‍රී, පාටිදෙසනීය, ශෙඛියා, අධිකරණසමථ යන මින් එකකට පැමිණ නොනැගිටීම
3. මිථ්‍යාදෘෂ්ටියක් විශ්වාස කිරීම
4. පිරිස් පරිහරණයට නියමිත ධර්මයන් ප්‍රගුණ නැති වීම
5. පිරිස් පරිහරණයට උවමනා ආපත්තිආදිය නොදැනීම

යන මෙයින් යුක්තවීම ද

1. අතවැසි නමක් හෝ සඞ්විහාරික නමක් ශීලන් වූ කල උපසථාන කිරීමට හෝ කරවා ලීමට අපොහොසත් වීමය
2. අතවැසි නමකට හෝ සඞ්විහාරික නමකට ඇති වූ කලකිරීමක් දුරුකිරීමට හෝ දුරුකරවීමට අපොහොසත් වීමය.
3. අතවැසි නමකට හෝ සඞ්විහාරික නමකට ඇති වූ සැකයක් කරුණුගෙන හැර දක්වා දුරුකිරීමට හෝ දුරුකරවා ලීමට පොහොසතෙක් නොවීමය.
4. ඇවැත් නොදැනීමය.
5. ඇවතින් නැගීසිටීම නොදැනීමය

යන මේ කරුණු පසින් යුක්ත වීම ද

1. අතවැසි - සඞ්විහාරිකයන් කළු වත්හි හික්ම වීම
2. අතවැසි-සඞ්විහාරිකයන් ශෛක්ෂ ප්‍රතිපත්තියෙහි හික්ම වීම

3. අනවැසි-සඬිවිහාරිකයන් කාම රූප පරිවේජයෙහි හික්මවීම
4. අනවැසි-සඬිවිහාරිකයන් සියලු ම විනය පිටකයෙහි හික්ම වීම
5. අනවැසි- සඬිවිහාරිකයන්ට උපන් දෘෂ්ටියක් කරුණුවශයෙන් දුරුකිරීම යන මේ කරුණපස ඉටුකිරීමට අපොහොසතෙක් වීම ද

1. ආපත්ති නොදැනීම
2. අනාපත්ති නොදැනීම
3. ලහුකාපත්ති නොදැනීම
4. ගරුකාපත්ති නොදැනීම
5. භික්ෂුභික්ෂුනී යන උභය පාති මොක්ෂයන් හොඳින් වාචෝද්ගත නොවීම මහාසේ බෙදනු නොහැකිවීම උවමනා සිකපදයක් වහාම ඉදිරිපත් නොවීම සුත්‍රවශයෙන් හෝ ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් යහපත් විනිශ්චය නැතිවීම යන මේ කරුණු පසින් යුක්තවීම ද

1. ආපත්ති නොදැනීම
2. අනාපත්ති නොදැනීම
3. ලහුකාපත්ති නොදැනීම
4. ගරුකාපත්ති නොදැනීම
5. දස අවුරුද්දකට අඩුවීම

යන මේ කරුණු පසින් යුක්ත වීමදැයි, යන මේ සතළිස් කරුණෙන් සමන්විත මහණහට හෙරණ නමක් උපසපන් කරගැනීමද නිස දීමද සාමණේර නමක් තමන් වෙත නවතා ගැනීමද තහනම් කරන ලදි.

---

1 අශෛක්ෂ ශීලස්කන්ධය
2. අශෛක්ෂ සමාධිස්කන්ධය
3. අශෛක්ෂ ප්‍රඥාස්කන්ධය
4. අශෛක්ෂ විමුක්තිස්කන්ධය
5. අශෛක්ෂ විමුක්තිඥානදර්ශන ස්කන්ධය

යන මේ පසින් යුක්තවීම ද

1. අශෛක්ෂ ශීලස්කන්ධය
2. අශෛක්ෂ සමාධිස්කන්ධය
3. අශෛක්ෂ ප්‍රඥාස්කන්ධය
4. අශෛක්ෂ විමුක්තිස්කන්ධය
5. අශෛක්ෂ විමුක්තිඥානදර්ශන ස්කන්ධය

යන මෙහි අනුන් යෙදවීමට ශක්තිමතෙක් වීම හා යොදවන්නෙක් වීම ද

1. ශ්‍රද්ධා ඇති වීම
2. පව් කිරීමෙහි ලජ්ජා ඇති වීම
3. පව් කිරීමෙහි භය ඇති වීම
4. කුසල්කරනු පිණිස පටන්ගත් කාලද වීර්‍ය ඇති වීම
5. එළඹසිටි සිහි ඇති වීම

යන මේ කරුණු පසින් යුක්ත වීම ද

1. පාරාජිකාවකට නොපැමිණීම හෝ සංඝාදිසේසයකට නොපැමිණියෙක් නොහොත් පැමිණ නැගී සිටියෙක් වීම
2. අනියත, පචිති, පාටිදෙසනීය, සෙඛියා, අධිකරණසමථ යන මින් එකකට නොපැමිණීම හෝ පැමිණියේ නම් නැගී සිටියෙක්වීම
3. මිථ්‍යාදෘෂ්ටියක් විශ්වාස නොකිරීම
4. පිරිස් පරිහරණයට නියම්ත ධර්මයන් ප්‍රගුණවීම
5. පිරිස් පරිහරණයට උවමනා ආපත්ති ආදිය දැනීම යන මේ කරුණු පසින් යුක්තවීමද

1. අනවැසි හෝ සඬිවිහාරිකනම කෙනෙක් ගිලන්වූ කල උපස්ථාන කිරීමට හෝ කරවාලීමට පොහොසතෙක් වීම
2. අනවැසි හෝ සඬිවිහාරිකනම කෙනට ඇති වූ කලකිරීමක් සන්සිඳවීමට හෝ සන්සිඳවාලන්ට පොහොසතෙක් වීම

(1) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පා දෙතබ්බං න නිස්සයො දාතබ්බො න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො, න අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙඛෙන පඤ්ඤාක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, උභතොදසවස්සො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයො දාතබ්බො න සාමණෙරො උපට්ඨාපෙතබ්බො,

---

3. අතවැසි හෝ සඞ්විහාරිකනම කට ඇති වූ සැකයක් කරුණු හෙනහැර දක්වා දුරුකිරීමට හෝ දුරුකරවාලීමට පොහොසතෙක් වීම
4. ඇවැත් දන්නෙක් වීම
5. ඇවතින් නැඟිසිටීම දන්නෙක් වීම යන මේ කරුණු පසින් යුක්තවීම ද

1. අතවැසිනමක් හෝ සඞ්විහාරික නමක් කදුවත්හි භික්ම වීම
2. අතවැසිනමක් හෝ සඞ්විහාරික නමක් ශෛක්ෂප්‍රතිපත්තියෙහි භික්ම වීම
3. අතවැසිනමක් හෝ සඞ්විහාරික නමක් නාමරූප පරිවෙජ්ද ඥානයෙහි භික්ම වීම
4. අතවැසිනමක් හෝ සඞ්විහාරික නමක් සියලු විනයපිටකයෙහි භික්ම වීම
5. අතවැසිනමකගේ හෝ සඞ්විහාරික නමකගේ උපන් දෘෂ්ටියක් කරුණු වශයෙන් දුරුකිරීම යන මේ කරුණු පස ඉටුකිරීමට පොහොසතෙක් වීම ද

1. ආපත්ති දැනීම
2. අනාපත්ති දැනීම
3. ලහුකාපත්ති දැනීම
4. ගරුකාපත්ති දැනීම
5. උභයප්‍රාතිමොක්ෂයන් හොඳින් වාචොද්ගතවීම මනාසේ බෙදීම උවමනාසිකපදයක් වහාම ඉදිරිපත් වීම සූත්‍රවශයෙන් හෝ ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් යහපත් විනිශ්චය ඇති වීම යන මේ කරුණු පසින් යුක්ත වීම ද

1. ආපත්ති දැනීම
2. අනාපත්ති දැනීම
3. ලහුකාපත්ති දැනීම
4. ගරුකාපත්ති දැනීම
5. උපසපන්වී දස අවුරුද්දකට වැඩිවීම යන කරුණු පසින් යුක්තවීම දැයි යන මේ සතළිස් කරුණෙන් සමන්විත මහණහට සඞ්විහාරික නමක් උපසපන් කරගැනීමද නිසදිමද ඝාමණෙර නමක් නමන්වෙන නවතා ගැනීමද අනුදත වදාළසේක.

---

(1) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඡහි අඞ්ගෙහි, කරුණු සයකින්; සමන්නාගතෙන -පෙ- න අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති 236 පිටේ 14 පෙළ බලනු. උභතොදසවස්සො හොති, අඩු දසවස් ඇත්තේ වේ ද; ඉස්ස කිසේමඝ.

(1) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, දසවස්සෝ වා හොති අතිරෙකදසවස්සෝ වා, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(2) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, අත්තනා න අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති න පරං අසෙඛෙ සීලක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා න අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති න පරං අසෙඛෙ සමාධික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා න අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති න පරං අසෙඛෙ පඤ්ඤක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා න අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති න පරං අසෙඛෙ විමුත්තික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා න අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති න පරං අසෙඛෙ විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, ඌනදසවස්සෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(3) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, අත්තනා අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති පරං අසෙඛෙ සීලක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති පරං අසෙඛෙ සමාධික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති පරං අසෙඛෙ පඤ්ඤක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති පරං අසෙඛෙ විමුත්තික්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති පරං අසෙඛෙ විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙ සමාදපෙතා, දසවස්සෝ වා හොති අතිරෙකදසවස්සෝ වා, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

---

(1) දසවස්සෝ වා, උපසම්පන්නවීමෙන් දසවස් ඇත්තේ හෝ; අතිරෙක දසවස්සෝ වා, දසවසකට වැඩි වස් ඇත්තේ හෝ; හොකි, වේදැ; සෙස්ස අනතුරු වාසගමට කී නයානුසාරයෙන් දතයුතු.

(2) අපරෙහිපි 237 පිටෙ 34 පෙළ හා 245 පිටෙ 37 පෙළත් බලනු.

(3) අනතුරු වාසගමට කී අනුසාරයෙන් අර්ථ සලකනු.

(1) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, අලසඩෝ හොති, අහිරිකෝ හොති, අනොත්තාපී හොති, කුසීතෝ හොති, මුට්ඨස්සති හොති, ඌනදසවස්සෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(2) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, සද්ධෝ හොති, හිරිමා හොති, ඔත්තාපී හොති, ආරද්ධවිරියෝ හොති, උපට්ඨිත සති හොති, දසවස්සෝ වා හොති අතිරෙකදසවස්සෝ වා, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ

(3) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, අධිසීලෙ සීලවිපන්නෝ හොති, අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නෝ හොති, අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නෝ හොති, අප්පස්සුතෝ හොති, දුප්පඤ්ඤ හොති, ඌනදසවස්සෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(4) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, න අධිසීලෙ සීලවිපන්නෝ හොති, න අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නෝ හොති, න අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නෝ හොති, බහුස්සුතෝ හොති, පඤ්ඤවා හොති, දසවස්සෝ වා හොති අතිරෙකදසවස්සෝ වා, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(5) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, න පටිබලෝ හොති අත්තනොවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, අනභිරතිං විනොදෙතුං වා විනොදාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුක්කුච්චං ධම්මතො විනොදෙතුං වා විනොදාපෙතුං වා, ආපත්තිං න ජානාති, ආපත්තියා උට්ඨානං න ජානාති, ඌනදසවස්සෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

---

(1) 236 පිටේ 14 පෙළ හා 238 පිටේ 25 පෙළත් බලනු.
(2) 236 පිටේ 14 පෙළ හා 238 පිටේ 30 පෙළත් බලනු.
(3) 236 පිටේ 14 පෙළ හා 238 පිටේ 36 පෙළත් බලනු.
(4) 236 පිටේ 14 පෙළ හා 238 පිටේ 36 පෙළත් බලනු.
(5) 236 පිටේ 14 පෙළත් 239 පිටේ 38 පෙළත් බලනු.

(1) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, පටිබලෝ හොති අඤ්ඤවාසිං වා සඞ්ඝවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, අභිරතිං වූපකාසෙතුං වා වූපකාසාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුක්කුච්චං ධම්මතො විනොදෙතුං වා විනොදාපෙතුං වා, ආපත්තිං ජානාති, ආපත්තියා වුට්ඨානං ජානාති, දසවග්ගො වා හොති අතිරෙකදසවග්ගො වා, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(2) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, න පටිබලෝ හොති අඤ්ඤවාසිං වා සඞ්ඝවිහාරිං වා ආභිසමාචාරිකාය සික්ඛාය සික්ඛාපෙතුං, ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය සික්ඛාය විනෙතුං, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ විනෙතුං, උප්පන්නං දිට්ඨිගතං ධම්මතො විවෙචෙතුං, ඌනදසවග්ගො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(3) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, පටිබලෝ හොති අඤ්ඤවාසිං වා සඞ්ඝවිහාරිං වා ආභිසමාචාරිකාය සික්ඛාය සික්ඛාපෙතුං, ආදිබ්‍රහ්මචරියිකාය සික්ඛාය විනෙතුං, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ විනෙතුං, උප්පන්නං දිට්ඨිගතං ධම්මතො විවෙචෙතුං, දසවග්ගො වා හොති අතිරෙකදසවග්ගො වා, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ.

(4) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, ආපත්තිං න ජානාති, අනාපත්තිං න ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං න ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන න සුවිභත්තානි හොන්ති න සුප්පවත්තිනී න සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ජනසො, ඌනදසවග්ගො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං න නිස්සයෝ දාතබ්බෝ න සාමණෙරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ

---

(1) අනතුරු වාසගමට කි අනුසාරයෙන් සලකනු.

(2) 236 පිටේ 14 පෙළ හා 240 පිටේ 36 පෙළත් බලනු.

(3) අනතුරු වාසගමට කි අනුසාරයෙන් සලකනු.

(4) 241 පිටේ 34 පෙළ හා 245 පිටේ 37 පෙළත් බලනු.

(1) ඡහි භික්ඛවේ අඞ්ගේහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදේතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණේරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝ, ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකා ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛෝ පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන සුවිභත්තානි හොන්ති සුප්පවත්තිනී සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසෝ අනුබ්‍යඤ්ජනසෝ, දසවග්ගෝ වා හොති අතිරේකදසවග්ගෝ වා, ඉමේහි ඛෝ භික්ඛවේ ඡහඞ්ගේහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදේතබ්බං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ සාමණේරෝ උපට්ඨාපෙතබ්බෝති.

උපසම්පාදෙනඛඛඡඞ්ගකඛුද්දසවාරං නිට්ඨිතං.

---

(2) තෙන ඛෝ පන සමයෙන යෝ සෝ අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ උපජ්ඣායෙන සඛධම්මිකං වුච්චමානෝ උපජ්ඣායස්ස වාදං ආරෝපෙත්වා තංයෙව තිත්ථායතනං සඞ්කමි, සෝ පුන පටික්කමනාය භික්ඛූ උපසම්පදං යාචි. භික්ඛූ භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචේසුං. යෝ සෝ භික්ඛවේ අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ උපජ්ඣායෙන සඛධම්මිකං වුච්චමානෝ

---

(1) 241 පිටේ 34 පෙළඟා 242 පිටේ 34 පෙළත් බලනු.

උපසපන් කළයුතු කරුණු සය සය ඇතුළත් තුදුස්වාරය නිමියේය.

"ඡහි භික්ඛවේ අඞ්ගේහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදේතබ්බං" යනාදි දෙසනාපාඨයේ සිට උපසම්පාදෙතබ්බඡඞ්ගකඛුද්දසවාරං නිට්ඨිතං යන්න අවසන් කොට මේ අතරෙහි කරුණු සය සය ඇතුළත් වාසගම් තුදුසෙකි කරුණුවශයෙන් අසූහතරෙකි. ඉන් කරුණු හතළිස් දෙකකින් යුකත නොවූ මහණහට ගෝලයන් උපසපන් කර ගැනීම් ආදිය නහනම් බැව් හා හතළිස් දෙකකින් යුත් මහණහට ඊට අවසර ඇති බැව් ද ප්‍රකාශිතය. 243 පිටේ සිට කියන ලද පඤ්චක ක්‍රමයට අනුව සැලකීම් වලි ඊට වැඩිවෙන කරුණු නම් දසවස් නොපිරීම හා පිරීම යන කරුණු දෙකය.

---

(2) තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එකසමයෙහි වනාහි; යෝ සෝ, යම් ඒ; අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ, පූර්වයෙහි අන්‍යතීර්ථික වූ මනුෂ්‍යයෙක්; (අන්‍ය තීර්ථකයන් වෙතින් අවුත් සස්නෙහි උපසපන් ලැබ සිටියෙක් යන අර්ථයි) උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායතෙරුන් විසින්; සඛධම්මිකං, සිකපදය කරණකොටගෙන; (216 පිටේ 23 පෙළ බලනු) වුච්චමානෝ, කියනු ලබන්නේ; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායතෙරුන්හට; වාදං ආරොපෙත්වා, වාදයක් නහා; තංයෙව තිත්ථායතනං, ඒ තීර්ථායතනයටම; සඞ්කමි, ගියේද; සෝ, හෙතෙම; පුන, නැවත; පටික්කමනාය, පෙරලා අවුත්; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; උපසම්පදං, උපසපන්; යාචි, ඉල්ලිය; භික්ඛූ, භික්ෂූනු; භගවතෝ —පෙ— ආරොචේසුං— 240 පිටේ 18 පෙළ බලනු) භික්ඛවේ, මහණෙනි; යෝ සෝ, යම් ඒ; අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ, පූර්වයෙහි

උපජ්ඣායස්ස වාදං ආරොපෙත්වා තංයෙව තිත්ථායතනං සඞ්කමනෙනා, සො ආගතො න උපසම්පාදෙතබ්බා. යො භික්ඛවෙ අසෙඛසුපි අසඞ්ඛතිත්ථියපුඞ්ගබා ඉමසම්ං ධම්මවිනයෙ ආකඞ්ඛති පබ්බජ්ජං ආත ඞ්ඛති උපසම්පදං, තස්ස වත්තාරො මාසෙ පරිවාසො දාතබ්බා, එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දාතබ්බා- පඨමං කෙසමස්සුං ඔහාරාපෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදාපෙත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කාරාපෙත්වා භික්ඛූනං පාදෙ වන්දාපෙත්වා උක්කුටිකං නිසීදාපෙත්වා අඤ්ජලිං පග්ග ණ්හාපෙත්වා එවං වදෙහීති වත්තබ්බා, බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි දුතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි තතියම්පි සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමීති. තෙන භික්ඛවෙ අසෙඛ්ඛ තිත්ථියපුබ්බෙන සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා

අන්‍යතීර්ථික වූ මහණෙක්; උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායතෙරුන් විසින්; සහධම්මිකං, සිකපදය කරණකොටගෙන; (216 පිටේ 28 පෙළ බලනු) වුච්චමානො, කියනුලබන්නේ; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යාය තෙරුන්ගට; වාදං ආරොපෙත්වා, වාදයක් තබා; තංයෙව තිත්ථායතනං, ඒ තීර්ථායත නයටම; සඞ්කමනෙනා, පැමිණියේද; සො, හේ තෙමේ; ආගතො ආගියේ; න උපසම්පාදෙතබ්බා, උපසපන් නොකළයුතු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසෙඛසුපි අනිකුදු; අසඞ්ඛතිත්ථියපුඞ්ගබා, පෙරඅන්‍යතීර්ථික වූ; යො, යම්කිසි; ඉමසම්ං ධම්මවිනයෙ, මේ සස්නෙහි; පබ්බජ්ජං, පැවිද්ද; ආකඞ්ඛති, කැමතිවේ ද; උපසම්පදං, උපසපන්; ආකඞ්ඛති, කැමති වේ ද; තස්ස, ඔහුට; වත්තාරො මාසෙ, සිව්මසක්; පරිවාසො දාතබ්බා, පිරිවෙස් දිය යුතු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවඤ්ච පන දාතබ්බා, මෙසේ දිය යුතු; පඨමං, පළමුකොට; කෙසමස්සුං, හිසකේ රැවුල්; ඔහාරාපෙත්වා, බැහැරකරවා; කාසායානි වත්ථානි, කසට වත්; අච්ඡාදා පෙත්වා, අන්දවා; උත්තරාසඞ්ගං, උතුරුසළුව; එකංසං කාරාපෙත්වා, එකස්කරවා; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ගේ; පාදෙ වන්දාපෙත්වා, පාවන්දවා; උක්කුටිකං නිසීදාපෙත්වා, උකුටිකයෙන් හින්දවා; අඤ්ජලිං පග්ගණ්හා පෙත්වා, ඇදිලිගන්වා; එවං වදෙහි ඉති, මෙසේ කියවයි; වත්තබ්බා, කියයුතු; බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, බුදුන් සරණකොට යෙමි; ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, දහම් සරණකොට යෙමි; සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි, සඟන සරණකොට යෙමි; දුතියම්පි, දෙවෙනි වරද; බුද්ධං —පෙ— සඞ්ඝං සර ණං ගච්ඡාමි, කියේ දත යුතු; තතියම්පි, තුන්වෙනි වරද; බුද්ධං —පෙ— සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමිති, සඟන සරණකොට යෙමියි; (මෙසේ කිය යුතුය යන අභිප්‍රායයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසඞ්ඛතිත්ථියපුබ්බෙන, පෙර අන්‍යතීර්ථික වූ; තෙන, ඔහු විසින්; සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා, සඟන මෙතට පැමිණ; උත්තරාසඞ්ගං, උතුරුසළුව; එකංසං කරිත්වා, එකස් කොට ගෙන; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ගේ; පාදෙ වන්දිත්වා, පාවැඳ; උක්කුටිකං

එවම්සෘ වචනීයෝ– අහං භන්තෙ ඉත්ථන්නාමෝ අසුකසුත්තියපුත්තෝ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ ආභබ්බාමි උපසම්පදං, සෝ භික්ඛුසංඝං චත්තාරෝ මාසෙ පරිවාසං යාචාමීති. දුතියම්පි යාචිතබ්බං තතියම්පි යාචිතබ්බං, බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝෝ ඤාපෙතබ්බෝ.

සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝෝ, අයං ඉත්ථන්නාමෝ අසුකසුත්තියපුත්තෝ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ ආභබ්බති උපසම්පදං, සෝ සංඝං චත්තාරෝ මාසෙ පරිවාසං යාචති, යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං, සංඝෝ ඉත්ථන්නාමස්ස අසුකසුත්තියපුත්තස්ස චත්තාරෝ මාසෙ පරිවාසං දදෙය්‍ය, එසා ඤත්ති. සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝෝ. අයං ඉත්ථන්නාමෝ අසුකසුත්තියපුත්තෝ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ ආභබ්බති උපසම්පදං, සෝ සංඝං චත්තාරෝ මාසෙ පරිවාසං යාචති, සංඝෝ ඉත්ථන්නාමස්ස අසුකසුත්තියපුත්තස්ස චත්තාරෝ මාසෙ පරිවාසං දෙති, යස්සායස්මතෝ ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස අසුකසුත්තියපුත්තස්ස චත්තාරෝ මාසෙ පරිවාසස්ස දානං, සෝ තුණ්හස්ස යස්ස නක්ඛමති, සෝ භාසෙය්‍ය, දින්නෝ සංඝෙන ඉත්ථන්නාමස්ස අසුකසුත්තියපුත්තස්ස චත්තාරෝ මාසෙ පරිවාසෝ, ඛමති සංඝස්ස, තස්මා තුණ්හී එවමෙතං ධාරයාමීති.

නිසීදිත්වා, උක්කුටිකයෙන් හිඳ; අඤ්ජලිමපණාමෙත්වා, ඇදිලිබැඳගෙන; එවං වචනීයෝ අස්ස, මෙසේ (මතකියනසේ) කියයුතු වන්නේය; භන්තෙ, සවාමිනි; අහං, මම; ඉත්ථන්නාමෝ, මෙනම්ඇති; අසුකසුත්තියපුත්තෝ, පෙර අන්‍යතීර්ථකයෙක්විමි; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ. (දුන්) මේ බුදුසස්නෙහි; උපසම්පදං ආභබ්බාමි, උපසපන් කැමතිවෙමි; භන්තෙ, සවාමිනි; සෝ අහං, ඒ මම; චත්තාරෝ මාසෙ, සිව්මසක්; සඞ්ඝං, සඟන; පරිවාසං යාචාමි ඉඳි, පිරිවෙස් ඉල්ලමියි; (කියයුත්තේය) දුතියම්පි —පෙ— ඤාපෙතබ්බෝ– 708 පිටේ 26 පෙළ බලනු.)

භන්තෙ, සවාමිනි; සඞ්ඝෝ, සඞ්ඝතෙම; මෙ, මා කියන්නක්; සුණාතු, අසාවා; අසුකසුත්තියපුත්තෝ, පෙරඅන්‍යතීර්ථකවූ; ඉත්ථන්නාමෝ, මෙනම් ඇති; අයං, මේතෙම; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, මේ සස්නෙහි; උපසම්පදං ආභබ්බති, උපසපන් කැමති වේ; සෝ, හේතෙමේ; සඞ්ඝං, සඟන; චත්තාරෝ මාසෙ, සිව්මසක්; පරිවාසං යාචති, පිරිවෙස් ඉල්වයි; යදි, ඉඳින්; සඞ්ඝස්ස, සඟනාහට; පත්තකල්ලං, පැමිණි කල් ඇතිසේක් නම්; සඞ්ඝෝ, සඞ්ඝතෙමේ; අසුකසුත්තියපුත්තස්ස; පෙරඅන්‍යතීර්ථකවූ; ඉත්ථන්නාමස්ස, මෙනම් ඇත්තහුට; චත්තාරෝ මාසෙ, සිව්මසක්; පරිවාසං දදෙය්‍ය; පිරිවෙස් දෙන්නේය; එසා ඤත්ති, මෝතොමෝ (මහසඟනහට) දන්වීමයි; සුණාතු මෙ —පෙ— පරිවාසං දෙති, පිරිවෙස්දෙයි; සෙස්ස කියේමය. යස්ස ආයස්මතෝ, යම් ආයුෂ්මතුන්වහන්සේ නමකට; අසුකසුත්තියපුත්තස්ස, පෙරඅන්‍යතීර්ථකවූ; ඉත්ථන්නාමස්ස, මෙනම්ඇත්තහුට; චත්තාරෝ මාසෙ, සිව්මසක්; පරිවාසස්ස දානං, පිරිවෙස් දීම; ඛමති, රුචිවේ ද; සෝ, හෙතෙම; තුණ්හී අස්ස, නිශ්ශබ්දවන්නේය; යස්ස, යම් ආයුෂ්මතුන්වහන්සේ නමකට; නක්ඛමති, රුචිනොවේ නම්; සෝ, හේතෙමේ; භාසෙය්‍ය, කියන්නේය;

එවං බෝ භික්ඛවේ අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ ආරාධකෝ හොති, එවං අනාරාධකෝ, කථංච භික්ඛවේ අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ අනාරාධකෝ හොති, ඉධ භික්ඛවේ අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ අතිකාලෙන ගාමං පවිසති, අතිදිවා පටික්කමති, එවමපි භික්ඛවේ අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ අනාරාධකෝ හොති.

පුනචපරං භික්ඛවේ අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ වෙසියගොචරෝ වා හොති, විධවගොචරෝ වා හොති, ථුල්ලකුමාරිකගොචරෝ වා හොති පණ්ඩකගොචරෝ වා හොති, භික්ඛුනිගොචරෝවා හොති, එවමපි භික්ඛවේ අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ අනාරාධකෝ හොති.

සඞ්ඛත, සඤ්ඤවිසින්; අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බස්ස, පෙරඅන්‍යතීර්ථිකවූ; ඉත්ථන්නාමස්ස, මෙනම්ඇත්තහුට; වත්තාරෝ මාසෙ, සිව්මසක්; පරිවාසං, පිරිවෙස්තෙමේ; දින්නෝ, දෙනලද්දේය; ඛමති —පෙ— විරයා මිති- 207 පිටුවේ 10 පෙළ බලනු.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංඛෝ, මෙසේ වනාහී; අසඤ්ඤතිත්ථිය පුබ්බෝ, පෙර අන්‍යතීර්ථිකවූ තැනැත්තේ; ආරාධකෝ හොති, (භික්ෂූන්) සතුටු කරන්නේ වේ; එවං, මෙසේ; අනාරාධකෝ, සතුටුනොකරන්නේ වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ, පෙර අන්‍යතීර්ථික වූ තැනැත්තේ; කථංච, කෙසේ; අනාරාධකෝ හොති. (භික්ෂූන්) සතුටු නොකරන්නේවේ ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉධ, මෙහිලා; අසඤ්ඤතිත්ථිය පුබ්බෝ, පෙරඅන්‍යතීර්ථික වූ තැනැත්තේ; අතිකාලෙන, ඉතාකලින්ම; (භික්ෂූන් වත් සපයත්දීම) ගාමං පවිසති, (පිඬුසිහා) ගම්වදීද; අතිදිවා, ඉතාදහවල්; පටික්කමති, ගමින් නික්ම (වෙහෙරට) යේද; (කුලගෙවල් වල ස්ත්‍රීදරුෂදරකදරිකාදීන් හා කාමනිශ්‍රිත කථායෙන් කල් යවමින් එහිදීම වලඳ වෙහෙර වැසි භික්ෂූන් පාත්‍රිවුරු තැන්පත්කොට උදෑසන පරිදෘෂ්ටාදීන් කරනකල හෝ විවෙකස්ථානවලට පැමිණ වැඩ හිඳිනා කල හෝ වෙහෙරට පැමිණීම ප්‍රකාශිතයි, උවමනානැතිසේ කල්ගත කිරීමෙන් වෙහෙරනරු පැමිණේය යන අභිප්‍රායවේ වෙහෙරෙහිදු උපාධ්‍යායවත් ඇදුරුවත් ආදී වත් සැපයීමකුදු නැති හුදෙක් වසන තැනට පිටිස හිදයි) භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවමපි, මෙසේද; අසඤ්ඤ තිත්ථියපුබ්බෝ, පුථුජ්ජනික වූ තැනැත්තේ; අනාරාධකෝ හොති, (භික්ෂූන්) සතුටු නොකරන්නේ වේ.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පුනචපරං, නැවතද; අසඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බෝ, පෙර අන්‍යතීර්ථික වූ තැනැත්තේ; වෙසියගොචරෝ වා හොති, වෙසඟ නන් ගොදුරුකොට ඇත්තේ හෝ වේ ද; (තෘෂ්ණාසහචරයෙන් බැඳී නිතරගමනාගමනය හා කතාබස් ගනු දෙනු ආදියෙන් යුක්තය යන අභිප්‍රායයි) විධවගොචරෝ වා හොති, වැන්දඹු වූ නොකොත් පිටරට හිමියන් වෘත්ත ස්ත්‍රීන් ගොදුරුකොට ඇත්තේ හෝ වේ ද; ථුල්ලකුමාරිකගොචරෝ වා හොති, යොවුන් ස්ත්‍රීන් නොහොත් විවාහ නොවූ ස්ත්‍රීන් ගොදුරුකොට ඇත්තේ හෝ වේ ද; පණ්ඩකගොචරෝ වා

පුනවපරං භික්ඛවෙ අසඤඤතින්ද්‍රියපුඛ්ඛා යානි තානි සඞ්ඝභෙ චාරිතං උවවාවවානි කිඞ්කරණීයානි, තත්‍ර න දක්ඛා හොති, න අනලසා, න තත්‍රුපායාය වීමංසාය සමන්නාගතා, න අලඞ්කාතුං, න අලං සංවිධාතුං, එවමපි භික්ඛවෙ අසඤඤතින්ද්‍රියපුඛ්ඛා අනාරාධකා හොති.

පුනවපරං භික්ඛවෙ අසඤඤතින්ද්‍රියපුඛ්ඛා න තිබ්බච්ඡන්දා හොති උදෙසෙ පරිපුච්ඡාය අධිසීලෙ අධිචිත්තෙ අධිපඤඤාය, එවමපි භික්ඛවෙ අසඤඤතින්ද්‍රියපුඛ්ඛා අනාරාධකා හොති.

පුනවපරං භික්ඛවෙ අසඤඤතින්ද්‍රියපුඛ්ඛා යස්ස තින්ථායතනා සංකුපිතා හොති තස්ස සද්ධා න සණ්ඨාති තස්ස දිට්ඨියා න ඛමති තස්ස රුචියා න තස්ස ආදායස්ස අවණ්ණෙ භඤඤමානෙ කුපිතා හොති අනත්තමනා අනභිරද්ධා, බුද්ධස්ස වා ධම්මස්ස වා සංඝස්ස වා අවණ්ණ

කොතී, පණ්ඩකයන් ගොදුරුකොට ඇත්තේ කෝ වේ ද; භික්ඛුනී කොවරු වා කොති, භික්ෂුනීන් ගොදුරුකොට ඇත්තේ කෝ වේ ද; එවමපි —පෙ— අනාරාධකා හොති- කිසේමය.

පුනවපරං —පෙ— පුබ්බා- කිසේමය. සබ්‍රහ්මචාරීනං, සබ්‍රහ්මචාරීන් ගේ; යානි තානි, යම් ඒ; උවවාවවානි, මහත්වූ ද කුඩාවූ ද; කිංකරණීයානි, පිළිවිස කළයුතු කවයුතුවෙත් ද; තත්‍ර, එහි; නදක්ඛා හොති, දක්ෂතොවේ ද; න අනලසා, නැතිසිටීම් වීර්‍යයෙන් යුක්ත නොවූයේ ද; තත්‍ර, එහි; උපායාය වීමංසාය, උපාඥවූ විමසීමෙන්; න සමන්නාගතා, යුක්තනොවූයේ ද; (මෙය මෙසේ කට යුතුය මෙය මෙසේ නොකට යුතු යයි එකෙණෙහිම උපන් ප්‍රඥාවෙන් අසමන්විතය යන අර්ථයි) කාතුං, (සියඅතින්) කරන්ට; න අලං, අසමත්වේ ද; සංවිධාතුං, (පෙරමඛ්‍යම නවකසාමණේරයන්ට උතුසාහවඩිනයවනසේ ආමන්ත්‍රණය කොට) සංවිධානකරන්ට; න අලං, අසමත් වේ ද; එවමපි —පෙ— අනාරාධකා හොති- කිසේමය.

පුනවපරං —පෙ— පුබ්බා- කිසේමය. උදෙසෙ, පෙළකියවා ගැනීමෙහි ද; පරිපුච්ඡාය, අර්ථඇසීමෙහි ද; අධිසීලෙ, අධිසීලයෙහි ද; අධිචිත්තෙ, අධිචිත්තයෙහි ද; අධිපඤඤාය, අධිප්‍රඥයෙහි ද; තිබ්බච්ඡන්දා, තියුණුඡන්දයඇත්තෙක්; න හොති, නොවේද; එවමපි -පෙ- අනාරාධකා හොති- කිසේමය.

පුනවපරං —පෙ— පුබ්බා- කිසේමය. යස්ස, යමෙකුගේ; තින්ථායතනා, තීර්ථායතනයයිනි; සඞ්ඛතෙනා හොති, මෙහි පැමිණියේ වේ ද; තස්ස සද්ධා න, ඒ තීර්ථායතනයන්හි වූ ශාස්තෘහුගේද; තස්ස දිට්ඨියා, ඒ තීර්ථායතනයන්හි අයත් ලබ්ධියගේ ද; තස්ස ඛමතියා, ඒ තීර්ථායතනයන්හි අයත් කැමැත්තගේද; තස්ස රුචියා, ඒ තීර්ථායතනයන්හි අයත් ඇල්මගේද; තස්ස ආදායස්ස, ඒ තීර්ථායතනයන්හි අයත් ගැනීමගේද; අවණ්ණෙ, අගුණ; භඤඤමානෙ, කියනු ලබන කල; කුපිතා හොති, කිපියේ වේ ද; අනත්තමනා, නොසතුටු සිත් ඇත්තේ වේ ද; අනභිරද්ධා, නොඇලුනේ වේ ද; බුද්ධස්ස වා, බුදුන්ගේ

අසුසුමාරෙ අත්තමනෝ හොති උදග්ගෝ අභිරඩ්ඩෝ, යස්ස වා පන තිත්ථායතනං සඞ්කප්පෙත්වා හොති තස්ස සද්ධම්මෝ තස්ස දිට්ඨියා තස්ස ඛන්තියා තස්ස රුච්චියා තස්ස ආදායස්ස වණ්ණං භාසමාරෙ අත්තමනෝ හොති උදග්ගෝ අභිරඩ්ඩෝ, බුද්ධස්ස වා ධම්මස්ස වා සංඝස්ස වා වණ්ණං භාසමාරෙ කුපිතෝ හොති අත්තමනෝ අනභිරඩ්ඩෝ, ඉදං භික්ඛවේ සංඛාතණිකං අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගස්ස අනාරාධනියස්මිං, එවං බෝ භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ අනාරාධකෝ හොති, එවං අනාරාධකෝ බෝ භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ ආගතෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ.

කථංච භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ ආරාධකෝ හොති, ඉධ භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ නාතිකාලෙන ගාමං පවිසති, නාතිදිවා පටික්කමති, එවම්පි භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ ආරාධකෝ හොති.

පුනචපරං භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ න වෙසියගොචරෝ හොති, න විධවගොචරෝ හොති, න ථුල්ලකුමාරිකගොචරෝ හොති, න පණ්ඩකගොචරෝ හොති, න භික්ඛුනී ගොචරෝ හොති, එවම්පි භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ ආරාධකෝ හොති.

පුනචපරං භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ යානි තානි සඞ්ගහිකානි ඤාතිසඞ්ගහානි උච්චාවචානි කිඞ්කරණීයානි, තත්ථ දක්ඛෝ හොති, අනලසෝ, තත්‍රූපායාය වීමංසාය සමන්නාගතෝ අලඞ්කාතුං අලං සංවිධාතුං, එවම්පි භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ ආරාධකෝ හොති.

පුනචපරං භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ තිබ්බච්ඡන්දෝ හොති උදෙතෙ පරිපුච්ඡාය අධිසීලෙ අධිචිත්තෙ අධිපඤ්ඤාය, එවම්පි භික්ඛවේ අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ ආරාධකෝ හොති.

හෝ; ධම්මස්ස වා, ධම්ම්‍යාගේ හෝ; සඞ්ඝස්ස වා, සඟනගේ හෝ; අවණ්ණං, අගුණ; භාසමාරෙ, කියනු ලබනකල; අත්තමනෝහොති, සතුටුසිත්ඇත්තේ වේ ද; උදග්ගෝ, ඔදවැඩිගේ වේ ද; අභිරඩ්ඩෝ, ඇල්ලුනේ වේ ද; යස්ස වා පන, යමෙකුගේ හෝ; තිත්ථායතනා – පෙ— අනභිරඩ්ඩෝ– කිඳේමය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගස්ස, පෙරඅන්‍යතීර්ථකවූවහුගේ; අනාරාධනියස්මිං, සතුටු නොකිරීමේ හි; ඉදං, මේ; සඞ්ඛාතනිකං, සමූහය වේ; එවං බෝ —පෙ— අනාරාධකෝ හොති– කිඳේමය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවං, මෙසේ; අනාරාධකෝ බෝ, සතුටු නොකරන්නාවූම; අසුසුකිත්තියපුබ්බඞ්ගෝ, පෙර අන්‍යතීර්ථක වූ තැනැත්තේ; ආගතෝ, පැමිණියේ; න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසපන් නොකළයුත්තේය. (අතිකාලෙන ගාමං පවිසති යනාදීන් වදාරන ලද කරුණු අතුරෙන් එකකින් නමුදු යුත් අයකු උපසපන් නොකිරීම වටී.)

කථංච -පෙ- ආරාධකෝ හොති - 252 පිටේ 14 පෙළ බලනු.
පුනචපරං -පෙ- ආරාධකෝ හොති- 252 පිටේ 32 පෙළ බලනු.
පුනචපරං -පෙ- ආරාධකෝ හොති- 253 පිටේ 18 පෙළ බලනු.
පුනචපරං -පෙ- ආරාධකෝ හොති- 253 පිටේ 27 පෙළ බලනු.

දුතවපරං භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බා යස්ස සික්ඛායකතා සඞ්ඝසෙනා හොති, තස්ස සද්ධිවිහාරිකා තස්ස දිට්ඨියා තස්ස ඛන්තියා තස්ස රුචියා තස්ස ආදායස්ස අවණ්ණං භාසමානෙ අත්තමනතා හොති උදග්ගා අභිරද්ධා, බුද්ධස්ස වා ධම්මස්ස වා සංඝස්ස වා අවණ්ණං භාසමානෙ කුපිතා හොති අනත්තමනතා අනභිරද්ධා, යස්ස ච පන තිත්ථියකතා සඞ්ඝසෙනා හොති තස්ස සද්ධිවිහාරිකා තස්ස දිට්ඨියා තස්ස ඛන්තියා තස්ස රුචියා තස්ස ආදායස්ස වණ්ණං භාසමානෙ කුපිතා හොති අනත්තමනා අනභිරද්ධා, බුද්ධස්ස වා ධම්මස්ස වා සංඝස්ස වා වණ්ණං භාසමානෙ අත්තමනා හොති උදග්ගා අභිරද්ධා, ඉදං භික්ඛවෙ සංඝාතනිකං අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බස්ස ආරාධනී සමම්, එවං ඛො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බො ආරාධකො හොති, එවං ආරාධකො ඛො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බා ආගතා උපසම්පාදෙතබ්බා, සචෙ භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බා නග්ගා ආගච්ඡන්ති, උපජ්ඣායමූලකං චිවරං පරියෙසිතබ්බං, සචෙ අච්ඡින්නකෙසො ආගච්ඡති සංඝෙ අපලොකෙතබ්බං භණ්ඩුකම්මාය, යෙ තෙ භික්ඛවෙ අගාරිකා ජටිලකා වා ආගතා උපසම්පාදෙතබ්බා, න තෙසං පරිවාසො දාතබ්බා තංකිස්ස හෙතු? කම්මවාදිනො එතෙ භික්ඛවෙ කිරියවාදිනො,

---

දුතවපරං -පෙ- ආගතා 263 පිටේ 32 පෙළ බලනු. උපසම්පාදෙතබ්බා, උපසපන් කළයුත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සචෙ, ඉදින්; අඤ්ඤතිත්ථියපුබ්බා, පෙර අන්‍යතීර්ථික වූ කෙනෙත්තේ; නග්ගා ආගච්ඡන්, එසත්‍ර නොකෙන්දෙක්ම ආගේ නම්; උපජ්ඣායමූලකං, උපාධ්‍යාය තෙරුන් මූල් කොට ඇති; චිවරං, සිවුරු; පරියෙසිතබ්බං, සෙවිය යුතු; (උපාධ්‍යායතෙරුන් සතුකවූ හෝ උන්වහන්සේ අයත් කොට හෝ පාසිවුරු මෙන පැවිදි කළ යුතුය යන අභිප්‍රායවෙ කුමක් හෙයින ය?) තීර්ථිකයෝ බෞද්ධවරින් සිදුරු සොයන්නෝය සඟන විසින් මෙතට පාසිවුරු දෙතලදි බුඩවහන්සේ නෙරෙති මාගේ කිනම් අයතියක්දැයි කියමින් අවවාදානුශාසනා නොපිළිගන්නෝය, උපාධ්‍යායතෙරුන් සතු පාසිවුරු හෙන පැවිදිකම් ලැබූ කල උන්වහන්සේ අයත් දිවිපැවතුම් ඇතිබැවින් උන්වහන්සේගේ වදන් පිළිගන්නෝය එබැවින් උපාධ්‍යාය තෙරුන් මූල් කොට පාසිවුරු සෙවීම නියම කරන ලදී. උපාධ්‍යාය තෙරුන්ලඟ ඔහුට දීම පිණිස අතිරෙක පාසිවුරු නැතිබැවි දැන අන් මහණුන් දෙනු කැමතිකල උපාධ්‍යාය තෙරුන්හටම දී නුඹවහන්සේ සතුකොට ඔහුට දිය යුතුයයි කිම වරි.) සචෙ, ඉදින්; අවච්ඡින්නකෙසෙ, නොසිඳින (නොකපන) හිසකේ ඇත්තේ; ආගච්ඡති, පැමිණේ නම්; භණ්ඩුකම්මාය, භණ්ඩුකමීය පිණිස; සඞ්ඝෙ, සඞ්ඝයෙහි; අපලොකෙතබ්බං, දැන්විය යුත්තේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යෙ තෙ, යම් ඒ; අගාරිකා, ගිහිපුදන්නෝ වෙත් ද; ජටිලකා, තවුසෝ වෙත් ද; තෙ, ඔවුහු; ආගතා, (පැවිදි උපසපන් පිණිස) පැමිණියාහු; උපසම්පාදෙතබ්බා, උපසපන් කළ යුත්තාහ; තෙසං, ඔවුන්හට; පරිවාසො, පිරිවෙස්; න දාතබ්බා, නොදිය යුත්තේය; තංකිස්ස හෙතු, ඊට හෙතු කිමයක්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතෙ, මොවුහු; කම්මවාදිනො, කම්

සචේ භික්ඛවේ ඤාතියා සාකියෝ අසඤ්ඤතිඤ්ඤියපුබ්බා ආගච්ඡන්ති, සෝ ආගන්තෝ උපසම්පාදෙතබ්බෝ, න තස්ස පරිවාසෝ දාතබ්බෝ, ඉමාහං භික්ඛවේ සඤ්ඤතිං ආවේණිකං පරිහාරං දමේමි.

අසඤ්ඤතිඤ්ඤියපුබ්බකථා නිට්ඨිතා.

සත්තමං භාණවාරං.

වාදිහු වෙත්; කිරියවාදිනෝ, ක්‍රියවාදිහු වෙත්; (මේ තවුසන් "අත්ථි කම්මං අත්ථිකම්මවිපාකෝ" යනු වෙන් කර්ම හා කර්ම්විපාකය විශ්වාස කරන බැවින් ඔවුන්ගේ පැවිදිකම් නිදොස් වේ ඉන් ධ්‍යානලාභය උපද වනු හැක්කේය. පුණ්‍යපරිපාකය ඇතිකල මොක්ෂාවබෝධයට පවා බාධානැති බැවින් ඔවුන් පැමිණිවිටක මහණ උපසපන් දීම වදළසේක) භික්ඛවේ. මහණෙනි; සචේ, ඉදින්; ඤාතියා, උත්පත්තියෙන්; සාකියෝ, ශාක්‍යයෙක්; අසඤ්ඤතිඤ්ඤියපුබ්බා, පූර්වයෙහි අන්‍යතීර්ථිකවූයේ; ආගච්ඡති, පැමිණේ ද; ආගන්තෝ, පැමිණියාවූ; සෝ, හෙතෙම; උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසපන් කළ යුත්තේය; තස්ස, ඔහුට; පරිවාසෝ, පිරිවෙස්; න දාතබ්බෝ, නොදියයුත්තේය; භික්ඛවේ, මහණෙනි; අහං, මම; සඤ්ඤතිං, කැයන්නට; ආවේණිකං, අන්‍යයන්ට අසාධාරණවූ; ඉමං පරිහාරං, මේ ආරක්ෂාව; දමේමි, දෙමියි වදළසේක; (ශාක්‍යයෝ වනාහි අන්‍යතීර්ථායතනයක පැවිදිවූවාහු නමුදු අප සුගතශ්‍රේෂ්ඨයාණන් වහන්සේගේ සස්න යහි බුදුසසුන්හි ගුණයක් මිස අගුණයක් නොකියන් නෝමය එබැවින් ඔවුනට අන්‍යයන්ට සාධාරණ නොවූ විශෙෂ නියමයක් කර වදළසේක)

අඤ්ඤතිත්ථිය පුබ්බකථානෙමෝ නිමවිය.

සත්මෙනි බණවරයි.

විසතර.

දෙසැට මිථ්‍යාදෘෂ්ටි අතුරෙන් යම්කිසි දෘෂ්ටියක් සාර තීර්ථිකයන් වශයෙන් ගෙන ආත්මසුඛියට එයම ප්‍රමාණ යයි සලකමින් පැවිදිවූවෝ තීර්ථිකයෝ නම් වෙත්, දෙසැට දෘෂ්ටිහු නම් කෙවලශාශ්වතදෘෂ්ටිසතරය එකත්‍යශාශ්වතදෘෂ්ටිසතරය අන්තානන්තිකදෘෂ්ටිසතරය අමරාවික්ෂෙපිකදෘෂ්ටිසතරය අධිච්චසමුප්පන්නදෘෂ්ටිදෙකය සංඥිදෘෂ්ටිසොළසය අසංඥිදෘෂ්ටිඅටය නොවසංඥිනාසංඥිදෘෂ්ටිඅටය උච්ඡෙදදෘෂ්ටිසතය දෘෂ්ටධර්මනිර්වාණදෘෂ්ටිපසය යන මෙසේවූහු වෙත්.

තීර්ථි නම් දෙසැට දෘෂ්ටිහු වෙත් ආයතන නම් තීර්ථිායතනය උත්පත්තිස්ථාන යයි දෙසැට දෘෂ්ටීන්ගේ උත්පත්තිස්ථානය තීර්ථිායතන නම්. විසතරහෙයින් තීර්ථිය තීර්ථිකරය තීර්ථිකය තීර්ථික ශ්‍රාවකය යන මේ කරුණු සිව්දෙන දතයුත්නාහ, එහි තීර්ථි නම් දෙසැට දෘෂ්ටිහුය මේ දෙසැට දෘෂ්ටියෙහි සත්වයෝ

කරණය කරන්නෝ ද උපලවනය කරන්නෝ ද මඟුවීම හා ගැළීම් කරන්නෝ ද වෙත් එබැවින් තීර්ථ යයි කියනු ලැබේ, ඒ දෘෂ්ටින් ඉපද වූ පුරණකාශ්‍යපාදීහු තීර්ථකරයෝ නම් වෙත්, ඒ පූරණකාශ්‍යපාදීන්ගේ ලබ්ධිය ගෙන පැවිදිවූවාහු තීර්ථකයෝ නම් වෙත්, ඔවුන්ට ප්‍රත්‍යය දෙන්නෝ තීර්ථකශ්‍රාවකයෝ නම් වෙත්. එහෙයින් සාරත්‍ථදීපනියෙහි කියනලදි- **නහි තිත්ථං නාම මාසඨිතිදිට්ඨියා, එහි හි සත්තා තරන්ති උප්පලවන්ති උම්මුජ්ජනිම්මුජ්ජං කරොන්ති, තස්මා තිත්ථන්ති වුච්චති, නාසං දිට්ඨීනං උප්පාදෙතා තිත්ථකරා නාම පූරණකස්සපාදයො, තෙසං ලබ්ධිං ගහෙත්වා පබ්බජිතා තිත්ථියා නාම තෙහි තිත්ථෙ ජාතාති තිත්ථියා, යථාවුත්තානං වා දිට්ඨිගතිකානං තිත්ථං එතෙසං අත්ථීති තිත්ථිකා, තිත්ථිකා එව තිත්ථියා, තෙසං පබ්බජ්‍යසඞ්ඛා තිත්ථියසමාවාසාති වෙදිතබ්බා,**" යි. සාරත්‍ථප්පකාසිනියෙහි තත්‍රය වග්ගය සිඝය සංකිච්චය යන සිව්දෙන තීර්ථකරයෝ යයි ද පූරණකාශ්‍යපාදීහු තීර්ථකයෝ යයි ද කියනලදි "**පූරණතිත්ථකරොති පුබ්බෙ තිත්ථකරෝ, එත්ථ තිත්ථං නාම වාසට්ඨිදිට්ඨියෝ, තිත්ථකරෝ නාම තාසං උප්පාදකෝ සත්ථා, ඉතරථාපිදං- තස්මිං වත්‍රේ කිසෝ සංකිච්චෝ, පූරණාදයෝ පන තිත්ථියා නාම**" යි

තීර්ථක ප්‍රභෙද හා උපසම්පන් කිරීම.

තීර්ථකප්‍රභෙදය තුන් ආකාර වේ, තීර්ථකයන් වෙතින් පැමිණ බුදුසස්නෙහි පැවිදිව සිව නැවත තීර්ථකයන් කරා ගොස් පැවිදිව කල් යවා පසුවත් බුදුසසුන් කරා පැමිණෙන්නෝය, බුදුසසුන්හි පැවිදිව සිව තීර්ථකයන් කරා ගොස් නැවත බුදුසස්න කරා එන්නෝය, හුදෙක් තීර්ථකයන් වෙතින්ම පැමිණෙන්නෝය කියාය. මෙකී තුන් කොටසින් පළමුවෙනි දෙවෙනි කොටස්වල සිටි ගවුන් උපසපන් කිරීම තහනම්, තුන්වෙනි කොටසෙහි වූවන් උපසපන් කිරීම වැරදි නොවේ, එසේනමුදු ඔවුන් පැවිදි කොට හෙරණ බැව්හි සිටුවා සිව්මස් පිරිවෙස් පිණිස යාචිඤ්ඤ කරවා පිරිවෙස් දී සිව්මස් ඇවෑමෙන් පරිවාස පරිපූරණයෙන් ආරම්භක භික්ෂූන්ගේ අදහස් පරිදි උපසපන් කිරීම වටී, මොවුන්ට දෙන පිරිවෙසට තීර්ථකපරිවාස යයි කියනු ලැබේ, අපවිච්ඡන්නපරිවාස යයි ද මීට නමකි.

තීර්ථක පරිවාස පරිපූරණය

තීර්ථකපරිවාසය සම්පූර්ණකිරීමට වත් අවක් නොපිරිහෙලා පරිපූර්ණ කළ යුතු වේ ඉන් එකකුදු පිරිහෙලූ කල අසම්පූර්ණ වේ ඒ වත්තම් 1. වැඩිකල් ඇතිව පිඬුපිණිස ගම්නොවැදීම හා පිඬුසිහා ගැනීමෙන් නොහොත් වැලඳීමෙන් පසු ගම්හි කල්ගත නොකොට වෙහෙරට පැමිණීම. 2. වෙසාසන්‍රින්- වැන්දඹු නොහොත් හිමියන් පිටරට වසන සන්‍රින්- විවාහයට සුදුසු කල්වයස් පිරුණු හොහොත් තරුණවිය ඉක්මවූ නමුදු අවිවාහක සන්‍රින්- පණ්ඩක- භික්ෂූණී යන මොවුන්

හා ආශ්‍රයත් මිත්‍රභාවයත් දුරුකිරීම. 3. සබ්‍රහ්මචාරීන්ගේ කුදුමහත් කටයුත්තෙහි නියැළිම මිසිම. 4. උදෙසීම- පරිපුච්ඡාව- අධිසීලය-අධිචිත්තය- අධිප්‍රඥාව යන මේහි වැඩි ආධාරයක් ඇතිවීම. 5. තීර්ථකයන්ගේ අගුණ නිමිට සතුටුවීම. 6 බුබාදි රත්නත්‍රයෙහි අගුණකියන කල නොඇසුවීම. 7. තීර්ථකයන්ගේ ගුණකීමට නොසතුටුවීම. 8. බුබාදි රත්නත්‍රයෙහි ගුණ කියන්නකල සතුටුවීම් යන මොවුහු වෙත්. මින් එකක් නමුදු කඩ කළ විට පිරිවෙස් අසම්පූර්ණ බැවින් උපසම්පන් නොකළ යුතු නැවත සිව්මසක් පිරිවෙස් පිරීම වටී. යටත් පිරිසෙයින් උපසම්පන් මාළුකයෙහි නමුදු කඩකළ විට උපසම්පන් නොකොට නැවතත් සිව් මසක් පිරිවෙස් පිරීමට නියමකළයුතු නැවත දීමක් උවමනා නැති.

තීර්ථක පරිවාසයට සුදුසු නුසුදුසු අය.

නග්ගපරිබ්‍රාජකයන්ගෙට තීර්ථකපරිවාසය දීම සුදුසු වේ සෙස්සන්ගෙට දීම උවමනා නොවේ, නග්ගපරිබ්‍රාජකයෝ ආජීවකයෝය අවෙලකයෝ යනි විත්‍රකාර වෙත්, ආජීවකයෝ වනාහි ඌර්ධ්වශරීරයෙහි කිසිල්ලෙහි එක් වස්ත්‍රයක් ප්‍රවේශකරගෙන වෙසෙත් පශ්චිම ශරීරයෙහි වස්ත්‍රනොදරන්නෝය, අවෙලකයෝ නම් උභයශරීරයෙහිම වස්ත්‍ර නොදරන්නෝය පෙනහියෙන් උඩ ඌර්ධ්ව ශරීරනම් පෙනහියෙන් යට පශ්චිම ශරීර නම්, මේ දෙපක්ෂයෙහි වූවන් භික්ෂූන් වෙතට පැමිණෙන කල වස්ත්‍රයක් හෝ තණ වැහැරියක් හැඳ සිටිකල පිරිවෙස් දීම උවමනා නොවේ ඔවුන්ගේ පළමු පැවති සවභාවය නොව භික්ෂූන් ඉදිරියට පත්විට පැවති සවභාවය මෙහි දී ගරුවශයෙන් සැලකිම වටී. එසේම තවුස් ඇඳුමෙන් හෝ සෘෂි ඇඳුමෙන් සැදි පැහැදි සිටියෙකුට හා සුදුවත් ආදි යම්කිසි වස්ත්‍රයක් හැඳ සිටියෙකුටත් දීම උවමනා නොවේමය

උවම අවම } කම්

ජරාවාස පත් චෛත්‍යයක් හෝ මහාප්‍රාසාදදියක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම මහත් කර්ම්‍යයක් බැවින් ගෙඹිය ගසා සඟන රැස් කොට සමඟි සඟන විසින් කටයුතු වේ, එබදු කට යුතු උවව (මහත්) කම්නම් වේ. කඳුවත් වලට ඇතුලත් සිවුරු සේදීම පඬුපෙව්මාදිය හා ආගිසමාචාරිකාවතුත් අව්ව (කුඩා) කම් නම්.

පිරිවෙස් අනර උපසපන් කළයුතු නොකළයුතු අය.

තීර්ථකපරිවාසය පුරන්නෙකු ඒ අතරතුර අෂ්ටසමාපත්ති ආදි ලෞකික ගුණධර්ම ඇතිකර ගත් කලද සිව්මස ඉක්මෙන තුරු උපසපන් නොකිරීම වටී, සෝවාන් මග උපදවා ගත්කල එදවසම උපසපන් කළ යුතු, තීර්ථකලිඛධාරීව සිටිනා කල සොවාන්මග උපදවා ගත් කල පිරිවෙස් දීමක් උවමනා නැති එබන්දන් පැමිණි විටම පැවිදි හා උපසපන් කිරීම වටී.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන මිගධෙසු පඤ්ච ආබාධා උසසන්නා හොනති- කුච්ඡිං ගණෙඩා කිලාසෝ සොසෝ අපමාරෝ, මනුසසා පඤ්චහි ආබාධෙහි ඵුටඨා ජීවකං කොමාරභච්චං උපසඞකමිතවා එවං

පිරිවෙස් නොදීශසුතු අෂ.

කම්වාදී ක්‍රියාවාදී වූ ගිහි පුදනවුන් හා තවු සන්ට පිරිවෙස් දීම උවමනා නැති මේ තවුසන් "අසි කම්මං අසි කම්මවිපාකෙ," යනුවෙන් කර්මය හා කර්මවිපාකය විශ්වාසකරන බැවින් ඔවුන් ගේ පැවිදිකම් නිදොස් වේ ඉන් ධ්‍යානපවා උපදවනු හැක්කේය පුණ්‍ය පරිපාකය ඇතිකල මොක්ෂාවබොධයට පවා බාධා නැති බැවින් ඔවුන් පැමිණිවිටක මහණ උපසපන් දීම වදළසේක. අතීතබුදුවරයන් වහන් සේලා හා අප බුදුරජාණෝ ද නෛෂ්ක්‍රම්‍යපාරමිතාව පුරන්නෝ මේ තවුස් නිකායෙහි පැවිදිව පිරුහ සුමෙධ පණ්ඩිතයෝ වනාහි මේ තවුස් නිකායෙහි පැවිදිව අෂටසමාපත්ති ලාභී මහත් භූණාඩහඩහත තවුස් කෙණෙක්ව දීපඞකරසම්මා සම්බුදුන් වෙතින් නියතවිවරණ ලත්සේක. අප සම්මා සම්බුදුන් ලොවැ පහළවීමට පෙරාතුවම කාළදෙවල තවු සාණෝ මේ තවුස් නිකායෙහි පැවිදිවැ අටසමවත් උපදවාගෙන අතීත යෙන් ඔතළිස් කපක් හා අනාගතයෙන් ඔතළිස් කපක් දැනි මෙසේ අසූකපක් බැලීමට සමර්ථ ඤාණාලොකයක් ඇති මහත් ඍධ්‍යානුභාව සම්පන්න තවුසාණකොණ්ඩඤ්ඤවු විසූහ. ශාරිපුත්‍රය මෞද්ගල්‍යායනාදය යන පරිව්‍රාජකයෝ මේ දෘෂ්ටියෙහි සිටියාහු සොවාන් මාර්ගඵලයාගේ ප්‍රතිලාභයෙන් බොහෝවට නිමිත්තෝ වූහ.

ශාක්‍යවංශිකයන්ට විශෙෂ නියමයක්.

ශාක්‍යවංශිකයෙන් අන්‍යතිර්ත්‍ථකයන් කෙරේ පැවිදිව සිට බුදුසසුන්හි උපසපන් කැමතිව පැමිණියේ නම් මහණ නොව උපසපන් දීම වටී. ඔහුට පිරිවෙස් දීමක් උවමනා නැති කරුණු නිමිත්තක්? අප සතිශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේගේ සස්නහසි බුදුසසුන්හි කිසිවිටෙකත් අතුණ නොකියන්නේය අන්‍යතිර්ත්‍ථකයන් නොහොත් ඔවුන්ගේ ශ්‍රාවකයන් බුදුහට හෝ දහමට හෝ සඟුරුවනට හෝ ගර හන කල නොසතුටුවන්නේය. වළකාලිය හැකිවිට වැළකීම් ද කරන් නේය. මෙසේ තුනුරුවන් කෙරේ දෙය්‍යොකිම හා දෙස් නියතවුන් වළකාලීමට තෑත් කිරීමත් නමන්සිත්හි ගරුබුහුමන් ඇතිකියාවට කරුණුහෙයින් අන්‍යතිර්ත්‍ථකවූ ශාක්‍යවංශිකයන්ට පිරිවෙස් නොදීම අනුදුන වදළසේක.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, (යම් කලෙක සම්මා සම්බුදුරජාණෝ මෙද දකව්වෙහි රජගහනුවර වෙළුවන නම් බිම්සර මහරජුන් විසින් පුදන ලද අරමහි වැඩ විසූසේක්ද) එසමයෙහි වනාහි; මගධෙසු, මගද දනව්වෙහි; කුවෙඨං, (රසකාවණිකාළවණාදි) කුෂ්ඨය; ගණෙඩා (මෙද ගණ්ඩාදි) ගණ්ඩය; කිලාසෝ (රන්පියුම් හෙලපියුම්ගේ රතුවන් හෝ සුදුවින් වූ නොබිඳෙන නොවැගිරෙන) කිලාසය; සො සෝ, ඍෂයරොගය; අපමාරෝ, (පිත්තුම්මාදයෙන් හෝ යකඛුම්මාදයෙන්වූ) අපස්මාරය

වදන්ති- සාධු නො ආචරිය තිකිච්ඡාහි, අහමස්සා බහුකිවෙවා බහුකරණීයෝ, රාජා ච මේ මාගධෝ සෙනියෝ බිම්බිසාරෝ උපඨාතබ්බෝ, ඉත්ථාගාරඤ්ච බුද්ධපමුඛෝ ච සංඝෝ, නාහං සක්කොමි තිකිච්ඡිතුන්ති, සඛං සාදතෙය්‍යඤ්ච තෙ ආචරිය හොතු, භියං ච තෙ දුඝා, සාධු නො ආචරිය තිකිච්ඡාහි, අහමස්සා බහුකිවෙවා බහුකරණීයෝ, රාජා ච මේ මාගධෝ සෙනියෝ බිම්බිසාරෝ උපඨාතබ්බෝ, ඉත්ථාගාරඤ්ච බුද්ධපමුඛෝ ච සංඝෝ, නාහං සක්කොමි තිකිච්ඡිතුන්ති, අථඛෝ තෙසං මනුස්සානං එතදහොසි- ඉමෙ ඛෝ සමණා සක්‍යපුත්තියා සුඛසීලා සුඛසමාචාරා සුභොජනානි භුඤ්ජිත්වා නිවාතෙසු සයනෙසු සයන්ති, යන්නූන මයං සමණෙසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජෙය්‍යාම, තත්ථ

යන; පඤ්ච ආබාධා, ආබාධයෝ පස්දෙනෙක්; උස්සන්නා හොන්ති (මිනිස් අමිනිස් යන දෙපක්ෂයට හෙවත් දෙපක්ෂය අතර) වැඩුනාහු හෙවත් පැතුරුනාහු වෙත්; පඤ්චහි ආබාධෙහි, (කියන ලද) පඤ්ච බාධයන් විසින්; ඵුට්ඨා, සපරීසකරතුලාබ්බූ; මනුස්සා, මිනිස්හු; (ඝටකියන ලද රෝග වැලඳගත් ජනයෝ) කොමාරභච්චං ජීවකං උපසඞ්කමිත්වා, කුමාරපෙළහරින් වැඩුනුබැවින් කොමාරභච්ච නම් වූ ජීවකවෙදුණන් වෙතට පැමිණ; ආචරිය, ඇදුරුණෙනි; නො, අපට; සාධු, මනාකොට; තිකිච්ඡාහිඉති, පිළියම්කරවයි; එවං වදන්ති, මෙසේ කියත්; (එකල ඔවුනට පිළිවදන් දෙන වෙදදුරුතෙමේ මතුකියනසේ පිළිවදන් දුනි) අය්‍යා, ආයත්වීවරුනි; අහං, මම; බහුකිවෙවා, බොහෝ කෘත්‍ය ඇත් තෙක් වෙමි; බහුකරණීයො, බොහෝ කටයුතු ඇතියෙක්ද වෙමි; (කෙසේ වූ කෘත්‍යඇතියෙක් හා කටයුතු ඇතියෙක්ද යත්) මේ, මා විසින්; මාගධෝ, මගධෙශ්වරවූ; සෙනියෝ, (හසති අශ්ව රථ පාබල යන සිවිරඟසෙනඟින් සමන්විතවූයෙන්) සෙනා ඇත්තාවූ; බිම්බිසාරෝ රාජා ච, බිම්සර මහරජතෙමේ ද; ඉත්ථාගාරං ච, (ඒ මහරජුගේ) අන්තඃපුර ය ද; බුඛපමුඛෝ සඞ්ඝෝ ච, බුදුරදුන් පළමුවෙනිකොට ඇති මහඝන තෙමේ ද; උපඨාතබ්බෝ, උවටැන් කළයුත්තේය; (එසේහෙයින්) අහං, මම; තිකිච්ඡිතුං, (පින් වතුන්හට) පිළියම්කිරීමට; න සක්කොමි ඉති, (අවකාස නැතියෙන්) අසමොහොසත් වෙමියි; (කියේය) ආචරිය, ඇදුරෙනි; සබ්බං භාපතෙය්‍යං ච, (අපසතු) සකලධනය ද; තෙ, තුඹට; හොතු, වේවා; මයඤ්ච, අපිදු; තෙ, තුඹට; දුඝා, දුඝයෝ වෙමු; ආචරිය, ඇදුරෙනි; නො, අපට; සාධු, මනාකොට; තිකිච්ඡාහි ඉති, පිළියම් කර වයි නැවතත් කීහු; අහමස්සා —පෙ— තිකිච්ඡිතුන්ති 260 වෙනි පිටේ 20 පෙළ බලනු. අථඛෝ, එකල්හි; තෙසං මනුස්සානං, ඒ මිනිස්නට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක්වී; (කෙබඳුසිතෙක්ද යත්- සක්‍යපුත්තියා, ශාක්‍යපුත්‍රවූ; ඉමෙ ඛෝ සමණා, මේ ශ්‍රමණයෝ වනාහි; සුඛසීලා, සැප පැවතුම්ඇත්තෝ; සුඛසමාචාරා, සැපහැසිරීම්ඇත්තෝ; සුභොජනානි, මනා බොජුන්; භුඤ්ජිත්වා, වළඳා; නිවාතෙසු, වාරණිතවූ; (වාතයෙන් තොපෙළෙන සේ සකස් කළ) සයනෙසු, යහන්හි; සයන්ති, සැතපෙත්; මයං, අපි; සක්‍යදුහිතියෙසු සමණෙසු, ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශ්‍රමණයන්

භික්ඛූ වේව උපට්ඨහිස්සන්ති, ජීවකොපි ච කොමාරභච්චෝ තිකිච්ඡිස්සතීති, අථඛෝ තෙ මනුස්සා භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචිංසු, තෙ භික්ඛූ පබ්බාජෙසුං. උපසම්පාදෙසුං, තෙ භික්ඛූ වේව උපට්ඨහිංසු, ජීවකොපි ච කොමාරභච්චෝ තිකිච්ඡි.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ බහූ ගිලානෙ භික්ඛූ උපට්ඨහන්තා යාවතබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරන්ති- ගිලානභත්තං දෙථ, ගිලානුපට්ඨාකභත්තං දෙථ, ගිලානභෙසජ්ජං දෙථාති, ජීවකොපි කොමාරභච්චෝ බහූ ගිලානෙ භික්ඛූ තිකිච්ඡනෙනා අඤ්ඤතරං රාජකිච්චං පරිභාපෙසි, අඤ්ඤතරොපි පුරිසො පඤ්චහි ආබාධෙහි ඵුට්ඨෝ ජීවකං කොමාරභච්චං උපසඞ්කමිත්වා එතදවොච- සාධු මං ආචරිය තිකිච්ඡාහීති, අහං ඛවයෙය්‍යං බහුකිච්චෝ බහුකරණීයෝ, රාජා ච මෙ ආගච්ඡෙය්‍ය සෙනියෝ බිම්බිසාරෝ උපට්ඨාතබ්බෝ, ඉත්ථාගාරඤ්ච බුබ්භමූළ්හෝ ච සංසෝ, නාහං සක්කොමි තිකිච්ඡිතුන්ති, සබ්බං සාපතෙය්‍යඤ්ච තෙ ආචරිය හොතු, අහඤ්ච තෙ දාසො, සාධු මං ආචරිය තිකිච්ඡාහීති, අහං ඛවයෙය්‍යං බහුකිච්චෝ බහුකරණීයෝ, රාජා ච මෙ ආගච්ඡෙය්‍ය සෙනි

තෙරෙහි; පබ්බජෙය්‍යාම, පැවිදිවන්නෙමුනම්; යන්හුන, යෙමෙහෙන; තත්ථ, එකල්හි; භික්ඛූ වේව, භික්ෂූහු ද; උපට්ඨහිස්සන්ති, උවටැන්කරන්; තෝඝ; කොමාරභච්චෝ ජීවකොපි ච; කොමාරභච්ච නම් ජීවක තෙමේ ද; තිකිච්ඡිස්සතීති ඉතී, පිළියම් කරන්නේයැයි මෙසේ අදහස් ව; අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙ මනුස්සා, ඒ මිනිස්හු; භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා, මහණුන් වෙතට පැමිණ; පබ්බජ්ජං යාචිංසු, පැවිදිකම් ඉල්ලූහ; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තෙ, ඒ මිනිසුන්; පබ්බාජෙසුං, පැවිදිකළෝය; උපසම්පාදෙසුං උපසපන්ද කළහු; තෙ, ඔවුන්ව; භික්ඛූවේව, භික්ෂූහු ද; උපට්ඨහිංසු, උවටැන් කළෝය; කොමාරභච්චෝ ජීවකොපි ච, කොමාරභච්ච නම් ජීවක තෙමේ ද; තිකිච්ඡි, පිළියම් කෙළේය.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, (යම් කලෙක ලෙඩ වැලඳි මිනිසුන් පැවිදි කළහු ද) එසමයෙහි වනාහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; බහූ ගිලානෙ භික්ඛූ, බොහෝ ගිලන් මහණුන්; උපට්ඨහන්තා, උවටැන් කරන්නෝ; ගිලානභත්තං, ගිලුනුන්ට හිත බත්; දෙථ, දෙව්; ගිලානුපට්ඨාකභත්තං, ගිලුනුන්ගේ උවටැන්කරුවන් පිණිස දෙන බත්; දෙථ, දෙව්; ගිලානභෙසජ්ජං, ගිලුනුන්ට හිත බෙහෙත්; දෙථ ඉතී, දෙව් යනි; (මෙසේ) යාවත බහුලා, ඉල්ලීම බහුලකොට ඇතියෝ; විඤ්ඤත්තිබහුලා, විනවීම (ඉල්වීම) බහුලකොට ඇතියෝ; විහරන්ති, වෙසෙත්; කොමාරභච්චෝ ජීවකොපි, කොමාරභච්ච නම් ජීවකතෙමේ ද; බහූ ගිලානෙ භික්ඛූ, බොහෝ ගිලන් මහණුන්; තිකිච්ඡනෙනා, පිළියම් කෙරෙමින්; අඤ්ඤතරං රාජකිච්චං, එක්තරා රාජකෘත්‍යයක්; පරිහාපෙසි, හිරිහෙලිය; අඤ්ඤතරොපි පුරිසො, එක්තරා පුරුෂයෙක්ද; පඤ්චහි ආබාධෙහි, පසඳව ආබාධයන් විසින්; ඵුට්ඨෝ, සපසිනරහලදුගේ; කොමාරභච්චං ජීවකං උපසඞ්කමිත්වා, කොමාරභච්ච නම් ජීවකයන් වෙතට පැමිණ; ආචරිය, ඇදුරෙනි; මං, මා; සාධු, මහොබොට; තිකිච්ඡාහි ඉති, පිළියම්

යෙ විඤ්ඤූරෙ උදපජ්ජිංසුවෙඛා, ඉඤ්ඣාගාරඤ්ච බුඛපමුඛෙ ච සංඝෙ, නාහං සඤ්ඤාමි කිඤ්චිදේවතුනාති, අථඛෙ තස්ස පුරිසස්ස එතදහොසි- ඉමෙ වෙ සමණා සඤ්ඤපුත්තියා සුඛසීලා සුඛසමාචාරා සුහොජනානි භුඤ්ජිත්වා ජීවිතෙසු සඤ්ඤතෙසු සයතෙසු, යනහූනාහං සමණෙසු සක්‍ය පුත්තියෙසු දඛ්ඛජෙය්‍යං, තත්ථ භික්ඛු වෙව උපජ්ඣායස්සාති ජීවකොව කොමාරභච්චෙ විඤ්ඤාපෙසි, සොහං අරොගො විඛමිස්සාමීති. අථඛෙ සො පුරිසෙ භික්ඛු උපසඞ්කමිත්වා පඛ්ඛජ්ජං යාචි, තං භික්ඛු පඛ්ඛාජෙසුං, උපසම්පාදෙසුං, තං භික්ඛු වෙව උපජ්ඣාසිංසු, ජීවකොව කොමාරභච්චෙ විඤ්ඤාපෙසි, යො අරොගො විඛමි.

අද්දසා ඛො ජීවකො කොමාරභච්චෙ තං පුරිසං විඛමන්තං, දිස්වාන තං පුරිසං එතදවොච- නනු භොං අය්‍ය භික්ඛූසු පඛ්ඛජිතො අඤ්ඤාසිති, එවං ආචරියාති, කිස්ස පන භොං අය්‍ය එවරූපං අකාසීති අථඛෙ සො පුරිසෙ ජීවකස්ස කොමාරභච්චස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසි. ජීවකො කොමාරභච්චෙ උජ්ඣායති ඛියති විපාචෙති- කථා හි නාම භදන්තා පඤ්චහි ආබාධෙහි ඵුට්ඨං පඛ්ඛාජෙස්සන්තීති, අථඛෙ ජීවකො කොමාරභච්චෙ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි

කරවයි; එතං අවොච, මේවදන් කියේය; අභංඛවය්‍යෝ —පෙ— නිකි චිජ්ඣතු 260 වෙනි පිටේ 20 පෙළ බලනු. යෝ අහං, ඒ මම; අරොගො, නිරොගිවූයෙම්; විඛමිස්සාමි ඉති, සිවුරුහරින්නෙමියි; (මෙබදුසිතිවිල් ලක් විය) අථඛෝ සෝ පුරිසෝ —පෙ— නිකිඤ්චි 261 වෙනි පිටේ 20 පෙළ බලනු. සෝ, හෙතෙම; අරොගෝ, නිරොගිවූයේ; විඛමි සිවුරු හැරියේය.

කොමාරභච්චෙ ජීවකෝ, කොමාරභච්ච නම් ජීවකතෙමේ; විඛමන්තං, සිවුරු හළුවාවූ; තං පුරිසං, ඒ පුරුෂයා; අද්දසාඛෝ, දුටුයේමත; දිස්වාන, දැක; තං පුරිසං, ඒ පුරුෂයාට; එතං අවොච, මේ වදන් කියේය; (කොඛු වදනක් ද යත්) අය්‍ය, ආර්‍යය; භොං, නුඹ; භික්ඛූසු, මහණුන්හෙරෙහි; පඛ්ඛජිතොසි, පැවිදිවූයෙක්; අඤ්ඤාසි නනු ඉති, වූයෙහි නොවිඳුහි; ආචරිය, ඇදුරෙනි; එවං ඉති, එසේයහි; (පිළිවදන් දිති) අය්‍ය, ආර්‍යය; කිස්සපන, කුමක්පිණිස; එවරූපං, මෙබන්දක්; අකාසි ඉති, (නුඹ) කෙළෙහිදූහි (මහු අතින් පිළිගිහි, අජ්ජතනි පර සෙඛපද මඛ්ඣමපුරුෂ ඔවිහකාහියථ හැවිඛාතුගණාදීන් ඉකාරදෙසවූ තැනි) අථඛෝ, එකල්හි; සෝ පුරිසෝ, (ගිවුරුහළ) ඒ පුරුෂතෙමේ; කොමාරභච්චස්ස ජීවකස්ස, කොමාරභච්ච නම් ජීවකයාහට; එතං අත්ථං ආරොචෙසි, මෙකරුණ දන්වී; (එකල) කොමාරභච්චෙ ජීවකෝ, කොමාරභච්ච නම් ජීවකතෙමේ; භදන්තා, (බුඬපුත්‍රවූ) සඞ්ඝත්ථෙරයන් සේලා; පඤ්චහි ආබාධෙහි, පඤ්ච ආබාධයන් විසින්; ඵුට්ඨං, සපඊ කරනු ලැබුවෙකු; කථංහිනාම, නොසේනම්, පඛ්ඛාජෙස්සන්තීති ඉති, පැවිදිකරන්නෝදැයි; උජ්ඣායති ඛියති විපාචෙති 192 වෙනි පිටේ 28 පෙළ බලනු. අථඛෝ, ඉක්බිති; කොමාරභච්චෙ ජීවකෝ, කොමාරභච්ච නම් ජීවකතෙමේ; භගවා, රහාදීන් භග්‍යකලඛෙයින් භගවත්

භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවන්තං එතදවොච- සාධු භන්තෙ අය්‍යා පඤ්චහි ආබාධෙහි ඵුට්ඨං න පබ්බාජෙය්‍යුන්ති. අථඛො භගවා ජීවකං කොමාරභච්චං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි, අථඛො ජීවකො කොමාරභච්චො භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. අථඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි, න භික්ඛවෙ පඤ්චහි ආබාධෙහි ඵුට්ඨො පබ්බාජෙතබ්බො, යො පබ්බාජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

නම් වූ බුදුරජතෙමේ; යෙන, යම්තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, භාග්‍යවත් බුදුරදුන් සතසා වැඳ; එකමන්තං නිසීදි, එකත්පසෙක හුන්නේය; එකමන්තං නිසින්නොඛො, එකත්පසෙක හුන්නා වූ; කොමාරභච්චො ජීවකො, කොමාරභච්ච නම් ජීවකතෙමේ; භන්තෙ, ස්වාමිනි; අය්‍යා, ආර්‍යවරු; පඤ්චහි ආබාධෙහි, පඤ්චාබාධයන් විසින්; ඵුට්ඨං, ස්පර්ශ කරනු ලැබුවකු; න පබ්බාජෙය්‍යුං, පැවිදිකොට නොගත යුත්තෝ වෙත්; සාධු භන්තෙ, යහපතැයි; භගවන්තං, භාග්‍යවත් බුදුරදුන්ට; එතං අවොච, මේ වදන කීයේය; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවත් බුදුරජතෙමේ; කොමාරභච්චං ජීවකං, කොමාරභච්ච නම් ජීවකයන්; ධම්මියා කථාය, දහම් කථාවෙන්; සන්දස්සෙසි, ඉදිරියෙහිමෙන්කොට දන්වූසේක; සමාදපෙසි, සමාදන් කරවූසේක; සමුත්තෙජෙසි, උත්සාහවඩිතය කරවූසේක; සම්පහංසෙසි, සතුටුකරවූසේක; අථඛො, එකල; කොමාරභච්චො ජීවකො, කොමාරභච්ච නම් ජීවකතෙමේ; භගවතා, භගවත් බුදුරදුන්විසින්; ධම්මියා කථාය, දහම් කථාවෙන්; සන්දස්සිතො, ඉදිරියෙහිමෙන්කොට දක්වනලද්දේ; සමාදපිතො, සමාදන් කරවනලද්දේ; සමුත්තෙජිතො, උත්සාහවඩිතය කරවිනලද්දේ; සම්පහංසිතො, සතුටු කරවනලද්දේ; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන් නැඟිට; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, භගවත් බුදුරදුන් වැඳ; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණුකොට; පක්කාමි, (සියනිවස බලා) ගියේය; අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවත් බුදුරජතෙමේ; එතස්මිං නිදානෙ, මේ නිදානයෙහි; එතස්මිං පකරණෙ, මේ ප්‍රකරණයෙහි; ධම්මිං කථං කත්වා, දහම්කතාවක් කොට; භික්ඛූ ආමන්තෙසි, භික්ෂූන් ඇමතුවේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි, පඤ්චහි ආබාධෙහි, පඤ්චාබාධයන් විසින්; ඵුට්ඨො, ස්පර්ශ කරනලද්දේ; න පබ්බාජෙතබ්බො, පැවිදි නොකළයුත්තේය; යො, යම් මහණෙක්; පබ්බාජෙය්‍ය, (බුදුවදනට අනාදරකොට) පැවිදිකරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති ඉති, (ඒ මහණාට) දුකුරා ඇවැත් වන්නීයයි. (මේ තාක් කිරිඹ ජීවකයන්හෙන් හුදෙක් පිළිගැම් ලැබීම පිණිස පැවිදිවෙන් නත්වා ගත් නිස් මිනිසුන් නිසා සිදුවිණ.)

විසාර.

පඤ්චාබාධයෝ නම් කුට්ඨය ගණ්ඩය කිලාසය සොසය අපමාරය යන මොවුහු වෙත්, කුෂ්ඨ නම් රක්තකුෂ්ඨය කාළකුෂ්ඨ යයි විප්‍රකාර වේ දද හා චිතවර්ජිකා කුෂ්ඨාදියන් මිටම ඇතුළති, හුලඟිල්ලේ නියපිට පමණකුදු මෙකී කුෂ්ඨයක් ශිරුරෙහි වැසුහු නොවැසුහු කිසියම් තැනක වැඩිදියුණුවනසේ පවතී නම් පැවිදි නොකට යුතු, ප්‍රකෘතියෙන් සිවුරු හැඳි පෙරවී කල වැසියන තැනක පළමුකි ප්‍රකාර කුෂ්ඨයක් දියුණු නොවනසේ පවත්නාකල පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ, මූහුණෙහි හෝ අත්පා මතුපිට හෝ නොවැඩෙනසේද පෙණියන පළමුකි පමණටත් කුඩාවූ ද කුෂ්ඨයක් විද්‍යමාන නම් පැවිදි නොකළ යුතු යයි කුරුන්දි අටුවාමෙහි කියනලදි. මෙකී කුෂ්ඨරොගියකුට පිළියම් කරවා පැවිදි කරන කල සුවවූ ඉක්බිති ප්‍රකෘතිශරීරවර්ණය ඇතිවූවාහින් පසු පැවිදි කිරීම සුදුසු වේ, හොයෙකුගේ පිටක් වැනි සුණු (අලුහන්) විසිරෙන රොගියෙකුද පැවිදි නොකළයුතු මේ රොගඥත් කුෂ්ඨරොගයට ඇතුළති, මේ රොගය වනාහි පරන්ගි රොගයෙන් සෙසවූවක් යයි සිතම් මෙබඳු සභාවයක් පරන්ගි සැදුන අයගේ ශිරුරෙහි දක්නාලැබේ. ගණ්ඩ නම් මෙදගණ්ඩය අන්‍යගණ්ඩ යයි දෙවැදෑරුම් වේ. මෙකී ගණ්ඩ යන් අතුරෙන් කිසියම් ගණ්ඩයෙක් ඛෙඛරඇට පමණව දියුණුවනසේ පෙණේ නම් පැවිදි නොකටයුතු සෙස්ස කුෂ්ඨයට කිසේමය උණණි ගණ්ඩයෝ යයි ගණ්ඩජාතිකෙණෙක් ඇත්තාහ ඔවුහු වනාහි දෙතුන් ගේ තනසේ ද ඇඟිලිසේ ද ඒ ඒ තැන එල්බෙත් මොවුන් ඇතිකල ද පැවිදි කිරීම නොවටී. ලදරුකල කිරිපොල (පිඬකාව) ශොවුන් කල මුවෙහි ඛරපොල නම් වෙත් මහලුකල නැත්තන්හාහ ඒ පොල ගණ්ඩ සංඛ්‍යාවට නොගැනෙනබැවින් පැවිදි කිරීමට බාධාවක් නැති අතිත් ඛරපොළය පදුමකණ්ණිකය සාසපබීජක යයි තුන්වගීයෙක් අඛඇට පමණව ශිරුරෙහි පැතිරේ ඒ ශියල්ලම කුෂ්ඨවගීබැවින් පැවිදි කිරීම නොවටී. කිලාස නම් නොබිඳෙන නොවැහිරෙන රත්පියුම් හෙල පියුම් පෙති වැනි රතුවන් වූ හෝ සුදුවන් වූ කුෂ්ඨවගීයෙකි, එය සැදුන කල කබරගවයන්ගේ වන් ශිරුරක් වන්නේය, එබන්දන් හැන කුෂ්ඨ යෙහි කිසේ විනිශ්චය දත යුතු. සොස නම් ක්ෂය රොගය වේ, ඒ රොගි යකු පැවිදි නොකට යුතු, අපමාර නම් අපස්මාර රොගය වේ, එය පිත්තුම්මාදය සකඛුම්මාද යයි විප්‍රකාරයි පිතකොපවිමෙන් බිම වැටී අත්පා ගැසිම් ආදිය කරන අපස්මාර රොගය පිත්තුම්මාද නම්, අමනුෂ්‍ය වෙසයෙන් බිම වැටී අත්පා ගැසිම් ආදි විකාර දක් වන රොගය යකඛුම්මාද නම්, සවලපමාත්‍රවූ ද අපස්මාර රොගියෙකු පැවිදි කිරීම තහනම්. මෙසේ තහනම් කරන ලද පඤ්චාබාධයන් අතුරෙන් යම් කිසි ආබාධයක් වැලඳ ගත්තෙකු පැවිදි කරන කල එය නැවත නොසැදෙන සේ සුවවූවාහින් පසු පැවිදි කිරීම තම නිදහස වේ.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන රඤ්ඤෝ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චන්තෝ කුපිතෝ හොති, අථඛෝ රාජා මාගධෝ සෙනියෝ බිම්බිසාරෝ සෙනානායකෙ මහාමත්තෙ ආණාපෙසි- ඉච්ඡථ භණෙ පච්චන්තං උච්චිනථාති, එවං දෙවාති ඛෝ සෙනානායකා මහාමත්තා රඤ්ඤෝ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චස්සොසුං, අථඛෝ අභික්ඛුකතානං අභික්ඛුකතානං යොධානං එතදහොසි- මයං ඛෝ යුද්ධාභිනන්දිනෝ ගච්ඡන්තා පාපඤ්ච කරෙම බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවාම, කථං නු ඛෝ මයං උපායෙන පාපා ච විරමෙය්‍යාම, කල්‍යාණඤ්ච කරෙය්‍යාමාති, අථඛෝ තෙසං යොධානං එතදහොසි- ඉමෙ ඛෝ සමණා සක්‍යපුත්තියා ධම්මචාරිනෝ සමචාරිනෝ බ්‍රහ්මචාරිනෝ සච්ච

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වූනාහි; රාගධස්ස, මගධෙශ්වර වූ; සෙනියස්ස, (හස්ති අශ්ව රථ පාබල යන සිවිරහ සෙනඟින් සම්පන්න හෙයින්) සෙනාඇති; බිම්බිසාරස්ස රඤ්ඤෝ, බිම්සර මහරජහුගේ; පච්චන්තෝ කුපිතෝ හොති, පසළ් දනවිවෙක් කිපියේ වේ; අථඛෝ, එකල්හි; මාගධෝ, මගධෙශ්වරවූ; සෙනියෝ, සෙනාඇති; බිම්බිසාරෝ රාජා, බිම්සර මහරජතෙමේ; සෙනානායකෙ, සිවිරහසෙනඟට ප්‍රධානවූ; මහාමත්තෙ, මහඇමතියන්ට; ආණාපෙසි, (මතුකියනසේ) අණකෙළේය; භණෙ, කොල; ඉච්ඡථ, (තෙපි දනව්වට) යව්; පච්චන්තං, පසළ් දනව්ව; උච්චිනථ ඉති, දියුණු කරව් යයි මෙසේ අණකෙළේය; (බිම්සර මහරජතෙමේ තමන් සොවාන් භෙයින් සොරුන්ට කැළිම හෝ සොරුන් මැරීමට අණ නොකරමින් තෙපි දනව්වට ගොස් එහි වැසි යන් පෙළමින් දනව්ව පාලුකරන සොරුන් අඹවා සොරුන්ට හියෙන් පැනහිය ගම්වැසියන් නැවතත් ඒ ඒ ගම්වල පදිංචි කරවා හොවිකම් ගෙරිරැකීම් වෙළඳුම් ආදි රට දියුණුවට හිසි කවයුතු කරන සේ සලස්වා එව්යයි සෙනානායක මහඇමතියන්ට අණ කෙළේය. එකල ඒ ඇමැත්තෝ) දෙව, දෙවයන්වහන්ස; එවං ඉති ඛෝ, (නුඹවහන්සේ යම් පරිදි කියන් අණ කළසේක් නම් එය නොවරදවා) එසේ කරන්නෙමුයි; සෙනානායකා, සෙනානායකවූ; මහාමත්තා, මහඇමතියෝ; මාගධස්ස, මගධෙශ්වරවූ; සෙනියස්ස, සෙනාඇති; බිම්බිසාරස්ස රඤ්ඤෝ, බිම්සරරජුහට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන්දුන්හු; අථඛෝ, එකල්හි; අභික්ඛුකතානං අභික්ඛුකතානං යොධානං, ප්‍රසිඩ ප්‍රසිඩ යොධයන්ට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; (කෙබඳු සිතෙක්ද යත්) මයංඛෝ, අපි වනාහි; යුද්ධාභිනන්දිනෝ, යුදකරනයෙහි සතුටුවෙමින්; ගච්ඡන්තා, යන්නෝ; පාපඤ්ච කරෙම, පව්ද කරමු; බහුඤ්ච අපුඤ්ඤං පසවාම, බොහෝ අකුසල් ද රැස්කරමු; මයං, අපි; කථං නු ඛෝ උපායෙන, කිතම් උපායකින්; පාපා විරමෙය්‍යාම ච, පවින් වළකින් නෙමු ද; කල්‍යාණං කරෙය්‍යාම ච ඉති, සුවරිතයකුත් කරන්නෙමු දැයි; (මෙබඳු සිතෙක් වී) අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙසං යොධානං, ඒ යොධයන්ට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; ඉමෙ ඛෝ සමණා සක්‍යපුත්තියා, මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ; ධම්මචාරිනෝ, දහම්හි හැසිරෙත්තාහ; සමචාරිනෝ,

වාදිනො සිලවනෙහා කල්‍යාණධම්මා, සචෙ ඛො මයං සම්මෙඤ්ඤ සක්‍ය පුත්තියෙසු පබ්බජෙය්‍යාම, එවං මයං පාපාව විරමෙය්‍යාම්, කල්‍යාණඤ්ච කරෙය්‍යාම්හාති, අථඛො තෙ යොධා භික්ඛූ උපසඞ්කම්ම්ා පබ්බජ්ජං යාචිංසු, තෙ භික්ඛූ පබ්බාජෙසුං, උපසම්පාදෙසුං, සෙනානායකා මහා මත්තා රාජභටෙ පුවච්ඡිංසු- කිංනුඛො භණෙ ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච යොධා න දිස්සන්තීති, ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච සාම් යොධා භික්ඛූසු පබ්බජිතාති, සෙනානායකා මහාමත්තා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විප්පචෙන්ති — කථංහි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා රාජභටං පබ්බාජෙස්සන්තීති, සෙනානායකා මහාමත්තා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අථඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො වොහාරිකෙ මහාමත්තෙ පුච්ඡි — යෙ භණෙ රාජභටං පබ්බාජෙන්ති, කිං සො පසවතීති. උපජ්ඣායස්ස දෙව සිසං ජෙතබ්බං, අනුසාසකස්ස ජීවහා උද්ධරිතබ්බා, ගණස්ස උපඩ්ඪ

සමහැසිරිම් ඇත්තාහ; බ්‍රහ්මචාරිනො, උතුම් හැසිරිම් ඇතියහ; සචව වාදිනො, සැබෑතෙපුල් ඇතියහ; සීලවනෙහා, සිල්ඇතියහ; කල්‍යාණ ධම්මා, යහපත් පැවතුම් ඇතියහ; සචෙ ඛො, ඉදින් වනාහි; මයං, අපි; සම්මෙඤ්ඤ සක්‍යපුත්තියෙසු, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන් කෙරෙහි; පබ්බජෙය්‍යාම, පැවිදි වන්නෙමු නම්; එවං, මෙසේ; මයං, අපි; පාපා ව විරමෙය්‍යාම, පව්හුත් වළකින්නෙමු; කල්‍යාණඤ්ච කරෙය්‍යාම ඉති, සුවරිතය කුත් කරන්නෙමුයි; (මෙසේ අදහස් වී) අථඛො, ඉක්බිති; තෙ යොධා, ඒ යොධයෝ, භික්ඛූ උපසඞ්කම්ිවා, මහණුන් වෙතට පැමිණ; පබ්බජ්ජං යාචිංසු, පැවිදි කම් ඉල්ලූහ; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තෙ, ඒ යොධයන්; පබ්බාජෙසුං, පැවිදි කළහු; උපසම්පාදෙසුං, උපසපන් කළහු; සෙනානායකා මහාමත්තා, සෙනානායක වූ මහඇමතිවරු; භණෙ, කොල; ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච, මෙනම්වූ ද මෙනම්වූ ද; යොධා, යොධයෝ; න දිස්සන්ති, නොදක්නා ලැබෙත්; කිංනුඛොඉති, ඊටහෙතු කිම දැයි; රාජභටෙ පුවච්ඡිංසු, රාජභටයන් විචාළෝය; සාම්, සවාමිවරුනි; ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච, මෙනම්වූ ද මෙනම්වූ ද; යොධා, යොධයෝ; භික්ඛූසු පබ්බජිතා ඉති, මහණුන් කෙරෙහි පැවිදිවූහයි; (කීහු) සෙනානායකා මහාමත්තා, සෙනානායකවූ මහඇමැත්තෝ; සමණා සක්‍ය පුත්තියා, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ; රාජභටං, රජුගේ යුදසෙන් ආදීන් කථංහිනාම, කෙසේ නම්; පබ්බාජෙස්සන්තීති ඉති, පැවිදි කරන්නාහුදැයි; උජ්ඣායන්ති- ඛියන්ති- විපාචෙන්ති- 192 වෙනි පිටේ 25 පෙළ බලනු. සෙනානායකා —පෙ— බිම්බිසාරස්ස- අනතුරුව කිසේ දත යුතු. එතං අත්ථං, මෙකරුණු; ආරොචෙසුං, සැළකළෝය; අථඛො —පෙ— බිම්බිසාරො- 260 වෙනි පිටේ 23 පෙළ බලනු. භණෙ, කොල; යො, යමෙක්; රාජභටං, රාජභටයන්; පබ්බාජෙන්ති, පැවිදිකෙරේ නම්; සො, හෙතෙම; කිංපසවති ඉති, කුමක් රැස් කෙරේදැයි; වොහාරිකෙ, විනිශ්චය කාරකවූ; මහාමත්තෙ, මහඇමතියන්; පුවච්ඡි, විචාළේය; දෙව, මහරජණෙනි; උපජ්ඣායස්ස, උපාධ්‍යායතෙරුන්ගේ; සිසං, හිස; ජෙතබ්බං, සිඳිය

ඵාසුකා හඤ්ඤිතබ්බාති. අථඛෝ රාජා මාගධෝ සේනියෝ බිම්බිසාරෝ යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නෝ ඛෝ රාජා මාගධෝ සේනියෝ බිම්බිසාරෝ භගවන්තං එතදවොච—සන්ති හන්තෙ රාජානෝ අස්සද්ධා අප්පස්සන්නා, තෙ අප්පමත්තකෙනපි භික්ඛූ විහෙඨෙය්යුං, සාධු හන්තෙ අය්‍යා රාජභටං න පබ්බාජෙය්යුන්ති, අථඛෝ භගවා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි, අථඛෝ රාජා මාගධෝ සේනියෝ බිම්බිසාරෝ භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතෝ සමාදපිතෝ සමුත්තෙජිතෝ සම්පහංසිතෝ උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. අථඛෝ භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි— න භික්ඛවෙ රාජභටෝ පබ්බාජෙතබ්බෝ, යෝ පබ්බාජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

යුතු; අනුසාසකස්ස, අනුසාසකහුගේ; ජීවිතා උබ්බිතබ්බා, දිවි ඉවිරිය යුතු; ගණස්ස, ගණයාගේ; උපඩ්ඪඵාසුකා, බාගයක් ඉලඇට; හඤ්ඤිතබ්බා ඉති, බිඳිය යුත්තාහයි; (කිහු. විනිශ්චයකාරක මහ ඇමැත්තෝ රාජ්‍ය නීත්‍යානුකූලව සලකමින් පළමුවෙනි දෙවෙනි තෙවෙනි වශයෙන් ගෙන උපාධ්‍යායතෙරුන්ගේ හිස කැපීම ද අනුසාසක ඇදුරුහුගේ දිවි ඉපිටීම ද මහණකම කිරීමට උදව්දුන් ෂෙසු මහණුන්ගේ ඉලඇට අඛක් පොඛිකිරීම ද වටී යයි දඬුවම් වශයෙන් නියම කළහු) අථඛෝ රාජා —පෙ— භගවන්තං එතදවොච- කිපද අනුව සලකහු. භන්තෙ, සවාමිනි; අස්සඛ, ශ්‍රඛාතැති; අප්පස්සන්නා, සත්තෙහි නොපහන්; රාජානෝ, රජහු; සන්ති, වෙත්; තෙ, ඒ රජහු; අප්පමත්තකෙනපි, සුළුපමාවකින් පවා; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; විහෙඨෙය්‍යුං, වෙහෙසින් පෙළන්නාහුය; භන්තෙ, සවාමිනි; අය්‍යා, ආර්‍ය්‍යවරු; රාජභටං, රාජභටයකු; න පබ්බාජෙය්‍යුං, පැවිදි කොකරන්නාහු නම්; සාධුඉති, යහපතැයි සැලකෙළේය; අථඛෝ භගවා —පෙ— භික්ඛූ ආමන්තෙසි 263 වෙනි පිටේ 30 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; රාජභටෝ, රාජභටයෙක්; න පබ්බාජෙතබ්බෝ, පැවිදි කොකළයුත්තේය; යෝ, යම් මහණෙක්; පබ්බාජෙය්‍ය, පැවිදි කරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළාඇවැත් වන්නී යයි වදළසේක.

මෙහි රාජභටයෝ නම් නිලලක් නොලත් රජුගෙන් ජීවනොපාය ලැබ ගෙන දිවි රකින්නෝ වෙත්. විසාරහෙසින් ඇමතියෙක් හෝ මහඇමතියෙක් හෝ සෙවකයෙක් හෝ අන්‍යවූ ද කිසියම් තනතුරකට පැමිණියෙක් හෝ නොපැමිණියෙක් කලක් රජුගෙන් බත්වැටුප් ලැබ ගෙන දිවි පැවැත්වීම කෙළේ නම් ඒ සියල්ලෝම රාජභට නම් වන්නාහ. ඔවුන් පැවිදි කිරීම තහනම්, රජුගෙන් අවසර ලත් කල හෝ ඒ ඒ තනතුරු පිළිබඳව ලැබී තිබුනු නින්දගම් හෝ මාස්පතා නොමොත් අවුරුදු ගණනකට නියමව තිබුනු මුදලක් හෝ ආපසු රජුට භාරදී තමන් නිදහස්බව රජුලවා ප්‍රකාශකරවූ ඉක්බිති හෝ සොහොයු

තෙන ඛො පන සමයෙන චොරො අඞ්ගුලිමාලො භික්ඛූසු පබ්බජිතො හොති, මනුස්සා පසිත්තිං උබ්බිජ්ජන්තිපි උත්තසන්තිපි පලායන්ත්‌ිපි, අඤ්ඤතපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤතපි මුඛං කරොන්ති වාරම්පි එනෙන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා ඛජ්ජනීයං චොරං පබ්බාජෙස්සන්තීති අප්පෙකච්චෙ භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං, අථඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ ඛජ්ජනීයො චොරො පබ්බාජෙතබ්බො, යො පබ්බාජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

රෙකු නැතහොත් දරුවෙකු හෝ මුණුබුරෙකු ඒ තනතුරට පත්කර තමන් නිදහස ලබා ගත් කල හෝ රජුගෙන් මුදල් ගත් කටයුත්ත නිමාවට පමුණුවා හාරදුන් ඉක්බිති හෝ පැවිදි කිරීම තහනම් නොවේ, රාජමාත්‍යාදින්ගේ දරුමුණුබුරන් අතුරෙන් යම්කෙණෙක් රජුගෙන් ජීවනොපාය කොලබත් නම් ඔවුන් පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; අඞ්ගුලිමාලො චොරෙ, අඟුල්මල් සොරතෙමේ; භික්ඛූසු, භික්ෂූන් කෙරෙහි; පබ්බජිතො, පැවිදිවූයේ; හොති, වෙයි; මනුස්සා, මිනිස්හු; පසිත්තිං, දුක; උබ්බිජ්ජන්තිපි, බියදවෙත්; උත්තසන්තිපි, තැසිද ගනිත්; පලායන්ත්‌ිපි, පැනද යෙත්; අඤ්ඤතපි ගච්ඡන්ති, අන් මගකිනුදු යෙත්; අඤ්ඤතපි මුඛං කරොන්ති, අන් පැත්තකිනුදු මුහුණ කෙරෙත්; වාරම්පි එනෙන්ති, දෙරද වසත්; මනුස්සා උජ්ඣායන්ති —පෙ— ආරොචෙසුං- 145 පිටේ 16 පෙළ බලනු භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඛජ්ජනීයො, ඛජ්ජයක් බැඳගෙනමෙන් හැසිරෙන්නාවූ; චොරො, සොරෙක්; (මූලදෙවදත්ගේ වැඩියක් ලෙවිහි ප්‍රකට සොරෙක යනඅර්ථයි) න පබ්බාජෙතබ්බො, පැවිදි නොකළයුතු; යො, යම් මහණෙක්; පබ්බාජෙය්‍ය, පැවිදිකරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්තිඉති, දුකුළාඇවැත් වන්නීයහි.

විසතර.

මූලදෙවදත් සේ අකිශයින් ප්‍රකට සොරුන් පැවිදි කිරීම තහනම් විස්තරයෙහින් ගම්නැසීම් හෝ මංකොල්ලකෑම් හෝ ගෙවල් බිඳීම් ආදිය හෝ කරමින් ලොකප්‍රසිද්ධව වසන සොරුන් මහණකිරීම නොවටී, එබදු සොරුන් යම් කලෙක සොරකම් හැර දමා පඤ්චසීලාදිය රකිමින් සීලාචාර මිනිසුන් සේ ලොව ප්‍රකටව ගිය ඉක්බිති පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ, අප්‍රකටව අඹ ලබු ආදිය හෝ ගෙවල් බිඳීම් ආදිය හෝ කරන සොරුන් පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ, රජය පතමින් ගම් නැසීම් ආදිය කරන රාජපුත්‍රයකු හෝ අමාත්‍යයෙකු නොහොත් අමාත්‍ය පුත්‍රාදි කෙණෙකු රජුකැමති කෙ පැවිදි කිරීම හා අකමැති කල පැවිදි නොකිරීමත් වටී.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන රඤ්ඤෝ මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙන අනුසඤ්ඤත්තං හොති යෙ සමණෙසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජන්ති, න තෙ ලබභා කිඤ්චි කාතුං, සවාකඛාතො ධම්මෝ, චරන්තු බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසෝ චොරිකං කත්වා කාරාය බද්ධෝ හොති, සෝ කාරං භින්දිත්වා පලායිත්වා භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ හොති, මනුස්සා පස්සිත්වා එවමාහංසු-අයං සෝ කාරභෙදකෝ චොරෝ, හඤ්ඤ නං නෙමාති, එකච්චෙ එවමාහංසු- මාය්‍යා එවං අවචුත්ථ, අනුසඤ්ඤත්තා රඤ්ඤා මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙන යෙ සමණෙසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජන්ති, න තෙ ලබභා කිඤ්චි කාතුං, සවාකඛාතො ධම්මෝ, චරන්තු බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- අභයුවරා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා, නත්ථිමෙ ලබභා කිඤ්චිකාතුං, කථංහි නාම කාරභෙදකං චොරං පබ්බාජෙස්සන්තීති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ කාරභෙදකෝ චොරෝ පබ්බාජෙතබ්බෝ, යෝ පබ්බාජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; මාගධෙන, මහ ඬෙයවරවූ; සෙනියෙන, සෙනාඇත්තාවූ; බිම්බිසාරෙන රඤ්ඤා, බිම්සර මහරජුවිසින්; යෙ, යම්කෙණෙක්; සක්‍යපුත්තියෙසු, ශාක්‍යපුත්‍රවූ; සමණෙසු, ශ්‍රමණයන් කෙරෙහි; පබ්බජන්ති, පැවිදි වෙත් ද; තෙ, ඔවුහු තුමූ; කිඤ්චි කාතුං, කිසිවක් කරන්ට; න ලබභා, නොලැබිය හැක්කෝය; ධම්මෝ, ධර්‍යතෙම; සවාකඛාතෝ, මනාකොට දෙසන ලද්දේය; දුක්ඛස්ස, දුකහේ; අන්තකිරියාය, කෙළවර කරනු පිණිස; බ්‍රහ්මචරියං, බඹසරෙහි; සම්මා, මනාකොට; චරන්තුඉති, හැසිරෙත්වා යි; අනුසඤ්ඤත්තා හොති, අනුදන්නාලද්දේ වේ.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, කිසේමය; අඤ්ඤතරෝ පුරිසෝ, එක් තරා පුරුෂයෙක්; චොරිකං කත්වා, සොරකම් කොට; කාරාය බද්ධෝ හොති, සිරගෙහි බඳනාලද්දේ වේ; සෝ, හෙතෙම; කාරං, සිරගෙය; භින්දිත්වා, බිඳගෙන; පලායිත්වා, පැන ගොස්; භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ හොති, මහණුන් කෙරෙහි පැවිදිකම් ලැබුයෙක් වේ; මනුස්සා පස්සිත්වා, මිනිස්හු (ඒ පැවිදිකම් ලැබසිටි සොරු) දැන; අයං, මේතෙමේ; සෝ කාරභෙදකෝ, ඒ සිරගේ බිඳගෙන ගියාවූ; චොරෝ, සොරුවේ; හඤ්ඤ, එබැවින්; නං, ඔහු; නෙමි ඉති, ගෙනයමුයැ; එවං ආහංසු, මේසේ කිහු; එකච්චෙ, සමහර මිනිස් කෙණෙක්; එවං ආහංසු, මෙසේ කිහු; මාය්‍යා, ආර්‍යවරුනි; එවං, මෙසේ; මා අවචුත්ථ, නොකියව්; අනුසඤ්ඤත්තා රඤ්ඤා —පෙ— අන්තකිරියායාති- අන්තුරු වාසඟම බලනු. මනුස්සා, මිනිස්හු; ඉමෙ සමණාසක්‍යපුත්තියා, මේශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ; අභයුවරා, (රජුගෙන්) ලබනලද අභය ඇත්තෝය; ඉමෙ, මුන්වහන්සේලා; කිඤ්චි කාතුං, කිසි වක් කරන්ට; න ලබභා, නොලැබිය හැක්කෝය; (බිම්සර මහරජුවිසින් අභය දෙකලදබැවින් කිසියම් දඬුවමක් කරනු නොහැකිය) කථංහි

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ පුරිසෝ චොරිකං කත්වා පලායිත්වා භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ හොති, සෝ ච රඤ්ඤෝ අන්තෝපුරෙ ලිඛිතෝ හොති- යත්ථ පසිතබ්බෝ, තත්ථ හන්තබ්බෝති, මඤ්ඤා

නාම, කෙසේනම්; කාරභෙදකං, සිරගේ බිඳගෙන ගිය; චොරං, සොරු; පබ්බාජෙස්සන්ති ඉති, පැවිදිකරන්නාහුදැයි; උජ්ඣායන්ති- බියවති- විපාචෙන්ති 145 පිටේ 16 පෙළ බලනු භගවතෝ —පෙ— ආරොචෙසුං- 144 පිටේ 22 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කාරභෙදකෝ, සිරගේ බිඳගෙන ගිය; චොරෙ, සොරතෙම; න පබ්බාජෙතබ්බෝ, පැවිදි නොකළ යුතු; යෝ, යම් මහණෙක්; පබ්බාජෙය්‍ය, පැවිදි කරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති ඉති, දුකුළාඇවැත් වේ යයි වදලෝ.

ච් සත්ත ර.

අඤ්ඤබන්ධනඤ සංඛලිකබන්ධනඤ රජ්ජුබන්ධනඤ ගාමබන්ධනඤ නිගම බන්ධනඤ නගරබන්ධනඤ පුරිසගුත්තියඤ ජනපදබන්ධනඤ දීපබන්ධනඤ යන මේ බන්ධනයන් අතුරෙන් යම්කිසි බන්ධනයක් යමෙක් බිඳගෙන හෝ මුදගෙන හෝ විවෘත කරගෙන හෝ මුරකරුවන්ට නොපෙණී හෝ පැන ගියේ නම් හේතෙමේ කාරභෙදක යයි කියනුලැබේ, එබදු සොරුන් පැවිදි කිරීම නහනම්, මෙහි අඤ්ඤබන්ධන නම් සිරගෙයි දැම්මය, සිරගේ බිඳගෙන ගිය සොරතෙම අඤ්ඤබන්ධන සොරු නම්, සෙස්සෙහිදු මෙසේමය. සංඛලිකබන්ධන නම් මාන්චුදැම්මය, රජ්ජුබන්ධන නම් ලනු ආදියෙන් බැඳීමය, ගාමබන්ධන නම් ගමින්පිට නොයන සේ ගම්දොර රැකීමය, නිගමබන්ධන නම් නියම් (විසාල) ගමකින් බැහැර නොයන සේ රැකීමය; නගරබන්ධන නම් නුවරකින් පිටත නොයන සේ රැකීමය; පුරිසගුත්තිය නම් මුරකරුවන් ලවා රැකීමය, ජනපදබන්ධන නම් දනව් වකින් ඔබ්බට නොයන සේ රැකීමය, දීපබන්ධන නම් ගඟකින් හෝ මුදෙන් මැදිවූ දිවයිනක නවත්වා රැකීමය. සොරකම් නොකරන්නෙකු හුදෙක් කම්නොකරවන පිණිස රාජපුරුෂයන් විසින් බන්ධන ගත කර වනලද්දේනමුත් යම් කිසි විධියකින් පැන ගොස් පැවිදිකම් ඉල්වීනම් පැවිදි කිරීම වටී, ගම්නියම්ගම් ආදීන්හි අයබදු එකතුකරන්නකු ඒ මුදල් නිසි සේ ගනුදෙනු පෙන්වීම නොකැකිව හෝ වෙන යම් කිසි මුදලක් නොගෙවීම නිසා හෝ බන්ධන ගත කරවීනම් ඔහු පැන ගොස් පැවිදිකම් ඉල්වූ නමුත් පැවිදිකිරීම නොවටී, යමෙකු සිසෑම් ගෙරිරැකීම් ආදියෙන්-ධනය රැස් නොට ගෙන දිවිරක්නා කල නිධානයක් මොහු විසින් උදුරා ගන්නා ලදැයි පිසුණු කියා කිසිවකු විසින් බන්ධන ගත කරවන ලද්දෙකු ඉන් පැන ගිය කල එහිදී පැවිදි කිරීම නොවටී පිට පලංතකාදි නම් වැරදි නොවේ.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන —පෙ— පබ්බජිතෝ හොති- අන්තෝරු වාසගමට කීසේ දතයුතු. සෝ ච, හෙතෙමේ ද; රඤ්ඤෝ අන්තෝපුරෙ, රජුගේ අන්තඃපුරයෙහි; ලිඛිතෝ හොති, ලියනලද්දේ වේ; යත්ථ, යම්

පසිබ්බා එවමාහංසු- අයං සෝ ලිඛිතකෝ චොරෝ, හන්ද නං හනාමාති, එකච්චෙ එවමාහංසු- මාඅය්‍යා එවං අවචුත්ථ, අත්‍රසඤ්ඤිතං රක්ඛඤ්ඤ මාඝඛෙන සෙනිමඝ්ඝ බිම්බිසාරෙන යෙ සමණෙසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජන්ති, න තෙ ලබ්භා කිඤ්චිකාතුං, සඛාකඛාතෙ ධම්මෙ, චරන්තු බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියායාති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- අභය්‍යවරා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා, නදිමෙ ලබ්භා කිඤ්චි කාතුං, කථං හි නාම ලිඛිතකං චොරං පබ්බාජෙස්සන්තීති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ ලිඛිතකෝ චොරෝ පබ්බාජෙතබ්බෝ, යෝ පබ්බාජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ පුරිසෝ කසාහතෝ කත දණ්ඩකමෙමා භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ හොති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා කසාහතං කතදණ්ඩ කම්මං පබ්බාජෙස්සන්තීති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ කසාහතෝ කතදණ්ඩකමෙමා පබ්බාජෙතබ්බෝ, යෝ පබ්බා ජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තැනෙක්හි; පසිබ්බෝ, දැක්කහැක්කේ ද; තත්ථ, එහි දී; හන්දබ්බං ඉති, නැසිය යුත්තේ යයි; මනුස්සා පසිබ්බා —පෙ— දුක්කටස්සාති- අතුරු වාසගමට කියේ ද යුතු. (හනාම ඉති, නසමු යයි; ලිඛිතකෝ චොරෝ, ලිඛිතක සොරෙක්;)

වි සතුර.

ලිඛිතක සොරු නම් යම් කිසිවෙකු සොරකමක් හෝ වෙනයම් බැරෑරුම් රාජපරාධයක් හෝ කොට සැඟවී පලාගිය කල රජතෙමේ අසවල් තැනැත්තේ දුටු යම් තැනක දී මැරිය යුතු යයි හෝ ඔහුගේ අත් පා කැපිය යුතු යයි හෝ මෙපමණ දඩ ඔහුගෙන් අය කළ යුතු යයි හෝ පත්‍රාරූඪ ප්‍රතිඛන්ධවීම නැතහොත් රාජභාණ්ඩාගාරයේ පොතක ලියවීම කරවන ලද නම් හේ තෙමේය. එබන්දන් පැවිදිකිරීම නොවටී.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන —පෙ— දුක්කටස්සාති- අතුරු වාසගම ඔලත්තු. (කසාහතෝ, කසවලින් තලනලද්දේ; කතදණ්ඩකමෙමා, කරන ලද දඬුවම් ඇත්තේ;)

වි සතුර.

යම් කිසිවෙක් රජතු අභිබවා එකතුකොට ගෙන එය ගතාදීම නිසා හෝ නොහොත් ගම්වැසියෙකුගේ හෝ රාජපුරුෂයෙකුගේ මුදල් ගෙන නොදීම නිසා හෝ වෙනයම් බලවත් අපරාධයක් කිරීම නිසා හෝ කසවලින් තැළීම හෝ මුගුරු (පොලු) වලින් තැළීම හෝ කරන ලද නම් හේතුමේ කසාහත-කතදණ්ඩ නම්. ඒ වණ කැලෑල් සුවවී ප්‍රකෘති සිරුර ඇතිවූවාසිත් පසු පැවිදි කිරීම වටී. දණ්ඩවලින් හෝ වැල

තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ පුරිසෝ ලකුණාහතෝ කතදණ්ඩකමේමා භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ හොති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති - කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා ලකුණාහතං කතදණ්ඩකමේමං පබ්බාපෙස්සන්තීති, භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න හිකඛවෙ ලකුණාහතෝ කතදණ්ඩකමේමා පබ්බාපේතබ්බෝ, යෝ පබ්බාපේය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ පුරිසෝ ඉණායිකෝ පලායිත්වා භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ හොති, ධනියා පස්සිත්වා එවමාහංසු— අයං සෝ අම්හාකං ඉණායිකෝ, හන්ද නං නෙමාති, එකමෙව එවමාහංසු-මායස්සා එවං අවචුත්ථ, අනුඤ්ඤාතං රඤ්ඤා මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙන යෙ සමණෙසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජන්ති, න තෙ ලබ්භා කිඤ්චි කාතුං, සාමකඛාතෝ ධම්මෝ, චරන්තු බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛක්ඛය අනන්තකිරියායාති, ඔනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- අභයුත්තරා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා, නත්ථිමෙ ලබ්භා කිඤ්චි කාතුං, කථං හි නාම ඉණායිකං පබ්බාපේස්සන්තීති, භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න හිකඛවෙ ඉණායිකෝ පබ්බාපේතබ්බෝ, යෝ පබ්බාපේය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

ඔටු වලින් හෝ පොල්ගෙඹිවලින් හෝ ගල්වලින් හෝ තලා ගෙඩි ගන්වන ලද්දෙකු ද ඒ ගෙඩි පෙණෙනතුරු පැවිදි නොකිරීම හා නොපෙණෙයිය පසු පැවිදි කිරීමත් වැරදි නොවේ.

තෙන බො පන සමයෙන —පෙ— දුක්කටස්සාති 269 වෙනි පිටේ 26 වෙනි පෙළ දවස් බලනු. (ලකුණාහතෝ, ගිනියම් කළ ලොහවගී යකින් සලකුණක් තබනලද්දේ; කතදණ්ඩකමේමා, කරනලද දඬුවම් ඇත්තේ;)

යමෙකුගේ තලලෙහි හෝ උරහිස් ආදියෙහි හෝ ගිනියම් කළ ලොහවගීයකින් සලකුණක් (මුද්‍රාවක්) තබනලද නම් හෙතෙම ලකුණාහත නම්. එබන්දෙකු නිදහස්ව ආකල වණ කැලැල් සුවවී ප්‍රකෘති ශිරුරු පෑහැය ඇතිවන තෙක් පැවිදි නොකළයුතු වණ සුවවී සලකුණු පවණක් තනිපට දිවුර තෙබ්බුලුවෝ වෙරෙව් කල වැසී යන තැනක තිබුණත් පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ.

තෙන බො පන සමයෙන —පෙ— දුක්කටස්සාති 269 වෙනි පිටේ 26 පෙළ බලනු. ඉණායිකෝ, කයඟැතියෙක්; පලායිත්වා, පැන ගොස්; ධනියා පස්සිත්වා, ඔහුගේම්ගේ (පැවිදිකම් ලැබුවහු) දැක; ඉණායිකං පබ්බාපේස්සන්ති ඉති, කයඟැතියකු පැවිදිකරන්නෝදැයි;

විසඳුම.

සමෙකුගේ මව්පියන් සතු හෝ මුතුන්මිත්තන් සතු හෝ තමන් සතු හෝ නයක් වේ ද මව්පියන් විසින් තමන් උකසට තබා නය ගන්නා ලද්දේ ද මේකී කොයියම් කරුණකින් නමුත් යුක්තයෙක් ඉණයිකයා නම්, ඔහු පැවිදි කිරීම නොවටී, මව්පියන් හැර අන්නැකෙණෙකු

තමනෑයෙකු උකසට තබා යම් කිසිවක් ගත් නමුත් හෙතෙම ඉණායික නොවේ එබැවින් ඔහු පැවිදි කිරීම වටී, නයගැතියෙකුගේ අවශ්‍ය (කිට්ටුවර) නැකෙණෙකු නොහොත් ඇදකියයුතු වචනඇති වෙන නැකෙණෙකු අපි නය ගෙවන්නෙමු නුඹවහන්සේලා ඔහු පැවිදි කරන සේක්වා යයි මෙසේ නය නමන් භාරගත් කල හෝ විශ්වාස කටයුතු අන් කිසි නොඇකෙණෙකු හෝ ඒ නය ගැතිහුගේ පැවැත්මෙහි පෙනුදු මම නය ගෙවම් නුඹවහන්සේලා ඔහු පැවිදි කරනසේක්වයි කී කල හෝ පැවිදි කිරීම වටී· කැපකරුවෙකුලවා නය නිදහස් කරවා හෝ ඔහු නය නිදහස් කරන සේ භාරගත් කල හෝ තමන් සතු කැප බඩුදී නය නිදහස් කොට හෝ පැවිදි කිරීමත් වැරදි නොවේ. සම්වාදම් කොට නය නිදහස් කරන්නෙමියි පැවිදි කිරීම නොවටී. නයගැතියෙකු නය ගැනී බැව් දැන දැන ගම්කිසි මනුෂ්‍යයෙක් පැවිදි කෙළේ නම් ඔහට දුකුළා ඇවැත් වේ, නයහිමියන්ගේ පැමිණීම දැන පැවිදි ගත් නයගැතියා පැන ගිය කල පැවිදි කළ මහණතෙමේ ඔහුගෙන්වා නයහිමියන් ඉදිරියට පත් කළයුතු නැතහොත් නය ගෙවීමට තමන් බැඳුනේ වේ. එබැවින් නය ගෙවා නිදහස්වීම වටී එසේ නොකෙළේ නම් වවිනාකමේ හැටියෙන් ඇවැත් වේ. නයගැනී බැව් නොදැන පැවිදි කොට ගත් කල ඇවැත් නැහැවේ නය හිමියන් සොයා ආ කල පැවිදි ගත් නයගැති මහණ පෙණෙන්ට සිටිනම් ගෙන්වා නයහිමියන් ඉදිරියට පැමිණවිය යුතු පෙණෙන්ට නැතිනම් තමන් ඔහුගෙන්වා දීමට හෝ නය ගෙවීමට හෝ සොබැඳුනෙකු බැව් සැලකිය යුතු. නයගැතියෙකු අන්‍යදෙසය කට ගොස් විචාළ කල නයනැති බැව් කියා පැවිදිව වසන කල නය හිමියන් සොයමින් ගොස් එහි පැමිණිවිට නයගැති මහණ ඔහු හැඳින පැන ගිය කල නයහිමියා තෙරුන් කරා පැමිණ සවාමිනි මේතෙම කව රෙකු විසින් පැවිදි කරනලදද මාඝතු මෙපමණ ධනය ගෙන පැන ගියෙක් යයි කී කල උපාසකය මාවිසින් නෙමේ නයගැතියෙක් නොවේයයි ඔහු කී බැවින් පැවිදි කරනලද්දේය, දැන් කුමක් කෙරෙමි ද තොප බැව මා සතු අන් කිසිවක් නැත තිබෙන්නේ නම් පාසිවුරු පමණකැයි මෙසේ තෙරුන් විසින් කිය යුතු ඒ නයගැති මහණ පැන ගිය කල තෙරුන් ඔහු ගෙන්වා දීමට හෝ නය ගෙවීමට බැඳිනැත සුඛ විහරණයෙන් පැවිදි කළ බැවිනි. එබන්දෙකු තෙරණුවන් ඉදිරි පිට දැක මෙතෙම මාගේ නයගැතියෙකැයි කී කල තොපගේ නයගැතියෙක් නම් නොපම එය දැන ගනුවයි කියයුතු මෙසේ කී කලද තෙරුන් නය ගෙවීමට බැඳි නැත. ඉදින් ඒ නයහිමියෙකු පැවිදි වූ මාගේ මේ නය ගැතිතෙම නොහි යන්නේදැයි කී කල ද තෙරුන් විසින් නොපම එය දැනගනුවයි කියයුතු මෙසේ කී කල ඔහු පැනගියත් තෙරුන් නයගෙවීමට බැඳිනැත ඉදින් තෙරතෙම නොපගේ නයගැති මේ මහණ දැන් කොහි යන්නේද මෙහිම නවතියයි මෙසේ කී යේ නම් ඒ නයගැති මහණ පැන ගියනොත් තෙරුන් ඔහු ගෙන්වා දීමට නොහොත් නය ගෙවීමට බැඳුනේ වේ. ඉදින් ඒ නයගැති මහණ හෙතුසම්පන්නයෙක්ව

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ දුබ්බො පලාගිතබ්බා භික්ඛුස්ස පබ්බජිතො හොති, අස්සිනා පයිරිබ්බා එවමාහංසු- අයං බො අම්හාකං දුබ්බො, හන්ද නං නෙමාති, එකමෙව එවමාහංසු- මායස්ා එවං අවචුත්ථ, අත්තානඤ්ඤතං රක්ඛතු මාඝඩෙන සෙඛියෙන බිම්බිසාරෙන ඉති සම්මණ්ඩුස්ස සක්‍යපුත්තියෙස්ු පබ්බජන්ති න තෙ ලබ්භා කිඤ්චි කාතුං, සච්චකඛාතො ධම්මො, චරන්තු බ්‍රහ්මචරියං සම්මා දුක්ඛස්ස අන්තකිරියාය්ාති, මන්ත්‍රස්ා උග්ගණ්හන්ති බ්‍රහ්මායූ විජාවෙන්ති- අභිජ්ඣාවරා ඉමෙ සමණා සක්‍ය පුත්තියා නයිමෙ ලබ්භා කිඤ්චිකාතුං, කථං හි නාම දුබ්බං පබ්බාජෙස්ස න්තීති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙස්ුං, න භික්ඛවෙ දුබ්බා පබ්බාජෙතබ්බා, යො පබ්බාජෙය්ය ආපත්ති දුක්කටස්ස්ාති.

වත්තසම්පන්නායෙක්ව වෙයේ නම් ඒ බව නයගිම්යන්ට තෙරුන් විසින් කියයුතු නයගිම්තෙමේ එසේ නම් අප ගේ නාථ අය නොකෙරෙමියි කියේනම් මැනවි ඉදින් ටිකක් ටිකක් දෙව්යයි කියා නම් එසේ දියයුතු පසුව සියලුම නය උවමනාය්ෂි ඉල්වීනම් සියල්ලම දියයුතු ඉදින් ඒ නයගැනි මහණ උදෙසපරිපුච්ඡාදින්ගි දස්සෙක්ව භික්ෂූන්ටත් බොහෝ උපකාර ඇතියෙක් වීනම් සම්මාදම් කොට සෙය්‍ය නමුත් නය දියයුතුමය.

තෙන ඛො පන සමයෙන —පෙ— දුක්කටස්ස්ාති 270 පිටේ 16 පෙළ බලනු (දුබ්බො, දුබයෙක්; අස්සිනා, සඛාමිනීවරු;)

විසත්ති ෭.

දුබයන් පැවිදි උපසපන් කිරීම තහනම් නොදුන පැවිදි හෝ උපසපන් කෙළේනම් දුනගත් පසු දුබබැවින් නිදහස් කිරීමම වටී, තෙමේ නිදහස් වීම හෝ ප්‍රදුස්‍රම වේ. විසනරනෙසින් අනෙකාජාතය ඛනඤ්ඤි නය කරමරුනිනය ඝාමංදුසව්‍යංඋපඝතයයි දුබයෝ සිව්වැදෑරුම් වන්නාහ, ඔවුනතුරෙහි තමගෙදර දුසියගේ පුත්තෙම අනෙකාජාතදුබ නම් වේ, මව්පියන් වෙනින් දරුවන් හෝ හිමියන් වෙනින් දුබයන් හෝ දස්බැව් පිණිස මිලදී ගෙන සිරිත් පරිදි දුබභාවයට පමුණු (දුබ පත්‍රයෙහි නම සටහන් කර) වන ලද්දේ ඛනඤ්ඤිතදුබ නම්, යුඛ භූම වලින් බලාත්කාරයෙන් ගෙනා අය කරමරුනිනදුබ නම්, දිවිරක්ෂා පිණිස හෝ ආරක්ෂාව පිණිස හෝ තෙමේම දස්බවට පැමිණියේ (දුබ පත්‍රයෙහි නම සටහන් කරවූයේ) ඝාමංදුසව්‍යංඋපඝතදුබ නම්, මොවුහු වකාසි රජුන්ගේ ඇත්අස්හවමහිසයන් රක්නවුන් වැන්නාහ. මින් අනෙකාජාත-ඛනඤ්ඤිත යන දුස්සන් තමහිමියන්ගේ කැමැත්තෙන් ඒඒ රටවල සිරිත් පරිදි නිදහස් කළ පසු පැවිදි කිරීම වටී, නැත හොත් නොවටී. කරමරුනී තදුබයන් ශම්කෙණකුන් මිසින් ගෙනෙන ලද නම් ඔවුන් වෙත වසන්නවුන් හෝ සිරගෙයි වූවන් හෝ මුරකරුවන් විසින් රකිනු ලබන්නවුන් හෝ පැවිදි කිරීම වැරදි වේ, මෙසේ

තුන්තැනින් පැනගියවුන් පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ, රජ්ජතුවුවීමෙන් හෝ ඔටුනු පලඳනා දිනක ශිරාඉයින් නිදහස් කළ එබදු දුස්සන් ද පැවිදි කිරීම වටී. සාමංදුසව්‍යං උපගතදුසයන් පැවිදි කිරීම නොවටී.

රජ්ජන්ගේ වණ්ඩදුසින්ගේ දරුවෝ ආමතිදරුවන් වැනි බැවින් පැවිදි නොකළයුත්තාහ, නිදහස් සත්‍රීවරු වණ්ඩදුසින් සමඟ වසන්නෝ නමුත් ඇලාගේ දරුවන් පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ, ඇලා තමන්ගේ නම් දැසිපත්‍රයෙහි සටහන් කරවූහු නම් නොවටී. පියවරු බොහෝ හණ නක් ඇතියෙකු පැවිදි කරනකල සියල්ලන්ගේම කැමැත්ත ගැනීම වටී, එකෙකුගෙන් වත් අඩුවුනල පැවිදි කිරීම නොවටී. යුද්ධභටයන්ගේ දුසයන් ද ඔවුන් නුදුන් කල පැවිදි කිරීම නොවටී, රජ්ජන් විසින් වෙහෙර රක්නා පිණිස දෙන ලද ආරාමික දුසයන් පැවිදි කිරීම නොවටී, ඔවුන් පැවිදි කරන්ට උවමනා නම් ගම් වෙහෙරකට ඒ දුසයෝ දෙනලද්දේ නම් ඒ වෙහෙර වැසි සියලු සඟපිරිස රැස් කොට ඒ බැව් දැනුම්දී වෙහෙර ජරාවාස හරවනු පිණිස හෝ වෙනයම් දියුණුවක් පිණිස ධනාදිය දී නිදහස් කොට පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ.

අනෙඤාඡාත- ධනඤ්ඤිය යන දෙපක්ෂයෙහි දුසයන් හිමියන් වෙහෙරට හෙනවුත් ආරාමිකයන් කොට දුන්නල නිදහස් කළවුන් වැනි බැවින් පැවිදි කිරීම වටී යයි මහාපච්චරියෙහි කියනලදි. ආරාමික යන් කොට කැපව්‍යවහාරයෙන් හෝ වෙන යම් කිසි ව්‍යවහාරයකින් හෝ දෙන ලද ඒ අනෙඤාඡාත- ධනඤ්ඤිත දුසයන් පැවිදි කිරීම නොවටී යයි කුරුන්දියෙහි කියනලදි. සඟන නිසා දිවිරැකගන්නා පිණිස වෙහෙර කැපකරුව සිටිනා දිළිඳු මිනිසුන් පැවිදි කිරීම වැරදි නොවේ, මව්පිය දෙදෙනම දුසවූකල ඔවුන්ගේ දරුවන් ද මව්දුසියක්ව පියා නොදස්වූ කල ඔවුන්ගේ දරුවන් ද පැවිදි කිරීම නොවටී, මව් නොදස්ව පියා දස්වූකල ඔවුන්ගේ දරුවන් පැවිදි කිරීම වටී. කැයන් විසින් හෝ උවටැන් කරුවන් විසින් හෝ දෙනලද දුසයන් ද තමන් ගිහිකල තමන්සතුව සිටි දුසයන් ද යන මේ හැම දෙනම නිදහස් කොට පැවිදි කිරීම වටී. තාවකාලික දුසයන් පැවිදි කිරීම නොවටී යයි කුරුන්දියෙහි කියනලදි, තාවකාලිකදුසයෝ නම් පැවිදිව සිටිනතුරු නිදහස ද සිවුරු හලකල දුසයෝ ද වත සේ ප්‍රතිඥාකරන ලද්දේය හිමියන් නැති දුසයන් පැවිදි කිරීම වටී, ගම් දැසකෙණකුන්ගේ සවාමියන් ඇතුළු දරුපරපුරය නැසුනේ නම් එබදු දුසයෝ හිමියන් නැති දුසයෝ නම් වෙත්.

දුසබැව් නොදැන පැවිදි හෝ උපසපන් කෙළේ නම් දැනගත් පසු නිදහස් කිරීමම වටී. නිදහස් වීම හෝ යුතුමය. ඒ බැව් මේ ප්‍රකාශවන කතාවෙන් විස්තරහෙයින් දතයුතු— අනුරාධපුර විසූ එක්කුල දැසියක් එක් පුරුෂයකු සමඟ සැඟවී ගොස් රුහුණුදනවිවෙහි වසන්නී පුතෙකු ලැබිය, ඒ පින්වත් දරුතෙමේ සත්තෙහි පැවිදිව කල්වයස් පිරිමෙන් උපසපන්ව පිරිසිදු සිල්ඇතිගෙක්ම වසතුගේ එක් දිනක් මැණියන් සමඟ කතාකරමින් උපාසිකාවෙනි කිමෙක නුඹලාගේ සොහොයුරු

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ කම්මාරභණ්ඩු මාතාපිතූහි සද්ධිං භණ්ඩිත්වා ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛූසු පබ්බජිතො හොති, අථඛෝ තස්ස කම්මාරභණ්ඩුස්ස මාතාපිතරො තං කම්මාරභණ්ඩුං විච්චනත්තා ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛූ පුච්ඡිංසු- අපි භන්තෙ එවරූපං දාරකා පස්සෙ යාථාති, භික්ඛූ අජානන්තාෙව ආහංසු න ජානාමාති, අපස්සන්තාෙව ආහංසු න පස්සාමාති, අථඛෝ තස්ස කම්මාරභණ්ඩුස්ස මාතාපිතරො තං කම්මාරභණ්ඩුං විච්චනත්තා භික්ඛූසු පබ්බජිතං දිස්වා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො, ජානන්තාෙව ආහංසු න ජානාමාති, පස්සන්තාෙව

සොඟොයුරියක් හෝ වෙන කිසියම් නෑයෙක් හෝ මෙහි නො පෙණේ, ඊට කරුණු කිම්දැයි මව්අතින් විචාළේය. එකල ඕතාමෝ කියන්නී පුතනුවන් වහන්ස මම තම් අනුරාධපුරයෙහි කුලදැයියක් වෙමි, නුඹවහන්සේගේ පියා සමග සෑහ වී අවුත් මෙහි වසම්හි පිළිව දන් දිනි. ඒ ඇසූ ඕල්වත් මහණහට මාගේ පැවිද්ද අපිරිසිදු යැයි කල කිරුම් ඇතිව මව්අතින් ඒ කුලයාගේ නම් කොත් විචාරා ගෙන අනුරාධපුරයට පැමිණ භික්ඛාචාරවෙලින් ඒ ගෙදොර වැඩ සිටි කල එහි වැසියන් ''අතිවජ්ජ භන්තෙ''යි කියාලද බැහැර නොගොස් වැඩ සිටි හෙයින් ඉදිරියට පැමිණ කිමෙක සාමිනි වැඩ සිටි කරුණු විදුළු මැනවැයි විචාළකල තොපගේ ගෙදරින් මෙනම් දැයියක් පැන ගියාදැයි විචාළේය, එකල ඔවුහු කියන්නෝ එසේය සාමිනි පැන ගියා යැයි කිහ, මම ඒ දැයියගේ පුත් වෙමි, ඉදින් නුඹලා මව අවඥා දෙන්නාවී නම් මම පැවිදි කම් ලබමි නුඹලා මාගේ සාමිවරුයයි කීනල ඒ මිනිස්හු තුටුපහටු වෙමින් සාමිනි නුඹවහන්සේගේ පැවිදිකම් පිරිසිදුවේයයි දස්බැවින් නිදහස් කොට මහවෙහෙර වස්වා සිවුපසයෙන් උවටැන් කළහු, තෙර තෙමේ ඒ කුලය ඇසුරුකරමින් වසනුයේ රහත්බැව් ලැබිය.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එකමෙකි වනාහි; අඤ්ඤතරො, එක් තරු; කම්මාරභණ්ඩු, නිසමුඩුකළරන්කරුපුතෙක්; මාතාපිතූහි සද්ධිං, මව් පියන් සමග; භණ්ඩිත්වා, බබරකොට: ආරාමං ගන්ත්වා, අරමට ගොස්; භික්ඛූසු පබ්බජිතො හොති, මහණුන්කෙරේ පැවිදිවූයේ වේ; අථඛෝ, ඉක්බිති; තස්ස කම්මාරභණ්ඩුස්ස, ඒ නිසමුඩුකළ රන්කරුපුත්හුගේ; මාතාපිතරො, මව්පිය‍වරු; තං කම්මාරභණ්ඩුං, ඒ නිසමුඩුකළ රන්කරු පුතු; විච්චනත්තා, සොඇන්නෝ; ආරාමං ගන්ත්වා, අරමට ගොස්; භන්තෙ, සාමිනි; අපි, කිමෙක්ද; එවරූපං දාරකං, මෙබඳු දරුවෙකු; පස්සෙ යාථ ඉති, (නුඹවහන්සේලා) දුටුවවිදැයි; භික්ඛූ පුච්ඡිංසු, මහණුන් විචා ළෝය; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; අජානන්තා එව, නොදන්නෝම; න ජානාම ඉති, නොදනිමුයයි; ආහංසු, කීහු; අපස්සන්තා එව, නුදුටුවාහුම; න පස්සාම ඉති, නුදුටුවමුයි; ආහංසු, කීහු; අථඛෝ, ඉක්බිති; තස්ස කම්මාරභණ්ඩුස්ස, ඒ කම්මාරභණ්ඩුහුගේ;මාතාපිතරො, මව්පියදෙදෙන; තංකම්මාරභණ්ඩුං, ඒ කම්මාරභණ්ඩු; විච්චනත්තා, සොඇන්නෝ; භික්ඛූසු පබ්බජිතං දිස්වා,

ආහංසු න පස්සාමාති, අයංදූරකෝ භික්ඛූසු පබ්බජිතොති, අස්සොසුං ඛෝ භික්ඛූ තස්ස කුම්මාරභණ්ඩුස්ස මාතාපිතූනං උජ්ඣායන්තානං ඛීයන්තානං විපාචෙන්තානං, අථඛෝ තෙ භික්ඛූ භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංඝං අපලොකෙතුං භණ්ඩුකම්මායාති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන රාජගහෙ සත්තරසවග්ගියා දූරකා සහායකා හොන්ති, උපාලි දූරකෝ තෙසං පාමොක්ඛෝ හොති, අථඛෝ උපාලිස්ස මාතාපිතූනං එතදහොසි- කෙන නු ඛෝ උපායෙන උපාලි අම්හාකං අච්චයෙන සුඛං ච ජීවෙය්‍ය නව කිලමෙය්‍යාති අථඛෝ උපාලිස්ස මාතාපිතූනං එතදහොසි- සචෙ ඛෝ උපාලි ලෙඛං සික්ඛෙය්‍ය, එවං ඛෝ උපාලි අම්හාකං අච්චයෙන සුඛං ච ජීවෙය්‍ය නව කිලමෙය්‍යාති, අථඛෝ උපාලිස්ස මාතාපිතූනං එත දහොසි- සචෙ ඛෝ උපාලි ලෙඛං සික්ඛිස්සති, අඞ්ගුලියො දුක්ඛා භවිස්සන්ති, සචෙ ඛෝ උපාලි ගණනං සික්ඛෙය්‍ය, එවං ඛෝ උපාලි අම්හාකං අච්චයෙන සුඛං ච ජීවෙය්‍ය නව කිලමෙය්‍යාති, අථඛෝ උපාලිස්ස

මහණුන්කෙරෙහි පැවිදිකම් ලැබුවහු දැන; උජ්ඣායන්ති—පෙ—න පස්සාමාති 192 පිටේ 23 පෙළ බලනු. (ඉමේ සමණා සක්‍යපුත්තියා, මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ; අලජ්ජිනෝ, ලජ්ජානැත්තෝහ; දුස්සීලා, දුස්සීලයෝය; මුසාවාදිනෝ, බොරුකියන්නෝය;) අයං දූරකෝ, මේ දරුතෙම; භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ ඉති. මහණුන් කෙරෙහි පැවිදිවියයි; අස්සොසුං ඛෝ —පෙ— ආරොචෙසුං 145 පිටේ 34 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භණ්ඩුකම්මාය, හිඟමුඩුකරනු පිණිස; සඞ්ඝං, (වෙහෙරවැසි සියලු) සඟ නව; අපලොකෙතුං, දන්වීම්; අනුජානාමි, අනුදනිමියි වදාළෝ.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; සත්තරසවග්ගියා, සප්තරසවර්ගිකවූ; දූරකා, දරුවෝ; සහා යකා හොන්ති, යහළුවෝ වෙත්; උපාලි දූරකෝ, උපාලි දරුතෙමේ; තෙසං පාමොක්ඛෝ හොති, ඔවුනට ප්‍රධානවෙයි; අථඛෝ, එකල්හි; උපා ලිස්ස, උපාලිහුගේ; මාතාපිතූනං, මව්පියන්හට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; උපාලි, උපාලිතෙමේ; අම්හාකං අච්චයෙන, අපගේ ඇවැ මෙන්; කෙන නු ඛෝ උපායෙන, කිනම් උපායකින්; සුඛඤ්ඤ ජීවෙය්‍ය, සුවසේ ජීවත්වන්නේ ද; නව කිලමෙය්‍ය ඉති, කලාන්තනොවන්නේද කියා; අථඛෝ, ඉක්බිති; උපාලිස්ස, උපාලිහුගේ; මාතාපිතූනං, මව් පියන්හට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; සචෙ ඛෝ, ඉදින් වනාහි; උපාලි, උපාලිතෙමේ; ලෙඛං සික්ඛෙය්‍ය, ලිවීම ඉගන ගන්නේ නම්; එවං ඛෝ, මෙසේ වනාහි; උපාලි, උපාලිතෙමේ; අම්හාකං අච්චයෙන, අපගේ ඇවැමෙන්; සුඛඤ්ඤ ජීවෙය්‍ය, සුවසේ ජීවත්වන්නේය; නව කිලමෙය්‍ය ඉති, කලාන්තනොවන්නේය කියා; අථඛෝ —පෙ— උපාලි- කියේ දනයුතු. ලෙඛං සික්ඛිස්සති, ලිවීම ඉගන ගන්නේ නම්; අඞ්ගුලියො, ඇඟිලි; දුක්ඛා භවිස්සන්ති, පීඩාවත්තානුහුය; සචෙ ඛෝ, ඉදින් වනාහි; උපාලි, උපාලිතෙමේ; ගණනං සික්ඛෙය්‍ය, ගණන් ශාස්ත්‍රය ඉගන ගන්නේ නම්; එවංඛෝ —පෙ— සික්ඛිස්සති- කියේ දත

මාතාපිතූනං එතදහොසි- සචේ ඛෝ උපාලි ගණනං සික්ඛිස්සති, උරස්ස දුක්ඛෝ භවිස්සති, සචේ ඛෝ උපාලි රූපං සික්ඛෙය්‍ය, එවං ඛෝ උපාලි අම්හාකං අච්චයෙන සුඛං ච ජීවෙය්‍ය නව කිලමෙය්‍යාති, අථඛෝ උපාලිස්ස මාතාපිතූනං එතදහොසි- සචේ ඛෝ උපාලි රූපං සික්ඛිස්සති, අක්ඛීනි දුක්ඛා භවිස්සන්ති, ඉමේ ඛෝ සමණා සක්‍යපුත්තියා සුඛසීලා සුඛසමාචාරා සුභොජනානි භුඤ්ජිත්වා නිවාතෙසු සයනෙසු සයන්ති, සචේ ඛෝ උපාලි සමණේසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජේය්‍ය, එවං ඛෝ උපාලි අම්හාකං අච්චයෙන සුඛං ච ජීවෙය්‍ය නව කිලමෙය්‍යාති.

අස්සොසි ඛෝ උපාලි දාරකෝ මාතාපිතූනං ඉමං කථාසල්ලාපං අථඛෝ උපාලි දාරකෝ යෙන තෙ දාරකා තෙනුපසංකමි උපසංකමිත්වා තෙ දාරකෙ එතදවොච- එථ මයං අය්‍යා සමණේසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජිස්සාමාති, සචේ ඛෝ ත්වං අය්‍ය පබ්බජිස්සසි, එවං මයම්පි පබ්බජිස්සාමාති, අථඛෝ තෙ දාරකා එකමෙකස්ස මාතාපිතරෝ උපසංකමිත්වා එතදවොචුං- අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති, අථඛෝ තෙසං දාරකානං මාතාපිතරෝ සබ්බෙපි මෙ දාරකා

යුතු. උරස්ස දුක්ඛෝ භවිස්සති, ළඟට දුකෙක් වන්නේය; සචේ ඛෝ, ඉදින් වනාහි; උපාලි, උපාලිකෙමේ; රූපං සික්ඛෙය්‍ය, රූ ඇදීම ඉගණ ගන්නේ නම්; එවං ඛෝ —පෙ— රූපං සික්ඛිස්සති- කියේ දතයුතු; අක්ඛීනි දුක්ඛා භවිස්සන්ති, ඇස් පිඩා වන්නෝය; ඉමේ ඛෝ සමණා සක්‍යපුත්තියා, මේ ශ්‍රමණශාක්‍ය පුත්‍රයෝ; සුඛසීලා, සැපසෙහෙ ඇත්තෝ; සුඛසමාචාරා, සැපසේ හැසිරීම් ඇත්තෝ; සුභොජනානි භුඤ්ජිත්වා, මනාබොජුන් වළඳා; නිවාතෙසු, වාරණ්හිතවූ; සයනෙසු සයන්ති, යහන්හි නිදත්; සචේ ඛෝ, ඉඳින්; උපාලි, උපාලිතෙමේ; සමණේසු සක්‍යපුත්තියෙසු, ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයන්කෙරෙහි; පබ්බජේය්‍ය, පැවිදි වන්නේ නම්; එවංඛෝ —පෙ— නව කිලමෙය්‍යාති- කියේ දතයුතු.

උපාලිදාරකෝ, උපාලි දරුකෙමේ; මාතාපිතූනං, මව්පියන්ගේ; ඉමං කථාසල්ලාපං, මේ කථාප්‍රවෘත්තිය; අස්සොසි ඛෝ, ඇසුවේමය; අථඛෝ, ඉක්බිති; උපාලිදාරකෝ, උපාලිදරුකෙමේ; තෙ දාරකා, (තම යහළුවු) ඒ දරුවෝ; යෙන, යම්තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැන්හි; උපසඞ්කමි, එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; තෙ දාරකෙ, ඒ දරුවන්ට; එතං අවොච, මෙසේ කීයේය; අය්‍යා, ආර්‍යවරුනි; එථ, (තෙපි) එව්; මයං, අපි; සමණේසු සක්‍යපුත්තියෙසු, ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයන් කෙරෙහි; පබ්බජිස්සාම ඉති, පැවිදිවන්නෙමු කියාය; අය්‍ය, ආර්‍යයිය; සචේ ඛෝ, ඉඳින්; ත්වං, තුඹ; පබ්බජිස්සසි, පැවිදිවන්නෙහි නම්; එව , එසේ ඇති කල; මයං අපි, අපිද; පබ්බජිස්සාම ඉති, පැවිදිවන්නෙමුයි කීහු; අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙ දාරකා, ඒ දරුවෝ; එකමෙකස්ස, එනෙනකාගේ; මාතාපිතරෝ උපසඞ්කමිත්වා, මව්පියන් වෙතට එළඹ; එතං අවොචුං, මෙසේ දන් කීහු; අගාරස්මා, ගිහිගෙයින් නික්ම; අනගාරියං, සස්නෙහි; පබ්බජ්ජාය, පැවිද්ද පිණිස; මං, මට; අනුජානාථ ඉති, අවසර දෙව් යයි;

සමානච්ඡතු කල්‍යාණාධිප්පායාති [අනුජානිංසු, තෙ භික්ඛූ උපසංකමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචිංසු, තෙ භික්ඛූ පබ්බාපේසුං උපසම්පාදෙසුං, තෙ රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය රොදන්ති යාගුං දෙථ භත්තං දෙථ ඛාදනීයං දෙථාති, භික්ඛූ එවමාහංසු- ආගමේථ ආවුසො යාව විභායති, සචෙ යාගු භවිස්සති පිවිස්සථ, සචෙ භත්තං භවිස්සති භුඤ්ජිස්සථ, සචෙ ඛාදනීයං භවිස්සති ඛාදිස්සථ, නොචෙ භවිස්සති යාගු වා භත්තං වා ඛාදනීයං වා, පිණ්ඩාය චරිත්වා භුඤ්ජිස්සථාති, එවමපි ඛො තෙ භික්ඛූ භික්ඛූහි වුච්චමානා රොදමෙනව- යාගුං දෙථ භත්තං දෙථ ඛාදනියං දෙථාති, සෙනාසනා උණ්හදන්තිපි උම්මිනන්තිපි.

අස්සොසි ඛො භගවා රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය දාරක සද්දං, සුත්වාන ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි- කින්නුඛො සො ආනන්ද දාරකසද්දොති, අථඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි, සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛූ ජානං උණ්හවිත්වා වස්සං

අථඛො, එකල්හි; තෙසං දාරකානං, ඒ දරුවන්ගේ; මාතාපිතරෝ, මව් පියෝ; ඉමෙ සබ්බෙපි දාරකා, මේ සියලු දරුවෝම; සමානච්ඡන්තු, සම් අදහස් ඇත්තෝය; කල්‍යාණාධිප්පායා ඉති, සුන්දර අදහස් ඇතියාහයි; අනුජානිංසු, අවසර දුන්නාහ; තෙ, ඒ දරුවෝ; භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා, භික්ෂූන් වෙතට පැමිණ; පබ්බජ්ජං යාචිංසු, පැවිදිකම් ඉල්ලූහ; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තෙ, ඔවුන්; පබ්බාපේසුං, පැවිදිකළෝය; උපසම්පාදෙසුං, උපසපන් කළෝය; තෙ, ඔවුහු; රත්තියා පච්චූසසමයං, රෑපිළිබඳ අලුයම් කලෑ; පතිඋට්ඨාය, නැඟී සිට; යාගුං දෙථ, කෑද දෙව්; භත්තං දෙථ, බත් දෙව්; ඛාදනීයං දෙථ ඉති, කෑයුතුදෙය දෙව් යයි; රොදන්ති, හඬත්; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; යාව විභායති, එලිවීම දක්වා; ආගමේථ, බලාපොරොත්තුවව්; සචෙ, ඉදින්; යාගු භවිස්සති, කෑදවන්නේ නම්; පිවිස්සථ, බොන්නව්ය; සචෙ, ඉදින්; භත්තං භවිස්සති, බත්වන්නේ නම්; භුඤ්ජිස්සථ, අනුභව කරන්නව්ය; සචෙ, ඉදින්; ඛාදනීයං භවිස්සති, කෑයුතුදෙයක් වන්නේ නම්; ඛාදිස්සථ, කන්නව්ය; වෙ, ඉදින්; යාගු වා, කෑද හෝ; භත්තං වා, බත් හෝ; ඛාදනීයං වා, කෑයුතුදෙයක් හෝ; සො භවිස්සති, නොවන්නෙ නම්; පිණ්ඩාය චරිත්වා, පිඬුපිණිස හැසිර; භුඤ්ජිස්සථ ඉති, අනුභව කරන්නව්යයි; එවං ආහංසු, මෙසේ කිහු; එවමපි ඛො, මෙසේද වනාහී; භික්ඛවෙ, භික්ෂූන්වහින්; වුච්චමානා, කියනුලබන්නාවූ; තෙ භික්ඛූ, ඒ මහණහු; යාගුං දෙථ, කෑද දෙව්; භත්තං දෙථ, බත් දෙව්; ඛාදනීයං දෙථ ඉති, කෑයුතුදෙය දෙව් යයි; රොදන්තියෙව, හඬත්මය; සෙනාසනං, සෙනසුන; උණ්හදන්තිපි, අසුචිතැවරුනක්ද සෙමෙරන්; උම්මිනන්තිපි, මූත්‍රතැවරුනක්ද කෙරෙන්;

භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රත්තියා පච්චූසසමයං, රෑපිළිබඳ අලුයම්කලෑ; පතිඋට්ඨාය, නැඟී සිට; දාරකසද්දං, ලදරුහඬ; අස්සොසි ඛො, ඇසුසේක්මය; සුත්වාන, අසා; ආනන්ද, ආනන්දයෙනි; සො දාරක සද්දො, ඒ දරුහඬපෙමේ; කින්නුඛො ඉති, කිමෙක්දැයි; ආයස්මන්තං ආනන්දං, ආයුෂ්මත් ආනන්දතෙරුන්; ආමන්තෙසි, අමතා වදාළසේක;

පුග්ගලං උපසම්පාදෙන්තීති, සච්චං භගවා, විගරහි බුද්ධෝ භගවා, කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා ජානං උත්තරිමනුස්සධම්මා පුග්ගලං උපසම්පාදෙස්සන්ති, උත්තරිමනුස්සධම්මා භික්ඛවෙ පුග්ගලෝ අකල්‍යෝ භොති සීතස්ස උණ්හස්ස ජිඝච්ඡාය පිපාසාය ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සානං, දුරුත්තානං දුරාගතානං වචනපථානං උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං ඛරානං කටුකානං අසාතානං අමනාපානං පාණහරානං අධිවාසකජාතිකෝ භොති, විසතිවස්සෝ ච ඛෝ භික්ඛවෙ පුග්ගලෝ කල්‍යෝ භොති සීතස්ස උණ්හස්ස ජිඝච්ඡාය පිපාසාය ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සානං දුරුත්තානං දුරාගතානං වචනපථානං උප්පන්නානං සාරීරිකානං වෙදනානං දුක්ඛානං තිප්පානං ඛරානං කටුකානං අසාතානං අමනාපානං පාණහරානං අධිවාසකජාතිකෝ භොති, කෙතං භික්ඛවෙ අප්පඝන්නානං වා පඝාදය —පෙ— විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි- න භික්ඛවෙ ජානං උත්තරිමනුස්සධම්මා පුග්ගලෝ උපසම්පාදෙතබ්බා, නෝ උපසම්පාදෙය්‍ය යථාධම්මෝ කාරෙතබ්බෝති.

අථඛෝ, එකල; ආයස්මා ආනන්දෝ, ආයුෂ්මත් අනඳතෙරතෙමේ; භගවතෝ, භගවත්හට; එතං අත්ථං, මෙකරුණ; ආරොචෙසි, සැලකෙළේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; භික්ඛූ, මහණහු; ජානං, දැන දැන; උත්තරිමනුස්සධම්මං, අඩුවිසිවස්ඇති; පුග්ගලං, පුද්ගලයකු; උපසම්පාදෙන්ති, උපසපන් කෙරෙත්ය යත්; සච්චං කිරඉති, සැබෑදැයි; (පිළිවිසිඉංජෙක) භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්ස; සච්චං, සැබවයි; (පිළිවදන් ඇස්වූහ) බුඬෝ, චතුස්සත්‍යාවබෝධකළාවූ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙ මොඝපුරිසා, ඒ නිස්පුරුෂයෝ; කථං හි නාම, කෙසේ නම්; ජානං, දැන දැන; උත්තරිමනුස්සධම්මං, අඩු විසිවස් ඇති; පුග්ගලං, පුද්ගලයකු; උපසම්පාදෙස්සන්ති, උපසපන් කරන්නෝ ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උත්තරිමනුස්සධම්මෝ, අඩුවිසිවස් ඇති; පුග්ගලෝ, පුද්ගලතෙමේ; සීතස්ස, සීතද; උණ්හස්ස, උෂ්ණ ද; ජිඝච්ඡාය, බඩගින්න ද; පිපාසාය, පිපාසය ද; ඩංසමකසවාතාතපසිරිංසපසම්ඵස්සානං-ඩංස, බැහැලේබොනමැසිය; මකස, මදුරුය; වාත, සුලඟය; ආතප, අව්වය; සිරිංසප, සර්පයන ගන මොවුන්ගේ; සම්ඵස්සානං, ස්පර්ශයන් ද; අකල්‍යෝ හොති, නොඉවසන්නේ වේ; දුරුත්තානං, වරද කියනලද්දාවූ; දුරාගතානං, වැරදිසේ පැමිණියාවූ; වචනපථානං, වාක්පථයන් ද; උප්පන්නානං, උපන්නාවූ; සාරීරිකානං, සිරුරෙහි හටගත්තාවූ; දුක්ඛානං, දුක්වූ; තිප්පානං, තියුණුවූ; ඛරානං, රළුවූ; කටුකානං, කටුකවූ; අසාතානං, නොසැපවූ; අමනාපානං, මනනොවඬන්නාවූ; පාණහරානං, දිවිනොරකරන්නාවූ; වෙදනානං, වෙදනා වන්ද; අනධිවාසකජාතිකෝ හොති, නොඉවසන සුභාවඇත්තේ වේ; විසතිවස්සෝ ච ඛෝ —පෙ— අධිවාසකජාතිකෝ හොති- කියේ දතයුතු. (විසතිවස්සෝ ච ඛෝ, විසිවස්අත්තාවූම; කල්‍යෝ හොති, ඉවසන්නේ වේ; අධිවාසකජාතිකෝ හොති, ඉවසන සුභාවඇත්තේ

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරං කුලං අභිවාතකරොගෙන කාලකතං හොති, තස්ස පිතාපුත්තකා සෙසා හොන්ති, තෙ භික්ඛූසු පබ්බජිත්වා එකතොව පිණ්ඩාය චරන්ති, අථඛෝ සෝ දරකො පිතුනො භික්ඛාය දින්නාය උපධාවිත්වා එතදවොච- මය්හම්පි තාත දෙහි මය්හම්පි තාත දෙහීති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියය්හි විපාචෙන්ති- අබ්‍රහ්මචාරිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා, අයං දරකො භික්ඛුනියා ජනොති, අස්සොස්සුං ඛෝ භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාචෙන්තානං, අථඛෝ තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ උණ්ණපණ්ණරසවස්සො දරකො පබ්බාජෙතබ්බො, යො පබ්බාජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

වේ; මේ වචන ගැළපෙනකැන්වලට යොදාගත යුතු.) තෙනං —පෙ— ආමහෙනසි 148 පිටේ 12 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ජානං, දන දැන; උණ්ණවිසතිවස්සො, උණුවිසිවස්ස්‍ඇති; පුග්ගලෝ, පුද්ගලයෙක්; න උපසම්පාදෙතබ්බො, උපසපන් නොකළයුත්තේය; යො උපසම්පාදෙය්‍ය, යමෙක් උපසපන් කරන්නේ නම්; යථාධම්මො, දහම්පරිදි; කාරෙතබ්බො, කරවිය යුතු.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; අඤ්ඤතරං කුලං, එක්තරා කුලයක්; අභිවාතකරොගෙන, අභිවාතකරොගයෙන්; කාල කතං හොති, කලුරිය කෙළේ වේ; තස්ස, ඒ කුලයාගේ; පිතාපුත්තකා, පියපුත් දෙදෙන; සෙසා හොන්ති, ඉතිරිවූවාහු වෙත්; තෙ, ඔවුහු දෙදෙන; භික්ඛූසු පබ්බජිත්වා, මහණුන්කෙරේ පැවිදිව; එකතොඑව, එක්වම; පිණ්ඩාය චරන්ති, පිඬුපිණිස හැසිරෙත්; අථඛෝ, එකල; සෝ දරකො, (පැවිදිඟත්) ඒ දරුතෙමේ; පිතුනො භික්ඛාය දින්නාය, පියා හට ආහාර දුන්කල; උපධාවිත්වා, ලඟට දුව ගොස්; තාත, පියාණෙනි; මය්හම්පි, මට ද; දෙහි, දෙව; තාත, පියාණෙනි; මය්හම්පි, මට ද; දෙහි ඉති, දෙවැයි; එතං අවොච, මෙවදන් කීයේය; මනුස්සා, මිනිස්හු; ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා, මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ; අබ්‍රහ්මචාරිනො, ශ්‍රේෂ්ඨ හැසිරීම් නැත්තෝය; අයං දරකො, මේ දරුතෙම; භික්ඛුනියා, මෙහෙණියකගේ කුසයෙන්; ජාතොඉති, උපන්නේයැයි; උජ්ඣායන්ති- ඛියන්ති- විපාචෙන්ති- 192 පිටේ 28 වෙනි පෙළ බලනු. අස්සොස්සුං ඛෝ —පෙ— විපාචෙන්තානං- 145 පිටේ 34 පෙළ බලනු. අථඛෝ —පෙ— ආරොචෙසුං- 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උණ්ණ පණ්ණරසවස්සො, අඩුපසළොස් වස්ඇති; දරකො, දරුවෙක්; න පබ්බාජෙතබ්බො, පැවිදි නොකළයුතු; යො, යම් මහණෙක්; පබ්බා ජෙය්‍ය, පැවිදි කරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුලාඇවැත් වන්නේය. (පියාණෙනි කුඩාලත් ආහාරයෙන් මටත් දෙව යි මේ කුඩා හෙරණුන්දැගේ වදන් ඇසූ මිනිසුන් ඒ හෙරණ භික්ෂුණියකගේ කුස යෙන් උපන්නේ යැයි වරදවා තේරුම් ගෙන අබ්‍රහ්මචාරිවාදයෙන් භික්ෂූන්ට ගරහන්ටවූයෙන් කුඩාබැව් නිසා සිදුවූ මේ වරද දැන වදරා ඒ වළුකාඤ්ඤ සඳහා මේ නියමය කරකලදී.)

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමතො ආනන්දස්ස උපට්ඨාකකුලං සඩං පඤ්ඤා අභිවාතකරොගෙන කාලකතං හොති, වෙව දුරකා සෙසා හොනති, තෙ පොරාණතෙන ආචිණ්ණකපෙන භික්ඛූ පසිබ්බා උපධාවනති, භික්ඛූ අපසාදෙනති, තෙ භික්ඛූහි අපසාදියමානා රොද

වි සන ර.

අභිවාතකරොගය නම් සඳියන්ගේ විසඳුමය අභිවාතකරොගය. හෝ විසමල් ආදිය හෝ සපඉකළ වාතයෙන් හටගන්නා තොහොත් සඳිවිමය වැනි මාරක රොගයෙකි, මීට මාරිරොගයයිද නම් වේ, මේ රොගය වනාහි යම් ගෙදරක ඇතිවිනම් එහි වසන මැස්සන්පවන් ගවයන් දක්වා පළමු තිරිසන්හුද ඉක්බිති දැසිදස් ආදි මිනිස්හුද අවසන්හි ගේ හිමියෝද යන සියල්ලෝම මරුමුවට පත්වන්නාහ ඔවුනතුරෙහි යම් කෙණෙක් බිත්තියක් හෝ පියස්ස බිඳ ගෙන පැන ගියෝ නම් තොහොත් රොගය වැලදීමට පළමු ගෙදරින් පිටව දනව් ආදියක විසූහු නම් ඔවුහු ජීවත්වන්නෝය එහෙයින් විනය අටුවාගෙහි කියනලදි- "අභි වාතකරොගෙනාති මාරිව්‍යාධිනා, යත්‍රහි සො රොගො උපපජ්ජති තං කුලං සවිපදවතුප්පදං සබ්බං නස්සති, යො හිත්ථිං වා ඡදනං වා භිඳිත්වා පලායති තිරොගාමාදිගතො වා හොති සො මුච්චති" යි. ධම්මපදඨ්ඨ කථාවෙහි දු මේ රොගයාගේ සඛාවය මීට සවලපයක් වෙනස් සේ කියන ලදි, අජීවශයෙන් එසේතමුදු අදඛස්වශයෙන් එකක්ම වේ, ඒ මෙසේය- "රාජගහස්මිං හි රාජගහසෙට්ඨිනො ගෙහෙ අභිවාතකරොගො උපපජ්ජි තස්මිං උප්පන්නෙ මක්ඛිකා ආදිං කත්වා යාවගාවෙව පඨමං තිරච්ඡානගතා මරන්ති තතො දුසකම්මකරා සබ්බ පච්ඡා ගෙහසාමිකා තස්මා සො රොගො සබ්බපච්ඡා සෙට්ඨිඤ්ච ජායඤ්ච ගණ්හි තෙ රොගප්පථා පුත්තං සන්තිකෙ ඨිතං ඔලොකෙත්වා අසු ප්‍රුණෙණහි නෙතෙනාහි තං ආහංසු තාත ඉමස්මිං කිර රොගෙ උප්පන්නෙ හිතහිං භින්දිත්වා පලාතා ජීවිතුං ලභන්ති තුවං අමෙහ අනොලොකෙත්වා පලායිත්වා ජීවන්තා පුන ආගන්ත්වා අසුකට්ඨානෙ නාම වත්තාළීසඛන කොටියො නිදහිත්වා ඨපිතා තා උඛරිත්වා ජීවිකං කප්පෙය්‍යාසි" යනුයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; ආයසමතො ආනන්දස්ස, ආයුෂ්මත් අනඳතෙරණුවන්ගේ; සඩං, ශ්‍රද්ධාඇති; පඤ්ඤං පහන්වූ; උපට්ඨාකකුලං, උපස්ථායකකුලයක්; අභිවාතකරොගෙන, අභිවාතකරොගයෙන්; කාලකතං හොති, කලුරිය කෙළේ වේ; වෙව දුරකා, දරුවෝ දෙදෙනෙක්; සෙසා හොනති, ඉතිරිවූවාහු වෙත්; තෙ, ඒ දරුවෝ; පොරාණතෙන, පුරාතන වූ; ආචිණ්ණකපෙන, (තමන්ට) පුරුදු සිරිතින්; භික්ඛූ පසිබ්බා, මහණුන් දැක; උපධාවනති, ලඟට දුවයෙත්; භික්ඛූ අපසාදෙනති, භික්ෂූන් බැහැර කෙරෙත්; භික්ඛූහි, මහණුන් විසින්; අපසාදියමානා, බැහැර කරනුලබන්නාවූ; තෙ, ඒ

නති, අථඛො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදහොසි- භගවතා පඤ්ඤත්තං න ඌනපණ්ණරසවස්සො දූරතො පබ්බාජෙතබ්බොති, ඉමෙව දූරකා ඌණපණ්ණරසවස්සා, කෙන නුඛො උපායෙන ඉමෙ දූරකා න විනස්සෙයුන්ති, අථඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි, උස්සහන්ති පන තෙ ආනන්ද දූරකා කාකෙ උඛ්ඛාපෙතුන්ති, උස්සහන්ති භගවාති, අථඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඌනපණ්ණරසවස්සං දූරකං කාකුඩ්ඩෙපකං පබ්බාජෙතුන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස වෙ සාමණෙරා හොන්ති කණ්ඨකොව මහකොව, තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං දූසෙසුං, භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- කථං හි නාම සාමණෙරා එවරූපං අනාචාරං ආචරිස්සන්තීති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ එකෙන වෙසාමණෙරා උපට්ඨාපෙතබ්බා, යො උපට්ඨාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

දරුවෝ; රොදන්ති, හඬත්; අථඛො, එකල; ආයස්මතො ආනන්දස්ස, ආයුෂ්මත් අනඳතෙරණුවන්ගට; එතං අත්‍ථං, මෙබඳු සිතෙක් වී; භගවතා, භගවත්හු විසින්; ඌනපණ්ණරසවස්සො, උනුපසළොස්වස් ඇති; දූරකො, දරුවෙක්; න පබ්බාජෙතබ්බොඉති, පැවිදි නොකළ යුතුයයි; පඤ්ඤත්තං, පනවන ලද්දේය; ඉමෙ ව දූරකා, මේ දරුවෝ ද; ඌනපණ්ණරසවස්සා, උනුපසළොස්වස් ඇත්තෝය; කෙන නුඛො උපායෙන, කිනම් උපායකින්; ඉමෙ දූරකා, මේ දරුවෝ; න විනස්සෙය්‍යුං ඉති, නොනැසෙන්නාහු ද කියා; අථඛො, ඉක්බිති; ආයස්මා ආනන්දෙ, ආයුෂ්මත් අනඳතෙරතෙමේ; භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි, භගවත්හට මෙකරුණ සැළකෙළේය; ආනන්ද, ආනන්ද ස්ථවිරය; තෙ දූරකා, ඒ දරුවෝ; කාකෙ උඛ්ඛාපෙතුං, කවුඩන් අඹවන්ට; උස්සහන්ති පන ඉති, උත්සාහ කෙරෙත්දැයි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; උස්සහන්තිඉති, උත්සාහ කෙරෙත් යයි (සැළකෙළේය) අථඛො —පෙ— ආමන්තෙසි 69 පිටේ 30 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; කාකුඩ්ඩෙපකං, කවුඩන් ඇඹීමට සමත්වූ; ඌණපණ්ණරස වස්සං, උනුපසළොස්වස්ඇති; දූරකං, දරුවෙකු; පබ්බාජෙතුං, පැවිදි කිරීම; අනුජානාම්ඉති, අනුදනිමියි වදළසේක.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; සක්‍යපුත්තස්ස, ශාක්‍යපුත්‍රවූ; ආයස්මතො උපනන්දස්ස, ආයුෂ්මත්උපනඳතෙරුන්ගේ; කණ්ටකොව, කණ්ටකද; මහකොව, මහකද යන; වෙ සාමණෙරා හොන්ති, සාමණෙරයෝ දෙනමක් වෙත්; තෙ, ඒ තෙරණහු දෙදෙන; අඤ්ඤමඤ්ඤං, ඔවුනොවුන්; දූසෙසුං, දූෂ්‍යකළාහුය; භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති —පෙ— ආරොචෙසුං- 194 පිටේ 25 පෙළ පටන් බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකෙන, එක්තෙරතමක්විසින්; වෙසාමණෙරා, තෙරණහු දෙනමක්; න උපට්ඨාපෙතබ්බා, උවටැන්නොකළයුතු; යො, යම් තෙරතමක්; උපට්ඨාපෙය්‍ය, උවටැන් කරන්නේ නම්; දුක්කටස්සආපත්ති, දුකුළාවේ.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භගවා තස්මෙව රාජගහෙ වස්සං වසි තත්ථ හෙමන්තං තත්ථ ගිම්හං, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- ආහුන්දරිකා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා දිසා අන්ධකාරා. න ඉමෙසං දිසා චක්ඛායන්තීති, අස්සොසුං ඛෝ භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාචෙන්තානං, අථඛෝ තෙ භික්ඛූ භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අථඛෝ භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි, ගච්ඡානන්ද අවාපුරණං ආදාය අනුපරිවෙණියං භික්ඛූනං ආරොචෙහි- ඉච්ඡතාවුසො භගවා දක්ඛිණාගිරිං චාරිකං පක්කමිතුං, යස්සායස්මතෝ අත්ථෝ, සෝ ආගච්ඡතූති. එවම්භන්තෙති ඛෝ ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතෝ පටිස්සුත්වා අවාපුරණං ආදාය අනු

තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තස්මෙව රාජගහෙ, එම රජගහනුවරම; වස්සං වසි, වස් විසූ සේක; තත්ථ, එම රජගහනුවරම; හෙමන්තං, හිමවත්කල විසුසේක; තත්ථ, එම රජගහනුවර; ගිම්හං, ගිමන්කල විසුසේක; මනුස්සා —පෙ— විපාචෙන්ති 145 පිටේ 16 පෙළ බලනු. ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා, මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ; ආහුන්දරිකා, සම්බාධයෝහ;[3] දිසා, දිසාවන්; අන්ධකාරා, අඳුරුකළෝය; දිසා, දිසාවෝ; ඉමෙසං, මුන්වහන්සේලාගේ; නචක්ඛායන්තිඉති, ඇස්නේ නොපවතිත්යයි; (මේ ශ්‍රමණයන් වහන්සේලා අබුදරුවන් රක්නා ගිහියන්සේ ගැහැටව සම්බාධිතව එකතැන වසන්නාහ මුන්වහන්සේලාගේ සඤ්චරණයෙන් තොරවූ දිශාවෝ සූර්‍යාලොකයෙන් ආලොකමත්වූ නමුත් දිශාවැසි මිනිසුන්ගේ මොඤ්ඣකාරය දුරුනොවූ හෙයින් දිසා ශබ්දයෙන් දිසාවැසි මිනිසුන් හෙත දිසාවෝ අඳුරුවූහයි කිහු- මේ ශ්‍රමණයන් වහන්සේලාගේ දිසා සංවරණයෙහි ආදර නැති බැවි හඟවාලීම පිණිස න ඉමෙසං දිසා චක්ඛායන්ති යනු ප්‍රකාශකළෝය. මේ හැමලෙසින්ම භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ ඤාණ පදවාරිකාවේ අභාවයෙන් දිසාවාසී මනුෂ්‍යයන්ගේ ඤාණාලොකය පිරිහීම ප්‍රකාශිතය.) අස්සොසුං ඛෝ භික්ඛූ —පෙ— ආරොචෙසුං 145 පිටේ 33 පෙළහා 146 පිටේ 28 පෙළත් බලනු. අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආයස්මන්තං ආනන්දං, ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුසේක; (කිස්සේයත්?) ආහන්දි, ආනන්දය; අවාපුරණං ආදාය, කෙස්ස ගෙන; අනුපරිවෙණියං, පිරිවෙණක් පාසා වඩන භික්ෂූන් වෙතට; ගච්ඡ, යව; ආවුසො, ඇවැත්නි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; දක්ඛිණාගිරිං, දක්ෂිණා ගිරියෙහි; චාරිකං පක්කමිතුං, සැරිසරා වැඩමවීම; ඉච්ඡති, කැමතිසේක; යස්ස ආයස්මතෝ, යම් ආයුෂ්මතෙකුහට; අත්ථෝ, (ඒ ගමනින්) දිසුණි වෙක්වේනම්; සෝ, හේතෙමේ; ආගච්ඡතූඉති, එවයි; භික්ඛූනං ආරොචෙහි, භික්ෂූන්ට ආරෝචනය කරව; (මෙසේ සම්බුදුරදුන්ගෙන් අණ ලැබුනු ඉක්බිති) ආයස්මා ආනන්දෙ, ආයුෂ්මත් අනඳතෙරතෙමේ; භන්තෙ, සවාමීනි; එවංඉතිඛෝ, වදාළ පරිදි කෙරෙමි කියා; භගවතෝ පටිස්සුත්වා, භගවත්හට පිළිවදන් අස්වා; අවාපුරණං ආදාය —පෙ—

පරිවෙණියං භික්ඛූනං ආරොචෙසි- ඉච්ඡතාවුසො භගවා දක්ඛිණාගිරිං චාරිකං පක්කාමිතුං, යස්සායස්මතො අත්ථො, සො ආගච්ඡතූති, භික්ඛූ එවමාහංසු-භගවතා ආවුසො ආනන්ද පඤ්ඤත්තං දසවස්සානි නිස්සාය වත්ථුං දසවස්සෙන නිස්සයං දාතුං, තත්ථ ච නෝ ගන්තබ්බං භවිස්සති, නිස්සයෝ ච ගහෙතබ්බෝ භවිස්සති, ඉතරෝ ච වාසෝ භවිස්සති, පුනව පව්වාගන්තබ්බං භවිස්සති, පුනව නිස්සයෝ ගහෙතබ්බෝ භවිස්සති, සචේ අම්හාකං ආචරියුපජ්ඣායා ගමිස්සන්ති, මයම්පි ගමිස්සාම නෝ චෙ අම්හාකං ආචරියුපජ්ඣායා ගමිස්සන්ති මයම්පි න ගමිස්සාම, ලහුචිත්තකතා නෝ ආවුසො ආනන්ද පඤ්ඤායිස්සතීති. අථඛෝ භගවා ඔගණෙන භික්ඛුසංඝෙන දක්ඛිණාගිරිං චාරිකං පක්කාමි, අථඛෝ භගවා දක්ඛිණාගිරිස්මිං යථාභිරන්තං විහරිත්වා පුනදෙව රාජගහං පව්වාගඤ්ඡි, අථඛෝ භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි- කින්නුඛෝ ආනන්ද තථාගතෝ ඔගණෙන භික්ඛුසංඝෙන දක්ඛිණාගිරිං

සෝ ආගච්ඡතූති- කිඤ්චාපතයුතු. (ආරොචෙසි, දැන්වූයේය;) භික්ඛූ එවං ආහංසු, භික්ෂූහු මෙසේ කීහු; ආවුසො ආනන්ද, ඇවැත් අනඳතෙරණුවෙනි; භගවතා, භගවත්හු විසින්; දසවස්සානි, දසවසක්; නිස්සාය, නිස ගෙන; වත්ථුං, විසීම ද; දසවස්සෙන, දසවස්පිරුණු මහණ විසින්; නිස්සයං දාතුං, නිසදීම ද; පඤ්ඤත්තං, පනවන ලද්දේය; තත්ථව, එහිදු; නෝ, අපහට; ගන්තබ්බං භවිස්සති, යායුතුවන්නේය; නිස්සයෝ ච, නිශ්‍රය ද; ගහෙතබ්බෝ භවිස්සති, ගතයුතුවන්නේය; ඉතරෝ ච වාසෝ භවිස්සති, අන්තැනක විසීමෙක්ද වන්නේය; (දහවි සැරිසැරීම් දිනගණනකින් හෝ මාසගණනකින් අවසන්වන්නාවූවන් සුලු කාලයක යන අභිප්‍රාය වේ) පුනව, නැවතද; පව්වාගන්තබ්බං භවිස්සති, පෙරලා ආයුතුවන්නේය; පුනව, නැවතද; නිස්සයෝ, නිශ්‍රය; ගහෙතබ්බෝ භවිස්සති, ගතයුතුවන්නේය; (එසේනමුත්) සචේ, ඉදින්; අම්හාකං, අපගේ; ආචරියුපජ්ඣායා, ආචාර්‍යඋපාධ්‍යායවරු; ගමිස්සන්ති, යන්නාහු නම්; මයම්පි, අපිදු; ගමිස්සාම, යන්නෙමු; චෙ, ඉදින්; අම්හාකං, අපගේ; ආචරියුපජ්ඣායා, ආචාර්‍යඋපාධ්‍යායවරු; නෝ ගමිස්සන්ති, නොයන්නාහුනම්; මයම්පි, අපිදු; න ගමිස්සාම, නොයන්නෙමු; ආවුසො ආනන්ද, ඇවැත් අනඳතෙරණුවෙනි; නෝ, අපව; ලහුචිත්තකතා, නිසරුසිතුයම් බවක්; පඤ්ඤායිස්සතීතිඉති, පෙණෙන්නේයයි; (කිහු) අථඛෝ, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ඔගණෙන භික්ඛුසඞ්ඝෙන, මඳවූ බික්සඟන සමග; දක්ඛිණාගිරිං, දක්ෂිණාගිරියෙහි; චාරිකං පක්කාමි, සැරි සරා වැඩියේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භගවත්තෙමේ; දක්ඛිණාගිරිස්මිං, දක්ෂිණාගිරියෙහි; යථාභිරන්තං, කැමතිසේ; විහරිත්වා, වැස; පුනදෙව, නැවතද; රාජගහං, රජගහනුවරට; පව්වාගඤ්ඡි, පෙරලා වැඩියේක; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භගවත්තෙමේ; ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි, ආයුෂ්මත් අනඳතෙරුන් ඇමතුවේක; ආනන්ද, ආනන්දයෙනි; කින්නුඛෝ, කිනම්හෙතුවකින්; තථාගතෝ, තථාගතතෙම; ඔගණෙන භික්ඛුසඞ්ඝෙන, මඳවූ බික්සඟන හා දක්ඛිණාගිරිං;

චාරිකං පක්කමෙය්‍යාති, අථඛෝ ආයස්මා ආනන්දෝ භගවතෝ එත මත්ථං ආරොචෙසි, අථඛෝ භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි-අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන පඤ්චවස්සානි නිස්සාය වත්ථුං, අඛ්‍යත්තෙන යාව ජීවං.

(1) පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං, න අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, න අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන —පෙ— න අසෙඛෙන පඤ්ඤා ක්ඛන්ධෙන- න අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන- න අසෙඛෙන විමුත්ති ඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

(2) පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං, අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන- අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන- අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන- අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

(3) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං, අයඤ්ඤෝ හොති, අහිරිකෝ හොති, අනොත්තාපී හොති, කුසීතෝ හොති, මුට්ඨස්සති හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

(4) පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං, සද්ධෝ හොති, හිරිමා හොති, ඔත්තාපී හොති, ආරබ්ධ විරියෝ හොති උපට්ඨිතසති හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං.

දක්ඛිණාගිරියෙහි; චාරිකං පක්කමෙය්‍යා ති, සැරිසර වැඩියේදැයි; අථඛෝ ආයස්මා —පෙ— ආරොචෙසි 288 පිටේ 22 පෙළ බලනු. අථ ඛෝභගවා —පෙ— ආමන්තෙසි 96 පිටේ 31 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පටිබලෙන, ප්‍රතිබලවු; ඛ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා, ව්‍යක්ත මහණ විසින්; පඤ්චවස්සානි, පස්වසක්; නිස්සාය, (උපාධ්‍යායතෙරුන් හෝ නිස්සයාචාර්‍යයන්) ඇසුරුකොට; වත්ථුං, විසීමද; අඛ්‍යත්තෙන, අව්‍යක්ත මහණ විසින්; යාවජීවං, දිවිහිමියෙන්; (ඇසුරුකොට විසීමද) අනුජානාමි, අනුදනිමි.

(1) පඤ්චහි —පෙ— න අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං 236 පිටේ 14 පෙළ බලනු. අනිස්සිතෙන, ආශ්‍රය නැත්තෙකුවිසින්; න වත්ථබ්බං, නොවිසිය යුතු.

(2) පඤ්චහි —පෙ— අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං 236 පිටේ 14 පෙළ බලනු. අනිස්සිතෙන, ආශ්‍රය නැත්තෙකුවිසින්; වත්ථබ්බං, විසිය යුතු.

(3) අපරෙහිපි —පෙ— න අනිස්සිතෙන වත්ථබ්බං 238 පිටේ 25 පෙළ හා 286 පිටේ 36 පෙළත් බලනු.

(5) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං, අධිසීලෙ සීලවිපන්නෝ හොති, අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නෝ හොති, අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නෝ හොති, අපස්සුතෝ හොති, දුප්පඤ්ඤෝ හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා නඅනිසසිතෙන විත්ථබ්බං

(6) පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං, න අධිසීලෙ සීලවිපන්නෝ හොති, න අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නෝ හොති, න අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නෝ හොති, බහුස්සුතෝ හොති, පණ්ඩිතවා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං.

(7) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං, ආපත්තිං න ජානාති, අනාපත්තිං න ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං න ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන න ස්වාගතානි හොන්ති න සුවිභත්තානි න සුප්පවත්තීනි න සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසෝ අනුබ්‍යඤ්ජනසෝ, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං.

(8) පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං, ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තීනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසෝ අනුබ්‍යඤ්ජනසෝ, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං.

(9) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං, ආපත්තිං න ජානාති, අනාපත්තිං න ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං න ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, ඌනපඤ්චවස්සා හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං.

---

(4) පඤ්චහි - පෙ— අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං 238 පිටේ 20 පෙළ හා 286 පිටේ 34 පෙළත් බලනු.

(5) අපරෙහිපි —පෙ— න අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං 238 පිටේ 36 පෙළ හා 286 පිටේ 36 පෙළත් බලනු.

(6) පඤ්චහි — පෙ— අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං 239 පිටේ 36 පෙළ හා 286 පිටේ 39 පෙළත් බලනු.

(7) අපරෙහිපි — පෙ— න අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං. 241 පිටේ 34 පෙළ හා 286 පිටේ 36 පෙළත් බලනු

(8) පඤ්චහි —පෙ— අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං 242 පිටේ 31 පෙළ හා 286 පිටේ 39 පෙළත් බලනු.

(9) අපරෙහිපි —පෙ— න අනිසසිතෙන වත්ථබ්බං 242 පිටේ 32 පෙළ 286 පිටේ 36 පෙළත් බලනු.

(10) පඤ්චහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනි සසිතෙන වත්තබ්බං, ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, පඤ්චවස්සො වා හොති අතිරෙක පඤ්චවස්සො වා, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සම න්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිසසිතෙන වත්තබ්බං.

(11) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනි සසිතෙන වත්තබ්බං, න අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, න අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන —පෙ— න අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන- න අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන- න අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛ න්ධෙන සමන්නාගතො හොති, ඌනපඤ්චවස්සො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිසසිතෙන වත්ත බ්බං.

(12) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිසසි තෙන වත්තබ්බං, අසෙඛෙන සීලක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, අසෙඛෙන සමාධික්ඛන්ධෙන —පෙ— අසෙඛෙන පඤ්ඤක්ඛන්ධෙන- අසෙඛෙන විමුත්තික්ඛන්ධෙන- අසෙඛෙන විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධෙන සමන්නාගතො හොති, පඤ්චවස්සො වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සො වා, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනි සසිතෙන වත්තබ්බං.

(13) අපරෙහිපි භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිසසිතෙන වත්තබ්බං, අස්සද්ධො හොති, අහිරිකො හොති, අනොත්තාපි හොති, කුසීතො හොති, මුට්ඨස්සති හොති, ඌනපඤ්චවස්සො හොති, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිසසිතෙන වත්තබ්බං.

(14) ඡහි භික්ඛවෙ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිසසි තෙන වත්තබ්බං, සද්ධො හොති, හිරිමා හොති, ඔත්තාපි හොති, ආරබ්ධ විරියො හොති, උපට්ඨිතසති හොති, පඤ්චවස්සොවා හොති අතිරෙක පඤ්චවස්සො වා, ඉමෙහි ඛො භික්ඛවෙ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිසසිතෙන වත්තබ්බං.

---

(10) පඤ්චහි —පෙ— අනිසසිතෙන වත්තබ්බං 242 පිටේ 35 පෙළ හා 286 පිටේ 39 පෙළත් බලනු.

(11) ඡහි —පෙ— න අනිසසිතෙන වත්තබ්බං 245 පිටේ 35 පෙළහා 286 පිටේ 36 පෙළත් බලනු.

(12) ඡහි —පෙ— අනිසසිතෙන වත්තබ්බං 246 පිටේ 36 පෙළ හා 286 පිටේ 39 පෙළත් බලනු.

(13) අපරෙහිපි —පෙ— න අනිසසිතෙන වත්තබ්බං. 247 පිටේ 36 පෙළ හා 286 පිටේ 36 පෙළත් බලනු.

(14) ඡහි —පෙ— අනිසසිතෙන වත්තබ්බං 247 පිටේ 37 පෙළ හා 286 පිටේ 39 පෙළත් බලනු.

(15) අපරෙහිපි භික්ඛවේ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං, අධිසීලෙ සීලවිපන්නෝ හොති, අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපන්නෝ හොති, අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නෝ හොති, අපස්සුතෝ හොති, දුප්පඤ්ඤෝ හොති, ඌනපඤ්චවස්සෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං.

(16) ඡහි භික්ඛවේ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං, න අධිසීලෙ සීලවිපන්නෝ හොති, න අජ්ඣාචාරෙ ආචාර විපන්නෝ හොති, න අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපන්නෝ හොති, බහුස්සුතෝ හොති, පඤ්ඤවා හොති, පඤ්චවස්සෝ වා හොති අතිරෙකපඤ්චවස්සෝ වා, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං.

(17) අපරෙහිපි භික්ඛවේ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං, ආපත්තිං න ජානාති, අනාපත්තිං න ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං න ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, උභයානි ඛෝ පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන න ස්වාගතානි හොන්ති න සුවිභත්තානි න සුප්පවත්තිනි න සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසෝ අනුබ්‍යඤ්ජනසෝ, ඌනපඤ්චවස්සෝ හොති, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං.

(18) ඡහි භික්ඛවේ අඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං, ආපත්තිං ජානාති, අනාපත්තිං ජානාති, ලහුකං ආපත්තිං ජානාති, ගරුකං ආපත්තිං ජානාති, උභයානි ඛෝ පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති සුවිභත්තානි සුප්පවත්තිනි සුවිනිච්ඡිතානි සුත්තසෝ අනුබ්‍යඤ්ජනසෝ, පඤ්චවස්සෝ වා හොති අතිරෙක පඤ්චවස්සෝ වා, ඉමෙහි ඛෝ භික්ඛවේ ඡහඞ්ගෙහි සමන්නාගතෙන භික්ඛුනා අනිස්සිතෙන වත්තබ්බන්ති.

අභයුවරභාණවාරං නිට්ඨිතංඅට්ඨමං.

---

(15) අපරෙහිපි —පෙ— න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං 238 පිටේ 35 පෙළ හා 286 පිටේ 35 පෙළත් බලනු.

(16) ඡහි —පෙ— අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං 239 පිටේ 36 පෙළ හා 286 පිටේ 39 පෙළත් බලනු.

(17) අපරෙහිපි —පෙ— න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං 241 පිටේ 34 පෙළ හා 286 පිටේ 35 පෙළත් බලනු.

(18) ඡහි —පෙ— අනිස්සිතෙන වත්තබ්බං 242 පිටේ 31 පෙළ හා 286 පිටේ 39 පෙළත් බලනු.

අටවෙනිවූ අභයුවර ඛණවර නිමිත්තේය.

අථඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන කපිල වත්ථු, තෙන චාරිකං පක්කාමි, අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන කපිලවත්ථු, තදවසරි, තත්‍රසුදං භගවා සක්කෙසු විහරති කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ, අථඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්ත චීවරං ආදාය යෙන සුද්ධොදනස්ස සක්කස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසංකමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි, අථඛො රාහුලමාතා දෙවී රාහුලංකුමාරං එතදවොච- එසො තෙ රාහුල පිතා, ගච්ඡස්සු දායජ්ජං යාචාහීති, අථඛො රාහුලො කුමාරො යෙන භගවා, තෙනුපසඞ්කමි උපසංකමිත්වා භගවතො පුරතො අට්ඨාසි- සුඛා තෙ සමණ ඡායා නි, අථඛො භගවා උට්ඨායාසනා පක්කාමි, අථඛො රාහුලො කුමාරො භගවන්තං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබන්ධි- දායජ්ජං මෙ සමණ දෙහි දායජ්ජං මෙ සමණ දෙහිති, අථඛො භගවා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං-

---

අථඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රාජගහෙ, රජගහනුවර; යථාභිරන්තං, කැමතිසේ; විහරිත්වා, වැස; කපිලවත්ථු, (කපිලනම් ඍෂිහට නිවාසස්ථාන හෙයින්) කපිලවත්ථුනම්ලත් නගරය; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තෙන, එතැන්හි; චාරිකං පක්කාමි, සැරිසරා වැඩි සේක; අනුපුබ්බෙන, පිළිවෙලින්; චාරිකං චරමානො, සැරිසරා වඩනා සේක්; කපිලවත්ථු, කිඹුල්වත්පුරය; යෙන, යම්තැනෙක්හිද; තදවසරි, එහි වැඩිසේක; සක්කෙසු, ශාක්‍යයන්ගේ ජනපදයෙහි පිහිටි; තත්‍රසුදං කපිලවත්ථුස්මිං, ඒ කිඹුල්වත්පුරයෙහිවූ; නිග්‍රොධාරාමෙ, නුගරුක් අරමහි; විහරති, වැඩවසනසේක; අථඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවත් තෙමේ; පුබ්බණ්හසමයං, පෙරවරු; නිවාසෙත්වා, හැඳ; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; (කසින් සිවුර හා ශ්‍රී හස්තයෙන් පාත්‍රය) ආදාය, ගෙන; සුද්ධොදනස්ස සක්කස්ස, සුදොවුන් සැකිරද්‍රුන්ගේ; නිවෙසනං, නිවෙස්න; (රජමැලිගය) යෙන, යම් තැනෙක්හිද; තෙන උපසඞ්කමි, එහි එළඹිසේක; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි, පනවනලද අස්නෙහි වැඩහුන්සේක; අථඛො, ඉක්බිති; රාහුලමාතා දෙවී, රහල්මව් රජිනීතොමෝ; රාහුලං කුමාරං, රහල්කුමරුට; එතං අවොච, පෙල (මතුකියන) වදන් කිය; රාහුල, (පින්වත්) රහල්කුමරුවෙනි; එසො, මේ මහාශ්‍රමණයන් වහන්සේ; තෙ, නුඹගේ; පිතා, පියාවෙති; ගච්ඡස්සු, (උන්වහන්සේ සමීපයට) යව; දායජ්ජං, උරුමය; යාචාහිති, ඉල්ලා ගනුව කියයි; අථඛො, ඉක්බිති; රාහුලො කුමාරො, රහල්කුමරතෙමේ; භගවා, භාග්‍යවත්තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන උපසඞ්කමි, එහි එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; සමණ, ශ්‍රමණයන්වහන්ස; තෙ, නුඹවහන්සේගේ; ඡායා, සෙවන; සුඛාඉති, සැපයැයි කියමින්; භගවතො පුරතො අට්ඨාසි, භගවත්හුගේ ඉදිරියෙහි සිටියේය; අථඛො, එකල; භගවා, භගවත්තෙමේ; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන් නැඟිට පක්කාමි, (නුගරුක් අරම බලා) වැඩියේක; අථඛො, ඉක්බිති; රාහුලො කුමාරො, රහල්කුමරතෙමේ; සමණ, ශ්‍රමණයන්වහන්ස; මෙ, මිහට; දායජ්ජං, උරුමය; දෙහි, දෙව; සමණ, ශ්‍රමණයන්වහන්ස; මෙ, මාහට;

ආමන්තෙහි- තෙනහි භවං සාරිපුත්ත රාහුලං කුමාරං පබ්බාජෙහීති, කථාඤමහංභන්තෙ රාහුලං කුමාරං පබ්බාජෙම්හි, අථඛෝ භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි- අනුජානාමි භික්ඛවෙ තීහි සරණාගමනෙහි සාමණෙර පබ්බජ්ජං එවඤ්චපන භික්ඛවෙ පබ්බාජෙතබ්බො, පඨමං කෙසමස්සුං ඔහාරාපෙත්වා කාසාවානි වත්ථානි අච්චාදාපෙත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කාරාපෙත්වා භික්ඛූනං පාදෙ වන්දාපෙත්වා උක්කුටිකං නිසීදාපෙත්වා අඤ්ජලිං පග්ගණ්හාපෙත්වා එවං වදෙහීති වත්තබ්බො, බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, දුතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමීති, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි තීහි සරණාගමනෙහි සාමණෙරපබ්බජ්ජන්ති. අථඛෝ ආයස්මා සාරිපුත්තො රාහුලං කුමාරං පබ්බාජෙසි, අථඛෝ සුඛොදනො සක්කො යෙන භගවා, තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො සුඛොදනො සක්කො භගවන්තං එතදවොච- එච්ඡෙයාහං භන්තෙ භගවතා වරං යාචාමීති, අතික්කන්තවරාඛො ගොතම තථාගතාති, යඤ්ච භොතෙ කප්පති.

දුයජ්ජං, උරුමය; දෙහිඉති, දෙවයි; භගවන්තං, බුදුන්; පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො, පිටිපසින් පිටිපසින්; අනුබන්ධි, ලුහුබැන්දේය; අථඛෝ, එකල; භගවා, භගවත්තෙමේ; සාරිපුත්ත, ශාරිපුත්‍රය; තෙනහි, එසේ වීනම්; භවං, තුඹ; රාහුලංකුමාරං, රහල්කුමරු; පබ්බාජෙහිඉති, පැවිදි කරවයි; ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං, ආයුෂ්මත් ස.රිපුත්තෙරුන්; ආමන්තෙසි, ඇමතුවේය; භන්තෙ, සවාමීනි; අහං, මම; කථං, කෙසේ; රාහුලංකුමාරං පබ්බාජෙම්හ්‍ති, රහල්කුමරු පැවිදිකෙරෙම්දැයි; (පිළිවිස්සේය) අථඛෝ භගවා එතයත්ථං —පෙ— ආමන්තෙසි 198 පිටේ 33 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තීහි සරණාගමනෙහි, තුන්සරණා ගමනයෙන්; සාමණෙරපබ්බජ්ජං, හෙරණපැවිදි; අනුජානාමි, අනුදනිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවඤ්චපන, මෙසේද වනාහි; පබ්බාජෙතබ්බො, පැවිදිකළ යුත්තේය; පඨමං —පෙ— සාමණෙරපබ්බජ්ජාති 70 පිටේ 30 පෙළ බලනු. අථඛෝ, ඉක්බිති; ආයස්මා සාරිපුත්තො, ආයුෂ්මත් සැරිපුත්තෙරතෙමේ; රාහුලංකුමාරං පබ්බාජෙසි, රහල්කුමරු පැවිදි කෙළේය; අථඛෝ, ඉක්බිති, සුඛොදනො සක්කො, සුදෙවුන්සැකිරජ තෙමේ; භගවා, භගවත්තෙමේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන උපසඞ්කමි, එතැන්හි එළඹියේය; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; භගවන්තං අභිවාදෙත්වා, භගවත් බුදුරදුන් වැඳ; එකමන්තං නිසීදි, එකත්පසෙක හුන්නේය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්නො ඛො, හුන්නාම්වූ; සුඛොදනො සක්කො, සුදෙවුන්සැකිරජතෙමේ; භගවන්තං, බුදුරදුන්ට; එතං අවොච, මෙලවදන් සැළකෙළේය; භන්තෙ, සවාමීනි; අහං, මම; භගවන්තං, බුදුරදුන් අතින්; එකං වරං, එක්වරයක්; යාචාමිඉති, ඉල්ලා

යඤ්ච අතවජ්ජානි, වදෙසි ගොතමාති. භගවතී මේ භනෙන පබ්බජිතෙ අතපපකං දුක්ඛං අහොසි, තථා නන්දෙ, අධිමත්තං රාහුලෙ, පුත්තපෙමං භනෙන ජවිං ඡින්දති, ජවිං ඡෙත්වා වම්මං ඡින්දති, වම්මං ඡෙත්වා මංසං ඡින්දති, මංසං ඡෙත්වා නහාරුං ඡින්දති, නහාරුං ඡෙත්වා අට්ඨිං ඡින්දති, අට්ඨිං ඡෙත්වා අට්ඨිමිඤ්ජං ආහචච තිට්ඨති, සාධු භනෙන අය්‍යා අනනුඤ්ඤාතං මාතාපිතූහි පුත්තං න පබ්බාජෙය්‍යුන්ති; අථඛො භගවා සුඛොදනං සක්කං ධම්මිය කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සම්පහංසෙසි, අථඛො සුඛොදනො සක්කො භගවතා ධම්මිය කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සම්පහංසිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි, අථඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි, න භික්ඛවෙ අනනුඤ්ඤාතො මාතාපිතූහි පුත්තො පබ්බාජෙතබ්බො, යො පබ්බාජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

සිවිමිසි; ගොතම, ගෞතමගොත්‍රයෙහි :උපන් මහරජ; ඔථාගතා, තථාගතයෝ; අතික්කන්තවරා ඛො, ඉක්මවනලද වරඳ ත්තෝමයහි; (පිඹුසිඟමෙන් දිවිරක්නා පැවිද්දන්ට විසෙසයක් නැතිව වරඉල්ලූකල ගනුවසි කිම නුසුදුසු බැවිනුත් අතීත සම්බුදුරජුන් වහන්සේලාගේ සිරිතක් නොවන බැවිනුත් වර නොදෙන්නෝමයහි වදළසේක) භනෙන, සවාමිනි; යඤ්ච, යම් වරයක්; කපපති, කැපවේ ද; යඤ්ච, යම් වරයක්; අතවජ්ජංහි, නිදොස්වේ ද එබදු වරයක් ඉල්ලමිහි සැලකෙළේය; ගොතමි, ගෞතමිය; වදෙසිඉති, කියවහි (දීම හා නැතීම වැරදි නැති වරයක් තමන් ඉල්ලන බැව් සුඛොදනශාක්‍යරජු කිකල එසේනම් කියව මහරජ යි) වදළසේක; භනෙන, සවාමිනි; භගවතී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පබ්බජිතෙ, පැවිදිවූකල; මෙ, මාහට; අතපපකං, සවලපනුවූ; දුක්ඛං අහොසි, දුකෙක් විය; තන්දෙ, නන්දකුමරු පැවිදිවූකල ද; තථා, එසේමය; රාහුලෙ, රහල්කුමරු පැවිදි වූ කල; අධිමත්තං, අධිකවූ දුකෙක් විය; භනෙන, සවාමිනි; පුත්තපෙමං, පුත්‍රප්‍රෙමය; ජවිං ඡින්දති, සිවිය සිදිහි; ජවිං ඡෙත්වා, සිවිය සිඳ; වම්මං ඡින්දති, සම සිදිහි; වම්මං ඡෙත්වා, සම සිඳ; මංසං ඡින්දති, මාංස සිදිහි; මංසං ඡෙත්වා, මාංස සිඳ; නහාරුං ඡින්දති, නහර සිදිහි; නහාරුං ඡෙත්වා, නහර සිඳ; අට්ඨිං ඡින්දති, ඇට සිදිහි; අට්ඨිං ඡෙත්වා, ඇට සිඳ; අට්ඨිමිඤ්ජං, [ඇවම්දුලු; ආහචච, පැහිර; තිට්ඨති, පවති; භනෙන, සවාමිනි; අය්‍යා, ආර්‍යීවරු; මාතාපිතූහි, මව්පියන් විසින්; අනනුඤ්ඤාතං, අනුනොදන්නාලද; පුත්තං, පුතෙකු; න පබ්බාජෙය්‍යුං, පැවිදි නොකරන්නෝ නම්; සාධු ඉති, මැනවැයි; (මව්පියන්හෙන් අවසර කැකි කුලදරුවන් පැවිදි නොකරතසේ වරයක්ඉල්වීය) අථඛො, -පෙ- ආමන්තෙසි 163 පිටේ 19 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මාතාපිතූහි, මව්පියන් විසින්; අනනුඤ්ඤාතො, අනුනොදන්නාලද; පුත්තො, පුතෙක්; න පබ්බාජෙතබ්බො, පැවිදි නොකළයුත්තේය; යො, යමෙක්; පබ්බාජෙය්‍ය, පැවිදිකෙරේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුලාඇවැත්වේ.

අථඛෝ භගවා කපිලවත්ථුස්මිං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන සාවත්ථි, තෙන චාරිකං පක්කාමි, අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානෝ යෙන සාවත්ථි, තදවසරි, තත්‍රසුදං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තෙන ඛෝ පන සමයෙන ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස උපට්ඨාකකුලං ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස සන්තිකෙ දූරකං පාහෙසි- ඉමං දූරකං ථෙරෝ පබ්බාජෙතූති, අථඛෝ ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස එතදහොසි- භගවතා පඤ්ඤත්තං න ඵෙතෙන වෙ සාමණෙරා උපට්ඨාපෙතබ්බාති, අයඤ්ච මෙ රාහුලෝ සාමණෙරෝ, කථනුඛෝ මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසි, අනුජානාමි භික්ඛවෙ බ්‍යත්තෙනක භික්ඛුනා පටිබලෙන ඵෙතෙ වෙ සාමණෙරෙ උපට්ඨාපෙතූ, යාවතකෙ වා පන උස්සහති ඔවදිතුං අනුසාසිතුං, තාවතකෙ උපට්ඨාපෙතූනති.

අථඛෝ සාමණෙරානං එතදහොසි- කතිත්‍රඛෝ අම්හාකං සික්ඛාපදානි, කත්ථව අම්හෙහි සික්ඛිතබ්බන්නති භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාමණෙරානං දසසික්ඛාපදානි, තෙසු ච සාමණ

අථඛෝ භගවා —පෙ – ආරාමෙ 290 පිටේ 13 පෙළ බලනු, තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් සැරිපුත්තෙරුන්ගේ; උපට්ඨාකකුලං, උපස්ථායකකුලයක්; ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් සැරිපුත්තෙරුන්ගේ; සන්තිකෙ, ළඟවය; ථෙරෝ, තෙරතෙමේ; ඉමං දූරකං, මේ දරුවා; පබ්බාජෙතූ ඉති, පැවිදි කරනසේක්වයි; දූරකං පාහෙසි, දරුවෙකු පිටත් කෙළේය; අථඛෝ, එකල්හි; ආයස්මතෝ සාරිපුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් සැරිපුත්තෙරුන්හට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක්විය; භගවතා, භගවත්හු විසින්; වෙ සාමණෙරා, සාමණෙරයෝ දෙනමක්; එකෙන, එකතෙරනමක් විසින්; න උපට්ඨාපෙතබ්බා ඉති, උවැන් නොකරවිය යුත්තාහයි; පඤ්ඤත්තං, පනවනලද්දේය; මෙ, මාගේ; අයං රාහුලෝ ච, මේ රාහුල තෙමේ ද; සාමණෙරෝ, සාමණෙර වේ; මයා, මාවිසින්; කථනුඛෝ, කෙසේනම්; පටිපජ්ජිතබ්බං ඉති, පිළිපැදිය යුතුදැයි; භගවතෝ, භගවත් හට; එතං අත්ථං ආරොචෙසි, මෙකරුණ සැළකෙළේය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බ්‍යත්තෙන, ව්‍යක්තවූ; පටිබලෙන, ප්‍රතිබලවූ; එකෙන භික්ඛුනා, එක් මහණෙකු විසින්; වෙ සාමණෙරෙ, හෙරණුන් දෙනමක්; උපට්ඨාපෙතූ, උවැන් කරවන්ට; අනුජානාමි, අනුදනිමි; යාවතකෙ වා පන, යම්පමණ හෙරණුන්ට; ඔවදිතුං, අවවාදදීමට; අනුසාසිතුං, අනුසාසනා කිරීමට; උස්සහති, හැකිනම්; තාවතකෙ, එපමණ හෙරණුන්ට; උපට්ඨාපෙතූ ඉති, උපස්ථානකරවීම අනුදනිමියි.

අථඛෝ, ඉක්බිති; සාමණෙරානං, හෙරණුන්ට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් විය; අම්හාකං, අපව; සික්ඛාපදානි, සිකපදයෝ; කතිත්‍රඛෝ, කෙතෙක් වෙත් ද; අම්හෙහි, අපවිසින්; කත්ථව, කිනම් සිකපද යන්හි; සික්ඛිතබ්බං ඉති, හික්මිය යුතුදැයි; භගවතෝ —පෙ— ආරොචෙසුං- 193 පිටේ 5 වෙනි පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සාමණෙරානං, හෙරණුන්ට; දසසික්ඛාපදානි, දසසිකපදකෙණෙකුන්; අනුජා

ණෙරෙහි සික්ඛිතුං, පාණාතිපාතා වෙරමණී, අදින්නාදානා වෙරමණී, අබ්‍රහ්මචරියා වෙරමණී, මුසාවාදා වෙරමණී, සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී, විකාලභොජනා වෙරමණී, නච්චගීතවාදිතවිසූකදස්සනා වෙරමණී, මාලාගන්ධවිලෙපනධාරණමණ්ඩනවිභූසනට්ඨානා වෙරමණී, උච්චාසයනමහාසයනා වෙරමණී, ජාතරූපරජතපටිග්ගහණා වෙරමණී, අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාමණෙරානං ඉමානි දසසික්ඛාපදානි, ඉමෙසු ච සාමණෙරෙහි සික්ඛිතුන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සාමණෙරා භික්ඛූසු අගාරවා අපපතිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරන්ති, භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති- කථං හි නාම සාමණෙරා භික්ඛූසු අගාරවා අපපතිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරිස්සන්තීති. භගවතො එතමත්ථං අරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස සාමණෙරස්ස දණ්ඩකම්මං කාතුං භික්ඛූනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අනත්ථාය පරි

නාම්, අනුදනිමි; සාමණෙරෙහි, හෙරණුන් විසින්; තෙසු, ඒ දසසිකපදයන්හි; සික්ඛිතුංච, හික්මීම ද අනුදනිමි; පාණාතිපාතා, සතුන්මැරීමෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; අදින්නාදානා, නුදුන්දෙය ගැනීමෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; අබ්‍රහ්මචරියා, ලාමකකැසිරීමෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; මුසාවාදා, බොරුකීමෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; සුරාමෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානා, මත්වීමට හා පමාවටහෙතු වූ රහමේරපානයෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; විකාලභොජනා, විකල්බොජුනෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; නච්චගීතවාදිත විසූකදස්සනා, නැටීම් හිකීම් වැයීම් විසුලු දැක්මෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; (මාලාගන්ධවිලෙපනධාරණමණ්ඩන විභූසනට්ඨානා) මාලාගන්ධවිලෙපනධාරණ, මෙතුනොගෙතුමල් හා සුවඳ විලවුන් දැරීමය; මණ්ඩන, අඩුතැන් පිරීමය; විභූසන, සැරසීමය යන; ඨානා, කරුණෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; උච්චාසයනමහාසයනා, උස සුන් මහසුන් දෙකින්; වෙරමණී, වැළකීමය; ජාතරූපරජත පටිග්ගහණා, රන්රිදිමසුනහවණු පිළිගැන්මෙන්; වෙරමණී, වැළකීමය; (යන මොවුහු වෙත්) භික්ඛවේ, මහණෙනි; සාමණෙරානං, හෙරණුන්හට; ඉමානි, දසසික්ඛාපදානි, මේ දසසිකපදයන්; අනුජානාමි, අනුදනිමි; සාමණෙරෙහි, හෙරණුන් විසින්; ඉමෙසු, මේ දසසිකපදයන්හි; සික්ඛිතුං ච, හික්මීම ද කටයුතු.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; සාමණෙරා, සාමණෙරයෝ; භික්ඛූසු, භික්ෂූන්කෙරෙහි; අගාරවා, ගෞරවනැත්තෝ; අපපතිස්සා, යටත්පැවතුම්නැත්තෝ; අසභාගවුත්තිකා, සහාග්‍යපැවතුම් නැත්තෝ; විහරන්ති, වෙසෙත්; භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති —පෙ— ආරොචෙසුං- 192 පිටේ 28 පෙළ හා මෙහි උඩ වාසගමත් බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පඤ්චහි අඞ්ගෙහි, කරුණු පසකින්; සමන්නාගතස්ස සාමණෙරස්ස, සමන්විතහෙරණහට; දණ්ඩකම්මං කාතුං, දඬුවම් කිරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි; (ඔවුහු කවරහයත්) භික්ඛූනං, උපසපන් මහණුන්ගේ;

සකකති, භික්ඛූනං අවාසාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අක්කොසති, පරිභාසති, භික්ඛූ භික්ඛූහි භෙදෙති, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි පඤ්ච හඞ්ගෙහි සමන්නාගතස්ස සාමණෙරස්ස දණ්ඩකම්මං කාතුන්ති.

අථඛො භික්ඛූනං එතදහොසි- කින්නුඛො දණ්ඩකම්මං කාතබ්බන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවරණං කාතුන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ සාමණෙරානං සබ්බං සඞ්ඝාරාමං ආවරණං කරොන්ති, සාමණෙරා ආරාමං පවිසිතුං අලභමානා පක්කමන්තිපි විබ්භමන්තිපි තිත්ථියෙසුපි සඞ්කමන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ සබ්බො සඞ්ඝාරාමො ආවරණං කාතබ්බො, යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස, අනුජානාමි භික්ඛවෙ යත්ථ වා වසති, යත්ථ වා පවික්කමති, තත්ථ ආවරණං කාතුන්ති.

අලාභාය, නොලැබීම පිණිස; පරිසක්කති, උත්සාහ කෙරේද; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; අනත්ථාය, අවැඩපිණිස; පරිසක්කති, උත්සාහකෙරේද; භික්ඛූනං, මහණුන්ගේ; අවාසාය, නොවිසීම පිණිස; පරිසක්කති, උත්සාහකෙරේද; භික්ඛූනං, මහණුන්ට; අක්කොසති, ආක්‍රොශකෙරේද; පරිභාසති, පරිභවකෙරේද; භික්ඛූහි, භික්ෂූන් හා; භික්ඛූ, භික්ෂූන්; භෙදෙති, බිඳීද; (යන මොවුහු වෙත්) අනුජානාමි —පෙ— කාතුන්ති- අනාතුරුව කියේ දනයුතු.

අථඛො, ඉක්බිති; භික්ඛූනං, මහණුන්ට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; (කෙබඳු සිතෙක්ද යත්?) කින්නුඛො දණ්ඩකම්මං, කිනම් දඬුවමක්; කාතබ්බංඉති, කවයුතුද කියායි; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං- 193 පිටේ 5 පෙළ බලනු භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ආවරණං කාතුං, (මෙහි නොපිවිසෙව යි) වැළකිම කරන්ට; අනුජානාමි ඉති, අනුදනිටිහි; (වදළසේක) තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; සාමණෙරානං, හෙරණුන්ට; සබ්බං සඞ්ඝාරාමං, සියල් සඟරම; ආවරණං කරොන්ති, වැළකිම කෙරෙත්; සාමණෙරා, සාමණෙරයෝ; ආරාමං පවිසිතුං, අරමට පිවිසීම; අලභමානා, නොලබන්නෝ; පක්කමනතිපි, බැහැරද යෙත්; විබ්භමනතිපි, සිවුරුහැරීමද කෙරෙත්; තිත්ථියෙසුපි, තීර්ථකයන්කෙරෙහිදු; සඞ්කමන්ති, සම්බවට යෙත්; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං- 193 පිටේ 5 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සබ්බො සඞ්ඝාරාමො, සියල් සඟරම; ආවරණං නකාතබ්බො, ආවරණය නොකටයුතු; යො, යමෙක්; කරෙය්‍ය, කරන්නේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළාඇවැත් වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යත්ථ වා, යම්තැනක හෝ; වසති, වෙසේද; යත්ථවා, යම්තැනක හෝ; පවික්කමති, පිවිසේද; තත්ථ, එහි; ආවරණං කාතුං, ආවරණය කිරීම; අනුජානාමිඉති, අනුදනිමියි; (වදළෝ. නිබඳවසන කාමරය හා අරමතුළ වැඩිවශයෙන් පිවිසෙන ඉඩම් තහනම් කිරීම මිස මුලුඅඟරම වැළකීම නොවටී.)

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ සාමණේරානං මුඛවාරිකං ආහාරං ආවරණං කරොන්ති, මනුස්සා යාගුපානම්පි සඞ්ඝභත්තම්පි කරොන්තා සාමණේරෙ එවං වදෙන්ති- එථ භණෙන යාගුං පිවථ, එථ භණෙන භත්තං භුඤ්ජථාති, සාමණේරා එවං වදෙන්ති- නාවුසො ලබ්භා භික්ඛූහි ආවරණං කාතුන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- කථං හි නාම භදන්තා සාමණේරානං මුඛවාරිකං ආහාරං ආවරණං කරිස්සන්තීති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ මුඛවාරිකො ආහාරො ආවරණං කාතබ්බො, යො කරෙය්ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

දණ්ඩකම්මවත්ථු නිට්ඨිතං.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ උපජ්ඣායෙ අනාපුච්ඡා සාමණේරානං ආවරණං කරොන්ති, උපජ්ඣායා ගවෙසන්ති කථන්නු ඛො අම්හාකං සාමණේරා න දිස්සන්තීති, භික්ඛූ එවමාහංසු ඡබ්බග්ගියෙහි ආවුසො භික්ඛූහි ආවරණං කාතන්ති, උපජ්ඣායා උජ්ඣා

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; සාමණේරානං, හෙරණුන්ගේ; මුඛවාරිකං, මුඛවාරිකවූ; ආහාරං, ආහාරය; ආවරණං කරොන්ති, වැළකීම කෙරෙත්; (අද තොකව අනුභව නොකරව යි මෙසේ තහනම් කිරීමය) මනුස්සා, මිනිස්හු; යාගුපානම්පි, යාගු පානයද; සඞ්ඝභත්තම්පි, සඟබත්ද; කරොන්තා, කරන්නෝ; සාමණේරෙ එවං වදෙන්ති, හෙරණුන්ට මෙසේ කියත්; භණෙන, සවාමිනි; එථ, එව්; යාගුං පිවථ, කැඳ බොව් භණෙන, සඳහිනි; එථ, එව්; භත්තං භුඤ්ජථන්ති, බත් වළඳවියයි; සාමණේරා, සාමණේරයෝ; එවං වදෙන්ති, මෙසේ කියත්; ආවුසො, ඇවැත්නි; න ලබ්භා, නොලැබිය හැක්කෝ වෙමු; භික්ඛූහි, භික්ෂූන්විසින්; ආවරණං කාතුන්ති, ආවරණය කරනලද යයි; මනුස්සා, මිනිස්හු; උජ්ඣායන්ති - පෙ— කථංහි නාම- 192 පිටේ 28 පෙළ බලනු. භදන්තා, සවාමීන්වහන්සේලා; සාමණේරානං —පෙ— කරිස්සන්තීති- කියේමය. භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං- 193 පිටේ 6 පෙළ බලනු. න භික්ඛවෙ —පෙ— දුක්කටස්සාති- කී අනුසාරගයන් සලකනු.

දඬුකම්මවත්ථු නිමිශේෂ.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ, ෂට්වර්ගික භික්ෂූහු; උපජ්ඣායෙ, උපාධ්‍යායතෙරුන්; අනාපුච්ඡා, නොවිචාරා; සාමණේරානං ආවරණං කරොන්ති, හෙරණුන්ට ආවරණය කෙරෙත්; උපජ්ඣායා, උපාධ්‍යායයෝ; අම්හාකං සාමණේරා, අපගේ හෙරණුහු; කථංනු ඛො, කෙසේනම්; න දිස්සන්තීතිආහංසු, නොදක්නා ලැබෙත් දැයි; ගවෙසන්ති, සොයත්; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; එවං ආහංසු, මේසේ කීහු;

ඝනති බිඝනති විපාචෙනති- කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අම්හෙ අනාපුච්ඡා අඵාසුකං සාමණේරානං ආවරණං කරිස්සන්තීති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ උපජ්ඣායෙ අනාපුච්ඡා ආවරණං කාතබ්බං යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ ථෙරානං භික්ඛූනං සාමණේරෙ උපලාලෙන්ති, ථෙරා සාමං දන්තකට්ඨම්පි මුඛොදකම්පි ගණ්හන්තා කිලමන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අඤ්ඤස්ස පරිසා උපලාලෙතබ්බා, යො උපලාලෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස කණ්ටකො නාම සාමණේරො කණ්ටකිං නාම භික්ඛුනිං දූසෙසි, භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති- කථං හි නාම සාමණේරා එවරූපං අනාචාරං ආචරිස්සන්තීති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජා

ආවුසො, ඇවැත්නි; ඡබ්බග්ගියෙහි භික්ඛූහි, ෂට්වර්ගික භික්ෂූන් විසින්; ආවරණං කතං ඉති, ආවරණය කරන ලදයිසි; උපජ්ඣායා, උපාධ්‍යායෝ; උජ්ඣායන්ති —පෙ— කථං හි නාම- 192 පිටේ 28 පෙළ බලනු. ඡබ්බග්ගියා —පෙ— කරිස්සන්තීති- කියේමය. භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං- 193 පිටේ 5 පෙළ බලනු. න භික්ඛවෙ —පෙ— දුක්කටස්සාති- කී අනුසාරයෙන් සලකනු. (බුදුරදුන් විසින් භෙරණුන්ව දඩු වම්වශයෙන් ආවරණය පමණක් වදරනලදී. ධර්මසංග්‍රාහක රහතුන් විසින් අපරාධානුරූපයේ දිය දුව වැලි ආදින් ගෙන්විමද කටයුතු යයි කියනලදී. එබැවින් රහතුන්වහන්සේලාගේ වදනද පිළිගතයුතු වේ, එසේනමුදු මේ දඩුවම් කිරීම ආයතිසංවරයෙහි පිහිටා දියුණු වේවා යන කරුණෙ අදහසින් මිස භෙරණුන් විනාස වේවා යන පවිටු අදහසකින් නොකළයුතු.)

තෙන ඛො පන —පෙ— භික්ඛූ- කියේමය. ථෙරානං භික්ඛූනං, තෙරමහණුන්ගේ; සාමණේරෙ, භෙරණුන්; උපලාලෙන්ති, (තොපට පාඩිවුරු දෙන්නෙමු කියා තමන්ට උවටැන් කරනුපිණිස) සිත්ගනිත්; ථෙරා, තෙරහු; සාමං, තෙමේ; දන්තකට්ඨම්පි, දැහැටිද; මුඛොදකම්පි; මුව දෝනාපැන්ද; ගණ්හන්තා, ගන්නෝ; කිලමන්ති, කලානතවෙත්, භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං- 193 පිටේ 5 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අඤ්ඤස්ස, අන්මහණෙකුගේ; පරිසා, පිරිස්තොමෝ; න උපලාලෙතබ්බා, සිත්නොගතයුත්තීය; යො, යම් මහණෙක්; උපලාලෙය්‍ය, සිත්ගන්නේනම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළා ඇවැත්වන්නීය.

තෙන ඛො පන සමයෙන- කියේමය. ආයස්මතො, ආයුෂ්මත්වූ; සක්‍යපුත්තස්ස, ශාක්‍යපුත්‍රවූ; උපනන්දස්ස, උපනන්දතෙරුන්ගේ; කණ්ටකො නාම සාමණේරො, කණ්ටක නම් භෙරණතෙමේ; කණ්ටකිං නාම භික්ඛුනිං, කණ්ටකී නම් මෙහෙණිය; දූසෙසි, දූෂ්‍යයකෙරේය; භික්ඛූ —පෙ— කථං හි නාම-192 පිටේ 28 පෙළ බලනු. සාමණේරා, සාමණේරයෝ; එවරූපං අනාචාරං, මෙයාකාරවූ නොසිරිත්හි; ආචරිස්සන්ති

නාම් භික්ඛවෙ දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං සාමණෙරං නාසෙතුං, පාණා තිපාති හොති, අදින්නාදායි හොති, අබ්‍රහ්මචාරී හොති, මුසාවාදී හොති, මජ්ජපායි හොති, බුද්ධස්ස අවණ්ණං භාසති, ධම්මස්ස අවණ්ණං භාසති, සඞ්ඝස්ස අවණ්ණං භාසති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො හොති, භික්ඛුනීදූසකො හොති, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි දසහඞ්ගෙහි සමන්නාගතං සාමණෙරං නාසෙතුන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පණ්ඩකො භික්ඛුස්ස පබ්බජිතො හොති, සො දහරෙ දහරෙ භික්ඛූ උපසංකමිත්වා එවං වදෙති- එථ මං ආයස්මන්තො දූසෙථාති, භික්ඛූ අපසාදෙන්ති නස්ස පණ්ඩක විනස්ස පණ්ඩක කො තයා අත්ථොති, සො භික්ඛූහි අපසාදිතො මහතෙන මහතෙන මුනිගලෙල සාමණෙරෙ උපසංකමිත්වා එවං වදෙති-එථ මං ආයස්මන්තො දූසෙථාති, සාමණෙරා අපසාදෙන්ති නස්ස පණ්ඩක විනස්ස පණ්ඩක කො තයා අත්ථොති, සො සාමණෙරෙහි අපසාදිතො හත්ථිභණ්ඩං අස්සභණ්ඩං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදෙති එථ මං ආවුසො දූසෙථාති, හත්ථිභණ්ඩා අස්සභණ්ඩා දූසෙසුං. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති, පණ්ඩකා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා, යෙපි ඉමෙසං න

ඉති, හැසිරෙන්නාහුදැයි; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං- 193 පිටේ 6 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දසහි අඞ්ගෙහි, කරුණු දසයකින්; සමන්නාගතං, යුක්තවූ; සාමණෙරං, හෙරණතමක්; නාසෙතුං,(නසන්ට) මහණබැවින් මුදලන්ට; අනුජානාමි, අනුදනිමි; පාණාතිපාතී හොති, සතුන්මරණ සුලුවේද; අදින්නාදායි හොති, නුදුන්දේගන්නාසුලුවේද; අබ්‍රහ්මචාරී හොති, ලාමක හැසිරීම් ඇතියෙක් වේද; මුසාවාදී හොති, බොරුකියන සුලුවේද; මජ්ජපායි හොති, මත්පැන්බොන සුලු වේද; බුද්ධස්ස, බුදුන්ගේ; අවණ්ණං භාසති, අගුණ කියාද; ධම්මස්ස, ධර්මයාගේ; අවණ්ණං භාසති, අගුණ කියාද; සඞ්ඝස්ස, සඞ්ඝයාගේ; අවණ්ණං භාසති, අගුණ කියාද; මිච්ඡාදිට්ඨිකො හොති, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිඇත්තේ වේද; භික්ඛුනීදූසකො හොති, මෙහෙණින්නන් දූෂ්‍යකරන්නේ වේද; (යන මොවුහු වෙත්) අනුජානාමි — පෙ— නාසෙතුන්ති- කියේමය.

තෙන ඛො පන සමයෙන- කියේමය. අඤ්ඤතරො පණ්ඩකො, එක්තරා පණ්ඩකයෙක්; භික්ඛුස්ස පබ්බජිතො හොති, මහණුන් කෙරේ පැවිදිවූයේ වේ; සො, හේතෙමේ, දහරෙ දහරෙ භික්ඛූ, තරුණ තරුණ මහණුන් කරා; උපසංකමිත්වා, එළඹ; එවං වදෙති, මෙසේ කියයි; එථ, එව්; ආයස්මන්තො, ආයුෂ්මත්හු; මං, මා; දූසෙථාති, දූෂ්‍යකරව්යයි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; අපසාදෙන්ති, බැහැරකෙරෙත්; පණ්ඩක, පණ්ඩකය; නස්ස, නැසෙව; පණ්ඩක, පණ්ඩකය; විනස්ස, වෙසෙසින් නැසෙව; තයා, නුඹෙන්; කො අත්ථොති, කිනම් වැඩෙක්දැයි; භික්ඛූහි, භික්ෂූන් විසින් අපසාදිතො; බැහැරකරනලද; සො, හේතෙමේ; මහන්තෙන මහන්තෙන, මහත් මහත්වූ; මුනිගලෙල, සුදුලශරීරඇති; සාමණෙරෙ, හෙරණුන් කරා; උපසංකමිත්වා —පෙ— අත්ථොති- කියේමය. සාමණෙරෙහි, හෙර ණුන් විසින්; සො, හෙතෙම; අපසාදිතො, බැහැරකරනලද්දේ; හත්ථි

පණ්ඩකා තෙපි පණ්ඩකෙ දූසෙන්ති, එවං ඉමේ සබ්බෙව අබ්‍රහ්මචාරි නොනි. අසෙඛාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං හත්ථිහණ්ඩානං අස්සහණ්ඩානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාචෙන්තානං, අථඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, පණ්ඩකො භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නො න උපසම්පාදෙතබ්බො, උපසම්පන්නො නාසෙතබ්බොති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙ පුරාණකුලපුත්තො ඛීණකොලඤ්ඤු සුඛුමාලො හොති, අථඛො තස්ස පුරාණකුලපුත්තස්ස ඛීණකොලඤ්ඤස්ස එතදහොසි- අහං ඛො සුඛුමාලො න පටිබලො අනධිගතං වා භොගං අධිගන්තුං අධිගතං වා භොගං ඵාතිකාතුං, කෙන නුඛො අහං උපායෙන සුඛං ච ජීවෙය්‍යං තව කිලමෙය්‍යන්ති අථඛො තස්ස පුරාණකුලපුත්තස්ස ඛීණකොලඤ්ඤස්ස එතදහොසි— ඉමෙ ඛො සමණා සක්‍යපුත්තියා සුඛසීලා සුඛසමාචාරා සුභොජනානි භුඤ්ජිත්වා නිවාතෙසු සයනෙසු සයන්ති, යන්නූනාහං සාමං පත්තචීවරං පටියාදෙත්වා කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡා

හණ්ඩෙ අස්සහණ්ඩෙ උපසංකමිත්වා, ඇත්ගොවීවන් අශ්ගොවීවන් වෙතට පැමිණ; එවං වදෙති- දූසෙථාති- කිස්මේඝ. හත්ථිහණ්ඩා, ඇත් ගොවිවෝද; අස්සහණ්ඩා, අශ්ගොවිවෝද; දූසෙසුං, දූෂ්‍යකලෝඝ; තෙ —පෙ— විපාචෙන්ති· 192 පිටේ 28 පෙළ බලනු ඉමේ සමණා සක්‍ය පුත්තියා, මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ; පණ්ඩකා, පණ්ඩකයෝ වෙත්; ඉමේ සං, මොවුන්අතුරෙන්; යෙ, යම්ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රකෙණෙක්; න පණ්ඩකා පණ්ඩකයෝ නොවෙත්ද; තෙපි, ඔවුහුද; පණ්ඩකෙ, පණ්ඩකයන්; දූසෙන්ති, දූෂ්‍යයකෙරෙත්; එවං, මෙසේ; ඉමෙසඛෙව, මොවුහු සියල් ලෝම; අබ්‍රහ්මචාරිනොඉති, අබ්‍රහ්මචාරීහු වෙත්ඝයි; අසෙසාසුංඛො; —පෙ— ආරොචෙසුං- 145 පිටේ 34 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි පණ්ඩකො, පණ්ඩකයෙක්; අනුපසම්පන්නො, උපසපන්නුවූගේ; න උප සම්පාදෙතබ්බො, උපසපන් නොකළයුත්තේය; උපසම්පන්නො, උපස පන්වූගේ; නාසෙතබ්බොඉති, හිවුරු මුදුහළ යුත්තේයයි

තෙන ඛො පන සමයෙන- කිස්මේඝ. අඤ්ඤතරෙ, එක්තරා; ඛීණ කොලඤ්ඤු, මව්පිය කුලඝතු නැසුනු ධනසම්පත්ඇති; සුඛුමාලෝ, සිවු මැලිවූ; පුරාණකුලපුත්තො, (පිළිවෙළින් පිරිහීමට පත්) පුරාණකුලඝක් හුගේ පුතෙක්; හොති, වෙයි; අථඛො – පෙ— එතදහොසි- කිස්මේඝ. අහං ඛො, මම වනාහි; සුඛුමාලෝ, හිවුමැලිවෙමි; (එසේහෙයින්) අනධි ගතං, නොලැබුවාවූ; භොගං, සම්පතක්; අධිගන්තුං වා, ලැබීමට හෝ; අධිගතං, ලැබුවාවූ; භොගං, සම්පතක්; ඵාතිකාතුංවා, දියුණුකිරීමට හෝ; න පටිබලෝ, අපොහොසත්වෙමි; අහං, මම; කෙන නුඛො උපා යෙන, කිනම් උපායකින්; සුඛං ජීවෙය්‍යංව, සුවසේ ජීවත්වන්නෙම් ද; න කිලමෙය්‍යං ව ඉති, පීඩා නොවන්නෙම්දැයි; (මෙසේ සිතීය) අථඛො —පෙ— එතදහොසි- කිස්මේඝ. ඉමේ ඛො –පෙ– සයන්ති- 209 පිටේ 22 පෙළ බලනු. අහං, මම; සාමං, තෙමේ; පත්තචීවරං පටියාදෙත්වා, පාසි වුරු පිළිවෙළකොට ගෙන; කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා, හිසකේ රැවුල් කප්

දෙවා ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛූහි සද්ධිං සංවසෙය්‍යන්ති. අථඛෝ ඔසා පුරාණකුලපුත්තෝ බිම්බිසාරරාජකුලූපකෙ කාසාවානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛූ අභිවාදෙති, භික්ඛූ එවමාහංසු- කතිවස්සොසි ත්වං ආවුසො, කිං එතං ආවුසෝ කතිවස්සෝ නාමාති, කෝ පන තෙ ආවුසෝ උපජ්ඣායොති; කිං එතං ආවුසෝ උපජ්ඣායෝ නාමාති, භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපාලිං එතදවොචුං- ඉඞ්ඝාවුසෝ උපාලි ඉමං පබ්බජිතං අනුග්ගණ්හාහීති, අථඛෝ සෝ පුරාණකුලපුත්තෝ බිම්බිසාරරාජකුලූපකෙ ආයස්මතා උපාලිකා අනුග්ගණ්හියමානෝ එතමත්ථං ආරොචෙසි ආයස්මා උපාලි භික්ඛූනං එත මත්ථං ආරොචෙසි, භික්ඛූ භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, ථෙය්‍යසංවාසකෝ භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නෝ න උප සම්පාදෙතබ්බෝ, උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බෝ- තිත්ථියපක්කන්තකෝ භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බෝති

පවා; කාසාවානි වත්ථානි, කෂාවවත්; අච්ඡාදෙත්වා, හැඳගෙන; ආරාමං ගන්ත්වා, අරමට ගොස්; භික්ඛූහි සද්ධිං. භික්ෂූන් සමඟ; සංවසෙය්‍යං, එක්වවසන්නෙමි නම්; ගන්ථුතඉති, ගෙහෙකැයි; අථඛෝ —පෙ—, භික්ඛූ - කිසේමය. අභිවාදෙති, වඳියි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ආවුසෝ ඇවැත්නි; ත්වං, තුඹ; කතිවස්සෝ අසි ඉති, කෙතෙක් වස් ඇත්තෙක් වෙහිදැයි; එවං ආහංසු, මෙසේ කිහු; ආවුසෝ, ඇවැත්නි; කති වස්සෝ නාම, කතිවස්ස නම්; එතං කිං ඉති, මේ කිමෙක්දැයි පිළිවිසි; (කතිවස්සෝ ගන්නෙහි තේරුම කුමක්ද කියා විචාළේය) ආවුසෝ, ඇවැත්නි; තෙ, තුඹේ; උපජ්ඣායෝ උපාධ්‍යාය තෙම; කොපන ඉති, කවරෙක් වේ දැයි ඇසූහ; ආවුසෙ , ඇවැත්නි; උපජ්ඣායෝ නාම, උපා ධ්‍යායතම්; එතං කිං ඉති, මේකුමකට නම් දැයි පිළිවිසි; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ආයස්මන්තං උපාලිං, ආයුෂ්මත්උපාලිතෙරුන්ට; එතං අවෙච්, මේ වදන කිහු; ආවුසෝ උපාලි, ඇවැත් උපාලිතෙරණුවෙනි; ඉඞ්ඝ, එසේ හෙයින්; ඉමං පබ්බජිතං, මේ පැවිදිවෙස්ගත්තහු; අනුග්ගණ්හාහිඉති, කරුණු විචාරවයි; (හිසකේ රැවුල් කැපීමය සිවුරු ඇන්ද විමය සරණ ගමනය දීමය උපාධ්‍යාය ග්‍රහණය කම්වාක්‍යය කීමය සතරනිශ්‍රය කීමය යන මේ කරුණු කෙසේ කෙළේදැයි විචාරීමයයන අභිප්‍රාය වේ) අථඛෝ —පෙ— බිම්බිසාරරාජකුලූපකෙ- කිසේමය ආයස්මතා උපාලිනා, ආයුෂ්මත් උපාලිතෙරුන් විසින්; අනුග්ගණ්හියමානෝ, කරුණු විචාරනු ලබන්නේ; එතමත්ථං —පෙ— ආරොචෙසුං-කිසේමය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ථෙය්‍ය සංවාසකෝ, ථෙය්‍යසංවාසකයෙක්; අනුපසම්පන්නෝ, උපසපන් නොවූයේ; න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසපන් නොකළයුත්තේය; උපසම්ප න්නෝ, උපසපන්වූයේ; නාසෙතබ්බෝ, ශ්‍රමණලිඞ්ගයෙන් බැහැරකළ යුත්තේය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තිත්ථියපක්කන්තකෝ, තීර්ථකයන් වෙතට ගියේ; අනුපසම්පන්නෝ, උපසපන්නොවූයේ; න උපසම්පාදෙ තබ්බෝ, උපසපන් නොකළයුත්තේය; උපසම්පන්නෝ, උපසපන්වූයේ; නාසෙතබ්බෝ, ශ්‍රමණලිඞ්ගයෙන් බැහැරකළයුත්තේය;

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ නාගෝ නාගයෝනියා අවට්ටියති හරායති ජිගුච්ඡති, අථඛෝ තස්ස නාගස්ස එතදහෝසි, කෙනනුඛෝ අහං උපායෙන නාගයෝනියා ච පරිමුච්චෙය්‍යං, ඛිප්පඤ්ච මනුස්සත්තං පටිලභෙය්‍යන්ති. අථඛෝ තස්ස නාගස්ස එතදහෝසි- ඉමේ ඛෝ සමණා සක්‍යපුත්තියා ධම්මචාරිනෝ සමචාරිනෝ බ්‍රහ්මචාරිනෝ සච්චවාදිනෝ සීලවන්තෝ කල්‍යාණධම්මා, සචේ ඛෝ අහං සමණේසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජෙය්‍යං, එවාහං නාගයෝනියා ච පරිමුච්චෙය්‍යං, ඛිප්පඤ්ච මනුස්සත්තං පටිලභෙය්‍යන්ති, අථඛෝ සෝ නාගෝ මාණවකවණ්ණෙන භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචි, තං භික්ඛූ පබ්බාජෙසුං උපසම්පාදෙසුං, තෙන ඛෝ පන සමයෙන සෝ නාගෝ අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා සද්ධිං පච්චන්තිමෙ විහාරෙ පටිවසති, අථඛෝ සෝ භික්ඛු රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය අජ්ඣොකාසෙ චඞ්කමති, අථඛෝ සෝ නාගෝ තස්ස භික්ඛුනෝ නික්ඛන්තෙ විස්සත්ථෝ නිද්දං ඔක්කමි. සඛෙඛා විහාරෙ අභිතා පුණ්ණා වාතපානෙහි හොහා නික්ඛ

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කිසේම්ය. අඤ්ඤතරෝ නාගෝ, එක් තරා නාගයෙක්; නාගයෝනියා, නාගයොනියෙහි; අවට්ටියති, පිඬාවට මෙන් පැමිණේ; හරායති, ලජ්ජාවටමෙන් පැමිණේ; ජිගුච්ඡති, පිළිකුල් කෙරේ; අථඛෝ, ඉක්බිති; තස්ස නාගස්ස එතදහෝසි, ඒ නාගයාහට මෙබඳු සිතෙක් වී; අහං, මම; කෙන නුඛෝ උපායෙන, කිනම් උපායකින්; නාගයෝනියාච, නාගයොනියෙනුත්; පරිමුච්චෙය්‍යං, මිදෙන්නෙමි ද; මනුස්සත්තඤ්ච, මිනිසත්බවත්; ඛිප්පං, වහා; පටිලභෙය්‍යං ඉති, පිළි ලබන්නෙමි ද කියායි; අථඛෝ —පෙ - එතදහෝසි- කිසේ ම්ය. ඉමේ ඛෝ සමණා —පෙ— කල්‍යාණධම්මා 265 පිටේ 29 පෙළ බලනු. සචේ ඛෝ, ඉඳින් එසේනම්; අහං, මම; සමණේසු, සක්‍යපුත්තියෙසු, ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයන්කෙරෙහි; පබ්බජෙය්‍යං, පැවිදිවන්නෙමිනම්; එවං, එසේකලකල්හි; අහං, මම; නාගයෝනියාච —පෙ - පටිලභෙය්‍යන්ති- කිසේමය. අථඛෝ, ඉක්බිති; සෝ නාගෝ, ඒ නාගතෙමේ; මාණවක වණ්ණෙන, තරුණයෙකුගේ පෑහැයෙන්; භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා, මහණුන්වෙතව පැමිණ; පබ්බජ්ජං යාචි, පැවිදිකම් ඉල්වී; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; තං, ඔහු; පබ්බාජෙසුං, පැවිදිකළෝය; උපසම්පාදෙසුං, උපසපන් ද කළහු; තෙන ඛෝ පන සමයෙන, එකලවනාහි; සෝ නාගෝ, (මහණ උපසපන්වූ) ඒ නාගතෙමේ; අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා සද්ධිං, එක්තරා මහණෙකු සමඟ; පච්චන්තිමෙ විහාරෙ, පසල් දනව්වක පිහිටි වෙහෙරක; පටිවසති, වෙසේ; අථඛෝ, එකල; සෝ භික්ඛු, ඒ මහණතෙමේ; රත්තියා පච්චූසසමයං, රැපිළිබඳ අලුයම්කල; පටිට්ඨාය, නැඟිසිට; අජ්ඣොකාසෙ, අධ්‍යවකාශයෙහි; චඞ්කමති, සක්මන්කෙරේ; අථඛෝ, ඉක්බිති; සෝ නාගෝ, ඒ නාගතෙමේ; තස්ස භික්ඛුනෝ, ඒ මහණ; නික්ඛන්තෙ, නික්මගියකල; විස්සත්ථෝ, සැකනැත්තේ; නිද්දං ඔක්කමි, නිදිගත්තේය; සඛෙඛා විහාරෙ, සියල් වෙහෙරතෙම; අභිතා පුණ්ණා; සජ්ඣායෙන් පිරුණේය; වාතපානෙහි, ජනෙල්කවුළුවලින්; හොහා,

නතා හොතති, අථඛො සො භිකඛු විහාරං පවිසිස්සාමීති කවාටං පණා මෙනෙතා අදුස සඛඛං විහාරං අහිතා පුණණං වාතපානෙහි හොගෙ නිකඛනෙත, දිසවාත භිතො විසසරමකාසි, භිකඛු උපඛාවිචා තං භිකඛුං එතදවොවුං-කිසස නුං ආවුසො විසසරමකාසියි, අහං ආවුසො සඛඛා විහාරෙ අහිතා පුණණා වාතපානෙහි හොගා නිකඛනතාති, අථඛො සො නාගො තෙන සදදෙන පටිබුජඣිචා සකෙ ආසනෙ නිසිදි, භිකඛු එවමාහංසු- කොසි නුං ආවුසොති, අහමහනෙන නාගො ති, කිසස පන නුං ආවුසො එවරූපං අකාසිති, අථඛො සො නාගො භිකඛූනං එතමතථං ආරොචෙසි, භිකඛූ භගවතො එතමතථං ආරොචෙ සුං, අථඛො භගවා එතසමිං නිදානෙ එතසමිං පකරණෙ භිකඛුසඞඝං සනනිපාතාපෙචා තං නාගං එතදවොච, තුමෙහච ඛවතථ නාගා අභි රුළහිඛමමා ඉමසමිං ධමමවිනයෙ, ගචඡ නුං නාග තතෙව වාතුදදසෙ පණණරසෙ අවසමියාච පකඛසස උපොසථං උපවස, එවං නුං නාග

දරණයෝ; නිකඛනතා හොනති, නික්ඛන්තාහු වෙත්; අථඛො, ඉක්බිති; සො භිකඛු, ඒමහණතෙමේ; විහාරං පවිසිස්සාමිඉති, වෙහෙරවපිවිසෙන් නෙමියි; කවාටං පණාමෙනෙතා, දොරබාව හරින්නේ; සඛඛං විහාරං, සියලුවෙහෙර; අහිතා පුණණං, සපියාගෙන් පිරීමද; වාතපානෙහි, ජනෙල්කවුළුවලින්; නිකඛනෙත, නික්මුනාවූ; හොගෙ, දරණඅන්ද; අදුස, දුටුයේය; දිසවාන, දැක; භිතො, බියට පැමිණියේ; විසසරං අකාසි, ආතුරභඩකෙළේය; භිකඛු, භික්ෂූහු; උපඛාවිචා, සමීපයට දුව ගොස්; තං භිකඛුං, ඒ භික්ෂුවට; ආවුසො, ඇවැත්නි; එවං, නුඹ; කිසස කුමකට; විසසරං අකාසිඉති, ආතුරභඩකෙළෙහිදැයි; එතං අවොචුං, මෙවදන්කිහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; අහං සඛඛා විහාරෙ, මේ සිඟල් වෙහෙරතෙම; අහිතා, සපියාගෙන්; පුණණා, පිරුණේය; වාතපා නෙහි, ජනෙල්කවුළුවලින්; හොගා, දරණයෝ; නිකඛනතාඉති, නික්මු නාහයි; (කියේය) අථඛො, එකල; සො නාගො, ඒ නාගතෙමේ; තෙන සදදෙන, ඒ ශබ්දයෙන්; පටිබුජඣිචා, අවදිවී; සකෙ ආසනෙ, සිය අස නෙහි; නිසිදි, හුන්නේය; භිකඛු, භික්ෂූහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; එවං, නුඹ; කොසිඉති, කවරෙක් වෙහිදැයි; එවං ආහංසු, මෙසේකීහු; භනෙත, සාමිනි; අහං, මම; නාගොඉති, නාගතයක්වෙමියි කීයේය; ආවුසො, ඇවැත්නි; එවං, නුඹ; කිසසපන, කුමක්නිසාද; එවරූපං, මෙබන්දක්; අකාසිඉති, කෙළෙහිදැයි; (පිළිවිසුන) අථඛො, ඉක්බිති; සො නාගො, ඒ නාගතෙමේ; භිකඛූනං එතමතථං ආරොචෙසි, භික්ෂූන්ට මෙකරුණ දැන්වී; භිකඛූ —පෙ— සනනිපාතාපෙචා 146 පිටේ 29 පෙළ බලත්. තං නාගං, ඒ නාගයාට; එතං අවොච, මෙකරුණ වදාළසේක; තුමෙහවඛො, තොපිවනාහි; නාගා අසි, නාගයෝවූවැයි; ඉමසමිං ධමමවිනයෙ, මේ ධර්මවිනයෙහි; අභිරුළහිඛමමා, නොවැළෙන සුභාව ඇත්තාහ; නාග, නාගය; එවං, නුඹ; තසමිඑව, එහිම; ගචඡ, යව; වාතුදදසෙ, තුදුස්වක්හිද පණණරසෙ, පසළොස්වක්හිද; පකඛසස, පක්ෂයපිළිබඳ; අවසමියාච, අව වක්හිද; උපොසථං උපවස, පෙහෙවස්වසව; එවං, මෙසේකළකල; එවං,

යොනියාව පරිමුච්චිස්සති, බිපදඤ්ච මනුස්සත්තං පටිලභිස්සතීති, අථඛෝ සෝ නාගෝ අවිරුළ්හිධම්මෝ කිරාහ ඉමස්මිං ධම්මවිනයේති දුක්ඛී දුම්මනෝ අස්සූනි පවත්තයමානෝ විස්සරං කරිත්වා පක්කාමි. අථඛෝ භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි- වෙ මේ භික්ඛවේ පච්චයා නාගස්ස සභාවපාතුකම්‍යතාය, යදුව සජාතියා මේථුනං ධම්මං පතිසේවති, යදුව විස්සට්ඨෝ නිද්දං ඔක්කමති, ඉමේ ඛෝ භික්ඛවේ වේ පච්චයා නාගස්ස සභාවපාතුකම්‍යතාය, තිරච්ඡානගතෝ භික්ඛවේ අනුපසම්පන්නෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බෝති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ මාණවකෝ මාතරං ජීවිතා වොරොපෙසි, සෝ තෙන පාපකෙන කම්මෙන අට්ටීයති හරායති ජිගුච්ඡති අථඛෝ තස්ස මාණවකස්ස එතදහොසි- කෙන නු ඛෝ අහං උපායෙන ඉමස්ස පාපකස්ස කම්මස්ස නික්ඛන්තිං කරෙය්‍යන්ති, අථඛෝ තස්ස මාණවකස්ස එතදහොසි- ඉමේ ඛෝ සමණා සක්‍යපුත්තියා ධම්මචාරිනෝ සමචාරිනෝ බ්‍රහ්මචාරිනෝ සච්චවාදිනෝ සීලවන්තා කල්‍යාණධම්මා, සචේ ඛෝ අහං සමණේසු සක්‍යපුත්තියේසු පබ්බජෙය්‍යං

නුඹ; නාගයොනියාව, නාඅත්බැව්තුන්; පරිමුච්චිස්සති, මිදෙන්නෙහිය; මනුස්සත්ත ංව, මිනිසත්බවද; බිපදං, වහා; පටිලභිස්සතීති, පිළිලබන්නෙහියයිසිය; අථඛෝ, ඉක්බිති; සෝ නාගෝ, ඒ නාගතෙමේ; අහං, මම; ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, මේඍස්නෙහි; අවිරුළ්හිධම්මෝකිරාහති, නො වැඩෙන සවභාව ඇතියෙමියි; දුක්ඛී, දුක්ඇත්තේ; දුම්මනෝ, නොසතුටුසිත්ඇත්තේ; අස්සූනි, කඳුළු; පවත්තයමානෝ, පවත්වමින්; විස්සරං කරිත්වා, ඇතුරහඬකොව; පක්කාමි, ගියේය; අථඛෝ, ඉක්බිති; භගවා, භගවත්තෙමේ; භික්ඛූ ආමන්තෙසි, භික්ෂූන් ඇමතුසේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; නාගස්ස, නාගයාගේ; සභාවපාතුකම්‍යතාය, සවභාවය පහළ කිරීමට; ඉමේ වෙ පච්චයා, මේකාරණයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්; (ඔවුහු කවරහයත්) යදුව, යම්කිසිලෙක; සජාතියා, තාගිනියක්හා; මේථුනං ධම්මං, මෙවුන්දම්; පතිසෙවති, සෙවනයකෙරේද; යදුව, යම්කලෙක; විස්සට්ඨෝ, ඇතකැත්තේ; නිද්දං, නිදීමට; ඔක්කමති, පැමිණේද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; නාගස්ස, නාගයාගේ; සභාවපාතුකම්‍යතාය, සවභාවය ප්‍රකට වීමට; ඉමේ ඛෝ, මොවුහු වනාහි; වේ පච්චයා, ප්‍රත්‍යයෝදෙදෙනා වෙත්; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තිරච්ඡානගතෝ, තිරිසනෙක්; අනුපසම්පන්නෝ, උපසපන්නුවූයේ; න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසපන්නොකළයුත්තේය; උපසම්පන්නෝ, උපසපන්වූයේ; නාසෙතබ්බෝ, ලිඛිතානුශාසනයෙන් නැසියයුත්තේය (සිවුරුහැරවිය යුතුය යනු භාවයි.)

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කිසේමය. අඤ්ඤතරෝ මාණවකෝ, එක්තරා මාණවකයෙක්; මාතරං ජීවිතා වොරොපෙසි, මව්ජීවිතයෙන් තොරකළේය; සෝ, හෙතෙම; තෙන පාපකෙන, ඒ පව්කමින්; අට්ටීයති —පෙ— උපායෙන 301 පිටේ 16 පෙළ බලනු ඉමස්ස පාපකස්ස කම්මස්ස, මේපව්කම්හුගේ; නික්ඛන්තිං, නිෂ්ක්‍රාන්තිය; කරෙය්‍යං ඉති, කරන්නෙමිදැයි; අථඛෝ —පෙ— එවාහං 265 පිටේ 29 පෙළ

එවාහං ඉමිස්ස පාපකස්ස කම්මස්ස නිකඛන්තිං කරෙය්‍යන්ති, අථඛෝ සෝ මාණවකෝ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචි, භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපාලිං එතදවොචුං, පුබ්බෙපි ඛෝ ආවුසෝ උපාලි නාගෝ මාණවකවණ්ණෙන භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ, ඉඞ්ඝාවුසෝ උපාලි ඉමං මාණවකං අනුයුඤ්ජාහීති, අථඛෝ සෝ මාණවකෝ ආයස්මතා උපාලිනා අනුයුඤ්ජියමානෝ එතමත්ථං ආරොචෙසි, ආයස්මා උපාලි භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසි, භික්ඛූ භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං. මාතුඝාතකෝ භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බොති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ මාණවකෝ පිතරං ජීවිතා වොරොපෙසි, සෝ තෙන පාපකෙන කම්මෙන අට්ටීයති හරායති ජිගුච්ඡති, අථඛෝ තස්ස මාණවකස්ස එතදහොසි- කෙන නු ඛෝ අහං උපායෙන ඉමස්ස පාපකස්ස කම්මස්ස නිකඛන්තිං කරෙය්‍යන්ති, අථ ඛෝ තස්ස මාණවකස්ස එතදහොසි- ඉමෙ ඛෝ සමණා සක්‍යපුත්තියා ධම්මචාරිනෝ සමචාරිනෝ බ්‍රහ්මචාරිනෝ සච්චවාදිනෝ සීලවන්තෝ කල්‍යාණධම්මා, සචෙ ඛෝ අහං සමණෙසු සක්‍යපුත්තියෙසු පබ්බජෙය්‍යං, එවාහං ඉමස්ස පාපකස්ස කම්මස්ස නිකඛන්තිං කරෙය්‍යන්ති, අථඛෝ සෝ මාණවකෝ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචි, භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපාලිං එතදවොචුං, පුබ්බෙපි ඛෝ ආවුසෝ උපාලි නාගෝ මාණවකවණ්ණෙන භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ, ඉඞ්ඝාවුසෝ උපාලි ඉමං මාණවකං අනුයුඤ්ජාහීති, අථඛෝ සෝ මාණවකෝ ආයස්මතා උපාලිනා අනුයුඤ්ජියමානෝ එතමත්ථං ආරොචෙසි, ආයස්මා උපාලි භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසි, භික්ඛූ භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං. පිතුඝාතකෝ භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බොති.

බලනු. ඉමස්ස —පෙ— කරෙය්‍යන්ති-අනතුරුව කියස්මය. අථඛෝ, ඉක්බිති; සෝ මාණවකෝ, ඒ මාණවකතෙම; භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා, මහණුන්වෙතට පැමිණ; පබ්බජ්ජං යාචි, පැවිදිකම් ඉල්වීය; භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ආයස්මන්තං උපාලිං, ආයුෂ්මත් උපාලිතෙරුන්ට; එතං අවොචුං, මෙසේ වදන් කිහු; ආවුසෝ උපාලි, ඇවැත් උපාලිතෙරණුවෙනි; පුබ්බෙපිඛෝ, පෙරදවනාහි; නාගෝ, නාගයෙක්; මාණවකවණ්ණෙන, මාණවකවණ්ණයෙන්; භික්ඛූසු, භික්ෂූන්කෙරෙහි; පබ්බජිතෝ, පැවිදිවූයේය; ආවුසෝ උපාලි, ඇවැත් උපාලිතෙරණුවෙනි; ඉඞ්ඝ, එබැවින්; ඉමං මාණවකං, මේ මාණවකයා; අනුයුඤ්ජාහිඉති, කරුණු විමැරවයි; අථඛෝ, ඉක්බිති; සෝ මාණවකෝ, ඒ මාණවකතෙමේ; ආයස්මතා උපාලිනා, ආයුෂ්මත් උපාලිතෙරුන් විසින්; අනුයුඤ්ජියමානෝ, කරුණු විමැරනු ලබන්නේ; එතමත්ථං ආරොචෙසි, මෙකරුණ කියේය; ආයස්මා උපාලි, ආයුෂ්මත් උපාලිතෙරතෙම; භික්ඛූනං, භික්ෂූන්ට; එතමත්ථං ආරොචෙසි, මෙකරුණදන්විය; භික්ඛූ —පෙ— ආරොචෙසුං. 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. මාතුඝාතකෝ —පෙ— නාසෙතබ්බොති. 294 පිටේ 24 පෙළ බලනු.

තෙනඛෝ —පෙ— නාසෙතබ්බොති- අනතුරු වාක්‍යය බලනු.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ සාකෙතා සාවත්ථිං අද්ධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති, අන්තරාමග්ගෙ චෝරා නික්ඛමිත්වා එකමෙව භික්ඛූ අවත්ථරිංසු, එකමෙව භික්ඛූ හනිංසු, සාවත්ථියා රාජභටා නික්ඛමිත්වා එකමෙව චෝරෙ අග්ගහෙසුං, එකමෙව චෝරා පලායිංසු, යෙ තෙ පලායිංසු තෙ භික්ඛූසු පක්ඛජිංසු, යෙ තෙ ගහිතා තෙ වධාය ඔනීයන්ති, අද්දසංසුං ඛෝ තෙ පබ්බජිතා තෙ චෝරෙ වධාය ඔනීය මානෙ, දිස්වාන එවමාහංසු- සාධු ඛෝ මයං පලායිම්හා, සචජ්ජ මයං ගණ්හෙය්‍යාම, මයමපි එවමෙව ගණ්හිස්සන්ති, භික්ඛූ එවමාහංසු- කිමපන තුම්හෙ ආවුසො අකත්ථාති, අථඛෝ තෙ පබ්බජිතා භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං, භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අරහන්තෙතා එතෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ, අරහත්තඝාතකෙතා භික්ඛවෙ අනුප සම්පන්නා න උපසම්පාදෙතබ්බා, උපසම්පන්නා නාසෙතබ්බාති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කියේමය. සම්බහුලා භික්ඛූ, බොහෝ භික්ෂූහු; සාකෙතා, සාකෙතනුවරින්නික්ම; සාවත්ථිං, සැවැත්නුවරබලා; අද්ධානමග්ගපටිපන්නා හොන්ති, දිග්මගට පිළිපන්නෝ වෙත්; අන්තරා මග්ගෙ, අතරමගදී; චෝරා, සොරු; නික්ඛමිත්වා, නික්මී; එකමෙව භික්ඛූ, ඇතැම් භික්ෂූන්; අවත්ථරිංසු, (ඔවුරු) උදුරාගත්හු; එකමෙව භික්ඛූ, ඇතැම් භික්ෂූන්; හනිංසු, නැසූහ; සාවත්ථියා, සැවැත්නුවරින්; රාජභටා, රාජභටයෝ; නික්ඛමිත්වා, නික්මී; එකමෙව චෝරෙ, ඇතැම්සොරුන්; අග්ගහෙසුං, අල්වාගත්හු; එකමෙව චෝරා, ඇතැම්සොරු; පලායිංසු, පැනගියහු; යෙ තෙ, යම් ඒ සොරකෙණක්; පලායිංසු, පැනගියෝද; තෙ, ඔවුහු; භික්ඛූසු, භික්ෂූන්කෙරෙහි; පබ්බජිංසු, පැවිදිවූහ; යෙතෙ, යම් ඒ සොරකෙණෙක්; ගහිතා, ගන්නාලද්දෝද; තෙ, ඔවුහු; වධාය, වධ පිණිස; ඔනීයන්ති, ගෙනයනු ලැබෙත්; තෙ පබ්බජිතා, ඒ පැවිද්දෝ; වධාය, වධපිණිස; නීයමානෙ, ගෙනයනුලබන්න; තෙ චොරෙ, ඒසොරුන්; අද්දසංසුංඛෝ, දුටුවාහුමය; දිස්වාන, දැක; එවං ආහංසු, මෙසේ කිහු; මයං, අපි; සාධුඛෝ, මනාකොටම; පලායිම්හ, පැනගියෙමු; සචෙ, ඉඳින් අජ්ජ, අද; මයං, අපි; ගණ්හෙය්‍යාම, ගත්තෙමුනම්; මයමපි, අපිදු; එවං එව, මෙසේම; ගණ්හිස්සන්ති, කසතුලබන්නෙමුයයි; (මොවුන්ගේ මේ වදන් ඇසූ) භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; තුම්හෙ, තෙපි; කිමපන අකත්ථත්ථ, කුමක් කළවිදුයි; එවං ආහංසු, මෙසේ කිහු; අථඛෝ, ඉක්බිති; තෙ පබ්බජිතා, ඒ පැවිද්දෝ; භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං, භික්ෂූන්ට මෙකරුණ සැළකළහු; භික්ඛූ —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතෙ භික්ඛූ, තෙල මහණහු; අරහන්තෙතා, රහත්හුවෙත්; අරහන්තඝාතකෙ —පෙ— නාසෙතබ්බාති 294 පිටේ 25 පෙළ බලනු. (අරහන්තඝාතකෙ, රහතුන් මැරුවෙක්; රහතුන් මැරීම සවඝාවරණ මොක්ෂාවරණ දෙකට බාධකවූ බලවත් අකුසලයෙකි දෙවෙනි අත්බැව්හි නොවරදවාම නරකයෙහි උපදවන්නේය.)

තෙන ඛෝ පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛුනියෝ සාකෙතා සාවත්ථිං අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නා හොන්ති, අන්තරාමග්ගෙ චොරා නික්ඛමිත්වා එකච්චා. භික්ඛුනියෝ අච්ඡින්දිංසු, එකච්චා භික්ඛුනියෝ දූසෙසුං. සාවත්ථියා රාජභටා නික්ඛමිත්වා එකච්චෙ චොරෙ අග්ගහෙසුං, එකච්චෙ චොරා පලායිංසු. යෙ තෙ පලායිංසු, තෙ භික්ඛූසු පබ්බජිංසු, යෙ තෙ ගහිතා, තෙ වධාය ඔනීයමානා, අද්දසංසුං ඛෝ තෙ පබ්බජිතා තෙ චොරෙ වධාය ඔනීයමානෙ, දිස්වාන එවමාහංසු- සාධු ඛෝ මයං පලායිම්හ, සචජ්ජ මයං ගණ්හෙය්‍යාම, මයම්පි එවමෙව ඝාතෙය්‍යුං මාති, භික්ඛූ එවමාහංසු- කිමපන තුම්හෙ ආවුසො අකත්ථාති. අථඛෝ තෙ පබ්බජිතා භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං, භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛුනීදූසකෝ භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ; උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බෝ. සඞ්ඝභෙදකෝ භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බෝ. ලොහිතුප්පාදකෝ භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බෝති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ උභතොබ්‍යඤ්ජනකෝ භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ හොති, සෝ මෙථුනංධම්මං කරොන්තිපි කාරාපෙන්තිපි, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, උභතොබ්‍යඤ්ජනකෝ භික්ඛවෙ අනුපසම්පන්නෝ න උපසම්පාදෙතබ්බෝ, උපසම්පන්නෝ නාසෙතබ්බෝති.

එකාදසවත්ථු නිට්ඨිතං.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කිසේමය. සම්බහුලා භික්ඛුනියෝ බොහෝ මෙහෙණිවරු; සාකෙතා —පෙ දූසෙසුං- අනතුරු වාසගම බලනු (එකච්චාභික්ඛුනියෝ, ඇතැම් මෙහෙණිවරුන්; දූසෙසුං, දූෂ්‍ය කළහු;) සාවත්ථියා – පෙ— ආරොචෙසුං- අනතුරු වාසගමට කිසේමය. භික්ඛුනීදූසකෝ —පෙ— නාසෙතබ්බෝති 239 පිටේ 26 පෙළ බලනු (භික්ඛුනීදූසකෝ, භික්ෂුණීන් දූෂ්‍යකළ තැනැත්තේ; සඞ්ඝභෙදකෝ, සඞ්ඝභෙදයකළ තැනැත්තේ; ලොහිතුප්පාදකෝ, බුදුන් ඇඟින් ලේ හෙළුවවෙක්; ඇළපෙතසේ යොදනු.)

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කිසේමය. අඤ්ඤතරෝ උභතොබ්‍යඤ්ජනකෝ, එක්තරා උභතොබ්‍යඤ්ජනකයෙක්; භික්ඛූසු පබ්බජිතෝ හොති, මහණුන්කෙරෙහි පැවිදිවූයේවේ; සෝ, හෙතෙම; මෙථුනං ධම්මං, මෙවුන්දම්; කරොන්තිපි, කිරීමද කෙරෙයි; කාරාපෙන්තිපි, කරවීමද කෙරෙයි; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං. 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. උභතොබ්‍යඤ්ජනකෝ —පෙ— නාසෙතබ්බෝති 299 පිටේ 25 පෙළ බලනු.

එකොළොස් (අනව්‍යුත්පත්තිය පිළිබඳ) වස්තු නිමවී.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අනුපජ්ඣායකං උපසම්පාදෙන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අනුපජ්ඣායකො උපසම්පාදෙතබ්බො, යො උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ සඞ්ඝෙන උපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ සඞ්ඝෙන උපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බො, යො උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ ගණෙන උපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ ගණෙන උපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බො, යො උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ පණ්ඩකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති —පෙ— ථෙය්‍යසංවාසකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, තිත්ථියපක්කන්තකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, තිරච්ඡානගතුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, මාතුඝාතකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, පිතුඝාතකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, අරහන්තඝාතකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, භික්ඛුනීදූසකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, සඞ්ඝභෙදකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, ලොහිතුප්පාදකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති, උභතො බ්‍යඤ්ජනකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ පණ්ඩකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බො, න ථෙය්‍යසංවාසකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බො, න තිත්ථිය

තෙන ඛො පන සමයෙන- කිඤ්චාපි. භික්ඛූ, භික්ඛූහු; අනුපජ්ඣායකං, උපාධ්‍යායගණන්නැති හෙරණනමක්; උපසම්පාදෙන්ති, උපසපන් කෙරෙත්; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අනුපජ්ඣායකො, උපාධ්‍යායතෙරනමක් නැති හෙරණක්; න උපසම්පාදෙතබ්බො, උපසපන්නොකළයුත්තේය; යො, යමෙක්; උපසම්පාදෙය්‍ය, උපසපන්කරන්නේනම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති ඉති, දුකුළාඇවැත්වේයැ; තෙන ඛො පන සමයෙන- කිඤ්චාපි. භික්ඛූ, භික්ෂූහු; සඞ්ඝෙන උපජ්ඣායෙන, සඞ්ඝවූ උපාධ්‍යායගණයාගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙන්ති, උපසපන් කෙරෙත්; භගවතො -පෙ- දුක්කටස්සාති- කිඤ්චාපි. තෙන ඛො පන සමයෙන-කිඤ්චාපි. භික්ඛූ, භික්ෂූහු; ගණෙන උපජ්ඣායෙන, උපාධ්‍යායවූ ගණයාගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙන්ති, කිඤ්චාපි; භගවතො —පෙ— දුක්කටස්සාති- කිඤ්චාපි. තෙන ඛොපන සමයෙන- කිඤ්චාපි. භික්ඛූ, භික්ෂූහු; පණ්ඩකුපජ්ඣායෙන, පණ්ඩක උපාධ්‍යායගණයාගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙන්ති, කිඤ්චාපි. ථෙය්‍යසංවාසකුපජ්ඣායෙන, ථෙය්‍යසංවාසකඋපාධ්‍යායගණයාගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙන්ති- කිඤ්චාපි. තිත්ථියපක්කන්තකුපජ්ඣායෙන, තිත්ථිය පක්කන්තකඋපාධ්‍යායගණයාගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙන්ති- කිඤ්චාපි. තිරච්ඡානගතුපජ්ඣායෙන, තිරච්ඡානගතඋපාධ්‍යායගණයාගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙන්ති- කිඤ්චාපි, මාතුඝාතකුපජ්ඣායෙන, මාතෘඝාතක උපාධ්‍යායගණයාගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙන්ති- කිඤ්චාපි. පිතුඝාතකුපජ්ඣායෙන, පිතෘඝාතකඋපාධ්‍යායගණයාගෙන් යුක්තව; උපසම්පා

පකතත්තකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බං, න තිරච්ඡානගතුපජ්ඣා යෙන උපසම්පාදෙතබ්බං, න මාතුඝාතකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙ තබ්බං, න පිතුඝාතකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බං, න අරහන්ත ඝාතකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බං, න භික්ඛුනීදූසකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බං, න සඞ්ඝභෙදකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බං න ලොහිතුප්පාදකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බං, න උභතෝ බ්‍යඤ්ජනකුපජ්ඣායෙන උපසම්පාදෙතබ්බං, යො උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අපත්තකං උපසම්පාදෙන්ති, අප තතකා හත්ථෙහි පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපා වෙන්ති සෙය්‍යථාපි නිච්චියාති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අපත්තකො උපසම්පාදෙතබ්බං, යො උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අවිවරකං උපසම්පාදෙන්ති, නගඟා පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති සෙය්‍යථාපි නිච්චියාති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අවිවරකො උපසම්පාදෙතබ්බං, යො උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්ක ටස්සාති.

දෙනති- කිස්මෙය. අරහන්තඝාතකුපජ්ඣායෙන, අරහන්තඝාතකඋපා ධ්‍යායඅයන්ගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙනති- කිස්මෙය. භික්ඛුනීදූසකු පජ්ඣායෙන, භික්ෂුණීන්දූෂ්‍යකළ උපාධ්‍යායඅයන්ගෙන් යුක්තව; සඞ්ඝ භෙදකුපජ්ඣායෙන, සඞ්ඝභෙදකඋපාධ්‍යායඅයන්ගෙන් යුක්තව; උප සම්පාදෙනති- කිස්මෙය, ලොහිතුප්පාදකුපජ්ඣායෙන, ලොහිතුප්පාදක උපාධ්‍යායඅයන්ගෙන්යුක්තව; උපසම්පාදෙනති- කිස්මෙය. උභතෝ බ්‍යඤ්ජනකුපජ්ඣායෙන, උභතොබ්‍යඤ්ජනකඋපාධ්‍යායඅයන්ගෙන් යුක්තව; උපසම්පාදෙනති- කිස්මෙය. භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. න භික්ඛවෙ පණ්ඩකුපජ්ඣායෙන —පෙ— දුක්කටස්සාති- කිස්මෙය

තෙන ඛො පන සමයෙන- කිස්මෙය. භික්ඛූ, භික්ෂූහු; අපත්තකං, පාත්‍රනැති හෙරණෙකු; උපසම්පාදෙන්ති, උපසම්පන්කෙරෙත්; අපත්ත කා, පාත්‍රනැත්තාහු; ගණ්ඩෙසු, අත්කරණකොටගෙන; පිණ්ඩාය චරන්ති, පිඹුපිණිස හැසිරෙත්; නිච්චියා, නිත්‍යකයෝ; සෙය්‍යථාපිඉති, යම්සේද එමෙනිකියා; මනුස්සා —පෙ— විපාවෙන්ති 145 පිටේ 16 පෙළ බලනු. භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අපත්තකො, පාත්‍රනැතියෙක්; න උපසම්පාදෙතබ්බා, උප සපන් නොකළයුත්තේය; යො, යම්මහණෙක්; උපසම්පාදෙය්‍ය, උපස පන්කරන්නේනම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුළාඇවැත් වේ.

තෙන ඛෝ —පෙ— දුක්කටස්සාති- අනතුරුවාසගම බලනු. (අවි වරකං, ඔවුරුනැතියෙකු; නගඟා, නගඟාවූවාහු, ගැළපෙනසේ යොදනු.)

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ අපත්තචීවරකං උපසම්පාදෙන්ති, නගරා හත්ථෙසු පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති සෙය්‍යථාපි තිත්ථියා. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අපත්තචීවරකෝ උපසම්පාදෙතබ්බෝ, යෝ උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ යාචිතකෙන පත්තෙන උපසම්පාදෙන්ති, උපසම්පන්නෙන පත්තං පටිහරන්ති, නගරා හත්ථෙසු පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති සෙය්‍යථාපි තිත්ථියා. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ යාචිතකෙන පත්තෙන උපසම්පාදෙතබ්බෝ, යෝ උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ යාචිතකෙන චීවරෙන උපසම්පාදෙන්ති, උපසම්පන්නෙන චීවරං පටිහරන්ති, නගරා හත්ථෙසු පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති සෙය්‍යථාපි තිත්ථියා. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ යාචිතකෙන චීවරෙන උපසම්පාදෙතබ්බෝ, යෝ උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ යාචිතකෙන පත්තචීවරෙන උපසම්පාදෙන්ති, උපසම්පන්නෙන පත්තචීවරං පටිහරන්ති, නගරා හත්ථෙසු පිණ්ඩාය චරන්ති, මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති සෙය්‍යථාපි තිත්ථියා. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ යාචිතකෙන පත්තචීවරෙන උපසම්පාදෙතබ්බෝ, යෝ උපසම්පාදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

න උපසම්පාදෙතබ්බන්ත විසතිවාරං නිට්ඨිතං.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ හත්ථච්ඡින්නං පබ්බාජෙන්ති —පෙ— පාදච්ඡින්නං පබ්බාජෙන්ති- හත්ථපාදච්ඡින්නං පබ්බාජෙන්ති- කණ්ණච්ඡින්නං පබ්බාජෙන්ති- නාසච්ඡින්නං පබ්බාජෙන්ති- කණ්ණනා

තෙන ඛෝ —පෙ— දුක්කටස්සාති- කිසේමය. (අපත්තචීවරකං, පාඹිවුරුණෑහියෙකු; නගරා, නගෙවූවාහු; හත්ථෙසු, අත්කරණකොට ගෙන; කරණාර්ථයෙහි සප්තම්‍යර්ථකතිය)

තෙන ඛෝ —පෙ— දුක්කටස්සාති කිසේමය (යාචිතකෙන, ඉල්වා ගත්තාලද; (තෘතීයාලිඞ්ග) පත්තෙන, පාත්‍රයෙන් යුක්තව; උපසම්පන්නෙන, උපසපන්වූකල; පත්තං, පාත්‍රය; පටිහරන්ති, පෙරලා ගෙන යෙත්; ගැළපෙනසේ යොදනු)

තෙන ඛෝ —පෙ— දුක්කටස්සාති- කිසේමය.

තෙන ඛෝ —පෙ— දුක්කටස්සාති- කිසේමය.

උපසම්පන් නොකළයුතු විසතිවාරය නිමි.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ- කිසේමය. හත්ථච්ඡින්නං, අත් ඕන්දෙකු; පබ්බාජෙන්ති, පැවිදිකෙරෙත්; පාදච්ඡින්නං, පාඕන්දෙකු; හත්ථපාදච්ඡින්නං, අත්පාඕන්දෙකු; කණ්ණච්ඡින්නං, කන්ඕන්දෙකු;

සවජ්ඣනං පබ්බාජේන්ති- අඞ්ගුලිවජ්ඣානං පබ්බාජේන්ති- අළවජ්ඣානං පබ්බාජේන්ති- කණ්ඩරවජ්ඣානං පබ්බාජේන්ති- ඵණහත්ථකං පබ්බාජේන්ති- බුජ්ජං පබ්බාජේන්ති- වාමනං පබ්බාජේන්ති- ගලගණ්ඩිකං පබ්බාජේන්ති- ලකුණ්ඩකතං පබ්බාජේන්ති- කසාහතං පබ්බාජේන්ති- ලිඛිතකං පබ්බාජේන්ති- සීපදිං පබ්බාජේන්ති- පාපරොගිං පබ්බාජේන්ති- පරිසදූසකං පබ්බාජේන්ති- කාණං පබ්බාජේන්ති- කුණිං පබ්බාජේන්ති- ඛඤ්ජං පබ්බාජේන්ති- පක්ඛහතං පබ්බාජේන්ති- ඡින්නිරියාපථං පබ්බාජේන්ති- ජරාදුබ්බලං පබ්බාජේන්ති- අන්ධං පබ්බාජේන්ති- මූගං පබ්බාජේන්ති- බධිරං පබ්බාජේන්ති- අන්ධමූගං පබ්බාජේන්ති- අන්ධබධිරං පබ්බාජේන්ති- මූගබධිරං පබ්බාජේන්ති- අන්ධමූගබධිරං පබ්බාජේන්ති- භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ ඔට්ඨවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න පාදවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න ඔට්ඨපාදවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න කණ්ණවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න නාසවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න කණ්ණනාසවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න අඞ්ගුලිවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න අළවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න කණ්ඩරවජ්ඣෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න ඵණහත්ථකෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න බුජ්ජෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න වාමනෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න ගලගණ්ඩිකෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න ලකුණ්ඩකතෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න කසාහතෝ පබ්බාජේතබ්බෝ. න ලිඛිතකෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න සීපදී පබ්බාජේතබ්බෝ, න පාපරොගී පබ්බාජේතබ්බෝ, න පරිසදූසකෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න කාණෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න කුණී පබ්බාජේතබ්බෝ, න ඛඤ්ජෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න පක්ඛහතෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න ඡින්නිරියාපථෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න ජරාදුබ්බලෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න අන්ධෝ පබ්බාජේතබ්බෝ, න මූගෝ පබ්බා

නාසවජ්ඣනං, නාසිතාව ඕන්දෙකු; කණ්ණනාසවජ්ඣනං, කන්නාසා ඕන්දෙකු; අඞ්ගුලිවජ්ඣනං, ඇඟිලි (නූපටක් පමණකුදු නියපිට නොපෙණෙන ලෙස) ඇඟිලිසින්දෙකු; අළවජ්ඣනං, (නූපටක් පමණකුදු නියපිට නැතිසේ) මාපට ඇඟිලි සිදීගෙකු; කණ්ඩරවජ්ඣනං, මහනගරසිදීගෙකු; ඵණහත්ථකං, (වවුලුපිඨාපත්සේ) සමීන් එකාබඳ ඇඟිලිවලින් යුත් අත් ඇත්තෙකු. බුජ්ජං, කුදෙකු; වාමනං, කුරෙකු; ගලගණ්ඩිකං, උගුරෙහි පිළිකාඇතිගෙකු; ලකුණ්ඩකතං, ගිනියම්කළ ලොහවඟියකින් සල කුණක් තබනලද්දෙකු; කසාහතං, කසවලින් තළනලද්දෙකු; ලිඛිතකං, ලිඛිතකඝොරෙකු; (271 පිටේ 21 පෙළ බලනු) සීපදිං, බරවාරොගිගෙකු; පාපරොගිං, (අරිසස් භගන්දර ආදි නිසිපවතින සුවකොකළ නැති) පවිටුරොගඇතිගෙකු; පරිසදූසකං, පිරිස් දූෂ්‍යකරන්නෙකු; (ඉතා උස් මිටි කලු සුදු ආදි පිරිස් අවලක්ෂණයට හෙතු කරුණුවලින් යුක්ත ගෙකු යන අර්ථයි) කාණං, එක්ඇසක්නැතිගෙකු; කුණිං, එක්වූ අත්පා ඇඟිලිඇතිගෙකු; ඛඤ්ජං, කොරෙකු; පක්ඛහතං, එක්අතක් හෝ පාද යක් නොහොත් අඛසිරුරක් වලඛුනැතිගෙකු; ඡින්නිරියාපථං, පිළෙකු; ජරාදුබ්බලං, ජරාවෙන් දුර්වලගෙකු; අන්ධං, අන්ධ (දෙඇස් නැති)

ජෙතබ්බා, න බධිරෝ පබ්බාජෙතබ්බෝ, න අඞ්ගමූගෝ පබ්බාජෙතබ්බෝ, න අඞ්ගබධිරෝ පබ්බාජෙතබ්බෝ, න මූගබධිරෝ පබ්බාජෙතබ්බෝ, න අඞ්ගමූගබධිරෝ පබ්බාජෙතබ්බෝ, යෝ පබ්බාජෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති.

න පබ්බාජෙතබ්බමත්තනිංසවාරං නිට්ඨිතං
දුතියභාණවාරං නිට්ඨිතං නවමං.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අලජ්ජිනං නිස්සයං දෙන්ති, භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අලජ්ජිනං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ, යෝ දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්සාති, තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛූ අලජ්ජිනං නිස්සාය වස්සන්ති, තෙපි නවිරයෙව අලජ්ජිනෝ හොන්ති පාපභික්ඛූ, භගවතෝ එතමත්ථං, ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අලජ්ජිනං නිස්සාය වත්ථබ්බං, යෝ වසෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සාති අථඛෝ භික්ඛූනං එතදහොසි- භගවතා පඤ්ඤත්තං න අලජ්ජිනං නිස්සයෝ දාතබ්බෝ, න අලජ්ජිනං නිස්සාය වත්ථබ්බන්ති. කථන්නු ඛෝ මයං ජානෙය්‍යාම ලජ්ජී වා අලජ්ජී වාති. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ චතූහපඤ්චාහං ආගමෙතුං යාව භික්ඛුසභාගතං ජානාමීති

යෙකු; මූගං, ගොළුවෙකු: බධිරං, බිහිරෙකු; අඞ්ගමූගං, අඳගොළුවන්; අඞ්ගබධිරං, අඳබිහිරන්: මූගබධිරං, ගොළුබිහිරන්; අඞ්ගමූගබධිරං, අඳ ගොළු බිහිරන්; පබ්බාජෙතුං, පැවිදිකෙරෙත්; භගවතෝ —පෙ— ආපත්ති දුක්කටස්සාති- කිමේමය.

පැවිදි නොකළයුතු දෙනිස්වාරය නිමියේය.
නවවෙනි දුතියභාණවාරය නිමවි.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කිමේමය. ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ, අවිවර්ගික භික්ෂූහු; අලජ්ජිනං, අලජ්ජින්ට; නිස්සයං දෙන්ති, නිශ්‍රය දෙත්; භගවතෝ —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අලජ්ජිනං, අලජ්ජින්ට; නිස්සයෝ, නිශ්‍රයතෙම; න දාතබ්බා, නොදියයුත්තේය; යෝ, යම්මහණෙක්; දදෙය්‍ය, දෙන්නේනම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුලාඇවැත් වේ; තෙන ඛෝ පන සමයෙන භික්ඛු- කිමේමය. අලජ්ජිනං නිස්සාය, අලජ්ජින් ආශ්‍රය කොට; වස්සන්ති, වෙසෙත්; තෙපි, ඔවුහුද; නවිරයෙව, නොබෝකලකිනම්; අලජ්ජිනෝ, අලජ්ජිවූ; පාපභික්ඛූ හොන්ති, පව්ටු භික්ෂූහු වෙත්; භගවතෝ —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අලජ්ජිනං නිස්සාය, අලජ්ජින් ඇසුරු කොට; න වත්ථබ්බං, නොවසිය යුතු; යෝ වසෙය්‍ය, යම්මහණෙක් වෙසේ නම්; දුක්කටස්ස ආපත්තිඉති, දුකුලා ඇවැත්වේයයි වදළසේක; අථඛෝ භික්ඛූනං එතං අහොසි, ඉක්බිති භික්ෂූන්ට මෙබඳුසිතෙක් වී; භගවතා, බුදුන්වසින්; අලජ්ජිනං, අලජ්ජින්ට; නිස්සයෝ, නිශ්‍රය; නදාතබ්බා, නොදියයුත්තේය; අලජ්ජිනං

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අඞ්ගතමග්ගපටිපන්නො හොති, අථඛො තස්ස භික්ඛුනො එතද හොසි- භගවතා පඤ්ඤත්තං න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බන්ති, අහඤ්චම්හි නිස්සයකරණීයො අඞ්ගතමග්ගපටිපන්නො, කථන්නුඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ අඞ්ගතමග්ගපටිපන්නෙන භික්ඛුනා නිස්සයං අලභමානෙන අනිස්සිතෙන වත්තුන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන වෙ භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අඞ්ගතමග්ගපටිපන්නා හොන්ති, තෙ අඤ්ඤතරං ආවාසං උපගච්ඡිංසු, තත්ථ එකො භික්ඛු ගිලානො හොති, අථඛො තස්ස ගිලානස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි- භගවතා පඤ්ඤත්තං න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බන්ති, අහඤ්චම්හි නිස්සයකරණීයො ගිලානො, කථන්නුඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානෙන භික්ඛුනා නිස්සයං අලභමානෙන අනිස්සිතෙන වත්තුන්ති. අථඛො තස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි- භගවතා පඤ්ඤත්තං න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බන්ති, අහඤ්චම්හි නිස්සයකර

නිස්සය, අලජ්ජින් ඇසුරුකොට; න වත්තබ්බං ඉති, නොවිසිය යුතුයයි: පඤ්ඤත්තං, පනවන ලද්දේය; මයං, අපි; කථන්නුඛො, කෙසේනම්; ලජ්ජිමං, ලජ්ජි හෝ වේද; අලජ්ජිවාඉති, අලජ්ජි හෝ වේදැයි; ජානෙය්‍යාම, දනිමුද; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; යාව, යම්තාක්; භික්ඛුසහාගතං, භික්ෂු සහාවය; ජානාමි, දනිමිද; (ඒතාක්) වත්තුනපඤ්ඤාහං, සතරපස්දිනක්; ආගමෙතුං, බලාපොරොත්තුවිම; අනුජානාමි, අනුදනිමි.

තෙන ඛො පන සමයෙන- කිසේමය. අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු, එක්තරා මහණෙක්; කොසලෙසු ජනපදෙසු, කොසොල් දනව්වෙහි: අඞ්ගතමග්ග පටිපන්නො හොති, දික්මගට පිළිපන්නේ වේ; අථඛො, ඉක්බිති; තස්ස භික්ඛුනො, ඒ මහණහට; එතං අහොසි, මෙබඳු සිතෙක් වී; භගවතා, භගවත්හු විසින්; අනිස්සිතෙන, ආශ්‍රයනැතිව; න වත්තබ්බං ඉති, නොවිසිය යුතුයයි; පඤ්ඤත්තං පනවනලද්දේය; අහංච, මම ද; නිස්සයකර ණීයො, නිශ්‍රයකටයුතුඇත්තේ; අඞ්ගතමග්ගපටිපන්නො අම්හි, දික් මගට පිළිපන්නේ වෙමි; මයා, මාවිසින්; කථන්නුඛො, කෙසේ; පටි පජ්ජිතබ්බංඉති, පිළිපැදියයුතුද කියාගි; භගවතො පෙ – ආරොචෙ සුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු භික්ඛවෙ, මහණෙනි: අඞ්ගතමග්ගපටිප න්නෙන, දික්මගට පිළිපන්; නිස්සයං, නිශ්‍රය; අලභමානෙන, නොල බන්නාවූ: භික්ඛුනා, මහණවිසින්; අනිස්සිතෙන, ආශ්‍රයනැතිව; වත්තුං, විසිම; අනුජානාමිඉති, අනුදනිමියි වදාළසේක.

තෙන ඛො පන සමයෙන වෙ භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අඞ්ග තමග්ගපටිපන්නා හොන්ති- කිසේ දනයුතු. තෙ, ඔවුහු; අඤ්ඤතරං ආවා සං, එක්තරාආවාසයකට; උපගච්ඡිංසු, එළඹියෝය; තත්ථ, ඔවුනතුරෙහි; එකො භික්ඛු, එක්මහණෙක්; ගිලානො හොති, ගිලන් වේ; අථඛොතස්ස

ණීයෝ, අයඤ්ච භික්ඛු ගිලානෝ, කථන්නුඛෝ මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙස්සං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානුපට්ඨාකෙන භික්ඛුනා නිස්සයං අලභමානෙන යාචියමානෙන ඵාසුවිහාරත්ථාය වත්තුන්ති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු අරඤ්ඤෙ විහරති තස්ස ච තස්මිං සෙනාසනෙ ඵාසු හොති, අථඛෝ තස්ස භික්ඛුනෝ එතදහොසි- භගවතා පඤ්ඤත්තං න අනිස්සිතෙන වත්තබ්බන්ති, අහඤ්චම්හි නිස්සයකරණීයෝ අරඤ්ඤෙ විහරාමි, මයාඤ්චායං ඉමස්මිං සෙනාසනෙ ඵාසු හොති, කථන්නුඛෝ මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙස්සුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤකෙන භික්ඛුනා ඵාසුවිහාරං සල්ලක්ඛෙතෙන නිස්සයං අලභමානෙන අනිස්සිතෙන වත්තුං යදා පතිරූපෝ නිස්සයදායකෝ ආගච්ඡිස්සති තස්ස නිස්සාය වසිස්සාමීති.

නිස්සාය වත්තබ්බඛන්ධකං නිට්ඨිතං.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන ආයස්මතෝ මහාකස්සපස්ස උපසම්පදාපෙඛෝ හොති; අථඛෝ ආයස්මා මහාකස්සපෝ ආයස්මතෝ ආනන්දස්ස සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි- ආගච්ඡතු ආනන්දෙ ඉමං අනුසාසෙස්සතූති, ආයස්මා ආනන්දෙ එවමාහ- නාහං උස්සහාමි ථෙරස්ස නාමං ගහෙතුං, ගරු මෙ ථෙරොති. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ හොතෙනපි අනුසාසෙතුන්ති.

—පෙ— වත්තුන්ති 312 පිටේ 26 පෙළ බලනු. (ගිලානස්ස භික්ඛුනෝ, ගිලන්ම භණඞගවෝ: ගිලානුපට්ඨාකස්ස, ගිලන් උපස්ථාඞකවූ; අයංච භික්ඛු, මේ මහණතෙමේ ද; ගිලානෝ, ගිලන්වේ; යාචියමානෙන, යාච්ඤාකරනු ලබන්නාවූ; ගැළපෙනසේ යෙදියයුතු)

තෙන ඛෝ පන සමයෙන අඤ්ඤතරෝ භික්ඛු-කිසේමග. අරඤ්ඤෙ විහරති, වනයෙහි වෙසේ; තස්සච, ඔහුටද; තස්මිං සෙනාසනෙ, ඒ සෙනසුනෙහි; (විසීම) ඵාසු හොති, පහසුවේ; අථඛෝ තස්ස —පෙ— අනිස්සිතෙනවත්තුං 312 පිටේ 20 පෙළ බලනු (විහරාමි, වෙසෙමි; ආරඤ්ඤකෙන, වනවාසීවූ; ඵාසුවිහාරං, සැපවිහරණය; සල්ලක්ඛෙතෙන, සලකන්නාවූ;) යදා, යම්විටක; පතිරූපෝ, සුදුසුවූ; නිස්සයදායකෝ, නිශ්‍රයදායකමහණෙක්; ආගච්ඡිස්සති, පැමිණෙන්නේ ද; තස්ස නිස්සාය, ඔහු ඇසුරුකොට; වසිස්සාමිඉති, වසන්නෙමියි

නිස්සාය වත්තබ්බ ඛන්ධකස්ස නිමිත්තෙයි.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කීසේමග. ආයස්මතෝ මහාකස්සපස්ස, ආයුෂ්මත් මහාකස්සප්තෙරහුගේ; උපසම්පදාපෙඛෝ, උපසම්පදාපෙක්ෂකයෙක්; හොති, වේ; අථඛෝ, එකල; ආයස්මා මහාකස්සපෝ, ආයුෂ්මත් මහාකස්සප්තෙරතෙමේ; ආයස්මතෝ ආනන්දස්ස, ආයුෂ්මත් ආනන්දතෙරහුගේ; සන්තිකෙ, හමුවට; දූතං පාහෙසි, දූතයකුයැවීය; ආනන්දෙ, ආනන්දතෙරතෙමේ; ආගච්ඡතු, එව; ඉමං, මේතෙරණ; අනුසාසෙස්සතූති, අනුශාසනාවෙසේවා

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො මහාකප්පිනස්ස වේ උපස
මපදපෙඛා හොනති, තෙ විවදන්ති අහං පඨමං උපසම්පජ්ජිස්සාමි අහං
පඨමං උපසම්පජ්ජිස්සාමීති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අනුජා
නාමි භික්ඛවෙ වෙ එකානුසාවනෙ කාතුන්ති

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලානං ථෙරානං උපසම්පදපෙඛා
හොනති, තෙ විවදන්ති-අහං පඨමං උපසම්පජ්ජිස්සාමි අහං පඨමං උප
සම්පජ්ජිස්සාමීති, ථෙරා එවමාහංසු- හන්ද මයං ආවුසො සඛෙවිව එකා
නුසාවනෙ කරොමාති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි
භික්ඛවෙ වෙ තයොවා එකානුසාවනෙ කාතුං, තඤ්ච ඛො එකෙන උප
ජ්ඣායෙන, නවෙව නානුපජ්ඣායෙනාති.

අනුශ්‍රාවනය කෙරේවාසි; ආයස්මා ආනන්දයන්, ආයුෂ්මත් අනඳතෙර තෙමේ; එවං ආහ, මෙසේකීය; අහං, මම; ථෙරස්ස, තෙරුන්ගේ; නාමං ගහෙතුං, නම්ගන්ට; න උස්සහාමි, උත්සාහකොකෙරෙමි; මෙ, මව; ථෙරෙ, තෙර තෙම; ගරුඉති, උස්ස්වේයසි; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉතොපෙතෙපි, ඉත්‍රඥෙතුද; අනුජානාමි, අනුශ්‍රාවනය කිරීම; අනුජානාම්හි, අනුදනිමිසි වදළසේක

තෙන ඛො පන සමයෙන —පෙ— ආහංසු අනතුරුව කියේමය. තෙ, ඔවුහු; අහං, මම; පඨමං, පළමුකොට; උපසම්පජ්ජිස්සාමි, උපස පන් වෙමි; අහං, මම; පඨමං, පළමුකොට; උපසම්පජ්ජිස්සාමීති, උප සපන් වෙමියි; විවදන්ති; විවාද කෙරෙත්; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වෙ, දෙනම්ක්; එකානුසාවනෙ, එක්අනුසාවනයඇතියවුන්; කාතුං, කිරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි.

තෙන ඛො පන සමයෙන- කියේමය. සම්බහුලානං ථෙරානං, බොහෝ තෙරවරුන්ගේ; උපසම්පදපෙඛා හොනති, උපසම්පදපෙක්ෂා ඇත්වෙත්; තෙ විවදන්ති - පෙ— උපසම්පජ්ජිස්සාමීති-කියේමය. ථෙරා, තෙරවරු; එවං ආහංසු, මෙසේ කීහු; ආවුසො, ඇවැත්නි; හන්ද, එබැ වින්; මයං, අපි; සඛෙවිව, සියල්ලන්ම; එකානුසාවනෙ, එක්අනුසාව නය ඇතිඅවුන්; කරොමාති, කරමුයයි; භගවතො —පෙ— ආරොචෙ සුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු භික්ඛවෙ, මහණෙනි; වෙ, දෙනමක් හෝ; තයොවා, තුන්නමක් හෝ; එකානුසාවනෙ, එක්අනුසාවනය ඇතිය වුන්; කාතුං, කිරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි; තඤ්ච ඛො, ඒද; එකෙන උපජ්ඣායෙන, එක්උපාධ්‍යාය නමකගෙන් යුක්තව වේ; නානුපජ්ඣා යෙන, නානාඋපාධ්‍යායයන්ගෙන් යුක්තව; නතුඑවඉති; නොකිරීමම අනුදනිමිසි වදළෝ. (එක් උපාධ්‍යායනමකගේ නාමකීර්තනයෙන් හෙර ණුන් දෙනමකට හෝ තුන්නමකට අනුශ්‍රාවනය කිරීම වැරදි නොවේ ඉන් වැඩිගණනකට නොවරි, උපාධ්‍යායවරු දෙනමක්නම් කිසිසේත් නොවටිමය)

තෙන ඛෝ පන සමයෙන ආයස්මා කුමාරකස්සපෝ ගබ්භවිසෝ උපසම්පන්නෝ හොති, අථඛෝ ආයස්මතෝ කුමාරකස්සපස්ස එතද හොසි- භගවතා පඤ්ඤත්තං න ඌනවීසතිවස්සෝ පුග්ගලෝ උපසම්පාදෙතබ්බොති, අහඤ්චම්හි ගබ්භවිසෝ උපසම්පන්නෝ, උපසම්පන්නෝ ඛ්වම්හි නත්ථඛෝ උපසම්පන්නොති. භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, යං භික්ඛවෙ මාතුකුච්ඡිසම්මිං පඨමං චිත්තං උප්පන්නං, පඨමං විඤ්ඤාණං පාතුභූතං, තදුපාදාය සාවස්ස ජාති, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගබ්භවිසං උපසම්පාදෙතුන්ති.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන උපසම්පන්නා දීඝනඛි කුට්ඨිකාපි ගණ්ඩිකාපි කිලාසිකාපි සොසිකාපි අපමාරිකාපි, භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපසම්පාදෙතෙතන තෙරස අන්තරායිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡිතුං, එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ පුච්ඡිතබ්බා, සන්ති තෙ එව රූපා ආබාධා, කුට්ඨං ගණ්ඩෝ කිලාසෝ සොසෝ අපමාරෝ, මන්තු

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කීසේමය. ආයස්මා කුමාරකස්සපෝ ආයුෂ්මත් කුමාරකාශ්‍යපස්ථවිරයන් වහන්සේ; ගබ්භවිසෝ, ගැබපටන් විසිවස්ඇත්තේ; උපසම්පන්නෝ හොති, උපසපන්වූයේ වේ; අථඛෝ, එකල; ආයස්මතෝ කුමාරකස්සපස්ස, ආයුෂ්මත් කුමාරකාශ්‍යපතෙරුන් හට; එතං අහොසි, මෙබදු සිතෙක් වී; භගවතා, භගවත්හු විසින්; ඌන වීසතිවස්සෝ, උනුවිසිවස්ඇති; පුග්ගලෝ, පුද්ගලයෙක්; න උපසම්පාදෙතබ්බොති, උපසපන් නොකළයුතුයැ; පඤ්ඤත්තං, පනවනලද්දේය; අහංච, මමද; ගබ්භවිසෝ ගැබපටන් විසිවස්ඇත්තේ; උපසම්පන්නෝ අම්හි, උපසපන්වීමි; උපසම්පන්නෝ ඛ්වම්හි අම්හි, උපසපන්වූයෙමිද; නත්ථඛෝ උපසම්පන්නොති, උපසපන්නුවූයෙමිදැයි; භගවතෝ —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; මාතුකුච්ඡියම්, මව්කුසෙහි; යං පඨමං චිත්තං, යම් පළමුවෙනි සිතෙක්; උප්පන්නං, උපන්නේ ද; පඨමං විඤ්ඤාණං, (යම්) පළමුවෙනි විඤ්ඤාණයෙක්; පාතුභූතං, පහළවූයේ ද; තදුපාදාය, එතැන්පටන්; අස්ස, මොහුගේ; සා එව ජාති, ඕම ඉපදීම වන්නීය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ගබ්භවිසං, ගැබෙහිපටන් විසිවස් ඇතියෙකු; උපසම්පාදෙතුං, උපසපන්කිරීම; අනුජානාම්හි, අනුදනිමියි වදළසේක.

තෙන ඛෝ පන සමයෙන- කීසේමය. උපසම්පන්නා, උපසපන් වූවාහු; කුට්ඨිකාපි, කුෂ්ඨඇත්තෝ ද; ගණ්ඩිකාපි, ගණ්ඩඇත්තෝ ද; කිලාසිකාපි, කිලාසඇත්තෝ ද; සොසිකාපි, සොසඇත්තෝ ද; අපමාරිකාපි, අපමාරඇත්තෝ ද; දියසන්ති, දක්නා ලැබෙත්; (264 පිටේ 2 පෙළ බලනු.) භගවතෝ —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; උපසම්පාදෙතෙතන, උපසපන් කරත්නහු විසින්; තෙරස අන්තරායිකෙ ධම්මෙ, තෙලෙස් අන්තරායිකධර්මයන්; පුච්ඡිතුං, විචාරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවංච පන, මෙසේ වනාහී; පුච්ඡිතබ්බා, විචාළයුතු; තෙ, නුඹට; එවරූපා, මෙබඳුවූ; ආබාධා, ආබාධයෝ; සන්ති, වෙත් ද; කුට්ඨං, කුෂ්ඨය;

සෙසාසි පූරිසොසි භූජිස්සොසි අනණ්ණොසි නසිරාජභටෙසා අනුසඤ්ඤ තොසි මාතාපිතූහි පරිපුණ්ණවිසතිවස්සොසි පරිපුණ්ණං තෙ පත්ත චීවරං කිත්තාමෙසි කොනාමෙ තෙ උපජ්ඣායොති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අනනුසිට්ඨෙ උපසම්පදාපෙක්ඛෙ අනන්තරායිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡන්ති, උපසම්පදාපෙක්ඛා විත්තායන්ති මඞ්කු හොන්ති නාසක්කොන්ති විස්සජ්ජෙතුං භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඨමං අනුසාසිත්වා පච්ඡා අනන්තරායිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡිතුන්ති. තඤ්චෙව සඞ්ඝමජ්ඣෙ අනුසාසන්ති, උපසම්පදාපෙක්ඛා තඤ්චෙව විත්තායන්ති මඞ්කු හොන්ති න සක්කොන්ති විස්සජ්ජෙතුං. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමන්තං අනුසාසිත්වා සඞ්ඝමජ්ඣෙ අනන්තරායිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡිතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ අනුසාසිතබ්බා, පඨමං උපජ්ඣං ගාහාපෙතබ්බා, උපජ්ඣං ගාහාපෙත්වා පත්තචීවරං ආචික්ඛිතබ්බං, අයං තෙ පත්තොා අඤ්ඣං සඞ්ඝාටි

ගණ්ඨා, ගණ්ඨය; කිලාසොා, කිලාසය; සොසොා, සොසය; අපමාරොා, අපමාරය; (264 පිටේ 2 පෙළ බලනු) මනුස්සොසි, මිනිසෙක් වෙහි ද; පුරිසොසි, පුරුෂයෙක් වෙහි ද; භූජිස්සොසි, නිදහස් වෙහි ද; අනණ්ණොසි, නයනැත්තෙහි ද; රාජභටොා න අසි, රාජභටයෙක් නොවෙහි ද; මාතාපිතූහි, මව්පියන් විසින්; අනුඤ්ඤාතොසි, අනුදන්නාලද්දෙහි ද; පරිපුණ්ණවිසතිවස්සොසි, පිරිපුන්විසිවස් ඇත්තෙහි ද; තෙ, නුඹට; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; පාරිපූරිණං, සම්පූර්ණවේ ද; කිංනාමොසි, කිනම්ඇතියෙහි ද; තෙ, නුඹගේ; උපජ්ඣායොා, උපාධ්‍යායතෙම; කොනාමො ඉති, කිසිම් ඇත්තේදැයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන- කිසේමය. භික්ඛූ, භික්ෂූහු; අනනුසිට්ඨෙ, අනුශාසනානන්තරකරණලද; උපසම්පදාපෙක්ඛෙ, උපසපන් කැමැත්තන්; අනන්තරායිකෙ ධම්මෙ, අනන්තරායකර ධර්මයන්; පුච්ඡන්ති, විචාරත්; උපසම්පදාපෙක්ඛා, උපසම්පදාපෙක්ෂකයෝ; විත්තායන්ති, මූසපත්සිරුරු ඇත්තෝවේත්; (විත්ථඞ්ගතකා හොන්ති-අට්ඨවාසි) මඞ්කු හොන්ති, තෙජස්රහිත වෙත්; විස්සජ්ජෙතුං, විසඳන්ට; න සක්කොන්ති, නොහැකිවෙත්; භගවතො.—පෙ— ආරොචෙසුං. 146 පිටේ 49 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පඨමං, පළමුකොට; අනුසාසිත්වා, අනුශාසනය කොට; පච්ඡා, පසුව; අනන්තරායිකෙ ධම්මෙ, අනන්තරායකරධර්මයන්; පුච්ඡිතුං, විචාරීම; අනුජානාමි ඉති, අනුදනිමියි වදළසේක; තඤ්චෙව, එකිම; සඞ්ඝමජ්ඣෙ, සඟමැද; අනුසාසන්ති, අනුශාසනාකෙරෙත්; උපසම්පදාපෙක්ඛා පෙ— ආරොචෙසුං- කිසේමය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකමන්තං, එකත්පසෙක; අනුසාසිත්වා, අනුශාසනාකොට; සඞ්ඝමජ්ඣෙ, සඟමැද; අනන්තරායිකෙ ධම්මෙ, අනන්තරායකරධර්මයන්; පුච්ඡිතුං, විචාරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවඤ්ච පන, මෙසේ වනාහි; අනුසාසිතබ්බා, අනුශාසනා කටයුත්තේය; පඨමං, පළමුකොට; උපජ්ඣං ගාහාපෙතබ්බා, උපාධ්‍යායයන් හැන්විය යුත්තේය; උපජ්ඣං ගාහාපෙත්වා, උපාධ්‍යායයන් ගන්වා; පත්තචීවරං, පාසිවුරු; ආචික්ඛිතබ්බං,

අයං උත්තරාසඞ්ඝෝ අයං අන්තරවාසකෝ භවඤ්ච අම්හාකං ඔකාසෙ සිවිථ, ගීති. බාලා අබ්‍යත්තා අනුසාසනීති දුරනුසිට්ඨා උපසම්පදුපෙඛා විත්තං යන්ති මඤ්ඤ හොන්ති, න සඤ්ඤාණන්ති විස්සජ්ජෙතුං. භගවතො එත මත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ බාලෙන අබ්‍යත්තෙන අනුසාසිතබ්බා, යො අනුසාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන අනුසාසිතුන්ති. අසම්මතා අනුසාසන්තීති භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං, න භික්ඛවෙ අසම්මතෙන අනුසාසිතබ්බා, යො අනුසාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සම්මතෙන අනුසාසිතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සම්මන්නිතබ්බා, අත්තනාව අත්තානං සම්මන්නිතබ්බං, පරෙන වා පරො සම්මන්නිතබ්බා.

කථඤ්ච අත්තනාව අත්තානං සම්මන්නිතබ්බං, ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බා, සුණාතු මෙ භන්තෙ සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතො උපසම්පදුපෙඛො යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං අහං ඉත්ථන්නාමං අනුසාසෙය්‍යන්ති. එවං අත්තනාව අත්තානං සම්මන්නිතබ්බං.

කියයුතු; තෙ, නුඹගේ; අයං, මේ; පත්තො, පාත්‍රය වේ; අයං, මේ තොමෝ; සඞ්ඝාටි, සඞ්ඝාටියවන්නීය; අයං, මේ; උත්තරාසඞ්ගො, උත්තරාසඞ්ගය වේ; අයං, මේ; අන්තරවාසකෝ, අන්තරවාසකය වේ; භවඤ්, භව; අම්හාකං ඔකාසෙ, අපවල් අවකාසයෙහි; තිට්ඨෙය්‍යාසි; සිටුව කියාගනි; බාලා, අඥානවූ; අබ්‍යත්තා, අව්‍යක්තයෝ; අනුසාසන්ති, අනුසාසනාකෙරෙත්; දුරනුසිට්ඨා, වරදවා අනුසාසනාකරනලද; උපසම්පදුපෙඛා —පෙ— ආරොචෙසුං- කීවේමය. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; බාලෙන, අඥානවූ; අබ්‍යත්තෙන, අව්‍යක්තයන් විසින්; න අනුසාසිතබ්බා, අනුසාසනා නොකටයුත්තේය; යො, (එබදු) යම් මහණෙක්; අනුසාසෙය්‍ය, අනුසාසනා කරන්නේනම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුලා ඇවැත්වන්නීය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පටිබලෙන, ප්‍රතිබලවූ; ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා, විසත් මහණෙකුවිසින්; අනුසාසිතුං, අනුසාසනාකිරීම්; අනුජානාමි ඉකි, අනුදනිමියි වදාළසේක; අසම්මතා, සම්මත නොකරනලද්දාහු; අනුසාසන්ති, අනුසාසනාකෙරෙත්; භගවතො —පෙ— ආරොචෙසුං 146 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අසම්මතෙන, සම්මත නොකරනලද්දාහුවිසින්; න අනුසාසිතබ්බා, අනුසාසනා නොකළයුත්තේය; යො, යමෙක්; අනුසාසෙය්‍ය, අනුසාසනා කරන්නේනම්; දුක්කටස්ස ආපත්ති, දුකුලාඇවැත්වේ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සම්මතෙන, සම්මත කළාවූවහුවිසින්; අනුසාසිතුං, අනුසාසනාකිරීම; අනුජානාමි, අනුදනිමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එවඤ්ච පන, මෙසේ වනාහි; සම්මන්නිතබ්බා, සම්මත කටයුත්තේය; අත්තනාව, තෙමේම; අත්තානං, තමන්; සම්මන්නිතබ්බං, සම්මත කටයුතු; පරෙන වා, අනිකෙකුවිසින් හෝ; පරො, අනිකෙක්; සම්මන්නිතබ්බා, සම්මත කටයුත්තේය,

කථඤ්ච, කෙසේ; අත්තනාව, තෙමේම; අත්තානං, තමන්; සම්මන්නිතබ්බං, සම්මත කටයුතුද; පටිබලෙන, ප්‍රතිබලවූ; ව්‍යත්තෙන භික්ඛු

කථඤ්ච පරෙන පරෝ සම්මන්නිතබ්බෝ, ව්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙතබ්බෝ- සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝෝ ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතෝ උපසම්පදාපෙක්ඛෝ යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමං අනුසාසෙය්‍යාති එවං පරෙන පරෝ සම්මන්නිතබ්බෝ.

තෙන සම්මතෙන භික්ඛුනා උපසම්පදාපෙක්ඛෝ උපසඞ්කමිත්වා එවමස්සවචනීයෝ- සුණාසි ඉත්ථන්නාම අයං තෙ සච්චකාලෝ භූතකාලෝ යං ජාතං තං සඞ්ඝමජ්ඣෙ පුච්ඡතෙන සන්තං අත්ථීති වත්තබ්බං, අසන්තං නත්ථීති වත්තබ්බං, මා ඛෝ විත්ථාසි මා ඛෝ මඞ්කු අහොසි, එවං තං පුච්ඡිස්සන්ති සන්ති තෙ එවරූපා ආබාධා, කුට්ඨං ගණ්ඩෝ කිලාසෝ සොසෝ අපමාරෝ, මිගුස්සොසි පුරිසොසි භුජිස්සොසි අනණ්ණොසි නසි රාජභටෝ අනුසඤ්ඤතොසි මාතාපිතූහි පරිපුණ්ණවීසතිවස්සොසි පරිපුණ්ණං තෙ පත්තචීවරං කිත්තාවමොසි කෝ නාමෝ තෙ උපජ්ඣායොති තෙ එකතෝ ආගච්ඡන්ති භගවතෝ එතමත්ථං ආරොචෙස්සුං න භික්ඛවෙ එකතෝ ආගන්තබ්බං, අනුසාසකෙන පඨමතරං ආගන්ත්වා සඞ්ඝෝ ඤාපෙතබ්බෝ.

ත්‍රා, ව්‍යක්ත් මහණෙකු විසින්; සඞ්ඝෝ, සඞ්ඝතෙම; ඤාපෙතබ්බෝ; හැඟවිය යුත්තේය; සුණාතු —පෙ— පත්ත කල්ලං 206 පිටේ 26 පෙළ බලනු. අහං, මම; ඉත්ථන්නාමං, මෙතම් ඇත්තහු; අනුසාසෙය්‍යං ඉති, අනුසාසනා කරන්නෙමියි; එවං —පෙ— සම්මන්නිතබ්බං— කිම්මය

කථඤ්ච, කෙසේ; පරෙන, අනුන් විසින්; පරෝ, අන්‍යයෙක්; සම්මන්නිතබ්බෝ, සම්මත කටයුත්තේද; ව්‍යත්තෙන -පෙ- ඤාපෙතබ්බෝ- අනතුරුවාසඟම බලනු, සුණාතු —පෙ— පත්තකල්ලං 206 පිටේ 26 පෙළ බලනු. ඉත්ථන්නාමෝ, මෙතම් ඇති තැනැත්තේ; ඉත්ථන්නාමං, මෙතම් ඇත්තහු; අනුසාසෙය්‍යඉති, අනුසාසනා කරන්නේයයි; එවං—පෙ— සම්මන්නිතබ්බෝ- කිම්මය.

සම්මතෙන, සම්මතකරනලද්දවූ; තෙන භික්ඛුනා, ඒ මහණ විසින්; උපසඞ්කමිත්වා, එළඹ; උපසම්පදාපෙක්ඛෝ, උපසම්පදාපෙක්ෂාකරතෙම; එවං, මෙසේ; වචනීයෝ අස්ස, කියයුතුවන්නේය; ඉත්ථන්නාම, මෙතම් ඇත්ත; සුණාසි, අසව; අයං, මේ; තෙ, තුඹගේ; සච්චකාලෝ, ඇත්ත කියනකල්වේ; භූතකාලෝ, වූවක් කියන කල්වේ; යං ජාතං, යම්කිසි ද; තං, එය; සඞ්ඝමජ්ඣෙ, සඟමැද; පුච්ඡතෙන, විචාරණකල; සන්තං, වූවක්; අත්ථි ඉති වත්තබ්බං, ඇතියයි කියයුතු; අසන්තං, අවිද්‍යමානයක්; නත්ථීති, නැතියයි; වත්තබ්බං, කියයුතු; මා ඛෝ විත්ථාසි, මුසපත් නොව; මා ඛෝ මංකුඅහොසි, තේජස්රහිත නොව; එවං, මෙසේ; තං, තුඹ; පුච්ඡිස්සන්ති, විචාරන්නාහුය; සන්තිතෙ — පෙ— කොනාමොතෙ උපජ්ඣායොති 315 පිටේ 40 පෙළ බලනු. තෙ, ඔවුහු; එකතෝ, එක්ව; ආගච්ඡන්ති, එත්; භගවතෝ —පෙ - ආරොචෙසුං. 14 පිටේ 29 පෙළ බලනු. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකතෝ, එක්ව; න ආගන්තබ්බං, නොඑයුතු; අනුසාසකෙන, අනුසාසක මහණවිසින්; පඨමතරං, පළමුකොට; ආගන්ත්වා, අවුත්; සඞ්ඝෝ, සඞ්ඝතෙම; ඤාපෙතබ්බෝ, දැන්විය යුතු.

සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝා ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතෝ උපසම්පදාපෙක්ඛෝ අනුසිට්ඨා සෝ මයා යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං ඉත්ථන්නාමෝ ආගච්ඡේය්‍ය ආගච්ඡාතීති වත්තබ්බා, එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කාරාපෙත්වා හිකඛූනං පාදේ වන්දාපෙත්වා උක්කුටිකං නිසීදාපෙත්වා අඤ්ජලිං පග්ගණ්හාපෙත්වා උපසම්පදං යාචාපෙතබ්බා- සඞ්ඝං භන්තෙ උපසම්පදං යාචාමි උල්ලුම්පතු මං භන්තෙ සඞ්ඝෝ අනුකම්පං උපාදාය, දුතියම්පි භන්තෙ සඞ්ඝං උපසම්පදං යාචාමි උල්ලුම්පතු මං භන්තෙ සඞ්ඝෝ අනුකම්පං උපාදාය, තතියම්පි භන්තෙ සඞ්ඝං උපසම්පදං යාචාමි උල්ලුම්පතු මං භන්තෙ සඞ්ඝෝ අනුකම්පං උපාදායාති. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝෝ ඤාපෙතබ්බෝ

සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝෝ අයං ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතෝ උපසම්පදාපෙක්ඛෝ යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං අහං ඉත්ථන්නාමං අනන්තරායිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡෙය්‍යන්ති. සුණාසි ඉත්ථන්නාමේ අයං තෙ සච්චකාලෝ භූතකාලෝ යං ජාතං තං පුච්ඡාමි සන්තං අත්ථීති වත්තබ්බං අසන්තං නත්ථීති වත්තබ්බං. සන්ති තෙ එවරූපා ආබාධා, කුට්ඨං ගණ්ඩෝ කිලාසෝ සොසෝ අපමාරෝ, මනුස්සොසි පුරිසොසි භූතොසි අනණ්ණොසි නසි රාජභටෝ අනුඤ්ඤාතොසි මාතාපිතූහි පරිපුණ්ණවීසතිවස්සොසි පරිපුණ්ණං තෙ පත්තචීවරං කින්නාමොසි ඔකා කාමෝ තෙ උපජ්ඣායෝති. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝෝ ඤාපෙතබ්බෝ.

සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝෝ අයං ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතෝ උපසම්පදාපෙක්ඛෝ පරිසුද්ධෝ අන්තරායිකෙහි ධම්මෙහි පරිපුණ්ණස්ස පත්තචීවරං ඉත්ථන්නාමෝ සඞ්ඝං උපසම්පදං යාචති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං සඞ්ඝෝ ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, එසා ඤත්ති-

---

සුණාතු —පෙ— උපසම්පදාපෙක්ඛෝ 20 පිටේ 26 පෙළ බලනු. මයා, මාවිසින්; සෝ, ඒතෙරණතෙම; අනුසිට්ඨා, අනුසාසනා කරනලද්දේය; යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, ඉඳින් සඟනහට පැමිණිකල් ඇත්තේනම්; ඉත්ථන්නාමං, මෙනම් ඇතිතැනැත්තත්; ආගච්ඡෙය්‍ය, එන්නේය; ආගච්ඡාතිඉති, එවයි; වත්තබ්බා, කියයුත්තේය; එකංසං —පෙ— අඤ්ජලිංපග්ගණ්හාපෙත්වා 70 පිටේ 33 පෙළ බලනු. උපසම්පදං, උපසපන්; යාචාපෙතබ්බෝ, ඉල්වවියයුත්තේය; සඞ්ඝං භන්තෙ —පෙ— ඤාපෙතබ්බෝ 208 පිටේ 23 පෙළ බලනු.

සුණාතු —පෙ— පත්තකල්ලං 206 පිටේ 26 පෙළ බලනු. අහං, මම; ඉත්ථන්නාමං, මෙනම් ඇත්තහු; අනන්තරායිකෙ ධම්මෙ, අනන්තරායිකධම්ම ගන්; පුච්ඡෙය්‍යංඉති, විමාරන්නෙමියි; සුණාසි ඉත්ථන්නාමේ —පෙ— උපජ්ඣායෝති- මේ වාසගමේ මුල්කොටස බලනු. බ්‍යත්තෙන —පෙ— ඤාපෙතබ්බෝ 199 පිටේ 1 පෙළ බලනු.

සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝෝ අයං ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතෝ උපසම්පදාපෙක්ඛෝ පරිසුද්ධෝ අන්තරායිකෙහි ධම්මෙහි පරිසුද්ධෝ පත්තචීවරං, ඉත්ථන්නාමෝ සඞ්ඝං උපසම්පදං යාචති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන සඞ්ඝෝ ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන යස්සායස්මතෝ ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස උපසම්පදා ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, සෝ තුණ්හස්ස යස්ස නක්ඛමති සෝ භාසෙය්‍ය, දුතියම්පි එතමත්ථං වදාමි- සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝෝ අයං ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතෝ උපසම්පදාපෙක්ඛෝ පරිසුද්ධෝ අන්තරායිකෙහි ධම්මෙහි පරිසුද්ධෝ පත්තචීවරං, ඉත්ථන්නාමෝ සඞ්ඝං උපසම්පදං යාචති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන සඞ්ඝෝ ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, යස්සායස්මතෝ ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස උපසම්පදා ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, සෝ තුණ්හස්ස යස්ස නක්ඛමති සෝ භාසෙය්‍ය, තතියම්පි එතමත්ථං වදාමි- සුණාතු මේ භන්තෙ සඞ්ඝෝ අයං ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමස්ස ආයස්මතෝ උපසම්පදාපෙක්ඛෝ පරිසුද්ධෝ අන්තරායිකෙහි ධම්මෙහි පරිසුද්ධෝ පත්තචීවරං, ඉත්ථන්නාමෝ සඞ්ඝං උපසම්පදං යාචති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන සඞ්ඝෝ ඉත්ථන්නාමං උපසම්පාදෙති ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන යස්සායස්මතෝ ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස උපසම්පදා ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන, සෝ තුණ්හස්ස යස්ස නක්ඛමති සෝ භාසෙය්‍ය, උපසම්පන්නෝ සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමෝ ඉත්ථන්නාමෙන උපජ්ඣායෙන ඛමති සඞ්ඝස්ස තස්මා තුණ්හී එවමෙතං ධාරයාමි.

උපසම්පදා කම්මං නිට්ඨිතං.

තාවදෙව ඡායා මෙතබ්බා, උතුපමාණං ආචික්ඛිතබ්බං, දිවස භාගෝ ආචික්ඛිතබ්බෝ, සංගිති ආචික්ඛිතබ්බා, චත්තාරෝ නිස්සයා ආචික්ඛිතබ්බා, පිණ්ඩියාලෝපභොජනං නිස්සාය පබ්බජ්ජා, තත්ථ තෙ

සුණාතු —පෙ— ධාරයාමි‍ති 206 පිටේ 26 පෙළ බලනු. (අන්තරායිකෙහි ධම්මෙහි, අන්තරායිකධම්මශන්හෙන්; පරිසුද්ධෝ, පිරිසිදුවේ; අස්ස, මේ භෙරණ්‍යට; පත්තචීවරං, පාෂිවුරු; පරිපුණ්ණං, සම්පූර්ණවේ; ඉත්ථන්නාමෝ, මෙනම් තැනැත්තේ; සඞ්ඝං, සඟන; උපසම්පදංයාචති, උපසපන්වීම ඉල්ලයි; ගැළපෙන්නේ ගොදුගතයුතු)

උපසපන්කම් නිමුණි.

තාවදෙව, එමකෙණකිම; (උපසපන්වූ අනතුරුවම) ඡායා, පියවර; මෙනබබා, ප්‍රමාණකටයුත්තීය; (පියවර එකක් හෝ දෙකක් යනාදි වශයෙන් නියමවෙලාව සටහන් කිරීමය) උතුපමාණං, ඍතුප්‍රමාණය; (වස්සානාදි තුන්ඍතුවෙන් අඍවල්ඍතුවෙහි මෙනම් දිනයයි) ආචික්ඛිතබ්බං, කියයුතු; දිවසභාගෝ, (පෙරවරු ආදිවශයෙන්) දින‍ය පිළිබඳ කොවස; ආචික්ඛිතබ්බෝ, කියයුත්තේය; සංගිති, සංගීතිකොමෝ; (ඍතුව මාසය පක්ෂය වෙලාව පැය විනාඩි මේ මේ ශයි කමන් විවාළ වුන්ට මෙසේ කියයුතුයයි උපසපන් ඍතුආදි කියල්ල) ආචික්ඛිතබ්බා, කියයුත්තීය; චත්තාරෝ නිස්සයා, නිශ්‍රය සතරදෙන; ආචික්ඛිතබ්බා,

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

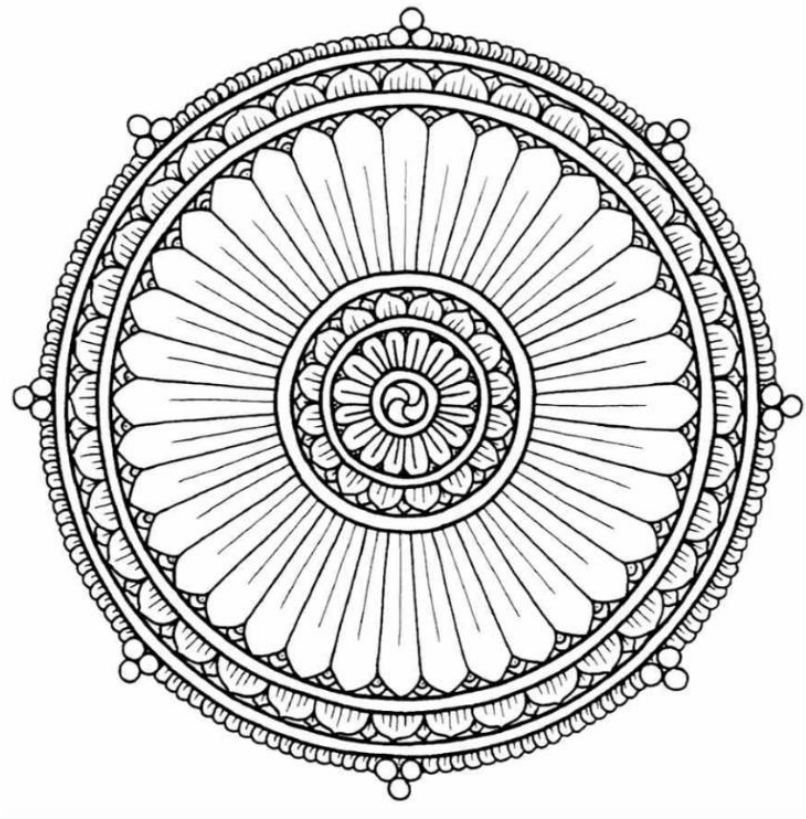

නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු